

Ellen G. White Estate

APOSTLENE LIV OG VIRKSOMHED

ELLEN G. WHITE

Apostlenes Liv og Virksomhed

Ellen G. White

**Copyright © 2014
Ellen G. White Estate, Inc.**

Information about this Book

Overview

This eBook is provided by the [Ellen G. White Estate](#). It is included in the larger free [Online Books](#) collection on the Ellen G. White Estate Web site.

About the Author

Ellen G. White (1827-1915) is considered the most widely translated American author, her works having been published in more than 160 languages. She wrote more than 100,000 pages on a wide variety of spiritual and practical topics. Guided by the Holy Spirit, she exalted Jesus and pointed to the Scriptures as the basis of one's faith.

Further Links

[A Brief Biography of Ellen G. White](#)
[About the Ellen G. White Estate](#)

End User License Agreement

The viewing, printing or downloading of this book grants you only a limited, nonexclusive and nontransferable license for use solely by you for your own personal use. This license does not permit republication, distribution, assignment, sublicense, sale, preparation of derivative works, or other use. Any unauthorized use of this book terminates the license granted hereby.

Further Information

For more information about the author, publishers, or how you can support this service, please contact the Ellen G. White Estate at mail@whiteestate.org. We are thankful for your interest and feedback and wish you God's blessing as you read.

FORORD.

I ethvert Afsnit af Menneskeslægtens triste og skiftende Historie har Gud havt sine Vidner. I den materielle Verden har Græs og Blom ter. Buske og Træer, Dale og Sletter, Højder og Bjerge, Floder og Søer, Hav og Land baaret Vidnesbyrd om hans Visdom, hans Skaberkunst og Godhed.

Himlene oventil har baaret Vidnesbyrd om hans Magt, hans Visdom, hans Guddommelighed. Skinnende Kloder og tindrende Stjerner har med Lystunger forkyndt Guds Herlighed og aabenbaret for Menneskene hans Gjerningers Ynde.

I Aarhundreder har hans velsignede, levende, skrevne Ord fortalt om hans Kjærlighed som Skaber og Forløser og indstaendigt opfordret Menneskene til at komme til ham og finde Retfærdighed, Fred og Hvile.

Som den Ypperste i alle Tidsaldre fremtræder det trofaste og sanddru Vidne, vor Herre Jesus Kristus, Guds Ord legemliggjort, Jøders og Hedningers Fylde.

Næst efter Guds Søn, og end mere vidtomfattende i sin direkte Indflydelse, er Aabenbarelsen af vor Herres Liv i Mennesker. Gud finder Behag i at tage ufuldkomne Mennesker og gjøre dem sin «herlige Naade til Lov». Dette gjorde han i en udp-æget Forstand efter vor Herres Opstandelse. Guds Vidnesbyrd gennem Apostle og Evangelister var et Vidnesbyrd om gjenfødte, gjenskabte Mennesker med forøget Menneskeværd. Fiskeren, Skriveren, Granskeren, Lægen, Teltmageren havde set guddommelige Syner; og ved Kristi Kraft frembragte disse Syner Mænd, som frygtede Gud og ikke bævede for Menneskers Aasyn — Mænd, som satte sit Præg paa efterfølgende Tider og Slægter.

Til de øvrige overordentlig belærende Værker i nærværende Række: «Patriarker og Profeter», «Desire of Ages» og «Den store Strid», har Forfatterinden nu føjet «Apostlenes Liv og Virksomhed», en Beretning om Guds Vidner i Tiden umiddelbart efter vor Herres Liv paa Jorden.

Denne Bog, som man straks mærker er skrevet under Guds Aands Vejledning, kaster et Væld af Lys over den apostoliske Menighed og dens overordentlig store Betydning for os i denne Tid. Den stridende Menighed kræver en sejrende Menighed. Gjennem hele sin St id, gennem sine Prøvelser og sine Nederlag, har den i Troen skuet Syner om endelig Sejer. Over alle disharmoniske Lyde her paa Jorden har den hørt sin Anførers klare, opmuntrende Stemme. Han, som led for sine Børn, har udvalgt dem til at regjere med ham. Han, som kom i Fornedrelse for at dø, han, den Lidende, vil komme igjen i Herlighed for at regjere i Evighed.

Det er Udgiverne en Glæde at kunne overlade de ventende og længselsfulde, de alvorlige, kjæmpende Sjæle og de mange, som higer efter Frelsen gennem Kristus Jesus, denne værdifulde Bog, denne Beretning om Guds Vidner.

UDGIVERNE.

[7]

Innhold

Information about this Book	i
FORORD.	ii
Kapitel 1—Guds Hensigt med Menigheden.	6
Kapitel 2—Jesus underviser de tolv Disciple.	11
Kapitel 3—Den store Fuldmagt.	16
Kapitel 4—Pinsefesten.	22
Kapitel 5—Aandens Gave.	30
Kapitel 6—Ved Tempeldøren.	37
Kapitel 7—En Advarsel imod Hykleri.	46
Kapitel 8—Det jødiske Raad.	51
Kapitel 9—De syv Fattigforstandere.	57
Kapitel 10—Den første kristne Martyr.	64
Kapitel 11—Evangeliet i Samaria.	68
Kapitel 12—Fra Forfølger til Discipel.	74
Kapitel 13—Paulus's Forberedelse.	82
Kapitel 14—En Sandhedssøger.	87
Kapitel 15—Udfriet af Fængsel.	95
Kapitel 16—Evangeliet i Antiokia.	103
Kapitel 17—Evangeliets Forkyndere.	110
Kapitel 18—Ordet prædikes blandt Hedningerne.	117
Kapitel 19—Jøder og Hedninger.	124
Kapitel 20—Korset ophøjet.	134
Kapitel 21—I fremmede Egne.	141
Kapitel 22—Thessalonika.	147
Kapitel 23—Berøa og Athen.	154
Kapitel 24—Korinth.	162
Kapitel 25—Brevene til Thessalonikerne.	170
Kapitel 26—Apollos i Korinth.	179
Kapitel 27—Efesus.	187
Kapitel 28—Arbejde og Prøvelser.	194
Kapitel 29—Et Budskab med Advarsel og Formaning.	199
Kapitel 30—Et Kald til et højere aandeligt Stade.	206
Kapitel 31—Budskabet modtaget.	216
Kapitel 32—En godgjørende Menighed.	224

Kapitel 33—Arbejde under Vanskeligheder.	231
Kapitel 34—Gudhengivne Tjenere.	240
Kapitel 35—Frelse for Jøderne.	249
Kapitel 36—Frafaldet i Galatien.	256
Kapitel 37—Paulus's sidste Rejse til Jerusalem.	260
Kapitel 38—Paulus som Fange.	267
Kapitel 39—Forhøret i Cæsarea.	281
Kapitel 40—Paulus appellerer til Kejseren.	288
Kapitel 41—«Der mangler lidet I, at du overtaler mig.»	291
Kapitel 42—Rejsen og Skibbruddet.	295
Kapitel 43—I Rom.	301
Kapitel 44—Kejserens Hus.	310
Kapitel 45—Skrevet fra Rom.	315
Kapitel 46—I Frihed.	326
Kapitel 47—Sidste Gang i Fængsel.	329
Kapitel 48—Paulus stilles for Nero.	331
Kapitel 49—Paulus's sidste Brev.	335
Kapitel 50—Dømt til Døden.	343
Kapitel 51—En trofast Underhyrde.	347
Kapitel 52—Beständig indtil Enden.	357
Kapitel 53—Den elskede Johannes.	364
Kapitel 54—Et trofast Vidne.	369
Kapitel 55—Forvandlet ved Naade.	376
Kapitel 56—Patmos.	383
Kapitel 57—Aabenbaringens Bog.	390
Kapitel 58—Den sejrende Menighed.	400

Kapitel 1—Guds Hensigt med Menigheden.

Menigheden er Guds udvalgte Redskab til Menneskenes Frelse. Den blev organiseret for at yde Tjeneste, og dens Mission bestaar at bringe Evangeliet ud i Verden. Fra Begyndelsen af har det været Guds Hensigt, at hans overflødige Godhed og Fylde skulde lyse for Verden gennem Menigheden. Menighedens Medlemmer, de han har kaldet fra Mørket til sit underfulde Lys, skal aabenbare hans Herlighed. Menigheden er Gjemmestedet for Kristi Naades Rigdomme. og gennem Menigheden vil den endelige og fuldstændige Udfoldelse af Guds Kjærlighed sluttelig blive aabenbaret for «Fyrstendømmer og Magter i Himlen». Ef. 3:10.

Mange og forunderlige er de Løfter, som findes i Skriften angaaende Menigheden «Mit Hus skal kaldes et Bedehus for alle Folkeslag.» Es. 56:7. «Jeg vil gjøre dem og de Steder, som er trindt omkring min Høj, til en Velsignelse; og jeg vil lade Regnen falde i rette Tid, det skal være Velsignelses Regnstrømme.» «Og jeg vil fremkalde en Plantning for dem til Navnkundighed. og de skal ikke ydermere bortrives af Hunger i Landet og ej mere bære Hedningernes Forhaanelse. Og de skal fornemme, at jeg Herren, deres Gud. er med dem. og at de er mit Folk, Israels Hus, siger den Herre, Herre. Og I, mine Faar, min Græsgangs Faar, I er Mennesker; jeg er eders Gud, siger den Herre. Herre.» Ez. 34: 26, 29-31.

«I er mine Vidner, siger Herren, og min Tjener, som jeg udvalgte, for at I skulde vide det og tro mig og forstaa, at Jeg er: før mig er ingen Gud dannet, og efter mig skal ingen være. Jeg er Herren, og der er ingen Frelser uden jeg Jeg har kundgjort det og har frelst og ladet eder høre det, og der var ingen fremmed Gud iblandt eder; og I er mine Vidner.» «Jeg, Herren, jeg har kaldet dig i Retfærdighed, og jeg vil tage dig ved din Haand; og jeg vil bevare dig og gjøre dig til en Pagt for Folket, til et Lys for Hedningerne, til at aabne de blindes Øjne. til at udføre de bundne af Fængsel, dem, som sidder i Mørke, af Fangenskabet.» Es. 42: 10-12; 42:6, 7.

«Paa den behagelige Tid bønhørte jeg dig, og paa Frelsens Dag hjalp jeg dig; og jeg vil bevare dig og sætte dig til en Pagt med Folket for at oprejse Landet og udskifte de øde Arvedele; for at sige til de bundne: Gaar ud! til dem, som er i Mørke: Kommer frem for Lyset! de skal finde Græsgang ved Vejene, og Græsgang skal være for dem paa alle nøgne Høje. De skal hverken hungre eller tørste, og ingen Hede eller Sol skal stikke dem; thi deres Forbarmer skal føre dem og lede dem til Vandkilder. Og jeg vil gjøre alle mine Bjerge til Vej, og mine banede Veje skal forhøjes. . . . Synger med Fryd, I Himle! og fryd dig, du Jord! og I Bjerge, raaber med Frydesang! thi Herren trøster sit Folk og forbarmer sig over sine elendige. Men Zion sagde: Herren har forladt mig, og Herren har glemt mig. Kan vel en Kvinde glemme sit diende Barn, at hun ikke forbarmer sig over sit Livs Søn? Om ogsaa de kan glemme, da vil jeg, jeg dog ikke glemme dig. Se, jeg har tegnet dig i mine Hænder; dine Mure er bestandig for mig.»
Es. 49:8-16.

[10]

Menigheden er Guds Fæstning, den Tilflugtsstad, som han har sikret sig i en oprørsk Verden. Ethvert Forræderi mod Menigheden er Troløshed mod ham, som har købt Menneskeslægten med sin enbaarne Søns Blod. Fra Begyndelsen af har trofaste Sjæle udgjort Menigheden paa Jorden. Til enhver Tid har Herren havt sine Vægttere, som trofast har baaret Vidnesbyrd til den Slægt, som de levede iblandt. Disse Vægttere gav Varselsraabet; og naar de maatte nedlægge sin Rustning, var der andre, som optog Arbejdet. Gud indgik i et Pagtsforhold med disse Vidner og knyttede Menigheden paa Jorden til Menigheden i Himlen Han har adsendt sine Engle til at tjene Menigheden, og Helvedes Porte har ikke kunnet faa Overhaand over hans Folk.

Under Aarhundreders Forfølgelse, Kamp og Mørke har Gud opholdt sin Menighed. Ikke en Sky er faldt paa den, som han ikke har været beredt for; ikke en eneste Modstander er opstaaet for at bekjæmpe hans Værk, uden at han har forudset det. Alt er indtruffet, som han har forudsagt. Han har ikke ladet sin Menighed alene, men i profetiske Afsløringer skildret, hvad der skulde indtræffe; og det, som hans Aand drev Profeterne til at forudsige, er sket. Alle hans Beslutninger vil blive udført. Hans Lov staar saa fast som hans Trone, og ingen Ondskabens Magt kan rokke den. Sandheden er indblæst af Gud og bevogtes af ham; og den vil sejre over al Modstand.

Gjennem Aarhundreder med aandeligt Mørke har Guds Menighed været som en Stad, der ligger paa et Bjerg. Slægtled efter Slægtled ned igjennem Tiderne har Himlens rene Lære udfoldet sig indenfor dens Enemærker. Svag og mangel fuld som den kan synes at være, er Menigheden det eneste, som i en særskilt Forstand er Gjenstand for hans højeste Agtelse. Den er hans Naades Skueplads, hvor han glæder sig over at kunne fremvise sin Magt til at forvandle Hjerterne.

«Hvorved vil vi ligne Guds Rige?» spørger Kristus, «eller med hvad Lignelse vil vi forestille det?» Mark. 4:30. Han kunde ikke benytte noget af denne Verdens Riger som en Lignelse. Han fandt i Menneskesamfundet intet, som det kunde lignedes med. Jordiske Riger hersker ved sin materielle Overmagt; men fra Kristi Rige er ethvert kjødeligt Vaaben, ethvert Tvangsmiddel, banlyst. Dette Rige skal opløfte og forædle Menneskene. Guds Menighed bestaar af [11] Mennesker, som lever et helligt Liv, er fyldt med forskellige Gaver og med den Helligaand. Dens Medlemmer skal finde sin Lykke i deres Lykke, hvem de søger at hjælpe og velsigne.

Forunderligt er det Værk, som Herren har til Hensigt at udføre gennem sin Menighed, for at hans Navn kan blive æret derved. I Ezekiels Syn om Helbredelsens Flod har vi et Billede af dette Værk: «Dette Vand gaar ud mod det østre Grænseland og strømmer ned over den slette Mark og gaar ud i Havet; naar det er ført ud i Havet, da bliver Vandene friske. Og det skal ske, at alt levende, som vrimler overalt, hvor Bækken kommer hen, skal leve op. . . . Og ved Bækken, ved dens Bred, paa denne og paa den anden Side skal der opvokse allehaande Træer med spiselig Frugt, der skal ikke falde et Blad af noget, og Frugten derpaa skal ikke faa Ende, hver Maaned skal de bære ny Frugt, thi deres Vande gaar ud fra Helligdommen; og Frugten deraf skal være til Spise, og Bladene deraf til Lægedom.» Ez. 47:8-12.

Fra Begyndelsen af har Gud virket gennem sit Folk for at bringe Velsignelse til Verden. Han gjorde Josef til en Livets Kilde for Ægypterne, fordem; ved Josefs Retskaffenhed blev hele Folket holdt i Live. Ved Daniel frelste Gud alle de vise Mænds Liv i Babylon. Disse Befrielser staar som en Anskuelsesundervisning for os; de udgjør en Fremstilling af de aandelige Velsignelser, der tilbydes Verden gennem Samfundet med den Gud, som Josef og Daniel tilbad.

Enhver, i hvis Hjerter Kristus bor, enhver, som vil aabenbare hans Kjærlighed til Verden, er en Guds Medarbejder til Velsignelse for Menneskeslægten. Idet han af Frelseren modtager Naade at meddele andre, udvælder der fra ham en Strøm af aandeligt Liv.

Gud udvalgte Israels Børn, for at de skulde fremvise hans Karakter for Menneskene. Han vilde, at de skulde være en Frelsens Kilde i Verden. Guds Ord blev dem betroet. Aabenbarelsen af hans Vilje. I Israels tidligere Tider havde de andre Folkeslag i Verden paa Grund af sine fordærlige Skikke tabt Kundskaben om Gud. De havde engang kjendt ham; men da de ikke «ærede eller takkede» ham «som Gud, men blev forfængelige i deres Tanker», blev deres uforstandige Hjerter formørket. Rom. 1:21. I sin Miskundhed tiltetgjorde Gud dem dog ikke. Han besluttede at give dem en ny Anledning til at lære ham at kjende gennem hans udvalgte Folk. Gjennem den Undervisning, der laa i Offersystemet, skulde Kristus blive ophøjet for alle Folk; og saa mange som vilde se hen til ham skulde leve. Kristus var Grundvolden i den jødiske Husholdning. Det hele System af Forbilleder og Symboler udgjorde en sammentrængt Profeti om Evangeliet, en Fremstilling, der grundede sig paa Løfterne om en Gjenløsning.

Men Israels Bøn tabte sit høje Privilegium som Guds Repræsentanter afsyne. De glemte Gud og fuldendte ikke sin hellige Mission. De Velsignelser, de modtog, kom ikke Verden tilgode. Alle sine Fortrin benyttede de til Selvophøjelse. De stængte sig ude fra Verden for at undgaa Fristelse. De Indskrænkninger, som Gud havde paalagt dem i Omgangen med Afgudsdyrkerne for at bevare dem fra al Befatning med Hedningernes Skikke, benyttede de til at opføre en Skillevæg mellem sig og alle andre Folkeslag. De berøvede Gud den Tjeneste, han krævede af dem, og de berøvede sine Medmennesker aandelig Vejledning og et helligt Eksempel.

Præsterne og de Øverste blev efterhaanden bundet til ydre Former og et dødt Ceremonivæsen. De lod sig nøje med en lovmæssig Religion, og det blev umuligt for dem at bringe Himlens levende Sandheder ud til andre. De ansaa sin egen Retfærdighed for fuldt tilstrækkelig og ønskede ikke, at noget nyt Element skulde indføres i deres Gudsdyrkelse. Guds Velbehag til Menneskene blev ikke anset som noget, der var uafhængigt af dem selv, men sat i Forbindelse med deres egen Fortjeneste for deres gode Gjeringers Skyld. Den

[12]

Tro, der er virksom i Kjærlighed og renser Sjælen, fandt ingen Plads i Farisæernes Religion, der bestod i Ceremonier og Menneskebud.

Om Israel havde Gud sagt: «Jeg har plantet dig som ædle Vinkviste, ægte Planter tilhobe; hvorledes har du da forventet dig for mig til Ranker at et fremmed Vintræ?» Jer. 2:21. ..Israel er et frodigt Vintræ, det sætter sig Frugt.» Hos. 10: 1. «Og nu, I Jerusalems Indbyggere og Judas Mænd! dømmet dog imellem mig og min Vinggaard. Hvad mere kunde der gøres ved min Vinggaard, som jeg ikke har gjort ved den? Hvi ventede jeg, at den skulde bære gode Druer, og den bar vilde Druer?» «Og nu vil jeg give eder tilkjende, hvad jeg vil gjøre ved min Vinggaard: Jeg vil borttage dens Gjerde, og den skal afædes, jeg vil sønderrive dens Gjerde, og den skal nedtrædes. Og jeg vil lægge den øde, den skal ikke be-skjæres. ej heller hakkes, men der skal opvokse Torne og Tidsler; og jeg vil forbyde Skyerne at lade Regn falde paa den. Thi den Herre Zebaoths Vinggaard er Israels Hus, og Judas Mænd er hans Lystes Plantning; og han ventede Lovlighed, men se. der blev Lovløshed, Retfærd, men se, der blev Voldsfærd!» Es. 5:3-7. «Det svage styrkede I ikke, og det syge lægede I ikke, og det. som havde lidt Brud, forbandt I ikke, og det fordrevne førte I ikke tilbage, og det, som var tabt, ledte I ikke efter; men med Haardhed og med Grumhed herskede I over dem.» Ez. 34:4.

De jødiske Ledere ansaa sig for kloge til at modtage Undervisning, for retfærdige til at behøve Frelse, for højt hædrede til at beløve den Ære, som kommer fra Kristus. Frelseren vendte sig bort fra dem for at betro andre de Forrettigheder, de havde misbrugt. og det Værk, de havde ringeagtet. Guds Ære maatte blive kjendt, hans Ord stadfæstet Kristi Rige maatte blive oprettet i Verden. Guds Frelse maatte blive kundgjort i Ørkenens Stæder. Og Disciplene blev kaldet til at udføre det Værk, som de jødiske Ledere havde forsømt at fuldbyrde.

[13]

Kapitel 2—Jesus underviser de tolv Disciple.

Til Udførelsen af sin Gjerning paa Jorden valgte Kristus ikke Jødemes høje Raad med al den Lærdom og Veltalenhed, det raadede over, ej heller den romerske Statsmagt. Mesteren gik de egenretfærdige jødiske Lærere forbi og valgte uanselige, ulærde Mænd til at forkynde de Sandheder, som skulde bevæge Verden. Disse Mænd vilde han undervise og oplære til Ledere i sin Menighed. Og saa skulde de atter igjen undervise andre og sende dem ud med Evangeliet. For at have Fremgang i Arbejdet maatte de udrustes med den Helligaands Kraft. Ikke ved menneskelig Magt eller Visdom, men ved Guds Kraft, skulde Evangeliet forkyndes

I tre og et halvt Aar modtog Disciplene Undervisning af den største Lærer, Verden nogensinde har set. Ved personlig Omgang og Berøring oplærte Kristus dem i sin Gjerning. Dag efter Dag vandrede de sammen med ham. talte med ham. hørte hans opmuntrende Ord til de trætte og bekymrede og saa Aabenbarelsen af hans Magt til Lægedom og Velsignelse for de syge og lidende. Til Tider sad han sammen med dem paa Bjerget og lærte dem; til andre Tider var de sammen ved Søen eller paa Vejen, hvor han udlagde for dem Guds Riges Hemmeligheder. Overalt hvor der fandtes Hjerter, som var opladt til at modtage det guddommelige Budskab, udfoldede han Sandheden vedrørende Frelsens Vej. Han befalede ikke ligefrem Disciplene at gjøre dette eller hint, men sagde: «Følg mig!» Paa sine Vandringer gennem Land og By tog han dem med sig, for at de kunde se, hvordan han lærte Folket. De ledsagede ham fra Sted til Sted. De deltog med ham i hans tarvelige Maaltider og var, som han, undertiden sultne og ofte trætte. I Trængselen paa Gaderne, ved Søbredde og i den ensomme Ørken var de sammen med ham. De saa ham under alle Livets Forhold

Det var da han udvalgte de tolv, at det første Skridt blev taget til at organisere den Menighed, som efter Kristi Bortgang skulde fortsætte hans Gjerning paa Jorden. Om denne Handling beretter Bibelen: «Og han gik op paa et Bjerg og kaldte til sig, hvilke han

selv vilde; og de gik hen til ham. Og han beskikkede tolv, at de skulde være hos ham, og at han kunde udsende dem at prædike.» Mark. 3:13. 14.

[14] Betragt det rørende Skue! Se Himlens Majestæt, omgiven af de tolv Mænd. han har udvalgt! Han er ifærd med at hellige dem til deres Gjerning. Gjennem disse skrøbelige Redskaber agter han ved sit Ord og sin Aand at gjøre Frelsen tilgjængelig for alle.

Med Glæde og Fryd betragtede Gud og Englene dette Syn. Faderen vidste, at fra disse Mænd skulde Himlens Lys udstraale. at det Ord, som de talte, idet de vidnede for hans Søn, skulde gjenlyde fra Slægt til Slægt indtil Tiden Ende.

Disciplene skulde gaa ud som Kristi Vidner og forkynde for Verden, hvad de havde set og hørt af ham Deres Opgave var den vigtigste, som Mennesker nogensinde var blevet kaldet til; alene Kristi Opgave var større. De skulde være Guds Medarbejdere til Menneskers Frelse. Ligesom de tolv Patriarker i det gamle Testaments Tid stod som Repræsentanter for Israel, saaledes staa de tolv Apostle som Repræsentanter for den evangeliske Menighed.

Under sin jordiske Virksomhed begyndte Kristus at nedbryde Adskillelsens Mellemvæg mellem Jøder og Hedninger og at forkyn- de Frelse for alle Mennesker. Uagtet han var Jøde, omgikkes han frit med Samaritanerne og satte derved Jødernes farisæiske Skikke overfor dette foragtede Folk tilside. Han sov under deres Tag, spiste ved deres Borde og lærte paa deres Gader.

Frelseren længtes efter at udfolde for Disciplene Sandheden vedrørende Nedbrydelsen af «Adskillelsens Mellemvæg» mellem Israel og de andre Nationer — den Sandhed, at «Hedningerne er Medarvinger» med Jøderne og «meddelagtige i hans Forjættelse i Kristus, formedelst Evangelium». Ef. 2: 14; 3: 6. Denne Sandhed blev delvis aabenbaret, dengang han belønnede Høvedsmandens Tro i Kapernaum, og tillige da han prædikede Evangeliet for Indbyggerne i Sikar. Endnu tydeligere kom den tilsyne under hans Besøg i Fønikien, da han helbredede den kananæiske Kvindes Datter. Disse Erfaringer hjalp Disciplene til at forstaa, at der blandt dem. de an- saa for at være uværdige til Frelse, var Sjæle, som hungrede efter Sandhedens Lys.

Saaledes søgte Kristus at indprente i Disciplene den Sandhed, at der i Guds Rige ikke gives geografiske Grænser, Kaste eller Rang,

men at de skulde gaa til alle Folkeslag for at bringe dem Budskabet om Frelserens Kjærlighed. Det var dog først senere, at de fuldt ud forstod, at Gud «har gjort, at al Menneskens Slægt bor paa den ganske Jordens Kreds af ét Blod, og har bestemt dem forordnede Tider og visse Grænser for deres Bolig, at de skulde søge Herren, om de dog kunde føle og finde ham. enddog han er sandelig ikke langt fra enhver af os». Ap. Gj. 17: 26, 27.

Disse første Disciple var meget forskellige indbyrdes. De skulde være Verdens Lærere; og de repræsenterede vidt forskellige Karaktertræk. Om det skulde lykkes for dem at fremskynde det Værk, de var kaldet til, var det nødvendigt for disse Mænd med deres ulige Anlæg, Karaktertræk og Livsvaner at opnaa Endrægtighed i Stemning, i Tanke og Handling Denne Endrægtighed var det Kristi Hensigt at hidføre. Med dette Maal for Øje søgte han at bringe dem i Harmoni med sig selv. Formaalet med hans Arbejde for dem finder sit Udtryk i hans Bøn til Faderen: «Paa det de maa alle være ét; ligesom du, Fader! i mig, og jeg i dig, at de og skal være ét i os,» «og at Verden kan kjende, at du har udsendt mig og har elsket dem, ligesom som du har elsket mig.» Joh. 17: 21, 23. Hans Bøn for dem var altid, at de maatte blive helligede i Sandheden; og han bad med en sikker Forvisning, vidende om, at en almægtig Befaling var adgaaet, før Verden blev dannet. Han vidste, at Evangeliet om Riget skulde blive prædikeret for alle Folk til et Vidnesbyrd; han vidste, at Sandheden gennem den Helligaands Kraft skulde sejre i Kampen mod det onde, og at det blodbestænkede Banner engang skulde vaje over hans Efterfølgere, naar Sejeren var vundet.

Da Kristi jordiske Virksomhed nærmede sig sin Afslutning, og han forstod, at han snart maatte overlade til Disciplene at føre Værket frem uden hans personlige Opsyn, søgte han at opmuntre dem og forberede dem paa Fremtiden. Han skuffede dem ikke med falske Forhaabninger. Som en aaben Bog læste han, hvad der skulde komme Han vidste, at han snart skulde skilles fra dem og efterlade dem som Faar blandt Ulve. Han vidste, at de vilde lide Forfølgelse, at de vilde blive uddrevet af Synagogerne og kastet i Fængsel. Han vidste, at nogle af dem vilde lide Døden, fordi de vidnede om ham som Messias. Noget af dette meddelte han dem. I sine Udtalelser om deres Fremtid anvendte han letforstaaelige og tydelige Ord. for

[15]

at de under de forestaaende Prøvelser maatte mindes hans Tale og blive styrket til at tro paa ham som Gjenløseren.

Han talte ogsaa Haabets og Opmuntringens Ord til dem. «Eders Hjerte forfærdes ikke.» sagde han; «tror paa Gud, og tror paa mig! I min Faders Hus er mange Boliger ; men dersom det ikke saa var, havde jeg sagt eder det. Jeg gaar bort at berede eder Sted. Og naar jeg er gaaet bort og faar beredt eder Sted, kommer jeg igjen og vil tage eder til mig, at hvor jeg er, skal ogsaa I være. Og hvor jeg gaar hen, ved I, og Vejen ved I» Joh. 14: 1-4. For eders Skyld kom jeg til Verden; for eder har jeg virket. Naar jeg gaar bort, vil jeg fremdeles virke alvorligt for eder. Jeg kom til Verden for at aabenbare mig for eder, at I maatte tro. Jeg gaar til min Fader og eders Fader for at virke i Forening med ham til eders bedste.

«Sandelig, sandelig siger jeg eder: Hvo som tror paa mig, de Gjeminger, som jeg gjør, skal og han gjøre og han skal gjøre større end disse; thi jeg gaar til min Fader.» Joh. 14: 12. Hermed mente Kristus ikke at Disciplene vilde gjøre mere alvorlige Bestræbelser, end han havde gjort, men at deres Virksomhed vilde blive mere omfattende. Han hentydede ikke blot til Mirakler, men til alt, hvad der skulde ske ved den Helligaands Bistand. «Naar Talsmanden kommer, hvilken jeg skal sende eder fra Faderen, (den Sandheds Aand, som udgaar fra Faderen), han skal vidne om mig. Men ogsaa I skal vidne; thi I var med mig fra Begyndelsen.» Joh. 15 : 26, 27.

[16] Paa en underfuld Maade gik disse Ord i Opfyldelse. Efter den Helligaands Udgydelse blev Disciplene saaledes fyldt med Kjærlighed til dem, for hvem han døde, at Hjerterne blev mægtig paavirket af de Ord, de talte, og de Bønner, de opsendte. De talte i Aandens Kraft, og under Indflydelsen af denne Kraft blev Tusinder omvendt.

Som Kristi Repræsentanter skulde Disciplene gjøre et bestemt Indtryk paa Verden. Den Omstændighed, at de var uanselige Mennesker, vilde ikke svække deres Indflydelse, men forøge den; thi Tilhørernes Tanker vilde blive ledet bort fra dem og hen paa Frelseren, som, ihvorvel han var usynlig, dog fremdeles samvirkede med dem. Apostlenes vidunderlige Lære, deres opmuntrende, tillidsfulde Ord vilde overbevise alle om, at det ikke var i deres egen Kraft, de virkede, men i Kristi Kraft. I Ydmyghed vilde de vidne om, at han, som Jøderne havde forkastet, var Livets Fyrste, den levende Guds

Søn, og at de i hana Navn udførte de samme Gjæringer, som han havde udført.

I sin sidste Samtale med Disciplene Aftenen før Korsfæstelsen gjorde Frelseren ingen Hentydninger til de Lidelser, han havde udstaaet, og som han endnu skulde udstaa. Han talte ikke om den Ydmygelse, der ventede ham, men søgte at bibringe dem noget, som vilde styrke deres Tro og lede dem til at se fremad til de Glæder, som venter den, der sejrer. Han frydede sig i Forvisningen om, at han kunde og vilde gjøre mere for sine Efterfølgere, end han havde lovet, at der fra ham vilde udstrømme Kjærlighed og Medlidenhed, som vilde rense Sjælens Tempel og gjøre Menneskene lig ham i Karakter og Væsen, og at hans Sandhed gennem den Helligaands livgivende Kraft vilde gaa frem sejrende og til Sejer.

«Dette har jeg talet til eder,» sagde han, «paa det I skal have Fred i mig I Verden skal I have Trængsel; men vær frimodige, jeg har overvundet Verden.» Joh. 16:33. Kristus svigtede ikke. ej heller blev han forsagt; og Disciplene skulde advise en Tro, der var lige saa standhaftig. De skulde virke, som han havde virket, og stole paa, at han vilde styrke dem. Omend de vilde møde tilsyneladende uoverstigelige Hindringer paa sin Vej, skulde de alligevel ved hans Naade gaa fremad, frygtende intet, haabende alt

Kristus havde fuldendt det Værk, som var givet ham at gjøre. Han havde udvalgt dem, der skulde fortsætte hans Virksomhed blandt Menneskene. Han sagde: «Jeg er herliggjort i dem. Og jeg er ikke mere i Verden, men disse er i Verden, og jeg kommer til dig. Hellige Fader! bevar dem i dit Navn, hvilke du har givet mig, at de maa være ét ligesom vi.» «Jeg beder ikke alene for disse, men ogsaa for dem, som formedelst deres Ord skal tro paa mig, paa det de maa alle være ét; ... jeg i dem, og du i mig, paa det de skal være fuldkommede til ét, og at Verden kan kjende, at du har udsendt mig og har elsket dem, ligesom du har elsket mig.» Joh 17: 10. 11,20-23.

Kapitel 3—Den store Fuldmagt.

EFTER Kristi Død blev Disciplene næsten overvældet af Modløshed. Deres Herre var blevet forkastet, fordømt og korsfæstet. Præsterne og de Øverste havde henkastet haanligt: «Han har frelst andre, sig selv kan han ikke frelse; er han Israels Konge, da stige han nu ned af Korset, saa vil vi tro ham.» Matt. 27: 42. Haabets Sol var gaaet ned for Disciplene, og Natten havde lagt sig over deres Hjerte. Gang paa Gang gjentog de: «Vi haabede, at han var den, som skulde forløse Israel.» Luk. 24: 21. Ensomme og forsagte erindrede de hans Ord: «Gjør man dette med det grønne Træ, hvad vil da ske med det tørre?» Luk. 23: 31.

Jesus havde flere Gange forsøgt at afsløre Fremtiden for Disciplene, men de brød sig ikke om at tænke paa, hvad han sagde. Paa Grund heraf kom hans Død som en Overraskelse for dem; og da de bagefter tænkte paa Fortiden og indsaa Følgerne af sin Vantro, fyldtes de med Sorg. Da Kristus var korsfæstet, troede de ikke, han vilde opstaa. Han havde tydelig sagt, at han skulde opstaa paa den tredje Dag; men de havde vanskeligt ved at forstaa, hvad han mente. Denne Mangel paa Forstaaelse gjorde, at de ved hans Død befandt sig i faldstændig Haabløshed. De var bittert skuffet. Deres Tro kunde ikke gjennemtrænge den Skygge, Satan havde kastet over deres Synskreds. Alting forekom dem svævende og uforklarligt. Hvor megen Sorg vilde de ikke have sparet sig for, om de blot havde troet Frelserens Ord!

Sønderknuste af Modløshed, Sorg og Fortvivlelse kom Disciplene sammen paa Salen og lukkede Dørene, af Frygt for at de skulde møde den samme Skjæbne, som havde ramt deres elskede Lærer. Her var det, at Frelseren efter sin Opstandelse viste sig for dem.

I 40 Dage blev Kristus paa Jorden, og i den Tid beredte han Disciplene for den Gjerning, de skulde udføre, og forklarede for dem det, de hidtil ikke havde forstaaet. Han talte om Profetierne angaaende sit Komme, sin Forkastelse af Jødefolket og sin Død og paaviste, at enhver Enkelthed i disse Profetier var blevet opfyldt.

Han sagde, at de skulde betragte denne Opfyldelse af Profetierne som en Forsikring om den Kraft, der skulde ledsage dem i deres fremtidige Virksomhed. «Da oplod han deres Forstand, at de forstod Skrifterne,» staar der. «Og han sagde til dem: Saaledes er skrevet, og saaledes burde det Kristus at lide og at opstaa fra de døde tredje Dag; og i hans Navn at prædikes Omvendelse og Syndernes Forlæelse for alle Folk, hvilket skulde begynde fra Jerusalem.» Og han tillagde: «I er Vidner til disse Ting.» Luk. 24: 45-48.

[18]

I disse Dage Kristus tilbragte sammen med Disciplene, fik de en ny Erfaring. Idet de hørte den elskede Mester udlægge Skrifterne I Lyset af alt det, der var sket, blev deres Tro paa ham fuldt befæstet. De kom dertil at de kunde sige: «Jeg ved, hvem jeg har troet.» 1 Tim. 1 : 12. De begyndte at forstaa Beskaffenheden og Udstrækningen af sin Virksomhed, at indse, at de skulde forkynde for Verden de Sandheder, som var dem betroet. De forskellige Begivenheder i Kristi Liv, hans Død og Opstandelse, Profetierne om disse Begivenheder, Frelsesplanens Hemmeligheder, Jesu Kraft til at forlade Synd — alt dette havde de været Vidne til, og de skulde kundgjøre det for Verden. De skulde forkynde Evangeliet om Fred og Frelse ved Omvendelse og Frelserens Kraft.

Før Kristus opfor til Himmelen, gav han Disciplene deres Fuldmagt. Han meddelte dem, at de skulde iværksætte det Testamente, hvori han skjænkede Verden det evige Liv som en Arveskat. I har været Vidne til min Opofrelse for Verden, sagde han, I har set, hvorledes jeg har arbejdet for Israel; og skjønt mit Folk ikke vilde komme til mig, at de kunde have Livet, skjønt Præsterne og de Øverste har gjort med mig, som de vilde, og skjønt de har forkastet mig, saa skal de dog endnu faa en Anledning til at vedkjende sig Guds Søn. I har set, at jeg er villig til at tage imod alle, som kommer til mig og bekjender sine Synder. Den, som kommer til mig, vil jeg ingenlunde støde ud. Til eder, mine Disciple, betror jeg dette Budskab om Naade. Det skal forkyndes for baade Jøder og Hedninger — først for Israel og dernæst for alle Nationer, Tungemaal og Folk. Alle dem, som tror, skal samles i én Menighed.

Denne Fuldmagt til at forkynde Evangeliet er det store Rettighedsbrev for Missionsarbejdere i Kristi Rige. Disciplene skulde virke ihærdigt for Sjæle og bringe Naadens Indbydelse ud til alle.

De skulde ikke vente, til Folk kom til dem; de skulde gaa til Folket med sit Budskab.

Disciplene skulde udføre sit Arbejde i Kristi Navn. Ved ethvert Ord og enhver Handling skulde de henlede Opmærksomheden paa hans Navn som det, der besad den livgivende Kraft, hvorved Syndere kan blive frelst. Deres Tro skulde være grundet paa ham, som er Kilden til al Naade og Kraft. I hans Navn skulde de fremlægge sine Begjæringer for Faderen, og han vilde bønhøre dem. De skulde døbe i Faderens, Sønnens og den Helligaands Navn. Kristi Navn skulde være deres Feltraab, deres Kjendemærke, deres Samfundsbaand, Grundlaget for deres Handlemaade og Kilden til deres Fremgang. I hans Rige skulde intet anerkjendes, som ikke bar hans Navn og Overskrift.

[19] Da Kristus sagde til Disciplene: Gaa ud i mit Navn og samle ind i Menigheden alle, som tror, fremholdt han tydeligt Nødvendigheden af at holde sig paa det jævne. Jo mindre Pral og Bram de viste, desto mere godt vilde de øve ved sin Indflydelse. Disciplene skulde tale paa samme enkle og ligefremme Maade, som Kristus havde talt. De skulde indprente i sine Tilhøreres Hjerter den Undervisning, han havde givet dem.

Frelseren sagde ikke til Disciplene, at deres Opgave vilde blive let. Han viste dem den store Ondskabens Sammensværgelse, der stod rustet imod dem. De vilde komme til at stride «mod Fyrstendømmer og Magter, mod Verdens Herrer, som regjerer i denne Tids Mørke, mod Ondskabens aandelige Hær under Himmelen». Et». 6: 12. Men de vilde ikke staa alene i Kampen. Han forsikrede dem om, at han vilde være med dem; og dersom de blot gik frem i Tro, skulde de staa under den Almægtiges Beskyttelse. Han bad dem være frimodige og stærke; thi en mægtigere end Englene vilde være hos dem — de himmelske Hærskarers Anfører. Han havde lagt alle Ting tilrette for deres Arbejde og paatog sig Ansvar for dets heldige Gjennemførelse. Saa længe de adlød hans Ord og samvirkede med ham, kunde det ikke mislykkes for dem. Gaa ud til alle Folkeslag, sagde han, gaa til Jordens yderste Grænser, og vær vis paa, at ogsaa der vil jeg være med eder. Virk i Tro og Tillid; thi den Tid kommer aldrig, da jeg forlader eder. Jeg vil være med eder alle Dage, hjælpe eder til at udføre eders Pligt, vejlede, trøste, helliggjøre og opholde

eder og sætte eder i Stand til at tale Ord, som vil lede Menneskenes Sind og Tanker til Himlen.

Kristi Offer for Menneskene var helt og fuldstændigt. Vilkaaret for fuld Forsoning var sket Fyldest. Det V ærk, han var kommet til Jorden for at udføre, var blevet fuldført. Han havde vundet Riget. Han havde vristet det ud af Satans Haand og var blevet Arving til alle Ting. Han var paa Vejen til Guds Trone for at hyldes af den himmelske Hærskare. Udrustet med sin fulde Myndighed gav han Disciplene deres Fuldmagt: «Gaa derfor hen og lær alle Folk, og døb dem i Navnet Faderens og Sønnens og den Helligaands, og lær dem at holde alt det, jeg har befalet eder. Og se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende.» Matt. 28: 19, 20.

Lige før Kristus forlod Disciplene, fremholdt han endnu en Gang tydeligt for dem sit Riges Beskaffenhed. Han mindede dem om de Ting, han tidligere havde fortalt dem desangaaende. Det var ikke hans Hensigt at oprette et timeligt Rige paa Jorden. Han var ikke udset til at herske som en jordisk Fyrste paa Davids Trone. Da Disciplene spurgte han: «Herre! vil du paa denne Tid oprette Israel Riget?» svarede han: «Det tilkommer ikke eder at vide Tid og Stund, hvilke Faderen har forbeholdt sin egen Magt.» Ap. Gj. 1:6,7. Det var ikke nødvendigt for dem at se længere ind i Fremtiden, end hvad han havde aabenbaret for dem. Deres Opgave var at forkynde Evangeliet.

Kristi synlige Nærværelse hos Disciplene skulde snart afbrydes; men en ny Kraft skulde komme over dem. Den Helligaand skulde udgydes over dem i sin rige Fylde og besegle dem for deres Virksomhed. «Se,» sagde han, «jeg sender min Faders Forjættelse over eder; men I skal blive i Jerusalems Stad, indtil I bliver iført med Kraft af det høje.» Luk. 24: 49. «Thi Johannes døbte vel med Vand, men I skal døbes med den Helligaand om ikke mange Dage.» «I skal annamme den Helligaands Kraft, som skal komme over eder; og I skal være mine Vidner baade i Jerusalem, og i det ganske Judæa og Samaria og indtil Jordens Ende.» Ap. Gj. 1 : 5, 8.

Frelseren vidste, at selv de mest logiske Argumenter ikke vilde kunne smelte de haarde Hjerter eller bryde Verdslighedens og Egenkærlighedens Skal. Han vidste, at Disciplene maatte modtage den himmelske Gave, at Evangeliet alene kunde have sin Virkning, naar det blev forkyndt af Hjerter opvarmet og Læber gjort veltalende ved en levende Kundskab om ham, som er Vejen, Sandheden og Livet.

[20]

Det Værk, der var overladt Disciplene, vilde kræve stor Dygtighed; thi de vilde staa overfor en Ondskabens Flom baade dyb og stærk. Mørkets Magter stod under en aarvaagen og ihærdig Anførers Ledelse, og det var kun ved den Hjælp, som Gud ved sin Aand vilde give dem, at Kristi Efterfølgere kunde stride for Sandheden.

Kristus meddelte Disciplene, at de skidde begynde Virksomheden i Jerusalem. Denne Stad havde været Vidne til hans vidunderlige Offer for Menneskeslægten. Der havde han i menneskelig Skikkelse vandret omkring blandt Mennesker og talt med dem, og kun faa havde forstaaet, hvor nær Himlen var Jorden. Der var han blevet dømt og korsfæstet. I Jerusalem var der mange, som hemmeligt troede, at Jesus af Nazareth var Messias, og mange, som var ført bag Lyset af Præsterne og de Øverste. Disse maaatte høre Evangeliet. De skulde høre Kaldet til Omvendelse. Den underfulde Sandhed, at Syndernes Forladelse var at opnaa alene gennem Kristus, skulde klargjøres for dem. Og det var mens hele Jerusalem var i Bevægelse efter de spændende Begivenheder i de sidste faa Uger, at Disciplenes Prædiken vilde gjøre det stærkeste Indtryk.

Under sin Virksomhed havde Kristus altid fremholdt for Disciplene den Sandhed, at de skulde være ét med ham i Arbejdet for at udfri Verden af Syndens Trældom. Da han udsendte de tolv og derefter de 70 for at forkynde Guds Rige, lærte han dem, at det var deres Pligt at meddele andre, hvad han havde kundgjort dem. I alt sit Arbejde oplærte han dem til personlig Virksomhed; og denne skulde strække sig stedse videre ad, efterhaanden som deres Antal tiltog, og tilsidst naa til Jordens yderste Grænser. Den sidste Undervisning, han gav Disciplene, var at han havde betroet dem Frelsens liflige Budskab til Verden.

[21] Da Tiden kom, at Kristus skulde opfare til sin Fader, førte han Disciplene ud saa langt som til Bethanien. Her standsede han, og de samlede sig omkring ham. Med Hænderne adrakt til Velsignelse, som for at forsikre dem om sin Beskyttelse og Omsorg, blev han langsomt optaget fra dem. «Og det skete. der han velsignede dem, skiltes han fra dem og for op til Himlen.» Luk. 24: 51.

Medens Disciplene stod og stirrede opad for at faa et sidste Glimt af sin Herre, idet han opfor, blev han modtaget af jublende Skarer af himmelske Engle. Mens disse Engle ledsagede ham til Boligerne hisset, sang de jublende: «I Riger paa Jorden! syng for Gud, lovsyng

Herren (Sela), ham. som farer i Himlenes Himle. . . . Giv Gud Magten, hans Højhed er over Israel og hans Magt i Skyerne.» Sal. 68: 33-35.

Disciplene stod endnu og skuede ivrigt op imod Himlen; og «se, da stod to Mænd hos dem i hvide Klæder, og de sagde: I galilæiske Mænd! hvorfor staar I og ser op mod Himlen? Denne Jesus, som er optagen fra eder til Himlen, skal komme igjen paa samme Maade som I saa ham fare op til Himlen». Ap. Gj. 1: 10, 11.

Løftet om Kristi andet Komme skulde altid staa klart i Disciplenes Erindring. Den samme Jesus, som de havde set fare op til Himlen, vilde komme igjen for at tage til sig dem. som tjener ham henede. Den samme Røst, som havde sagt til dem: «Se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende,» vilde byde dem velkommen i det himmelske Rige.

Ligesom Ypperstepræsten i den forbilledlige Tjeneste aflagde sin ypperstepræstelige Dragt og udførte sin Tjeneste iført en Dragt af hvidt Linned, lig en almindelig Præst, saaledes aflagde Kristus sig sit kongelige Klædebon og iklædte sig Menneskeskikkelse og frembar et Offer, idet han herunder selv var baade Præst og Offer. Ligesom Ypperstepræsten efter at have udført sin Tjeneste i det allerhelligste traadte frem for den ventende Forsamling i sin ypperstepræstelige Dragt, saaledes vil Kristus komme anden Gang iført en Dragt af hvideste hvidt, «saa ingen Bleger paa Jorden kan gjøre Klæder saa hvide». Mark. 9: 3. Han vil komme i sin egen Herlighed og i Faderens Herlighed, og hele Engleskaren vil ledsage ham.

Saaledes vil Kristi Løfte til Disciplene faa sin Opfyldelse: «Naar jeg er gaaet bort og faar beredt eder Sted, kommer jeg igjen og vil tage eder til mig. at hvor jeg er, skal ogsaa I være.» Joh. 14: 3. Alle, som har elsket ham og ventet paa ham, vil han krone med Herlighed, Ære og Udødelighed. De retfærdige døde vil træde frem af sine Grave, og de levende vil blive rykket hen tilligemed dem for at møde Herren i Luften. De vil høre Jesu Røst, lifligere end nogen Musik, som dødelige Mennesker nogensinde har hørt, idet han siger: Eders Strid er fuldendt. «Kom hid, min Faders velsignede! Arv det Rige, som eder er beredt, fra Verdens Grundvold blev lagt.» Matt. 25: 34.

Visselig havde Disciplene Grund til at fryde sig i Haabet om sin Herres Gjenkomst.

Kapitel 4—Pinsefesten.

DA Disciplene vendte tilbage fra Oljebjerget til Jerusalem, saa Folk paa dem og ventede at finde et Udtryk af Sorg, Forvirring og Nederlag i deres Ansigt; men i Stedet saa de Tegn paa Glæde og Sejer. Disciplene sørgede nu ikke over skuffede Forhaabninger. De havde set den opstandne Frelser, og hans Løfte ved Afskeden lød stadig i deres Øren.

I Overensstemmelse med Jesu Befaling blev de i Jerusalem for at oppebie Faderens Forjættelse — Aandens Udgydelse. De ventede ikke i Ørkesløshed. Skriften siger, at «de var stedse i Templet og lovede og prisede Gud». Luk. 24: 53. De kom ogsaa sammen for at fremlægge sine Begjæringer for Faderen i Jesu Navn. De vidste, at de havde en Repræsentant i Himlen, en Talsmand ved Guds Trone. I højtidelig Ærefrygt bøjede de sig i Bøn og gjentog Løftet: «Hvad som helst I beder Faderen om i mit Navn, skal han give eder. Hidindtil har I ikke bedet om noget i mit Navn; bed, og I skal faa, at eders Glæde maa blive fuldkommen.» Joh. 16: 23, 24. De rakte Troens Haand stadig højere og højere opad, med det mægtige Argument: «Kristus er den, som er død, ja meget mere, som og er oprejst, som og er ved Guds højre Haand, som og træder frem for os.» Rom. 8: 34.

Medens Disciplene ventede paa Forjættelsens Opfyldelse, ydmygede de sig i oprigtig Bodfærdighed og bekjendte sin Vantro. Naar de mindedes de Ord, Jesus havde talt til dem før sin Død, kunde de bedre forstaa deres Betydning. Sandheder, som de havde glemte, randt dem atter i Sinde, og disse Sandheder gjentog de for hverandre. De bebrejdede sig, at de havde misforstaaet Frelseren. Den ene Begivenhed efter den anden i hans mærkelige Liv traadte i Rækkefølge frem for deres Tanker. Idet de dvælede ved hans rene, hellige Liv, syntes det for dem, som om ingen Møje vilde være for svær. intet Offer for stort, dersom de blot i sit Liv kunde bære Vidnesbyrd om Kristi elskelige Karakter. O, tænkte de, om de blot kunde have levet de sidste tre Aar om igjen, hvor langt anderledes vilde de da ikke

have optraadt! Dersom de blot kunde se Mesteren igjen, hvor alvorligt vilde de ikke bestræbe sig for at vise, hvor højt de elskede ham. og hvor oprigtig bedrøvede de var over nogensinde at have saaret ham med et Ord eller en Handling i Vantro! Men de fandt Trøst i den Tanke, at de havde faaet Tilgivelse. De havde sat sig for, at de saa vidt muligt vilde adsonde sin Vantro ved frimodig at bekjende ham for Verden.

[23]

Disciplene bad med stort Alvor om at blive skikket til at møde Menneskene og i sin daglige Omgjængelse tale Ord, som vilde lede Syndere til Kristus. De lagde al Uoverensstemmelse og ethvert Ønske om at være den største til Side og trængte sig nær sammen i kristeligt Brodersamfund. De trængte sig nærmere og nærmere Gud. og idet de gjorde dette, indsaa de, hvilken stor Forret det var, at det havde været dem forundt at komme i saa nær Berøring med Kristus. Sorg fyldte deres Hjerter, naar de tænkte paa. hvor mange Gange de havde bedrøvet ham ved sin Sløvhed til at fatte, sin Sendrægtighed til at forstaa den Undervisning, som han til deres eget Bedste søgte at bibringe dem.

Disse Beredelsens Dage var en Tid med alvorlig Hjerteransagelse. Disciplene forstod sin aandelige Trang og raabte til Herren om en hellig Salvelse, der vilde gjøre dem skikket til at virke for Sjæles Frelse. De bad ikke om Velsignelse blot for sig selv. De følte Trykket af Byrden for Sjæles Frelse. De erkjendte, at Evangeliet skulde kundgjøres i hele Verden, og de tilegnede sig den Kraft, Kristus havde lovet dem.

I den patriarkalske Tidsalder havde man ofte følt den Helligaands Indflydelse i en mærkbar Grad, men aldrig i dens Fylde. Nu bad Disciplene i Lydighed mod Frelserens Ord inderligt om denne Gave, og i Himlen lagde Kristus sin Forbøn til. Han gjorde Fordring paa den Helligaands Gave, saa han kunde udgyde den over sit Folk.

«Og der Pinsefestens Dag var kommen, var de alle endrægtig tilsammen. Og der kom pludselig en Lyd af Himmelen, som et fremfarende vældigt Vejr, og fyldte det ganske Hus, hvor de sad.»

Aanden kom over de ventende, bedende Disciple i en Fylde, der naaede til hvert eneste Hjerter. Den Almægtige aabenbarede sig i sin Kraft for sin Menighed. Det var som om denne Indflydelse var holdt tilbage i Aarhundreder; men nu var der Glæde i Himlen over, at Naadens Aand i dens Fylde kunde blive udgydt over Menigheden.

Og under Aandens Indflydelse lød der Ord af Anger og Bekjendelse, sammen med Lovsange for Syndernes Forladelse. Der hørtes Taksigelse og profetisk Tale. Hele Himmelen bøjede sig ned for at se og fryde sig over Guds Visdom og uudgrundelige Kjærlighed. Henrykt af hellig Undren udbrød Apostlene: «Heri er Kjærlighed!» De greb den Gave, som var dem skjænket; og hvad paafulgte? Aandens Sværd, nyskjærpet med Kraft og glinsende af himmelsk Lyn, huggede sig Vej gennem Vantroen. Tasinder blev omvendt paa én Dag.

«Det er eder gavnligt, at jeg gaar bort,» havde Kristus sagt til sine Disciple, «thi gaar jeg ikke bort, skal Talsmanden ikke komme til eder.» «Men naar han, den Sandheds Aand, kommer, skal han vejlede eder til al Sandhed; thi han skal ikke tale af sig selv, men hvad som helst han hører, skal han tale, og de tilkommende Ting, [24] skal han forkynde eder.» Joh. 16: 7, 13.

Kristi Opfart til Himlen var Tegnet paa, at hans Disciple skulde erholde den lovede Velsignelse. De skulde oppebie denne, før de paabegyndte sin Virksomhed. Da Kristus traadte ind gennem de himmelske Porte, blev han sat paa Tronen under Englenes Hyldest. Saasart denne Ceremoni var tilende, nedsteg den Helligaand over Disciplene i rige Strømme, og Kristus blev i Sandhed herliggjort med den Herlighed, som han havde hos Faderen fra Evighed. Udgydelsen paa Pinsefesten var Himmels Meddelelse om, at Frelserens højtidelige Indsættelse havde fundet Sted. I Overensstemmelse med sit Løfte havde han sendt den Helligaand fra Himlen til sine Efterfølgere som et Tegn paa, at han som Præst og Konge havde faaet al Myndighed i Himlen og paa Jorden og var den Salvede over sit Folk.

«Og der viste sig for dem Tunger, som af Ild, der fordelte sig, og satte sig paa enhver af dem. Og de blev alle opfyldte af den Helligaand, og begyndte at tale med andre Tungemaal, eftersom Aanden gav dem at udsige.» I Form af Ildtunger hvilede den Helligaand over de forsamlede. Dette var et Sindbillede paa den Gave, som blev skjænket Disciplene, og som satte dem i Stand til flydende at tale fremmede Sprog, som de hidtil ikke havde kjendt. Ildtungerne var et Billede paa den brændende Nidkjerhed, hvormed Apostlene skulde virke, og paa den Kraft, der skulde ledsage deres Virksomhed.

«Men der var Jøder boende i Jerusalem, gudfrygtige Mænd af alle Folkeslag under Himlen.» Under Adspredelsen havde Jødefolket opholdt sig næsten alle Steder paa Jorden, og i Landflygtigheden havde de lært at tale forskellige Sprog. Mange af disse Jøder var ved denne Lejlighed kommet til Jerusalem for at overvære de religiøse Festligheder, som da fandt Sted. De tilstedeværende repræsenterede alle kjendte Tungemaal. Denne Sprogforskjel vilde have været en stor Hindring for Evangeliets Forkyndelse; derfor gjorde Gud ved et Vidunder en Udvej for at afhjælpe denne Mangel hos Apostlene. Den Helligaand udrettede for dem, hvad de ikke vilde have kunnet gjøre for sig selv i en Levetid. De kunde nu forkynde Evangeliet overalt og tale flydende de Folks Tungemaal, som de skulde virke iblandt. Denne vidunderlige Gave var for Verden et stærkt Bevis paa, at deres Arbejde var af Gud. Fra den Tid af var Disciplenes Sprog rent, enkelt og korrekt, enten saa de talte sit eget eller et fremmed Tangemaal.

«Der denne Lyd hørtes, kom Mængden tilsammen og blev bestyrtet ; thi enhver havde hørt dem tale med sit eget Maal. Men de forfærdedes alle og forundrede sig og sagde til hverandre: Se, er ikke alle disse, som taler, Galilæer? Og hvorledes hører vi dem tale, hver paa vort eget Maal, hvorudi vi er fødte ?»

Præsterne og de Øverste blev meget forbitret over denne mærkværdige Foreteelse, men turde ikke give efter for sit Had af Frygt for at udsætte sig for Folkets Vrede. De havde slaaet Nazaræeren ihjel; men her var hans Tjenere, ulærde Mænd fra Galilæa, ved at tale i alle de da kjendte Tungemaal om hans Liv og Virksomhed. Præsterne, der vilde forklare Disciplenes mærkelige Evne som noget ganske naturligt, erklærede, at de var drukne som Følge af at have nydt store Mængler af den Vin, som var tilberedt til Festen. Nogle af de mest uvidende blandt de tilstedeværende greb denne Forklaring som Sandhed; men de mere forstandige vidste, at en saadan Paastand var urigtig, og de, som forstod de forskellige Tungemaal, aflagde Vidnesbyrd om, at Disciplene talte de fremmede Sprog korrekt.

Som Svar paa Præsternes Anklage paaviste Peter, at det, som her skete, var en direkte Opfyldelse af Joels profetiske Forudsigelse om, at en saadan Kraft skulde komme over Menneskene for at berede dem for et særskilt Værk. «I jødiske Mænd, og alle I, som bor i Jerusalem!» sagde han til dem, «det være eder vitterligt, og aabne

[25]

eders Øren for mine Ord. Thi ikke er disse drukne, som I mener; det er jo den tredje Time paa Dagen; men dette er, hvad der er sagt ved Profeten Joel: Og det skal ske i de sidste Dage, siger Gud, da vil jeg udgyde min Aand over alt Kjød, og eders Sønner og eders Døtre skal profetere, og de unge iblandt eder skal se Syner, og de gamle skal have Drømme. Ja. endog over mine Trælle og over mine Trælkvinder vil jeg i de Dage udgyde af min Aand, og de skal profetere.» .

Med Klarhed og Kraft vidnede Peter om Kristi Død og Opstandelse: «I israelitiske Mænd, hør disse Ord: Jesus af Nazareth, en Mand af Gud, udmærket for eder ved kraftige Gjerninger og Undere og Tegn, hvilke Gud gjorde ved ham midt iblandt eder, som I og selv ved; denne ... tog I og korsfæstede ved ugudelige Hænder, og ihjelslog ham. Ham oprejste Gud, der han havde løst Dødens Smerter, eftersom det var umuligt, at han kunde holdes af den.»

Peter henviste ikke til Kristi Lære som Bevis for sit Standpunkt, da han vidste. at Tilhørernes Fordom var saa stærk, at hvad Kristus havde sagt om denne Sag, vilde have været uden Virkning. Han talte derimod til dem om David, der af Jøderne blev betragtet som en af Nationens Patriarker. «David siger om ham.» udtalte han: «Jeg havde stedse Herren for mine Øjne; thi han er hos min højre Haand. at jeg ikke skal rokkes. Derfor glæder mit Hjerte sig. og min Tunge jubler, ja, ogsaa mit Kjød skal hvile i Haab; thi du skal ikke lade min Sjæl i de dødes Rige, ikke heller tilstede din Hellige at se Forraadnelse.»

«I Mænd. Brødre! lad mig tale frit til eder om Patriarken David ; han er baade død og begravet, og hans Grav er hos os indtil denne Dag.» Han talte, «forudseende, om Kristi Opstandelse, at hans Sjæl ikke skulde lades i de dødes Rige. ej heller hans Kjød se Forraadnelse. Denne Jesus oprejste Gud. hvortil vi er Vidner.»

[26] Det. som her foregaar, er af overordentlig Interesse. Folk kommer fra alle Kanter for at høre Disciplenes Vidnesbyrd om Sandheden, som den er i Jesus. De trænger sig ind og fylder Templet. Præsterne og de Øverste er der, endna med et mørkt, hadeluldt Udtryk i sit Ansigt, med Hjertet fyldt af blivende Had mod Kristus og med Hænderne urene efter det Blod, de udgjød, da de korsfæstede Verdens Frelser. De havde ventet at faa se Apostlene kuet af Frygt for Undertrykkelse og Mord; men her finder de dem hævet over al Frygt, fyldt med Aanden, idet de med Kraft forkynder Jesu Guddom. De hører dem erklære med Frimodighed. at den, som for saa kort en Tid siden

blev ydmyget, foragtet, slaæet af grusomme Hænder og korsfæstet, er Livets Fyrste, som nu er ophøjet ved Guds højre Haand.

Nogle af dem, der hørte Apostlene, havde taget en virksom Del i at fordømme og ihjelslaa Kristus. De havde blandet sine Stemmer med Mængdens i Raabet om, at han skulde korsfæstes. Da Jesus og Barrabas stod for dem i Domssalen, og Pilatus spurgte: «Hvilken vil I, at jeg skal give eder løs?» havde de raabt: «Ikke denne, men Barrabas!» Matt. 27: 17; Joh. 18: 40. Da Pilatus overlod Kristus til dem, sigende: «Tag I ham og korsfæst ham; thi jeg finder ikke Skyld hos ham,» «jeg er uskyldig i denne Retfærdiges Blod,» havde de raabt: «Hans Blod komme over os og over vore Børn!» Joh. 19: 6; Matt. 27: 24, 25.

Nu hørte de Disciplene erklære, at det var Guds Søn, der var blevet korsfæstet. Præsterne og de Øverste bævede. Skyldbevidsthed og Angst greb Folket. Det gik «dem igjennem Hjertet, og de sagde til Peter og de andre Apostle: I Mænd, Brødre! hvad skal vi gjøre?» Blandt dem, som hørte Disciplenes Tale, var der fromme Jøder, som var oprigtige i sin Tro. Den Kraft, der ledsagede Talerens Ord, overbeviste dem om, at Jesus i Sandhed var Messias.

«Men Peter sagde til dem: Omvend eder, og hver af eder lade sig døbe i Jesu Kristi Navn til Syndernes Forladelse; og I skal faa den Helligaands Gave. Thi eder og eders Børn hører Forjættelsen til, og alle dem, som er langt borte, hvilke som helst Herren vor Gud vil kalde dertil.»

Peter fremholdt klart for disse skyldbevidste Mennesker den Sandhed, at de havde forkastet Kristus, fordi de var blevet ført bag Lyset af Præsterne og de Øverste, og at dersom de vedblev at søge Raad hos dem og vente paa, at de skulde anerkjende Kristus, før de selv vovede at gjøre det, vilde de aldrig komme til at tage imod ham. Til Trods for at de bekjendte sig til Guds frygt, tragede disse mægtige Mænd efter jordisk Rigdom og Ære. De var uvillige til at komme til Kristus og tage imod Lys.

Under denne himmelske Belysning traadte Skrifterne, som Kristus havde forklaret for Disciplene, frem for dem i sin rene Sandheds fulde Glans. Det Slør, som havde hindret dem i fuldt ud at se, hvad der var blevet afskaffet, blev nu fjernet, og de forstod klart og tydeligt Hensigten med Kristi Mission og hans Riges Natur. De kunde tale om Frelseren med Kraft, og under deres Udfoldelse af Frelsesplanen

[27] for sine Tilhørere blev mange overbeviste. De Overleveringer og den Overtro, som Præsterne havde indprentet hos dem, blev revet ud af deres Sind, og de antog Frelserens Lære.

«De, som nu gjerne annammede hans Ord, blev døbt; og der vandtes samme Dag henved tre Tusinde Sjæle.»

De ledende Mænd blandt Jøderne havde ment, at Kristi Værk vilde være afsluttet med hans Død. Men nu blev de i Stedet for Vidne til disse vidunderlige Ting, som skete paa Pinsedagen. De hørte Disciplene med en hidtil ukjendt Kraft og Energi prædike Kristus, og de saa deres Ord stadfæstet ved Tegn og Undere. I Jerusalem, som var Jødedommens Hovedfæstning, erklærede Tusinder aabent sin Tro paa Jesus af Nazareth som Messias.

Disciplene blev forbauset og fyldt med Glæde ved den store Indhøstning af Sjæle. De betragtede ikke denne underfulde Indhøstning som en Følge af sine egne Bestræbelser; de forstod, at de havde traadt ind i andres Arbejde. Siden Adams Fald havde Kristus hele Tiden betroet sine udvalgte Tjenere Ordets Sæd, som skulde udsaaes i Menneskehjerterne. Under sit Liv paa Jorden havde han selv udsaaet Sandhedens Sæd og vandet den med sit Blod. Det Omvendelsesværk, som fandt Sted paa Pinsedagen, var Frugten af denne Udsæd: det var Indhøstningen af Kristi Værk og aabenbarede Kraften i hans Lære.

Apostlenes Forkvindelse var klar og overbevisende; men den alene vilde ikke have kunnet fjerne den Fordom, som havde modstaaet saa mange Beviser. Den Helligaand havde gjort, at deres Forkyndelse rammede Hjerterne med guddommelig Kraft. Apostlenes Ord var som skarpe Pile fra den Almægtige; de overbeviste Menneskene om, hvilken frygtelig Skyld de havde paadraget sig ved at forkaste og korsfæste Herlighedens Herre.

Ved Kristi Undervisning var Disciplene kommet til at indse sin Trang til den Helligaand. Ved Aandens Undervisning erholdt de den endelige Beredelse og tog fat paa sit Livsværk. De var ikke længere uvidende og udannede. De var ikke længere en Samling af Mænd med ensidige Opfatninger, uoverensstemmende og selvmodsigende. Deres Haab stod ikke længere til jordisk Storhed. De var samdrægtige og «havde ét Hjerte og én Sjæl». De tænkte kun paa Kristus, ham alene; hans Riges Fremme var deres Maal. I Sind og Karakter var de

blevet Mesteren lig, og Folk «kjendte dem, at de havde været med Jesus».

Ved Pinsefesten fik de Lys fra Himlen. De Sandheder, som de ikke kunde forstaa, mens de var sammen med Kristus, gik nu op for dem. Med en Troens og Overbevisningens Fylde, som de aldrig før havde kjendt, antog de den hellige Skrifts Lære. Det var ikke længere en Troessag for dem, at Kristus var Guds Søn; de vidste, at ihvorvel han var iklædt Menneskelighed, saa var han dog i Sandhed Messias, og de talte om sine Erfaringer med en Vished, som førte med sig Overbevisningen om, at Gud var med dem.

De kunde tale om Jesu Navn med fuld Forvisning; thi var han ikke deres Ven og ældre Broder? De var traadt i et inderligt Samfund med Kristus og sad hos ham i det himmelske. Med brændende Nidkjerhed vidnede de om ham. Deres Hjerte var fyldt med en Hengivenhed saa fuld, saa dyb og saa vidtrækkende, at den drev dem ud til Jordens Ender med Vidnesbyrdet om Kristi Kraft. De var fyldt med den stærkeste Længsel efter at føre det Værk videre, som han havde begyndt. De forstod, hvor meget de skyldte Gud, og de forstod Arbejdets Ansvar. Styrket ved den Helligaands Gave gik de ud fulde af Nidkjerhed for at forkynde Korsets Sejer. Den Helligaand opildnede dem og talte gennem dem. Kristi Fred lyste ud af deres Ansigter. De havde viet sit Liv til hans Tjeneste, selve deres Væsen bar Vidnesbyrd om, at de var helt overladt i hans Haand. [28] [29]

Kapitel 5—Aandens Gave.

DA Kristus gav sine Disciple Løftet om Aanden. nærmede han sig Afslutningen paa sin jordiske Virksomhed. Han stod i Korsets Skygge, med en fuld Forstaaelse af den Syndebyrde, der skulde hvile paa ham som Bæreren af Verdens Synd. Før han hengav sig selv til et Offer, underviste han Disciplene om en overordentlig vigtig og fuldkommen Gave, som han vilde skjænke sine Efterfølgere — den Gave, som vilde stille hans Naades ubegrænsede Hjælpekilder indenfor deres Rækkevidde. «Jeg vil bede Faderen.» sagde han, «og han skal give eder en anden Talsmand, at han skal blive hos eder evindeligt, den Sandhedens Aand, hvilken Verden ikke kan annamme, thi den ser ham ikke. kjender ham ej heller; men I kjender ham, thi han bliver hos eder, og skal være i eder.» Joh. 14: 16, 17. Frelseren pegte fremad til den Tid, da Aanden skulde komme og udføre et mægtigt Værk som hans Repræsentant. Det onde, som havde ophobet sig i Aarhundreder, skulde bekjæmpes ved den Helligaands guddommelige Kraft.

Hvad blev Følgen af Aandens Udgydelse paa Pinsedagen? Glædesbudskabet om en opstanden Frelser blev ført til den beboede Verdens yderste Grænser. Under Disciplenes Forkyndelse af Budordet om Forløsning og Naade gav Hjerterne efter for den Kraft, der laa i dette Budskab. Menigheden blev Vidne til, at omvendte Mennesker strømmede til fra alle Kanter. De der var blevet lunkne, blev omvendt paany. Syndere forenede sig med de troende i Søgningen efter den kostelige Perle. Enkelte, som havde været Evangeliets bitreste Modstandere, blev dets Forkjæmpere. Profetien blev opfyldt, som siger: «Den, som er skrøbelig, . . . skal være paa den Dag som David, . . . som Herrens Engel.» Sak. 12: 8. Enhver Kristen saa i sin Broder en Aabenbarelse af guddommelig Kjærlighed og Velvilje. Der var én Interesse, som var den overvejende; der var én Ting, de kappedes om, og som opslugte alt andet. De troendes Higen og Tragten var retteligt at fremstille Kristi Karakter og arbejde for hans Riges Udbredelse.

«Og Apostlene gav Vidnesbyrd med stor Kraft om den Herres Jesu Opstandelse, og der var stor Naade over dem alle.» Ap. Gj. 4: 33. Udvalgte Mænd. som antog Sandhedens Ord, blev under deres Virksomhed tillagt Menigheden og viede sit Liv til Arbejdet med at bringe andre det Haab, som fyldte deres Hjerte med Fred og Glæde. Trusler formaaede ikke at holde dem tilbage eller gjøre dem frygtagtige. Herren talte gennem dem, og idet de gik fra Sted til Sted, forkyndte de Evangeliet for de fattige, og store Undere skete ved Guds Naade og Kraft.

[30]

Saa mægtigt kan Gud virke, naar Menneskene underkaster sig hans Aands Vejledning.

Løftet om den Helligaand er ikke begrænset til Tid eller Folkeslag. Kristus erklærede. at hans Aands guddommelige Indflydelse skulde følge med hans Efterfølgere til Verdens Ende. Fra Pinsedagen af og til vor Tid er Talsmanden blevet sendt til alle, som har overgivet sig helt til Herren og hans Tjeneste. Til alle, der har antaget Kristus som sin personlige Frelser, er den Helligaand kommet som et Vidne, en Raadgiver, en Helliggjører og Vejleder. Jo nærmere de troende har vandret i Samfund med Gud, med desto større Klarhed og Kraft har de vidnet om Gjenløserens Kjærlighed og om hans frelsende Naade. De Mænd og Kvinder, i hvis Liv en større Fylde af Guds Aand aabenbares gennem de lange Aarhundreder af Forfølgelse og Prøvelser, har staaet som Tegn og Undere Verden. For Engle og Mennesker har de fremvist den frelsende Kjærligheds forvandlende Kraft.

De, som paa Pinsedagen blev udrustet med Kraft fra det høje, blev ikke derved fritaget for yderligere Fristelser og Prøver. Naar de optraadte som Vidner for Sandhed og Kjærlighed, blev de atter og atter angrebet af al Sandheds Fiende, der vilde berøve dem Kristenlivets Erfaringer. Med alle de Kræfter, Gud havde skjænket dem. maatte de stræbe efter at naa til Mands Modenhed i Kristus Jesus. Daglig bad de om ny Naade, saa de kunde naa længere frem mod Fuldkommenhedens Maal. Ved Tro paa Gud lærte selv de syagete under den Helligaands Paavirkning at adnytte hvad der var dem skjænket, og blive helligede, rensede og forædlede i Sind og Hjerte. Og idet de i Ydmyghed underkastede sig den Helligaands Indflydelse og Paavirkning, øste de af Guddommens Fylde og blev dannet efter det guddommelige Billede.

Tidens Henskriden har ikke hidført nogen Forandring i det Løfte, som Kristus ved sin Bortgang gav om at sende den Helligaand som sin Repræsentant. Det skyldes ikke nogen Begrænsning fra Guds Side, at hans Naades Rigdomme ikke strømmer ned paa Jorden til Menneskene. Dersom Løftets Opfyldelse ikke ses i den Grad, man kunde vente, saa er det, fordi Løftet ikke bliver skattet, som det burde. Om alle var villige, vilde alle blive fyldt med Aanden. Overalt hvor Trangen til den Helligaand kun skjænkes liden Opmærksomhed, hersker der aandelig Tørke, aandeligt Mørke, aandeligt Frafald og Død. Der hvor Ting af mindre Betydning optager Tanken, der vil den guddommelige Kraft, som er saa nødvendig til Menighedens Vækst og Trivsel, og som vilde bringe saa mange andre Velsignelser med sig, mangle, selv om den tilbydes i ubegrænset Fylde.

[31] Naar nu dette er det Middel, hvorigjennem vi skal modtage Kraft fra oven, hvorfor hungrer og tørster vi saa ikke efter Aandens Gave? Hvorfor taler vi ikke om den, beder om den og prædiker om den? Herren er mere villig til at give dem den Helligaand, som tjener ham, end Forældre er til at give sine Børn gode Gaver. Enhver Arbejder bor opsende sin Bøn til Gud om en daglig Aandens Daab. Grapper af Missionsarbejdere bør komme sammen og bede om særskilt Hjælp, om himmelsk Visdom, for at de maa forstaa at lægge vise Planer og handle forstandigt. Især bør de bede Gud om at udgyde over sine udvalgte Sendebud i Missionsmarkerne et rigt Maal af sin Aand. Aandens Tilstedeværelse hos Guds Arbejdere vil give Sandhedens Forkyndelse en Kraft, som al Verdens Ære og Herlighed ikke vilde kunne give.

Den Helligaand bliver hos den trofaste Arbejder for Gud. paa hvilket Sted han end er. De Ord, der blev talt til Disciplene, tales ogsaa til os. Talsmanden hører os til saavel som dem. Aanden bringer den Kraft, som opholder kjæmpende, stridende Sjæle i enhver Vanskelighed, naar de er Gjenstand for Verdens Had, og naar de erkjender sine egne Mangler og Fejlgreb. I Sorg og Lidelse, naar Udsigterne er mørke og Fremtiden truende, og naar vi føler os hjælpeløse og ensomme — i saadanne Stunder er det, at den Helligaand som Svar paa Troens Bøn bringer Hjertet Trøst.

At en Person under usædvanlige Forholde hensættes i en aandelig Henrykkelse er intet afgjørende Bevis paa, at han er en Kristen. Hellighed er ikke Henrykkelse, men Viljens fuldstændige Overgi-

velse til Gud; den bestaar i, at vi lever ved ethvert Ord, som udgaar af Guds Mund; den bestaar i, at vi gjør vor himmelske Faders Vilje; den bestaar i, at vi stoler paa Gud i Prøver, i Mørket saavel som i Lyset; den bestaar i, at vi vandrer i Tro og ikke i Beskuelse; den bestaar i, at vi forlader os paa Gud med urokkelig Tillid og hviler i hans Kjærlighed.

Det er ikke nødvendigt, at vi skal kunne forklare, netop hvad den Helligaand er. Kristus siger, at Aanden er Talsmanden, «den Sandheds Aand, som udgaar fra Faderen». Det siges udtrykkeligt om Aanden, at naar han vejleder Menneskene til al Sandhed, skal han «ikke tale af sig selv». Joh. 15: 26; 16: 13.

Den Helligaands Natur er en Hemmelighed. Menneskene kan ikke forklare den, fordi Herren ikke har aabenbaret den for dem. Mennesker med sværmeriske Anskuelser kan stille Skriftsteder sammen og tolke dem paa menneskelig Vis; men Antagelsen af saadanne Anskuelser vil ikke styrke Menigheden. Angaaende Hemmeligheder, som er for dybe for Menneskenes Forstand, er Taushed at ligne ved Guld.

Den Helligaands Gjerning angives tydeligt i Kristi Ord: «Naar han kommer, skal han overbevise Verden om Synd og om Retfærdighed og om Dom.» Joh. 16: 8. Det er den Helligaand, som overbeviser om Synd. Dersom Synderen lader sig paavirke af Aandens livgivende Indflydelse, vil han blive ført til Omvendelse og vækkes op til Forstaaelse af Betydningen af at adlyde de guddommelige Fordringer.

[32]

For den bodfærdige Synder, som hungrer og tørster efter Retfærdighed; aabenbarer den Helligaand det Guds Lam, som bærer Verdens Synd. «Han skal tage af mit og forkynde eder,» sagde Kristus; han «skal lære eder alle Ting, og minde eder paa alle Ting, som jeg har sagt eder». Joh. 16: 14; 14: 26.

Den Helligaand er skjænket som en gjenfødende Kraft for at gjøre den ved vor Forlørsers Død tilvejebragte Frelse virksom. Aanden søger stadig at lede Menneskenes Tanker hen paa det store Offer, som blev frembaaret paa Golgathas Kors, at udfolde Guds Kjærlighed for Verden og at oplade for den skyldbevidste Sjæl de dyrebare Ting i den hellige Skrift.

Efter at have hid ført Overbevisning om Synd og fremholdt Retfærdighedens Maalestok for Sindet leder den Helligaand Men-

neskets Higen og Tragten bort fra det, som hører denne Jord til, og fylder Sjælen med Længsel efter Hellighed. Han skal «vejlede eder til al Sandhed,» sagde Frelseren. Dersom Menneskene er vil-lige til at lade sig paavirke, vil hele deres Væsen blive helliggjort. Aanden vil tage af det, som hører Gud til, og indprente det i Sjælen. Ved hans Kraft vil Livets Vej blive saa tydelig, at ingen behøver at fare vild.

Fra Begyndelsen af har Gud ved sin Helligaand virket gennem menneskelige Redskaber til Fuldbringelsen af sin Beslutning angaaende den faldne Slægt. Dette viste sig i Patriarkernes Liv. Ogsaa til Menigheden i Ørkenen paa Mose Tid gav Gud sin «gode Aand til at undervise dem» (Neh. 9: 20); og paa Apostlenes Tid virkede han mægtigt for sin Menighed ved den Helligaand. Den samme Kraft, som opholdt Patriarkerne, som gav Josva og Kalab Tro og Frimodighed, og som gjorde Apostelmenighedens Arbejde frugtbringende, har opholdt Guds trofaste Børn i alle de efterfølgende Tidsaldr. Det var ved den Helligaands Kraft, at Valdensermenigheden i den mørke Tidsalder hjalp til med at berede Vejen for Reformationen. Det var den samme Kraft, som gjorde, at Arbejdet lykkedes for de ædle Mænd og Kvinder, der banede Vejen for Oprettelsen af Nutidens Missionsvirksomhed og for Bibelens Oversættelse i alle Nationers og Folks Tungemaal og Dialekter.

I vor Tid bruger Gud endnu sin Menighed til at kundgjøre sit Forsæt paa Jorden. I vor Tid drager den himmelske Konges Udsendinge omkring fra By til By og fra Land til Land for at berede Vejen for Kristi andet Komme. Guds Lovs Gyldighed bliver hævdet. Den Almægtiges Aand virker paa Menneskenes Hjerter, og de, som lader sig paavirke af den, bliver Vidner for Gud og hans Sandhed. Paa mange Steder er der gudhengivne Mænd og Kvinder, som meddeler andre det Lys, som har gjort Vejen til Frelse ved Kristus klar for dem; og idet de vedblivende lader sit Lys skinne, ligesom de gjorde, der fik Aandsdaaben paa Pinsedagen, erholder de stedse mere af Aandens Kraft. Saaledes vil Jorden blive oplyst af Guds Herlighed.

Paa den anden Side er der dem, som i Stedet for paa en forstandig Maade at adnytte de Anledninger, som nu gives, hengiver sig til ørkesløs Forventning om, at en særskilt Aandens Vederkvælgelse engang skal indtræffe, der i høj Grad vil forøge deres Evne til at oplyse andre. De forsømmer Øjeblikkets Pligter og Privilegier og

lader Lyset skinne dunkelt, medens de ser fremad til en Tid, da de uden nogen egen Bestræbelse skal modtage særskilte Velsignelser, hvorved de vil blive forvandlet og skicket til at træde i Herrens Tjeneste.

Det er sandt, at de alvorlige Bestræbelser, som af gudhengivne troende under den Helligaands Ledelse vil blive gjort ved Endens Tid, da Guds Værk paa Jorden skal afsluttes, vil blive ledsaget af særskilte Tegn paa Guds Velbehag. Under Sindbilledet af den tidlige og sildige Regn, som falder i Østerlandene ved Sædetid og ved Høstens Tid, forudsagde de jødiske Profeter Udgydelsen af Aandens Naadegaver i særskilt Maal over Guds Menighed. Aandens Udgydelse i Apostlenes Tid var Begyndelsen til den tidlige Regn, og Følgen var herlig. Helt til Tidens Ende vil Guds Aand blive i den sande Menighed.

Men nærvæd Afslutningen paa Jordens Høst er der lovet en særskilt Udgydelse af Aanden til Beredelse af Menigheden for Menneskønnens Komme. Denne Aandens Udgydelse lignes med den sildige Regn; og det er denne Kraft, de Kristne skal bede Høstens Herre om «paa den sildige Regns Tid». Som Svar herpaa læser vi, at «Herren skaffer Lyn og giver dem Regnskyl»; han nedsender «tidlig Regn og sildig Regn». Sak. 10: 1; Joel 2: 23.

Men Medlemmerne af Guds Menighed i vor Tid vil ikke være beredte for Høstens Tid, medmindre de har en levende Forbindelse med Kilden til al aandelig Vækst. Uden at de holder sine Lamper i Orden, vil de ikke erholde særskilt Naade i en Tid, da denne særlig behøves.

De, som til Stadighed modtager ny Forsyning af Naade, vil eje en Kraft, der staar i Forhold til deres daglige Behov og deres Evne til at udnytte denne Kraft. I Stedet for at se fremad til et eller andet fremtidigt Tidspunkt, da de ved Modtagelsen af en særskilt Aandens Kraft paa en vidunderlig Maade vil blive skicket til at vinde Sjæle, overgiver de sig daglig til Gud, saa han kan danne dem til Kar, som han kan bruge. De udnytter daglig de Anledninger, de har til at arbejde. De vidner daglig for Mesteren, hvor som helst de befinder sig — hvad enten de er beskæftiget med sine jævne huslige Pligter eller med offentlig Virksomhed.

For den gudhengivne Arbejder ligger der en vidunderlig Trøst i Bevidstheden om, at ogsaa Kristus under sit Liv paa Jorden daglig

[34] søgte Faderen om ny Naade, som han havde den behov; og fra dette Samfund med Gud gik han ud for at styrke og velsigne andre. Se Guds Søn bøjet i Bøn til sin Fader! Uagtet han er Guds Søn, styrkes hans Tro ved Bønnen, og ved Samfundet med Himlen samler han sig Kraft til at modstaa det onde og betjene Menneskene i deres Trang. Som Menneskeslægtens ældre Broder kjender han deres Behov, som. omgivet af Skrøbelighed i en Verden fuld af Synd og Fristelse, endnu ønsker at tjene ham. Han ved, at de Sendebud, han udsender, er svage, fejlende Mennesker; men enhver, som overgiver sig helt til hans Tjeneste, lover han guddommelig Bistand. Hans eget Eksempel er en Forsikring om, at alvorlig, ihærdig Bøn til Gud i Tro — en Tro, som fører til fuldstændig Overladelse til Gud og uforbeholden Hengivenhed til hans Værk — vil formaa at bringe Menneskene den Helligaands Hjælp i Kampen mod Synden.

Enhver Arbejder, som følger Kristi Eksempel, vil være forberedt paa at modtage og benytte sig af den Kraft, som Gud har lovet sin Menighed paa den Tid, da Jordens Høst skal modnes. Naar Evangeliets Forkyndere Dag for Dag knæler for Herren og fornyer sin Pagt med ham, vil han skjænke dem sin Aand med dens livgivende, helliggjørende Kraft. Naar de gaar ud for at opfylde Dagens Pligter, har de den Forsikring, at den Helligaands asynlige Nærværelse vil sætte dem i Stand til at være «Guds Medarbejdere».

[35]

Kapitel 6—Ved Tempeldøren.

KRISTI Disciple havde en dyb Følelse af sin egen Udygtighed, og i Ydmyghed og Bøn forenede de sin Svaghed med hans Kraft, sin Vankundighed med hans Visdom, sin Uværdighed med hans Retfærdighed, sin Fattigdom med hans uudtømmelige Rigdom. Saaledes styrket og udrustet betænke de sig ikke paa at gaa fremad i Mesterens Tjeneste.

En kort Tid efter den Helligaands Udgydelse og umiddelbart efter en alvorlig Bønnestand gik Peter og Johannes op til Templet for at bede og saa der ved den Dør, som kaldes den skønne, en 40 Aars gammel Krøbling, som fra Fødselen af havde lidt af Smerte og Svaghed. Denne ulykkelige Mand havde længe næret et Ønske om at se Jesus, for at han kunde blive helbredet; men han var omtrent ganske hjælpeløs og befandt sig langt borte fra det Sted, hvor den store Læge virkede. Ved sine Bønner formaaede han tilsidst nogle Venner til at bære ham hen til Tempeldøren; men ved Ankomsten dertil fandt han, at den, han havde sat sit Haab til, paa en grusom Maade var blevet dræbt.

Hans Skuffelse vakte Medlidenhed hos dem, som vidste, hvor længe han havde næret det inderlige Haab, at Jesus skulde helbrede ham; og daglig bragte de ham til Templet, for at forbigaaende kunde vækkes til Medynk og give ham en Smule til Livets Ophold. Da Peter og Johannes gik forbi, bad han dem om en Almisse. Disciplene saa medlidende paa ham. Og Peter sagde: «Se paa os ! Og han gav Agt paa dem, efterdi han forventede at faa noget af dem. Men Peter sagde: Sølv og Guld har jeg ikke.» Da Peter saaledes nævnte sin egen Fattigdom, sænkede Krøblingen Ansigtet mod Jorden; men det oplystes af Haab, idet Apostelen vedblev: «Men det, som jeg har, det giver jeg dig: i Jesu Kristi Nazaræi Navn, staa op og gak !»

«Og han greb ham ved den højre Haand og rejste ham op. Men straks blev hans Ben og Ankler stærke, og han sprang op, stod, gik omkring og fulgte med dem i Templet, gik omkring og sprang og lovede Gud. Og alt Folket saa ham gaa og love Gud. Og de kjendte

ham, at han var den, som havde siddet for den skønne Tempeldør og tigget; og de blev fulde af Rædsel og Forfærdelse over det, som ham var vederfaret»

[36] «Der nu den halte, som var helbredet, holdt paa Peter og Johannes, løb alt Folket sammen til dem i den Buegang, som kaldes Salomons, og var forfærdet.» De blev forbauset over, at Disciplene kunde udføre Mirakler lig dem. Jesus havde udført. Her var denne Mand, som i 40 Aar havde været en hjælpeløs Krøbling, og som nu glædede sig over at kunne gjøre fuld Brug af sine Lemmer, fri for Smerte og lykkelig i Troen paa Jesus.

Da Disciplene saa Folkets Forundring, spurgte Peter: «Hvi ser I stivt paa os, ligesom vi af egen Magt eller Gudfrygtighed har gjort, at denne gaar?» Han meddelte dem, at Helbredelsen var sket i Jesu af Nazarets Navn, hvem Gud havde oprejst fra de døde. «Ved Troen paa hans Navn,» sagde Peter, «har hans Navn styrket denne, som I ser og kjender, og Troen, som virkedes ved ham, har givet ham denne fulde Førlighed for eders alles Øjne.»

Apostlene talte tydeligt om Jødernes store Synd ved at forkaste og ihjelslaa Livets Fyrste; men de undgik omhyggeligt at drive sine Tilhørere til Fortvivlelse. «I fornægtede den Hellige og Retfærdige,» sagde Peter, «og bad, at en Morder maatte skjænkes eder. Men den Livsens Fyrste slog I ihjel, hvilken Gud har oprejst fra de døde, hvortil vi er Vidner.» «Og nu. Brødre! jeg ved, at I har gjort det af Uvidenhed, ligesom og eders Øverster. Men Gud har saaledes fuldbyrdet, hvad han forud forkyndte ved alle sine Profeters Mund, at Kristus skulde lide.» Han udtalte, at den Helligaand kaldte dem til Anger og Omvendelse, og forsikrede dem, at der ikke var noget Haab om Frelse uden ved hans Miskundhed, hvem de havde korsfæstet. Alene ved Troen paa ham kunde de faa Forladelse for sine Synder.

«Der for fat et andet Sind og vend om,» raabte han, «at eders Synder maa være udsløttet, paa det Vederkvæggelsens Tider maa komme fra Herrens Aasyn.»

«I er Profeternes Børn og Pagtens, hvilken Gud gjorde med vore Fædre, der han sagde til Abraham: Og i din Sæd skal alle Slægter paa Jorden velsignes. Eder først har Gud, der han oprejste sin Søn Jesus, sendt ham at velsigne eder, idet hver af eder vender sig fra sin Ondskab.»

Saaledes forkyndte Disciplene Kristi Opstandelse. Mange af dem, som hørte, ventede paa dette Vidnesbyrd, og da de hørte det, troede de. Det bragte dem til at tænke paa de Ord, som Kristus havde talt, og de stillede sig i deres Rækker, som antog Evangeliet. Den Sæd, Frelseren havde udsaaet, spirede og bar Frugt.

Medens Disciplene talte til Folket, «kom Præsterne og Tempelts Høvedsmænd og Sadducæerne over dem, hvilke fortrød paa, at de lærte Folket, og kundgjorde i Jesus Opstandelsen fra de døde».

Efter Kristi Opstandelse havde Præsterne udbredt det falske Rygte viden om, at Disciplene havde stjaalet hans Legeme, mens den romerske Vagt sov. Det kan ikke undre nogen, at det ikke behagede dem at høre Peter og Johannes forkynde, at han, som de havde ihjelslaaet, var opstanden. Navnlig var der stor Bevægelse blandt Sadducæerne. De forstod, at deres Yndlingslære var truet, og at deres Agtelse stod paa Spil.

[37]

Antallet af dem, som antog den nye Tro, vokste hurtigt, og baade Farisæerne og Sadducæerne var enige om, at dersom disse nye Lærere fik Lov til at gaa uhindret, vilde deres egen Indflydelse staa i større Fare, end da Jesus var paa Jorden. Ved Hjælp af en Del Sadducæere greb derfor Tempelts Høvedsmand Peter og Johannes og satte dem i Fængsel, eftersom det var for sent paa Dagen til at tage dem i Forhør.

Disciplenes Fiender kunde ikke andet end føle sig overbevist om, at Kristus var opstaaet fra de døde. Beviserne var altfor klare til at kunne betvivles. Alligevel forhærdede de sit Hjerte og nægtede at angre den frygtelige Handling, de begik, da de ihjelslog Jesus. De jødiske Høvedsmænd havde rigelige Beviser paa, at Disciplene talte og handlede under guddommelig Inspiration, men de satte sig bestemt imod Sandhedens Budskab. Kristus var ikke kommet paa den Maade, de havde ventet, og skjønt de til Tider havde været overbevist om, at han var Guds Søn, havde de dog kvalt denne sin Overbevisning og korsfæstet ham. I sin Naade gav Gud dem end yderligere Beviser, og nu fik de endnu en Anledning til at vende om til ham. Han sendte Disciplene for at fortælle dem, at de havde slaaet Livets Fyrste ihjel, og med denne frygtelige Anklage sendte han dem et nyt Kald til Omvendelse. Men de jødiske Lærere følte sig trygge i sin egen Retfærdighed og nægtede at indrømme, at de

Mænd, som beskyldte dem for at have korsfæstet Kristus, talte under den Helligaands Vejledning.

Da Præsterne saaledes havde begyndt at sætte sig op imod Kristus, blev enhver Modstand en yderligere Spore til at fortsætte i samme Spor. Deres Gjenstridighed blev mere og mere haardnakket. Det var ikke, fordi de ikke kunde give efter; de kunde, men vilde ikke. Det var ikke alene, fordi de havde dræbt Guds Søn, at de blev afskaarret fra Frelsen; det var, fordi de satte sig op imod Gud. De forkastede haardnakket Lyset og kvaite den Overbevisning, som Aanden gav dem. Den Kraft, som behersker Vantroens Børn, virkede i dem og ledte dem til at mishandle de Mænd, gennem hvem Gud virkede. Deres Had blev større, hver Gang de satte sig op imod Gud og det Budskab, han havde givet sine Tjenere at forkynde. Fordi de nægtede at omvende sig, gik de jødiske Ledere daglig videre i sit Oprør og beredte sig paa at høste det, som de havde saaet.

[38] Guds Vrede udøses ikke over ubodfærdige Syndere blot for de Synders Skyld, de har begaaet, men fordi de, naar de kaldes til Omvendelse, vælger at vedblive i Gjenstridighed og lever i de samme Synder ved at trodse det Lys, som skinner for dem. Dersom de ledende Mænd blandt Jøderne havde givet efter for den Helligaands overbevisende Kraft, saa vilde de have faaet Tilgivelse; men de var fast bestemt paa ikke at give efter. Paa samme Maade stiller Synderen sig ved forsat Gjenstridighed der, hvor den Helligaand ikke kan paavirke ham.

Dagen etter Krøblingens Helbredelse samledes Annas og Kaifas med andre af Tempels Myndigheder til Forhør, og Apostlene blev ført frem for dem. I denne selvsamme Sal og for nogle af de selvsamme Mænd havde Peter paa skammelig Vis fornægtet sin Herre. Dette traadte klart frem for ham, idet han nu selv blev fremstillet til Forhør. Nu havde han Lejlighed til at gjøre sin Frygtagtighed god igjen.

De tilstedeværende, som huskede den Rolle, Peter havde spillet ved Mesterens Forhør, smigrede sig med, at man nu kunde skræmme ham ved Trusler om Fængsel og Død. Men den Peter, som fornægtede Kristus i hans mørkeste Stund, var heftig og fuld af Selvtillid, vidt forskjellig fra den Peter, der nu stod for Raadet til Forhør. Efter sit Fald var han blevet omvendt. Han var ikke længere stolt og pralende, men beskeden og uden Selvtillid. Han var fyldt med den Helligaand

og bestemt paa ved Hjælp af denne Kraft at fjerne hin Frafaldets Plet ved at ære det Navn, som han engang havde fornægtet.

Hidtil havde Præsterne undgaaet at nævne Jesu Korsfæstelse og Opstandelse. Men af Hensyn til deres Forsæt blev de nu tvunget til at spørge, hvorledes den syge var blevet helbredet. «Af hvad Magt, eller i hvilket Navn har I gjort dette ?» spurgte de.

Med hellig Frimodighed og i Aandens Kraft svarede Peter uforfærdet: Det «være eder alle og alt det israelitiske Folk vitterligt, at ved Jesu Kristi Nazaræi Navn, hvilken I har korsfæstet, hvilken Gud har oprejst fra de døde, ved dette staar denne helbredet her for eders Øjne. Han er den Sten, som er agtet for intet af eder, I Bygningsmænd! hvilken er bleven til en Hovedhjørneste. Og der er ikke Frelse i nogen anden; thi der er og ikke noget andet Navn under Himmelen givet iblandt Mennesker, ved hvilket vi skal vorde frelste».

Dette modige Forsvar forbausede de jødiske Ledere. De havde tænkt, at Disciplene vilde blive overvældet af Frygt og Forvirring, naar de blev ført frem for Raadet; men disse Vidner talte derimod, som Jesus havde talt, med en Overbevisningens Kraft, der bragte Modstanderne til Taushed. Der var ikke Spor af Frygt at mærke i Peters Stemme, da han om Kristus erklærede: «Han er den Sten, som er agtet for intet af eder, I Bygningsmænd! hvilken er bleven til en Hovedhjørneste.»

Peter gjorde her Brug af en billedlig Talemaade, som Præsterne kjendte. Profeterne havde talt om den forkastede Sten, og Kristus havde selv ved en vis Lejlighed sagt til Præsterne og de Ældste: «Har I aldrig læst i Skrifterne: Den Sten, som Bygningsmændene forskjød, den er bleven til en Hovedhjørneste; det er sket af Herren, og er underligt for vore Øjne. Derfor siger jeg eder, at Guds Rige skal tages fra eder og gives et Folk, som skal bære dets Frugter. Og hvo som falder paa denne Sten, skal sønderstødes; men hvilken den falder paa, ham skal den knuse.» Matt. 21: 42-44.

Da Præsterne hørte Apostlenes uforfærdede Tale, «forundrede de sig, og de kjendte dem, at de havde været med Jesus».

Vi læser om Disciplene under Kristi Forklarelse paa Bjerget, at ved Slutningen af det underfulde Skue «saa de ingen, uden Jesus alene». Matt. 17:8. «Jesus alene» — disse Ord indeholder Hemmeligheden ved det Liv og den Kraft, som udmærkede den første

Menigheds Historie. Da Disciplene først hørte Kristi Ord. indsaa de sin Trang til ham. De søgte. de fandt, og de fulgte ham. De var sammen med ham i Templet, ved Bordet, paa Bjerget og paa Marken. De var som Elever hos en Lærer og modtog daglig Undervisning af ham i evige Sandheder.

Efter Frelserens Himmelfart havde de endnu Følelsen af hans guddommelige Nærværelse, fuld af Kjærlighed og Lys, hos sig. Det var en personlig Nærværelse. Jesus, Frelseren, som havde vandret sammen med dem, talt og bedet med dem, som havde talt Haab og Trøst til deres Hjerter — denne var blevet borttaget fra dem til Himlen, medens Frelsens Budskab endnu lød fra hans Læber. Da Engletoget modtog ham. var hans Ord kommet til dem: «Se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende.» Han var opfaren til Himlen i Menneskeskikkelse. De vidste, at han var ved Guds Trone, og at han endnu var deres Frelser og Ven, at hans Sindelag var uforandret, og at han for stedse vilde være ét med den lidende Menneskeslægt. De vidste, at han fremstillede sit Blods Fortjeneste for Gud og fremviste sine saarede Hænder og Fødder som en Paamindelse om den Pris, han havde betalt for sine forløste; og denne Tanke styrkede dem til at bære Forsmædelse for hans Skyld. Deres Samfund med ham var stærkere, end da han var hos dem personlig. Kristus boede hos dem, og hans Lys, Kjærlighed og Kraft straaede ud gennem dem, saa Menneskene saa det og forundrede sig.

Kristus satte sit Segl paa de Ord. som Peter talte i sit Forsvar for ham. Tæt ved ham stod den Mand, der paa en saa vidunderlig Maade var blevet helbredet, som et talende Vidnesbyrd. Synet af denne Mand, der for nogle faa Timer siden var en hjælpeløs Krøbling, men nu havde faaet sin Sundhed igjen, gav Peters Vidnesbyrd forøget Vægt. Præsterne og de Øverste var tause. De formaaede ikke at gjendrive Peters Tale; men de var ikke desto mindre bestemt paa at sætte en Stopper for Disciplenes Lære.

Kristi største Mirakel, Lazarus's Opvækkelse, havde sat Seglet paa Præstemes Beslutning om at befri Verden for Jesus og hans underfulde Gjéminger, der hurtig tilintetgjorde deres Indflydelse over Folket. De havde korsfæstet ham; men her stod man overfor et afgjort Bevis paa, at de ikke havde sat en Stopper for Undergjæringer i hans

Helbredelse og Apostlenes Prædiken havde allerede sat Jerusalem i Bevægelse.

For at skjule den Forlegenhed, hvori de befandt sig, befalede Præsterne og dc Øverste, at Apostlene skulde føres ud, for at de kunde raadslaa sammen. De var alle enige om, at det var til ingen Nytte at nægte, at Manden var blevet helbredet. Med Glæde vilde de have begravet det skete Mirakel i Løgn; men det var umuligt, thi Helbredelsen var foregaaet i det klare Dagslys i en Mængde Menneskers Paasyn og var allerede kommet til Tusinders Kundskab. De indsaa, at Disciplenes Arbejde maatte standses, da Jesus i modsat Fald vilde vinde mange Efterfølgere, hvad der vilde have deres egen Vanære til Følge, idet de vilde blive betragtet skyldige i Guds Søns Mord.

Men trods deres Ønske om at ombringe Disciplene vovede Præsterne dog ikke at gjøre mere end at true dem med streng Straf, om de vedblev at tale og virke i Jesu Navn. De kaldte dem atter frem for Raadet og befalede dem ikke at tale eller lære i Jesu Navn. Men Peter og Johannes svarede: «Døm selv, om det er ret for Gud, at lyde eder mere end Gud. Thi vi kan ikke andet end tale det, som vi har set og hørt.»

Med Glæde vilde Præsterne have straffet disse Mænd for deres urokkelige Troskab mod sit hellige Kald. men frygtede for Folket; «thi de lovede alle Gud for det, som var sket». Efter gjentagne Trusler og Formaninger blev Apostlene derfor løsladt.

Medens Peter og Johannes var i Fængsel, havde de andre Disciple, der kjendte Jødernes Ondskab, bedet uafladelig for sine Brødre, idet de frygtede for, at den Grusomhed, man havde udvist niod Kristus, atter kunde gjentage sig. Saa snart Apostlene blev sat i Frihed, opsøgte de de andre Disciple og meddelte dem Resultatet af Forhøret. Der blev stor Glæde blandt de troende. De «opløftede samdrægtig Røsten til Gud og sagde: Herre, du Gud! som har gjort Himlen og Jorden og Havet og alle Ting, som er i dem, som har sagt ved Davids din Tjeners Mund: Hvorfor fnysede Hedningerne, og Folkene oplagde forfængelige Raad? Jordens Konger rejste sig, og Fyrsterne forsamlede sig tilhobe mod Herren og mod hans Kristus. Thi de har i Sandhed forsamlet sig imod dit hellige Barn Jesus, hvilken du har salvet, baade Herodes, Pontius Pilatus, med Hedningerne og Israels

Folk, at gjøre det, som din Haand og dit Raad havde forud besluttet at skulle ske.»

«Og nu, Herre! se til deres Trusler, og giv dine Tjenere at tale dit Ord med al Frimodighed, idet du udrækker din Haand til Helbredelse, at Tegn og Under kan ske ved dit hellige Barns Jesu Navn.»

[41] Disciplene bad om, at større Kraft maatte skjænkes dem i deres Virksomhed; thi de indsaa, at de vilde møde den samme haardnakkede Modstand, som Kristus havde mødt, mens han var paa Jorden. Endnu mens deres forenede Bønner opsteg i Tro til Himlen, kom Svaret. Stedet, hvor de var forsamlet, blev rystet, og de modtog en ny Fylde af den Helligaand. Med Hjertet fyldt med Frimodighed gik de atter ud for at forkynde Guds Ord i Jerusalem. «Apostlene gav Vidnesbyrd med stor Kraft om den Herres Jesu Opstandelse.» og Gud velsignede deres Bestræbelser paa en vidunderlig Maade.

De Grundsætninger, som Disciplene med saa stor Uforfærdethed forfægtede, da de som Svar paa Befalingen om ikke at tale mere i Jesu Navn sagde: «Døm selv, om det er ret for Gud, at lyde eder mere end Gud,» er de selvsamme Grundsætninger, som Evangeliets Tilhængere kjæmpede for paa Reformationens Tid. Da de tyske Fyrster Aar 1529 samledes ved Kirkemødet i Speier, blev det kejserlige Paabud fremlagt, der begrænsede Religionsfriheden og forbød al videre Udbredelse af den reformerte Lære. Det saa ud, som om Verdens Haab var ved at blive tilintetgjort. Vilde Fyrsterne godkjende dette Paabud? Skulde Evangeliets Lys blive udelukket fra Mængden, som endnu sad i Mørke? Spørgsmaal af overvældende Betydning for Verden stod her paa Spil. De, som havde antaget den reformerte Tro, holdt et Møde, og deres enstemmige Beslutning var: «Lad os forkaste dette Paabud. I Samvittigheds-spørgsmaal har Flertallet ingen Magt.»

Denne Grundsætning maa vi i vor Tid bestemt fastholde. Sandhedens og Religionsfrihes Fane, der blev rejst af den evangeliske Menigheds Grundlæggere og af Guds Vidner gennem de Aarhunderer, der er henrundet siden den Tid, er i denne sidste Tid blevet lagt i vore Hænder. Ansvar for denne store Gave ligger hos dem, som Gud har velsignet med Kjendskab til hans Ord. Vi maa erkjende hans Ord som den højeste Autoritet. Vi maa betragte den menneskelige Øvrighed som en guddommelig Indstiftelse og fremholde Lydighed mod den som en hellig Pligt indenfor dens retmæssige Grænser. Men

naar dens Fordringer strider imod Guds Fordringer, maa vi adlyde Gud mere end Mennesker. Guds Ord maa sættes over al menneskelig Lovgivning. Et «Saa siger Herren» maa ikke fortrænges af et «Saa siger Kirken» eller et «Saa siger Staten». Kristi Krone maa løftes op over jordiske Herskeres Kroner.

Det kræves ikke, at vi skal trodse Øvrigheden. I Tale som i Skrift bør vi omhyggelig veje vore Ord, at vi ikke stiller os slig, at vi giver det Udseende af, at vi er imod Lov og Orden. Vi maa ikke sige eller gjøre noget, der uden Nødvendighed vil spærre Vejen for os. Vi maa gaa frem i Kristi Navn og forkynde de Sandheder, som er os betroet. Dersom Menneskene forbyder os dette, saa kan vi sige som Apostlene: «Døm selv, om det er ret for Gud, at lyde eder mere end Gud. Thi vi kan ikke andet end tale det, som vi har set og hørt.»

[42]

Kapitel 7—En Advarsel imod Hykleri.

IDET Disciplene kundgjorde Evangeliets Sandheder i Jerusalem, bar Gud Vidnesbyrd gennem deres Tale, og en Mængde troede. Mange af disse tidlige troende blev straks skilt fra Familie og Venner paa Grund af Jødernes Nidkjerhed, og det blev nødvendigt at skaffe dem Føde og Husly.

Skriften vidner: «Der var ej heller nogen trængende iblandt dem,» og fortæller, hvordan Trangen blev afhjulpet. De iblandt de troende, som havde Penge og Ejendomme, ydede frivillig af sit eget for at afhjælpe Behovet. De solgte Huse og Agre og bragte Værdien af det solgte og lagde det for Disciplenes Fødder, og «der blev uddelt til enhver, eftersom han havde behov».

Denne Godgjørenhed fra de troendes Side var en Følge af Aandens Udgydelse. De troendes Mængde «havde ét Hjerte og én Sjæl». En Ting fælles for dem alle laa dem paa Hjerte: det at den Mission, der var dem betroet, maatte lykkes; og egen Begjærlighed var dem fremmed. Deres Kjærlighed til Brødrene og den Sag, de havde antaget sig, var større end Kjærligheden til Penge og Ejendom. Deres Gjæringer vidnede om, at de vurderede Menneskesjæle højere end jordisk Rigdom.

Saaledes vil det blive, naar Guds Aand faar raade i Livet. De, hvis Hjerte er fyldt med Kristi Kjærlighed, vil følge hans Eksempel, der for vor Skyld blev fattig, for at vi ved hans Fattigdom skulde blive rige. Penge, Tid, Indflydelse — alle de Gaver, som de har faaet af Gud, vil de vurdere kun som et Middel til Fremme af Evangeliets Værk. Saaledes var det i den første Menighed; og naar man ser, at Menighedens Medlemmer i vor Tid har løsrevet sig fra Hangen til jordiske Ting, og at de er villige til at gjøre Opofrelser, for at deres Medmennesker maa høre Evangeliet, vil de Sandheder, der forkyndes, have en mægtig Indflydelse over dem, som hører.

I skarp Modsætning til det Eksempel paa Godgjørenhed, som de troende udviste, staar Ananias's og Safiras Handlemaade. Deres Erfaring, som den skildres af den inspirerede Forfatter, har sat en

mørk Plet paa den første Menigheds Historie. De kaldte sig Disciple og havde ligesom de andre havt det Fortrin at høre Apostlene forkynde Evangeliet. De havde været sammen med de andre troende. da Stedet bevægedes, efter at de havde holdt Bøn, og de var alle blevet «fyldt med den Helligaand». En dyb Overbevisning havde grebet alle de tilstedeværende, og under Guds Aands Indflydelse havde Ananias og Safira aflagt Løfte om at give Herren, hvad der indkom ved Salget af en vis Ejendom.

[43]

Bagefter havde Ananias og Safira bedrøvet den Helligaand ved at give efter for Begjærlighed. De begyndte at angre sit Løfte og mistede snart den liflige Indflydelse og den Velsignelse, der havde vakt en Længsel i deres Hjerter efter at gjøre store Ting for Kristi Sag. De mente, at de havde handlet overilet, og at de paany burde overveje den Beslutning, de havde fattet. De talte sammen om Sagen og bestemte sig til ikke at indfri sit Løfte. De saa imidlertid, at de, der skilte sig af med sin Ejendom til Bedste for sine fattigere Brødre, stod i høj Anseelse blandt de troende; og da de skammede sig ved at lade Brødrene vide, at deres egenkjærlige Hjerter misundte andre det, som de højtidelig havde skjænket Gud, besluttede de forsætlig at sælge sin Ejendom og give det Udseende af, at de skjænkede alt, hvad Salget indbragte, til den fælles Kasse, medens de i Virkeligheden holdt en stor Del tilbage til eget Brug. Paa den Maade kunde de sikre sig sit Livsophold af det fælles Forraad og samtidig vinde Brødrenes Højagtelse.

Men Gud hader Hyklere og Løgn. Ananias og Safira gjorde sig skyldige i Bedrageri i sin Handlemaade overfor Gud; de løj for den Helligaand, og deres Synd blev hurtig efterfulgt af en frygtelig Straf. Da Ananias bragte sin Gave, sagde Peter: «Ananias! Hvorfor har Satan fyldt dit Hjerter, at du skulde lyve imod den Helligaand. og forbeholde dig noget af Agerens Værdi? Var den ikke din, der du ejede den, og det, den blev solgt for, var i din Magt? Hvi har du sat dig denne Gjerning for i dit Hjerter? Du har ikke løjet for Menneskene, men for Gud.»

«Men der Ananias hørte disse Ord. faldt han om og opgav Aanden. Og der kom en stor Frygt over alle, som det hørte.»

«Var den ikke din, der du ejede den?» spurgte Peter. Intet uberegtiget Tryk var blevet øvet paa Ananias for at tvinge ham til at skjænke sin Ejendom til det fælles Bedste. Han havde handlet efter

eget Valg. Men idet han forsøgte at føre Disciplene bag Lyset, havde han løjet for den Almægtige.

«Men det skete ved tre Timer derefter. da kom hans Hustru ind, og vidste ikke, hvad sket var. Men Peter sagde til hende: Sig mig, om I solgte Ageren til den Pris? Men hun sagde: Ja, til den Pris. Men Peter sagde til hende: Hvorledes er I dog blevne enige om at friste Herrens Aand? Se. deres Fødder, som begrov din Mand, er for Døren, og de skal udbære dig. Men hun faldt straks om for hans Fødder og opgav Aanden; men de unge Karle kom ind og fandt hende død, og bar hende ud og begrov hende hos hendes Mand. Og en stor Frygt kom over den ganske Menighed og over alle, som dette hørte.»

[44] Gud saa i sin Visdom, at denne tydelige Aabenbarelse af guddommelig Vrede var nødvendig for at bevare den nye Menighed fra Fordærvelse. Deres Antal voksede hurtigt. Menigheden vilde være blevet stillet i Fare, dersom den i den hurtige Tilgang af nye troende optog Mænd og Kvinder, som, mens de udgav sig for at tjene Gud, i Virkeligheden tjente Mammon. Denne Straf viste, at Mennesket ikke kan bedrage Gud, at han opdager Hjertets skjulte Synder, og at han ikke lader sig spotte. Den skulde tjene de troende til Advarsel, lede dem til at afholde sig fra Forstillelse og Hykleri og tage sig i Vare for at bedrage Gud.

Dette Eksempel paa guddommelig Vrede overfor Begjærlighed, Bedrageri og Hykleri blev ikke givet som en Advarsel for den første Menighed alene, men for alle efterfølgende Slægter. Det var Begjærlighed, Ananias og Safira først havde næret. Ønsket om at holde en Del tilbage af det, de havde lovet Gud, forledte dem til Svig og Hykleri.

Gud har gjort Evangeliets Forkyndelse afhængig af sit Folks Arbejde og Gaver. Tienden og frivillige Gaver udgjør Indtægtskilden i Herrens Værk. Af de Midler, som er Menneskene betroet, kræver Gud en vis Del — Tienden. Han overlader det til enhver at bestemme, hvorvidt han vil give mere end det eller ikke. Men naar Hjertet paavirkes af Guds Aand, og man aflægger et Løfte om at give et vist Beløb, saa har den, der gjør Løftet, ikke længere Ret til at raade over den saaledes helligede Sum. Løfter af denne Art til Mennesker bliver betragtet som bindende. Er da ikke de Løfter, man giver Gud, endnu

mere bindende? Er de Løfter, der staar for Samvittighedens Domstol, mindre bindende end Menneskers skriftlige Overenskomster?

Naar Guddomslyset skinner ind i Hjertet med større end sædvanlig Klarhed og Kraft, mister den naturlige Egenkjerlighed sit Greb paa vedkommende, og han føler sig tilskyndet til at yde af sit til Guds Sag. Men ingen maa tro, at han vil faa Lov til at opfylde et saaledes givet Løfte uden Invdsigelse fra Satans Side. Det behager ikke Satan at se Frelserens Rige paa Jorden blive opbygget. Han indskyder den Tanke, at Løftet var for stort, og at det kan komme til at hindre vedkommende i hans Arbejde for at samle sig en Formue eller for at tilfredsstille sin Families Ønsker.

Det er Gud, som velsigner Menneskene med Ejendom; og det gjør han, for at de maa kunne skjænke af sine Midler til hans Sags Fremme. Han sender Solskin og Regn. Han giver Planteriget Vækst. Han giver Sandhed og Evne til at samle Midler. Alle vore Velsigelser kommer fra hans gavmilde Haand. Til Gjengjæld vil han, at Menneskene skal vise sin Taknemmelighed ved at give ham en Del tilbage som Tiende og Gaver — som Takofre, Syndofre og frivillige Gaver. Dersom Midlerne strømmede ind i Overensstemmelse med denne guddommelige Plan — en Tiende af al Fortjeneste tilligemed rigelige Gaver — saa vilde der være en Overflod af Midler til Fremskyndelse af Herrens Værk.

[45]

Men Menneskenes Hjerter er blevet forhærdet ved Egenkjerlighed, og som Ananias og Safira fristes de til at holde en Del tilbage, mens de foregiver at efterkomme Guds Fordringer. Mange ødsler Penge bort til Selvtilfredsstillelse. Mange raadspørger sine egne Ønsker og føjer sin egen Smag, medens de næsten modstræbende bringer Gud et karrigt Offer. De glemmer, at Gud engang vil afkræve dem et strengt Regnskab for, hvorkdes hans Gods er blevet anvendt, og at han lige saa lidt vil vedkjende sig den Smule, de bringer til Forraadshuset, som han vedkjendte sig Ananias' og Safiras Offer.

Af den strenge Straf, der blev tilmaalt disse Menedere, vil Gud ogsaa lære os, hvor dybt han hader og foragter alt Hykleri og al Svig. Da Ananias og Safira foregav at have skjænket alt, løj de for den Helligaand, og som Følge deraf gik de glip baade af dette Liv og det tilkommende. Den samme Gud, som straffede dem, fordømmer endnu al Løgn. Løgnens Læber er ham en Vederstyggelighed. Han siger om den hellige Stad: «Og intet urent skal komme ind i den, ej

heller nogen. som øver Vederstyggelighed og Løgn.» Aab. 21 : 27. Lad Sandfærdigheden blive hævdet og fastholdt med sikker Haand Lad den blive en Del af vort Liv. At lege med Sandheden, at hykle og forstille sig for at fremme sine egennyttige personlige Planer vil fore til Skibbrud paa Troen. «Saa staar da omgjordede om eders Lænder med Sandhed.» Ef. 6: 14. Den, der taler Usandhed, sælger sin Sjæl for en billig Penge. Hans Løgn kan tilsyneladende hjælpe ham i Øjeblikket; han kan saaledes synes at gjøre en heldig Forretning, som han ikke kunde have gjort ved en hæderlig Fremgangsmaade; men han naar tilsidst derhen, hvor han ikke kan stole paa nogen. Da han selv er usandtærdig, har han ingen Tillid til andres Ord.

Hvad Ananias og Safira angik blev Besvigelsen mod Gud hurtig straffet. Den samme Synd blev ofte gjentaget i Menighedens senere Historie, og den øves af mange i vor Tid Men omend den maaske ikke ledsages af nogen synlig Aabenbarelse af Guds Mishag, er den dog ikke mindre afskyelig i hans Øjne nu end paa Apostlenes Tid. Advarslen er givet. Gud har tydelig tilkjendegivet sin Afsky for Synden, og alle. som hengiver sig til Hykleri og Begjærlighed. kan være forvisset om, at de fordærver sin egen Sjæl.

[46]

Kapitel 8—Det jødiske Raad.

DET var Korset, det Forsmædelsens Torturretskab, der bragte Verden Haab og Frelse. Disciplene var uanselige Mænd, uden Formue og uden noget andet Vaaben end Guds Ord; men i Kristi Kraft gik de ud for at kundgjøre den underfulde Beretning om Krybben og Korset og for at besejre al Modstand. Blottet for jordisk Udmærkelse og Anerkjendelse var de sande Troeshelte. Fyldt med Guds Aand talte de med slig Kraft, at deres Ord rystede Verden.

I Jerusalem, hvor den største Fordom fandtes, og hvor de mest forvirrede Begreber herskede om ham, der var blevet korsfæstet som en Misdæder, vedblev Disciplene at tale Livets Ord med Frimodighed og at fremholde for Jøderne Kristi Værk og Mission, hans Korsfæstelse, Opstandelse og Himmelfart. Med Forbauselse hørte Præsterne og de Øverste Apostlenes klare, uforfærdede Vidnesbyrd. Den opstandne Frelasers Kraft var i Sandhed kommet over Disciplene, og deres Virksomhed ledsagedes af Tegn og Undergjerninger, der daglig bragte de troendes Tal til at vokse. I Gaderne, hvor Disciplene skulde gaa forbi, lagde Folk sine syge «paa Senge og Bænke, for at endog bare Skyggen af Peter kunde overskygge nogen af dem, naar han kom». Derhen bragte man ogsaa dem, som plagedes af urene Aander. Skarerne flokkedes omkring dem, og de helbredte priste Gud med høj Røst og ophøjede Frelserens Navn.

Præsterne og de Øverste saa, at Kristus blev æret fremfor dem. Da Sadducæerne, som ikke troede paa Opstandelsen, hørte Apostlene forkynde, at Kristus var opstaaet fra de døde, blev de rasende; de forstod, at dersom Apostlene fik Lov til at forkynde en opstanden Frelser og gjøre Undergjerninger i hans Navn, vilde Læren om, at der ingen Opstandelse var, blive forkastet af alle og Sadducæernes Sekt snart uddø. Og Farisæerne blev forbitret, da de forstod, at Disciplenes Lære gik ud paa at undergrave de jødiske Ceremonier og gjøre Ofringerne værdiløse.

Hidtil havde alle Forsøg paa at undertrykke den nye Lære været forgjæves; men nu besluttede baade Farisæerne og Sadducæerne, at

Disciplenes Virksomhed skulde standses; thi den beviste, at de var skyldige i Jesu Død. Opfyldt af Harme lagde Præsterne Voldshaand paa Peter og Johannes og satte dem i det offentlige Fængsel.

[47] Jødefolkets ledende Mænd havde aabenlyst forsømt at opfylde Guds Hensigt med sit udvalgte Folk. De, hvem Herren havde betroet Sandheden til Opbevaring, havde vist sig at være utro i det Hverv, de havde faaet, og Gud valgte andre til at fuldbyrde sin Gjerning. Forblindet hengav disse Ledere sig nu ganske til, hvad de kaldte en retfærdig Harme mod dem. der tilsidesatte de Lærdomme, som de med saa megen Omhu værnede om. De vilde ikke engang indrømme Muligheden af, at de selv ikke havde den rette Forstaaelse af Guds Ord, eller af at de skulde have mistydet Skriften eller gjort en urigtig Anvendelse af den. De handlede som Mennesker, der havde mistet Forstanden. Hvilken Ret har disse Lærere, sagde de. enkelte af dem kun Fiskere, til at fremholde Anskuelse, som er i Strid med, hvad vi har lært Folket? Fast besluttet paa at undertrykke Forkyndelsen af disse Anskuelse kastede de nu de Mænd i Fængsel, som forfægtede dem.

Disciplene blev ikke frygtagtige eller mismodige over denne Behandling. Den Helligaand mindede dem om de Ord, som Kristus havde sagt: «En Tjener er ikke større end hans Herre. Har de forfulgt mig. skal de og forfølge eder; har de holdt mit Ord. skal de og holde eders. Men alt dette skal de gjøre for mit Navns Skyld, fordi de ikke kjender den, som mig har udsendt.» «De skal udelukke eder af Synagogerne, ja den Tid skal komme, at hver den, som ihjelslaar eder, skal mene. han viser Gud en Dyrkelse.» «Men dette har jeg talet til eder, paa det. naar Tiden kommer, I skal komme i Hu, at jeg sagde eder det.» Joh. 15: 20. 21 ; 16: 2, 4.

Himlens Gud. Verdensaltets mægtige Hersker, tog denne Sag vedrørende Disciplenes Fængsling i sin egen Haand; thi Mennesker førte Krig mod hans Værk. Om Natten aabnede Herrens Engel Fængslets Døre og sagde til Disciplene: «Gaa hen og træd frem og tal i Templet alle disse Livsens Ord for Folket.» Denne Befaling stod direkte i Strid med det Paabud, Jødernes Øverster havde givet; men mon Apostlene sagde: Vi kan ikke gjøre dette, før vi har raadført os med Øvrigheden og erholdt dens Tilladelse? Nej, Gud havde sagt: «Gaa!» og de adlød. De gik «aarle ind i Templet og lærte».

Da Peter og Johannes viste sig blandt de troende og berettede, hvorledes Herrens Engel havde ført dem lige forbi Stridsmændene, der holdt Vagt ved Fængslet, og befalet dem at gjentoptage den Virksomhed, som var afbrudt, blev Brødrene fulde af Forundring og Glæde.

I Mellemtiden sammenkaldte Ypperstepræsten og de, som var med ham, «Raadet og alle Israels Børns Ældste». Præsterne og de Øverste havde besluttet at anklage Disciplene for Oprør, anklage dem for at have myrdet Ananias og Safira og for at have sammensvoret sig om at ødelægge Præstemens Autoritet. De haabede saaledes at kunne opflamme Hoben, at den vilde tage sig af Sagen og behandle Disciplene, som den havde behandlet Jesus. De vidste, at mange, der ikke antog Kristi Lære, var blevet trætte af de jødiske Myn-digheders vilkaarlige Styre og ønskede en Forandring. Præsteme frygtede for, at dersom disse utilfredse Mennesker antog de Sandheder, Apostlene forkyndte, og anerkjendte Jesus som Messias, vilde hele Folkets Vrede blive optændt mod de aandelige Ledere, som da vilde komme til at svare for Kristi Mord. De besluttede at tage kraftige Forholdsregler for at forhindre dette.

[48]

Stor blev deres Forbauselse, da de Mænd, der var udsendt for at føre Fangerne frem for dem, kom tilbage med den Besked, at Fængslets Døre var fast tillukket, og at Vagten stod paa sin Plads, men at Fangerne intetsteds var at finde.

Snart indløb den forbausende Meddelelse: «Se, de Mænd, som I kastede i Fængsel, staar i Templet og lærer Folket. Da gik Høvedsmanden hen med Tjenerne, og førte dem med sig, dog ikke med Magt; thi de frygtede for Folket, at de skulde blive stenede.»

Ihvorvel Apostlene paa en saa underfuld Maade var blevet udfriet af Fængsel, undgik de dog ikke Forhør og Straf. Medens Kristus endnu var hos dem, havde han sagt: «Tag Vare paa eder selv; thi de skal overantvorde eder for Raadet.» Mark. 13: 9. Ved at sende sin Engel for at befri dem havde Gud givet dem et Tegn paa sin Kjærlighed og en Forsikring om, at han var med dem. Nu var det deres Lod at lide for hans Skyld, hvis Evangelium de forkyndte.

I Profeternes og Apostlenes Historie findes mange ædle Eksempler paa Troskab mod Gud. Kristi Vidner har udholdt Fængsel, Tortur, ja endog Døden hellere end at overtræde Guds Befalinger. Peter og Johannes optraadte saa heltemodigt, som nogen anden har gjort

i Evangeliets Tidsalder. Da de anden Gang stod foran de Mænd, hvis Forsæt syntes at være at ville ødelægge dem, kunde man ikke spore hverken Frygt eller Tvivl i deres Ord eller Handling; og da Ypperstepræsten sagde: «Bød vi eder ikke alvorlig, at I skulde ikke lære i dette Navn? Og se, I har fyldt Jerusalem med eders Lærdom, og vil føre dette Menneskes Blod over os,» svarede Peter: «Man bør adlyde Gud mere end Menneskene.» Det var en Engel fra Himlen, som udfriede dem af Fængslet og bød dem lære i Templet. Idet de efterkom hans Anmodning, fulgte de det gud-dommelige Paabud, og dette maatte de vedblive med, hvad det saa end skulde koste.

Guds Aand kom over Disciplene; de anklagede blev Anklagere og lagde Skylden for Kristi Drab paa de Mænd. hvoraf Raadet var sammensat. «Vore Fædres Gud,» sagde Peter, «oprejste Jesus, hvilken I hængte paa et Træ og ihjelslog Denne har Gud ophøjet til en Fyrste og Frelser ved sin højre Haand. at give Israel Omvendelse og Syndernes Forladelse. Og vi er hans Vidner til disse Ting, som og den Helligaand, hvilken Gud har givet dem. som ham lyder.»

[49] Ved disse Ord blev Jøderne saa rasende, at de besluttede at tage Loven i sin egen Haand og uden yderligere Forhør og uden Bemyndigelse fra de romerske Øvrigheder ihjelslaa Fangerne. De var allerede skyldige i Kristi Blod, og nu tragtede de begjærligt efter at plette sine Hænder ogsaa med hans Disciples Blod.

Men i Raadet var der én Mand, som erkjendte Guds Rost i de Ord, Disciplene havde talt. Denne Mand var Gamaliel, en Farisæer af god Anseelse, med stor Lærdom og i en høj Stilling. Med sin klare Forstand indsaa han, at det voldsomme Skridt, som Præsterne her agtede at tage. vilde faa frygtelige Følger. For han talte til de tilstedeværende, bad han, at Fangerne maatte blive fjernet. Han kjendte godt de Mennesker, han havde for sig; han vidste, at Kristi Mordere ikke vilde betænke sig paa at fuldføre sin Hensigt.

Derpaa talte han med meget Overlæg og stor Sindsro, idet han sagde: «I israelitiske Mænd! tag eder Vare med disse Mennesker, hvad I gjør ved dem. Thi før disse Dage opstod Theudas, som sagde sig selv at være noget. og et Antal Mænd ved fire Hundrede hængte sig ved ham ; han blev ihjelslagen, og alle de, som fulgte ham, er adspredte og blevne til intet. Efter denne opstod Judas den Galilæer, i Skattebeskrivningens Dage. og drog meget Folk efter sig. Han er og omkommen, og alle de. som fulgte ham, blev adspredte. Og nu

siger jeg eder: Hold eder fra disse Mennesker, og lad dem fare; thi dersom dette Raad eller dette Værk er af Menneskene, bliver det forstyrret; men er det af Gud, kan I ikke forstyrre det. Lad eder dog ikke befinde som de, der endog vil stride imod Gud.»

Præsterne indsaa Rimeligheden af denne Synsmaade og maatte give Gamaliel Ret. Men deres Fordom og Had kunde alligevel kun vanskeligt holdes i Ave. Meget modvilligt satte de Disciplene i Frihed efter at have hudstrøget dem og paalagde dem under Trusel paa Livet aldrig mere at prædike i Jesu Navn. «Saa gik de da glade bort for Raadets Aasyn, fordi de havde været agtede værdige til at forhaanes for hans Navns Skyld. Og de lod ikke af hver Dag at lære i Templet og i Husene, og at forkynde Jesus Kristus.»

Kort forud for sin Korsfæstelse havde Kristus skjænket sine Disciple en Fredsarv. «Fred lader jeg eder,» sagde han. «min Fred giver jeg eder; jeg giver eder ikke, som Verden giver. Eders Hjerter forfærdes ikke, og forsage ikke.» Joh. 14: 27. Denne Fred er ikke den Fred, som kommer derved, at man skikker sig efter Verden. Kristus havde aldrig tilkjøbt sig Fred ved at gaa paa Akkord med det onde. Den Fred, som Kristus efterlod sine Disciple, er snarere indvortes end udvortes og skulde altid blive hos hans Vidner trods Kamp og Strid.

Kristus sagde om sig selv: «I skal ikke mene, at jeg er kommen at bringe Fred paa Jorden; jeg er ikke kommen at bringe Fred, men Sværd.» Matt. 4: 10. Skjönt han var Fredsfyrsten, blev han dog Aarsag til Splid. Han, som kom for at forkynde et godt Budskab og skabe Haab og Fred i Menneskenes Hjerter, vakte en Strid, som gaar dybt og opægger voldsomme Lidenskaber i Menneskehjertet. Og han siger til sine Disciple: «I Verden skal I have Trængsel; men vær frimodige, jeg har overvundet Verden.» De skal lægge Haand paa eder, og forfølge og ovenantvorde eder i Synagoger og Fængsler, og føre eder for Konger OG Fyrster for mit Navns Skyld.» «Men I skal og forraades af Forældre og Brødre og Frænder og Venner, og de skal slaa nogle af eder ihjel.» Joh. 16: 33; Luk. 21: 12.

[50]

Denne Profeti har faaet en tydelig Opfyldelse. Al den Foragt, Forsmædelse og Grusomhed, som Satan kunde lede Mennesker til at opfinde, er blevet øvet mod Jesu Efterfølgere. Og den vil endnu herefter blive opfyldt paa tydelig Vis; thi det kjødelige Hjerter er fremdeles i Fiendskab mod Guds Lov og kan ikke være dens Befal-

linger underdanig. Verden er ligesaa lidt i Overensstemmelse med Kristi Principper i Nutiden. som den var det i Apostlenes Dage. Det samme Had, der fremkaldte Raabet: «Korsfæst, korsfæst!» det samme Had, der fremkaldte Forfølgelse mod Disciplene, er endnu virksomt i Ulydighedens Børn. Den samme Aand, som i den mørke Tidsalder henviste Mænd og Kvinder til Fængsel. til Landsforvisning og Død, som udtænkte Inkquisitionens ulidelige Pinsler, som planlagde og udøvede St. Bartholomæus-Myrderiet, og som tændte Baalene i Smithfield, er endnu tilstede med levende Had i uigjenedte Hjerter. Sandhedens Historie har altid været en Beretning om en Kamp mellem Ret og Uret. Evangeliets Forkyndelse har altid foregaaet her i Verden under Modstand, Fare, Lidelse og Tab.

Hvori bestod deres Styrke, som i henrundne Tider har lidt Forfølgelse for Kristi Skyld? Den bestod i Samfund med Gud, Samfund med den Helligaand, Samfund med Kristus. Forsmædelse og Forfølgelse har skilt mange fra jordiske Venner, men aldrig fra Kristi Kjærlighed. Aldrig er den i Stormen prøvede Sjæl blevet elsket højere af sin Frelser, end naar den har lidt Forsmædelse for Sandhedens Skyld. «Jeg skal elske ham,» sagde Kristus, «og aabenbare mig for ham.» Joh. 14: 21. Naar den troende stilles for jordiske Domstole for Sandhedens Skyld, staar Kristus ved hans Side. Naar han er indestængt bag Fængslets Mure, aabenbarer Kristus sig for ham og glæder hans Hjerter med sin Kjærlighed. Naar han lider Døden for Kristi Skyld, siger Frelseren til ham: De kan vel slaa Legemet ihjel. men de kan ikke skade Sjælen. «Vær frimodige! jeg har overvundet Verden.» «Frygt ikke, thi jeg er med dig! Se dig ikke ængstelig om, thi jeg er din Gud! Jeg styrker dig og hjælper dig og holder dig oppe med min Retfærds Højre.» Joh. 16: 33; Es. 41:10.

«De, som forlader sig paa Herren, er som Zions Bjerg, der ikke rokkes, men staar evindeligt. Trindt omkring Jerusalem er der Bjerge, og Herren er trindt om sit Folk fra nu af og indtil evig Tid.» «Han skal forløse deres Sjæl fra Undertrykkelse og fra Vold, og deres Blod skal være dyrebart i hans Øjne.» Sal. 125: 1, 2; 72: 14.

Kapitel 9—De syv Fattigforstandere.

«IDE Dage, der Disciplene formeredes, begyndte Hellenisterne at knurre imod Hebræerne, fordi deres Enker blev tilsidesatte ved den daglige Uddeling.»

Den første Menighed var sammensat af Folk af mange Klasser og forskellige Nationaliteter. Ved den Helligaands Udgydelse paa Pinsedagen «boede der i Jerusalem Jøder, gudfrygtige Mænd fra alle Folkeslag under Himlen». Blandt dem af den jødiske Tro, som var samlet i Jerusalem, var der nogle, som man almindelig kaldte Hellenister, og mellem dem og Jøderne i Palæstina havde der længe hersket Mistillid og endog Strid.

Deres Hjerter, som var blevet omvendte under Apostlenes Virksomhed, var blødgjorte og sammenknyttede i kristelig Kjærlighed. Trods tidligere Fordomme herskede der indbyrdes Enighed mellem dem alle. Satan vidste, at saa længe denne Enighed raadede, vilde han ikke formaa at standse Evangeliets Fremgang; og han søgte at drage Fordel af deres tidligere Tænkemaade i Haab om derved at faa Splid ind i Menigheden.

Saaledes gik det til, at da Disciplenes Antal forøgedes, lykkedes det Fienden at vække Mistanke hos nogle, som før havde haft for Sædvane at betragte sine Brødre med Skinsyge og finde Fejl ved deres aandelige Ledere, og saa «begyndte Hellenisterne at knurre imod Hebræerne». Anledningen til Klagen var en angivelig Paastand om, at de græske Enker blev forsømte under den daglige Uddeling af Hjælp. Enhver Tilsidesættelse af Lighedsprincippet vilde have været i Strid med Evangeliets Aand; alligevel var det lykkedes Satan at vække Mistanke. Der maatte nu tages bestemte Forholdsregler for at fjerne enhver Anledning til Misforstaaelse, for at ikke Fienden skulde sejre i sine Forsøg paa at hidføre Splittelse blandt de troende.

Jesu Disciple var naaet til et kritisk Punkt i sin Erfaring. Apostlene havde virket i Fællesskab under den Helligaands Vej ledning, og under deres vise Ledelse gik det Værk, som var betroet Evangeliets Udsendinge, hurtigt fremad. Menigheden voksede stadig, og

[52] denne Tilvækst i Medlemsantal lagde stadig større Byrder paa dem, som bar Ansvaret. Ingen Mand, ej heller nogen enkelt Klasse af Mænd kunde vedblive at bære disse Byrder alene uden Fare for Menighedens fremtidige Trivsel. En yderligere Deling af det Ansvar, som nogle enkelte saa trofast havde baaret i Menighedens første Tid, var paakrævet. Apostlene maatte nu foretage et vigtigt Skridt i Fuldstændiggjørelsen af den evangeliske Orden i Menigheden ved at lægge nogle af de Byrder, som de hidtil selv havde baaret, over paa andre.

Et Møde af de troende blev sammenkaldt, og ved Guds Aands Bistand blev Apostlene ledet til at lægge en Plan til en bedre Organisation af Menighedens Arbejdsstyrke. De udtalte, at Tiden var kommet, da de aandelige Ledere, hvem det havde til faldt at have Opsyn med Menigheden, maatte fritages for Uddelingen af Hjælpen til de fattige og for andre lignende Byrder, saa at de uhindret kunde beskæftige sig med at prædike Evangeliet. «Udse derfor, Brødre! iblandt eder syv Mænd, som har godt Vidnesbyrd og er fyldte af den Helligaand og Visdom, hvilke vi kan beskikke til denne Forretning. Men vi vil blive varagtige i Bøn og Ordets Tjeneste.» Dette Raad blev taget til Følge, og ved Bøn og Haandspaalæggelse blev syv Mænd højtidelig udvalgt til at gjøre Tjeneste som Fattigforstandere.

Udnævnelsen af disse syv til at føre Opsyn med særskilte Grene af Virksomheden blev til stor Velsignelse for Menigheden. Disse Embedsmænd skjænkede saavel de enkelte Medlemmers Trang som Menighedens Pengeinteresser i Almindelighed omhyggelig Opmærksomhed, og ved deres forstandige Ledelse og fromme Eksempel blev de til stor Hjælp for sine Medarbejdere med Henblik paa at forene Menighedens forskjellige Interesser til et samlet Hele.

At dette Skridt var efter Guds Vilje, viser sig i de gode Følger, som umiddelbart efter gjorde sig gjældende. «Guds Ord havde Fremgang, og Disciplenes Tal formeredes meget i Jerusalem; og en stor Hob af Præsterne antog Troen.» Denne Indhøstning af Sjæle skyldtes baade den større Handlefrihed, som Apostlene nu havde, og den store Iver og Kraft, som de syv Fattigforstandere udviste. At disse Brødre havde faaet det særskilte Hverv at tage sig af de fattiges Behov udelukkede dem ikke fra at undervise i Sandheden. De var tvertimod fuldt skikkede til at oplære andre i Troen, og de deltog i Arbejdet med stor Iver og Fremgang.

Menigheden paa hin Tid havde faaet sig overdraget et stadig fremadskridende Værk: det at oprette Virksomhed. hvorfra der kunde udgaa Lys og Velsignelse, paa ethvert Sted, hvor der fandtes oprigtige Sjæle, som var villige til at stille sig i Kristi Tjeneste. Evangeliets Forkyndelse skulde blive verdensomfattende, og Korsets Sendebud kunde ikke nære Haab om at fuldbyrde sin vigtige Mission, medmindre de vedblev at være sammenknyttet i kristelig Kjærlighed og saaledes aabenbarede for Verden, at de var ét med Kristus i Gud. Havde ikke deres guddommelige Anfører bedet Faderen: «Bevar dem i dit Navn, hvilke du har givet mig, at de maa være ét, ligesom vi»? Og havde han ikke sagt om sine Disciple: «Verden har hadet dem. fordi de er ikke af Verden»? Havde han ikke anraabt Faderen om. at de maatte «være fuldkommede til ét», «at Verden kan tro. at du har udsendt mig»? Joh. 17: 11, 14, 23, 21. Deres aandelige Liv og Kraft var afhængig af et inderligt Samfund med ham. der havde udsendt dem til at forkynde Evangeliet.

[53]

Kun naar Disciplene var forenet med Kristus, kunde de nære Haab om at eje den Helligaands Kraft og nyde de himmelske Engles Bistand. Ved Hjælp af disse guddommelige Medarbejdere vilde de staa overfor Verden som et samlet Hele og vinde Sejer i den Strid, som de uafsladelig maatte fore imod Mørkets Magter. Naar de vedblev at virke i Samdrægtighed. vilde himmelske Sendebud gaa foran dem og aabne Vejen. Hjerter vilde blive beredt til at modtage Sandheden, og mange vilde vindes for Kristus. Saa længe de vedblev at staa forenede, vilde Menigheden skride frem, «dejlig som Maanen, ren som Solen, forfærdelig som Hære under Banner». Højs. 6: 10. Intet vilde kunne hindre dens Fremgang. Menigheden vilde gaa frem fra Sejer til Sejer og ærefuldt udføre sin guddommelige Mission: at forkynde Evangeliet for Verden.

Organisationen af Menigheden i Jerusalem skulde være et Mønster for Organisation af Menigheder paa ethvert andet Sted. hvor Sandhedens Budbærere vandt Tilhængere for Evangeliet. De, som bar det Ansvar at føre almindeligt Opsyn med Menigheden. skulde ikke herske over Guds Arv, men som forstandige Hyrder skulde de v ogte Guds Hjord og være «Mønstre for Hjorden» (1 Pet. 5: 2, 3) ; og Fattigforstanderne skulde være Mænd, som havde «godt Vidnesbyrd» og var «fyldte af den Helligaand og Visdom». Disse Mænd skulde staa sammen paa Rettens Side og hævde den med.

Fasthed og Bestemthed. Paa den Maade vilde de bidrage til at knytte hele Hjorden sammen.

Senere hen i Menighedens Historie, da talrige Grupper af troende overalt i Verden blev ordnet i Menigheder, blev Menighedens Organisation videre udviklet, for at man kunde vedligeholde Orden og handle i Samdrægtighed. Ethvert Medlem blev formanet til at udføre sin Del godt. Alle skulde gjøre en forstandig Brug af de Talenter, som var dem betroet. Nogle var af Aanden skjænket særskilte Gaver — «først Apostle, for det andet Profeter, for det tredje Lærere, dernæst dem, som gjør kraftige Gjerninger, derefter dem, som har Gave til at helbrede, til at hjælpe, til at styre, til at tale adskillige Tungemaal». 1 Kor. 12: 28. Men alle disse forskjellige Klasser af Arbejdere skulde virke i Harmoni.

[54] «Der er Forskjel paa Naadegaver, men Aanden er den samme; og der er Forskjel paa Tjenester, men Herren er den samme; og der er Forskjel paa kraftige Gjerninger, men Gud er den samme, som kraftelig virker alt i alle. Men Aandens Aabenbarelse gives hver til det, som er nyttigt. Thi én gives Visdoms Tale formedelst Aanden; en anden Kundskabs Tale ved den samme Aand; en anden Tro ved den samme Aand; en anden Gaver til at helbrede ved den samme Aand; en anden Kraft til Undergjerninger; en anden profetisk Gave; en anden at bedømme Aander; en anden adskillige Tungemaal; en anden at udlægge Tungemaal. Men alt dette virker kraftig den ene og samme Aand, som uddeler til enhver i Besynderlighed, eftersom han vil. Thi ligesom Legemet er ét og har mange Lemmer, men alle Lemmer paa det ene Legeme, enddog de er mange, er ét Legeme, saaledes ogsaa Kristus.» 1 Kor. 12; 4-12.

Stort er det Ansvar, som paahviler dem, der er kaldet til at staa som Ledere for Guds Menighed paa Jorden. I Teokratiets Tid, da Moses forsøgte at bære Byrder saa svære, at han snart vilde have bukket under, blev han af Jethro tilraadet at indføre en forstandig Fordeling af Ansvaret. Jethros Raad var: «Men lyd nu min Røst! jeg vil give dig Raad, og Gud vil være med dig! Træd du paa Folkets Vegne frem for Gud, og fremfør du Sagerne for Gud, og forklar dem Budene og Lovene, og lær dem den Vej, de skal vandre, og den Gjerning, de skal gjøre.» Disse skulde være «duelige Mænd, som frygter Gud. sanddru Mænd, som hader ond Vinding». De skulde «dømme Folket til enhver Tid» og saaledes fritage Moses for det

byrdefulde Ansvar at tage sig af mange mindre vigtige Sager. som gudhengivne Medhjælpere kunde behandle paa en forstandig Maade.

Deres Tid og Kræfter, som i Guds Forsyn er blevet sat i ledende og ansvarsfulde Stillinger i Menigheden. bør benyttes til Behandling af mere vigtige Anliggender, som kræver særskilt Visdom og Fremsyn. Det er ikke efter Guds Anordning, at man skal henvende sig til saadanne Mænd for at ordne mindre betvdningsfulde Spørgsmaal, som andre er fuldt skikket til at behandle. «Enhver vigtig Sag skal de føre frem for dig,» foreslog Jethro Moses, «men enhver ringe Sag skal de selv dømme i; og let saaledes Byrden for dig, og lad dem bære den med dig! Dersom du gjør dette, og Gud byder dig at gjore det, da vil du kunne holde ud. da vil ogsaa hele dette Folk komme til sit Sted i god Behold.»

I Overensstemmelse med denne Plan udvalgte Moses «duelige Mænd af hele Israel og satte dem til Overhoveder over Folket, til Øverster over Tusinde. Øverster over Hundrede, Øverster over 50, og Øverster over ti. Og de dømte Folket til enhver Tid; enhver vanskelig Sag førte de frem for Moses, men enhver ringe Sag dømte de selv». 2 Mos. 18: 19-26.

Da Moses senere udvalgte 70 Ældste til i Forening med ham at bære Ansvaret for Ledelsen, valgte han omhyggelig saadanne Mænd til Medhjælpere, som var i Besiddelse af Værdighed, sund Dømmekraft og Erfaring. I sin Formaning til disse Ældste, da de skulde ordineres, nævnte han nogle af Betingelser, som gjør en Mand skikket til at være en forstandig Leder i Menigheden. «Hør paa, hvad der er eders Brødre imellein,» sagde Moses, «og døm med Retfærdighed mellem en Mand og hans Broder og den fremmede hos ham! Og I skal ikke anse Personer i Dommen; den mindste med den største skal I høre. I skal ikke frygte for nogen; thi Dommen, den hører Gud til.» 5 Mos. 1 : 16, 17.

Henimod Slutningen af sin Regjeringstid gav Kong David dem, som bar Ansvaret for Guds Værk paa hans Tid, et højtideligt Paalæg. «Da samlede David alle Israels Fyrster, Stammernes Øverster og Øversterne over de Skifter, som tjente Kongen, og Øversterne over Tusinde og Øversterne over Hundrede og Øversterne over alt Kongens og hans Sønners Gods og Kvæg, med Hofmændene og alle de vældige i Strid, til Jerusalem.» Her paalagde den alderstegne Konge dem højtideligt, at de «for det ganske Israels, Herrens Forsamlings,

Øjne og for vor Guds Øren» skulde holde og søge «alle Herrens, eders Guds, Bud». 1 Krøn. 28: 1, 8.

Til Salomo, som var kaldet til at beklæde en meget ansvarsfuld Stilling, gav David en særskilt Befaling: «Og du, Salomo, min Søn! kjend din Faders Gud. og tjen ham af et retskaffent Hjerte og med en villig Sjæl; thi Herren ransager alle Hjerter og forstaar alle Tankers Digten; dersom du søger ham, skal han findes af dig, og dersom du forlader ham, skal han forkaste dig i Evighed. Se nu til. thi Herren har udvalgt dig; . . . vær frimodig.» 1 Krøn. 28: 9, 10.

De samme Grundsætninger for Fromhed og Retfærdighed, som skulde tjene til Vejledning for de styrende paa Moses' og Davids Tid. skulde ogsaa følges af dem, der fik Opsyn med den nylig organiserede Menighed i den evangeliske Tidsalder. I Arbejdet med at sætte alle Ting tilrette i Menigheden og indsætte dertil skikkede Mænd til at gjøre Tjeneste som Embedsmænd holdt Apostlene sig til de op-højede Forskrifter for Ledelsen, som findes i det gamle Testamente. De hævdede, at den, som kaldes til at beklæde en ledende Stilling i Menigheden, bør «være ustraffelig, som en Guds Husholder, ikke indtagen af sig selv, ikke vredagtig, ikke hengiven til Vin, ikke til Slagsmaal, ikke til slet Vinding; men gjæstfri, elskende det gode, sindig, retfærdig, hellig, kysk; som holder fast ved det sande Ord efter Undervisningen, at han kan være mægtig til, baade at formane ved den sunde Lærdom, og at overbevise dem, som siger imod». Tit. 1 : 7-9.

[56] Den Orden, som fulgtes i den første kristne Menighed, gjorde det muligt for dem at gaa frem i sluttet Trop, som en vel indøvet Hær, iført Guds Rustning. Skjønt de troende var samlet i Grupper, der laa spredt over et stort Omraade, var de alle Lemmer paa ét Legeme, de handlede alle i Samdrægtighed og Enighed. Naar der opstod Splid i en enkelt Menighed, saaledes som senere skete i Antiokia og paa andre Steder, og de troende ikke selv kunde komme til indbyrdes Forstaaelse, tillod man ikke saadanne Sager at skabe Splittelse i Menigheden, men henviste dem til et Raad, der var sammensat af udnævnte Delegerede fra de forskjellige Menigheder, sammen med Apostlene og de Ældste, som beklædte de ansvarsfulde Stillinger. Satans Bestræbelser for at angribe Menigheden paa ensomt beliggende Steder blev saaledes imødegaaet ved forenet Optræden fra alles Side; og Fiendens Forsøg paa at splitte og ødelægge mislykkedes.

«Gud er ikke Forvirringens, men Fredens Gud.» 1 Kor. 14: 33. Han forlanger, at Plan og Orden skal overholdes i Menighedens Anliggender i vor Tid ligesaa fuldt som i Fortiden. Han vil, at hans Værk skal føres frem med Grundighed og Nøjagtighed, for at han kan besegle det med sit Bifald. Den ene Kristne skal være forenet med den anden, Menighed med Menighed, idet menneskelige Redskaber samarbejder med guddommelige, allesammen under den Helligaands Ledelse og allesammen forenet for at bringe Verden det glade Budskab om Guds Naade.

[57]

Kapitel 10—Den første kristne Martyr.

STEFANUS, den fornemste af de syv Fattigforstandere, var en Mand med stor Guds frygt og Tro. Skjønt af Fødsel Jøde talte han det græske Sprog og var kjendt med Græskernes Sæder og Skikke. Dette gav ham Lejlighed til at prædike Evangeliet i de græske Jøders Synagoger. Han var meget virksom i Kristi Sag og vidnede frimodigt om sin Tro. Lærde Rabbinere og lovkyndige førte offentlig Diskussion med ham i den sikre Tro, at de vilde vinde en let Sejer. Men «de kunde ikke imodstaa den Visdom og den Aand, som han taledede af». Han talte ikke alene i den Helligaands Kraft; men det var klart, at han havde gransket Profetierne og var vel bevandret i alt, hvad der vedrørte Loven. Med stor Dygtighed forsvarede han de Sandheder, han forfægtede, og paaførte sine Modstandere et fuldstændigt Nederlag. Paa ham blev Løftet opfyldt: «Læg det da paa Hjerte, at I ikke forud betænker, hvorledes I skal forsvare eder. Thi jeg vil give eder Mund og Visdom, hvilke alle eders Modstandere ikke skal kunne modsige og ej modstaa.» Luk. 21: 14.

Da Præsterne og de Øverste saa den Kraft, som fulgte med Stefanus's Prædiken, fyldtes de med bittert Had. I Stedet for at godkjende de Beviser, han fremholdt, besluttede de at bringe ham til Taushed ved at slaa ham ihjel. Ved forskjellige Lejligheder havde de ved Bestikkelse faaet de romerske Myndigheder til at overse visse Tilfælde, hvor Jøderne havde taget Loven i sin egen Haand og forhørt, fordømt og aflivet Fanger i Overensstemmelse med jødisk Skik. Stefanus's Fiender tvivlede ikke om, at de uden Fare for sig selv atter kunde benytte sig af samme Fremgangsmaade. De besluttede at tage Følgerne og greb derfor Stefanus og stillede ham for det jødiske Raad.

Lærde Jøder fra de omliggende Lande blev tilkaldt med det Maal for Øje at gjendrive Fangens Argumenter. Saulus fra Tarsus var nærværende og stillede sig imod Stefanus. Med en Rabbiners Veltalenhed og Logik forsøgte han at overbevise Folket om, at Stefanus prædikede forføriske og farlige Lærdomme; men i Stefanus fandt

han en Mand, som havde en fuld Forstaaelse af Guds Forsæt med Hensyn til Evangeliets Udbredelse blandt andre Folkeslag.

Da Præsterne og de Øverste ikke kunde staa sig mod de klare, vise og besindige Ord, som Stefanus talte, besluttede de at sætte ham til et Eksempel; og samtidig med saaledes at tiltredsstillede sin Hævnlyst og sit Had vilde de ved at indjage Frygt hos Folket afholde andre fra at antage hans Anskuelser. Man lejede Vidner, der skulde bære falsk Vidnesbyrd om, at de havde hørt ham tale bespottelige Ting imod Templet og Loven. «Vi har hørt ham sige,» erklærede disse Vidner, «at denne Jesus af Nazareth skal forstyrre dette Sted og forandre de Skikke, som Moses har overantvordet os.» [58]

Mens Stefanus stod der Ansigt til Ansigt med sine Dommere for at forsvare sig mod Beskyldningen for Bespottelse, lyste der en hellig Glans ud fra hans Ansigt, og «alle de, som sad i Raadet, stirrede paa ham, og de saa hans Ansigt som en Engels Ansigt». Mange, som saa dette Lys, bævede og skjulte Ansigtet; men de Øverstes haardnakkede Vantro og Fordom lod sig ikke rokke.

Da Stefanus blev tilspurgt vedrørende Rigtigheden af Beskyldningerne imod ham, begyndte han sit Forsvar med en klar og kraftig Stemme, der hørtes gennem hele Salen, hvor Raadet var forsamlet. Med Ord, der holdt Forsamlingen son fastnaglet, begyndte han at gennemgaa Guds udvalgte Folks Historie. Han viste sig at besidde et grundigt Kjendskab til den jødiske Husholdning og den aandelige Betydning deraf, som nu var blevet aabenbaret ved Kristus. Han gjentog Moses' Forudsigelse om Messias: «En Profet skal Herren eders Gud oprejse eder af eders Brødre ligesom mig; ham skal I høre.» Han gjorde Rede for sin egen Troskab mod Gud og mod den jødiske Lære, medens han paaviste, at den Lov, som Jøderne forlod sig paa til Frelse, ikke havde kunnet frelse Israel for Afguderi. Han paaviste, hvorledes Jesus Kristus stod i Forbindelse med hele Jødefolkets Historie. Han henviste til Opførelsen af Salomos Tempel og til Salomos og Esaias's Ord: «Dog den Højeste bor ikke i Templer, gjorde med Hænder, som Profeten siger: Himlen er min Trone, men Jorden mine Fødders Skammel, hvad Hus vil I bygge mig? siger Herren, eller hvor er min Hviles Sted? Har ikke min Haand gjort alt dette?» Ap. Gj. 7: 48-50.

Da Stefanus var kommet til dette Punkt, opstod der en Bevægelse i Forsamlingen. Da han satte Kristus i Forbindelse med Profetierne

og talte saaledes om Templet, gav Præsten det Udsseende af, at han blev rædselsslagen, og sønderrev sit Klædebon. For Stefanus var dette Tegnet paa, at hans Stemme snart vilde blive bragt til Taushed for bestandig. Han saa, hvilken Modstand hans Ord mødte, og vidste, at han her aflagde sit sidste Vidnesbyrd. Til Trods for at han befandt sig midt i sin Tale, bragte han den til en brat Afslutning.

[59] I det han pludselig afveg fra den historiske Udredning, han var i Færd med at give, vendte han sig til de rasende Dommere og raabte: «I haarde Halse og uomskaarne paa Hjerte og Øren! I imodstaar altid den Helligaand; som eders Fædre, saa og I. Hvilken af Profeterne forfulgte ikke eders Fædre? og de ihjelslog dem, som forud forkyndte den Retfærdiges Tilkommelse, hvis Forrædere og Mordere I nu er blevne; I, som annammede Loven under Engles Besørgelse, og har ikke holdt den!»

Ved dette blev Præsterne og de Øverste ude af sig selv af Raseri. De skar Tænder og optraadte mere som Rovdyr end som Mennesker og stormede ind paa Stefanus. I de forbitrede Ansigter omkring sig kunde Fangen læse sin Skjæbne; men han vaklede ikke. Hos ham var al Frygt for Døden forsvundet. De rasende Præster og den oprørte Hob forfærdede ham ikke. Optrinnet omkring ham forsvandt for hans Blik. Han saa Himlen aaben, og skuende derind, saa han Guds herlige Boliger og Kristus staaende der, som om han just havde rejst sig fra sin Trone, rede til at staa sin Tjener bi. Som et Sejersudbrud lød det fra Stefanus's Læber: «Se, jeg ser Himlene aabnede, og Menneskens Søn staaende ved Guds højre Haand.»

Den Beskrivelse, han gav af det herlige Skue, Blikket var fæstet ved, var mere, end hans Forfølgere kunde taale. Holdende sig for Ørene for ikke at høre hans Ord stormede de samdrægtig rasende ind paa ham, «og de stødte ham ud udenfor Staden». «Og de stenede Stefanus, som bad og sagde: Herre Jesus, annam min Aand! Men han faldt paa Knæ og raabte med høj Røst: Herre, tilregn dem ikke denne Synd! Og som han dette sagde, sov han hen.»

Stefanus var ikke blevet lovlig domfældt; men de romerske Myn- digheder blev bestukket med store Pengesummer for ikke at foretage Undersøgelser i Sagen.

Stefanus's Martyrdød gjorde et dybt Indtryk paa alle, som var Vidne til den. Tanken om den guddommelige Glans i hans Ansigt, om hans Ord, som gik dem lige til Sjælen, vedblev at staa levende i

Tilskuernes Tanker og vidnede om den Sandhed, han havde forkyndt. Hans Død var en haard Prøvelse for Menigheden; men Følgen blev, at Saulus, som ikke kunde udviske Erindringen om Martyrens Tro og Standhaftighed og om den Herlighed, der havde hvilet over hans Ansigt, blev omvendt.

Ved Stefanus's Forhør syntes Saulus at være fyldt med en vanvittig Nidkjerhed. Bagefter blev han ærgerlig over sin egen lønlige Overbevisning om, at Gud havde æret Stefanus netop paa det Tidspunkt, da han blev vanæret af Mennesker. Saulus vedblev at forfølge Guds Menighed, efterstræbe hans Børn, gribe dem i deres Huse og overlevere dem til Præsterne og de Øverste for at sættes i Fængsel og hengives til Døden. Den Nidkjerhed, hvormed han drev denne Forfølgelse, bragte Forfærdelse over de Kristne i Jerusalem. De romerske Myndigheder gjorde ingen særskilte Anstrengelser for at standse det grusomme Værk, men støttede hemmeligt jøderne for at gjøre dem mildere stemt og vinde deres Gunst. [60]

Efter Stefanus's Død blev Saulus valgt til Medlem af det jødiske Raad i Betragtning af den Rolle, han havde spillet ved denne Anledning. I nogen Tid var han et mægtigt Redskab i Satans Haand til at fremme hans Oprør imod Guds Søn. Men snart skulde den ubarmhertige Forfølger blive beskjæftiget med at opbygge den Menighed, som han nu nedrev. En mægtigere end Satan havde udset Saulus til at indtage den dræbte Stefanus's Plads, at prædike og lide for hans Navn og at bringe Budskabet om Frelse ved hans Blod viden om. [61]

Kapitel 11—Evangeliet i Samaria.

EFTER Stefanus's Død opstod der imod de troende i Jerusalem en Forfølgelse saa stærk, at «de adspredtes alle over Judæas og Samarias Egne». «Saulus plagede Menigheden og gik ind i Husene og trak baade Mænd og Kvinder frem, og overantvordede dem i Fængsel.» Om sin Nidkjerhed i dette grusomme Værk udtalte han senere: «Jeg selv har vel ogsaa forment, at det burde mig at gjøre meget imod Jesu den Nazaræers Navn, hvilket jeg og gjorde i Jerusalem; og jeg kastede mange af de hellige i Fængsel. ... Og i alle Synagoger lod jeg dem ofte straffe og tvang dem til at tale bespottelig, og rasende end mere imod dem. forfulgte jeg dem endog indtil fremmede Stæder.» At Stefanus ikke var den eneste, der led Døden, fremgaar af Saulus's egne Ord: «Og naar de blev tagne af Dage. gav jeg min Stemme dertil.» Ap. Gj. 26: 9-11.

I denne vanskelige Tid fremstod Nikodemus og bekjendte uden Frygt sin Tro paa den korsfæstede Frelser. Nikodemus var Medlem af det jødiske Raad, og ligesom andre var han blevet stærkt paavirket af Jesu Lære. Naar han saa Kristi underfulde Gjerninger, greb den Overbevisning ham, at denne var den af Gud Udsendte. Da han var for stolt til aabent at bekjende, at han var gunstig stemt mod Læreren fra Galilæa, havde han søgt en privat Samtale med ham. Under denne Samtale havde Jesus udviklet for ham Frelsens Plan og sin Mission til Verden; men Nikodemus havde alligevel tøvet. Han skjulte Sandheden i sit Hjerte, og i tre Aar var der kun liden Frugt at se. Men ihvorvel Nikodemus ikke offentlig havde anerkjendt Kristus, saa havde han dog i Raadet gjentagne Gange forhindret Præsternes Planer om at ødelægge ham. Da Kristus saa tilsidst blev ophøjet paa Korset, erindrede Nikodemus de Ord, han havde talt til ham i den natlige Samtale paa Oljebjerget: «Og ligesom Moses ophøjede Slangen i Ørken, saa bør det Menneskens Søn at ophøjes» (Joh. 3: 14), og han saa i Jesus Verdens Forløser.

I Forening med Josef af Arimathæa havde Nikodemus bestridt Udgifterne ved Jesu Begravelse. Disciplene havde været bange for

at vise sig aabent som Kristi Efterfølgere, men Nikodemus og Josef var uforfærdet kommet dem til Hjælp. Disse rige og ansete Mænds Bistand var meget paakrævet i hin mørke Stund. De kunde gjøre for sin døde Mester, hvad det vilde have været umuligt for de fattige Disciple at gjøre, og deres Rigdom og Indflydelse havde i høj Grad beskyttet dem mod Præsternes og de Øverstes Ondskab. [62]

Da nu Jøderne forsøgte at ødelægge den nye Menighed. traadte Nikodemus frem for at tage den i Forsvar. Nu var han ikke længer tilbageholden og tvivlende, men styrkede Disciplenes Tro og anvendte sin Rigdom til Støtte for Menigheden i Jerusalem og til Fremme af Evangeliets Værk. De, som tidligere havde vist ham Agtelse, gjorde ham nu til Gjenstand for Haan og Forfølgelse, og han blev fattig paa denne Verdens Gods; men uden at vakle vedblev han at forsvare sin Tro.

Den Forfølgelse, som kom over Menigheden i Jerusalem, gav Evangeliet et kraftigt Fremstød. Ordets Forkyndelse havde vist gode Resultater paa dette Sted, og der var Fare for, at Disciplene vilde blive der for længe uden at agte paa Frelserens Befaling om at gaa ud i al Verden. Glemmende at Kraften til at modstaa det onde bedst opnaaes ved aktiv Virksomhed, begyndte de at tro, at intet Arbejde var saa vigtigt som det at beskytte Menigheden i Jerusalem imod Fiendens Angreb. I Stedet for at oplære de nyomvendte til at bringe Evangeliet videre til dem, der endnu ikke havde hørt det, stod de i Fare for at vælge en Fremgangsmaade, der vilde føre til, at alle slog sig til Ro med. hvad der var blevet udrettet. For at sprede sine Sendebud omkring, hvor de kunde virke for andre, lod Gud Forfølgelse komme over dem. De troende blev fordrevet fra Jerusalem og «drog omkring og forkyndte Evangeliets Ord».

Blandt dem, til hvem Frelseren havde givet Befalingen: «Gaa derfor hen og lær alle Folk,» var der mange, som tilhørte de jævne Lag i Samfundet — Mænd og Kvinder, som havde lært at elske Herren, og som havde besluttet sig til at følge hans Eksempel paa uegennyttig Tjeneste. Disse uanselige Mennesker saavel som Disciplene, der havde været sammen med Frelseren under hans jordiske Virksomhed, tik sig betroet en hellig Opgave. De skulde frembære for Verden det liflige Budskab om Frelsen ved Kristus.

Adspredte ved Forfølgelsen drog de ud, fyldte med stor Missionssiver. De forstod, hvor ansvarsfuld deres Mission var. De vidste, at

de havde Livets Brød for en Verden, som var ved at vansmægte; og Kristi Kjærlighed drev dem til at bryde dette Brød til alle, som var i Trang. Herren virkede gennem dem. Overalt hvor de gik, blev de syge helbredet, og Evangeliet blev prædiket for de fattige.

[63] Filip, en af de syv Fattig forstandere, var blandt dem. der blev fordrevet fra Jerusalem. Han kom ned «til Samarias Stad, og prædikede Kristus for dem. Og Folket gav samdrægtig Agt paa det, som sagdes af Filippus, idet de hørte og saa de Tegn, som han gjorde. Thi af mange, som havde urene Aander, for de ud, . . . men mange værkbrudne og halte blev helbredte. Og der blev en stor Glæde i denne Stad».

Kristi Budskab til den samaritanske Kvinde, med hvem han havde talt ved Jakobs Brønd, havde baaret Frugt. Efter at have hørt hans Ord gik Kvinden til Mændene i Staden og sagde: «Kom, se et Menneske, som har sagt mig alt det. jeg har gjort; mon denne ikke være den Kristus?» De fulgte med hende, hørte Jesus og troede paa ham. Begjærlige efter at høre mere bad de ham blive der. Han blev hos dem i to Dage, «og mange flere troede for hans Tales Skyld». Joh. 4: 29, 41.

Da Disciplene blev fordrevet fra Jerusalem, fandt nogle et sikkert Tilflugtssted i Samaria. Samaritanerne bød disse Evangeliets Budbærere vedkommen, og de jødiske omvendte indsamlede en dyrebar Høst iblandt dem, der selv engang havde været deres bitreste Fiender.

Filips Arbejde i Samaria bar rige Frugter, og opmuntret herved sendte han Bud til Jerusalem efter Hjælp. Apostlene forstod nu bedre Betydningen af Kristi Ord: «I skal være mine Vidner baade i Jerusalem, og i det ganske Judæa og Samaria, og indtil Jordens Ende.»

Medens Filip endnu var i Samaria, blev han af et himmelsk Sendebud anmodet om at gaa «mod Søndén paa den Vej, som gaar ned fra Jerusalem til Gaza. . . . Og han stod op og gik hen». Han nærrede ikke Tvivl angaaende dette Kald og tog ikke i Betænkning at adlyde; thi han havde lært at efterkomme Guds Vilje.

«Og se, der var en Æthiopier, en Gilding, en mægtig Mand hos Candace. Æthiopiernes Dronning, som var sat over al hendes Skat; han var kommen til Jerusalem for at tilbede. Og han drog hjem og sad paa sin Vogn og læste Profeten Esaias.» Denne Æthiopier var en

vel anset Mand med en vidtrækkende Indflydelse. Gud saa, at naar han blev omvendt, vilde han bringe andre det Lys, han selv havde modtaget, og øve en kraftig Indflydelse til Gavn for Evangeliet. Guds Engle fulgte med denne Mand, der søgte efter Lys, og han blev draget til Frelseren. Ved den Helligaands Virksomhed bragte Herren ham i Berøring med en, der kunde føre ham til Lyset.

Filip blev opfordret til at gaa hen til Æthiopieren og forklare ham den Profeti, han var ved at læse. «Gak frem,» sagde Aanden, «og hold dig til denne Vogn.» Filip nærmede sig og spurgte Gildingen: «Forstaor du og det, som du læser? Men han sagde: Hvorledes skulde jeg kunne det, uden nogen vejleder mig? Og han bad Filippus stige op, og sidde hos sig.» Det Skriftens Ord, han læste, var Esaias's Profeti angaaende Kristus: «Som et Faar blev han ført til Slagerterbænken, og som et Lam er stumt mod den, der klipper det, saaledes oplader han ej sin Mund. I hans Fornedrelse blev hans Dom fuldendt; men hvo skal kunne fortælle hans Tid? efterdi hans Liv blev borttaget af Jorden.»

[64]

«Om hvem taler Profeten dette?» spurgte Gildingen, «om sig selv eller om en anden?» Filip aabnede da for ham den store Sandhed om Frelsen. Med dette Skriftsted som Udgangspunkt talte han til Hedningen og «forkyndte ham Jesus».

Æthiopierens Hjerter blev dybt grebet under Skriftens Udlæggelse, og da Discipelen havde fuldendt sin Tale, var han færdig til at modtage det Lys, der var opgaaet for ham. Han benyttede ikke sin høje jordiske Stilling som en Undskyldning for at forkaste Evangeliet. «Som de drog frem ad Vejen, kom de til noget Vand, og Gildingen sagde: Se, der er Vand, hvad hindrer mig fra at blive døbt? Men Filip sagde: Dersom du tror af ganske Hjerter, kan det ske. Men han svarede og sagde: Jeg tror, at Jesus Kristus er Guds Søn. Og han bød Vognen holde, og de nedsteg begge i Vandet, baade Filippus og Gildingen; og han døbte ham.»

«Men der de opsteg af Vandet, borttrykkede Herrens Aand Filippus, og Gildingen saa ham ikke mere; thi drog han sin Vej med Glæde. Men Filippus blev fundet i Asdod, og han vandrede der igjennem, og prædikede Evangelium i alle Stæder, indtil han kom til Caesarea.»

Denne Æthiopier repræsenterer en stor Klasse Mennesker, der behøver at undervises af saadanne Missionsarbejdere som Filip —

Mænd, som vil høre Guds Røst og gaa, hvor han sender dem. Der er mange, som læser den hellige Skrift uden at forstaa dens sande Betydning. Overalt i Verden er der Mænd og Kvinder, som længselsfuldt skuer op mod Himlen. Bønner og Taarer og Begjæringer stiger op fra Sjæle, som længes efter Lys, efter Naade og efter den Helligaand. Mange staar Guds Rige meget nær og venter blot at blive indsamlet.

En Engel førte Filip hen til den, som søgte efter Lys. og som var rede til at modtage Evangeliet. Ogsaa i vor Tid vil Englene vejlede de Arbejdere, som vil lade Guds Aand hellige deres Tunge og rense og forædle deres Hjerte. Den Engel, som blev sendt til Filip, kunde selv have undervist Æthiopieren; men dette er ikke Guds Fremgangsmaade. Det er hans Plan, at Menneskene skal virke for sine Medmennesker.

I det Hverv, som blev givet de første Disciple, har de troende til enhver Tid været delagtige. Enhver, der har modtaget Evangeliet, har faaet en hellig Sandhed at meddele Verden. Guds trofaste Børn har altid været virksomme Missionsarbejdere. som har viet sine Hjælpekilder til hans Navns Ære og gjort en forstandig Brug af sine Talenter i hans Tjeneste.

[65] De Kristnes uegennyttige Virksomhed i Fortiden bør for os være en Anskuelsesundervisning og et ansporende Eksempel. Medlemmerne i Guds Menighed bør være nidkjære til gode Gjerninger, sky verdslig Ærgjerrighed og vandre i hans Fodspor, som gik omkring og gjorde godt. Med Hjerter fulde af Medlidenhed og Sympati bør de tjene dem, der behøver Hjælp, og meddele Syndere Kundskaben om Frelserens Kjærlighed. Saadan Virksomhed kræver mojsommelig Anstrengelse, men den bringer en rig Høst. De, som optager dette Arbejde med et alvorligt Forsæt, vil se Sjæle vundet for Frelseren; thi den Indflydelse, som ledsager den praktiske Udførelse af det Værk, Gud har givet sine Børn, er uimodstaaelig.

Det er ikke den ordinerede Ordets Forkynder alene, som bærer Ansvaret med at udføre dette Værk. Enhver, som har taget imod Kristus, er kaldet til at virke for sine Medmenneskers Frelse. «Aanden og Bruden siger : Kom ! og hvo som hører, sige: Kom!» Aab. 22: 17. Befalingen om at frembære denne Indbydelse gjælder hele Menigheden. Enhver, som har hørt Indbydelsen, skal lade Budskabet gjenlyde fra Bjerg og Dal og sige: «Kom!»

Det er en meget alvorlig Fejltagelse at tænke, at Arbejdet for Sjæles Frelse alene hører ind under Prædikeembedet. Den ydmyge, gudhengivne troende, paa hvem Vingaardens Herre lægger en Byrde for Sjæles Frelse, bør opmuntres af de Mænd. paa hvem Herren har lagt større Ansvar. De, der staar som Ledere i Guds Menighed. maa forstaa. at Frelserens Befaling er udgaaet til alle, som tror paa hans Navn. Gud vil udsende i sin Vingaard mange, som ikke ved Haandspaalæggelse er blevet indviet til Prædikegerningen.

Hundreder, ja Tusinder, som har hørt Frelsens Budskab. staar endnu ledige paa Torvet, skjønt de burde være beskjæftiget i virksom Tjeneste i en eller anden Gren af Værket. Til disse siger Kristus: «Hvi staar I her den ganske Dag ledige?» Og han tilføjer: «Gaa I ogsaa hen i Vingaarden.» Matt. 20: 6, 7. Hvoraf kommer det. at ikke mange flere efterkommer Kaldet? Er det, fordi de mener, at de er undskyldte, da de ikke staar paa Prædikestolen ? De bør forstaa, at der udenfor Prædikestolen er et stort Arbejde, som maa udføres af Tusinder af gudhengivne Menighedsmedlemmer.

Længe har Gud ventet paa. at en Tjenstvillighedens Aand skulde tage hele Menigheden i Besiddelse, saa at enhver vilde virke for Herren med de Evner, han har faaet. Naar Medlemmerne i Guds Menighed udfører sit beskikkede Værk i trængende Missionsmarker baade hjemme og ude. og saaledes opfylder Befalingen om at prædike Evangeliet, saa vil hele Verden snart blive advaret, og den Herre Jesus vil komme tilbage til Jorden med Kraft og stor Herlighed. «Dette Riges Evangelium skal prædikes i den ganske Verden. til et Vidnesbyrd for alle Folk; og da skal Enden komme.»

Kapitel 12—Fra Forfølger til Discipel.

EN af de fremtrædende Mænd blandt de jødiske Ledere, der blev alvorlig paavirket ved at se den Fremgang, som ledsagede Evangeliets Forkyndelse, var Saulus fra Tarsus. Af Fødsel var Saulus romersk Borger, men han var af jødisk Herkomst og var blevet uddannet i Jerusalem af de mest fremtrædende Rabbinere. Han var «af Israels Slægt, af Benjamins Stamme», «en Hebræer af Hebræere, en Fari-sæer efter Loven, som forfulgte Menigheden med Nidkjerhed, som var ustraffelig efter Lovens Retfærdighed». Fil. 3: 5, 6. Rabbinerne betragtede ham som en ung Mand, der gav rige Løfter, og de nærede store Forhaabninger om ham som en dygtig og nidkjer Forsvarer af Fædrenes Tro. Hans Ophøjelse til Medlem af Synedriet gav ham Indflydelse og Magt.

Saulus havde spillet en fremragende Rolle ved Stefanus's Forhør og Domfældelse, og de slaaende Beviser paa, at Gud var med Martyren, havde hos Saulus vakt Tvivl om, hvorvidt den Sag, han havde omfattet imod Jesu Efterfølgere, var retfærdig eller ej. Hans Sind var stærkt paavirket. I sin Forlegenhed henvendte han sig til dem, hvis Visdom og Dømmekraft han nærede fuld Tillid til. Præsternes og de Øverstes Fremstilling overbeviste ham tilsidst om, at Stefanus var en Bepotter, at Kristus, hvis Sag den afdøde Martyr havde antaget sig, var en Bedrager, og at de, som sad i det hellige Embede, maatte have Retten paa sin Side.

Det var dog ikke uden alvorlig Kamp, at Saulus kom til denne Slutning; men hans Opdragelse og Fordom, hans Agtelse for sine tidligere Lærere og hans Higen efter Folkegunst bragte ham tilsidst til at forhærde sig imod Samvittighedens Stemme og Guds Naade. Og efter at han havde indtaget det faste Standpunkt, at Præsterne og de skriftkloge havde Ret, blev han meget bitter i sin Kamp imod den Lære, der fremholdtes af Jesu Disciple. Hans ivrige Virksomhed med at føre hellige Mænd og Kvinder for Domstolene, hvor nogle blev dømt til Fængsel og enkelte endogsaa til Døden, bragte Sorg og

Mørke over den nylig organiserede Menighed og gjorde, at mange søgte Redning ved Flugt.

De, som ved denne Forfølgelse blev fordrevet fra Jerusalem, «drog omkring og forkyndte Evangeliets Ord». Blandt de Byer, de kom til, var ogsaa Damaskus, hvor den nye Lære vandt mange Tilhængere.

Præsterne og de Øverste havde haabet, at det ved flittige Bestræbelser og strenge Forfølgelser skulde lykkes dem at undertrykke denne Vranglære. Nu indsaa de, at de Forholdsregler, de havde taget imod den nye Lære i Jerusalem, ogsaa maatte bringes i Anvendelse paa andre Steder. Saulus stillede sig til Tjeneste i Udførelsen af det særskilte Værk, som de ønskede udført i Damaskus. Han «fnøs endnu med Trusel og Mord mod Herrens Disciple, og gik til den Ypperstepræst, og begjærede af ham Breve til Damaskus til Synagogerne, paa det. om han fandt nogle Mænd eller Kvinder, som var af denne Lærevej, han da kunde føre dem bundne til Jerusalem». «Med Myndighed og Fuldmagt fra de Ypperstepræster» begav Saulus af Tarsus sig i sin Manddoms Styrke og opflammet af misforstaaet Nidkjærhed ud paa hin mindeværdige Rejse, hvor der ventede ham mærkværdige Oplevelser, som skulde forandre hele hans Løbebane.

[67]

Paa den sidste Dag af Rejsen. «midt paa Dagen», lige som de trætte Vandnere nærmede sig Damaskus, kom de til et Sted, hvor de havde fuld Udsigt over store Strækninger af frugtbart Land, smukke Haver og frodige Vingaarde, der vandedes af kjølige Bække fra de nærliggende Bjerge. Efter den lange Rejse over øde Strækninger virkede et saadant Skue i Sandhed oplivende. Mens Saulus og hans Rejsefæller med Beundring skuede ud over de frugtbare Sletter og den smukke By nedenunder, skete det «hastig», som han selv senere fortæller. at «et Lys fra Himlen, som overgik Solens Glans», og som var for klart til, at dødelige Menneskers Øjne kunde taale det, omskinnede ham og dem, som rejste med ham. Blændet og forvirret faldt Saulus til Jorden.

Medens Lyset vedblev at straale omkring ham. hørte Sautius en Røst. som talte ,i det hebraiske Sprog» og «sagde til ham: Saul! Saul! hvi forfølger du mig? Men han sagde: Hvo er du. Herre? Men Herren sagde: Jeg er Jesus, den du forfølger; det vil blive dig haardt at stampe imod Braadden».

Forfærdet og næsten blændet af det stærke Lys hørte hans Led-sagere en Røst. men saa ingen. Men Saulus forstod de Ord, der blev talt; og det gik op for ham. at den. som talte, var ingen ringere end Guds Søn I det ophøjede Yæsen, som stod for ham, saa han den Korsfæstede. Billedet af Frelseren blev uudslettelig indprentet i den slagne Jødes Sjæl. Og Ordene ramte hans Hjerte med frygtindgydende Kraft. Et Væld af Lys trængte ind i hans formørkede Sind og aabenbarede hans hidtidige Vankundighed og Vildfarelse og hans øjeblikkelige Behov af den Helligaands Oplysning.

[68] Saulus forstod nu, at han ved at forfølge Jesu Efterfølgere i Virkeligheden havde udført Satans Gjerning. Han saa, at hans Opfattelse af. hvad der var hans Pligt, for en stor Del havde været grundet paa blind Tillid til Præsterne og de Øverste. Han havde troet dem, naar de havde fortalt ham, at Beretningen om Opstandelsen blot var noget. Disciplene havde opdigtet Nu, da Jesus selv stod aabenbaret for ham. var han overbevist om Sandheden af Disciplenes Paastande.

I hin Stund, da det himmelske Lys omstraalede Saulus, var hans Tanke mærkværdig virksom. Sandheden af den hellige Skrifts Profetier gik op for ham. Han saa. at Jesu Forkastelse af Jøderne, hans Korsfastelse, Opstandelse og Himmelfart var forudsagt af Profeterne og et Bevis paa, at han var den lovede Messias. Stefanus's Prædiken paa den Tid, han led Martyrdøden, traadte klart frem i hans Erindring, og han indsaa, at Martyren i Sandhed havde set «Guds Herlighed», da han sagde: «Se, jeg ser Himlene aabnede, og Menneskens Søn staaende ved Guds højre Haand.» Præsterne havde erklæret, at disse Ord var Gudsbespottelse; men Saulus vidste nu, at de var Sandhed.

Hvilken Aabenbarelse alt dette var for Forfølgeren! Nu var Saulus fuldt klar over, at den lovede Messias var kommet til Jorden som Jesus af Nazareth, og at han var blevet forkastet og korsfæstet af dem, han kom for at frelse Han vidste ogsaa, at Frelseren var opstaaet sejerrig af Graven og opfaret til Himlen. Under Øjeblikkets guddommelige Aahenbaring erindrede Saulus med Forfærdelse, at Stefanus, som havde baaret Vidnesbyrd om den korsfæstede og opstandne Frelser, var blevet aflivet med hans Samtykke, og at mange andre af Jesu værdige Efterfølgere senere havde lidt Døden under den grusomme Forfølgelse, han havde iværksat.

Frelseren havde talt til Saulus gennem Stefanus, hvis klare Fremstilling ikke kunde bestrides. Den lærde Jøde havde i Martyrens An-

sigt set Gjenskinnet af Kristi Herlighed — det var «som en Engels Ansigt». Han havde bevidnet Stefanus's overbærende Sindelag mod sine Fiender, og hvorledes han ikke tilregnede dem deres Synd. Han havde ogsaa set den Sjælsstyrke og frimodige Underkastelse, som blev udvist af mange, hvem han havde udsat for Tortur og Straf; han havde set nogle, der endogsaa med Glæde opofrede sit Liv for sin Troes Skyld.

Alt dette havde talt kraftigt til Saulus og til Tider fyldt hans Sind med en næsten overvældende Overbevisning om, at Jesus var den lovede Messias. Ved saadanne Lejligheder havde han undertiden kjæmpet hele Nætter imod denne Overbevisning og altid sluttet Kampen ved at erklære det som sin Mening, at Jesus ikke var Messias, og at hans Efterfølgere var forførte Fanatikere.

Nu havde Kristus med egen Røst talt til Saulus og sagt: «Saul! Saul! hvorfor forfølger du mig?» Og Spørgsmaalet: «Hvo er du, Herre?» blev besvaret af den samme Røst: «Jeg er Jesus, den du forfølger.» Her viser Kristus sig som den, der er ét med sit Folk. Ved at forfølge Jesu Efterfølgere havde Saulus rettet et Slag direkte imod den himmelske Herre. Ved falskelig at anklage og vidne imod dem havde han falskelig anklaget og vidnet imod Verdens Frelser,

[69]

Saulus nærede ingen Tvivl i sit Sind om, at den, som talte til ham, var Jesus af Nazareth, den længe forventede Messias, Israels Trøst og Forløser. «Bævende og forfærdet» spurgte han: «Herre! hvad vil du, at jeg skal gjøre? Og Herren sagde til ham: Staa op og gak ind i Staden, og det skal siges dig, hvad dig bør at gjøre.»

Da Herligheden forsvandt, og Saulus rejste sig op fra Jorden, opdagede han, at han var fuldstændig blind. Glansen af Kristi Herlighed havde været for stærk for hans menneskelige Blik, og da Lyset ikke længere var tilstede, var han indhyllet i den sorte Nat Han troede, at denne Blindhed var en Straf fra Gud for hans gru-somme Forfølgelse af Jesu Tilhængere. I forfærdeligt Mørke famlede han omkring, og i Frygt og Forfærdelse ledte hans Ledsagere ham «ved Haanden og førte ham ind i Damaskus».

Hin mindeværdige Dag havde Saulus om Formiddagen nærmet sig Damaskus med en Følelse af Selvtilfredshed ved Tanken om den Tillid, Ypperstepræsterne havde vist ham. En ansvarsfuld Opgave var ham betroet. Han havde faaet det Hverv at fremskynde Jødedommen ved om muligt at standse Udbredelsen af den nye Lære i Damaskus.

Han havde foresat sig, at hans Mission skulde krones med Held, og set fremad med store Forventninger om, hvad han kunde udrette.

Men hvor ganske anderledes, end han havde forestillet sig det, blev ikke hans Indtog i Staden! Slaaet med Blindhed, hjælpeløs, pint af Samvittighedsnag, svævende i Uvished om, hvilke yderligere Straffedomme der kunde være ivente for ham, opsøgte han Discipelen Judas, hvor han i Ensomhed havde rig Anledning til Overvejelse og Bøn.

I tre Dage kunde Saulus ikke se, «og han aad ikke, ej heller drak han». Disse kvalfulde Dage var for han som Aar. Under svære Samvittighedskvaler gjenkaldte han sig atter og atter i Erindringen den Andel, han havde haft i Stefanus's Martyrdød. Med Forfærdelse tænkte han paa den Synd, han havde begaaet ved at lade sig beherske af Præsternes og de Øverstes Ondskab og Fordom, endog da Stefanus's Ansigt oplystes af Glansen fra Himlen. Med Bedrøvelse og sønderknust i Aanden tænkte han paa de mange Gange, han havde lukket sine Øjne og øren til for de mest slaaende Beviser og ubarmhjertigt fremskyndet Forfølgelsen af dem, som troede paa Jesus af Nazareth.

Disse Dage af Selvransagelse og Hjertekvaler tilbragte han for sig selv i Ensomhed. De troende, som var blevet underrettet om Hensigten med Saulus's Ankomst til Damaskus, frygtede for, at han maaske blot forstillede sig for desto lettere at føre dem bag Lyset; og de holdt sig paa Afstand uden at vise ham nogen Sympati. Han havde intet Ønske om at henvende sig til de uomvendte Jøder, som han havde tænkt at slutte sig til for at forfølge de troende ; thi han vidste, at de ikke engang vilde høre paa hans Beretning. Det syntes derfor, som om han var afskaaret fra al menneskelig Medlidenhed. Hans eneste Haab om Hjælp stod til en barmhjertig Gud, og til ham kom han med et sønderbrudt Hjerte

I de lange Timer, mens Saulus var alene med Gud, mindedes han mange af de Skriftsteder, som henviste til Kristi første Komme. Hans Hukommelse var blevet skjærpet af den Overbevisning, der havde trængt sig ind paa ham, og omhyggelig gjennemgik han nu Profetierne. Og under Overvejelsen af Betydningen af disse Profetier blev han forbauset over sin egen tidligere Mangel paa Forstaaelse og over Jødernes almindelige Blindhed, der havde medført Forkastelsen af Jesus som den lovede Messias. For hans oplyste Blik syntes nu alt

ganske klart. Han vidste, at hans tidligere Fordom og Vantro havde fordunklet hans aandelige Opfattelsesevne og hindret ham fra i Jesus af Nazareth at se den i Profetierne omtalte Messias.

Idet Saulus nu fuldstændig gav efter for den Helligaands overbevisende Kraft, saa han de Fejlgreb, han havde begaaet, og erkjendte Guds Lovs vidtrækkende Krav. Han, som havde været en stolt Farisæer, forvisset om at han var retfærdiggjort ved sine gode Gjerninger, bøjede sig nu for Gud med Barnets Ydmyghed og Enfoldighed, be- kjendte sin egen Uværdighed og bad om, at den korsfæstede og opstandne Frelasers Fortjeneste maatte tilregnes ham Saulus længtes efter at komme i Overensstemmelse og fuldt Samfund med Faderen og Sønnen, og drevet af et inderligt Ønske om Tilgivelse og Benaadning opsendte han brændende Bønner for Naadens Trone.

Den bodfærdige Farisæers Bønner var ikke forgjæves. Hans Hjertes inderste Tanker og Rørelser blev forvandlet ved den guddommelige Naade, og hans Aandsliv kom i Samklang med Guds evige Forsætter. Kristus og hans Retfærdighed fik større Betydning for ham end hele Verden.

Saulus's Omvendelse afgiver et slaaende Bevis paa den Helligaands vidunderlige Kraft til at overbevise Menneskene om Synd. Han havde virkelig troet, at Jesus af Nazareth havde sat sig ud over Guds Lov og foreholdt sine Disciple, at den var uden Betydning. Men efter sin Omvendelse erkjendte Saulus Jesus som den, der var kommet til Verden i den bestemte Hensigt at hævde sin Faders Lov. Han var overbevist om, at hele det jødiske Offersystem stammede fra Jesus. Han saa, at ved Korsfæstelsen havde Forbilledet mødt sit Modbillede, og at Jesus havde opfyldt det gamle Testamentes Profetier om Israels Gjenløser.

Beretningen om Saulus's Omvendelse indeholder vigtige Principper, som vi altid bør have i Erindring. Saulus blev ført direkte frem for Kristi Aasyn. Kristus havde bestemt ham til at træde ind i en overmaade vigtig Gjerning, han skulde være ham «et udvalgt Redskab»; men Herren meddelte ham ikke straks, hvilket Arlæj- de han havde tiltænkt ham. Han standsede ham paa hans Bane og overbeviste ham om hans Synd: men da Saulus sagde: «Hvad vil du, at jeg skal gjøre?» satte Frelseren ham i Forbindelse med sin Menighed, for at han der skulde erholde Oplysning om Guds Vilje med ham.

Det underfulde Lys, der adspredte Saulus's Mørke, var et Herrens Værk; men der var ogsaa et Værk, Disciplene skulde udføre for ham Kristus havde aabenbaret sig for ham og overbevist ham om hans Syndeskyld, og nu befandt den bodfærdige Mand sig i en Tilstand, hvor han kunde lære af dem, som Gud havde beskikket til at kundgjøre hans Sandhed.

Medens Saulus opholdt sig i Ensomhed i Judas's Hus og der vedblev i Bøn og Paakaldelse, aabenbarede Herren sig i et Syn for «en Discipel i Damaskus, ved Navn Ananias» og meddelte ham, at Saulus af Tarsus bad og behøvede Hjælp. «Staa op, gak hen i den Gade, som kaldes den lige,» sagde det himmelske Sendebud. «og spørg i Judas's Hus efter en ved Navn Saulus fra Tarsus; thi se. han beder. Og han har set i et Syn en Mand ved Navn Ananias at komme ind og lægge Haanden paa ham, at han skulde blive seende».

Ananias kunde neppe nok skjænke Engelens Ord Tiltro: thi Beretningen om Saulus's bitre Forfølgelse af de troende i Jerusalem var blevet udbredt viden om. Han dristede sig til at gjøre Indvendinger: «Herre! jeg har hørt af mange om denne Mand, hvor meget ondt han har gjort dine hellige i Jerusalem. Og han har her Magt af de Ypperstepræster at binde alle dem, som paakalder dit Navn.» Men Befalingen var bestemt: «Gak hen; thi denne er mig et udvalgt Redskab, at bringe mit Navn frem for Hedninger og Konger og Israels Børn.»

Adlydende Engelens Befaling opsøgte Ananias den Mand, som for kort Tid siden fnøs med Trusler imod alle, der troede paa Jesu Navn. Han lagde sin Haand paa den bodfærdige lidendes Hoved og sagde: «Saul, Broder! Herren har sendt mig, Jesus, der aabenbares for dig paa Vejen, ad hvilken du kom, at du skal vorde seende igjen, og fyldes med den Helligaand.»

«Og straks faldt det fra hans Øjne ligesom Skjæl, og han blev seende i det samme og stod op og blev døbt.»

Saaledes anerkjendte Jesus den Myndighed, hans organiserede Menighed besad, og satte Saulus i Forbindelse med sine udvalgte Redskaber paa Jorden. Kristus havde nu en Menighed som sin Repræsentant paa Jorden, og det Hverv at lede bodfærdige Syndere ind paa Livets Vej paahvilede den.

Mange nærer den Tanke, at de med Hensyn til sit Lys og sine Erfaringer er ansvarlige overfor Kristus alene og uafhængige af

hans anerkjendte Efterfølgere paa Jorden. Jesus er Synderes Ven, og han ynkes over deres Ulykke. Han har al Magt baade i Himlen og paa Jorden; men han anerkjender de Midler, han har beskikket til Menneskenes Oplysning og Frelse; han henviser Syndere til Menigheden, som han har gjort til en Lysets Formidler i Verden. [72]

Da Saulus, forblindet af Vildfarelse og Fordom, fik en Aabenbarelse af Kristus, hvem han forfulgte, blev han sat i direkte Forbindelse med Menigheden, som er Verdens Lys. I dette Tilfælde er Ananias en Fremstilling af Kristus og tillige en Fremstilling af Kristi Tjenere paa Jorden, der er udset til at handle i hans Sted. I Kristi Sted rører Ananias ved Saulus's Øjne, for at de maa blive seende. I Kristi Sted lægger han sin Haand paa ham, og idet han beder i Jesu Navn, faar Saulus den Helligaand. Alt sker i Kristi Navn og med hans Bemyndigelse. Kristus er Kilden; Menigheden er det Redskab, gennem hvem Meddelelsen sker. [73]

Kapitel 13—Paulus's Forberedelse.

EFTER sin Daab afbrød Paulus sin Faste og «blev nogle Dage hos Disciplene i Damaskus Og straks prædikede han Kristus i Synagogerne, at han er den Guds Søn». Frimodig forkyndte han, at Jesus af Nazareth var den længe forventede Messias, der «døde for vore Synder, efter Skrifterne; . . . blev begravet; og . . . opstod den tredje Dag», hvorefter han blev set af de tolv og af andre. «Men sidst af alle.» tilføjer Paulus, «blev han set af mig. som det utidige Foster « 1 Kor. 15: 3-5, 9. Hans Udlæggelse af Profetierne var saa overbevisende, og hans Bestræbelser var saa aabenbart ledsaget af Guds Kraft, at Jøderne blev forvirret og kunde intet svare ham.

Beretningen om Paulus's Omvendelse kom som en stor Overraskelse for Jøderne. Han, som var rejst til Damaskus «med Myndighed og Fuldmagt fra de Ypperstepræster» for at anholde de troende og rejse Tiltale imod dem, prædikede nu Evangeliet om en korsfæstet og opstanden Frelser, styrkede deres Hænder, som allerede var Disciple, og bragte stadig nye Tilhængere til den Tro, som han engang saa bittert havde bekjæmpet.

Paulus havde tidligere været kjendt som en nidkjær Forfægter af den iødiske Tro og en utrættelig Forfølger af Kristi Tilhængere Uforfærdet, selvstændig og ihærdig som han var. vilde han med sine Talenter og sin Lærdom kunne have gjort Fyldest i næsten hvilken som helst Stilling. Han kunde ræsonnere paa en usædvanlig klar Maade, og ved sine svidende Spydigheder kunde han stille en Modstander i et alt andet end misundelsesværdigt Lys. Og nu saa Jøderne, at denne usædvanligt lovende unge Mand havde forenet sig med dem, han tidligere forfulgte, og uforfærdet prædikede i Jesu Navn.

Naar en General falder i Slaget, er han tabt for sin Hær: men hans Død øger ikke Fiendens Styrke. Naar derimod en fremragende Person slutter sig til Fienden, saa er ikke blot hans Tjeneste gaaet tabt. men de, som han har sluttet sig til, opnaar en afgjort Fordel. Herren kunde med Lethed have dødet Saulus af Tarsus paa Vejen

til Damaskus, hvorved Forfølgelsens Magter vilde være blevet i høj Grad svækket. I sit Forsyn sparede Gud imidlertid ikke blot Saulus's Liv, men omvendte ham og forflyttede derved en kraftig Stridsmand fra Fiendens Side over paa Kristi Side. Med sit urokkelige Forsæt og uforfærdede Mod besad Paulus, der tillige var en veltalende Mand og en skarp Kritiker, netop de Egenskaber, som der var Trang til i den første Menighed. [74]

Mens Paulus prædikede Kristus i Damaskus, blev alle, som hørte ham, forundret og sagde: «Er det ikke ham, som i Jerusalem plagede dem, som paakaldte dette Navn, og var kommen hid, for at føre dem bundne til de Ypperstepræster?» Paulus erklærede, at den stedfundne Forandring i hans Tro ikke skyldtes Indskydelse eller Fanatisme, men var hidført ved overvældende Beviser. I sin Fremstilling af Evangeliet søgte han at klargjøre Profetierne vedrørende Kristi første Komme. Han paaviste klart, at i Jesus af Nazareth havde disse Profetier faaet en bogstavelig Opfyldelse. Grundlaget for hans Tro var det urokkelige profetiske Ord.

I det Paulus vedblev at formane sine forbausede Tilhørere til «at omvende sig og komme tilbage til Gud og gjøre Omvendelsens værdige Gjerninger, styrkedes han «end mere, og igjendrev Jøderne, som boede i Damaskus, og beviste, at denne er den Kristus». Men mange forhærdede sit Hjerte og nægtede at høre hans Budskab; og snart blev deres Forundring over hans Omvendelse forvandlet til det samme bitre Had, som de havde udvist mod Jesus.

Modstanden blev saa stærk, at Paulus ikke kunde fortsætte sit Arbejde i Damaskus. Et Sendebud fra Himlen bød ham rejse bort i nogen Tid, og han «drog bort til Arabien», hvor han fandt et sikkert Tilflugtssted.

Her i Ørkenens Ensomhed havde Paulus rig Anledning til uforstyrret Granskning og Betragtning. Roligt overvejede han sit tidligere Liv og forsikrede sig om en grundig Omvendelse. Han søgte Gud af hele sit Hjerte og hvilede ikke, før han vidste bestemt, at hans Omvendelse var godkjendt og hans Synd tilgivet. Han længtes efter Forvisningen om, at Jesus vilde være med ham i hans fremtidige Arbejde. Han rensede sin Sjæl for de Fordomme og Overleveringer, som hidtil havde præget hans Liv, og erholdt Undervisning fra ham, som er Sandhedens Ophav. Jesus underviste ham, befæstede ham i Troen og gav ham et rigt Maal af Vidsdom og Naade.

Naar Sindet paavirkes og Mennesket træder i Samfund med Gud. Det menneskelige med det guddommelige, vil det have en uberegnelig Indvirkning paa Legeme, Sjæl og Sind. I dette Samfund findes Grundlaget for den højeste Opdragelse; det er Guds egen Udviklingsmetode. «Hold dig til ham,» er hans Budskab til Menneskene.

[75] Det alvorfulde Hverv, som blev Paulus betroet, da Ananias besøgte ham, hvilede med stadig større Vægt paa hans Hjerte. Da han som Svar paa Ordene: «Saul, Broder, se op!» for første Gang saa denne fromme Mand ind i Ansigtet, sagde Ananias, drevet af den Helligaand, til ham: «Vore Fædres Gud har beskikket dig, at du skal kjende hans Vilje, og se den Retfærdige og høre en Røst af hans Mund. Thi du skal være ham et Vidne for alle Mennesker om de Ting, som du har set og hørt. Og nu, hvad tøver du? Staa op, lad dig døbe og dine Synder aftvætte, og paakald Herrens Navn!» Ap. Gj. 22: 13-16.

Disse Ord stod i Overensstemmelse med, hvad der blev udtalt af Jesus selv, da han standsede Saulus paa Rejsen til Damaskus og sagde: «Derfor har jeg aabenbaret mig for dig, at udkaare dig til en Tjener og et Vidne, baade om det, som du har set, og om det, hvori jeg vil aabenbare mig for dig, idet jeg udfrier dig fra Folket og Hedningerne. til hvilke jeg nu udsender dig, at oplade deres Øjne. at de omvender sig fra Mørket til Lyset og fra Satans Magt til Gud, paa det de kan annamme Syndernes Forladelse og Lod iblandt dem. som er helligede ved Troen paa mig.» Ap. Gj. 26: 16-18.

Idet Paulus overvejede disse Ting i sit Hjerte, forstod han klarere Betydningen af sit Kald til at være en «Jesu Kristi Apostel ved Guds Vilje». Hans Kald var ikke „af Mennesker og ikke ved noget Menneske, men ved Jesus Kristus og Gud Fader». Tanken om det store Værk, han skulde udføre, ledte ham til at granske dybt i den hellige Skrift «for at kunne prædike Evangelium, ikke med vise Ord. at Kristi Kors ikke skulde tabe sin Kraft», «men i Aands og Krafts Bevisning», saa at alle deres Tro. som hørte. «ikke skulde være i Menneskens Visdom, men i Guds Kraft».

Under Skriftens Granskning lærte Paulus, at der ned igjennem Tiderne ikke var kaldet «mange vise efter Kjødets, ikke mange mægtige, ikke mange fornemme; men det for Verden daarlige udvalgte Gud. for at beskjemme de vise. og det for Verden uædle og det ringeagtede udvalgte Gud, og det, som intet var, for at tilintetgjøre

det, som var noget; paa det intet Kjød skal rose sig for ham». I Kor. 1 : 26-29. Og idet Paulus saaledes betragter Verdens Visdom i Korsets Lys, anser han sig «ikke at vide noget . . . uden Jesus Kristus, og ham korsfæstet». 1 Kor. 2: 2.

Under sin Virksomhed senere hen tabte Paulus aldrig Kilden til sin Visdom og Kraft afsyne. Hør ham. naar han mange Aar senere endnu siger: «At leve er mig Kristus» Og atter: «Jeg agter og alt for Tab mod Kristi Jesu min Herres Kundskabs Ypperlighed, for hvis Skyld jeg har lidt Tab paa alt, . . . paa det jeg kan vinde Kristus og findes i ham, saa jeg ikke har min Retfærdighed, den af Loven, men den ved Kristi Tro, Retfærdigheden af Gud formedelst Troen, at jeg kan kjende ham og hans Opstandelses Kraft og hans Lidelsers Samfund.» Fil. 3: 8-10

Fra Arabien vendte Paulus «atter tilbage til Damaskus» og «lærte frimodig i den Herres Jesu Navn». Ude af Stand til at modstaa hans Visdom «holdt Jøderne Raad om at slaa ham ihjel». Stadens Porte blev omhyggelig bevogtet Dag og Nat for at hindre hans Flugt. Dette ledte Disciplene til at søge Gud inderligt; og tilsidst tog de ham «om Natten og slap ham ud gennem Muren, idet de firede ham ned i en Kurv».

[76]

Undsluppen fra Damaskus rejste Paulus til Jerusalem, og omtrent tre Aar var nu henrundet siden hans Omvendelse. Hovedhensigten med dette Besøg var, som han selv senere udtrykker sig. «at blive kjendt med Petrus». Gal. 1 : 8. Ved Ankomsten til den Stad, hvor han engang gik under Navnet: Saulus Forfølgeren, «forsøgte han at holde sig nær til Disciplene; og de frygtede alle for ham og troede ikke, at han var en Discipel». De havde vanskeligt ved at tro, at en saa forblindet Farisæer, som engang gjorde saa meget for at ødelægge Menigheden, skulde være blevet en alvorlig Kristi Efterfølger. «Men Barnabas tog ham til sig og førte ham til Apostlene; og han fortalte dem, hvorledes han havde set Herren paa Vejen, og at han havde talet til ham, og hvorledes han i Damaskus havde lært frimodig i Jesu Navn.»

Da Disciplene hørte dette, modtog de ham som en af sine egne. Det varede ikke længe, før de fik rigelige Vidnesbyrd om Ægtheden af hans Kristenliv. Den fremtidige Hedningernes Apostel var nu i den Stad, hvor saa mange af hans tidligere Omgangsfæller opholdt sig; og han længtes efter at udlægge for disse ledende jødiske Mænd de

messianske Profetier, som var blevet opfyldt ved Frelserens Komme Paulus følte sig overbevist om, at disse Lærere i Israel, som han engang havde kjendt saa godt, var ligesaa alvorlige og oprigtige, som han selv havde været. Men han havde regnet fejl med Hensyn til den Aand, der besjælede hans jødiske Brødre, og Haabet om, at de hurtigt vilde omvende sig, skulde bringe ham bitter Skuffelse Til Trods for at han «lærte frimodig i den Herres Jesu Navn» og «talte og tvistede med Hellenisterne», nægtede de. der stod som Ledere i Jødedommen, at tro, og de søgte «at slaa ham ihjel». Sorg fyldte hans Hjerte. Han vilde gjerne have ofret Livet, om han derved kunde have ført nogen til Sandhedens Erkjendelse. Med Beskjæmmelse tænkte han paa den aktive Del, han havde taget i Stefanus's Død; og drevet af Ønsket om at udviske den Plet, der hvilede paa en, som saa falskelig var blevet anklaget, søgte han nu at forfægte den Sandhed, som Stefanus havde ofret Livet for.

Nedtrykt af Bekymring for dem, som ikke vilde tro. var Paulus, som han selv senere skriver, i Templet, da han faldt i en Henrykkelse, hvorunder et guddommeligt Sendebud viste sig for ham og sagde: «Skynd dig og gik hastig ud af Jerusalem, thi de vil ikke annamme dit Vidnesbyrd om mig.» Ap. Gj. 22: 18.

[77] Paulus var tilbøjelig til at forblive i Jerusalem, hvor han kunde møde Modstanden. Han ansaa det for frygtagtigt at flygte, dersom han ved at blive kunde overbevise nogle af de gjenstridige Jø- der cm Evangeliets Sandheder, selv om det skulde koste ham Livet. hvis han blev. Han svarede derfor: «Herre! de ved selv. at jeg fængslede og hudflettede i Synagogerne dem, som troede paa dig, og der Stefanus's dit Vidnes Blod blev udøst, stod jeg og selv og havde Behagelighed i hans Mord. og forvarede deres Klæder, som ihjelslog ham.» Men det var ikke i Overensstemmelse med Guds Hensigt, at hans Tjener unødigt skulde sætte sit Liv i Fare, og det himmelske Sendebud svarede: «Rejs hen; thi jeg vil udsende dig langt bort til Hedningerne.» Ap. Gj. 22: 19-21.

[78] Da Brødrene fik høre om dette Syn. skyndte de sig med at faa Paulus til hemmeligt at forlade Jerusalem, af Frygt for at han skulde blive snigmyrdet. De forte ham «til Cæsarea og sendte ham videre til Tarsus». Hans Bortrejse standsede i nogen Tid Jødernes voldsomme Modstand. Menigheden fik en Stund være i Fred, og mange blev lagt til de troendes Tal.

Kapitel 14—En Sandhedssøger.

UNDER sin Virksomhed besøgte Apostelen Peter de troende i Lydda. Her helbredede han Æneas, som i otte Aar havde maattet holde Sengen paa Grund af Lamhed «Æneas! Jesus Kristus helbreder dig,» sagde Apostelen. «staa op. og red selv under dig. Og han stod straks op. Og alle. som boede i Lydda og Saron, saa ham, og omvendte sig til Herren.»

I Joppe, som laa i Nærheden af Lydda, boede en Kvinde ved Navn Dorkas, hvis gode Gjerninger havde gjort hende meget afholdt. Hun var en værdig Jesu Discipel, og hendes Liv var opfyldt af gode Gjerninger. Hun vidste, hvem der trængte til Klæder, og hvem der behøvede Sympati, og hun virkede flittigt for de fattige og bedrøvede. Hendes øvede Fingre var mere virksomme end hendes Tunge.

«Men det begav sig i de samme Dage. at hun blev syg og døde.» Menigheden i Joppe forstod, hvad de havde mistet; og da de troende hørte, at Peter var i Lydda, sendte de Mænd til ham «og bad ham, uden Forhaling at komme over til dem. Men Peter stod op og gik med dem. Og da han kom derhen, førte de ham op paa Salen, og alle Enkerne stod omkring ham, græd og viste ham de Kjortler og Klæder, som samme Dorkas havde gjort, den Stund hun var hos dem». I Betragtning af de Tjenester, Dorkas havde udført, medens hun levede, er det intet Under, at de sørgede, og at varme Taarer faldt paa det livløse Legeme.

Apostelens Hjerte blev rørt af Medlidenhed ved Synet af deres Sorg. Han bød de sørgende Venner forlade Værelset, hvorefter han faldt paa Knæ og bad Gud inderligt om at opvække Dorkas til Liv og Sundhed Og idet han vendte sig til Legemet, sagde han: «Tabitha. staa op! Men hun oplod sine Øjne. og der hun saa Peter, satte hun sig op.» Dorkas havde været meget værdifuld for Menigheden, og Gud fandt for godt at bringe hende tilbage fra Fiendens Land, for at hendes Dygtighed og Arbejdsiver endnu kunde blive til Velsignelse for andre, og at denne Aabenbarelse af hans Kraft ogsaa kunde styrke Kristi Sag.

[79] Det var mens Peter endnu opholdt sig i Joppe, at han af Gud blev kaldet til at bringe Evangeliet til Kornelius I Cæsarea. Kornelius var en romersk Høvedsmand. Han var rig og af ædel Byrd og beklædte en betroet og agtet Stilling. Af Fødsel. Opdragelse og Uddannelse var han Hedning, men havde ved Omgang med Jøderne faaet Kundskab om Gud, hvem han tilhad med et sanddru Hjerter og viste Oprigtigheden af sin Tro ved Hjælpsomhed mod de fattige. Han var kjendt fjern og nær for sin Godgjørenhed. og hans Retvished gjorde, at han havde et godt Navn baade blandt Jøder og Hedninger Hans Indflydelse var til Velsignelse for alle, han kom i Berøring med. Den guddommelige Beretning siger, at han «var from, og frygtede Gud med sit ganske Hus. og gav Folket mange Almisser, og bad altid til Gud».

Kornelius troede paa Gud som Himlens og Jordens Skaber og nærrede derfor Ærefrygt for ham, anerkjendte hans Myndighed og søgte hans Raad i alle Livets Anliggender. I sit Familieliv og i sine Embedspligter viste han Troskab mod Herren. Han havde oprettet et Guds Alter i sit Hjem; thi han vovede ikke at forsøge at iværksætte sine Planer eller bære sit Ansvar uden Guds Hjælp.

Skjønt Kornelius troede paa Profetierne og ventede, at Messias skulde komme, kjendte han dog ikke Evangeliet, som det blev aabenbaret i Kristi Liv og Dod. Han var ikke Medlem af den jødiske Menighed og vilde af Rabbinerne være blevet betragtet som en Hedning og uren Men den samme hellige Vægter, der sagde om Abraham: «Jeg kjender ham.» kjendte ogsaa Kornelius og sendte et Budskab direkte til ham fra Himlen.

En Engel aabenbarede sig for Kornelius, mens han var i Bøn. Høvedsmanden blev forfærdet, da han hørte sit Navn nævnt, men han vidste. at Sendebudet kom fra Gud, og sagde: «Hvad er det, Herre?» Engelen svarede: «Dine Bønner og dine Almisser er stegne op for Gud og ihukkommede. Og send nu nogle til Joppe og lad hente Simon, som kaldes med Tilnavn Peter. Han er til Herberge hos en vis Simon, en Garver, hvis Hus er ved Havet.»

Denne Befalings Tydelighed. der endog angiver den Mands Stilling. hos hvem Peter opholdt sig, viser, at man i Himlen kjender til Menneskenes Forhold og Beskjæftigelse i enhver Stilling i Livet. Gud har Kjendskab til den jævne Arbejders Forhold og Virksomhed saavel som til Kongens paa hans Trone.

«Send nu nogle til Joppe og lad hente Simon.» Saaledes tilkjendegav Gud sin Agtelse for Prædikeembedet og for sin organiserede Menighed. Det blev ikke givet Engelen at fortælle Kornelius om Hændelsen paa Korset. Et Menneske, der ligesom Høvedsmanden var underkastet de menneskelige Skrøbeligheder og Fristelser, skulde fortælle ham om den korsfæstede og opstandne Frelser.

Til sine Repræsentanter blandt Menneskene vælger Gud ikke Engle, der aldrig har syndet, men Mennesker, der er de samme Vilkaar undergivet som dem, de søger at frelse. Kristus paatog sig Menneskeligheden, for at han kunde naa Menneskene. Der skulde en guddommelig-menneskelig Frelser til for at skaffe Verden Frelse; og Mænd og Kvinder er betroet det hellige Hverv at forkynde «Kristi uransagelige Rigdom». Ef. 3: 8.

[80]

I sin Visdom bringer Herren dem, som søger efter Sandhed, i Berøring med Medmennesker, som kjender Sandheden. Det er hans Plan, at de, som har modtaget Lyset, skal meddele det til dem, som er i Mørket. Mennesker, der henter sin Dygtighed fra al Vidommens Kilde, er Midlet, de af Gud anvendte Redskaber, gennem hvem Evangeliet øver sin forvandlende Kraft paa Sind og Hjerte.

Kornelius adlød Synet med Glæde. Da Engelen var gaaet, kaldte han «to af sine Hussvende og en gudfrygtig Stridsmand af dem, som var om ham. Og han fortalte dem det altsammen og udsendte dem til Joppe».

Efter sit Besøg hos Kornelius gik Engelen til Peter i Joppe. Peter var paa dette Tidspunkt steget op paa Huset for at bede. Og vi læser, at han «blev meget hungrig og vilde have noget at spise; men imedens de lavede det til, overfaldt ham en Henrykkelse». Det var ikke legemlig Føde alene, Peter hungrede efter. Skuende fra Husets Tag ud over Byen Joppe og det omkringliggende Land, hungrede han efter sine Landsmænds Frelse. Han havde en brændende Længsel efter at vise dem Skriftens Profetier vedrørende Kristi Lidelse og Død.

I sit Syn saa Peter «Himlen aabnet og noget stige ned til sig som en stor linned Dug, bundet ved de fire Hjørner, og nedladt paa Jorden; i hvilket var alle Slags af Jordens firføddede Dyr og vilde og krybende Dyr og Himlens Fugle. Og en Røst skete til ham: Staa op, Peter, slag og æd! Men Peter sagde: Ingenlunde, Herre! thi aldrig har jeg ædet noget vanhelligt eller urent. Og Røsten sagde

atter anden Gang til ham: Hvad Gud har rensset, holde du ikke for urent! Men dette skete tre Gange, og Dugen blev igjen optagen til Himlen».

Dette Syn indeholdt baade Tilrettevisning og Lærdom for Peter. Det viste ham Guds Forsæt: at ved Kristi Død skulde Hedningerne blive Jødernes Medarvinger til Frelsens Velsignelser. Endnu havde ingen af Disciplene prædiket Evangeliet for Hedningerne I deres Sind fandtes endnu den Adskillelsens Mellemvæg, som var nedrevet ved Kristi Død, og deres Virksomhed havde indskrænket sig til Jøderne; thi de havde betragtet Hedningerne som udelukkede fra de Velsignelser, som fandtes i Evangeliet. Herren vilde nu undervise Peter om, at den guddommelige Plan var verdensomfattende i sin Udstrækning.

[81] Mange af Hedningerne havde med Interesse hørt Peters og de andre Apostles Prædiken, og mange af de græske Jøder var kommet til Troen paa Kristus; men Kornelius's Omvendelse skulde blive det første Skridt af Betydning blandt Hedningerne.

Tiden var inde, da Kristi Menighed skulde paabegynde Virksomhed af en fuldstændig ny Slags. Den Dør, som mange af de omvendte Jøder havde lukket for Hedningerne, skulde nu aabnes. Og de Hedninger, som antog Evangeliet, skulde blive betragtet som ligestillet med de jødiske Disciple uden først at maatte efterkomme Omskjærelsens Anordning.

Hvor omhyggelig Herren virkede for at besejre den Fordom mod Hedningerne. som havde fæstet saa stærke Rødder i Peters Sind ved hans jødiske Opdragelse! Ved Synet om Dugen og dens Indhold vilde han frigjøre Apostelens Sind fra denne Fordom og lære ham den vigtige Sandhed. at i Himlen er der ikke Persons Anseelse, at Jøder og Hedninger er lige dyrebare i Guds Øjne, og at ved Kristus er Hedningerne blevet deigtige i Evangeliets Velsignelser og Fortrin.

Medens Peter grundede paa. hvad Synet skulde betyde, ankom Kornelius's Udsendinge til Joppe og stod foran Porten til det Hus. hvor han opholdt sig. Aanden sagde nu til ham: «Se, tre Mænd leder efter dig. Staa derfor op. stig ned og drag med dem uden at tvivle; thi jeg har udsendt dem.»

For Peter var dette en prøvende Befaling, og det var kun modstræbende, han paatog sig den Pligt, som her blev lagt paa ham; men han vovede ikke at afvise den. Han «steg ned til Mændene, som var

sendt til ham fra Kornelius, og sagde: Se, jeg er den, som I leder efter; hvad er Aarsagen, hvorfor I er her?» De meddelte ham sit ejendommelige Ærinde og sagde: «Kornelius, en Høvedsmand, en retfærdig Mand. og som frygter Gud, som har godt Vidnesbyrd af alt Jødernes Folk, har faaet guddommelig Befaling ved en hellig Engel, at han skulde lade dig hente til sit Hus, og høre dine Ord.»

I Lydighed mod det Paabud. han netop havde faaet fra Gud, lovede Apostelen at følge med dem. Den næste Morgen begav han sig afsted til Cæsarea, ledsaget af seks af sine Brødre. Disse skulde være Vidner til alt, hvad han maatte sige eller gjøre under sit Besøg hos Hedningerne; thi Peter vidste, at han vilde blive krævet til Regnskab for en saa aabenbar Overtrædelse af Jødernes Lære.

Da Peter traadte ind i Hedningens Hus, hilste Kornelius ham ikke som en almindelig besøgende, men som en, der var hædret af Himlen og sendt af Gud. Det er en østerlandsk Skik, at man bøjer sig for en Fyrste eller højtstaaende Person, og at Børn bøjer sig for sine Forældre; men overvældet af Ærefrygt for den, der var udsendt af Gud for at undervise ham, faldt Kornelius ned for Apostelens Fødder og tilbad ham. Peter blev forfærdet, rejste ham op og sagde: «Staa op! ogsaa jeg er et Menneske.»

Medens Kornelius's Udsendinge var gaaet for at fuldbyrde sit Ærinde, havde Høvedsmanden «sammenkaldt sine paarørende og nærmeste Venner», for at ogsaa de ligesom han kunde høre Evangeliet forkyndt. Ved sin Ankomst fandt Peter en stor Forsamling, der begjærligt ventede paa at høre hans Ord.

[82]

Til de forsamlede talte Peter først om den jødiske Skik og sagde, at det blev anset som ulovligt for en Jøde at omgaaes Hedninger, og at dette ifølge de ceremonialske Bestemmelser medførte Urenhed. «I ved,» sagde han, «hvor utilbørligt det er for en jødisk Mand at omgaaes med eller komme til en, som er af et fremmed Folk; men mig har Gud vist, ikke at kalde noget Menneske vanhelliget eller urent. Derfor kom jeg og uden Modsigelse, der jeg blive kaldet hid; og nu spørger jeg eder, hvorfor I kaldte mig?»

Kornelius omtalte derpaa sin Erfaring og Engelens Ord og sluttede med at sige: «Derfor sendte jeg straks til dig, og du gjorde vel, at du kom. Nu er vi derfor alle tilstede for Guds Aasyn, at høre alt, hvad dig er befalet af Gud.»

Peter svarede: «Jeg befinder i Sandhed, at Gud anser ikke Personer; men hvo iblandt alle Folk, som ham frygter og gjør Retfærdighed, er ham behagelig»

For denne Gruppe af opmærksomme Tilhørere prædikede Apostelen nu Kristus — fortalte om hans Liv, hans Undergjerninger, hans Forraadelse og Korsfæstelse, hans Opstandelse og Himmelfart og hans Værk i Himlen som Menneskenes Repræsentant og Talsmand. Medens Peter saaledes henviste de tilstedeværende til Kristus som Synderens eneste Haab, fik han selv en fuldere Forstaaelse af det Syn, han havde set, og den Sandhed, han fremholdt, opvarmede hans eget Hjerte.

Pludselig blev Talen afbrudt ved den Helligaands Udgydelse. «Medens Peter endnu talte disse Ord, faldt den Helligaand paa alle dem, som hørte Ordet. Og alle de troende af Omskjærelsen, som var komne med Peter, blev forfærdede over, at den Helligaands Gave var bleven udgydt ogsaa over Hedningerne; thi de hørte dem tale med Tunger og højlig prise Gud.»

«Da svarede Peter: Mon nogen kan nægte dem Vandet, saa de ikke skulde blive døbte, de, som har faaet den Helligaand ligesom vi? Og han bød, at de skulde døbes i Jesu Kristi Navn.»

Saaledes blev Evangeliet bragt til dem, som havde været fremmede og Udlændinge, og gjorde dem til de helliges Medborgere og til Medlemmer af Guds Husfolk Kornelius's og hans Families Omvendelse var blot Førstegrøden af den Høst, som skulde indsamles. Fra denne Familie blev et vidtrækkende Naadens Værk udført i denne hedenske Stad.

I vor Tid leder Gud efter Sjæle blandt de høje saavel som blandt de lave. Der er mange lig Kornelius, Mænd, som Herren ønsker at knytte til sit Værk her paa Jorden. Deres Sympati er hos Herrens Folk; men de Baand, som binder dem til Verden, holder dem fast. Det kræver moralsk Mod for dem at stille sig paa Kristi Side. Der hør gjøres særskilte Anstrengelser for disse Sjæle, som svæver i saa stor Fare paa Grund af sine Ansvar og Omgivelser.

Gud leder efter alvorlige, ydmyge Arbejdere, som vil bringe Evangeliet til de højere Klasser. Der vil ske Undere af sand Omvendelse — Undere, som man nu ikke ser. De største Mænd paa Jorden staar ikke udenfor Rækkevidden af den Guds Magt, som virker Undergjerninger. Om de, der er hans Medarbejdere, vil gri-

be Anledningen og udføre sin Pligt frimodigt og med Troskab, saa vil Gud omvende Mennesker i ansvarsfulde Stillinger, begavede og indflydelsesrige Mænd. Gjennem den Helligaands Kraft vil mange godkjende de guddommelige Principper, og omvendt til Sandheden vil de blive Redskaber i Guds Haand til at meddele Lyset til andre. De vil føle en særskilt Byrde for andre blandt denne forsømte Klasse. Tid og Penge vil blive helliget til Herrens Værk, og forøgede Evner og Kræfter vil blive føjet til Menigheden.

Fordi Kornelius levede i Overensstemmelse med al den Undervisning, han havde modtaget, ordnede Gud Begivenhederne saaledes, at han fik Kjendskab til den fuldere Sandhed. Et Sendebud fra Himlen blev sendt baade til den romerske Embedsmand og til Peter, for at Kornelius kunde komme i Berøring med en, som kunde lede ham frem til større Lys.

Der er mange i Verden, som staar Guds Rige nærmere, end vi aner. I denne mørke, syndige Verden har Herren mange dyrebare Sjæle, til hvem han vil lede sine Sendebud. Overalt findes der dem, som vil stille sig paa Kristi Side. Mange vil sætte Guds Visdom højere end noget jordisk Fortrin og blive trofaste Lysbærere. Drevet af Kristi Kjærlighed vil de nøde andre til at komme til ham.

Da Brødrene i Judæa hørte, at Peter var gaaet ind i en Hednings Hus og havde prædikeret for de forsamlede der, blev de forbausede og følte sig stødte. De frygtede for, at en saadan Optræden, der forekom dem formastelig, vilde modvirke hans egen Lære. Da de næste Gang saa Peter, irettesatte de ham strengt og sagde : «Du gik ind til uomskaarne Mænd og aad med dem.»

Peter lagde hele Sagen for dem. Han nævnte sin Erfaring i Forbindelse med Synet og hævdede, at det deri blev ham paalagt ikke længer at agte paa den ceremonialske Forskjel mellem Omskjærelse og Forhud, ej heller at betragte Hedningerne som urene. Han fortalte om den Befaling, han fik om at gaa til Hedningerne, om Sendebudenes Ankomst, om sin Rejse til Cæsarea og om Mødet hos Kornelius. Han gjengav Indholdet af sin Samtale med Høvedsmanden, hvori denne meddelte ham det Syn, hvorigjennem han var blevet paalagt at sende Bud efter Peter.

«Idet jeg begyndte at tale.» sagde han, «faldt den Helligaand paa dem, ligesom og paa os i Begyndelsen. Da kom jeg Herrens Ord i Hu, der han sagde: Johannes døbte vel med Vand, men I skal døbes

med den Helligaand. Dersom Gud da har givet dem lige Gave med os, der de troede paa den Herre Jesus Kristus, hvo var da jeg, at jeg skulde kunne hindre Gud?»

Da Brødrene hørte denne Beretning, blev de beroligede. Overbeviste om, at Peters Handlemaade stod i fuld Samklang med Guds Plan, og at deres Fordom og Afsondring fra andre Folkeslag stod fuldstændig i Strid med Evangeliets Aand, lovede de Gud og sagde: «Saa har da Gud ogsaa givet Hedningerne Omvendelse til Livet.»

Uden nogen Strid blev Fordommen saaledes fjernet, den gamle, hævdvundne fornemme Afsondring fra dem, som ikke var Jøder, ophørte, og Vejen laa aaben for Evangeliets Forkyndelse blandt

[85] Hedningerne.

Kapitel 15—Udfriet af Fængsel.

«MEN, ved den samme Tid lagde Kong Herodes Haand paa nogle af Menigheden for at mishandle dem.»

Judæa styredes den Gang af Herodes Agrippa under den romerske Kejser Claudius. Herodes beklædte ogsaa Stillingen som Fjerdingsfyrste i Galilæa. Han bekjendte sig til at have antaget den jødiske Tro og var tilsyneladende meget nidkjær for Overholdelsen af de jødiske Ceremonier. Begjærlig efter at opnaa Gunst hos Jøderne, i Haab om saaledes at befæste sit Embede og sin Anseelse, begyndte han at efterkomme deres Ønsker ved at forfølge Kristi Menighed. fratage de troende deres Huse og Gods og sætte Menighedens ledende Medlemmer i Fængsel. Han kastede Jakob. Johannes's Broder, i Fængsel og lod ham henrette med Sværd, ligesom en anden Herodes havde ladet Profeten Johannes halshugge. Da han saa. at dette behagede Jøderne, lod han ogsaa Peter sætte i Fængsel.

Det var i Paasken, at disse Grusomheder blev forøvet. Uagtet Jøderne fejrede Mindet om Befrielsen fra Ægypten og foregav at have stor Nidkjerhed for Guds Lov, overtraadte de samtidig hver eneste Grundsætning i denne Lov ved at forfølge og dræbe dem. som troede paa Kristus.

Jakobs Død vakte stor Sorg og Bestyrtelse blandt de troende. Da nu ogsaa Peter blev sat i Fængsel. hengav hele Menigheden sig til Faste og Bøn.

Da Herodes lod Jakob henrette, vakte det Jødernes Bifald, skjønt enkelte klagede over, at det ikke skete mere offentligt, idet de fastholdt, at en offentlig Henrettelse vilde have indjaget større Skræk i de troende og dem, som stillede sig paa deres Side. Herodes holdt derfor Peter i Forvaring i den Hensigt at behage Jøderne endnu mere ved at lade ham offentlig henrette. Man mente imidlertid, at det ikke vilde være bedst at henrette den gamle Apostel i alle de Menneskers Paasyn, som da var samlet i Jerusalem. Man frygtede for, at det kunde vække Medlidenhed hos Folkemængden, naar de saa ham blive ført ud for at dø.

[86] Præsterne og de Ældste frygtede ogsaa for, at Peter maaske kunde holde en af disse kraftige Taler, der ofte havde vækket Folk op og ledet dem til at granske Jesu Liv og Karakter — Taler, som de med alle sine Argumenter ikke havde været i Stand til at gjen-drive. Peters nidkjære Forfægtelse af Kristi Sag havde bevæget mange til at antage Evangeliet; og de Øverste frygtede for, at hvis han fik Lejlighed til at forsvare sin Tro i Paahør af de Skarer, som var kommet til Staden for at tilbede, kunde der muligvis blive rettet Henvendelser til Kongen med Krav paa hans Løsladelse.

Medens Peters Henrettelse under forskjellige Paaskud blev udsat til efter Paasken, havde Menighedens Medlemmer Tid til dyb Hjerteransagelse og alvorlig Bøn. De bad uden Afladelse for Peter; thi de mente ikke, at Evangeliets Sag kunde undvære ham. De forstod, at de var naaet til et Punkt, hvor Kristi Menighed vilde blive ødelagt, om ikke Gud paa særskilt Maade kom den til Hjælp.

I Mellemtiden søgte Folk af alle Nationer hen til Templet, som var blevet indviet til Guds Tjeneste. Skinnende af Guld og dyrebare Stene udgjorde Templet et smukt og pragfuldt Skue. Men Jehovah var ikke længere at finde i dette smukke Palads. Israel som en Nation havde skilt sig fra Gud. Da Kristus nær ved Slutningen af sin jordiske Virksomhed for sidste Gang betragtede Temples Indre, sagde han: «Se, eders Hus skal lades eder øde.» Matt. 23: 38. Hidindtil havde han kaldt Templet sin Faders Hus; men da Guds Søn gik ud derfra, blev det Tempel, som var bygget til hans Ære, ikke længer Guds Bolig.

Dagen for Peters Henrettelse var endelig bestemt; men endnu opsteg de troendes Bønner til Himlen; og medens de opsendte sine inderlige og brændende Begjæringer til Gud om Hjælp, vaagede hans Engle over Apostelen i Fængslet.

Herodes, som huskede, hvorledes Apostlene før var undvejet fra Fængslet, havde ved denne Lejlighed truffet dobbelte Sikkerhedsforanstaltninger. For at forebygge enhver Mulighed for Undvigelse var Peter blevet sat under Opsyn af seksten Stridsmænd, der i forskjellige Vagthold vaagede over ham Dag og Nat. I Cellen var han anbragt mellem to Stridsmænd og bundet med to Lænker, saaledes at hver Lænke var fæstet til en af Stridsmændenes Haandlede. Han kunde ikke bevæge sig uden deres Vidende. Fængslets Døre var omhyggelig fastgjorte, og foran dem stod en stærk Vagt. saaledes at

enhver Mulighed for Befrielse eller Flugt ved menneskelige Midler var udelukket. Men naar Mennesket er i sin yderste Nød, er det Guds Anledning til at hjælpe.

Peter var indelukket i en Celle udhugget i en Klippe, og hvis Døre var tillukket med stærke Slaaer og Bolte; og Stridsmændene. som holdt Vagt, bar Ansvar for Fangens Sikkerhed. Men Bolte og Slaaer og den romerske Vagt, som fuldstændig udelukkede al Mulighed for menneskelig Hjælp, skulde blot tjene til at gjøre Guds Sejer ved Peters Befrielse end mere fuldstændig. Herodes havde opløftet sin Haand imod Almagten, og han skulde lide et fuldstændigt Nederlag. Gud stod i Begreb med at bringe sin Magt I Anvendelse for at befri det dyrebare Liv, som Jøderne havde lagt Raad op om at ødelægge.

[87]

Det er Natten forud for den paatænkte Henrettelse. En mægtig Engel sendes fra Himlen for at udfri Peter. De stærke Porte. bag hvilke en af Guds hellige sidder indespærret, aabnes uden Menneskehænder. Den Højstes Engel gaar ind gennem dem. og de lukker sig lydløst efter ham. Han træder ind i Cellen, hvor Peter ligger og sover Tillidsfuldhedens uforstyrrede Søvn.

Det Lys, som omgiver Engelen, fylder Cellen, men vækker ikke Apostelen. Ikke før Engelens Haand rører ved ham, og han hører en Stemme, der siger: «Staa hastig op!» vaagner han tilstrækkelig til at se Cellen oplyst af Lyset fra Himmelen og en Engel i stor Herlighed staaende foran ham. Ganske mekanisk adlyder han de Ord, som blev talt til ham, og idet han rører sin Haand, under det han staar op. har han en dunkel Fornemmelse af, at Lænkerne er faldt af hans Haanded.

Atter byder det himmelske Sendebud: «Bind op om dig og paa-bind sine Saaler!» Og atter adlyder Peter mekanisk, idet han fæster sit undrende Blik paa den besøgende og tror, at han drømmer eller har et Syn. Endnu engang byder Engelen : «Kast din Kjortel om dig og følg mig!» Han bevæger sig henimod Døren, fulgt af den ellers saa snaksoinme Peter, der nu er stum af Forbauselse. De gaar gennem Vagten og naar hen til den stærkt tillukkede Dør, som gaar op af sig selv og derpaa øjeblikkelig atter lukker sig, medens Vægterne baade indenfor og udenfor staar ubevægelige paa sin Post.

De kommer hen til den anden Port, hvor der ogsaa staar Vagt indenfor og udenfor. Den gaar op ligesom den første, uden at der høres nogen Lyd af knirkende Hængsler eller raslende Jernbolte.

De gaar igjennem, og den lukkes atter ligesaa lydløst. Paa samme Maade gaar de igjennem den tredje Port og befinder sig nu ude paa den aabne Gade. Ikke et Ord bliver talt, og der høres ingen Lyd af Fodtrin. Engelen svæver foran, omgivet af et Lys af blændende Klarhed. og Peter, der er forvirret og endnu tror, det er en Drøm, følger efter sin Befrier. Saaledes gaar de igjennem en Gade, hvorpaa Engelen, hvis Hverv nu er fuldført, pludselig forsvinder.

Det himmelske Lys svandt hen, og Peter befandt sig i dybt Mørke. Men efterhaanden som hans Øjne vænnedes til det, syntes Mørket lidt efter lidt at blive mindre, og han befandt sig alene paa den stille Gade, hvor den kjølige Vind blæste paa ham. Han forstod nu, at han var fri og var paa et Sted i Byen. hvor han ofte havde været, og hvor han havde ventet, at han om Morgenens skulde gaa forbi for sidste Gang.

[88] Han forsøgte at gjenkaldte i Erindringen, hvad der var sket i de sidste faa Øjeblikke. Han kunde huske, at han faldt i Søvn, bundet mellem to Stridsmænd, afført sine Sandaler og sin Overkjortel. Ved nærmere Undersøgelse af sin Person fandt han nu, at han var fuldt paaklædt og omgjordet. Hans Haanded, der var ophovnede efter Lænkerne, var befriede for Haandjernene. Han forstod, at hans Frihed ikke var et Bedrag eller en Drøm eller et Syn, men en herlig Virkelighed Om Morgenens skulde han have været ført ud for at dø; men se. Herrens Engel havde udfriet ham af Fængslet og fra Døden! «Da kom Peter til sig selv og sagde; Nu ved jeg forvist, at Herren har udsendt sin Engel og friet mig ud af Herodes's Haand og af alt det, som Jødefolket havde ventet paa.»

Apostelen gik øjeblikkelig hen til det Hus, hvor hans Brødre var forsamlet, og hvor de i det Øjeblik opsendte inderlige Bønner til Gud for ham. «Da Peter bankede paa Forstuens Dør, kom en Pige, ved Navn Rhode, frem, for at høre, hvo der var. Og da hun kjendte Peters Røst, aabnede hun af Glæde ikke Døren, men løb ind og forkyndte dem, at Peter stod for Døren. Da sagde de til hende: Du raser. Men hun stod fast derpaa, at det var saaledes Men de sagde: Det er hans Engel.»

«Men Peter blev ved at banke paa, og der de lod op, saa de ham og blev saare forfærdede. Da vinkede han ad dem med Haanden, at de skulde tie; og han fortalte dem, hvorledes Herren havde ført ham ud af Fængslet.» Og Peter «gik ud og drog til et andet Sted».

Glæde og Taknemmelighed fyldte de troendes Hjerter, fordi Gud havde hørt og besvaret deres Bønner og udfriet Peter af Herodes's Haand.

Om Morgenen samlede en stor Skare Mennesker for at være Vidne til Apostelens Henrettelse. Herodes sendte Mænd til Fængslet for at hente Peter, som skulde føres frem under en stor Opvisning af Vaaben og Vagtparade, ikke alene for at sikre sig mod, at han skulde undslippe, men ogsaa for at indgyde Frygt hos alle ligesindede og vise Kongens Magt tilskue.

Da Vægterne foran Døren fandt, at Peter var undsluppet, grebes de af Forfærdelse. Det var udtrykkelig blevet sagt, at deres Liv vilde blive krævet for det Liv, som var i deres Varetægt; og paa Grund heraf havde de været særskilt paapasselige. Da Mændene kom efter Peter, stod Stridsmændene fremdeles ved Fængslets Port, Slaaer og Bolte var fremdeles faste, og Lænkerne var endnu fæstet til de to Stridsmænds Hænder; men Fangen var borte

Da Herodes modtog Meddelelsen om, at Peter var undsluppet, blev han forbitret og rasende. Han beskyldte Fængselsvagten for Utroskab og befalede, at de skulde dø. Herodes vidste godt, at ingen menneskelig Magt havde reddet Peter; men han vilde ikke anerkjende, at en guddommelig Magt havde gjort hans Hensigt til intet, han satte sig i fræk Trodsighed op imod Gud.

[89]

Ikke længe efter Peters Udfrielse af Fængslet rejste Herodes til Cæsarea. Under sit Ophold der gjorde han en stor Fest, der var beregnet paa at vække Folks Beundring og vinde deres Bifald. Denne Fest blev overværet af forlystelsessyge Mennesker allevegne fra, og der blev spist og drukket meget. Med megen Bram og pragtfulde Cercmonier viste Herodes sig for Folket og holdt en smuk Tale til dem. I ført en Dragt skinnende af Sølv og Guld, der opfangede Solens Straaler i de pragtfulde Folder og blændede Tilskuernes Øjne, frembød han en glimrende Skikkelse. Hans majestætiske Udseende og hans velformede Tale øvede en mægtig Indflydelse over de forsamlede Deres Sanser var allerede paavirket af Vinen og Festen og lod sig derfor blænde af hans pragtfulde Dragt og henrive af hans Optræden og Tale Vilde af Begejstring hyldede de ham og erklærede, at intet Menneske kunde fremtræde i en slig Skikkelse eller raade over en saa overstrømmende Veltalenhed. De erklærede videre, at

medens de altid havde næret Agtelse for ham som Hersker, vilde de herefter tilbede ham som Gud.

Enkelte af dem, som man nu hørte ære en ussel Synder, havde for blot nogle faa Aar siden deltaget i det vanvittige Raab: Bort med Jesus! Korsfæst ham, korsfæst ham! Jøderne havde nægtet at anerkjende Kristus, hvis tarvelige Dragt, ofte plettet efter hans Vandringer. skjulte et Hjerte, hvori guddommelig Kjærlighed boede. Under det uanselige Ydre kunde de ikke se Livets og Herlighedens Herre, selv naar Kristi Kraft aabenbares iblandt dem i Gjerninger, som intet Menneske kunde udføre. Men de stod færdige til at tilbede som en Gud den stolte Konge, hvis pragtfulde Dragt af Sølv og Guld skjulte et fordærvet, grusomt Hjerte

Herodes vidste, at han ikke fortjente noget af den Ros og Hyldest, hvormed han blev mødt, men han modtog alligevel Folkets afgudiske Tillbedelse som noget selvfølgelig. Hans Hjerte bankede triumferende, og Stolthedens Tilfredshed stod malet paa hans Ansigt, da han hørte Raabet: «Det er Guds Røst, og ikke et Menneskes!»

Men pludselig indtraadte der en frygtelig Forandring. Hans Ansigt blev blegt som Døden og fordrejet af Angest. Store Sveddraaber trængte sig frem af hans Porer. Et Øjeblik stod han der som stivnet af Smerte og Rædsel, hvorpaa han vendte sit blege, askegraa Ansigt mod sine rædselsslagne Venner og raabte med en hul, fortvivlet Stemme: Den, I har ophøjet som en Gud, er rammet af Døden!

[90] Under de mest ulidelige Smerter blev han ført bort fra Stedet med dets støjende Lystighed og store Pragtudfoldelse. For et Øjeblik siden modtog han i Stolthed den uhyre Skares Bifaldsytringer og Tilbedelse: nu indsaa han, at han var i en Herskers Vold, som var mægtigere end han selv Han blev grebet af Samvittighedsnag: han erindrede sin ubarmhjertige Forfølgelse af Kristi Di-sciple; han erindrede sin grusomme Befaling om at ihjelslaa den uskyldige Jakob og sit Forsæt om at aflive Apostelen Peter; han erindrede, hvorledes han i sit Raseri over den Ydmygelse, han havde lidt, havde øvet en urimelig Hævn over Fængselsvagten. Han forstod, at han som den ubarmhjertige Forfølger nu havde at gjøre med Gud. Han fandt ingen Lindring for sine legemlige Smerter eller for sine aandelige Kvaler og ventede heller ingen.

Herodes kjendte Guds Lov, som siger: «Du skal ikke have andre Guder for mig;» og han vidste, at han ved at modtage Folkets Til-

bedelse havde fyldt sin Ugudeligheds Maal og paaført sig Jehovahs retfærdige Vrede.

Den samme Engel, som blev sendt fra Himlen for at udfri Peter, havde været Vredens og Dommens Sendebud til Herodes. Engelen slog Peter for at vække ham af Søvn; men det var et Slag af en anden Art, han gav den ugudelige Konge, da han kastede hans Stolthed i Støvet og førte den Almægtiges Straffedom over ham Herodes døde under svære legemlige og aandelige Smerter som Følge af Gjengjældelsens Straffedom fra Gud.

Denne Aabenbarelse af Guds Retfærdighed havde en kraftig Virkning paa Folket. Beretningen om, at Kristi Apostel paa en vidunderlig Maade var blevet befriet fra Fængsel og Død, medens hans Forfølger var blevet ramt af Guds Forbandelse, udbredtes til mange Lande og blev et Middel til at lede mange til Troen paa Kristus.

Filip, der af en Engel fra Himlen fik Befaling om at gaa til det Sted, hvor han traf en Mand, som søgte efter Sandhed; Kornelius, som fik Besøg af en Engel med et Budskab fra Gud; Peter, der sad i Fængsel, dømt til Døden, og af en Engel blev ført ud i Frihed: alle disse Eksempler viser, hvilken Forbindelse der bestaar mellem Himlen og Jorden.

Beretningen om disse Englebesøg bør bringe Styrke og Opmuntning til enhver Arbejder for Gud. Himmelske Sendebud gaar i vor Tid ligesaa vist som i Apostlenes Dage gennem Landet i dets Længde og Bredde og søger at opmuntre de sørgende, beskytte de ubodfærdige og vinde Menneskenes Hjerter for Kristus. Vi kan ikke se dem personlig; men de er alligevel med os for at føre, vejlede og beskytte os.

Himlen staar i nær Forbindelse med Jorden ved hin hemmelighedsfulde Stige, hvis nederste Ende staar fast paa Jorden, medens det øverste Trin naar til den Eviges Trone. Englene stiger uafslædig op og ned ad denne herlige Stige for at bringe de nødlidendes og betrængtes Bønner op til Faderen hisset og for at bringe Velsignelse og Haab, Mod og Hjælp til Menneskene. Disse Lysets Engle omgiver Sjælen med en himmelsk Luftning og løfter os opad mod det usynlige og evige. Vi kan ikke se deres Skikkelse med vore naturlige Øjne; kun med det opladte aandelige Blik kan vi skue de himmelske Ting. Det aandelige Øre alene kan opfange Harmonien af de himmelske Stemmer.

«Herrens Engel lejrer sig trindt omkring dem, som frygter ham, og frier dem.» Sal. 34: 8. Gud udsender sine Engle til at frelse sine udvalgte fra Ulykke, beskytte dem for «Pest, som farer frem i Mørket, for Sot, som raser om Middagen». Sal. 91 : 6. Atter og atter har Engle talt med Mennesker, ligesom en Mand taler med en Ven, og bragt dem i Sikkerhed. Atter og atter har Englenes opmuntrende Ord bragt Frimodighed til de mismodige troende og løftet deres Sind op over de jordiske Ting og ledet dem til i Troen at se de hvide Klæder, Kronen og Sejerspalmen, som de sejrende vil faa, naar de samles omkring den store hvide Trone.

Det er Englenes Hverv at komme de lidende, de prøvede og de fristede nær. De virker utrættelig for dem. for hvem Kristus døde. Naar Syndere overgiver sig til Frelseren, bringer Englene Beretning herom til Himlen, og der er stor Glæde hos den himmelske Hærskare. Der «skal være Glæde i Himlen over én Synder, som omvender sig, mere end over 99 retfærdige. hvilke ikke har Omvendelse behov.» Luk. 15: 7. Hver Gang det lykkes os at adspredde Mørket og udbrede Kundskaben om Kristus, bliver Beretningen derom bragt til Himlen, og idet Meddelelsen om denne Handling fremlægges for Faderen, gaar der en Strøm af Glæde gennem hele den himmelske Skare

Fyrstendømmerne og Magterne i Himlen følger agtpaagivende med i den Strid, som Guds Tjenere under tilsyneladende ugunstige Forhold udkjæmper. Idet de Kristne samler sig omkring Frelserens Banner og gaar ud for at stride Troens gode Strid, vindes der nye Sejre. Alle de himmelske Engle staar til Guds ydmyge, troende Folks Tjeneste, og naar Herrens Arbejderskare hernede synger sine Sejerssange, forener det himmelske Kor sig hisset med den i at tilskrive Gud og hans Søn Ære

Vi trænger til at faa en bedre Forstaaelse af Englenes Mission, end vi har. Det vilde være vel at erindre, at ethvert sandt Guds Barn nyder himmelske Engles Bistand. Usynlige, mægtige Hære fra Lysets Rige ledsager de ydmyge og uanselige, der tror og fastholder Guds Løfter Keruber, Serafer og Engle, der er vældige i Magt. staar ved Guds højre Haand, og de er alle «tjenende Aander, udsendte til Hjælp for dem, som skal arve Salighed» Heb. 1 : 14.

Kapitel 16—Evangeliet i Antiokia.

EFTER at Disciplene ved Forfølgelse var blevet fordrevet fra Jerusalem, udbredtes Evangeliet hurtigt over Landene udenfor Palæstinas Grænser, og mange Smaagrupper af troende opstod paa vigtige Pladser. Nogle af Disciplene «drog omkring lige til Fønicien og Cypern og Antiokia». Deres Virksomhed indskrænkede sig i Regelen til Hebræerne og de græske Jøder, hvorefter der den Gang fandtes store Kolonier i næsten alle Byer i Verden.

Et Sted, hvor Evangeliet blev modtaget med Glæde, var Antiokia, som paa den Tid var Hovedstaden i Syrien. Den store Handel, som foregik i denne folkerige By, bragte mange Mennesker fra forskellige Nationer dertil. Desuden var Antiokia paa Grund af sin sunde Beliggenhed, sine smukke Omgivelser og den Rigdom. Kultur og Dannelse, som fandtes der, kjendt som et Tilflugtssted for dem, som søgte Magelighed og Forlystelse. Paa Apostlenes Tid var den en By, hvor Luksus og Last raadede.

Evangeliet blev offentlig forkyndt i Antiokia af Disciple fra Cypern og Cyrene, som kom «og prædikede den Herre Jesus». «Herrens Haand var med dem,» og deres ihærdige Arbejde bar Frugt. «Et stort Antal troede og omvendte sig til Herren.»

«Rygtet om dem kom Menigheden i Jerusalem for Øren. og de udsendte Barnabas, at han skulde drage indtil Antiokia.» Ved sin Ankomst til dette sit nye Arbejdsfelt saa Barnabas det Værk, som ved Guds Naade allerede var blevet udført, og han «glædede sig og formanede alle, at de med Hjertets Forsæt skulde blive ved Herren».

Barnabas's Virksomhed i Antiokia blev storlig velsignet, og mange blev lagt til de troendes Tal Efterhaanden som Virksomheden vokste, indsaar Barnabas Nødvendigheden af passende Hjælp for at kunne trænge videre frem. efter som Gud i sit Forsyn aabnede Vejen for dem; og han rejste til Tarsus for at opsøge Paulus, der efter sin Afrejse fra Jerusalem nogen Tid i Forvejen havde virket i «Syriens og Ciliciens Lande», hvor han forkyndte «den Tro, som han tilforn vilde udrydde». Gal. 1 : 21, 23. Det lykkedes ham at finde

Paulus og formaa ham til at følge med ham tilbage som Medarbejder i Virksomheden.

[93] I Antiokia med dens store Folkemængde fandt Paulus en fortrinlig Arbejdsmark. Hans Lærdom, Indsigt og Nidkjærhed øvede en mægtig Indflydelse over Indbyggerne og de besøgende i hin oplyste Stad, og han viste sig at være netop den Medhjælper, Banrabas behøvede. Et Aar virkede disse to Disciple trofast sammen og bragte mange Kundskaben om Jesus af Nazareth, Verdens Frelser.

Det var i Antiokia, at Disciplene først blev kaldt Kristne. Dette Navn fik de, fordi Kristus var Hovedemnet i deres Prædiken, deres Lære og deres Tale. De omtalte stadig de Begivenheder, der havde indtruffet under hans jordiske Virksomhed, da det var Disciplene forundt at have ham personlig hos sig. Utrættelig dvælede de ved hans Lære og vidunderlige Helbredelser. Med skjælvende Læber og taarefyldte Øjne talte de om hans Sjæleangest i Gethsemane, hans Forraadelse, Dom og Korsfæstelse, den Overbærenhed og Ydmyghed, hvormed han havde udstaaet den Forhaanelse og Tortur, som hans Fiender havde paaført ham, og den Inderlighed, hvormed han havde bedet for dem, der forfulgte ham. Hans Opstandelse og Himmelfart og hans Værk i Himlen som faldne Menneskers Midler var Emner, som de yndede at dvæle ved. Visselig havde Hedningerne Grund til at kalde dem Kristne, siden de prædikede Kristus og opsendte sine Bønner til Gud gennem ham.

Det var Gud, som gav dem Navnet Kristne. Det er et kongeligt Navn, givet alle, der forener sig med Kristus. Det var om dette Navn, Jakob senere skrev: «Er det ikke de rige, som underkuer eder, og som drager eder for Domstolene? Bespotter de ikke det gode Navn, med hvilket I er nævnede?» Jak 2: 6, 7. Og Peter udtalte: «Men lider han som en Kristen, da skamme han sig ikke, men ære Gud i den Del.» «Dersom I forhaanes for Kristi Navns Skyld, er I salige; thi Herlighedens og Guds Aand hviler paa eder.» 1 Pet. 4: 16, 14.

De troende i Antiokia forstod, at Gud var villig til at virke i dem «baade at ville og at udrette, efter sit Velbehag». Fil. 2: 13. De boede blandt et Folk, der tilsyneladende brød sig lidet om de Ting, som havde Evighedsværdi, og de søgte derfor at paavirke de oprigtige af Hjertet og bar bestandig Vidnesbyrd om ham, som de elskede og tjente. I sin beskedne Forkyndelse lærte de at stole paa den Helligaand, at den kraftig skulde paavirke Hjerterne ved Livets Ord.

Paa den Maade bar de daglig Vidnesbyrd om sin Tro paa Kristus i de Livsstillinger, hvori de var sat.

Det Eksempel, som Kristi Efterfølgere I Antiokia satte, bør virke ansporende paa enhver troende, der i vor Tid bor i de store Byer. Paa samme Tid som det er efter Guds Plan, at udvalgte, gudhengivne og talentfulde Arbejdere skal sættes paa vigtige, stærkt befolkede Steder for der at udføre offentlig Virksomhed, er det ogsaa hans Hensigt, at de Menighedsmedlemmer, som bor i disse Byer, skal virke for Sjæle med de Talenter, Gud har givet dem. Der er rige Velsignelser i Vente for dem, som fuldt ud følger Guds Kald. Naar saadanne søger at vinde Sjæle for Jesus, vil de finde, at mange, som aldrig kunde naaes paa anden Maade, lader sig paavirke af forstandig personlig Virksomhed.

[94]

I Guds Sag paa Jorden i vor Tid er der stor Trang til saadanne, som fremholder Bibelens Sandheder. De ordinerede Ordets Forkyndere alene kan ikke overkomme det Arbejde at advare de store Byer. Gud kalder ikke alene paa dem, som prædiker, men paalægger ogsaa Læger, Sygepassere, Kolportører, Bibelarbejdere og andre fromme Lægfolk med forskjelligartede Talenter, som kjender Guds Ord og hans Naades Kraft, at tænke paa Behovet i Byerne, hvor Advarslen ikke har lydt. Tiden svinder hurtigt, og der er meget at gjøre. Ethvert Redskab maa sættes i Virksomhed, for at Øjeblikkets Anledninger kan blive udnyttet paa rette Maade.

Paulus's Virksomhed i Antiokia sammen med Barnabas bestyrkede ham i den Overbevisning, at Herren havde kaldet ham til at udføre et særskilt Værk blandt Hedningerne Ved hans Omvendelse havde Herren sagt, at han skulde blive en Arbejder blandt Hedningerne for «at oplade deres Øjne, at de omvender sig fra Mørket til Lyset, og fra Satans Magt til Gud, paa det de kan annamme Syndernes Forladelse og Lod iblandt dem, som er helligede ved Troen paa mig». Ap. Gj. 26: 18. Den Engel, som viste sig for Ananias, havde sagt om Paulus: «Denne er mig et udvalgt Redskab, at bringe mit Navn frem for Hedninger og Konger og Israels Børn» Ap. Gj. 9: 15. Og da han senere hen i sin Kristenerfaring bad i Templet i Jerusalem, fik han Besøg af en Engel fra Hinden, der bød ham: «Rejs hen; thi jeg vil udsende dig langt bort til Hedningerne.» Ap. Gj. 22: 21.

Saaledes havde Herren givet Paulus det Hverv at træde ind paa Hedningeverdenens store Missionsfelt. For at berede ham for det-

te store og vanskelige Arbejde havde Gud bragt ham i et inderligt Samfund med sig selv og i et Syn vist ham Himlens Skjønhed og Herlighed. Han havde faaet den Opgave at kundgjøre «den Hemmelighed», som havde været «fortiet fra evige Tider» — hans «Viljes Hemmelighed», «hvilken i de forrige Tider ikke var kundgjort for Menneskenes Børn, som den nu er aabenbaret hans hellige Apostler og Profeter i Aanden: at Hedningerne er Medarvinger og medindlemmede og medelagtige i hans Forjættelse i Kristus, formedelst Evangelium, hvis Tjener», siger Paulus, «jeg er bleven.

. . . Mig, den allerringeste af alle hellige, er denne Naade given, at prædike for Hedningerne Kristi uransagelige Rigdom, og at oplyse alle om Delagtigheden i den Hemmelighed. som fra Verdens Begyndelse har været skjult i Gud, som skabte alle Ting ved Jesus Kristus. Saa at Guds mangfoldige Visdom skulde nu blive kundgjort for Fyrstendømmer og Magter i Himlen ved Menigheden, efter en evig Beslutning, hvilken han fuldbyrdede ved Kristus Jesus. Vor Herre». Ef. 3: 5-11.

[95] Gud havde rigelig velsignet Paulus's og Barnabas's Arbejde i de Aar. de tilbragte hos de troende i Antiokia. Men ingen af dem var endnu formelt ordineret til Virksomheden. De havde nu naaet et Punkt i sin Kristenerfaring, hvor Gud vilde betro dem et vanskeligt Missionsforetagende. til hvis Gjennemførelse de vilde behøve ethvert Fortrin, som Menigheden kunde skaffe dem.

«Men i Antiokia. i den derværende Menighed. var der nogle Profeter og Lærere, nemlig Barnabas og Simon med Tilnavnet Niger, og Lucius den Cyrenæer ... og Saulus. Men der de holdt Gudstjeneste og fastede, sagde den Helligaand: Udtag mig Barnabas og Saulus til den Gjerning, hvortil jeg har kaldet dem.» Inden de blev udsendt som Missionærer til Hedningeverdenen. blev disse Apostle højtidelig indviet til Gud ved Faste og Bøn og Haandspaalæggesse. Saaledes blev de af Menigheden bemyndiget til ikke alene at kundgjøre Sandheden, men døbe og organisere Menigheder, fuldt udrustet med kirkelig Myndighed.

Den kristne Menighed indtraadte ved denne Tid i en vigtig Periode. Arbejdet med Evangeliets Forkyndelse blandt Hedningerne skulde nu drives med Kraft, og som Følge deraf skulde Menigheden blive styrket ved en stor Indhøstning af Sjæle. Apostlene, der var kaldet til Banebrydere i denne Virksomhed, vilde blive udsat

for Mistanke, Fordom og Avind. Deres Lære om Nedbrydelsen af «Adskillelsens Mellemvæg», der saa længe havde staaet mellem Jøderne og Hedningerne, vilde ganske naturligt medføre, at de blev beskyldt for Vranglære, og deres Myndighed som Evangeliets Forkyndere vilde blive draget i Tvivl af mange nidkjære, troende Jøder. Gud forudsaa de Vanskeligheder, som hans Tjenere vilde komme til at møde, og for at deres Arbejde skulde være hævet over enhver Tvivl, bød han ved en Aabenbarelse sin Menighed offentlig at afsondre dem for Prædikevirksomheden. Deres Ordination var den offentlige Anerkjendelse af, at de var beskikket af Gud til at bringe Hedningerne Evangeliets glade Budskab.

Baade Paulus og Barnabas havde allerede faaet sin Fuldmagt af Gud selv, og Haandspaalæggelsen gav dem ingen Naadegave eller Egenskaber, udover hvad de allerede besad. Den var en anerkjendt Form for Beskikkelse til et Embede og en Vedkjendelse af ens Myndighed i dette Embede. Ved denne Handling sattes Menighedens Segl paa Guds Værk.

For en Jøde havde denne Handling stor Betydning. Naar en jødisk Fader velsignede sine Børn, lagde han ærbødigt sine Hænder paa deres Hoved. Naar et Dyr var udset til Offer, lagde den, som havde præstelig Myndighed, sin Haand paa Offeret. Og naar Ordets Forkyndere i de troendes Menigheder i Antiokia lagde sine Hænder paa Paulus og Barnabas, bad de ved denne Handling Gud om at lægge sin Velsignelse paa de udvalgte Apostle, naar disse optog det særskilte Værk, som de var udset til

Senere hen i Tiden blev Ordination ved Haandspaalæggelse i høj Grad misbrugt. Der blev tillagt Handlingen en uberettiget Betydning, som om de ordinerede erholdt en Kraft, der øjeblikkelig gjorde dem skikket til et hvilket som helst evangelisk Arbejde. Men i Beretningen om disse to Apostles Udnævnelse findes der ingen Antydning om, at selve Haandspaalæggelsen bibragte dem nogen iboende Kraft. Vi har kun den ligefremme Beretning om deres Ordination og den Betydning, den havde for deres fremtidige Arbejde.

Omstændighederne i Forbindelse med den Helligaands Udvalgelse af Paulus og Barnabas til en bestemt Gjerning viser tydeligt, at Herren virker gennem udsete Redskaber i sin organiserede Menighed. Guds Hensigt med Paulus blev flere Aar i Forvejen aabenbaret for ham af Frelseren, hvorpaa Paulus øjeblikkelig blev sat i For-

bindelse med Medlemmer af den nylig organiserede Menighed i Damaskus. Menigheden paa dette Sted vedblev heller ikke længe at være i Uvished angaaende den omvendte Farisæers personlige Erfaring Og nu da det guddommelige Paalæg, engang givet, skulde føres videre ud i Livet, bragte den Helligaand atter Vidnesbyrd om Paulus som et udvalgt Redskab til at bringe Evangeliet til Hedningerne og paalagde Menigheden at ordinere ham og hans Medarbejder Medens de ledende i Menigheden i Antiokia «holdt Gudstjeneste og fastede, sagde den Helligaand: Udtag mig Barnabas og Saulus til den Gjerning, hvortil jeg har kaldet dem».

Gud har gjort sin Menighed paa Jorden til Lysbærer; og gjennem den meddeler han sine Forsætter og sin Vilje. Han giver ingen enkelt af sine Tjenere en Erfaring, som er uafhængig af eller i Strid med selve Menighedens Erfaring. Ei heller giver han en enkelt Person Kundskab om sin Vilje for hele Menigheden, medens Menigheden — Kristi Legeme — bliver holdt i Mørke. I sit Forsyn bringer han sine Tjenere i Forbindelse med sin Menighed. for at de maa have mindre Tillid til sig selv og mere Tillid til andre, hvem han udser til at fremskynde sit Værk.

Der har altid været dem i Menigheden, som hylder den enkeltes Uafhængighed. De synes ikke at forstaa, at Uafhængighed kan lede det menneskelige Redskab til at nære for stor Tillid til sig selv og stole paa sin egen Dømmekraft i Stedet for at give Agt paa sine Brødres Raad og nære Agtelse for deres Meninger, især dem som Gud har sat til Ledere for sit Folk. Gud har forlenet sin Menighed en særlig Myndighed og Magt, som ingen har Ret til at tilsidesætte eller foragte; thi den, som det gjør, foragter Guds Røst

De, som er tilbøjelige til at anse sin egen personlige Mening som den afgjørende, svæver i stor Fare. Satan gjør sig særskilt Anstren- gelse for at skille saadanne fra dem, som er Lysets Formidlere, og gjennem hvem Gud har virket til at opbygge og udvide sit Værk paa Jorden. At tilsidesætte eller foragte dem, som Gud har udvalgt til at hære Ansvar som Ledere i Forbindelse med Sandhedens Udbredelse, er at forkaste de Redskaber, han har sat til at opmuntre og styrke sit Folk. En hvilken som helst Arbejder i Herrens Sag, der gaar disse forbi og mener, at hans Lys maa komme direkte fra Gud og ikke gjennem noget andet Middel, stiller sig paa et Standpunkt, hvor han let kan blive forført af Fienden og falde. I sin Visdom har Herren

ordnet det saaledes, at gennem dette inderlige Samfund, som bør opretholdes af alle troende, skal den ene Kristne være forenet med den anden og den ene Menighed være knyttet til den anden. Saaledes vil det menneskelige Redskab virke i Forening med det guddommelige. Ethvert Redskab vil staa under den Helligaands Ledelse, og de troende vil være forenet i en organiseret og vel ledet Bestræbelse for at bringe Verden det gode Budskab om Guds Naade. Paulus betragtede sin formelle Ordination som Indledningen til et nyt og vigtigt Afsnit af sit Livsværk. Det var denne Begivenhed, han senere hen betragtede som Begyndelsen til sit Apostelembede i den kristne Menighed.

Medens Evangeliets Lys skinnede klart i Antiokia, blev et vigtigt Arbejde fortsat af de Apostle, som forblev i Jerusalem. Hvert Aar kom der ved Højtiderne mange Jøder fra alle Lande til Jerusalem for at tilbede i Templet. Nogle af disse Pilegrimme var meget fromme Mænd, der flittigt granskede Profetierne. De ventede med Længsel paa, at den lovede Messias, Israels Haab, skulde komme. Medens Jerusalem var fyldt med disse fremmede, prædikede Apostlene Kristus med uforfærdet Frimodighed, uagtet de vidste, at de derved stadig satte Livet i Fare. Guds Aand satte sit Segl paa deres Virksomhed. Mange blev omvendte til Troen, og disse vendte tilbage til sit Hjem i de forskellige Dele af Verden og udbredte Sandhedens Sæd blandt alle Nationer og alle Samfundsklasser.

Blandt de Apostle, som var beskæftiget med denne Virksomhed, indtog Peter, Jakob og Johannes en fremskudt Plads. De følte, at Gud havde udvalgt dem til at prædike Kristus for sine Landsmænd hjemme. De virkede trofast og paa en forstandig Maade og vidnede om de Ting, de havde set og hørt, samt henviste til det stadfæstede «profetiske Ord» for at overbevise Israels Hus om, «at denne Jesus», hvem Jøderne korsfæstede, «har Gud gjort baade til en Herre og Kristus». Ap. Gj. 2: 36.

Kapitel 17—Evangeliets Forkyndere.

«UDSENDTE af den Helligaand» drog Paulus og Barnabas efter at være blevet ordineret af Brødrene i Antiokia «til Seleucia og sejlede derfra til Cypern». Saaledes tiltraadte Apostlene sin første Missionsrejse.

Cypern var et af de Steder, hvortil de troende var flygtet fra Jerusalem paa Grund af den Forfølgelse, der fulgte paa Stefanus's Død. Det var fra Cypern, at nogle Mænd var rejst til Antiokia «og prædikede den Herre Jesus». Ap. Gj. 11:20. Barnabas var selv «født paa Cypern» (Ap. Gj. 4: 36) ; og nu besøgte han og Paulus, ledsaget af Johannes med Tilnavn Markus, en Slægtning af Barnabas, denne Ø.

Markus's Moder havde antaget den kristne Tro, og hendes Hjem i Jerusalem var et Tilflugtssted for Disciplene. Der var de altid sikre paa at blive budt velkommen og kunde tilbringe en Tid i Ro og Hvile. Det var under et af Apostlenes Besøg hos hans Moder, at Markus talte til Paulus og Barnabas om at ledsage dem paa deres Missionsrejse. Han følte Guds Velbehag i sit Hjerte og længtes efter at hengive sig helt til Evangeliets Tjeneste.

Efter Ankomsten til Salamis forkyndte Apostlene «Guds Ord i Jødernes Synagoger. . . . Og der de var dragne igjennem Øen indtil Pafus, fandt de en Troldkarl, en falsk Profet, en Jøde, hvis Navn var Barjesus. Han var hos Landshøvdingen Sergius Paulus, en forstandig Mand. Denne kaldte Barnabas og Saulus til sig og begjærede at høre Guds Ord. Men Elimas eller Troldkarlen (thi dette betyder hans Navn), stod dem imod og søgte at afvende Landshøvdingen fra Troen.»

Ikke uden Kamp tillader Satan, at Guds Rige bliver opbygget paa Jorden. Ondskabens Magter fører uafladelig Krig imod de Redskaber, som er udset til at udbrede Evangeliet, og disse Mørkets Magter er især virksomme, naar Sandheden forkyndes for Mænd af Anseelse og usvigelig Retskaffenhed. Saaledes var det, da Sergius Paulus, Landshøvdingen paa Cypern, hørte Evangeliet. Han havde sendt Bud

efter Apostlene for at faa Kjendskab til det Budskab, de var kommet for at forkynde; og nu forsøgte Ondskabens Magter gennem Troldkarlen Elimas ved sine fordærlige Paavirkninger at afvende ham fra Troen og saaledes krydse Guds Hensigt.

Saaledes arbejder den faldne Fiende stedse for at beholde inden sine egne Rækker indflydelsesrige Mænd. som, hvis de blev omvendte, kunde yde virksom Tjeneste i Guds Sag. Men den trofaste Arbejder i Evangeliets Tjeneste behøver ikke at frygte for, at Fienden skal tilføje ham Nederlag; thi han kan blive iført Kraft fra det høje til at modstaa enhver satanisk Indflvdelse.

[99]

Uagtet Paulus var haardt anfægtet af Satan, havde han dog Mod til at irettesætte den Mand, gennem hvem Fienden virkede. «Fylt med den Helligaand» saa Apostelen «stivt paa ham og sagde: O, du Djævels Barn. fuld af al List og al Skalkhed, al Retfærdigheds Fiende! vil du ikke lade af at forvende Herrens de rette Veje? Og se nu. Herrens Haand er over dig, og du skal vorde blind, og til en Tid ikke se Solen. Men straks faldt Taage og Mørke paa ham, og han gik omkring og søgte nogen, som kunde lede ham. Der Landshøvdingen saa det, som var sket, troede han. fuld af Forundring over Herrens Lære.»

Troldkarlen havde lukket sine Øjne for Sandhedens Beviser, og i retfærdig Vrede gjorde Herren, at hans naturlige Øjne blev lukket, saa han ikke kunde se Dagens Lys. Denne Blindhed skulde ikke vare for bestandig, men kun til en Tid. for at han kunde blive ført til Omvendelse og søge Forladelse hos Gud, hvem han saa højlig havde fortørnet. Den Forlegenhed, han saaledes kom i, gjorde hans hemmelige Kunster imod Kristi Lære virkningsløse. Den Omstændighed, at han maatte famle omkring i Blindhed, beviste for alle, at de Undergjerninger, som Apostlene havde udført. og som Elimas havde erklæret kun at være Kunstgreb, var blevet udført ved Guds Kraft. Overbevist om Sandheden af den Lære, Apostlene forkvndte, antog Landshøvdingen Evangeliet.

Elimas var ikke en Mand med Lærdom, men han havde særlige Betingelser for at gjøre Satans Gjerninger. Forkyndere af Guds Sandhed vil møde den listige Fiende i mange forskjellige Skikkelser. Undertiden vil han virke gennem lærde Personer, men oftest gennem uvidende Mænd, hvem han har oplært til dygtige Redskaber til at forføre Sjæle. Det er en Kristi Tjeners Pligt at staa trofast paa

sin Post i Guds Frygt og i hans Kraft. Derved vil han paaføre Satans Hære Nederlag og seje i Herrens Navn.

Paulus og hans Ledsagere fortsatte Rejsen til Perge i Pamfylien. Rejsen var besværlig. De maatte udstaa Vanskeligheder og Savn og var omgivet af Farer paa alle Sider. I Stæderne og Byerne, som de rejste igjennem, saavel som paa de ensomme Alfarveje var de udsat for baade synlige og usynlige Farer. Men Paulus og Barnabas havde lært at stole paa Guds Magt til at frelse. Deres Hjerte var fyldt med en inderlig Kjærlighed til fortabte Sjæle. Som trofaste Hyrder, der søger efter det tabte Faar, saa de ikke paa sin egen Magelighed og Bekvemmelighed. Glemmende sig selv vaklede de ikke under Træthed, Sult og Kulde. De havde kun ét Maal for Øje: at frelse dem, som vandrede langt borte fra Folden.

[100] Her var det, at Markus, overvældet af Frygt og Modløshed, en Tid vaklede i sin Beslutning om at give sig helt til Herrens Værk. Han var ikke vant til store Vanskeligheder, hvorfor de Farer og Savn, som de mødte, gjorde ham forsagt. Han havde virket med Held under gunstige Forhold; men under den Modstand og de Farer, som en Banehryder saa ofte maa møde, formaaede han ikke at lide ondt som en god Korsets Stridsmand. Han havde endnu ikke lært at møde Farer og Forfølgelser og Modgang med Frimodighed. Efterhaanden som Apostlene trængte fremad, og der var Fare for endnu større Vanskeligheder, begyndte Markus at frygte; han tabte Modet fuldstændig, nægtede at følge med længere og vendte tilbage til Jerusalem.

Dette medførte, at Paulus i nogen Tid betragtede Markus med ugunstige Blikke og endog dømte ham strengt. Barnabas derimod var tilbøjelig til at undskylde ham af Hensyn til hans ringe Erfaring. Han vilde nødig, at Markus skulde forlade Tjenesten; thi han saa Betingelser hos ham, som vilde gjøre ham til en dygtig Kristi Arbejder. Hans Omhu for Markus blev senere rigelig belønnet; thi den unge Mand gav sig uforbeholdent til Herren og til Arbejdet med at forkynde Evangeliet paa vanskelige Steder. Ved Guds Velsignelse og den forstandige Undervisning, han fik af Barnabas, udviklede Markus sig til en værdifuld Arbejder.

Paulus blev senere atter forligt med Markus og antog ham som en Medarbejder. Han anbefalede ham ogsaa til Kolossenserne som en, der var en Medarbejder «til Guds Rige», og som var ham «en

Trøst». Kol. 4:11. Ikke længe før sin Død omtalte han atter Markus som «nyttig til Tjenesten». 2 Tim. 4: 11.

Skilt fra Markus ankom Paulus og Barnabas til Antiokia i Pisidien; og paa Sabbatsdagen gik de ind i Jødernes Synagoge og satte sig. «Efter Lovens og Profeternes Læsning sendte de Øverste fra Synagogen til dem og lod sige: I Mænd, Brødre! har I nogen Formaningstale til Folket, da sig frem!» Efter saaledes at være blevet anmodet om at tale stod Paulus op. «slog til Lyd med Haanden og sagde: I israelitiske Mænd og I, som frygter Gud, hør til!» Derpaa fulgte en mærkelig Tale. Han gav et historisk Overblik over den Maade, hvorpaa Herren havde handlet med Jøderne fra den Tid, da de blev befriet fra Ægyptens Trældom, og hvorledes en Frelser var lovet dem af Davids Sæd. Han erklærede uden Frygt, at «af dennes Sæd oprejste Gud efter Forjættelsen Israel en Frelser, Jesus, efter at Johannes forud, før hans Fremtrædelse, havde prædiket Omvendelsens Daab for alt Israels Folk. Men der Johannes havde fuldkommet Løbet, sagde han: Hvem mener I mig at være? Jeg er det ikke. Men se, den kommer efter mig, hvis Sko jeg ikke er værdig til at løse». Saaledes prædikede han med Kraft om Jesus som Menneskenes Frelser og den i Profetierne lovede Messias.

Efter denne Erklæring udtalte Paulus; «I Mænd, Brødre, Børn af Abrahams Slægt, og de iblandt eder, som frygter Gud! eder er denne Frelses Ord sendt. Thi de, som bor i Jerusalem, og deres Øverster, der de ikke kjendte denne, fordømte de ham, og opfyldte saaledes ogsaa Profeternes Ord, som læses hver Sabbat.»

[101]

Paulus tog ikke i Betænkning at fremholde den rene Sandhed om, hvorledes Jødernes ledende Mænd havde forkastet Frelseren. «Endog de ikke fandt nogen Dødsskyld hos ham,» udtalte Apostelen, «bad de Pilatus, at han maatte blive slaaet ihjel. Og da de havde fuldbyrdet alt, som er skrevet om ham, tog de ham ned af Træet og lagde ham i en Grav. Men Gud opvakte ham fra de døde, og han aabenbarede sig i flere Dage for dem, som var dragne op med ham fra Galilæa til Jerusalem, de som nu er hans Vidner for Folket.»

«Vi forkynder eder,» vedblev Paulus, «den Forjættelse, som er sket til Fædrene, at Gud har opfyldt den for os, deres Børn, idet han opvakte Jesus; som og skrevet er i den anden Salme: Du er min Søn, i Dag har jeg født dig. Men at han har opvakt ham fra de døde, der ingenlunde skal vende tilbage til Forraadnelse, derom har han

saaledes sagt: Forjættelsen til David vil jeg holde eder trofast. Derfor siger han og i en anden Salme: Du skal ikke tilstede din Hellige at se Forraadnelse. Men David, der han i sin Livstid havde tjent Guds Raadslutning, sov han hen og blev henlagt til sine Fædre, og saa Forraadnelse. Men den, som Gud opvakte, saa ikke Forraadnelse.»

Efter saa tydeligt at have omtalt Opfyldelsen af kjendte Profetier angaaende Messias prædikede Paulus nu Omvendelse og Syndernes Forladelse ved Jesu. deres Frelzers, Fortjeneste. «Saa være det eder vitterligt,» sagde han, «at ved ham kundgjøres eder Syndernes Forladelse; og fra alt, hvorfra I ikke kunde vorde retfærdiggjorte ved Mose Lov, retfærdiggjøres ved denne hver, som tror.»

Guds Aand ledsagede de Ord. som blev talt, og Hjerter blev paa- virket. Apostelens Henviſning til de gammeltestamentlige Profetier og hans Erklæring om, at disse havde fundet sin Opfyldelse i Jesu af Nazareths Virksomhed, bragte Overbevisning til mangan en Sjæl, som længtes efter, at den lovede Messias skulde komme; og Talerens overbevisende Ord om. at det gode Budskab om Frelse var baade for Jøder og Hedninger, bragte Haab og Glæde til dem, der ikke hørte med til Abrahams Børn efter Kjødet.

«Men der de gik ud af Jødernes Synagoge, bad Hedningerne, at de samme Ord maatte tales for dem paa den følgende Sababt.» Da Forsamlingen endelig var opløst, «fulgte mange Jøder og andægtige Proselyter», der havde antaget det Glædesbudskab, som den Dag var blevet forkyndt for dem, «Paulus og Bamabas, hvilke taledede til dem, og formanede dem at holde fast ved Guds Naade».

Den Interesse, som Paulus ved sin Tale havde vakt i Antiokia i Pisidien, medførte, at «paa den følgende Sabbat forsamledes næsten den ganske Stad, at høre Guds Ord. Men der Jøderne saa den Mængde, blev de fulde af Nidkjærhed og imodsagde det, som blev sagt af Paulus, ja, baade imodsagde og bespottede».

[102] «Men Paulus og Barnabas taledede frit og sagde: Det var fornødent, at Guds Ord skulde først tales for eder; men efterdi I forskyder det og agter eder ikke selv værdige til det evige Liv, se, saa vender vi os til Hedningerne. Thi saaledes har Herren befalet os: Jeg har sat dig til Hedningernes Lys, at du skal være til Saliggjørelse indtil Jordens Ende.»

«Men der Hedningerne det hørte, blev de glade og prisede Herrens Ord og troede, saa mange, som var skikkede til det evige Liv.»

De frydede sig overmaade, fordi Kristus anerkjendte dem som Guds Børn, og med taknemmelige Hjerter hørte de Ordet, som blev forkyndt. De, der troede, var nidkjære for at meddele Evangeliet til andre, og saaledes udbredtes Herrens Ord «over det ganske Land».

Aarhundreder i Forvejen havde den guddommelige Pen skildret Hedningernes Indsamling; men kun dunkelt havde man forstaaet disse profetiske Udtalelser. Hoseas havde sagt: «Dog skal Israels Børns Tal blive som Havets Sand, der ikke kan maales og ikke tælles; og det skal ske, at paa det Sted, hvor der siges til dem: I er ikke mit Folk, der skal der siges til dem: Den levende Guds Børn.» Og atter: «Jeg vil udsaa mig det i Landet [Jordan] og forbarme mig over Lo-Ruchama [d. e. den, som ikke var vederfareet Barmhjertighed], og jeg vil sige til Lo-Ammi [d. e. dem, som ikke var mit Folk] : Du er init Folk! og det skal sige: Min Gud.» Hos. 1 : 10; 2: 23.

Under sin jordiske Virksomhed forudsagde Frelseren selv Evangeliets Udbredelse blandt Hedningerne. I Lignelsen om Vingaarden sagde han til de ubodfærdige Jøder: «Guds Rige skal tages fra eder og gives et Folk, som skal bære dets Frugter.» Matt. 21 : 43. Og efter sin Opstandelse paalagde han sine Disciple at gaa «ud i al Verden» og lære «alle Folk». De skulde ikke gaa nogen forbi, men «prædike Evangelium for al Skabningen». Mark. 16: 15.

Da Paulus og Barnabas vendte sig til Hedningerne i Antiokia i Pisidien, ophørte de ikke med at virke for Jøderne andetsteds, hvor som helst en gunstig Lejlighed tilbød sig. Paulus og hans Medarbejder forkyndte senere hen Evangeliet i Thessalonika, i Korinth. i Efesus og paa andre vigtige Pladser baade for Jøder og Hedninger. Men fra nu af gik deres væsentligste Bestræbelser ud paa at opbygge Guds Rige i de hedenske Lande blandt de Folkeslag, som havde liden eller ingen Kundskab om den sande Gud og hans Søn.

Paulus og hans Medarbejder nærede en stor Byrde for dem, som «var uden Kristus, udelukte fra Israels Borgerret og fremmede fra Forjættelsens Pagter, uden Haab og uden Gud i Verden». Formemmedelst Apostlenes utrættelige Virksomhed blandt Hedningerne lærte disse «Gjæster og fremmede», som «forhen var langt borte», at de var «komne nær til ved Kristi Blod», og at de ved Troen paa hans Sonoffer kunde blive «de helliges Medborgere og Guds Husfolk». Ef. 2: 12, 13. 19.

I Tro virkede Paulus uafslædig for Guds Riges Opbyggelse iblandt dem, som var blevet forsømt af Lærerne i Israel. Han ophøjede altid Kristus Jesus som «Kongers Konge og Herrers Herre» og formanede de troende til at blive «rodfæstede og opbygte i ham, og stadfæstede i Troen».

[103] For dem, som tror, er Kristus en sikker Grundvold. Paa denne levende Sten kan baade Jøder og Hedninger bygge. Den er stor nok for alle og stærk nok til at bære hele Menneskeslægtens Byrde. Denne Sandhed anerkjendes tydeligt af Paulus selv. Da han henimod Slutningen af sin Virksomhed skrev til en Skare troende Hedninger, der havde bevaret Kjærligheden til de evangeliske Sandheder, udtalte ham: «Saa er I da . . . opbygte paa Apostlenes og Profeternes Grundvold, saa Jesus Kristus selv er Hovedhjørnестenen.» Ef. 2: 19. 20.

Da Evangeliet vandt Udbredelse i Pisidien, begyndte Jøderne i sin blinde Fordom at opirre «de andægtige og fornemme Kvinder og de første Mænd i Staden; og de opvakte en Forfølgelse over Paulus og Barnabas, og udstødte dem af deres Grænser».

Denne Behandling gjorde ikke Apostlene modløse; de erindrede Mesterens Ord: «Salige er I, naar man bespøtter og forfølger eder og taler allehaande ondt imod eder for min Skyld, og lyver det. Glæder og fryder eder, thi eders Løn skal være megen i Himlene; thi saa har de forfulgt Profeterne, som var for eder.» Matt. 5:11, 12.

[104] Evangeliebudskabet gjorde Fremgang, og Apostlene havde al Grund til at være ved godt Mod. Deres Arbejde var blevet rigelig velsignet blandt Pisidianerne i Antiokia, og de troende, til hvem de nu i nogen Tid overlod det at føre Virksomheden fremad alene, «blev fulde af Glæde og af den Helligaand».

Kapitel 18—Ordet prædiket blandt Hedningerne.

FRA Antiokia i Pisidien drog Paulus og Barnabas til Iconium. Her ligesom i Antiokia begyndte de Arbejdet i den jødiske Synagoge Deres Virksomhed bar gode Frugter; «en stor Mængde baade af Jøder og Grækere troede». Men i Iconium ligesom paa andre Steder, hvor Apostlene virkede, ophidsede «de vantrø Jøder» «Hedningernes Sind, og satte ondt i dem imod Brødrene».

Apostlene lod sig imidlertid ikke afholde fra at fuldbyrde sin Mission; thi mange antog Kristi Evangelium. Paa Trods af Modstand, Misundelse og Fordom fortsatte de med Virksomheden, idet de «taledede med Frimodighed i Herren», og Gud «gav sin Naades Ord Vidnesbyrd, og lod Tegn og Under ske formedelst deres Hænder». Disse Beviser paa, at Gud billigede Arbejdet, havde en mægtig Indflydelse over dem, som var modtagelige for Overbevisning, og Tallet paa dem, som omvendte sig til Evangeliet, voksede.

Den Maade, hvorpaa det af Apostlene forkyndte Budskab vandt Udbredelse, fyldte de vantrø Jøder med Misundelse og Had. og de besluttede øjeblikkelig at standse Paulus's og Barnabas's Virksomhed. Ved falske og overdrevne Rygter fik de Myndighederne til at frygte for, at hele Byen stod i Fare for at blive ægget til Oprør. De fortalte, at store Skarer sluttede sig til Apostlene, og udkastede den Tanke, at de havde hemmelige og farlige Hensigter for Øje.

Som Følge af disse Beskyldninger blev Disciplene atter og atter stillet for Øvrigheden; men deres Forsvarsindlæg var saa klare og forstandige, og deres Fremstilling af, hvad de lærte, var saa behersket og omfattende, at det virkede stærkt til deres Gunst. Skjønt Øvrigheden nærrede Fordom imod dem paa Grund af de urigtige Fremstillinger, man havde hørt, vovede den dog ikke at fordømme dem. Den kunde ikke andet end anerkjende, at Paulus's og Barnabas's Lære vilde bidrage til at gjøre Menneskene til ærbare, lovlydige Borgere, og at Byens Orden og Moral vilde blive forbedret, dersom de Sandheder, Apostlene lærte, blev antaget.

Den Modstand, Disciplene mødte, gjorde, at Sandhedens Budskab vandt stor Udbredelse. Jøderne indsaa, at deres Anstrengelser for at ødelægge de nye Læreres Virksomhed kun bidrog til at skaffe den nye Lære flere Tilhængere. «Mængden i Staden blev splidagtig, og nogle holdt med Jøderne, men nogle med Apostlene.»

[105] Saa rasende blev Jødernes ledende Mænd over den Vending. Sagen tog, at de foresatte sig at ty til Vold for at naa sin Hensigt. Ved at paavirke de sletteste Lidenskaber hos den uvidende, støjende Hob lykkedes det dem at skabe en Tumult, som de gav Apostlenes Lære Skylden for. Ved denne falske Beskyldning haabede de at opnaa Myndighedernes Bistand til Gjennemførelse af sit Forsæt. De var bestemt paa, at Apostlene ikke skulde faa nogen Lejlighed til at forsvare sig, og at Hoben skulde gribe ind ved at stene Paulus og Barnabas og saaledes faa gjort en Ende paa deres Virksomhed.

Venner af Apostlene, der dog ikke var troende, underrettede dem om Jødernes slette Hensigter og opfordrede dem indtrængende til ikke unødigt at udsætte sig for Hobens Raseri, men redde Livet ved Flugt. Paulus og Barnabas forlod derfor Iconium i Stilhed, overladende det til de troende at fortsætte Arbejdet alene en Tid. Men de rejste ingenlunde bort for bestandig. Naar Urolighedene havde lagt sig, var det deres Hensigt at vende tilbage og fuldføre det paabegyndte Arbejde.

Til enhver Tid og i ethvert Land har Guds Sendebud mødt bitter Modstand hos saadanne, som forsætlig forkastede Lyset fra Himlen. Ved Hjælp af Løgn og usandfærdige Fremstillinger har Evangeliets Fiender ofte tilsyneladende sejret og lukket de Døre, gennem hvilke Guds Sendebud kunde vinde Adgang til Folket. Men disse Døre kan ikke altid forblive lukket, og naar Guds Tjenere efter en Tids Forløb er vendt tilbage for at gjenoptage Arbejdet, har Herren ofte virket kraftigt for dem og gjort det muligt at udføre et Arbejde til hans Navns Ære.

Da Apostlene ved Forfølgelse blev fordrevet fra Iconium, rejste de til Lystra og Derbe i Lycaonien. Befolkningen i disse Byer var for en stor Del Hedninger og overtroiske Mennesker; dog var der nogle iblandt dem, som var villige til at høre og modtage Evangeliet. Paa disse Steder og i det omkringliggende Land vilde Apostlene nu virke i Haab om at undgaa Jødernes Fordom og Forfølgelse.

I Lystra var der ingen jødisk Synagoge, skjønt der fandtes en Del Jøder i Byen. Mange af Beboerne i Lystra tilbød ved et Tempel, som var indviet til Jupiter. Da Paulus og Barnabas viste sig i Byen og samlede Befolkningen omkring sig og forklarede dem Evangeliets enkle Sandheder, var der mange, som forsøgte at forene disse Lærdomme med sine egne overtroiske Anskuelse angaaende Jupiters Tilbedelse.

Apostlene gjorde sig Flid for at undervise disse Afgudsdyrkere om Skaberen og om hans Søn, Menneskeslægtens Frelser De henviste dem først til Guds underfulde Gjerninger: til Solen, Maanen og Stjernerne, til den smukke Orden i de skiftende Aarstider, til de mægtige snebedækte Bjerge, til de høje Træer og andre af Naturens mangeartede Vidundere, der vidner om en Kunst, som overgaar al menneskelig Forstand. Gjennem disse den Almægtiges Gjerninger vendte Apostlene Hedningernes Tanker hen paa Verdensaltets store Hersker.

Efter at have klargjort disse Grundsandheder vedrørende Skaberen fortalte Apostlene Folket i Lystra om Guds Søn, der kom fra Himlen til vor Jord, fordi han elskede Menneskene. De talte om hans Liv og Virksomhed, hvordan han blev forkastet af dem, han kom for at frelse, om hans Daab og Korsfæstelse, hans Opstandelse og hans Opfart til Himlen for der at tjene som Menneskeslægtens Talsmands. Saaledes prædikede Paulus og Barnabas i Guds Aand og Kraft Evangeliet i Lystra. [106]

Engang da Paulus talte til Folket om Kristi Virksomhed med at helbrede de syge og lidende, saa han blandt sine Tilhørere en Krøbling, der havde fæstet sit Blik paa ham, og som antog og troede hans Ord. Apostelens Hjerte blev rørt ved Synet af denne plagede Mand, i hvem han saa en, som «havde Tro til at blive helbredet». I Overværelse af denne Forsamling af Afgudsdyrkere befalede Paulus Krøblingen at staa op paa sine Fødder. Hidtil havde den lamme kun formaaet at indtage en siddende Stilling; men nu adlød han øjeblikkelig Apostelens Befaling, og for første Gang i sit Liv stod han op paa sine Fødder Denne Troeshandling fra hans Side bragte ham Kræfter, og han, som hidtil havde været en Krøbling, «sprang op og gik».

«Da Folket saa det, som Paulus havde gjort, raabte de med høj Røst paa Lykaonisk og sagde: Guderne er blevne Mennesker lige

og komme ned til os.» Dette Udraab var i Overensstemmelse med en af deres Traditioner om, at Guderne lejlighedsvis besøgte Jorden. Barnabas kaldte de Jupiter, Gudernes Fader, paa Grund af hans ærværdige Skikkelse, hans værdige Optræden og den Mildhed og Godhed, som saaes i hans Ansigtstræk. Paulus mente de var Mercurius, «fordi han førte Ordet» og var alvorlig og virksom og veltalende i sine Advarsler og Formaninger.

Byens Folk, som gjerne vilde vise sin Taknemmelighed, formaaede Præsten i Jupiters Tempel til at vise Apostlene Hyldest. Han «kom til Porten med Okser og Kranse og vilde ofre sammen med Folket». Paulus og Barnabas havde trukket sig tilbage for at hvile og vidste intet om disse Forberedelser. Snart hørte de imidlertid Lyden af Musik og begejstrede Raab af en stor Menneskemasse, som havde samlet sig ved Huset, hvor de boede.

Da Apostlene kom paa det rene med Anledningen til dette Besøg og det herskende Røre, «sønderrev de deres Klæder og sprang ind blandt Folket i Haab om at faa hindret dem i at gaa videre med sit Forehavende. Med en høj, klangfuld Stemme, der hørtes over Mængdens Raab, bad Paulus om deres Opmærksomhed, og idet Støjen pludselig ophørte, sagde han: «I Mænd, hvi gjør I dette? Vi er ogsaa Mennesker, lige Vilkaar undergivne med eder, og forkynder eder, at I skal vende om fra disse forfængelige Guder til den levende Gud, som har gjort Himlen og Jorden og Havet og alle Ting, som er i dem; hvilken i de forbigangne Tider har ladet alle Hedninger vandre i deres egne Veje, enddog han ikke har ladet sig selv, uden [107] Vidnesbyrd, idet han gjorde os godt, og gav os Regn og frugtbare Tider af Himlen, idet han fyldte os med Føde og vore Hjerter med Glæde.»

Trods Apostlenes bestemte Benægtelse af, at de var Guder, og trods Paulus's Forsøg paa at henlede Folkets Tanker til den sande Gud som den eneste, der er værdig at tilbedes, var det næsten umuligt at formaa Hedningerne til at afstaa fra sit Forsæt om at ofre. Saa fuldt overbevist havde de været om, at disse Mennesker i Sandhed var Guder, og saa stor var deres Begejstring, at de nødvendig vilde indrømme, at de havde taget fejl. Beretningen siger, at Apostlene kunde «neppe stille Folket».

Befolkningen ræsonnerede ud fra den Oinstændighed, at de med egne Øjne havde set den vidunderlige Kraft, som Apostlene udøvede

De havde set en Krøbling, som aldrig før havde gaaet, nu i Besiddelse af fuldkommen Sundhed og Styrke. Det var først efter megen Overtalelse fra Paulus's Side og efter en grundig Forklaring vedrørende hans egen og Barnabas's Mission som Repræsentanter for Himlens Gud og hans Søn, den store Læge, at Folket lod sig overtale til at afstaa fra sit Forsæt.

Paulus's og Barnabas's Virksomhed i Lystra blev pludselig standset af « Jøder fra Antiokia og Iconium », som efter at have hørt om Apostlenes frugtbringende Arbejde i Lycaonien havde besluttet at rejse efter dem og forfølge dem. Efter Ankomsten til Lystra lykkedes det snart disse Jøder at vække hos Folket den samme Bitterhed, som fyldte deres eget Sind. Ved urigtige Fremstillinger og Bagvaskelser blev de, der nylig havde betragtet Paulus og Barnabas som Guder, overtalt til at tro, at Apostlene i Virkeligheden var værre end Mordere og fortjente Døden.

Den Skuffelse, det havde været for Beboerne i Lystra ikke at maatte ofre til Apostlene, forberedte dem til at vende sig imod Paulus og Barnabas med en lignende Iver som den, hvormed de før havde hyldet dem som Guder. Opflammet af Jøderne lagde de Planer for at øve Vold mod Apostlene Jøderne paalagde dem ikke at give Paulus nogen Anledning til at tale, under Paaskud af at dersom han fik en saadan Anledning, vilde han fortrylle Folket.

De morderiske Hensigter hos Evangeliets Fiender blev snart bragt i Udførelse. Paavirket af Ondskabens Magter greb Lystrianerne i satanisk Raseri Paulus og stenede ham. Apostelen troede, at hans sidste Time var kommet. Stefanus's Martyrdød og hans uheldige Del i denne traadte levende frem i hans Erindring. Bedækket af Saar og svækket af Smerte faldt han til Jorden, og den rasende Hob « slæbte ham udenfor Byen, da de troede, at han var død ».

De troende i Lystra, som under Paulus's og Barnabas's Virksomhed var blevet omvendt til Jesu Tro, lod sig i denne prøvende Stund ikke røkke i sin Troskab mod Sandheden. Deres Fienders urimelige Modstand og grusomme Forfølgelse tjente kun til at befæste disse gudhengivne Brødre yderligere i Troen, og trodsende al Fare og Haan viste de nu sin Troskab ved at sorgfulde samle sig omkring ham, som de troede var død

Hvor stor blev ikke deres Forundring, da Apostelen midt under deres Klagerraab pludselig løftede Hovedet og stod op paa sine

Fødder med Herrens Pris paa sine Læber! Det at denne Guds Tjener saa aldeles uventet kom til Live, blev af de troende betragtet som et guddommeligt Mirakel, et synligt Tegn paa, at Herren billigede, at de havde antaget den nye Lære. De frydede sig med usigelig Glæde og priste Gud med forøget Tro.

Blandt dem, som var blevet omvendt i Lystra, og som var Øjenvidner til Paulus's Lidelse, var der en, som senere skulde blive en fremragende Kristi Arbejder og komme til at deltage med Apostelen i de Prøvelser og Glæder, som følger med banebrydende Virksomhed paa vanskelige Steder. Det var den unge Mand Timotheus. Da Paulus blev slæbt ud af Staden, var denne Yngling med blandt dem, som stillede sig omkring hans tilsyneladende livløse Legeme, og som saa ham staa op, saaret og bedækket med Blod, men med Pris paa sine Læber, fordi det var blevet ham forundt at lide for Kristi Skyld.

Dagen efter at Paulus var blevet stenet, drog Apostlene til Derbe, hvor deres Arbejde blev velsignet, og mange Sjæle antog Kristus som Frelseren. Men «der de havde prædikeret i denne Stad og gjort mange Disciple», var hverken Paulus eller Barnabas tilfreds med at optage Arbejde andetsteds uden at have styrket dem i Troen, som de var blevet tvunget til at overlade til sig selv i nogen Tid paa de Steder, hvor de nylig havde virket. Uden at lade sig forfærde af Faren vendte de derfor «tilbage til Lystra og Iconium og Antiokia, og bestyrkede Disciplenes Sjæle, og paamindede dem, at blive faste i Troen» Mange havde antaget Evangeliets Glædesbudskab og saaledes udsat sig for Modstand og Forsmædelse. Disse søgte nu Apostlene at befæste i Troen, for at det udførte Arbejde kunde blive af Varighed.

Som en vigtig Betingelse for de nyomvendtes aandelige Vækst sørgede Apostlene omhyggeligt for at beskytte dem ved Hjælp af en evangelisk Mcnighedsorden. Menigheder blev tilbørlig organiseret paa alle Steder i Lykaonien og Pisidien, hvor der fandtes troende. I hver Menighed blev der udnævnt Embedsmænd, og der blev fastsat Orden og Regler for Ledelsen af alle Anliggender, som hørte med til de troendes aandelige Trivsel.

Dette var i Overensstemmelse med den evangeliske Plan om at forene alle troende i Kristus til ét Legeme, og denne Plan holdt Paulus sig nøje til gennem hele sin Virksomhed. De, som paa et hvilket som helst Sted ved hans Virksomhed blev ledet til at antage Kristus som sin Frelser, blev, naar det rette Tidspunkt var kommet,

organiseret til en Menighed. Dette blev gjort, selv om de troende kun var faa i fallet. De Kristne blev saaledes oplært til at hjælpe hverandre, ihukommende Løftet: «Hvor to eller tre er forsamlede i mit Navn, der er jeg midt iblandt dem» Matt. 18: 12. [109]

Og Paulus glemte ikke de Menigheder, der saaledes var blevet stiftet. Omsorgen for disse Menigheder hvilede paa ham som en stadig voksende Byrde. Hvor faatallig en Gruppe end var, saa var den dog Gjenstand for hans stadige Omsorg. Han vaagede omhyggeligt over de smaa Menigheder; thi han forstod, at de trængte til særskilt Omsorg, for at Medlemmerne kunde blive grundigt befæstet i Sandheden og oplært til at virke alvorligt og uegennyttigt for sine Omgivelser.

I alt sit Missionsarbejde søgte Paulus og Barnabas at følge Kristi Eksempel paa villig Opofrelse og trofast, alvorligt Arbejde for Sjæle. De var aarvaagne, nidkjære og utrættelige og gik ikke paa Akkord med egen Lyst eller personlig Bekvemmelighed; men med Bøn og uafsladelig Virksomhed udsaaede de Sandhedens Sæd. Og under Udsaaelsen af Sæden var de omhyggelige med at give alle, som antog Evangeliet, praktisk Undervisning af uberegnelig Værdi. Dette Alvor og denne Guds frygt gjorde, at de nye Disciple fik et varigt Indtryk af Vigtigheden af det evangeliske Budskab.

Naar lovende og evnerige Mænd, som f. Eks. Timotheus, blev omvendt, gjorde Paulus og Barnabas sig alvorlig Flid for at vise dem Nødvendigheden af at virke i Herrens Vingaard; og naar Apostlene rejste til et andet Sted, holdt disse Medlemmer fast ved Troen og voksede i den. De var blevet omhyggelig undervist om Herrens Vej og havde lært at virke uegennyttigt, alvorligt og flittigt for sine Medmenneskers Frelse. Denne omhyggelige Undervisning af de nyomvendte kom til at udgjøre en vigtig Aarsag til den mærkværdige Fremgang, som ledsagede Paulus og Barnabas i deres Virksomhed med at forkynde Evangeliet i hedenske Lande.

Den første Missionsrejse nærmede sig hurtigt sin Afslutning. Idet de befalede de nylig organiserede Menigheder til Herren, rejste Apostlene til Pamfylie, «og da de havde talet Ordet i Perge, drog de ned til Attalia. Og derfra sejlede de til Antiokia». [110]

Kapitel 19—Jøder og Hedninger.

EFTER Ankomsten til Antiokia i Syrien, hvorfra de var blevet udsendt paa sin Missionsrejse, benyttede Paulus og Barnabas den første Lejlighed til at samle de troende og berette for dem, «hvor store Ting Gud havde gjort med dem, og at han havde opladt Hedningerne Troens Dør». Ap Gj. 14: 27. Menigheden i Antiokia var stor og vokste stærkt. Da den var et Centrum for Missionsvirksomheden, udgjorde den en af de vigtigste Forsamlinger af troende Kristne. Dens Medlemmer bestod af mange forskellige Klasser Mennesker, baade Jøder og Hedninger.

Medens Apostlene forenede sig med Ordets Forkyndere og Medlemmerne i Antiokia i en alvorlig Bestræbelse for at vinde mange Sjæle for Kristus, lykkedes det nogle jødiske troende fra Judæa «af Farisæernes Sekt» at rejse et Spørgsmaal, der snart førte til en omfattende Strid i Menigheden og bragte Forfærdelse over de troende Hedninger. Med stor Bestemthed hævdede disse jødisksindede Lærere, at for at blive salig maatte man lade sig omskjære og holde hele Ceremoniloven.

Paulus og Barnabas imødegik øjeblikkelig denne falske Lære og holdt paa, at Sagen ikke burde komme frem for Hedningerne. Mange af de troende Jøder i Antiokia derimod billigede det Standpunkt, som de fra Judæa nylig ankomne Brødre indtog.

De omvendte Jøder var ikke oplagt til at gaa saa hurtig frem, som Guds Forsyn aabnede Vejen for dem. Frugterne af Apostlenes Virksomhed blandt Hedningerne viste klart, at de omvendte blandt denne sidstnævnte Klasse vilde komme til langt at overgaa de jødiske omvendte i Antal. Jøderne frygtede for, at dersom de i deres Love bestemte Begrænsninger og Ceremonier ikke blev paalagt Hedningerne som Betingelse for Optagelse i Menigheden, saa vilde Jødernes nationale Ejendommeligheder, der hidtil havde adskilt dem fra alle andre Folk, tilsidst forsvinde blandt dem, som antog Evangeliet.

Jøderne havde altid rost sig af sin af Gud anordnede Tempeltjeneste, og mange af dem, der var blevet omvendt til Troen paa Kristus, troede fremdeles, at eftersom Gud engang havde foreskrevet den hebraiske Form for Gudsdyrkelse, saa var det usandsynligt, at han nogensinde vilde bemyndige en Forandring i nogen af dens Bestemmelser. De fastholdt, at de jødiske Love og Ceremonier burde indgaa i den kristne Religions Forskrifter. Det gik langsomt med at faa dem til at indse, at deres Ofringer kun havde været et Forbillede paa Guds Søns Død, hvori Forbillede mødte Modbillede, og at den mosaiske Husholdnings Forskrifter og Ceremonier ikke længer var bindende. [111]

Forud for sin Omvendelse havde Paulus betragtet sig som ustraffelig «efter Lovens Retfærdighed». Fil. 3: 6. Men efter at have gennemgaaet en Hjerteforandring havde han faaet en klar Forstaaelse af Frelserens Mission som en Gjenløser for hele Menneskeslægten, Hedninger saavel som Jøder, og lært at forstaa Forskjellen mellem en levende Tro og et dødt Formvæsen. I Lyset af Evangeliet havde de gamle Forskrifter og Ceremonier, der var givet Israeliterne, faaet en ny og dybere Betydning. Det, som disse Ting havde været en Skygge af, var blevet fyldbyrdet; og de, som levede under den evangeliske Husholdning, var blevet fritaget for deres Overholdelse. Guds uforanderlige Lov, de ti Bud, holdt Paulus derimod fremdeles i Aand saavel som i Bogstav.

I Menigheden i Antiokia fremkaldte Spørgsmaalet om Omskjærelsen megen Strid og Diskussion. Af Frygt for, at en fortsat Diskussion skulde hidføre en Splittelse i Menigheden, besluttede Menighedens Medlemmer tilsidst at sende Paulus og Barnabas tilligemed nogle ansvarlige Mænd indenfor Menigheden til Jerusalem for at fremlægge Sagen for Apostlene og de Ældste. De skulde der træffe sammen med Udsendinge fra de forskellige Menigheder og med dem, der var kommet til Jerusalem for at overvære den forestaaende Højtid. I Mellemtiden skulde al Strid bilægges, indtil et almindeligt Raad havde afgivet en endelig Kjendelse. Denne Kjendelse skulde saa godkjendes overalt af de forskellige Menigheder ud over Landet.

Paa Vejen til Jerusalem besøgte Apostlene de troende i de Byer, som de rejste igjennem, og opmuntrede dem ved at fortælle om sine Erfaringer i Guds Værk og om Hedningernes Omvendelse.

I Jerusalem traf de Delegerede fra Antiokia sammen med Brødrene fra de forskellige Menigheder, som var samlet til et almindeligt Møde; og for disse berettede de om den Fremgang, de havde haft i sin Virksomhed blandt Hedningerne. Derefter gav de en klar Fremstilling af den Forvirring, der var opstaaet som en Følge af, at visse omvendte Farisæere var rejst til Antiokia og der havde fremholdt, at de omvendte Hedninger maatte lade sig omskjære og holde Moseloven, dersom de skulde blive frelst.

[112] Dette Spørgsmaal blev Gjenstand for en ivrig Drøftelse i Forsamlingen. I umiddelbar Forbindelse med Spørgsmaalet om Omskjærelsen var der ogsaa flere andre Punkter, som krævede omhyggelig Overvejelse. Et af disse var Spørgsmaalet om, hvilken Stilling man skulde indtage til Brugen af Kjød, der havde været ofret til Afguder. Mange af de omvendte Hedninger boede blandt uvidende og overtroiske Mennesker, som hyppigt frembar Ofre for Afguder. Præsterne i denne hedenske Gudsdyrkelse drev en omfattende Handel med de Ofre, som blev bragt til dem; og Jøderne frygtede for, at de omvendte Hedninger vilde bringe Kristendommen i Vanry ved at købe det, som blev ofret til Afguderne, og der-ved i nogen Grad bifalde de hedenske Skikke.

Hedningerne havde endvidere for Skik at spise Kjødet af Dyr, som var blevet kvalt, medens Jøderne havde faaet guddommeligt Paabud om, at naar Dyr blev slagtet til Spise, skulde man drage særskilt Omsorg for, at Blodet flød fra Legemet, da Kjødet ellers vilde blive belagt som usundt. Gud havde givet Jøderne disse Bestemmelser til Sundhedens Bevarelse. Jøderne ansaa det som Synd at benytte Blodet til Spise; de troede, at Blodet var Livet, og at Udgydelse af Blod var en Følge af Synden.

Hedningerne derimod havde for Skik at opbevare det Blod, der flød fra Offerdyret, og benytte det ved Tilberedelsen af Føde. Jøderne kunde ikke tro, at der burde gjøres nogen Forandring i de Skikke, som de havde antaget ifølge Guds særskilte Vejledning. Hvis en Jøde og en Hedning under de bestaaende Forhold skulde spise ved samme Bord, saa vilde den sidste blive til Anstød og Forargelse for den første.

Hedningerne, og da navnlig Grækerne, var overordentlig ryggesløse, og der var Fare for, at der kunde være dem, som, endnu uomvendte i Hjertet, vilde bekjende sig til Troen uden at aflægge

sine syndige Vaner. De jødiske Kristne kunde ikke taale denne Umoralskhed, der af Hedningerne ikke engang blev betragtet som en Forbrydelse. Jøderne fandt det derfor i høj Grad passende, at Omskjærelse og Overholdelse af Ceremoniloven skulde paalægges de fra Hedenskabet omvendte som en Garanti for deres Oprigtighed og Gudsfrygt. Dette, mente man, vilde forebygge, at saadanne blev lagt til Menigheden, som antog Troen uden sand Omvendelse, og som siden kunde bringe Skam over Sagen ved et umoralsk og udskejende Liv.

De forskellige Punkter, som Afgjørelsen af det foreliggende Hovedspørgsmaal berørte, syntes at frembyde uoverstigelige Vanskeligheder. Men den Helligaand havde i Virkeligheden allerede afgjort dette Spørgsmaal, paa hvis Afgjørelse den kristne Menigheds Fremgang, om ikke selve dens Bestaaen, syntes at bero.

«Der man havde tvistet meget herom, opstod Peter og sagde til dem: I Mænd, Brødre! I ved, at Gud for lang Tid siden udvalgte mig iblandt os, at Hedningerne ved min Mund skulde høre Evangeliums Ord og tro.» Han fremholdt, at den Helligaand havde afgjort det omstridte Spørgsmaal ved at komme over de uomskaarne Hedninger med samme Kraft som over de omskaarne Jøder. Han berettede om sit Syn, hvori Gud havde vist ham en Dug fyldt med alle Slags firfødde Dyr og befalet ham at slagte og æde. Og da han nægtede at gjøre dette under Henvisning til, at han aldrig havde spist noget vanhelligt eller urent, var der blevet svaret: «Hvad Gud har rensset, holde du ikke for urent!» Ap. Gj. 10: 15.

Peter omtalte dernæst den tydelige Forklaring, han havde faaet paa disse Ord næsten umiddelbart derefter, da han blev anmodet om at gaa til Høvedsmanden og undervise ham om Troen paa Kristus. Denne Befaling viste, at Gud ikke anser Personer, men antager og anerkjender alle, som frygter ham. Peter talte om, hvor forbauset han var blevet, da han under Forkyndelsen af Sandhedens Ord til dem, som var forsamlet i Kornelius's Hus, blev Vidne til, at den Helligaand kom over Tilhørerne, Hedninger saavel som Jøder. Det samme Lys og den samme Herlighed, der straaledede over de omskaarne Jøder, kastede ogsaa sin Glans over de uomskaarne Hedningers Ansigter. Dette var Guds Meddelelse til Peter om, at han ikke skulde agte den ene ringere end den anden; thi Kristi Blod kunde rense fra al Urenhed.

[113]

Peter havde engang tidligere talt med sine Brødre angaaende Kornelius's og hans Venners Omvendelse og om sin Omgang med dem. Idet han ved hin Lejlighed berettede, hvorledes den Helligaand var falden paa Hedningerne, udtalte han: «Dersom Gud da har givet dem lige Gave med os, der de troede paa den Herre Jesus Kristus, hvo var da jeg, at jeg skulde kunne hindre Gud?» Ap. Gj. 11: 17. Med ligesaa stor Varme og Kraft udtalte han nu: «Og Gud, som kjender Hjerterne, vidnede for dem, idet han gav dem den Helligaand ligesom og os. Og han gjorde ingen Forskjel imellem os og dem, idet han rensede deres Hjerter ved Troen. Hvi frister I da nu Gud, at I vil lægge et Aag paa Disciplenes Halse, hvilket hverken vore Fædre, ej heller vi har formaaet at bære?» Dette Aag var ikke de ti Bud, saaledes som nogle paastaar, der benægter Lovens bindende Krav. Peter hentydede her til Ceremoniloven, der var blevet sat ud af Kraft ved Kristi Korsfæstelse.

Peters Tale bragte Forsamlingen til et Punkt, hvor den med Taalmodighed kunde høre paa Paulus og Barnabas, der berettede om sit Arbejde iblandt Hedningerne. «Da tiede hele Mængden, og de hørte paa Barnabas og Paulus, som fortalte, hvor store Tegn og Undergjerninger Gud havde gjort blandt Hedningerne ved dem.»

Jakob afgav ogsaa sit bestemte Vidnesbyrd og erklærede, at det var Guds Hensigt at give Hedningerne de samme Rettigheder og Velsignelser, som blev tilstaaet Jøderne.

Den Helligaand fandt det rigtigt ikke at paatvinge de omvendte Hedninger den ceremonialske Lov. og Apostlenes Mening om denne Sag var Guds Aands Mening. Jakob førte Ordet ved Mødet, og hans endelige Kjendelse var: «Derfor dømmes jeg, at man ikke skal besvære dem af Hedningerne, som omvender sig til Gud.»

Dermed var Drøftelsen til Ende. I dette Tilfælde har vi en Gjendrivelse af den Lære, som forfægtes af den romersk-katolske Kirke, at Peter var Menighedens Hoved. De, der som Paver har givet sig ud for at være hans Efterfølgere, har intet bibelsk Grundlag for sine Paastande. Intet i Peters Liv berettiger den Antagelse, at han blev ophøjet over sine Brødre som den Højstes Stedfortræder. Dersom de, der har erklæret sig for at være Peters Efterfølgere, havde fulgt hans Eksempel, vilde de altid have ladet sig nøje med at staa paa samme Trin som sine Brødre.

I dette Tilfælde synes det, som om Jakob var valgt til at udtale den Kjendelse, man var blevet enig om i Raadet. Hans Kjendelse var, at Ceremoniloven, og da navnlig Omskjærelsens Anordning, ikke skulde paanødes Hedningerne og ikke engang anbefales dem. Jakob søgte at indprente den Kjendsgjærning i Brødrenes Sind, at Hedningerne ved at vende sig til Gud havde gjort en stor Forandring i sit Liv, og at man skulde være meget forsigtig med at besvære dem med indviklede og tvivlsomme Spørgsmaal af underordnet Betydning, for at de ikke skulde blive mismodige, naar de fulgte Kristus.

De omvendte Hedninger skulde dog give Slip paa Skikke, som var uforenelige med Kristendommens Grundsætninger. Apostlene og de Ældste enedes derfor om at paalægge Hedningerne at afstaa fra Kjød, som havde været ofret til Afguder, fra Horeri, fra det kvalte og fra Blod. Det skulde paalægges dem at holde Budene og leve et helligt Liv. Det skulde ogsaa forsikres dem, at de, som havde paastaet, at Omskjærelsen var bindende, ikke havde erholdt Myndighed dertil af Apostlene.

Paulus og Barnabas blev dem anbefalet som Mænd, der havde vovet sit Liv for Herren. Judas og Silas blev sendt med disse Brødre for mundtlig at overbringe Menigheden Raadets Beslutning: «Det er den Helligaands Beslutning og vor, ingen videre Byrde at paalægge eder, uden disse nødvendige Ting: at I skal holde eder fra Afgudsoffer, og fra Blod, og fra det kvalte, og fra Horeri. Naar I holder eder derfra, gjør I ret.» Disse fire Herrens Tjenere blev sendt til Antiokia med Brevet og Budskabet, som skulde gjøre Ende paa al Tvist; thi denne Beslutning kom fra den højeste Myndighed paa Jorden.

Raadet, som afgjorde denne Sag, var saminensat af Apostle og Lærere, der havde taget en fremtrædende Del i at oprejse Menigheder af Jøder og Hedningekristne, i Forbindelse med Delegerede fra de forskjellige Steder. Ældste fra Jerusalem og Udsendinge fra Antiokia var nærværende, og de mest indflydelsesrige Menigheder var repræsenteret. Raadet handlede i Overensstemmelse med, hvad Indsigt og Forstand foreskrev, og med den Værdighed, som den Menighed ejer, der er oprettet efter Guds Vilje. Under Forhandlingerne kom de alle til at se, at Gud selv havde besvaret det foreliggende Spørgsmaal ved at lade den Helligaand komme over Hedningerne, og de indsaa, at det paalaa dem at følge Aandens Vej ledning.

[115]

Det blev ikke krævet, at samtlige Kristne alle skulde afgive sin Stemme i Sagen. «Apostlene og de Ældste,» Mænd med Indflydelse og Dømmekraft, affattede og udstedte Beslutningen, som derpaa tiltraadtes af alle de kristne Menigheder. Det var imidlertid ikke alle, som var tilfreds med Kjendelsen; der var enkelte ærgjerrige, selvkloge Brødre, som tog Afstand fra den. Disse Mænd paatog sig at nedbryde det Arbejde, som blev udført af de Mænd, Gud havde beskikket til at forkynde Evangeliet. Helt fra Begyndelsen af har Menigheden maattet mode saadanne Hindringer, og saaledes vil det vedblive til Tidens Ende.

Jerusalem var Jødernes Hovedstad, og der var den største Afsondring og religiøse Forblindelse at finde. De jødiske Kristne, der til Stadighed saa Templet, var ganske naturligt udsat for at lade Sindet dvæle ved Jødernes særskilte Privilegier som et Folk. Da de saa den kristne Menighed afvige fra Jødedommens Ceremonier og Overleveringer og forstod, at den særskilte Herlighed, som var tillagt de jødiske Skikke, snart vilde gaa tabt i den nye Lære, harmedes mange paa Paulus, der for en stor Del havde hidført denne Forandring. Ikke engang alle blandt Disciplene kunde godt anerkjende Raadets Beslutning. Enkelte var nidkjære for Ceremoniloven, og de betragtede Paulus med umilde Blikke, fordi de mente, at hans Principper vedrørende Forpligtelserne overfor den jødiske Lov var for slappe.

De vidromfattende Bestemmelser, som blev fattet i dette Raad, skabte Tillid blandt de troende Hedninger, og Guds Sag havde Fremgang. I Antiokia nød Menigheden godt af Judas's og Silas's Nærværelse, de særskilte Udsendinge, der fulgte med Apostlene fra Modet i Jerusalem. «Judas og Silas, som og selv var Profeter, formanede Brødrene med megen Tale og bestyrkede dem.» Disse gudfrygtige Mænd blev i Antiokia i nogen Tid. «Paulus og Barnabas opholdt sig i Antiokia og lærte og forkyndte tilligemed mange andre Herrens Ord.»

Da Peter senere hen besøgte Antiokia, vandt han manges Tillid ved sin forstandige og kloge Optræden overfor de omvendte Hedninger. I nogen Tid handlede han i Overensstemmelse med det Lys, han havde modtaget fra Himlen. Han overvandt sin naturlige Fordom saa vidt, at han kunde sidde tilbords med de omvendte Hedninger. Men

da Jøder, som var nidkjære for Ceremoniloven, kom fra Jerusalem, var Peter uklog nok til at forandre sin Optræden overfor de omvendte fra Hedenskabet. Flere Jøder hyklede ogsaa med ham. «saa at endog Barnabas blev henrevet af deres Hykleri.» Gal. 2: 13, 14. Denne Aabenbarelse af Svaghed hos dem, der var blevet agtet og elsket som Ledere, efterlod et meget pinligt Indtryk paa de troende Hedningers Sind. og der truede med at opstaa Splittelse i Menigheden. Men Paulus, som forstod, hvilken uheldig Indflydelse denne dobbelte Optræden fra Peters Side vilde have paa Menigheden, irettesatte ham aabenbart for hans Forsøg paa at skjule sin virkelige Opfattelse. I Menighedens Paahør stillede Paulus Peter det Spørgsmaal: «Der-som du, som er en Jøde, lever paa hedensk Vis og ikke paa j disk Vis, hvorfor tvinger du da Hedningerne til at leve paa jødisk Vis?» Gal. 2: 13, 14.

Peler indsaa det Fejlgreb, han havde begaaet, og gik straks til-værks med at gjøre det onde godt igjen, saa vidt som det stod i hans Magt. Gud, der kjender Enden fra Begyndelsen, tillod, at denne Ka-ractersvaghed hos Peter blev aabenbaret, for at den prøvede Apostel maatte forstaa, at der ikke hos ham selv var noget, som han kunde rose sig af. Selv de bedste Mænd vil tage fejl, naar de overlades til sig selv. Gud saa ogsaa, at den Tid vilde komme, da nogle i sin Blindhed vilde tillægge Peter og hans foregivne Efterfølgere de op-højede Prærogativer, som tilhører Gud alene. Og denne Beretning om Apostelens Svaghed skulde blive staaende som et Bevis paa hans Fejlbarhed og paa den Kjendsgjerning, at han i ingen Henseende stod paa et højere Trin end de øvrige Apostle.

[116]

Beretningen om denne Afvigelse fra rigtige Principper staar som en højtidelig Advarsel til Mænd i betroede Stillinger i Guds Sag, at de ikke maa afvige fra Troskabens Vej, men fast holde sig til Principper. Jo større Ansvar der lægges paa en Person, og jo større hans Anledning er til at foreskrive og styre, desto større Skade vil han visselig gjøre, dersom han ikke omhyggelig følger Herrens Vej og virker i Overensstemmelse med de Beslutninger, der fattes, naar de troende er samlet til fælles Raadslagning.

Efter alle Peters Fejlgreb. efter hans Fald og Oprejsning, hans lange Tjenestetid, hans indgaaende Kjendskab til Kristus og til Frel-serens retlinjede Overholdelse af rigtige Principper, efter al den Undervisning, han havde modtaget, og alle de Gaver, den Indfly-

delse og den Kundskab, han havde erhvervet sig ved at prædike og lære Ordet, — er det mærkeligt, at han efter alt dette skulde hengive sig til Hykleri og omgaa Evangeliets Grundsætninger af Frygt for Mennesker eller for at vinde Agtelse? Er det ikke mærkeligt, at han skulde vakle i sin Fastholdelse af, hvad der var Ret? Maatte Gud hjælpe enhver til at indse sin egen Hjælpeløshed og sin Udygtighed til at styre sit eget Skib trygt i Havn!

I sin Virksomhed maatte Paulus ofte staa alene. Han havde modtaget særskilt Undervisning af Gud og vovede ikke at vige i mindste Maade, naar Principper stod paa Spil. Til Tider var Byrden svær, men han holdt urokkelig fast ved, hvad der var Ret. Han indsaa, at Menigheden aldrig maatte komme ind under menneskelig Kontrol. Menneskers Traditioner og Grundsætninger maatte ikke træde i Stedet for aabenbarede Sandheder. Evangeliets Fremgang maatte ikke hindres af Menneskers Fordomme og Begunstigelser, uanset hvilken Stilling vedkommende end maatte beklæde i Menigheden.

Paulus havde viet sig selv og alle sine Kræfter til Guds Tjeneste. Han havde modtaget Evangeliets Sandheder direkte fra Herren, og gennem hele sin Virksomhed vedligeholdt han en levende Forbindelse med de himmelske Kræfter. Han var blevet undervist af Gud om ikke at lægge unødvendige Byrder paa de Hedningekristne, og da jødisksindede Kristne i Menigheden i Antiokia fremholdt Spørgsmaalet om Omskjærelsen, vidste Paulus derfor, hvad den Hellig- ands Beslutning var angaaende en saadan Lære, og han indtog et fast og urokkeligt Standpunkt, som medførte, at Menigheden blev fritaget for jødiske Ceremonier og Kirkeskikke.

Til Trods for at Paulus var blevet personlig undervist af Gud, nærede han ingen opskruede Anskuelser angaaende den enkeltes Ansvar. Samtidig med at han søgte direkte Vejledning hos Gud, var han altid rede til at anerkjende den Myndighed, som var nedlagt hos de troende, der var forenet ved Menighedslivets Baand. Han vidste, det var nødvendigt at modtage Raad, og naar der opstod vigtige Spørgsmaal, var det ham en Glæde at fremlægge disse for Menigheden og forene sig med sine Brødre i at søge Gud om Visdom til at træffe de rigtige Afgjørelser. Selv «Profeters Aander», sagde han. «er Profeter underdanige. Thi Gud er ikke Forvirringens, men Fredens Gud « 1 Kor. 14: 32, 33. Med Peter lærte han, at alle, som

hører Menigheden til, bør være «hverandre underdanige». 1 Pet. 5:
5.

[118]

Kapitel 20—Korset ophøjet.

EFTER at have tilbragt nogen Tid med at virke i Antiokia foreslog Paulus for sin Medarbejder, at de skulde begive sig ud paa en ny Missionsrejse. «Lad os dog vende tilbage og se til Brødrene i enhver By, hvor vi forkyndte Herrens Ord, hvorledes de har det!»

Baade Paulus og Barnabas nærede en øm Omsorg for dem, som havde omfattet Evangeliet under deres Virksomhed, og de længtes efter at se dem. Denne Omsorg bevarede Paulus altid. Selv naar han befandt sig i fjerne Missionsmarker, langt borte fra de Steder, hvor han først havde virket, vedblev han at føle det som sin Pligt at formane disse omvendte til at blive tro «og fuldende» sin «Helliggjørelse i Guds Frygt». 2 Kor. 7: 1. Stadig søgte han at hjælpe dem til at blive selvstændige Kristne, som voksede, blev stærke i Troen, brændende i sin Nidkjerhed og helhjertede i sin Hengivenhed for Gud og i Arbejdet for hans Riges Fremme.

Barnabas var villig til at følge med Paulus, men ønskede at tage Markus med, som nu atter havde besluttet at tage Del i Virksomheden. Dette satte Paulus sig imod. Han «holdt for, at de ikke skulde tage den med», som havde forladt dem i et vanskeligt Øjeblik paa deres første Missionsrejse. Han var ikke til Sinds at undskylde den Svaghed, Markus havde udvist ved at forlade Arbejdet for at nyde Hjemmets Tryghed og Bekvemmeligheder. Han paastod, at en Mand med saa liden Udholdenhed, var uskikket til et Arbejde, der krævede Taalmodighed, Selvfornægtelse, Mod, Hengivenhed, Tro og Villighed til at ofre endog Livet, om saa skulde være. Saa skarp blev Striden, at Paulus og Barnabas skiltes, idet denne fulgte sin Overbevisning og tog Markus med. «Barnabas tog Markus til sig og sejlede til Cypern. Men Paulus udvalgte Silas og drog ud, anbefalet af Brødrene til Guds Naade.»

Paulus og Silas rejste igjennem Syrien og Cilicien, hvor de styrede Menighederne, og kom tilsidst til Derbe og Lystra i Provinzen Lykaonien. Det var i Lystra, Paulus var blevet stenet; men nu besøger han atter det Sted, hvor han før svævede i Fare. Det var

ham magtpaaliggende at se, hvordan de, som ved hans Virksomhed havde antaget Evangeliet, stod sin Prøve Han blev ikke skuffet; thi han fandt, at de troende i Lystra havde staaet fast trods voldsom Modstand.

Her traf Paulus atter Timotheus, som havde været Vidne til hans Lidelser ved Slutningen af det første Besøg i Lystra. Det Indtryk, Timotheus dengang havde faaet, var blevet stærkere med Ti- den, [119] indtil han nu var overbevist om, at det var hans Pligt at træde ind i Prædikegerningen. Han følte sig knyttet til Paulus og ønskede at tage Del med ham i Arbejdet ved at bistaa ham, efter som Lejligheden maatte tilbyde sig.

Silas, Paulus's Medarbejder, var en prøvet Arbejder, der havde Profetiens Gave; men det Værk, som skulde udføres, var saa stort, at det var nødvendigt at oplære flere Arbejdere til virksom Tjeneste. I Timotheus saa Paulus en Mand, som forstod Prædikeembedets Hellighed, som ikke lod sig afskrække ved Udsigterne til at møde Lidelse og Forfølgelse, og som var villig til at modtage Undervisning. Alligevel vovede Apostelen ikke at paatage sig det Ansvar at oplære Timotheus, som endnu var en uprøvet ung Mand, til en Evangeliets Forkynder uden først at have skaffet sig fuld Vished vedrørende hans Karakter og tidligere Liv.

Timotheus's Fader var Græker, og hans Moder Jødinde. Fra Barndommen af havde han kjendt Skrifterne. I Hjemlivet havde han været Vidne til en sund og sand Guds frygt. Hans Moders og Bedstemoders Tro paa den hellige Skrift var ham en stadig Paamindelse om, hvilken Velsignelse der ligger i at gjøre Guds Vilje. Guds Ord var Regelen for den Opdragelse, disse to gudfrygtige Kvinder havde givet Timotheus. Den aandelige Kraft i de Lærdomme, han havde modtaget af dem, bevarede ham ren i Tale og ubesmittet af de onde Indflydelser, som han var omgivet af. Saaledes havde hans Lærere i Hjemmet samvirket med Gud i at berede ham til at bære Byrder.

Paulus saa, at Timotheus var trofast, standhaftig og paalidelig, og valgte ham som sin Ledsager i Virksomheden og paa sine Rejser. De, som havde undervist Timotheus i hans Barndom, blev belønnet ved at se ham nøje knyttet til den store Apostel. Timotheus var en meget ung Mand, da han af Gud blev udset til Lærer; men ved den Opdragelse, han havde faaet i sin tidlige Barndom, var han blevet saa grundfæstet i sine Principer, at han var skikket til at tage Pladsen

som Paulus's Medhjælper; og ung som han var, bar han sit Ansvar med kristelig Ydmyghed.

Af Forsigtighedshensyn tilraadede Paulus klogelig, at Timotheus skulde lade sig omskjære — ikke fordi Gud krævede det, men for at forebygge den Indvending, som kunde opstaa hos Jøderne imod hans Virksomhed. Under sit Arbejde rejste Paulus fra By til By i mange Lande, og ofte vilde han have Lejlighed til at prædike Kristus i de jødiske Synagoger saavel som paa andre Steder, hvor Folk kom sammen. Dersom det blev bekjendt, at en af hans Medarbejdere var uomskaaren, kunde Jødernes Fordom og religiøse Forbindelse lægge store Hindringer i Vejen for hans Arbejde. Overalt mødte Apostelen skarp Modstand og haard Forfølgelse. Han ønskede at bringe sine jødiske Brødre saavel som Hedningerne Kundskab om [120] Evangeliet, og derfor bestræbte han sig for at fjerne ethvert Paa-skud for Modstand, saa langt som dette var foreneligt med Troen. Men samtidig som han tog dette Hensyn til jødisk Fordom, troede han og lærte, at Omskjærelse eller Forhud er intet, og at Evangeliet om Kristus er alt.

Paulus elskede Timotheus, sin «ægte Søn i Troen». 1 Tim. 1 : 2. Den store Apostel prøvede ofte den unge Discipel ved at stille ham Spørgsmaal angaaende den hellige Skrift; og medens de rejste omkring fra Sted til Sted, underviste han ham omhyggeligt om, hvorledes han skulde arbejde paa bedste Maade. Baade Paulus og Silas søgte i al sin Omgang med Timotheus at uddybe det Indtryk, han allerede havde faaet af Prædikeembedets hellige, alvorlige Karakter.

I sin Virksomhed søgte Timotheus stadig Raad og Undervisning hos Paulus. Han handlede ikke efter Indskydelse, men efter rolig Overvejelse og Betænkning, idet han ved hvert Skridt spurgte: Er dette Herrens Vej? Den Helligaand fandt i Timotheus en, som han kunde skikke og danne som et Tempel for Guds Iboen.

Naar Bibelens Lærdomme efterleves i det daglige Liv, øver de en dyb og varig Indflydelse paa Karakteren. Denne Bibelens Undervisning lærte Timotheus og efterlevede den Han havde ingen særlig udprægede Talenter; men hans Arbejde var værdifuldt, fordi han anvendte de Evner, Gud havde givet ham, i Mesterens Tjeneste. Hans Forstaaelse af praktisk Gudsfrygt udmærkede ham fremfor andre troende og skaffede ham Indflydelse.

De, som virker for Sjæles Frelse, maa opnaa en dybere, fuldere og klarere Kundskab om Gud, end der faaes ved en ganske almindelig Bestræbelse. De maa lægge al sin Kraft i Herrens Værk. De er delagtige i et højt og helligt Kald, og dersom de skal høste Sjæle til Løn for sit Arbejde, maa de holde fast ved Gud i urokkelig Tro og daglig erholde Naade og Kraft fra ham, som er Kilden til al Velsignelse. «Thi Guds saliggjørende Naade er aabenbaret for alle Mennesker, som oplærer os, at vi skal forsage Ugudelighed og de verdslige Begjæringer, og leve tugtelig og retfærdelig, og gudelig i denne Verden; forventende det salige Haab og den store Guds og vor Frelsers Jesu Kristi Herligheds Aabenbarelse, som gav sig selv for os, at han maatte forløse os fra al Uretfærdighed og rense sig selv et Ejendomsfolk, nidkjært til gode Gjerninger.» Tit. 2: 11-14.

Før Paulus og hans Ledsagere trængte frem til nye Arbejdsfelter, besøgte de de Menigheder, som var blevet oprettet i Pisidien og omkringliggende Lande. «Men som de drog igjennem Stæderne, overantvordede de dem de Anordninger at holde, som var besluttede af Apostlene og de Ældste i Jerusalem. Saaledes blev Menighederne styrkede i Troen og formerede i Antal hver Dag.»

Apostelen Paulus følte et tungt Ansvar for dem, der var blevet omvendt under hans Virksomhed. Fremfor alt ønskede han, at de maatte være tro, «mig til Ros paa Kristi Dag», sagde han, «at jeg ikke har løbet forgjæves, ej heller arbejdet forgjæves». Fil. 2: 16. [121] Han bævede ved Tanken om, hvad Frugter hans Arbejde mon skulde bære. Han følte, at endog hans egen Frelse vilde staa paa Spil, om han kom tilkort i Udøvelsen af sin Pligt, og Menigheden kom tilkort i at samarbejde med ham for Sjæles Frelse. Han vidste, at Prædiken alene ikke var nok til at oplære de troende til at fremholde Livets Ord. Han vidste, at det var ved Linje paa Linje, Bud paa Bud, lidt her og lidt der, at de maatte oplæres til at gjøre Fremgang i Kristi Værk.

Det er en almengyldig Lov, at naar nogen undlader at benytte de Evner, Gud har givet ham, vil disse Evner svækkes og blive til intet. Den Sandhed, som ikke meddeles andre, taber sin livgivende, lægende Kraft. Det var dette, som var Aarsagen til Apostelens Frygt for, at det ikke skulde lykkes ham at fremstille ethvert Menneske fuldkomment i Kristus. Hans Haab om at vinde Himlen fordunkledes, naar han tænkte paa, at Fejlgreb fra hans Side kunde føre til,

at Menigheden fik et menneskeligt Tilsnit i Stedet for et guddommeligt. Hans Kundskab, hans Veltalenhed, hans Undergjæringer, hans Syner om evige Ting, da han blev henrykket til den tredje Himmel, alt dette vilde være forgjæves, dersom de, for hvem han virkede, paa Grund af hans Utroskab i Arbejdet skulde gaa glip af Guds Naade. Derfor formanede han baade mundtlig og skriftlig dem, der havde taget imod Kristus, til at føre en Vandel, som vilde gjøre dem «ustraffelige og rene, Guds ulastelige Børn midt iblandt en vanartet og vrang Slægt, iblandt hvilken I viser eder som Lys i Verden, idet I holder frem Livets Ord». Fil. 2: 15, 16.

Enhver sand Ordets Forkynder føler et tungt Ansvar for deres aandelige Fremvækst, som er betroet til hans Omsorg, og en Længsel efter, at de maa blive Guds Medarbejdere. Han forstaaer, at Menighedens Velfærd for en stor Del beror paa, om han trofast udfører det Værk, Gud har givet ham. Alvorlig og utrættelig søger han at opflamme hos de troende Ønsket om at vinde Sjæle for Kristus, ved Tanken paa, at ethvert nyt Medlem, der tillægges Menigheden, kan blive et Redskab til yderligere at fremme Forløsningens Værk.

Efter at have besøgt Menighederne i Pisidien og tilstødende Lande trængte Paulus og Silas tilligemed Timotheus sig frem til «Frygien og det galatiske Land», hvor de med stor Kraft forkyndte det glade Budskab om Frelse. Galaterne var forfaldne til Afgudsdyrkelse; men da Apostlene prædikede for dem, glædede de sig i det Budskab, der lovede dem Frigjørelse for Syndens Trældom. Paulus og hans Medarbejdere forkyndte Læren om Retfærdiggjørelse ved Troen paa Kristi Sonoffer. De fremholdt Kristus som den, der saa den faldne Menneskeslægts hjælpeløse Tilstand og kom for at forløse Menneskene ved at leve i Lydighed mod Guds Lov og lide Straffen for deres Ulydighed. I Lyset af Korset begyndte mange, som aldrig før havde kjendt den sande Gud, at forstaa Faderens store Kjærlighed.

Galaterne blev saaledes underviste i Grundsandhederne vedrørende «Gud Fader» og «vor Herre Jesus Kristus, som hengav sig selv for vore Synder, paa det han kunde udfri os fra denne nærværende onde Verden, efter vor Guds og Faders Vilje». «Ved Troens Forkyndelse» modtog de Guds Aand og blev «Guds Børn formedelst Troen i Kristus Jesus». Gal. 1 : 3, 4; 3: 2, 24.

Paulus's Vandel under sit Ophold blandt Galaterne var af den Art, at han senere hen kunde sige: «Vorder ligesom jeg.» Gal. 4: 12. Hans Læber var blevet berørt med en Glød fra Alteret, og han kunde hæve sig over legemlige Svagheder og fremholde Jesus som Synderens eneste Haab. Hans Tilhørere vidste, at han havde været hos Jesus. Iført Kraft fra det høje kunde han tolke aandelige Ting med aandelige og nedbryde Satans Befæstninger; Hjerter blev sønderbrudte ved hans Fremstilling af Guds Kjærlighed, som den kom til Syne i hans enbaarne Søns Offer, og mange blev bevæget til at spørge: «Hvad skal jeg gjøre for at blive frelst?»

Denne Maade at fremholde Evangeliet paa udmærkede Apostelens Arbejde gennem hele hans Virksomhed blandt Hedningerne. Altid fremholdt han Golgathas Kors for dem. «Ikke os selv prædiker vi,» skrev han i de senere Aar af sit Liv, «men Kristus Jesus, Herren: os derimod at være eders Tjenere for Jesu Skyld. Thi Gud, som sagde, at Lyset skulde skinne frem af Mørket, har ogsaa ladet det skinne i vore Hjerter til at oplyse Kundskaben om Guds Herlighed i Jesus Kristus.» 2 Kor. 4: 5, 6.

De gudfrygtige Sendebud, som i Kristendommens første Tid bragte det glade Budskab om Frelse til en fortabt Verden, tillod aldrig Tanken om Selvophøjelse at skjæmme sin Fremstilling af Kristus og ham korsfæstet. De tragtede hverken efter Myndighed eller Forrang. De skjulte sig selv hos Frelseren og priste Gud for Frelsens store Plan og Kristus, som var denne Plans Begynder og Fuldender. Kristus, den samme i Gaar og i Dag og til evig Tid, var Hovedemnet i deres Lære.

Dersom Ordets Forkyndere i vor Tid vilde sætte Kristi Kors højere og stedse højere, vilde deres Virksomhed bære langt større Frugter. Om Syndere blot kan ledes til at kaste et eneste alvorligt Blik paa Korset, om de blot kan faa et fuldt og klart Syn paa den korsfæstede Frelser, saa vil de forstaa Guds Barmhertigheds Fylde, og Syndens store Hæslighed.

Kristi Død beviser Guds store Kjærlighed til Menneskene. Den er Pantet paa vor Frelse. At berøve den Kristne Korset vilde være som at tage Solen fra Himlen. Korset bringer os nær til Gud, forliger os med ham. Med den Barmhertighed og Medlidenhed, som særmærker en Faders Kjærlighed, betragter Jehova de Lidelser' hans Søn udholdt

for at frelse Menneskeslægten fra evig Død, og benaader os i den Elskede.

Uden Korset vilde Menneskene ikke have noget Samfund med Faderen. Alt vort Haab beror paa Korset. Derfra udstraaler Glansen af Frelserens Kjærlighed; og naar Synderen ved Korsets Fod ser op til ham. som døde for at frelse ham. kan han glæde sig af hele sit Hjerte; thi hans Synder er ham tilgivet. Knælende i Tro ved Korsets Fod er han naaet til det højeste Sted, som det er et Menneske givet at naa.

Ved Korset lærer vi, at vor himmeleske Fader elsker os med en evig Kjærlighed. Kan vi vel undres over, at Paulus udbrød: «Det være langt fra mig at rose mig, uden af vor Herres Jesu Kristi Kors»? Gal. 6: 14. Ogsaa vi kan glæde os i Korsets Herlighed; ogsaa vi kan overgive os helt til ham, som gav sig selv for os. Med Ansigter straalende af Lyset fra Golgatha vil vi da kunne gaa ud for at aabenbare

[124] dette Lys for dem. som sidder i Mørke.

Kapitel 21—I fremmede Egne.

TIDEN var kommet, da Evangeliet skulde forkyndes udenfor Lilleasiens Grænser. Vejen var ved at aabnes, saa Paulus og hans Medarbejdere kunde rejse over til Europa. I Troas, paa Middelhavets Kyst, havde Paulus om Natten et Syn. «En makedonisk Mand stod der og bad ham, sigende: Kom over til Makedonien og hjælp os.» Kaldet var indtrængende og tillod ingen Udsættelse. «Der han havde set det Syn,» skriver Lukas, som ledsagede Paulus og Silas og Timotheus paa Rejsen til Europa, «søgte vi straks at drage over til Makedonien; thi vi sluttede, at Herren kaldte os derhen, at prædike Evangelium for dem. Vi for da ud fra Troas, og sejlede lige til Samothracia, og den anden Dag til Neapolis, og derfra til Filippi, hvilken er den fornemste Stad i den Del af Makedonien og en romersk Koloni.»

«Paa Sabbatsdagen,» skriver Lukas videre, «gik vi udenfor Staden ved en Flod, hvor der plejede at være et Bedehus, og vi satte os og talde til de Kvinder, som kom sammen. Og en Kvinde ved Navn Lydia, en Purpurkræmmerske fra Staden Thyatiræ, som dyrkede Gud, hørte til; hendes Hjerte oplod Herren.» Lydia modtog Sandheden med Glæde. Hun og hendes Hus blev omvendt og døbt, og hun indbød Apostlene til at tage Ophold i sit Hjem.

Medens disse Korsets Udsendinge var beskjæftiget med sit Arbejde, fulgte en Kvinde, som var besat af en Spaadomsaand, efter dem og raabte: «Disse Mennesker er den højeste Guds Tjenere, som forkynder eder Saliggjørelsens Vej. Dette gjorde hun mange Dage.»

Denne Kvinde var et særskilt Satans Redskab og havde ved sin Spaadomsaand skaffet sine Herrer megen Vinding. Hendes Indflydelse bidrog til at styrke Afguderiet. Satan vidste, at der blev foretaget et Indfald i hans Rige, og han tyede derfor til dette Middel for at modarbejde Guds Værk i Haab om at blande sit spidsfindige Blændværk med de Sandheder, som Evangeliets Forkyndere fremholdt. De rosende Ord, som denne Kvinde talte, var til Skade for Sandhedens Sag, da det ledte Folkets Sind bort fra Apostlenes Lære

og bragte Evangeliet i Vanry; og mange blev ved hendes Ord ledet til at tro, at de Mænd, der talte med Guds Aand og Kraft, var ledet af samme Aand som dette Satans Redskab.

[125] I nogen Tid taalte Apostlene denne Modstand, hvorpaa Paulus, drevet af Guds Aand, bød den onde Aand fare ud af Kvinden. At hun øjeblikkelig blev taus, var et Vidnesbyrd om, at Apostlene var Guds Tjenere, og at den onde Aand havde anerkjendt dem som saadanne og adlydt deres Befaling.

Kvinden, der nu var befriet for den onde Aand og havde faaet sin Forstand igjen, blev en Kristi Efterfølger. Hendes Herrer begyndte da at frygte for sin Beskjæftigelse. De saa, at alt Haab om at tjene Penge ved hendes Spaadom var ude, og at denne deres Indtægtskilde snart vilde være helt ødelagt, dersom Apostlene fik Lov til at fortsætte med at virke for Evangeliets Udbredelse.

Der var mange andre i Byen, som var interesseret i at tjene Penge ved sataniske Forførelser, og disse, frygtende for Indflydelsen af den Kraft, der paa en saa eftertrykkelig Maade kunde standse deres Virksomhed, opløftede et mægtigt Skrig imod Guds Tjenere. De førte Apostlene for Øvrigheden med denne Anklage; «Disse Mennesker, som er Jøder, forvirrer slet vor Stad, og de forkynder Skikke, hvilke det ikke er os tilladt at antage eller øve, efterdi vi er Romere.»

Fuld af Raseri vendte Mængden sig imod Disciplene Det Røre, som opstod iblandt Hoben, blev billiget af Øvrigheden, der rev Klædeme af Apostlene og befalede, at de skulde hudstryges. «Og der de havde givet dem mange Slag, kastede de dem i Fængsel, og beføl Stokmesteren at forvare dem nøje. Der han havde faaet denne Befaling, kastede han dem i det inderste Fængsel og sluttede deres Fødder i Stokken.»

Apostlene led store Kvaler paa Grund af den smertefulde Stilling, hvori de var blevet anbragt, men klagede ikke. I det mørke, triste Fængsel opmuntrede de derimod hinanden ved Bøn og sang Gud Lovsange, fordi de blev agtet værdige til at lide Forsmædelse for hans Skyld. Deres Hjerter opmuntredes ved en dyb og inderlig Kjærlighed til Frelserens Sag. Paulus tænkte paa den Forfølgelse, han havde været Redskab til at paaføre Kristi Disciple, og glædede sig over, at hans Øjne var blevet opladte til at se og hans Hjerte til at kjende den Kraft, der laa i de herlige Sandheder, han engang havde foragtet.

Med Forbauselse hørte de andre Fanger Lyden af Bøn og Sang fra det inderste Fængsel. De havde været vant til at høre Skrig og Stønnen, Eder og Forbandelser afbryde Nattens Stilhed; men aldrig før havde de hørt Bøn og Lovsang fra hin mørke Celle. Baade Vogterne og Fangerne undrede sig og bespurgte sig om, hvem disse Mænd kunde være, der paa Trods af Kulde. Sult og Smerte dog kunde glæde sig.

Imidlertid vendte Øvrighedspersonerne tilbage til sit Hjem, vel tilfredse ved Tanken om, at de ved hurtige og bestemte Forholdsregler havde standset Røret. Men paa Vejen fik de mere at vide angaaende de Mænds Karakter og Arbejde, hvem de havde dømt til Hudstrygelse og Fængsel. De saa Kvinden, som var blevet befriet for den sataniske Indflydelse, og blev slaet af den Forandring, som viste sig baade i hendes Ansigt og Optræden. Tidligere havde hun voldt meget Bryderi i Byen; men nu var hun stille og fredelig. Da de nu indsaa, at de efter al Sandsynlighed havde idømt to uskyldige Mænd den strenge Straf, som Romer lovens paabød, harmedes de paa sig selv og besluttede, at de den næste Morgen vilde befale, at Apostlene skulde løses i al Stilhed og føres ud af Byen, hvor de ikke længere var udsatte for Mængdens Vrede.

[126]

Men skjønt Menneskene var grusomme og hævnjerrige eller i højeste Grad forsømmelige overfor det højtidelige Ansvar, der paahvilede dem, havde Gud ikke glemt at være sine Tjenere naadig. Hele Himlen nærede Interesse for de Mand, der led for Kristi Skyld, og Engle blev sendte til Fængslet. Deres Trin fik Jorden til at ryste De fastlukkede Fængselsporte aabnedes, Lænker og Baand faldt af Fangernes Hænder og F' ødder, og et klart Lys skinnede i Fængslet.

Fængselsvogteren havde med Forbauselse hørt de indespærrede Apostles Bønner og Sang. Da de blev ført ind, havde han set deres ophovnede, blødende Saar, og han havde selv sat deres Fødder fast i Stokken. Han havde ventet at høre bitre Sukke og Forbandelser fra dem, men i Stedet hørte han Lovsang og Taksigelse. Under Lyden heraf var Fangevogteren falden i Søvn, men blev nu vækket ved Jordskjælv og Fængslets Rystelse.

Forfærdet sprang han op og blev med Rædsel var, at alle Fængslets Døre stod aabne, og han betoges af Frygt for, at Fangerne skulde være flygtet. Han huskede den strænge Befaling, han Aftenen i Forvejen havde faaet til at tage Paulus og Silas nøje i Forvaring, og var

overbevist om, at Dødsstraf vilde blive Følgen af hans tilsyneladende Upaapasselighed. I sin Sjæls Bitterhed mente han, det var bedre at tage sig selv af Dage end at blive udsat for en forsmædelig Henrettelse. Han trak sit Sværd og vilde dræbe sig, da Paulus's opmuntrende Ord lød: «Gjør dig selv intet ondt; thi vi er her alle.» Hver Mand var paa sin Plads, holdt tilbage ved Guds Kraft, virksom gennem en Medfange.

Den Haardhed, hvormed Fangevogterne havde behandlet Apostlene, havde ikke vakt Nag hos dem. Paulus og Silas var besjælet af Kristi Aand, ikke af Hævnjerrighed. Deres Hjerte var fyldt med Frelserens Kjærlighed, og de nærrede ingen Harme imod sine Forfølgere.

Fangevogteren lod Sværdet falde, begjærede et Lys og ilede ind i det inderste Fængsel. Han vilde se disse Mennesker, der betalte Grusomhed med Venlighed. Da han kom til det Sted, hvor Apostlene var, kastede han sig ned for dem og bad dem om Tilgivelse. Derpaa førte han dem ud i den aabne Fængselsgaard og spurgte: «Herrer! hvad skal jeg gjøre for at blive frelst?»

Fangevogteren havde bævet, da han saa Guds Vrede aabenbaret i Jordskjælvet; da han troede, at Fangerne var flygtet, stod han færdig til at tage sig selv af Dage; men nu forekom alt dette ham som noget af mindre Betydning i Sammenligning med den nye ejendommelige Frygt, der greb hans Sind. og Ønsket om at eje den Sindsro og Glæde. som Apostlene udviste under Lidelse og Mishandling Han saa deres Aasyn straale med et himmelsk Lys; han vidste, at Gud havde grebet ind paa en forunderlig Maade for at redde deres Liv, og med en ejendommelig Kraft kom den besatte Kvindes Ord ham i Tanke: «Disse Mennesker er den højeste Guds Tjenere, som forkynder eder Saliggjorelsens Vej.»

I dyb Ydmyghed bad han Apostlene vise ham Livets Vej. «Tro paa den Herre Jesus Kristus, saa skal du vorde salig, og dit Hus.» svarede de. «Og de taledes Herrens Ord til ham og til alle dem, som var i hans Hus.» Fangevogteren aftoede Apostlenes Saar og satte et Bord for dem. hvorefter han blev døbt tilligemed hele hans Hus. En hellig Indflydelse gjorde sig gjældende iblandt Fængslets Beboere, og alles Sind blev opladt, saa de hørte de Sandheder, Apostlene talte. De var overbeviste om, at den Gud, som disse Mænd tjente, havde udfriet dem af Fængslet ved et Mirakel

Folket i Filippi var blevet i høj Grad opskræmt ved Jordskjælvet, og da Fængselsvogterne om Morgenen fortalte Høvedsmændene, hvad der var sket om Natten, blev de forfærdet og sendte Bytjenerne for at løslade Apostlene. «Men Paulus sagde til dem: De har hudstrøget os offentlig udømt, vi, som dog er romerske Mænd, og kastet os i Fængsel, og nu jager de os hemmelig bort! Ikke saa! men lad dem selv komme og føre os ud.»

Apostlene var romerske Borgere, og det var ulovligt at hudstryge en Romer undtagen for de værste Forbrydelser eller at berøve ham Friheden uden et lovligt Forhør, Paulus og Silas var offentlig blevet fængslet, og nu nægtede de at blive løsladte hemmelig uden en tilbørlig Forklaring fra Høvedsmændenes Side.

Da dette blev meddelt Myndighederne, blev de forfærdede af Frygt for, at Apostlene skulde indsende Klage til Kejseren. De gik derfor øjeblikkelig til Fængslet og gav Paulus og Silas en Undskyldning for den Uretfærdighed og Grusomhed, der var øvet imod dem, og førte dem personlig ud af Fængslet og anmodede dem om at forlade Byen. Høvedsmændene nærrede Frygt for Apostlenes Indflydelse over Folket: og de frygtede ogsaa for den Guddomsmagt, som var aabenbaret til Hjælp for de uskyldige Mænd.

Overensstemmende med den Undervisning, Kristus havde givet, vilde Apostlene ikke forblive paa Stedet, naar det ikke ønskedes. «De gik ud af Fængslet og gik ind til Lydia; og der de havde set Brødrene, formanede de dem og drog bort.»

Apostlene betragtede ikke sit Arbejde i Filippi som frugtesløst De havde mødt megen Modstand og Forfølgelse, men Guds Mellemkomst til deres Fordel og Fangevogterens og hans paarørendes Omvendelse var mere end Belønning for den Vanære og Lidelse, som de havde udholdt. Rygtet om deres uretfærdige Fængsling og vidunderlige Befrielse gik over hele Landet, hvilket medførte, at Apostlenes Arbejde blev bekjendt for et stort Antal Mennesker, som ikke kunde være blevet naaet paa noget anden Maade.

Paulus's Virksomhed i Filippi havde til Følge, at der blev oprettet en Menighed, hvis Medlemsantal stadig voksede. Hans Nidkjerhed og Hengivenhed og fremfor alt hans Villighed til at lide for Kristi Skyld øvede en dyb og varig Indflydelse paa de omvendte. De skattede de dyrebare Sandheder, som Apostlene havde opofret saa meget for, og sluttede sig af hele sit Hjerte til Frelserens Sag.

At denne Menighed ikke undgik Forfølgelse, fremgaar af en Udtalelse i Pauli Brev til dem. Han siger: «Thi eder er det forundt, for Kristi Skyld, ikke alene at tro paa ham, men og at lide for hans Skyld, idet I har den samme Kamp, som I har set paa mig.» Men saa stor var deres Standhaftighed i Troen, at han skriver: «Jeg takker min Gud, saa ofte jeg tænker paa eder, idet jeg altid, i hver min Bøn, beder for eder alle med Glæde, for eders Deltagelse i Evangelium, fra den første Dag indtil nu» Fil. 1 : 29, 30, 3-5.

Forfærdelig er den Kamp, der foregaar mellem det gode og onde paa vigtige Steder, hvor Sandhedens Budbærere kaldes til at virke. «Vi har ikke Kamp mod Kjød og Blod,» erklærer Paulus, «men mod Fyrstendømmer og Magter, mod Verdens Herrer, som regjerer i denne Tids Mørke.» Ef. 6: 12. Til Tidens Ende vil der være Kamp mellem Guds Menighed og dem, der staar under de onde Engles Paavirkning.

De første Kristne maatte ofte møde Mørkets Magter Ansigt til Ansigt. Ved spidsfindigt Blændværk og ved Forførelser vilde Fienden lede dem bort fra den sande Tro I vor Tid, da alt jordisk hurtigt nærmer sig sin Afslutning, anstrenger Satan sig til det yderste for at besnære Verden. Han udklækker mange Planer for at beskjæftige Sindene og lede Opmærksomheden bort fra de Sandheder, som er nødvendige til Frelse I enhver By er hans Redskaber virksomme med at organisere dem i Partier, som strider imod Guds Lov. Ærkeforføreleren beflitter sig paa at skabe Forvirring og Oprør, og Menneskene fyldes med Nidkjerhed, dog uden Skjønsonhed.

Ugudeligheden er ved at naa en hidtil ukjendt Udvikling; og dog er der mange Ordets Forkyndere, som raaber: «Fred og Tryghed!» Men Guds trofaste Sendebud maa standhaftig fortsætte med sit Arbejde. Iførte Himlens Rustning maa de frygtløst gaa fremad til Sejer og aldrig ophøre med Kampen, før hver eneste Sjæl indenfor deres Rækkevidde har modtaget Sandhedens Budskab for denne Tid.

Kapitel 22—Thessalonika.

EFTER at have forladt Filippi begav Paulus og Silas sig til Thessalonika. Her fik de Anledning til at tale til store Forsamlinger i den jødiske Synagoge. Deres Ydre viste Tegn paa den skammelige Behandling, de nylig havde været udsat for, og nødvendiggjorde en Forklaring vedrørende det, som var indtruffet. Denne afgav de uden at gjøre sig selv fremtrædende, men de ærede ham, som havde befriet dem.

I sin Prædiken til Thessalonikerne henholdt Paulus sig til de gammeltestamentlige Profetier angaaende Messias. Kristus havde under sin Virksomhed aabnet Disciplenes Forstand med Hensyn til disse Profetier; «han begyndte fra Moses og fra alle Profeter, og udlagde dem i alle Skrifterne det, som var skrevet om ham». Luk. 24:27. Da Peter prædikede Kristus, havde han hentet sine Beviser fra det gamle Testamente. Det samme havde Stefanus gjort. Ogsaa Paulus henviste i sine Prædikener til de Skriftsteder, der forudsagde Kristi Fødsel. Lidelse. Død, Opstandelse og Himmelfart. Ved Moses's og Profeternes inspirerede Vidnesbyrd beviste han klart, at Jesus af Nazareth var Messias, og paaviste, at fra Adams Tid var det Kristi Røst, der havde lydt gennem Patriarkerne og Profeterne.

Klare og tydelige Profetier var blevet givet angaaende den Forjættedes Fremstaaen. Adam havde faaet Løfte om Forløserens Komme. Den Dom, der blev udtalt over Satan: «Jeg vil sætte Fjendskab imellem dig og imellem Kvinden. og imellem din Sæd og imellem hendes Sæd; den skal sønderknuse dit Hoved, men du skal sønderknuse hans Hæl» (1 Mos 3: 15). var for vore første Forældre et Løfte om den Forløsning, som skulde blive udvirket ved Kristus.

Abraham fik Løfte om, at Verdens Frelser skulde komme af hans Æt: «Udi din Sæd skal alle Folk paa Jorden velsignes.» «Der siges ikke: Og hans Sæde, som om mange, men som om én: og din Sæd, hvilken er Kristus.» Gal. 3:16

Nær Slutningen af sin Virksomhed som Israels Anfører og Lærer profeterede Moses tydeligt om den kommende Messias. Til Israels

[130] forsamlede Skarer sagde han: «En Profet af din Midte, af dine Brødre, ligesom mig, skal Herren din Gud oprejse dig; ham skal I høre.» Og Moses forsikrede Israeliterne, at Gud selv havde aabenbaret dette for ham paa Horebs Bjerg, da han sagde: «Jeg vil oprejse dem en Profet midt ud af deres Brødre, ligesom du er; og jeg vil lægge mine Ord i hans Mund, og han skal tale til dem alt det, som jeg vil befale ham.» 5 Mos. 18:15, 18.

Messias skulde være af kongelig Æt; thi i den Profeti, der blev udtalt af Jakob, sagde Herren: «Der skal ikke vige Kongespir fra Juda og ikke Herskerstav fra hans Fødder, førend Siloh skal komme, og Folkene skal hænge ved ham.» 1 Mos 49: 10.

Esaias spaaede: «Der skal opgaa et Skud af Isai' Stub, og en Kvist af hans Rødder skal bære Frugt.» «Bøjer eders Øre og kommer hid til mig, hører, saa skal eders Sjæl leve; thi jeg vil gjøre en evig Pagt med eder paa de trofaste Forjættelser til David» «Se, jeg har sat ham til et Vidne for Folk, til en Fyrste og til en Hersker over Folkeslag. Se, du skal kalde ad et Folk, som du ikke kjender, og et Folk, som ikke kjender dig, skal ile til dig, for Herren din Guds Skyld og for Israels Helliges Skyld; thi han har herliggjort dig.» Es. 11: 1; 55: 3-5.

Ogsaa Jeremias bar Vidnesbyrd om den kommende Forløser som en Fyrste af Davids Hus: «Se, de Dage kommer, siger Herren, da jeg vil oprejse David en retfærdig Vækst; og han skal regjere som en Konge, og handle viselig og øve Ret og Retfærdighed paa Jorden. I hans Dage skal Juda frelses, og Israel bo trykkelig; og dette er hans Navn, som man skal kalde ham med : Herren vor Retfærdighed «Saa siger Herren: Der skal ikke fattes for David en Mand. som skal sidde paa Israels Huses Trone. Og dor skal ikke fattes for Præsterne. Leviterne, en Mand til at staa for mit Ansigt, som skal ofre Brændoffer og antænde Madoffer og lave Slagtoffer alle Dage.» Jer. 23: 6; 33: 17, 18.

Endog Kristi Fødested var forudsagt: «Og du. Bethlehem Efrata, liden til at være iblandt Judas Tusinder! af dig skal udgaa mig En til at være Hersker over Israel, og hans Udgang er fra fordum, fra Evigheds Dage.» Mika 5: 1.

Det Værk. Frelseren skulde udføre paa Jorden, var tydelig udlagt: «Herrens Aand skal hvile over ham, Vidsoms og Forstands Aand, Raads og Styrkes Aand, Herrens Kundskabs og Frygts Aand. Og

hans Lyst skal være i Herrens Frygt.» Den, der saaledes var salvet, skulde «kundgjøre et godt Budskab for de fattige, . . . helbrede dem, som har et sønderknust Hjerte, til at udraabe for de fangne Frihed, og for de bundne Løsladelse; til at udraabe Herrens Velbehageligheds Aar og vor Guds Hævns Dag; til at trøste alle sørgende; til at beskikke det for de sørgende i Zion, at der skal gives dem Hovedprydelse i Stedet for Aske, Glædens Olje i Stedet for Sorrig, Lovprisnings Klædebon i Stedet for en vansmægtet Aand. saa at de skal kaldes Retfærdighedens Terebinter, Herrens Plantning. ham til Herlighed. Es. 11: 2, 3; 61: 1-3.

«Se, min Tjener, hvem jeg opholder, min Udvalgte. i hvem min Sjæl har Behagelighed: jeg har givet min Aand over ham, han skal føre Ret ud til Hedningerne. Han skal ikke raabe og ej op- løfte Røsten og ikke lade sin Røst høre paa Gaden. Han skal ikke sønderbryde det knækkede Ror. og ikke udslukke den rygende Tande; han skal udføre Ret efter Sandhed. Han skal ikke vansmægte, ej heller blive afmattet, indtil han faar beskikket Ret paa Jorden; og paa hans Lov venter Øer.» Es. 42: 1-4

[131]

Med overbevisende Kraft paaviste Paulus fra det gamle Testaments Skrifter. «at det burde Kristus at lide og opstaa fra de døde». Havde ikke Mika profeteret: «Med Kjæppen slaar man Israels Dømmer paa Kinden»? Mika 4: 14. Og havde ikke den Forjættede ved Esaias profeteret om sig selv: «Jeg hengav min Ryg til dem, som slog mig. og mine Kinder til dem, som rykkede mig i Skjægget; jeg skjulte ikke mit Ansigt for Forsmædelser og Spyt»? Es. 50: 6. Ved Salmisten havde Kristus forudsagt den Maade, hvorpaa Menneskene skulde behandle ham: «Jeg er ... Menneskenes Spot og Folkets Foragt. Alle de, som ser mig, spotter mig; de vrænger Mund, de ryster med Hovedet: Vælt det paa Herren, han befri ham; han redde ham, efterdi han har Lyst til ham!» «Jeg kan tælle alle mine Ben; de ser til, de ser paa mig. De deler mine Klæder imellem sig, og kaster Lod om mit Klædebon.» «Jeg er bleven fremmed for mine Brødre og en Udlænding for for min Moders Børn. Thi Nidkjærhed for dit Hus har fortæret mig, og deres Forhaanelser, som dig forhaaner. er faldne paa mig.» «Forhaanelse har brudt mit Hjerte, og jeg blev svag; og jeg ventede paa Medynk, men der var ingen, og paa Trøstere, men jeg fandt ikke nogen.» Sal 22: 7-9, 18, 19; 69: 9, 10. 21.

Hvor utvetydig klare var ikke Esaias's Profetier angaaende Kristi Lidelse og Død! «Hvo troede det, vi har hørt?» spørger Profeten. «Og for hvem er Herrens Arm aabenbaret? Thi han skjød frem som en Kvist for hans Ansigt. og som et Rodskud af tør Jord; han havde ingen Skikkelse eller Herlighed, og vi saa ham, men der var ingen Anseelse, at vi kunde have Lyst til ham. Han var foragtet og ikke at regne iblandt Mænd, en Mand fuld af Pine og forsøgt i Sygdom; og som en. for hvem man skjuler Ansigtet, foragtet. og vi agtede ham for intet.»

«Visselig, han har taget vore Sygdomme paa sig og baaret vore Smerter; men vi agtede ham for plaget, slagen af Gud. og gjort elendig. Men han er saaret for vore Overtrædelser og knust for vore Misgjerninger. Straffen er lagt paa ham, at vi skal have Fred. og vi har faaet Lægedom ved hans Saar.»

«Vi for alle vild som Faar. vi vendte os hver sin Vej ; men Herren lod al vor Misgjerning komme over ham Han blev trængt, og han blev gjort elendig, men han oplod ikke sin Mund. som et Lam. der føres hen at slagtes, og som et Faar. der er stumt overfor dem. som klipper det ; og han oplod ikke sin Mund. Fra Trængsel og fra Dom er han borttagen. og hvo kan tale om hans Slægt? Thi han er bortreven fra de levendes Land, han havde Plage for mit Folks Overtrædelsers Skyld.» Es. 53: 1-8.

Selv Maaden, hvorpaa han skulde dø, var blevet billedlig fremstillet. Ligesom Kobberslangen var blevet ophøjet i Ørkenen, saaledes skulde den kommende Gjenløser blive ophøjet, «at hver den, som tror paa ham, ikke skal fortages, men have et evigt Liv». Joh. 3: 16

«Dersom nogen siger til ham: Hvad betyder disse Saar i dine Hænder? da skal han sige: Det er Slag, som jeg har faaet i deres Hus, som elskede mig.» Sak. 13: 6.

«Og man bestemte hos ugudelige hans Grav, men hos en rig var han i sin Død, fordi han ikke havde gjort Vold, og der var ikke Svig i hans Mund. Men Herren behagede at knuse ham, han slog ham med Sygdom.» Es. 53: 9, 10.

Men han, som skulde lide og dø ved onde Menneskers Haand, skulde atter opstaa som Sejrrherre over Synd og Grav. Drevet af den Helligaand havde Israels liflige Sanger vidnet om Opstandelsens herlige Morgen: «Ogsaa mit Kjød skal bo tryggelig,» udbryder han

med Fryd, «thi du skal ikke overlade min Sjæl til Dødsriget [Graven], du skal ikke lade din Hellige se Forraadnelse.» Sal 16: 9, 10.

Paulus paaviste, hvor nøjagtigt Gud havde knyttet Offertjenesten til Profetierne om ham, der «som et Lam» skulde «føres hen at slagtes». Skuende ud over Aarhundrederne og ned til de Begivenheder, der staar i Forbindelse med Frelserens Forsoningsværk, havde Profeten Esaias set, at Guds Lam «udtømte sin Sjæl til Døden, og blev regnet iblandt Overtrædere; ja han har baaret manges Synd, og han skal bede for Overtrædere». Es. 53: 7, 10, 12.

Den i Profetierne forudsagte Frelser skulde komme, ikke som en jordisk Konge for at befri Jødefolket for jordiske Undertrykkere, men som et Menneske iblandt Mennesker for at leve et Liv i Fattigdom og Fornedrelse og for tilsidst at blive foragtet af Folket og ihjelslaet. Den i de gammeltestamentlige Skrifter forudsagte Frelser skulde give sig selv som et Offer for en falden Slægt og saaledes opfylde enhver Fordring i den overtraadte Lov. I ham skulde Offersystemets Forbilleder møde sit Modbillede, og hans Død paa Korset skulde fastslaa Betydningen af hele den jødiske Husholdning.

Paulus fortalte Jøderne i Thessalonika om sin tidligere Nidkjærlighed for Ceremoniloven og om sin underfulde Erfaring ved Damasus's Port. Forud for sin Omvendelse havde han sat sin Lid til en nedarvet Fromhed, et falsk Haab Hans Tro var ikke grundet paa Kristus; han forlod sig paa Former og Ceremonier. Hans Nidkjærlighed for Loven var ikke forenet med Tro paa Kristus og havde intet Værd. Medens han roste sig af at være ustraffelig i Udførelsen af Lovens Gjerninger, havde han fornægtet ham, som gav Loven dens Betydning.

Men hans Omvendelse havde medført en fuldstændig Forandring. Jesus af Nazareth, hvem han havde forfulgt, idet han efterstræbte hans hellige, viste sig for ham som den forjættede Messias. Forfølgeren saa ham som Guds Søn, som den, dei var kommet til Jorden ifølge Profetierne, og som ved sit Liv havde opfyldt enhver Forudsigelse i den hellige Skrift.

Idet Paulus med Frimodighed forkyndte Evangeliet i Synagogen i Thessalonika, kastedes der et Væld af Lys over den sande Betydning af Forskrifterne og Ceremonierne i Forbindelse med Tjenesten i Tabernaklet Han førte sine Tilhørere med sig forbi den jordiske Tjeneste og Kristi Tjeneste i den himmelske Helligdom og hen

til den Tid. da Kristus efter at have fuldendt sin Midlergjerning skulde komme igjen i Magt og stor Herlighed og oprette sit Rige paa Jorden. Paulus troede paa Kristi Gjenkomst, og saa klart og kraftigt fremholdt han Sandheden vedrørende denne Begivenhed, at mange, som hørte ham, tik et Indtryk, der aldrig udslettedes.

I tre paa hinanden følgende Sabbater prædikede Paulus for Folket i Thessalonika og fremholdt for dem Skriftens Lære angaaende Kristi Liv, Død. Opstandelse. Midlergjerning og fremtidige Herlighed. Han ophøjede Kristus. «Lammet, der er slagtet fra Verdens Grundvold blev lagt», og fremholdt, at en rigtig Forstaaelse af hans Tjeneste udgjør Nøglen til Forstaaelsen af det gamle Testaments Skrifter og giver os Adgang til deres rige Skatte.

Da Evangeliets Sandheder saaledes blev forkyndt med stor Kraft i Thessalonika, blev store Skarers Opmærksomhed vækket. «Nogle iblandt dem blev overbeviste og holdt sig til Paulus og Silas, en stor Mængde af andægtige Grækere, og ikke faa af de fornemste Kvinder.»

Ligesom paa de Steder, hvor de før havde været, mødte Apostlene ogsaa her haardnakket Modstand. «De vantro Jøder blev nidkjære.» Disse Jøder stod den Gang ikke i Gunst hos de romerske Myndigheder, fordi de for ikke længe siden havde stiftet et Oprør i Rom. De blev betragtet med Mistænksomhed, og deres Frihed var til en vis Grad blevet indskrænket. De fandt nu en Anledning til at benytte sig af Omstændighederne for at gjenvinde Gunst og til samtidig at kaste Forsmædelse over Apostlene og de til Kristendommen omvendte.

Med denne Hensigt for Øje sluttede de sig til «nogle slette Mennesker af Lediggjængere», hvorved det lykkedes dem at skabe et Oprør i Byen. I Haab om at finde Apostlene stormede de «mod Jasons Hus», men kunde ikke finde hverken Paulus eller Silas. «Men der de ikke fandt dem.» trak de i sin Forbitrelse «Jason og nogle Brødre for Stadens Øvrighed og raabte: Disse, som oprører den hele Verden, er og komme hid; dem har Jason taget ind til sig; og alle disse handler imod Kejserens Befalinger, og siger en anden at være Konge, nemlig Jesus».

Da Paulus og Silas ikke var at finde. lod Øvrigheden de anklagede troende stille Sikkerhed for, at de vilde forholde sig rolige. Af Frygt for yderligere Voldshandlinger sendte Brødrene «straks om Natten baade Paulus og Silas til Berøa».

De i vor Tid, som forkynder Sandheder, der ikke er velsete, behøver ikke at blive mismodige, om de selv blandt dem, som bekjender sig til at være Kristne, til Tider faar en Modtagelse, der ikke er gunstigere end den, Paulus og hans Medarbejdere fik hos de Mennesker, de virkede iblandt. Korsets Budbærere maa ruste sig med Aarvaagenhed og Bøn og gaa frem med Tro og Mod, altid virkende i Jesu Navn. De maa ophøje Kristus som Menneskenes Stedfortræder i den himmelske Helligdom, ham som var Midtpunktet for alle Ofringer i den gammeltestamentlige Husholdning, og gennem hvis Sonoffer Overtrædere af Guds Lov kan faa Fred og Tilgivelse.

[135]

Kapitel 23—Berøa og Athen.

IBERØA traf Paulus Jøder, som var villige til at undersøge de Sandheder, han lærte. Lukas siger om dem: «Men disse var mere veltænkende end de i Thessalonika, de annammede Ordet med al Redebonhed, og ransagede daglig i Skrifterne, om disse Ting havde sig saaledes. Saa troede da mange af dem. og af de fornemme grækske Kvinder og Mænd ikke faa.»

Berøanernes Sind var ikke blevet fordærvet af Fordom. De var villige til at undersøge Rigtigheden af de Lærdomme. som Apostlene prædikede. De granskede Bibelen, ikke af Nysgjerrighed, men for at lære. hvad der stod skrevet angaaende den lovede Messias. Daglig ransagede de den hellige Skrift, og som de tolkede Skrift med Skrift, var der himmelske Engle tilstede for at oplyse deres Sind og paavirke deres Hjerte.

Overalt hvor Evangeliets Sandheder forkyndes, vil de, der oprigtig ønsker at gjøre, hvad der er Ret, blive ledet til flittig Granskning af Skriften Om de. der hører de prøvende Sandheder, som fremholdes i denne sidste Tid. vilde følge Berøanernes Eksempel og daglig læse den hellige Skrift og sammenholde det Budskab, de hører, med Guds Ord, saa vilde der i vor Tid være mange, som trofast adlød Guds Lov. hvor der nu er forholdsvis faa. Men naar upopulære bibelske Sandheder fremholdes, er der mange, som ikke vil foretage en saadan Undersøgelse. Omend de ikke er i Stand til at gjendrive Skriftens tydelige Lære. viser de dog den største Uvillighed til at overveje de Beviser, der fremlægges. Nogle mener, at selv om disse Lærdomme virkelig skulde være rigtige, saa gjør det kun lidt til Sagen, hvorvidt man antager det nye Lys eller ej, og de klynger sig til yndede Fabler, som Fienden benytter sig af for at vildlede Sjæle. Derved bliver de forblindet af Vildfarelse, og Samfundet mellem dem og Himlen afbrydes.

Enhver vil blive dømt efter det Lys, han har faaet. Herren udsender sine Tjenere med et Budskab om Frølse, og Tilhørerne vil han holde ansvarlige for den Maade. hvorpaa de behandler hans Tjeneres

Ord. De, der oprigtigt søger efter Sandheden, vil foretage en grundig Undersøgelse i Lyset af Guds Ord af de Lærdomme, som bliver fremholdt for dem.

De vantro Jøder i Thessalonika var fyldte med Misundelse og Had imod Apostlene, og ikke tilfreds med at have fordrevet dem fra sin egen Stad fulgte de efter dem til Berøa og opæggede de lavere Klasser imod dem. Af Frygt for at der kunde blive øvet Vold mod Paulus, om han blev der længere, sendte Brødrene ham til Athen, ledsaget af nogle Berøanere, som nylig havde antaget Troen. [136]

Saaledes blev Sandhedens Forfægtere efterstræbte ved Forfølgelse fra Stad til Stad. Kristi Fiender kunde ikke forhindre Evangeliets Fremgang; men det lykkedes dem at gjøre Apostlenes Virksomhed overmaade vanskelig. Trods Modstand og Kamp trængte Paulus dog stadig fremad, besluttet paa at gennemføre Guds Forsæt, som det var blevet aabenbaret for ham i Synet i Jerusalem: «Jeg vil udsende dig langt bort til Hedningerne.» Ap. Gj. 22: 21

Paulus's hastige Afrejse fra Berøa berøvede ham den Anledning, han havde ventet at faa til at besøge Brødrene i Thessalonika.

Efter Ankomsten til Athen sendte Apostelen Brødrene fra Berøa tilbage med et Budskab til Silas og Timotheus om øjeblikkelig at komme til ham. Timotheus var kommet til Berøa før Paulus's Afrejse, og sammen med Silas var han blevet der for at fortsætte det Arbejde, som var saa vel paabegyndt, og for at undervise de nyomvendte i Troens Grundsætninger.

Athen var Hedendommens Hovedstad. Her traf Paulus ikke en uvidende, lettroende Befolkning som i Lystra, men et Folk. der var kjendt for sin Oplysning og Dannelse Overalt saa man Statuer af Guder og forgudede Helte, der blev fremhævet i Historie og Digtning, medens pragtfulde Bygningsværker og Malerier vidnede om Nationens Pragt og den almindelig udbredte Dyrkelse af hedenske Guddomme. De skjønne, pragtfulde Kunstværker var egnet til at gribe Folkets Sind. Overalt saa man storslagne Helligdomme og Templer, der havde kostet umaadelige Summer. Vaabendaad og fejrede Mænds Bedrifter blev fremstillet ved Billedhuggerværker. Altere og Tavler. Alt dette gjorde Athen til et uhyre Kunstmuseum.

Idet Paulus betragtede den Skjønhed og Pragt. som omgav ham. og saa, at Byen var fuldstændig henfaldet til Afgudsdyrkelse, opildnede han af Nidkjerhed for Gud. som blev vanæret overalt, og hans

Hjerte rørtes af Medlidenhed med Folket i Athen, som til Trods for sin Oplysning var uvidende om den sande Gud.

Apostelen lod sig ikke vildlede af, hvad han saa i dette Oplysningens Sæde. Hans aandelige Natur var saa modtagelig for det tiltrækkende i de himmelske Ting, at den Glæde og Herlighed, som hører sammen med de Rigdomme, der aldrig skal forgaa, gjorde den Pragt og Glans, som omgav ham, værdiløs i hans Øjne. Da han saa den pragtfulde Stad, forstod han dens besnærende Magt over dem, som elskede Kunst og Videnskab, og det gav ham et dybt Indtryk af Vigtigheden af det Arbejde, han skulde udføre.

I denne store By, hvor Gud ikke blev dyrket, følte Paulus sig trykket af en vis Ensomhed, og han længtes efter sine Medarbejderes Sympati og Hjælp. Hvad menneskeligt Venskab betræffer følte han sig fuldstændig alene. I sit Brev til Thessalonikerne udtrykker han sine Følelser i disse Ord: «Alene tilbage i Athen». 1 Tim. 3: 1. Hindringer, der tilsyneladende var uoverstigelige, fremstillede sig for ham og gjorde, at det saa næsten haabløst ud at forsøge paa at naa Folkets Hjerter.

Medens Paulus ventede paa Silas og Timotheus, gik han ikke ledig. Han talte «i Synagogen til Jøderne og de gudfrygtige, og paa Torvet hver Dag til dem, som han traf paa». Men hans væsentligste Arbejde i Athen var at bringe Frelsens Budskab til dem, som ikke havde nogen rigtig Opfattelse af Gud og af hans Forsæt med den faldne Menneskeslægt. Apostelen skulde snart møde Hedenskabet i dets mest hemmelighedsfulde og besnærende Form.

Det varede ikke længe, før de store Mænd i Athen kom til Kundskab om, at der til deres By var ankommet en ejendommelig Lærer, der fremholdt nye og mærkelige Lærdomme. Nogle af disse Mænd opsøgte Paulus og begyndte at tale med ham. Snart samlede der sig en Skare af Tilhørere omkring dem. Enkelte stod færdige til at latterliggjøre Apostelen som en, der var dem langt underlegen baade i Rang og Oplysning, og disse sagde spottende til hverandre: «Hvad vil denne Ordgyder sige?» «Fordi han forkyndte dem Jesus og Opstandelsen,» var der atter andre, som sagde: «Det synes, han vil forkynde fremmede Guder.»

Blandt dem, der traf sammen med Paulus paa Torvet, var der «nogle af de epikuræiske og stoiske Filosofer»; men de og alle andre, der kom i Berøring med ham, blev snart klar over, at hans Kunds-

kabsforraad var endnu større end deres. Hans Begavelse fremtvang de lærdes Agtelse, mens han med sin alvorlige, logiske Tænkning og kraftige Tale holdt hele Forsamlingen i spændt Opmærksomhed. Hans Tilhørere forstod, at han ikke var nogen Ubetydelighed, men at han kunde møde alle Klasser Mennesker med overbevisende Argumenter til Støtte for de Lærdomme, han forfægtede. Saaledes stod Apostelen uforfærdet og mødte sine Modstandere paa deres egen Grund. Logik med Logik. Filosofi med Filosofi. Veltalenhed med Veltalenhed.

Hans hedenske Modstandere henledte hans Opmærksomhed paa, hvad der hændte med Sokrates, som, fordi han forkyndte fremmede Guder, var blevet dømt til Døden, og de raadede Paulus til ikke at sætte sit Liv i Fare paa samme Maade. Men Apostelens Tale greb Folket, og hans uskrømtede Visdom vakte deres Agtelse og Beundring. Filosoferne formaaede ikke hverken ved sin Videnskab eller Ironi at lukke hans Mund. og da de forstod, at han var fast besluttet paa at fuldføre sit Ærinde iblandt dem og sige. hvad han havde at sige. ligegyldigt hvad det skulde koste, besluttede de at give ham en rimelig Anledning.

De ledsagede ham derfor til Mars's Høj. Dette var et af de helligste Steder i Athen, og de Minder og Omgivelser, som knyttede sig dertil, var af den Art, at Stedet blev betragtet med en overtroisk Ærbødighed, der hos nogle grænsede til Rædsel. Det var paa dette Sted, at religiøse Anliggender ofte blev drøftet af Mænd, der stod som de endelige Dommere i alle de vigtigste moralske saavel som borgerlige Spørgsmaal. [138]

Her, borte fra de støjende, befærdede Gader og al forvirret Diskussion, kunde Apostelen blive hørt uden Forstyrrelse. Omkring ham samlede Digtere, Kunstnere og Filosofer — Athens Vismænd og Lærde — og tiltalte ham som følger: «Kan vi faa vide, hvad dette er for en ny Lære, som du forkynder? Thi underlige Ting fører du frem for vore Øren; vi ønsker derfor at faa vide, hvad dette skal betyde?»

I denne højst ansvarsfulde Stund var Apostelen rolig og behersket. Hans Hjerter var fyldt med et vigtigt Budskab, og de Ord, der faldt fra hans Læber, overbeviste Tilhørerne om, at han ikke var en intetsigende Ordgyder. «I atheniensiske Mænd!» sagde han, «jeg ser, at I i alle Maader er omhyggelige for eders Gudsdyrkelse. Thi

der jeg gik omkring og betragtede eders Helligdomme, fandt jeg og et Alter, paa hvilket var skrevet: For en ukjendt Gud. Denne nu, som I ukjendt dyrker, denne forkynder jeg eder.» Med al deres Oplysning og Kundskab var de uvidende om den Gud, som havde skabt Verdensaltet. Men der var enkelte iblandt dem, som længtes efter Lys. De søgte efter den Evige.

Med Hænderne udrakt mod Templet, som var fyldt med Afguder, tolkede Paulus, hvad der laa ham paa Hjerte, og afslørede Vildfarelserne i Atheniensernes Religion. De viseste blandt hans Tilhørere blev forbauset, da de hørte hans Fremstilling. Det viste sig, at han var bekendt med deres Kunst, deres Litteratur og deres Religion. Pegende paa deres Statuer og Afguder erklærede han, at Gud ikke kunde lignedes ved Skikkelser dannet af Mennesker. Disse udhugne Billeder kunde ikke i ringeste Forstand fremstille Jehovah i hans Herlighed. Han mindede dem om, at disse Billeder ikke havde Liv, men beherskedes af Mennesker og kun bevægede sig, naar Mennesker flyttede dem; og derfor stod de tilbedende højere end det, de tilbad.

Paulus førte sine afgudiske Tilhørere udenfor deres egen falske Forestillingskreds og gav dem en troværdig Skildring af den Guddom, som de havde kaldt «en ukjendt Gud». Denne Gud, som han nu forkyndte for dem, var uafhængig af Mennesker og behøvede ikke, at Mennesker skulde lægge noget til hans Magt og Herlighed.

Folket blev henrevet af Beundring for Paulus's alvorlige og logiske Fremstilling af den sande Guds Egenskaber — af hans Skaberkraft og Forsyns Styrelse. Med glødende og alvorlig Veltalenhed erklærede Apostelen, at Gud «har gjort Verden og alle Ting, som er derudi, han, som er Himlens og Jordens Herre, bor ikke i Templer, gjorde med Hænder, han tjenes og ikke af Menneskers Hænder, som den, der har noget behov, efterdi han selv giver alle Liv og Aude og alle Ting . Himlene var ikke store nok til at rumme Gud, hvor meget mindre da de Templer, som Menneskehænder havde opført!

Paa et Tidspunkt, da Menneskerettighederne ofte blev traadt under Fødder, fremholdt Paulus den store Sandhed om Menneskeslægtens Broderskab og erklærede, at Gud «har gjort, at al Menneskens Slægt bor paa den ganske Jordens Kreds». I Guds Øjne er alle lige, og ethvert Menneske skylder Skaberen den højeste Lydighed. Dernæst viste han, hvorledes Guds Naade og Miskundhed gaar som

en gylden Traad gennem alle hans Handlinger med Men-neskene. Han «har bestemt dem forordnede Tider, og visse Grænser for deres Bolig, at de skulde søge Herren, om de dog kunde føle og finde ham, enddog han er sandelig ikke langt fra enhver af os».

Med Ord laant fra en af deres egne Digtere henviste han til de noble Menneskeskikkelser, der befandt sig omkring ham, og skildrede den evige Gud som en Fader, hvis Børn de var. «I ham lever og røres og er vi,» udtalte han, «som og nogle af eders Digtere har sagt: Vi er jo og hans Slægt. Efterdi vi da er Guds Slægt, skal vi ikke mene, at Guddommen er lig Guld eller Sølv eller Sten, formet til et Billede ved Menneskens Kunst og Paafund.»

«Dog med Vankundighedens Tider har Gud baaret over, men byder nu alle Mennesker allevegne at omvende sig.» I de mørke Tidsaldre, som var gaaet forud for Kristi Komme, havde den guddommelige Hersker baaret over med Hedningernes Afguderi; men nu havde han ved sin Søn sendt Menneskene Sandhedens Lys, og han ventede, at alle skulde omvende sig til Frelse, ikke blot de fattige og uanselige, men ogsaa de stolte Filosofer og Fyrster paa Jorden. «Thi han har sat en Dag, paa hvilken han vil dømme Jorderige med Retfærdighed, ved en Mand, hvilken han har beskikket dertil, og gjort det bevisligt for alle. idet han oprejste ham fra de døde.» Da Paulus talte om Opstandelsen fra de døde, «spottede nogle; men andre sagde: Vi vil atter høre dig om dette».

Saaledes afsluttede Paulus sin Virksomhed i Athen, dette Midtpunkt for hedensk Lærdom; thi Athenienserne, der haardnakket klyngede sig til sit Afguderi, vendte sig bort fra Lyset og den sande Religion Naar et Folk er fuldt tilfreds med, hvad det har, saa kan der ikke ventes meget mere af det. Uagtet Athenienserne roste sig af sin Lærdom og Dannelse, blev de stadig mere og mere fordærvede og mere tilfredse med Afguderiets dunkle Mysterier.

Blandt dem, som hørte Paulus's Tale. var der nogle, som blev overbevist af de Sandheder, der blev fremholdt, men de kunde ikke nedlade sig til at anerkjende Gud og godkjende Frelsens Plan. Ingen Veltalenhed, ingen Argumenter kan omvende en Synder ; Guds Kraft alene kan bringe Sandheden ind i Hjertet. Den, der haardnakket vender sig bort fra denne Kraft, kan ikke paavirkes. Grækerne søgte efter Visdom; men Budskabet om Korset var dem en Daarskab, fordi

[140] de satte sin egen Visdom højere end den Visdom, som kommer fra Gud.

Deres Stolthed over menneskelig Visdom og Forstand forklarer, hvorfor Evangeliet fandt forholdsvis liden Indgang hos Athenienserne. De verdsligvise, der kommer til Kristus som arme, fortabte Syndere, vil blive vise til Salighed; men de, der kommer som fremragende Mænd, stolte af sin egen Visdom, vil ikke vedkjende sig det Lys og den Kundskab, som han alene kan give

Saaledes mødte Paulus hin Tids Hedenskab. Hans Virksomhed i Athen var ikke helt uden Frugt. Dionysius, en af de mest fremtrædende Borgere, og enkelte andre tog imod Evangeliet og sluttede sig helt til de troende.

Gud har givet os dette Indblik i Livet blandt Athenienserne, der trods al sin Kundskab, Dannelse og Kunst var nedsunket i Last, for at vi maa kunne se, hvorledes Herren ved sin Tjener straffede Afguderiet og de Synder, som gik i Svang hos et stolt, selvtilfreds Folk. Apostelens Ord og Skildringen af hans Standpunkt og Omgivelser, saaledes som det er nedtegnet af den guddommelige Pen, skulde blive kjendt for alle kommende Slægter og bære Vidnesbyrd om hans urokkelige Tillid, hans Mod i Ensomhed og Modgang og hans Sejer for Kristendommen i selve Hedendommens Midte.

Paulus's Ord indeholder en Rigdom af Kundskab for Menigheden. Han var i en Stilling, hvor han let kunde have sagt noget, som kunde have opirret de stolte Tilhørere og bragt ham i Vanskelighed. Havde hans Tale været et direkte Angreb paa deres Guder og paa Byens Stormænd, vilde han have staaet i Fare for at møde samme Skjæbne som Sokrates Men med en Takt, der stammede fra guddommelig Kjærlighed, ledte han omhyggelig deres Tanker bort fra de hedenske Guder ved at aabenbare for dem den sande Gud, som de ikke kjendte.

I vor Tid skal Skriftens Sandheder fremholdes for de store i Verden, for at de maa vælge mellem Lydighed mod Guds Lov og Troskab mod Mørkets Fyrste. Gud fremstiller evige Sandheder for dem — Sandheder, som vil gjøre dem vise til Frelse; men han tvinger dem ikke til at antage dem. Dersom de vender sig bort fra dem, bliver de overladt til sig selv, til at høste Frugten af sin egen Handlemaade.

«Thi Ordet om Korset er vel en Daarskab for dem, som gaar fortabt, men for os, som bliver frelste, er det en Guds Kraft; thi der

er skrevet: Jeg vil ødelægge de vises Visdom, og de forstandiges Forstand vil jeg gjøre til intet.» «Det, som er daarligt i Verden, det udvalgte Gud sig for at jøre de vise til Skamme, og det, som er svagt i Verden, det udvalgte Gud sig for at gjøre det stærke ti Skamme, og det, som er lavt i Verden, og det, som er ringeagtet, det udvalgte Gud sig, det, som ingen Ting er, for at gjøre til intet det, som er noget. 1 Kor. 1 : 18, 19, 27, 28 Mange af de største Lærde og Statsmænd, de mest fremragende Mænd i Verden, vil i disse sidste Dage vendt sig bort fra Lyset, fordi Verden i sin Visdom ikke kjen- der Gud. [141] Men Guds Tjenere maa benytte enhver Anledning til at bringe disse Mænd Sandheden. Enkelte vil erkjende sin Vankundighed om det, som hører Gud til, og som ydmyge Disciple sætte sig ved Jesu, den store Lærers, Fødder.

I enhver Bestræbelse for at naa de højere Klasser behøver en Guds Arbejder stærk Tro. Udsigterne kan være ugunstige; men i den mørkeste Time er der Lys foroven. De, som elsker og tjener Gud, deres Styrke vil blive fornyet Dag for Dag. Den Eviges Visdom er stillet til deres Raadighed, for at de ikke skal tage fejl i Udførelsen af hans Hensigter. Lad saadanne Arbejdere bevare sin første Bestandighed fast indtil Enden og erindre, at Sandhedens Lys skal skinne ind i det Mørke, som indhyller Verden. Der maa ingen Modloshed findes i Forbindelse med Guds Værk. Den gudhengivne Arbejders Tro maa bestaa i enhver Prøve, den bliver udsat for. Gud er mægtig og villig til at skjænke sine Tjenere al den Styrke. de behøver, og give dem den Visdom, som de skiftende Omstændigheder kræver. Han vil mere end opfylde de højeste Forventninger hos dem, som sætter sin Lid til ham. [142]

Kapitel 24—Korinth.

IDE første Aarhundreder af den kristne Tidsregning var Korinth en af de ledende Byer ikke alene i Grækenland, men i hele Verden. Grækere, Jødere og Romere samt rejsende fra ethvert Land fyldte dens Gader, ivrigt optaget af Forretning og Fornøjelse. Da den var et stort Midtpunkt for Handel og tilgængelig fra alle Dele af det romerske Rige, var det af Vigtighed at vinde Tilhængere for Gud og hans Sag paa dette Sted.

Blandt de Jøder, som havde nedsat sig i Korinth, var Aqvilas og Priscilla, der senere udmærkede sig som ivrige Kristi Medarbejdere. Da Paulus var blevet bekendt med disse Menneskers Karakter, tog han Bolig hos dem.

Straks ved Begyndelsen af sit Arbejde paa dette folkerige Sted saa Paulus alvorlige Hindringer i Vejen for sin Virksomhed paa alle Sider. Byen var næsten helt forfalden til Afguderi. Venus var den mest yndede Gudinde, og med Venusdyrkelsen fulgte mange demoraliserende Skikke og Ceremonier. Korinthierne var navnkundige endog blandt Hedningerne for sin store Umoralskhed. De syntes at bryde sig lidet om andet end Øjeblikkets Glæder og Fornøjelser.

I sin Forkyndelse af Evangeliet i Korinth benyttede Apostelen en anden Fremgangsmaade end den, han havde anvendt under sin Virksomhed i Athen. Paa sidstnævnte Sted forsøgte han at afpasse sin Fremgangsmaade efter sine Tilhørere. Han havde mødt Logik med Logik, Videnskab med Videnskab, Filosofi med Filosofi. Naar han tænkte paa den Tid, han saaledes havde anvendt, indsaa han, at hans Lære i Athen kun havde baaret ringe Frugt. og han besluttede sig til at følge en anden Fremgangsmaade i Forsøget paa at paavirke de ligegyldige Korinthier. Han satte sig for at undgaa vidtløftige Argumenter og Diskussioner og «ikke at vide noget» iblandt dem «uden Jesus og ham korsfæstet». Han vilde prædike for dem, «ikke i menneskelig Visdoms overtalende Ord, men i Aands og Krafts Bevisning». 1 Kor. 2:2, 4.

Jesus, hvem Paulus stod i Begreb med at fremholde for Grækerne i Korinth som Kristus, var en Jøde af uanselig Herkomst, udgaaet fra en By bekjendt for sin Ugudelighed. Han var blevet forkastet af sit Folk og tilsidst korsfæstet som en Misdæder. Grækerne mente, at det var nødvendigt at højne Menneskeslægten; men de ansaa Studiet af Filosofi og Videnskab som den eneste Vej til sand Storhed og Anseelse. Vilde det lykkes Paulus at faa dem til at forstaa, at Troen paa denne uanselige Jøde vilde opløfte og forædle alle et Menneskes Evner og Anlæg?

[143]

For mange Mennesker i vor Tid staar Golgathas Kors omgivet af herlige Minder. Begivenhederne ved Korsfæstelsen vækker hellige Følelser. Men paa Paulus's Tid blev Korset betragtet med Afsky og Forfærdelse. At fremstille som Menneskeslægten's Frelser en Person, der havde lidt Døden paa Korset, vilde ganske naturligt fremkalde Spot og Modstand.

Paulus vidste godt, hvorledes hans Budskab vilde blive betragtet baade af Jøder og Grækere i Korinth. Han indrømmede: «Vi prædiker den korsfæstede Kristus, som er Jøderne en Forargelse og Grækerne en Daarlighed» 1 Kor. 1 : 23. Blandt hans jødiske Tilhørere vilde mange blive vrede over det Budskab, han nu skulde forkynde. For Grækerne vilde hans Ord være en urimelig Daarskab. Han vilde blive betragtet som afsindig, naar han forsøgte at vise, hvorledes Korset kunde bidrage til at højne Menneskene eller have noget med Menneskeslægten's Frelse at skaffe.

Men for Paulus stod Korset som det vigtigste af alt. Siden den Gang han blev standset i sin Forfølgelse af den korsfæstede Nazaræers Tilhængere, havde han aldrig ophørt med at rose sig af Korset. Den Gang havde han faaet en Aabenbarelse af Guds uendelige Kjærlighed, som den var fremvist i Kristi Død, og dette havde hidført en forunderlig Forandring i hans Liv, saa at alle hans Planer og Forsætter kom til at stemme med Guds Vilje. Fra den Stund af havde han været et nyt Menneske i Kristus. Han vidste af personlig Erfaring, at naar en Synder først engang faar Øje paa Faderens Kjærlighed, som den ses i hans Søns Offer, og giver sig ind under den guddommelige Indflydelse, sker der en Hjerteforandring, og fra den Stund af er Kristus alt og i alle.

Ved sin Omvendelse blev Paulus fyldt med en inderlig Længsel efter at hjælpe sine Medmennesker til at se Jesus af Nazareth som

den levende Guds Søn, der er mægtig til at forvandle og frelse. Efter den Tid helligede han sig helt til Forsøget paa at skildre den Korsfæstedes Kjærlighed og Magt. Hans store, varme Hjerter omfattede alle Klasser. «Baade Græker og Barbarer, baade vise og uvise er jeg en Skyldner,» skrev han. Rom. 1 : 14. Kjærligheden til Herlighedens Herre, som han saa ubarmhertigt havde forfulgt ved at efterstræbe hans hellige, var den ledende Kraft i hans Liv og Handlemaade. Dersom nogensinde hans Varme paa Pligtens Vej afkjøledes, saa var et eneste Blik paa Korset og den underfulde Kjærlighed, som der kom tilsyne, nok til at bringe ham til at omgjorde sit Sinds Lænder og trænge videre frem paa Selvfornægtelsens Sti.

[144] Se paa Apostelen, naar han prædiker i Synagogen i Korinth og tolker Moses's og Profeternes Skrifter og fører sine Tilhørere med sig ned til den forjættede Messias's Komme! Hør ham, naar han forklarer Gjenløserens Gjerning som Menneskeslægtens store Ypperstepræst — han som ved at ofre sig selv engang for alle skulde gjøre Forsoning for Synden og derpaa tiltræde sin Tjeneste i den himmelske Helligdom! Hans Tilhørere kom til at forstaa, at den Messias, hvis Komme de saa længselsfuldt havde ventet, allerede var kommen, at hans Død udgjorde Modbilledet til alle de forbilledlige Ofre, og at hans Tjeneste i Helligdommen i Himlen stod som den store Virkelighed, der pegte tilbage paa og forklarede Tjenesten under det jødiske Præsteskab.

Paulus «vidnede for Jøderne, at Jesus er den Kristus». Fra de gammeltestamentlige Skrifter paaviste han, at i Samklang med Profetierne og Jødernes almindelige Forventning skulde Messias være af Abrahams og Davids Slægt. Derpaa fulgte han Jesu Slægtregister fra Patriarken Abraham gennem Kong David. Han læste Profeternes Vidnesbyrd om den forjættede Messias's Karakter og Værk og om den Maade, hvorpaa han skulde blive modtaget og behandlet paa Jorden. Og dernæst paaviste han, at alle disse Forudsigelser var blevet opfyldt i Jesu af Nazareths Liv, Virksomhed og Død.

Paulus paaviste, at Kristus var kommet for først af alt at tilbyde Frelse til det Folk, der ventede paa Messias's Komme som Fuldbyrnelsen af og Kronen paa sin nationale Tilværelse. Men dette Folk havde forkastet ham, som vilde have givet dem Livet, og valgt sig en anden Anfører, hvis Herredømme vilde ende med Døden. Han forsøgte at faa sine Tilhørere til at forstaa, at Omvendelse alene

kunde frelse den jødiske Nation fra den truende Ødelæggelse. Han afslørede deres Uvidenhed angaaende Betydningen af de Skrifter, som de smigrede sig med og roste sig af. at de tilfulde forstod Han irettesatte dem for deres Verdslighed, deres Higen efter Rang og Pragt og deres store Egenkjærlighed.

I Aandens Kraft berettede Paulus om sin egen vidunderlige Omvendelse og om sin Tillid til det gamle Testamentes Skrifter, der havde faaet en saa fuldstændig Opfyldelse i Jesus af Nazareth. Han talte med højtideligt Alvor, og hans Tilhørere kunde ikke undgaa at se, at han af hele sit Hjerte elskede den korsfæstede og opstandne Frelser. De saa, at hans Sind var grundfæstet i Kristus, og at hans Liv var knyttet til hans Herre. Saa indtrvksfulde var hans Ord, at kunde, som var fyldt med det bitreste Had mod den kristne Religion, kunde blive uberørte.

Men Jøderne i Korinth tillukkede Øjnene for de Beviser, som Apostelen saa klart fremholdt, og nægtede at høre hans Henstillinger. Den samme Aand, som havde drevet dem til at forkaste Kristus, fyldte dem med Vrede og Raseri mod hans Tjener; og dersom Gud ikke paa en særskilt Maade havde beskyttet ham, for at han vedblivende kunde bringe Evangeliet ud iblandt Hedningerne, vilde de have taget hans Liv.

«Men der de stod imod og bespottede, afrystede han sine Klæder og sagde til dem: Eders Blod være over eders Hoved! Jeg er ren; herefter vil jeg gaa til Hedningerne. Og han gik bort derfra og kom i Huset til en ved Navn Justus, som frygtede Gud, hvis Hus laa næst op til Synagogen.»

[145]

Silas og Timotheus var kommet «fra Makedonien» for at hjælpe Paulus, og tilsammen arbejdede de for Hedningerne. For Hedninger saavel som for Jøder prædikede Paulus og hans Ledsagere Kristus som den faldne Slægts Frelser. Disse Korsets Udsendinge undgik vidtløftige, søgte Fremstillinger og dvælede ved hans Egenskaber, som havde skabt Verden og var Universets øverste Hersker. Med Hjerter fulde af Kjærlighed til Gud og hans Søn opfordrede de Hedningerne til at betragte det usigelige Offer, som var bragt for Menneskene. De vidste, at dersom de, der saa længe havde famlet sig frem i Hedenskabets Mørke, blot kunde faa se det Lys, der udstraalede fra Golgathas Kors, vilde de blive draget til Forløseren. «Og jeg,» havde

Frelseren sagt, «naar jeg bliver ophøjet fra Jorden, vil jeg drage alle til mig.» Joh. 12:32.

Evangeliets Forkyndere i Korinth forstod den frygtelige Fare, der nu truede dem, for hvem de virkede, og det var med en Følelse af det store Ansvar, som hvilede paa dem, at de fremholdt Sandheden, som den er i Jesus. Klart, tydeligt og bestemt var deres Budskab — en Livets Lugt til Liv eller en Dødens Lugt til Død. Evangeliet blev ikke aabenbaret i deres Ord alene, men ogsaa i deres daglige Liv. Engle samvirkede med dem. og Guds Naade og Kraft viste sig ved manges Omvendelse. «Crispus, Synagoge-Forstanderen, troede paa Herren med sit ganske Hus, og mange Korinthier, som hørte til, troede og blev døbt.»

Det Had, som Jøderne altid havde næret imod Apostlene, forøgedes nu end mere. Crispus's Omvendelse og Daab forbitrede de gjenstridige Modstandere i Stedet for at overbevise dem De kunde ikke fremføre Beviser imod Paulus's Prædiken, og af Mangel herpaa tyede de til listige, ondskabsfulde Angreb. De bespottede Evangeliet og Jesu Navn. I deres blinde Vrede var intet Ord for bittert og intet Middel for tarveligt for dem at benytte sig af. De kunde ikke benægte, at Kristus havde udført Mirakler; men de erklærede, at han havde udført dem ved Satans Magt. og paastod frækt, at de Undergjerninger, Paulus havde gjort, stammede fra samme Kilde.

Skjønt Paulus's Virksomhed i Korinth ikke blev ganske uden Frugt, saa blev han dog næsten fuldstændig mismodig over den Ugudelighed, han saa og hørte i hin fordærvede By. Den Fordærvelse, han havde været Vidne til blandt Hedningerne. og den Foragt og Haan, han havde været udsat for fra Jødernes Side, voldte ham megen Bedrøvelse. Han nærede Tvivl om. hvorvidt det var forstandigt at forsøge paa at oprette en Menighed af det Materiale, han her havde fundet.

[146] Idet han var ved at belave sig paa at forlade Byen for at rejse til en mere lovende Arbejdsmark og alvorlig søgte at blive klar over, hvad der var hans Pligt, aabenbarede Herren sig for ham i et Syn og sagde: «Frygt ikke, men tal, og ti ikke, fordi jeg er med dig, og ingen skal lægge Haand paa dig og gjøre dig ondt; thi jeg har meget Folk i denne Stad» Paulus forstod, at dette var en Befaling om, at han skulde blive i Korinth, og en Forsikring om, at Herren vilde give

den udsaaede Sæd Vækst. Styrket og opmuntrei vedblev han at virke der med Ihærdighed og Iver.

Apostelens Virksomhed indskrænkede sig ikke blot til at tale offentlig. Der var mange, som ikke kunde naaes paa denne Maade. Han tilbragte megen Tid med at virke fra Hus til Hus og benyttede sig saledes af Omgangen med Folk i deres Hjem. Han besøgte de syge og sørgende, trøstede dem, som var i Trængsel, opløftede de nedtrykte, og i al sin Tale og Gjerning ophøjede han Jesu Navn. Saaledes virkede han med «Skrøbelighed og i Frygt og i megen Bæven». 1 Kor. 2:3. Han bævede af Frygt for, at hans Lære skulde fremvise et menneskeligt Præg i Stedet for det guddommelige.

«Visdom taler vi iblandt de fuldkomne,» erklærede Paulus senere hen; «dog ikke denne Verdens Visdom, ikke heller denne Verdens Øverstes, hvilke skal beskjæmmes; men vi taler Guds Visdom, den hemmelighedsfulde, den, som var skjult, hvilken Gud har forud beskikket før Verdens Begyndelse, til vor Herlighed, hvilken ingen af denne Verdens Øverster kjendte; thi havde de kjendt den, havde de ikke korsfæstet Herlighedens Herre; men, som skrevet er: Hvad intet Øje har set, og intet Øre har hørt, og ikke er opkommet i noget Menneskes Hjerter, hvad Gud har beredt dem, som ham elsker. Men os aabenbarede Gud det formedelst sin Aand; thi Aanden ransager alle Ting, ogsaa Guds Dybheder. Hvilket Menneske ved det, der er i Mennesket, uden Menneskets Aand, som er i ham? Saa ved og ingen det, som er i Gud, uden Guds Aand.»

«Og vi har ikke annammet Verdens Aand, men den Aand, som er af Gud, paa det vi kan kjende, hvad der er os skjænket af Gud; hvilket vi og taler, ikke med Ord, som menneskelig Visdom lærer, men med Ord, som den Helligaand lærer, idet vi tolker aandelige Ting med aandelige Ord.» 1 Kor. 2:6-13

Paulus forstod, at hans Dygtighed ikke laa hos ham selv, men i den Helligaands Nærværelse, hvis liflige Indflydelse fyldte hans Hjerter og gjorde enhver Tanke Kristus underdanig. Han talte om sig selv som «ombærende altid den Herres Jesu Død i Legemet, at og Jesu Liv maa aabenbares i vort Legeme». 2 Kor. 4: 10. Kristus var Hovedskikkelsen i Apostelens Lære. «Jeg er korsfæstet med Kristus, udtalte han; «alligevel lever jeg, dog ikke jeg mere, men Kristus lever i mig» Gal. 2:20. Hans eget Jeg var skjult; Kristus blev aabenbaret og ophøjet.

[147]

Paulus var en veltalende Mand. Før sin Omvendelse havde han ofte søgt at gjøre Indtryk paa sine Tilhørere ved Hjælp af sin Veltalenhed; men nu afstod han fra alt saadant. I Stedet for at give sig at med poetiske Skildringer og fantasifulde Fremstillinger, der kunde kildre Sanserne og give Indbildningen Næring, men som ikke stod i nogen Forbindelse med Livets daglige Erfaringer, søgte Paulus nu ved Hjælp af enkel, ligefrem Tale at indprente i Hjerterne saadanne Sandheder, som er af væsentlig Betydning. Fantasifulde Fremstillinger af Sandheden kan vel vække oprømte Følelser; men altfor ofte sker det, at Sandheder, der fremholdes paa denne Maade, ikke skaffer den troende den Næring, som der skal til for at styrke og ruste ham til Livets Kamp. Det er kjæmpende Sjæles øjeblikkelige Behov og nuværende Prøvelser, der maa mødes med sund, praktisk Undervisning i Kristendommens Grundprincipper.

Paulus's Virksomhed i Korinth blev ikke uden Frugt. Mange vendte sig bort fra Afgudsdyrkelsen for at tjene den levende Gud, og en stor Menighed stillede sig under Kristi Banner Nogle af de mest udsvævende blandt Hedningerne blev omvendte og sande Vidner om Guds Barmhjertighed og Kristi Blods rensende Kraft.

Den tiltagende Fremgang, Paulus havde i at forkynde Kristus, opirrede de vantro Jøder til desto stærkere Modstand. De stod «samdrægtelig op imod Paulus» og førte ham for Gallions Domstol. Gallion var den Gang Landshøvding i Akaia. De ventede, at Øvrigheden nu ligesom ved tidligere Lejligheder vilde staa paa deres Side, og med høje, vrede Stemmer udslyngede de sin Anklage imod Apostelen og sagde: «Denne vil overtale Folket til en Gudsdyrkelse imod Loven.»

Den jødiske Religion stod under Romermagtens Beskyttelse, og Apostelens Anklagere mente, at dersom de kunde faa ham beskyldt for Overtrædelse af deres religiøse Love, vilde han rimeligvis blive overgivet til dem for at blive forhørt og dømt. Paa denne Maade haabede de at kunne volde hans Død. Men Gallion var en retskaffen Mand og vilde ikke være et Redskab i de nidkjære, rænkefulde Jøders Haand Ærgerlig over deres Egenretfærdighed og religiøse Forblindelse vilde han intet Hensyn tage til deres Beskyldning. Da Paulus vilde tale til sit Forsvar, meddelte Gallion ham, at det ikke var nødvendigt. Derpaa vendte han sig til de opbragte Anklagere og sagde; «Dersom det var nogen Uretfærdighed eller Misgjerning.

I Jøder! vilde jeg, som billigt, anhøre eder. Men er det en Strid om Lære og Navne og om den Lov, som I har, da se selv til; thi jeg vil ikke være Dommer over disse Ting. Og han drev dem fra Domstolen.»

Baade Jøder og Græker havde ventet begjærligt paa at høre Gallions Dom, og hans øjeblikkelige Afvisning af Sagen som noget, der ikke havde Krav paa Offentlighedens Interesse, betød for Jøderne, at de maatte trække sig tilbage, slagne og opfyldte af Vrede. Landshøvdingens bestemte Optræden aabnede Øjnene paa den støjende Hob, der havde støttet Jøderne. For første Gang under Paulus's Virksomhed i Europa gik Mængden over paa hans Side Lige for Landshøvdingens Øjne, og uden at denne gjorde noget for at hindre det, an faldt de Apostelens mest fremtrædende Anklagere. «Alle Grækerne greb Sosthencs, Synagogens Forstander, og slog ham for Domstolen; og Gallion bekymrede sig ikke om alt dette.» Saaledes vandt Kristendommen en aabenbar Sejer. [148]

«Paulus blev der da endnu en lang Tid.» Dersom Apostelen paa dette Tidspunkt var blevet nødt til at forlade Korinth, vilde de, som havde antaget Jesu Tro, have befundet sig i en farlig Stilling. Jøderne vilde have lagt an paa at udnytte de Fordele, de havde opnaaet, endog til Kristendommens Udryddelse paa den Egn. [149]

Kapitel 25—Brevene til Thessalonikerne.

SILAS'S og Timotheus's Ankomst fra Makedonien under Paulus's Ophold i Korinth havde været til stor Opmuntring for Apostelen. De bragte ham «godt Budskab» om den «Tro og Kjærlighed», som de, der havde antaget Sandheden under det første Besøg af Evangeliets Udsendinge i Thessalonika, udviste Paulus nærede den ømmeste Kjærlighed til disse troende, som under Prøvelser og Modgang havde bevaret sin Troskab mod Gud. Han længtes efter at aflægge dem et personligt Besøg; men da dette ikke dengang lod sig gjøre, skrev han til dem.

I dette Brev til Menigheden i Thessalonika udtrykte Apostelen sin Taknemmelighed til Gud for den glædelige Beretning om deres Fremvækst i Troen. «Saa er vi derved, Brødre!» skrev han, «trøstede ved eder i al vor Trængsel og Nød formedelst eders Tro. Thi nu lever vi, efterdi I staar fast i Herren. Med hvad Tak kan vi og gjengjælde Gud for eder, for al den Glæde, med hvilken vi glæder os over eder for vor Gud, idet vi Nat og Dag indstændig beder, at vi maatte se eders Ansigt og raade Bod paa eders Troes Mangler?»

«Vi takker Gud altid for eder alle, idet vi kommer eder i Hu i vore Bønner, tænkende uafslædig paa eders Gjerning i Troen, og eders Arbejde i Kjærligheden, og eders Bestandighed i Haabet til vor Herre Jesus Kristus, for vor Guds og Faders Aasyn»

Mange af de troende i Thessalonika havde vendt sig «til Gud fra Afguderne, at tjene den levende og sande Gud». De havde «annammet Ordet under megen Trængsel med Glæde i den Helligaand». Apostelen skrev, at ved deres Troskab i at følge Herren var de «blevne Mønstre for alle de troende i Makedonien og Akaia». Denne rosende Omtale var ikke ufortjent; «thi fra eder,» skrev han, «er Herrens Ord lydelig hørt, ikke alene i Makedonien og Akaia. men eders Tro til Gud er og bleven kundbar alle Vegne».

De troende i Thessalonika var sande Missionsarbejdere. Deres Hjerter brændte af Nidkjerhed for Frelseren, som havde friet dem fra Frygten for «den tilkommende Vrede». Ved Kristi Naade var der

sket en vidunderlig Forandring i deres Liv, og Herrens Ord. som blev talt ved dem. ledsagedes af stor Kraft Hjerter blev vundet ved de Sandheder, som blev fremholdt, og Sjæle blev lagt til de tro-endes Tal.

I dette første Brev omtaler Paulus den Maade, hvorpaa han virkede blandt Thessalonikerne. Han erklærede, at han ikke havde søgt [150] at vinde Tilhængere med Svig eller urene Hensigter. «Ligesom vi er fundne værdige af Gud til at betroes Evangelium, saaledes taler vi, ikke som vi vilde behage Menneskene, men Gud, som prøver vore Hjerter. Thi hverken omgikkes vi med smigrende Ord, som I ved, ej heller med Paaskud for Gjerrighed; Gud er Vidne. Vi søgte og ikke Ære af Mennesker hverken af eder eller af andre, enddog vi kunde have været eder til Byrde som Kristi Apostle; men vi omgikkes mildt med eder. Som en Amme plejer sine Børn, saaledes er vi, af inderlig Kjærlighed til eder, villige til at dele med eder, ikke aleneste Guds Evangelium, men ogsaa vort eget Liv, fordi I er blevne os elskelige.»

«I er Vidner og Gud,» vedblev Apostelen, «hvor hellig og retfærdelig og ustraffelig vi omgikkes med eder, I troende; ligesom I ved, hvorledes vi formanede og trøstede eder, enhver især, som en Fader sine Børn, og vidnede, at I skulde omgaaes værdelig for Gud, som kaldte eder til sit Rige og sin Herlighed.»

«Derfor takker vi og Gud uafsladelig, at da I annammede det Guds Ord, som I hørte af os, antog I ikke Menneskers Ord, men (som det sandelig er) Guds Ord, hvilket og kraftelig ter sig i eder, som tror.» «Thi hvo er vort Haab eller vor Glæde eller vor Æres Krone? mon ikke ogsaa I, for vor Herre Jesus Kristus i hans Tilkommelse? I er jo vor Ære og Glæde.»

I sit første Brev til de troende i Thessalonika søgte Paulus at undervise dem om de døde Tilstand Han omtalte de døde som sovende — i ubevidst Tilstand: «Jeg vil ikke, at I skal være uvidende, Brødre! om de hensovede, paa det I ikke skal sørge som de andre, der ikke har Haab. Thi dersom vi tror, at Jesus er død og opstanden, da skal og Gud saaledes føre de hensovede ved Jesus frem med ham. . . . Thi Herren selv skal komme ned af Himlen med et Anskrig, med Overengels Røst og med Guds Basun, og de døde i Kristus skal opstaa først; derefter skal vi, som lever, som overbliver, rykkes til ligemed dem hen i Skyerne, til at møde Herren i Luften; og saaledes skal vi altid være med Herren.»

Thessalonikerne havde med Begjærlighed grebet Tanken om, at Kristus skulde komme for at forvandle de troende, som levede, og tage dem til sig. De havde vaaget omhyggeligt over sine Venners Liv, at de ikke skulde dø og saaledes gaa glip af den Velsignelse, som de ventede at modtage ved sin Herres Komme. Men den ene efter den anden af deres Venner var blevet taget fra dem, og med Smerte havde Thessalonikerne kastet et sidste Blik paa sine afdøde og neppe vovet at nære Haab om atter at møde dem i et tilkommende Liv.

[151] Da Paulus's Brev blev aabnet og læst, blev hans Ord angaaende de dødes virkelige Tilstand Menigheden til stor Glæde og Trøst. Paulus vidste, at de, som levede, naar Kristus kom, ikke skulde møde sin Herre forud for dem, der var hensovet i Jesus. Overengelens Røst og Guds Basun skulde naa de hensovede, og de døde i Kristus skulde opstaa først, inden de levende blev iklædt Udødelighed. «Derefter skal vi, som lever, som overbliver, rykkes tilligemed dem hen i Skyerne, til at møde Herren i Luften; og saaledes skal vi altid være med Herren. Saa trøst hverandre med disse Ord!»

Vi kan neppe fatte, hvilket Haab og hvilken Glæde denne Forsikring bragte den unge Menighed i Thessalonika. De troede paa og glædede sig over det Brev, som deres Fader i Evangeliet havde sendt dem, og deres Hjerter fyldtes af Kjærlighed til ham. Han havde før fortalt dem om disse Ting; men den Gang var deres Sind optaget med Granskningen af Lærdomme, der forekom dem nye og mærkelige, og man kan ikke undres over, at enkelte Punkter ikke var blevet levende indprentet i deres Sind Men de hungrede efter Sandhed, og Paulus's Brev bragte dem nyt Haab og ny Styrke, en fastere Tro paa og en dybere Kjærlighed til ham, som ved sin Død havde bragt Liv og Uforkrænkelighed for Lyset.

Nu frydede de sig i Kundskaben om, at deres troende Venner vilde opstaa af Graven for at nyde evigt Liv i Guds Rige. Det Mørke, som havde indhyllet de afdødes Hvilesteder, forsvandt. En ny Glans kastedes over Kristentroen, og Kristi Liv og Opstandelse fremtraadte for dem i fornyet Herlighed.

«Da skal og Gud saaledes føre de hensovede ved Jesus frem med ham,» skrev Paulus. Mange tyder dette Skriftsted derhen, at de hensovede vil ledsage Kristus fra Himlen; men Paulus mente, at ligesom Kristus var oprejst fra de døde, saaledes vil Gud kalde

de hensovede hellige frem af deres Grave og tage dem med til Himlen. Dyrebare Trøst, herlige Haab. ikke alene for Menigheden i Thessalonika. men for alle Kristne, hvor de end er!

Under sin Virksomhed i Thessalonika havde Paulus saa udførligt omtalt Tidemes Tegn og paavist, hvilke Begivenheder der vilde finde Sted forud for Menneskesønnens Aabenbarelse i Himlens Skyer, at han ikke ansaa det for nødvendigt at skrive udtømmende angaaende dette Emne Han henviste dog tydeligt til. hvad han tidligere havde fremholdt. «Men om Tid og Stund,» sagde han, «har I ikke behov. at eder tilskrives; thi I ved selv grant, at Herrens Dag kommer som en Tyv om Natten Thi naar de siger: Fred og Tryghed! da skal Fordærvelsen hastelig staa over dem.»

Der er mange i vor Tid. som lukker Øjnene for de Beviser, Kristus har givet for at advare Menneskene om sit Komme. De søger at stille al Frygt. medens samtidig Tegnene paa. at Enden er nær. hurtig gaar i Opfyldelse, og Verden haster fremad mod den Stund, da Menneskesønnen skal aabenbares i Himlens Skyer. Paulus lærte, at det er Synd at stille sig ligegyldig overfor de Tegn. som er Forløbere for Kristi andet Komme. Dem. som gjør sig skyldige i denne Forsømmelse, kalder han Mørkets og Nattens Børn Dem. som vaager og venter, opmuntrer han med disse Ord: «Men I, Brødre! I er ikke i Mørket, saa at den Dag skulde som en Tyv komme over eder. I er alle Lysets Børn og Dagens Børn, vi er ikke Nattens Børn og ej Mørkets. Derfor lad os ikke sove ligesom de andre, men lad os vaage og være ædru.»

[152]

Apostelens Lære angaaende dette Punkt er særskilt vigtig for Menigheden i vor Tid. For dem, som lever saa nær ved alle Tings Fuldendelse, bør Apostelens Ord have stor Vægt: «Lad os, som er Dagens Børn, være ædru, iførte Troens og Kjærlighedens Panser, og som en Hjelm Saliggjørelsens Haab. Thi Gud bestemte os ikke til Vrede, men til at bekomme Saliggjørelse ved vor Herre Jesus Kristus, som døde for os, at enten vi vaager eller sover, skal vi leve tilligemed ham.»

Den aarvaagne Kristen er en virksom Kristen, der ivrigt søger at gjøre alt, hvad der staar i hans Magt, for Evangeliets Fremme. Efterhaanden som hans Kjærlighed til Frelseren vokser, tiltager ogsaa hans Kjærlighed til hans Medmennesker. Han møder alvorlige Prøvelser, ligesom hans Mester gjorde; men han lader ikke Trængs-

lerne forbitre sit Sind eller tilintetgjøre sin Sjælefred. Han ved. at Prøvelse, naar den bæres paa rette Maade, vil forædle og rense ham og bringe ham i nærmere Samfund med Kristus. De, som er delagtige i Kristi Lidelser, vil ogsaa være delagtige i hans Trøst og tilsidst faa Del i hans Herlighed.

«Vi beder eder, Brødre,» skriver Paulus videre i sit Brev til Thessalonikerne, «at I skjønner paa dem, som arbejder iblandt eder og er eders Forstandere i Herren og paaminder eder. og at I holder dem overmaade højt i Kjærlighed for deres Gjernings Skyld. Hold Fred med hverandre!»

De troende i Thessalonika blev i høj Grad besværede af Mænd, som kom til dem med sværmeriske Opfattelser og Lærdomme. Nogle «vandrer utilbørlig, idet de ikke arbejder. men giver sig af med Ting, som ikke kommer dem ved». Menigheden var blevet tilbørlig organiseret, og Mænd var blevet udvalgt til at tjene som Ordets Forkyndere og Menighedstjenere. Men nogle var egenraadige og ustyrlige og nægtede at underordne sig dem, som beklædte ansvarsfulde Stillinge i Menigheden. De gjorde ikke alene Krav paa Retten til at have sin egen Mening, men ogsaa til offentlig at paanøde Menigheden sine Anskuelser. I Betragtning af dette gjorde Paulus Thessalonikerne opmærksom paa det Hensyn, man skyldte dem. der var blevet valgt til Stillinger, som gav dem Myndighed i Menigheden.

I sin Omsorg for at de troende i Thessalonika skulde vandre i Herrens Frygt, formanede Apostelen dem til at udvise praktisk Gudsfrygt i det daglige Liv. «Iøvrigt. Brødre!» skrev han. «beder og formaner vi eder i den Herre Jesus, at ligesom I har lært af os. hvorledes det bør eder at omgaaes og tækkes Gud. I derudi maatte yde mere tiltage. I ved jo, hvordanne Bud vi gav eder formedelst den Herre Jesus. Thi dette er Guds Vilje, eders Helliggjørelse, at I skal sky Horeri!» «Thi Gud kaldte os ikke til Urenhed, men til Helliggjørelse.»

Apostelen følte, at han for en stor Del var ansvarlig for deres aandelige Velfærd, som var blevet omvendt under hans Virksomhed. Hans Ønske for dem var, at de maatte vokse i Kundskaben om den eneste sande Gud og den. han havde udsendt, Jesus Kristus. I sit Arbejde traf han ofte sammen med smaa Grupper af Mennesker, som elskede Jesus, og bøjede sig med dem i Bøn om, at Gud vilde lære dem at vedligeholde en levende Forbindelse med ham. Ofte

samraadede han med dem om, hvorledes man bedst kunde bringe Evangeliets Lys til andre; og naar han var skilt fra dem, han saaledes havde virket for, bad han ofte Gud om at bevare dem fra det onde og hjælpe dem at være alvorlige, virksomme Missionsarbejdere.

Et af de stærkeste Beviser paa sand Omvendelse er Kjærlighed til Gud og Menneskene. De, der antager Jesus som sin Frelser, nærer en dyb, oprigtig Kjærlighed til andre, som har samme dyrebare Tro. Dette var Tilfældet med de troende i Thessalonika. «Om Broderkjærlighed,» skrev Apostelen, «har I ikke behov, at jeg skal skrive eder til; thi I er selv lærte af Gud at elske hverandre, ja, I gjør endog det samme mod alle Brødrene, som er i hele Makedonien; men vi formaner eder, Brødre! ydermere at tiltage, og at søge Ære i at leve stille, og varetage hver sin Gjerning, og arbejde med eders egne Hænder, saasom vi har budet eder, paa det I maa omgaas sømmeligen med dem, som er udenfor, og ikke trænger til nogen.»

«Og eder forfremme og overflødiggjøre Herren i Kjærligheden til hverandre og til alle, ligesom og vi har den til eder, paa det eders Hjerter maa styrkes, at være ustraffelige i Hellighed for Gud og vor Fader, i vor Herres Jesu Kristi Tilkommelse med alle hans hellige!»

«Men vi formaner eder, Brødre: paamind de uskikkelige, trøst de klejnmodige, ophjælp de skrøbelige, vær langmodige mod alle. Se til, at ingen betaler nogen ondt for ondt; men stræb altid efter det gode, baade imod hverandre og imod alle. Vær altid glade. Bed uden Afladelse. Frembær Taksigelse i alle Ting: thi dette er Guds Vilje i Kristus Jesus til eder.»

Apostelen paalagde Thessalonikerne ikke at foragte Profetiens Gave; og med de Ord: «Udsluk ikke Aanden, foragt ikke Profetier. prøv alle Ting, behold det gode,» paalagde han dem at være forsigtige med altid at skjelne mellem det falske og det sande. Han bød dem at «sky det onde under alle Skikkelser» og afsluttede sit Brev med den Bøn, at Gud vilde hellige dem ganske og aldeles, for at de i «Aand og Sjæl og Legeme» maatte «bevares ustraffelig i vor Herres Jesu Kristi Tilkommelse». Og han tilføjede: «Han er trofast. som eder kaldte.»

Den Undervisning, som Paulus i sit første Brev sendte Thessalonikerne angaaende Kristi andet Komme, var i fuld Overensstemmelse med hvad han tidligere havde lært. Alligevel blev hans Ord fejlagtig opfattet af nogle Brødre i Thessalonika. De forstod ham derhen,

at han ytrede Haab om selv at leve og blive Vidne til Frel-serens Tilkommelse. Denne Anskuelse bidrog til at forøge Bevægelsen og Begejstringen blandt dem. De, som tidligere havde forsømt sine Ansvar og Pligter, blev nu mere ivrige i at fremholde sine urigtige Meninger,

I sit andet Brev søgte Paulus at rette paa denne deres Misforstaaelse af hans Lære og fremholde for dem sit virkelige Standpunkt. Han udtrykte atter sin Tillid til deres Retskaffenhed og sin Taknemmelighed for, at deres Tro var stærk, og at de nærrede Kjærlighed til hverandre og til Mesterens Sag. Han sagde, at han fremholdt dem for andre Menigheder som et Eksempel paa den Taalmodighed og standhaftige Tro, der frimodigt taaler Forfølgelse og Trængsel. Og han ledte deres Tanker hen paa Kristi andet Komme, da Guds Folk skal hvile fra alle sine Bekymringer og Besværligheder.

«Vi selv,» skrev han, «roses af eder i Guds Menigheder for medelst eders Taalmodighed og Tro under alle eders Forfølgelser og Trængsler, som I fordrager, . . . efterdi det er retfærdigt for Gud at gjengjælde dem Trængsel, som trænger eder, men eder, som trænges, Ro med os i den Herres Jesu Aalienbarelse af Himlen med sin Magtes Engle, med Ildslue, naar han bringer Hævn over dem, som ikke kjender Gud, og over dem, som ikke er vor Herres Jesu Kristi Evangelium lydige; hvilke skal lide Straf, en evig Fortabelse fra Herrens Ansigt og fra hans Magts Herlighed. . . . Derfor beder vi ogsaa altid for eder. at vor Gud vil agte eder sit Kald værdige, og med Kraft fuldkomme al ham velbehagelig Godhed og Troens Gjerning, paa det vor Herres Jesu Kristi Navn maa herliggjøres i eder, og I udi ham, efter vor Guds og den Herres Jesu Kristi Naade.»

Men forud for Kristi Komme skulde der paa det religiøse Omraade indtræffe vigtige Begivenheder, som var forudsagt i Profetien. Apostelen siger: «Vi beder eder, Brødre! ... at I ikke snarlig lader eder forvilde i Sindet eller forfærde, hverken ved nogen Aand eller ved Lære eller ved Brev, som fra os, som var Kristi Dag forhaanden. Lad ingen bedrage eder i nogen Maade; thi først maa jo Frafaldet komme, og det Syndens Menneske aabenbares, Fordærvelsens Søn, han, som modsætter og ophøjer sig over alt, hvad der kaldes Gud eller Gudsdyrkelse, saa at han sætter sig i Guds Tempel som en Gud, og udgiver sig for at være en Gud.»

Paulus s Ord maatte ikke mistydes. Man maatte ikke lære, at han paa Grundlag af en særskilt Aabenbarelse havde advaret Thessalonikerne om Kristi umiddelbart forestaaende Gjenkomst. Et saadant Standpunkt vilde bringe Forvirring i deres Tro; thi Skuffelse leder ofte til Vantro. Apostelen formanede derfor Brødrene til ikke at modtage et saadant Budskab som noget, der kom fra ham. og han henviste herunder til den Sandhed. at Pavemagten, som Profeten Daniel saa tydelig havde beskrevet, først skulde opstaa og føre Krig imod Guds Folk. Før denne Magt havde udført sit dødbringende, bespottelige Værk, vilde det være forgjæves for Menigheden at vente sin Herres Komme. «Kommer I ikke i Hu.» spurgte Paulus, «at jeg sagde eder dette, der jeg endnu var hos eder?»

[155]

Frygtelige var de Prøvelser, som skulde ramme Guds sande Menighed. Allerede da Apostelen skrev, var «Uretfærdighedens Hemmelighed» begyndt at virke. De Ting, der i Fremtiden skulde komme til Udvikling, vilde ske «efter Satans Kraft, med al Løgnens Bedrag iblandt dem, som fortabes».

Særlig alvorlig er Apostelens Udtalelse angaaende dem. Som skulde nægte at antage «Kjærlighed til Sandheden». «Derfor,» skrev han om alle dem, der forsætlig forkastede Sandhedens Budskaber, «skal Gud og sende dem kraftige Vildfarelser, at de skal tro Løgnet, paa det alle skal dømmes, som ikke troede Sandheden, men havde Velbehag i Uretfærdighed.» Menneskene kan ikke ustraffet forkaste de Advarsler, Herren i sin Naade sender dem. Gud vil tage sin Aand bort fra dem, som haardnakket vender sig bort fra disse Advarsler, og de vil blive overladt til de Forførelser, som de holder fast ved.

Saaledes gav Paulus et Omrids af det ødelæggende Værk, der vilde blive udført af den Magt, som skulde virke gennem de lange Aarhundreder af Forfølgelse og Mørke forud for Kristi andet Komme De troende I Thessalonika havde haabet paa øjeblikkelig Befrielse; nu blev de formanede til frimodigt og i Guds Frygt at tage fat paa det Arbejde, som forelaa. Apostelen paalagde dem ikke at forsømme sine Pligter eller hengive sig til en ørkesløs Venten. Efter deres lyse Forventninger om øjeblikkelig Befrielse vilde det daglige Stræb og den Modstand, de maatte møde. forekomme dem dobbelt trist. Han formanede dem derfor til Standhaftighed i Troen.

«Derfor, Brødre! staa fast, og hold hart ved de Lærdomme, som I har annammet, være sig ved vor Tale eller vort Brev. Men han,

vor Herre Jesus Kristus, og vor Gud og Fader« som os har elsket og givet os en evig Trøst og et godt Haab i Naade, han trøste eders Hjerter og styrke eder i al god Tale og Gjerning!» «Men Herren er trofast; han skal styrke eder og bevare eder fra det onde. Vi har den Tillid til eder i Herren, at I baade gjør og herefter vil gjøre, hvad vi byder eder. Og Herren styre eders Hjerter til at elske Gud og til at vente paa Kristus med Taalmodighed!»

De troendes Værk var blevet dem anvist af Gud. Ved trofast at holde sig til Sandheden skulde de bringe andre det Lys, de selv havde modtaget. Apostelen bød dem ikke at blive trætte i at gjøre det gode og henviste dem til sit eget Eksempel paa Flid i timelige Anliggender under utrættelig og nidkær Virksomhed for Kristi Sag.

[156] Han irettersatte dem, der havde hengivet sig til Dovenskab og formaalsløs Adspredelse og Handel, op paabød, at de skulde «arbejde i Stilhed og æde sit eget Brød». Han paalagde ogsaa Menigheden at skille sig af med enhver, som haardnakket vedblev at forkaste den Undervisning, der var givet af Guds Tjenere. «Dog.» tilføjede han, «hold ham ikke som en Fiende, men paamind ham som en Broder.»

Ogsaa dette Brev afsluttede Paulus med en Bøn om, at Guds Fred og den Herres Jesu Kristi Naade maatte være deres Trøst og

[157] Støtte i Livets Møje og Prøvelser.

Kapitel 26—Apollos i Korinth

EFTER at have forladt Korinth kom Paulus til Efesus. Han var paa Rejse til Jerusalem for at overvære en forestaaende Højtid, og hans Ophold i Efesus blev derfor nødvendigvis af kort V arighed. Han talte til Jøderne i Synagogen; og saa gunstigt var det Indtryk, de fik, at de bad ham fortsætte sit Arbejde iblandt dem. Hans Plan om at besøge Jerusalem hindrede ham i at blive denne Gang, men han lovede at komme tilbage til dem, «om Gud vilde». Aquilas og Priscilla havde ledsaget ham til Efesus, og han efterlod dem der for at fortsætte det Arbejde, han havde begyndt.

Det var ved denne Tid, at «en Jøde ved Navn Apollos, født i Alexandria, en veltalende Mand. som var forfaren i Skrifterne, kom til Efesus». Han havde hørt Johannes den Døbers Prædiken, havde modtaget Omvendelsens Daab og var et levende Vidnesbyrd om, at Profetens Arbejde ikke havde været forgjæves. Skriften beretter om Apollos. at han var «undervist om Herrens Vej, og som han var brændende i Aanden, talte og lærte han med Indsigt om Herren, enddog han kjendte alene Johannes's Daab».

Under sit Ophold i Jerusalem begyndte Apollos «at tale frit i Synagogen». Aquilas og Priscilla var blandt Tilhørerne, og da de forstod, at han endnu ikke havde faaet det fulde Lys angaaende Evangeliet, «tog de ham til sig og udlagde ham Guds Vej nøjere». Ved deres Undervisning fik han en klarere Forstaaelse af Skrifterne og blev en af de dygtigste Forfægtere af den kristne Tro.

Apollos ønskede gjerne at rejse til Akaia. og Brødrene i Jerusalem «skrev til Disciplene» om at tage imod ham som en Lærer, der var i fuld Overensstemmelse med Kristi Menighed. Han rejste da til Korinth. hvor han holdt offentlig Virksomhed og arbejdede fra Hus til Hus og gjendrev Jøderne «med stor Kraft og beviste af Skrifterne, at Jesus er den Kristus». Paulus havde plantet Sandhedens Sæd, og denne blev nu vandet af Apollos. Den Fremgang, Apollos havde i Evangeliets Forkyndelse. førte til, at nogle af de troende satte hans Arbejde højere end Paulus's. Denne Sammenligning af det ene Men-

neske med det andet bragte en Partiaand ind i Menigheden, som truede med i høj Grad at forhindre Evangeliets Udbredelse.

[158] I de halvandet Aar, Paulus tilbragte i Korinth, havde han med Forsæt fremholdt Evangeliet klart og enfoldigt. Han var ikke kommet til Korinthierne «med prægtige Ord og Visdom», men med Frygt og Bæven, og «i Aands og Kraftes Bevisning» havde han forkyndt «det Guds Vidnesbyrd», for at deres «Tro ikke skulde være i Menneskens Visdom, men i Guds Kraft». 1 Kor. 2: 1, 4, 5.

Paulus havde af Nødvendighed afpasset sin Undervisning efter Menighedens Tilstand. «Jeg, Brødre! kunde ikke tale med eder, som med aandelige,» forklarede han senere hen, «men som med kjødelige, som med Børn i Kristus. Jeg gav eder Mælk at drikke og ikke haard Mad; thi da kunde I end ikke taale den, ja, I kan endnu ikke.» 1 Kor. 3: 1, 2. Mange af de troende i Korinth havde været meget sene til at lære, hvad han havde forsøgt at undervise dem om. Deres Fremvækst i aandelig Kundskab havde ikke staaet i Forhold til de Fortrin og Anledninger, som de havde nydt. Skjønt de skulde have været længere fremme i kristelig Erfaring og kunnet forstaa og efterleve Ordets dyrebare Sandheder, stod de endnu, hvor Disciplene stod, da Kristus sagde til dem: «Jeg har endnu meget at sige eder; men nu kan I ikke bære det.» Joh. 16: 12. Sinskyge, ond Mistanke og Anklag havde lukket mange af de tro endes Hjerter i Korinth, saa at den Helligaand, som «ransager alle Ting, ogsaa Guds Dybheder», ikke kunde udføre sit fulde Værk hos dem. Uanset hvor vise de maatte være i verdslig Kundskab, saa var de dog kun Børn i Kundskaben om Kristus.

Paulus's Arbejde i Korinth havde bestaaet i at undervise de omvendte angaaende Kristentroens allerførste Begyndelsesgrunde. Han havde været nødsaget til at undervise dem som saadanne, der var uvidende om den guddommelige Krafts Virkning paa Hjertet. Paa den Tid havde de været ude af Stand til at fatte Frelsens Hemmeligheder; thi «det sanselige Menneske fatter ikke de Ting, som hører Guds Aand til; thi de er ham en Daarlighed, og han kan ikke kjende dem, thi de dømmes aandelig». 1 Kor. 2: 14. Paulus havde forsøgt at udsaa en Sæd, som andre maatte vande. De, der fulgte efter, maatte føre Arbejdet videre fra det Punkt, hvor han havde forladt det, og give aandeligt Lys og aandelig Kundskab paa rette Tid, efterhaanden som Menigheden kunde taale det.

Da Apollos optog sin Virksomhed i Korinth, indsaa han, at han maatte gaa meget forsigtig tilværks med at fremholde de vigtige Sandheder, han ønskede at forkynde. Han vidste, at der blandt hans Tilhørere vilde være dem, som nærrede en stolt Tro paa menneskelige Teorier, og saadanne som forfægtede en falsk Gudsdyrkelse — Personer, som famlede om i Blinde i Haab om i Naturens Bog at finde Teorier, der modsagde de Virkeligheder vedrørende aandeligt og evigt Liv, som findes aabenbaret i den hellige Skrift. Han vidste ogsaa, at Kritikere vilde forsøge at modsige den kristelige Tolkning af det aabenbarede Ord. og at Skeptikere vilde behandle Kristi Evangelium med Haan og Foragt.

I sit Forsøg paa at lede Sjæle til Korsets Fod vovede Paulus ikke direkte at irettesætte de ryggesløse eller at paavise, hvor afskyelige deres Synder var i den hellige Guds Øjne. Han fremholdt derimod for dem, hvad Livets virkelige Hensigt var, og søgte at indtrykke paa deres Sind de Lærdomme, som den guddommelige Lærer havde fremholdt, og som, hvis de blev antaget, vilde løfte dem op fra Verdslighed og Synd til Renhed og Retfærdighed. Han dvælede navnlig ved praktisk Gudsfrygt og den Hellighed, som de maa opnaa, der skal blive agtet værdige til at indgaa i Guds Rige. Han længtes efter at se Kristi Evangelium Lys trænge ind i deres formørkede Sind. for at de maatte indse, hvor anstødeligt deres umoralske Liv var i Guds Øjne. Hovedemnet i hans Forkyndelse af Evangeliet iblandt dem var derfor Kristus og ham korsfæstet. Han søgte at vise dem, at deres alvorligste Studium og største Glæde maatte være den underfulde Sandhed om Frelse ved Omvendelse til Gud og Troen paa den Herre Jesus Kristus.

[159]

Filosofen vender sig bort fra Frelsens Lys. fordi det gjør hans stolte Teorier til Skamme; den verdsligsindede nægter at antage det. fordi det vil skille ham fra hans Afguder. Paulus saa, at Menneskene maatte forstaa Kristi Karakter, før de kunde lære at elske ham eller se paa Korset med Troens Blik. Det Studium, der vil blive Grundlaget for de forløstes Videnskab og Sang igjennem alle Evigheder, maa begynde her. I Lyset af Korset alene kan man rettelig forstaa Menneskesjælens sande Værd.

Guds Naades forædlende Indflydelse forvandler Menneskets naturlige Sindelag. Himlen vilde ikke forekomme de kjødeligsindede ønskelig; deres naturlige, vanhellige Hjerter vilde ikke føle sig til-

trukne af hint rene. hellige Sted; og dersom det var muligt for dem at komme derind, vilde de ikke finde noget. som tiltalte dem. De Tilbøjeligheder, der behersker det naturlige Hjerte, maa blive underkuet ved Kristi Naade, før det faldne Menneske kan blive skikket til at indgaa i Himlen og finde Behag i Omgangen med de rene, hellige Engle. Naar et Menneske dør fra Synden og levendegjøres til nyt Liv i Kristus, fylder guddommelig Kjærlighed hans Hjerte, hans Forstand helliges, han drikker af Glædens og Kundskabens udtømmelige Kilde, og Evighedens Dagslys skinner paa hans Sti, thi Livets Lys er stadig hos ham.

Pauls søgte at indprente i sine korinthiske Brødres Sind den Sandhed. at han og hans Medarbejdere kun var Mennesker udsendte af Gud til at forkynde Sandheden, at de alle var beskjæftiget med det samme Værk, og at de alle i lige høj Grad var afhængige af Gud med Hensyn til Fremgang i sit Arbejde. Den Uoverensstemmelse, der var opstaaet i Menigheden angaaende de forskjellige Arbejders Dygtighed. var ikke efter Guds Vilje, men Resultatet af. at de endnu holdt fast ved det naturlige Hjertes Egenskaber. «Naar en siger; Jeg er Paulus, men en anden: Jeg er Apollos, er I da ikke kjødelige? Hvo er da Paulus? og hvo er Apollos? uden Tjenere. ved hvilke I blev troende, og det, eftersom Herren har givet enhver. Jeg plantede. Apollos vandede, men Gud gav Vækst. Saa er nu hverken den noget, som planter, ikke heller den, som vander, men Gud, som giver Vækst.» 1 Kor. 3: 4-7.

[160]

Det var Paulus, som først havde prædiket Evangeliet i Korinth, og som havde organiseret Menigheden der. Det var denne Gjerning, Herren havde anvist ham. Ved Guds Ledelse kom andre Arbejdere dertil for at udføre sit Hverv. Sæden maatte vandes, og det skulde Apollos gjøre. Han efterfulgte Paulus i Arbejdet for at give yderligere Undervisning og for at bidrage til, at den udsaaede Sæd vokste. Han vandt Folkets Hjerter; men det var Gud, som gav Vækst Det er ikke menneskelig, men guddommelig Kraft, der bevirker Karakterens Forvandling. De, der planter, og de, der saar, giver ikke Sæden Vækst; de arbejder under Gud som hans udvalgte Redskaber og samarbejder med ham i hans Værk. Den store Mester tilkommer Æren og Prisen for al Fremgang.

Guds Tjenere har ikke alle de samme Evner, men de er alle hans Arbejdere. Hver enkelt maa blive undervist af den store Lærer

for derefter at meddele andre, hvad han har lært. Gud har givet ethvert af sine Sendebud et personligt Arbejde. Der er forskellige Gaver, men alle Arbejdere maa staa harmonisk sammen, behersket af Guds Aands helliggjørende Indflydelse. Idet de kundgjør Frelsens Evangelium, vil mange blive overbeviste og omvendte ved Guds Kraft. Det menneskelige Redskab er skjult med Kristus i Gud, og Kristus fremtræder som den ypperste blandt ti Tusinde, som den aldeles dejlige.

«Den, som planter, og den, som vander, er ét; men hver skal faa sin egen Løn efter sit eget Arbejde. Thi vi er Guds Medarbejdere ; I er Guds Ager, Guds Bygning.» 1 Kor. 3: 8, 9. Paa dette Sted sammenligner Apostelen Menigheden med en opdyrket Mark, hvor Husbonden arbejder og tager Vare paa Herrens Plantning; han sammenligner den ogsaa med en Bygning, der skal vokse til et helligt Tempel i Herren Gud er den store Arbejder, og han giver hver sin Gjerning. Alle maa arbejde under hans Ledelse og lade ham virke for og igjennem sine Arbejdere. Han giver dem Takt og Dygtighed, og dersom de agter paa hans Undervisning, kroner han deres Bestræbelser med Held

Guds Tjenere bør arbejde sammen, omgaaes i Venlighed og Høflighed, saaledes at de «forekommer hverandre med Ærbødighed». Rom. 12; 10. Der maa ikke være nogen uvenlig Kritik. den ene maa ikke ødelægge den andens Arbejde, og der maa ingen skilte Partier være. Enhver, hvem Herren har betroet et Budskab, har sin bestemte Gjerning Enhver besidder en personlig Individualitet, som han ikke maa lade gaa op i nogen andens; men samtidig bør enhver arbejde i Harmoni med sine Brødre. I deres Virksomhed bør Guds Arbejdere i alt væsentligt være ét. Ingen bør sætte sig op som Dommer og tale ringeagtende om sine Medarbejdere eller behandle dem som underlegne. Enhver bør udføre sit bestemte Arbejde, agtet, elsket og opmuntret af de andre Arbejdere. I Forening paahviler det dem at fuldføre Værket.

Disse Principper behandles udførligt i Paulus's første Brev til Menigheden i Korinth. Apostelen omtaler «Kristi Tjenere» som «Husholdere over Guds Hemmeligheder», og om deres Arbejde siger han: «Forøvrigt kræves det af Husholdere, at de maa findes tro Men for mig har det lidet at sige at dømmes af eder eller af en menneskelig Domstol; ja, jeg dømmes mig ikke engang selv; thi vel

[161]

ved jeg intet med mig selv, men dermed er jeg ikke retfærdiggjort; men den, som dømmer mig, er Herren. Døm derfor ikke noget før Tiden, før Herren kommer, han som ogsaa skal føre frem for Lyset det, som har været skjult i Mørket, og aabenbare Hjerternes Raad; og da skal enhver faa sin Ros af Gud.» 1 Kor. 4: 1-5.

Det er ikke blevet overladt til noget Menneske at dømme mellem de forskellige Guds Tjenere. Herren alene skal bedømme Menneskenes Arbejde, og han vil give enhver en retfærdig Løn.

Apostelen hentyder dernæst direkte til de Sammenligninger, som der var blevet gjort mellem hans og Apollos's Arbejde «Men dette, Brødre! har jeg hentydet paa mig selv og Apollos for eders Skyld, at I kan lære af os, ikke at tænke højere, end skrevet er, at ikke nogen for éns Skyld skal opblæse sig mod den anden. Thi hvo giver dig Fortrin? og hvad har du, som du ikke har annammet? Men dersom du og har annammet det, hvi roser du sig, som du havde ikke annammet det?» 1 Kor. 4:6,7.

Paulus fremstiller klart for Menigheden de Farer og Besværligheder, han og hans Medarbejdere taalmodig havde taalt i sin Virksomhed for Kristus. «Lige til denne Stund.» sagde han, «er vi baade hungrede og tørste og nøgne og mishandlede og hjemløse og mødige, idet vi arbejder med vore egne Hænder; vi bliver udskjældte — og vi velsigner; vi bliver forfulgte — og vi taaler det; vi bliver spottede — og vi formaner; vi er blevne som Udskud i Verden, en Væmmelse for alle, indtil nu. Jeg skriver ikke dette for at vanære eder, men for at paaminde eder som mine elskede Børn. Thi om I og har ti Tusinde Læremestre i Kristus, saa har I dog ikke mange Fædre; thi jeg har avlet eder i Kristus Jesus ved Evangelium» 1 Kor. 4: 11-15.

Han, som udsender Evangeliets Forkyndere som sine Sendebud, vanæres, naar Tilhørerne fatter saadan Forkjærlighed for en eller anden Arbejder, der falder i deres Smag, at der viser sig hos dem en Uvillighed til at godkjenne en anden Arbejders Virksomhed. Herren sender sit Folk Hjælp, ikke altid paa den Maade, som de selv maatte foretrække, men efter hvad de trænger til; thi Menneskene er kortsynte og kan ikke se, hvad der er til deres eget bedste. Det er sjælden, at én Ordets Tjener besidder alle de Betingelser, som er nødvendige for at fuldkomme en Menighed i alt. hvad Kristendommen kræver,

og derfor sender Gud dem ofte andre Ordets Forkyndere. der hver især besidder visse Betingelser, som de andre manglede.

Menigheden bør med Taknemmelighed modtage disse Kristi Tjenere. ligesom de vilde modtage Mesteren selv. De bør stræbe efter at høste den størst mulige Nytte af den Undervisning, som hver enkelt Ordets Forkynder kan give dem fra Guds Ord De Sandheder, som Guds Tjenere bringer, bør skattes og antages i lydlig Sagtmodighed; men ingen Ordets Tjener maa forgudes.

[162]

Ved Kristi Naade er Guds Tjenere blevet Sendebud, der bringer Lys og Velsignelse. Naar de under alvorlig og vedholdende Bøn modtager den Helligaand og gaar ud, følende en Byrde for Sjæles Frelse og med Hjerterne fulde af Nidkjærhed for at forkynde Korsets Sejr, vil de se Frugt af sit Arbejde. Naar de bestemt nægter at stille menneskelig Visdom til Skue eller ophøje sig selv, vil de udføre et Værk, der vil trodse Satans Angreb. Mange Sjæle vil blive omvendte fra Mørket til Lyset, og mange Menigheder vil blive oprettet. Mennesker vil blive omvendt, ikke til de menneskelige Redskaber, men til Kristus. Deres eget Jeg vil blive holdt i Baggrunden, og kun Jesus, Manden fra Golgatha, vil komme tilsyne.

De, som i vor Tid virker for Kristus, kan udmærke sig ved de samme ypperlige Træk, der viste sig hos dem, som i Apostlenes Dage forkyndte Evangeliet. Gud er ligesaa villig til at udruste sine Tjenere med Kraft nu, som han var til at skjænke den til Paulus og Apollos, til Silas og Timotheus, til Peter, Jakob og Johannes.

Paa Apostlenes Tid var der enkelte vildledte Sjæle, som gav sig ud for at tro paa Kristus, men som dog nægtede at vise Agtelse for hans Sendebud. De erklærede, at de ikke fulgte nogen menneskelig Lærer, men blev underviste af Kristus direkte, uden Hjælp af Evangeliets Forkyndere. De var uafhængige og uvillige til at bøje sig for Menighedens Bestemmelse. Saadanne Mænd stod i al-vorlig Fare for at blive forførte.

Som sine udvalgte Medhjælpere har Gud sat i Menigheden Mænd med forskellige Talenter, for at Aandens Vilje kan ske Fyldest ved manges forenede Visdom. Mænd, som handler efter sine egne udprægede Karaktertræk, og som er uvillige til at drage i Aag med andre, der har en længere Erfaring i Guds Værk, vil blive forblindede af Selvtillid og være ude af Stand til at skjelne mellem det sande og det falske. Det er ikke tilraadeligt at vælge saadanne til

Ledere i Menigheden; thi de vil følge sine egne Meninger og Planer uden Hensyn til sine Brødres Meninger. Det er let for Fienden at virke igjennem saadanne, som paa samme Tid som de selv behøver Raad ved hvert eneste Skridt, paatager sig i sin egen Kraft at vejlede Sjæle uden at have lært Kristi Sagtmodighed.

Indtryk alene er ingen paalidelig Vej leder med Hensyn til, hvad der er ens Pligt. Fienden forleder ofte Mennesker til at tro, at det er Gud, som leder dem, medens de i Virkeligheden kun følger menneskelige Tilskyndelser. Men dersom vi tager os nøje i Agt og samraader med vore Brødre, vil vi forstaa Herrens Vilje; thi Løftet er: «Han leder de sagtmodige i det, som Ret er, og lærer de sagtmodige sin Vej.» Sal 25: 9.

[163] I den første kristne Menighed var der nogle, som ikke vilde anerkjende hverken Paulus eller Apollos, men som holdt paa, at Peter var deres Leder. De paastod, at Peter havde været mest nøje knyttet til Kristus, da Mesteren var paa Jorden, hvorimod Paulus havde forfulgt de troende. Deres Anskuelse og Følelse var stærkt paavirket af Fordom. De udviste ikke det Frisind, den Ædelmodighed og den Ømhed, som aabenbarer, at Kristus bor i Hjertet.

Der var Fare for, at denne Partiaand vilde have meget ondt til Følge i den kristne Menighed, og Paulus fik af Herren Paalæg om at fremkomme med en alvorlig Formaning og en højtidelig Protest. Til dem, som sagde: «Jeg holder mig til Paulus; jeg til Apollos; jeg til Kefas; jeg til Kristus,» stillede Apostelen det Spørgsmaal: «Er da Kristus delt? Mon Paulus være korsfæstet for eder? eller er I døbte til Paulus's Navn?» «Derfor rose ingen sig af Mennesker! thi alt hører jo eder til, enten det er Paulus eller Apollos eller Kefas, enten det er Verden eller Liv eller Død, enten det er det, som nu er, eller det, som komme skal — alt hører eder til, men I hører Kristus til, og Kristus hører Gud til.» 1 Kor. 1 : 12, 13; 3: 21-23.

Paulus og Apollos stod I den fuldeste Overensstemmelse med hinanden. Sidstnævnte følte sig skuffet og bedrøvet over den Uenighed, som fandtes i Menigheden i Korinth. Han drog ingen Fordeel af, at nogen foretrak ham, ej heller opmuntrede, han en saadan Handlemaade, men forlod straks det Sted, hvor Striden paagik. Da Paulus senere hen tilskyndede ham til atter at besøge Korinth, vægrede han sig og virkede ikke der igjen før langt senere, da den aandelige Tilstand i Menigheden var blevet bedre.

[164]

Kapitel 27—Efeſus.

MEDENS Apollos prædikede i Korinth, opfyldte Paulus ſit Løfte om atter at vende tilbage til Efeſus Han havde aflagt et kort Beſøg i Jeruſalem og havde tilbragt nogen Tid i Antiokia, hvor han førſt virkede. Derefter rejſte han igjennem Lilleaſien, «gjennem det galatiſke Land og Frygien» (Ap. Gj. 18: 23), og beſøgte de Menigheder, han havde oprettet, og styrkede Diſciplenes Tro.

Paa Apoſtlenes Tid var den veſtlige Del af Lilleaſien kjendt ſom den romerſke Provins Aſien. Efeſus, Hovedſtaden, var et ſtort Handelscentrum. Dens Havn var overfyldt med Skibe, og Gaderne var fyldt med Folk fra alle Lande Ligeſom Korinth frembød Efeſus en lovende Arbejdsmark.

Jøderne, der nu var ſpredt vidt omkring i alle civiliserede Lande, ventede i Almindelighed, at Meſſias ſkulde komme. Da Døberen Johannes prædikede, var mange af dem, ſom beſøgte Jeruſalem ved de aarlige Højtider, gaaet ud til Jordans Bredder for at høre ham. Der havde de hørt Jeſus forkyndt ſom deri Forjættede, og de havde bragt Budſkabet derom med ſig til alle Dele af Verden. Saaledes havde Guds Forſyn beredt Vejen for Apoſtlenes Virksomhed.

Ved ſin Ankomſt til Efeſus traf Paulus tolv Brødre, der ligeſom Apollos havde været Johannes den Døbers Diſciple, og ſom i Lighed med ham havde faaet nogen Kundſkab om Kriſti Miſſion. De beſad ikke den ſamme Dygtighed ſom Apollos, men med ſamme Alvor og Tro havde de ſøgt at udbrede den Kundſkab, de havde erholdt

Diſſe Brødre kjendte intet til den Helligaands Værk. Da Paulus ſpurgte, om de havde modtaget den Helligaand, ſvarede de: «Vi har ikke engang hørt, at der er en Helligaand.» «Med hvilken Daab blev I da døbt?» ſpurgte Paulus. Hertil ſvarede de: «Med Johannes's Daab.»

Apoſtelen fremholdt da for dem de ſtore Sandheder, der danner Grundlaget for den Kriſtnes Haab. Han fortalte dem om Kriſti Liv paa Jorden og om hans grusomme, forsmædelige Død. Han fortalte dem, hvorledes Livets Herre havde brudt Gravens Skranker og

var opstaaet som Sejerherre over Døden. Han gjentog Frelserens Fuldmagt til sine Disciple: «Mig er given al Magt i Himlen og paa Jorden. Gaa derfor hen og lær alle Folk, og døb dem i Navnet Faderens og Sønnens og den Helligaands.» Han fremholdt ogsaa for dem Kristi Løfte om at sende Talsmanden, ved hvis Magt Tegn og Undere skulde ske. og han beskrev, hvor underfuldt dette Løfte var blevet op fyldt paa Pinse festens Dag.

Med stor Interesse og taknemmelig Forundring og Glæde lyttede Brødrene til Paulus's Ord I Troen greb de den herlige Sandhed om Kristi Sonoffer og annammede ham som sin Gjenløser. De blev derpaa døbt i Jesu Navn, og «der Paulus havde lagt Hænderne paa dem», modtog ogsaa de den Helligaands Daab og kunde profetere og tale i fremmede Tungemaal. Saaledes blev de skikket til at virke som Missionærer i og omkring Efesus samt til at gaa ud og forkynde Evangeliet i Lilleasien.

Det var ved at udvise en ydmyg og lærvillig Aand. at disse Mænd erhvervede sig en Erfaring, der satte dem i Stand til at gaa ud i Høstmarken som Arbejdere. Deres Eksempel rummer en meget værdifuld Lærdom for de Kristne. Der er mange, som kun gjør ringe Fremgang i det aandelige Liv, fordi de er for selvkloge til at modtage Undervisning. De er tilfredse med et overfladisk Kjendskab til Guds Ord. De vil ikke forandre sin Tro eller Vandel og gjør sig derfor ingen Anstrengelse for at erholde større Lys.

Dersom Kristi Efterfølgere blot søgte alvorligt efter Visdom, vilde de blive ført ind paa rige Sandhedsfelter, som endnu er dem fuldstændig ukjendte. Den, som overgiver sig helt til Herren, vil blive ledet ved Guds Haand Han kan maaske være uanselig og tilsyneladende ubegavet; men dersom han i Kjærlighed og Tillidsfuldhed adlyder enhver Antydning til Guds Viije, vil han blive rensset, forædlet og styrket, og hans Evner vil tiltage. Efterhaanden som han i sin Erfaring samler sig Skatte af guddommeelig Visdom, vil et helligt Hverv blive ham betroet; han vil faa Naade til at leve sit Liv til Guds Ære og til Velsignelse for Menneskene. «Dine Ords Aabenbaring spreder Lys, og gjør de enfoldige forstandige.» Sal. 119; 130.

Mange i vor Tid er ligesaa uvidende om den Helligaands Værk paa Hjertet som hine troende i Efesus; og dog er ingen Sandhed klarere fremholdt i Guds Ord end den. Profeter og Apostle har dvælet ved denne Sag Kristus selv henviser os til Planteriget som

en Fremstilling af Aandens Værk til Styrkelse af det aandelige Liv. Vintræets Saft, som opstiger fra Roden, sendes ud i Grenene og skaffer Vækst og frembringer Blomster og Frugt. Saaledes ogsaa med den Helligaands livgivende Kraft, der udgaar fra Frelseren; den gennemtrænger Sjælen, fornyer det indvortes Menneske og bringer endogsaa Tankerne i Lydighed mod Guds Vilje og sætter Modtageren i Stand til at øve hellige Gjerninger som en dyrebar Frugt.

Han, som er det aandelige Livs Ophav, kan ikke ses, og det staar ikke i noget Menneskes Magt at forklare, hvorledes dette Liv meddeles og holdes vedlige. Men Aandens Virken er altid overensstemmende med det skrevne Ord. Som det er i den naturlige Verden, er det ogsaa i den aandelige. Det naturlige Liv opholdes hvert Øjeblik ved Guds Kraft, og dog vedligeholdes det ikke ved et direkte Mirakel, men ved Benyttelsen af de Velsignelser, som ligger indenfor vor Rækkevidde Saaledes vedligeholdes ogsaa det aandelige Liv ved de Midler, som Forsynet bar skaffet til Veje. For [166] at en Kristi Efterfølger skal kunne vokse op «til Mands Modenhed, til Kristi Fyldes voksne Alder», maa han nyde af Livets Brød og drikke af Frelsens Kilde. Han maa vaage og bede og virke og i alle Ting give Agt paa Guds Undervisning i hans Ord.

Der ligger ogsaa en anden Lærdom for os i disse jødiske omvendtes Erfaring. Da de lod sig døbe af Johannes, forstod de ikke tilfulde Jesu Mission som den, der bærer Menneskenes Synd. De hyldede fejlagtige Anskuelser af alvorlig Art. Men da de fik klarere Lys, antog de med Glæde Kristus som sin Frelser, og dette Fremskridt medførte en Forandring i deres Forpligtelser. Da de modtog en renere Tro, skete der en tilsvarende Forandring i deres Liv. Som Tegn paa denne Forandring og som en Anerkjendelse af sin Tro paa Kristus blev de døbt paa i Jesu Navn.

Som hans Sædvane var havde Paulus begyndt sin Virksomhed i Efeſus med at prædike i Jødernes Synagoge. Han vedblev at virke i tre Maaneder, «talede med dem og indskjærpede det, som hører til Guds Rige». I Førstningen fik han en gunstig Modtagelse, men ligesom paa andre Steder mødte han ogsaa her snart voldsom Modstand. «Nogle var forhærdede og vantro og talede ilde om den Lære for Mængden.» Da de vedblev at forkaste Evangeliet, ophørte Apostelen med at prædike i Synagogen.

Guds Aand havde virket ved og igjennem Paulus i hans Arbejde for sine Landsmænd. Der forelaa tilstrækkelige Kjendsgjæringer til at overbevise alle, som oprigtigt ønskede at kjende Sandheden. Men mange lod sig beherske af Fordom og Vantro og var uvillige til at give efter for de mest afgjørende Beviser. Af Frygt for, at Disciplenes Tro vilde blive stillet i Fare ved fortsat Omgang med dem, som modstod Sandheden, skilte Paulus sig fra disse, samlede de troende i en særskilt Gruppe og vedblev sin offentlige Virksomhed i en bekjendt Mands Skole ved Navn Tyrannus.

Paulus saa, at «en stor og kraftig Adgang» stod aaben for ham, omendskjønt der var mange Modstandere. 1 Kor. 16: 9. Efesus var ikke alene den mest pragtfulde, men ogsaa den mest fordærvede By i Asien. Den myldrende Befolkning var hengiven til Overtro og sanselig Nydelse. Under Skyggen af dens Templer fandt Forbrydere af enhver Art Ly, og de mest nedbrydende Laster florerede.

Efesus var Midtpunktet for Dianas Tilbedelse. Det prægtige Tempel, «de Efesers Diana», var berømt over hele Asien og hele Verden. Dets overvældende Pragt gjorde det ikke blot til Byens, men hele Nationens Stolthed. Den Afgud, som havde faaet Sæde i dette Tempel, paastodes at være falden ned fra Himlen. Afgudsbilledet var forsynet med symbolske Skriftegn, som man mente besad stor Kraft. Bøger blev skrevet af Efeserne for at forklare Betydningen og Brugen af disse Symboler.

[167] Blandt dem, der granskede disse kostbare Bøger omhyggeligt, var der mange Troldmænd, som øvede en mægtig Indflydelse over de overtroiske Mennesker, der tilbad Afgudsbilledet i Templet.

Under sit Arbejde i Efesus saa Paulus særskilte Beviser paa Guds Bifald. Guds Kraft ledsagede hans Bestræbelser, og mange blev helbredet for legemlige Sygdomme «Usædvanlige kraftige Gjæringer gjorde Gud ved Paulus's Hænder, saa at man endog tog Svededuge eller Forklæder, som han havde haft paa sig, og bar til de syge, og Sygdommene veg fra dem, og de onde Aander for ud af dem.» Disse Aabenbareelser af overnaturlig Kraft var langt større, end man nogensinde havde været Vidne til i Efesus, og de var af en saadan Art, at de ikke kunde efterlignes ved Troldmandens eller Besværgers Kunst. Da disse Mirakler blev udført i Jesu af Nazareths Navn, fik Folket Lejlighed til at se, at Himlens Gud var mægtigere end de Troldmænd, der tilbad Gudinden Diana. Saaledes ophøjede Gud sin

Tjener endog for ſelve Afgudſdvrkernes Øjne uendelig højt over de mægtigſte og meſt anſete Troldmænd.

Men han, hvem alle onde Aander er underdanige, og ſom havde givet ſin Tjener Myndighed over dem, var ved at ſkulle føre endnu større Skam og Nederlag over dem. der foragtede og vanærede hans hellige Navn. Trolddom var under Dødsſtraf forbudt i Moſe Lov, og dog var den fra Tid til anden blevet øvet i det ſkjulte af frafaldne Jøder. Medens Paulus opholdt ſig i Efeſus, var der i Byen «nogle omløbende jødiſke Beſværgere», ſom, da de ſaa de Undergjæringer, han udførte, «driſtede ſig til at nævne den Herres Jeſu Navn over dem, ſom havde de onde Aander». Et Forsøg blev gjort af «ſyv Sønner af Skeva, en jødiſk Ypperſtepræſt». Da de traf et Menneske, ſom var beſat af onde Aander, tiltalte de ham ſaaledes: «Vi beſværgede eder ved Jeſus, hvilken Paulus prædiker.» «Men den onde Aand ſvarede og ſagde: Jeſus kjender jeg, og om Paulus ved jeg; men I hvo er I ? Og det Menneske, i hvem den onde Aand var, ſprang ind paa dem og overvældede dem og fik ſaadan Magt over dem, at de undflyede nøgne og ſaarede ud af ſamme Huſ.»

Saaledes blev der afgivet umiſkjendelige Beviſer paa, at Jeſu Navn var helligt, og paa den Fare, de udsatte ſig for, ſom paakaldte det uden Tro paa Frelſerens guddommelige Miſſion. «Der faldt en Frygt over dem alle, og den Herres Jeſu Navn blev højliggen priſet.»

Forhold, ſom tidligere var hemmeligholdt, kom nu for Lyſet. Nogle af de troende havde ikke ganske givet Afkald paa ſin Overtro. da de antog Kriſtendommen. De vedblev fremdeles i nogen Udſtrækning at øve Trolddomskunſter. «Mange af dem, ſom var bleven troende,» blev nu overbeviste om deres Vildfarelſe og kom og «bekjendte og aabenbarede deres Gjæringer». Det gode Værk ſtrakte ſig endog til nogle af Troldmændene ſelv, og «mange, ſom havde drevet ulovlige Kunſter, bar Bøgerne ſammen og opbrændte dem for alles Øjne; og de beregnede deres Vaerdi og befandt dem at være 50 Tuſinde Sølvpenninge værd Saa kraftig vokſte Herrens Ord og fik Magt.»

Ved at brænde de Bøger, ſom omhandlede Trolddomskunſterne, viſte de omvendte i Efeſus, at de nu nærede Afſky for det, ſom engang havde været deres Glæde. Det var navnlig ved og igjennem Trolddomskunſter, at de havde fortørnet Gud og ſtillet ſin Sjæl i

Fare, og det var imod Trolddomskunster, at de nu viste en saadan Harme. Saaledes afgav de Beviser paa en sand Omvendelse.

Disse Afhandlinger om Spaadom indeholdt Regler og Formularer for Samkvem med onde Aander. Det var Regler for Satans Tilbedelse — Vej ledning i at tilkalde hans Hjælp og modtage Oplysning fra ham. Ved at beholde disse Bøger vilde Disciplene have udsat sig for Fristelse, og ved at sælge dem vilde de have lagt Fristelse paa andres Vej De havde forkastet Mørkets Rige og tog nu ikke i Betænkning at bringe et hvilket som helst Offer for at bryde dets Magt. Saaledes sejrede Sandheden over Menneskenes Fordomme og Pengegjerrighed.

Ved denne Aabenbarelse af Kristi Kraft vandt Kristendommen en mægtig Sejer i selve Overtroens faste Borg. Indflydelsen af det, som her var sket, strakte sig videre, end selv Paulus anede. Fra Efesus spredtes Rygtet viden om, og Kristi Sag fik et mægtigt Fremstød. Længe efter at Apostelen selv havde fuldendt sit Løb, levede Mindet om disse Begivenheder hos Menneskene og blev et Middel til at vinde Tilhængere for Evangeliet.

Man formoder med Selvtilfredshed, at hedensk Overtro er forsvunden under det tyvende Aarhundredes Civilisation Men Guds Ord og Kjendsgjerningernes ubøjelige Vidnesbyrd fortæller os, at Trolddom øves i vor Tid ligesaa vist som blandt Oldtidens Troldmænd. Oldtidens Trolddomskunst er i Virkeligheden det samme som Nutidens Spiritisme. Satan faar Indgang i Tusinder af Menneskers Sind ved at fremstille sig i Skikkelse af afdøde Venner. Skriften siger, at «de døde ved ikke noget». Præd. 9: 5. Deres Tanker, deres Kjærlighed, deres Had er forsvundet De døde holder ikke Samkvem med de levende; men sin gamle List tro benytter Satan sig af dette Middel til at vinde Herredømme over Menneskesindet.

Mange syge og nysgjerrige samt mange, hvem Døden har berøvet deres paarørende, holder Samkvem med onde Aander gennem Spiritismen. Alle, som fordrister sig til at gjøre saadant, befinder sig paa farlig Grund. Sandhedens Ord viser os, hvorledes Gud betragter dem. I Fortiden udtalte han en streng Dom over en Konge, som havde søgt Raad hos et hedensk Orakel. «Mon det er, fordi der er ingen Gud i Israel, at I gaar bort at adspørge BaalSebub, Ekrons Gud? Der for saa sagde Herren : Du skal ikke komme op af din Seng, som du lagde dig paa, men visselig dø.» 2 Kong. 1: 3, 4.

Hedenskabets Troldmænd har ſit Sidestykke i Nutidens Spiritistmedier, clairvoyante Personer og dem, ſom giver ſig af med Spaadom. De hemmelighedsfulde Stemmer, der talte i Endor og i Efeſus, vildleder endnu Menneskene med ſine løgnagtige Ord. Om Sløret kunde løftes fra vore Øjne, vilde vi ſe de onde Engle øve alle ſine Kunſter for at forføre og ødelægge. Overalt hvor der øves en Indflydelse, ſom faar Menneskene til at glemme Gud, der øver Satan ſin fortryllende Kraft. Naar Menneskene overgiver ſig til hans Indflydelse, ſaa er deres Sind forvirret og Sjælen beſmittet, før de ved om det Guds Folk i vor Tid bør give Agt paa Apostelens Formaning til Menigheden i Efeſus: «Hav ikke Samfund med Mørkets ufrugtbare Gjæringer, men ſtraf dem hellere!» Ef. 5: 11.

[170]

Kapitel 28—Arbejde og Prøvelser.

I OVER tre Aar var Efesus Midtpunktet for Paulus's Virksomhed. En blomstrende Menighed blev stiftet, og fra denne By udbredtes Evangeliet i Aslen baade blandt Jøder og Hedninger.

Apostelen havde nu i nogen Tid tænkt paa at foretage en ny Missionsrejse. Han satte sig «for i Aanden at rejse igjennem Makedonien og Akaia og at drage til Jerusalem og sagde: Efter at jeg har været der, bør det mig og at se Rom». I Overensstemmelse med denne Plan sendte han «to af dem, som gik ham tilhaande, Timotheus og Erastus, til Makedonien»; men da han følte, at hans Nærværelse i Efesus endnu var paakrævet, besluttede han at blive til efter Pinse. Der indtraf imidlertid snart en Begivenhed, som fremskyndte hans Afrejse.

En Gang om Aaret blev der i Efesus udført visse særskilte Ceremonier til Ære for Gudinden Diana. Ved disse Anledninger kom en Mængde Mennesker fra alle Dele af Provinsen sammen, og der holdtes store og pragtfulde Festligheder.

Disse Festligheder var en stor Prøve for dem, som nylig havde antaget Troen. Den Gruppe af troende, som kom sammen i Tyrannus's Skole, stemte kun lidet overens med al denne Festrus og blev Gjenstand for megen Latterliggjørelse, Haan og Fornærmelse. Paulus havde under sin Virksomhed rettet et kraftigt Slag mod den hedenske Gudsdyrkelse, hvorfor der sporedes en betydelig Nedgang i Besøget ved denne Nationalfest saavel som i de tilbedendes Begjstring. Indflydelsen af hans Lære strakte sig langt videre end til dem, der blev vundet for Troen. Mange, som ikke aabenlyst havde sluttet sig til den nye Lære, havde faaet Lys nok til at tabe al Tillid til de hedenske Guder.

Der forelaa ogsaa en anden Aarsag til Utilfredshed. I Efesus havde der efterhaanden udviklet sig en udstrakt og indbringende Forretning med Tilvirkning og Salg af smaa Helgenskrin og Billeder, Modeller af Dianas Tempel og Billede. De, som var beskjæftiget med denne Industri, fandt, at det gik tilbage med deres Forretning,

og alle var enige om at give Paulus's Virksomhed Skylden for Forandringen.

Demetrius, der tilvirkede saadanne Sølvtempler, sammenkaldte sine Medarbejdere i Faget og sagde: «I Mænd! I ved, at vi har vor Næring af denne Fortjeneste. Og I ser og hører, at denne Paulus ikke aleneste i Efesus, men næsten i det ganske Asia, har ved sin Over- [171] talelse afvendt en stor Mængde, sigende: at de ikke er Guder, som gjøres med Hænder. Men der er ikke aleneste Fare for, at denne vor Haandtering skal geraade i Foragt, men ogsaa, at den store Gudinde Dianas Tempel skal blive agtet intet, og at hendes Majestæt, hvilken ganske Asia og Jorderige dyrker, skal nedstyrtet.» Disse Ord vakte Folkets Raseri. «Der de dette hørte, blev de fulde af Vrede, raabte og sagde: Stor er de Efesers Diana!»

Rygtet om denne Tale udbredtes hurtigt. «Den Ganske Stad blev fuld af Forvirring.» Man søgte efter Paulus; men Apostelen var intetsteds at finde. Hans Brødre, som var blevet underrettet om Faren, havde hastet med at faa ham væk. Engle fra Gud var blevet sendt for at beskytte Apostelen: Tiden var endnu ikke kommen, da han skulde lide Martyrdøden.

Da Hoben ikke kunde finde den, som deres Vrede var rettet mod, rev de «med sig Makedonerne Gajus og Aristarkus», og med disse stormede de «alle som én afsted til Teatret».

Paulus's Skjulested var ikke langt derfra, og han fik snart høre om den Fare, hvori hans elskede Brødre var stedt. Uden Tanke paa sin egen Sikkerhed vilde han straks gaa hen til Teatret for at tale Oprørerne tilrette. «Men Disciplene tillod ham det ikke» Gajus og Aristarkus var ikke det Bytte, Folket søgte efter, og ingen alvorlig Fare truede dem. Men skulde Hoben laa Øje paa Apostelens blege, bekymrede Ansigt, vilde det øjeblikkelig opflamme dens værste Lidenskaber, og der vilde ikke være nogen som helst menneskelig Mulighed for at redde hans Liv.

Paulus var endnu begjærlig efter at forsvare Sandheden for Mængden, men blev endelig forhindret ved en advarende Meddelelse fra Teatret. «Nogle af Asiarkerne, som var hans Venner, sendte Bud til ham og bad ham, at han ikke maatte gaa ind i Teatret.»

Den Forvirring, som herskede i Teatret, blev stadig større. «Nogle skreg nu ét, andre et andet; thi Forsamlingen var i et Røre, og Størstedelen vidste ikke, hvad de var komne sammen for.» Den Om-

stændighed, at Paulus og enkelte af hans Ledsagere var af hebraisk Herkomst, gjorde, at Jøderne lagde Vind paa tydeligt at vise, at de ikke sympatiserede med ham og hans Arbejde. De førte derfor en af sine egne frem, for at han skulde fremlægge Sagen for Folket. Den udvalgte Taler var Alexander, en Kobbersmed, hvem Paulus senere hentyder til som en, der havde gjort ham meget ondt. 2 Tim. 4: 14. Alexander var en Mand med ikke ringe Dygtighed, og han satte al sin Kraft ind paa at vække Folkets Vrede udelukkende mod Paulus og hans Fæller. Men Mængden, som saa, at Alexander var en Jøde, stødte ham tilside og raabte «alle som med én Røst, henved to Timer: Stor er de Efesers Diana!»

[172] Endelig ophørte de at raabe af bare Udmattelse, og der blev et Øjeblik Taushed. Byskriveren viste sig for Folket, og i Kraft af sit Embede lykkedes det ham at vinde Ørenlyd. Han mødte dem paa deres eget Felt og paaviste, at der ikke var nogen Foranledning til den Forvirring, som var opstaaet. Han søgte at bringe dem til Fornuft. «I Mænd i Efesus!» sagde han, «hvilket Menneske er der vel, som ikke ved, at de Efesers Stad er Tempelvogterske for den store Gudinde Diana og det himmelfaldne Billede? Efterdi da dette er uimodsigteligt, bør det eder at være stille og intet foretage eder fremfusende. Thi I har ført disse Mænd hid, som hverken er Tempelrøvere, ej heller har bespottet eders Gudinde. Dersom Demetrius og de Kunstnere, som er med ham, har Klage imod nogen, da holdes Tingdage, og der er Landshøvdinger; lad dem kalde hverandre for Retten. Men har I ellers noget med hinanden at skaffe, maa det afgjøres i en lovlige Forsamling; thi vi staar og i Fare for at anklages for dette Oprør i Dag, da her intet er, hvormed vi kan forsvare dette Opløb Og der han dette havde sagt, lod han Forsamlingen gaa.»

I sin Tale havde Demetrius sagt, at deres Haandtering vilde lide. Disse Ord aabenbarede den virkelige Aarsag til Røret i Efesus samt Aarsagen til en stor Del af den Forfølgelse, som Apostlene var udsat for under sin Virksomhed. Demetrius og hans Mænd forstod, at Evangeliets Udbredelse rummede en Fare for deres Beskjæftigelse som Fabrikanter af Billeder. De hedenske Præsters og Kunstneres Indtægt stod paa Spil; og af denne Grund opvakte de den bitreste Modstand mod Paulus.

Ved Byskriverens og andre af Byens betroede Mænds Kjendelse kom Paulus til at staa for Folket som en Mand, der ikke var skyldig

i noget ulovligt. Dette var en ny Sejer for Kristendommen over Vildfarelse og Overtro Gud havde oprejst en stor Øvrighedsperson til at forsvare sin Apostel og holde den støjende Hob i Ave. Paulus følte sig meget taknemmelig til Gud for, at hans Liv var blevet sparet, og at Kristendommen ikke var kommet i Vanry ved Røret i Efesus.

«Men efter at denne Larm var stillet, kaldte Paulus Disciplene til sig og tog Afsked og begav sig derfra for at rejse til Makedonien» Paa denne Rejse ledsagedes han af to trofaste Brødre ved Navn Tychicus og Trofimus.

Paulus's Virksomhed i Efesus var til Ende. Under Opholdet der havde han virket utrætteligt og gennemgaaet mange Prøvelser og megen Angest. Han havde lært Folket baade offentligt og ved Husbesøg, og med mange Taarer havde han undervist og advaret dem. Stadig havde han mødt Modstand hos Jøderne, som ikke forsømte nogen Anledning til at opægge den offentlige Stemning imod ham.

Og samtidig med at Paulus saaledes kjæmpede med Modstand og med utrættelig Nidkjerhed søgte at fremme Evangeliets Værk og vaagede over en Menigheds Interesser, som endnu var ung i Troen, bar han i sin Sjæl en tung Byrde for alle Menighederne.

Rygtet om Frafald i enkelte af de Menigheder, han havde oprejst, voldte ham dyb Sorg. Han frygtede for, at hans Arbejde for dem skulde vise sig at have været forgjæves Mangen søvnløs Nat [173] tilbragte han i Bøn og alvorlig Overvejelse, naar han hørte om den Maade, hvorpaa man gik tilværks for at modarbejde hans Virksomhed. Naar han havde Anledning og Forholdene krævede det, skrev han til Menighederne og gav dem Irettesættelse, Raad, Formaning og Opmuntring. I disse Breve dvæler Apostelen ikke ved sine egne Prøvelser, skjønt der nu og da kommer Træk tilsyne af hans Arbejde og Lidelser for Kristi Sag. Slag og Fængsel, Kulde, Sult og Tørst, Farer tillands og tilvands, i Byen og i Ørkenen, af sine egne Landsmænd, af Hedninger og af falske Brødre — alt dette udholdt han for Evangeliets Skyld. Han blev «spottet», «udskjældt», «alles Skovisk», «tvivlende», «forfulgt», «trængt paa alle Maader», «hver Time i Fare», «hengivet stedse til Døden for Jesu Skyld

Under den stadige Storm af Modstand, under Fiendernes Modsigelser og forladt af Venner var den uforfærdede Apostel nær ved at tabe Modet. Men han kastede Blikket tilbage paa Golgatha, og med fornyet Iver fortsatte han ufortrødent med at udbrede Kundskaben

om den Korsfæstede. Han fulgte jo blot den blodbestænkte Sti, som Kristus havde gaaet før ham Han søgte ikke at blive fritaget for Striden, før Tiden kom, da han skulde lægge sin Rustning ned for

[174] Frelserens Fødder.

Kapitel 29—Et Budskab med Advarsel og Formaning.

DET første Brev til Menigheden i Korinth skrev Apostelen Paulus under den sidste Del af sit Ophold i Efesus. For ingen andre havde han følt en dybere Interesse eller gjort sig mere utrættelige Anstrengelser end for de troende i Korinth. I halvandet Aar virkede han iblandt dem, og lærte dem at se hen til den korsfæstede og opstandne Frelser som det eneste Middel til Frelse og formanede dem til at forlade sig ubetinget paa hans Naades forvandlende Kraft. Før han optog i Menigheden dem, som bekjendte sig til Kristendommen, havde han sørget omhyggeligt for at give dem særskilt Undervisning vedrørende den troendes Privilegier og Pligter, og han havde alvorlig bestræbt sig for at hjælpe dem til at være sit Daabsløfte tro.

Paulus havde en dyb Forstaaelse af den Kamp, som enhver enkelt Sjæl maa føre imod Ondskabens Magter, der stadig søger at forføre og besnære, og han havde arbejdet utrættelig for at styrke og befæste dem, som var unge i Troen. Han havde formanet den indtrængende til at overgive sig helt til Gud; thi han vidste, at naar en saadan Overgivelse ikke er tilstede, vil man ikke afstaa fra Synden, Lysterne og Lidenskaberne vil kjæmpe om Herredømmet, og Fristelserne vil besvære Samvittigheden.

Overgivelsen maa være fuldstændig. Den svage, tvivlende, kjæmpende Sjæl, som overgiver sig helt til Herren, bliver stillet i direkte Berøring med Kræfter, som vil sætte ham i Stand til at sejre. Himlen er ham nær, og Barmhjertighedens Engle vil yde ham Hjælp og Støtte i enhver Prøvens og Nødens Stund.

Medlemmerne i Menigheden i Korinth var omgivet af Afguderi og Sanselighed af den mest besnærende Art. Medens Apostelen endnu var hos dem, havde disse Indflydelser ingen større Magt over dem. Paulus's faste Tro, hans inderlige Bønner og alvorlige Undervisning og fremfor alt hans gudfrygtige Liv havde hjulpet dem til at fornægte sig for Kristi Skyld hellere end at nyde Syndens Glæder.

Men efter at Paulus var rejst, opstod der ugunstige Tilstande. Ugræsset, som Fienden havde udsaaet, viste sig blandt Hveden, og det varede ikke længe, før det begyndte at bære sine onde Frugter. Dette var en haard Prøve for Menigheden i Korinth. Apostelen var ikke længere hos dem for at opflamme deres Nidkjærhed og staa dem bi i deres Bestræbelser for at leve for Gud. og efterhaanden blev mange sløve og ligegyldige og lod de naturlige Tilbøjeligheder faa [175] Lov til at raade. Den Mand, som saa ofte havde fremholdt for dem de høje Idealer om Renhed og Retskaffenhed, var ikke længere hos dem; og ikke faa af dem, der ved sin Omvendelse havde aflagt de onde Vaner, faldt atter i Hedenskabets fordærlige Laster.

Paulus havde i Korinth tilskrevet Menigheden og formanet den til ikke at «have at skaffe med» Medlemmer, som vedblev at være Skjørlevnere; men mange af de troende fordrejede Apostelens Mening. stredes om hans Ord og undskyldte sig i sin Tilsidesættelse af hans Undervisning.

Menigheden sendte Paulus et Brev og bad om Raad angaaende visse Sager, men nævnte intet om de store Synder, som raadede iblandt dem. Apostelen fik imidlertid gennem den Helligaands Paa-virkning et stærkt Indtryk af, at Menighedens virkelige Tilstand blev holdt hemmelig, og at dette Brev var et Forsøg paa at faa ham til at skrive noget, som Brevskriverne kunde forvende til Støtte for sine egne Formaal.

Omtrent ved denne Tid kom der til Efesus nogle Medlemmer af Chloes Hus, en højt anset kristelig Familie i Korinth. Paulus udspurgte dem angaaende Forholdene, og de meddelte ham, at Menigheden var splittet. Den Splid, som forefandtes ved Apollos's Besøg, var blevet i høj Grad forøget. Falske Lærere forledte Medlemmerne til at forkaste Paulus's Undervisning. Evangeliets Lærdomme og Forordninger var blevet fordrejet. Hovmod, Afgudereri og Sanselighed tiltog blandt dem. som engang havde været nidkjære i sit Kristenliv.

Da dette Billede blev tegnet for Paulus, forstod han, at Virkeligheden endog overgik hans værste Frygt. Men det bragte ham ikke til at give Rum for den Tanke, at hans Arbejde havde været forgjæves Med «beklemmt Hjerte» og «mange Taarer» søgte han Raad hos Gud. Han vilde gjerne straks have besøgt Korinth, dersom dette havde været det bedste. Men han vidste, at de troende i deres da-værende Stilling ikke vilde høste Gavn af hans Arbejde; derfor sendte han

Titus, for at han skulde berede Vejen for et senere Besøg af ham selv. Apcstelen lagde nu alle personlige Følelser for dem, der i sin Vandel aabenbarede en saa mærkelig Forvendthed, tilside, og holdende fast ved Gud i Troen sendte han Menigheden i Korinth et af de kraftigste og mest indholdsrige og belærende af alle sine Breve.

Med en mærkelig Klarhed tog han fat paa at besvare de forskellige Spørgsmaal, som var blevet fremlagt af Menigheden, og at paapege almeneryldige Principper. som, hvis de vilde give Agt derpaa, vilde føre dem op paa et højere aandeligt Trin. De stod i Fare, og han kunde ikke udholde den Tanke, at det skulde mislykkes for ham paa dette kritiske Tidspunkt at naa deres Hjerter. Trofast advarede han dem om deres Fare og irettesatte dem for deres Synder. Han henviste dem atter til Kristus og søgte paany at vække deres tidli-gere Nidkjerhed.

[176]

Apostelens store Kjærlighed til de troende i Korinth ses af hans inderlige Hilsen til Menigheden. Han hentydede til deres Erfaring, da de vendte sig bort fra Afguderiet for at dyrke og tjene den sande Gud. Han mindede dem om den Helligaands Gave, som de havde erholdt, og viste, at det var deres Forret stadig at gjøre Fremgang i det kristelige Liv, indtil de naaede til Kristi Renhed og Hellighed. Ved ham er I «gjorte rige i alt,» skrev han, «i al Lære og al Kundskab, ligesom og det Vidnesbyrd om Kristus er blevet befæstet hos eder, saa at eder ikke fattes paa nogen Naadegave, idet I forventer vor Herres Jesu Kristi Aabenbarelse, som og skal stadfæste eder indtil Enden, ustraffelige paa vor Herres Jesu Kristi Dag».

Paulus talte tvdeligt om den Tvedragt som var opstaaet i den korinthiske Menighed, og formanede Medlemmerne til at afstaa fra Strid. «Jeg formaner eder, Brødre !» skrev han, «ved vor Herres Jesu Kristi Navn, at I alle fører den samme Tale, og at der ikke maa findes Splidagtigheder iblandt eder, men at I skal være forenede i det samme Sind og i den samme Mening.»

Apostelen undlod ikke at omtale, hvorledes og af hvem han var blevet underrettet om Splittelsen i Menigheden. «Mig er tilkjendegivet om eder, mine Brødre! af Chloes Husfolk, at der er Trætter iblandt eder»

Paulus var en Apostel inspireret af Guds Aand. De Sandheder, han lærte andre, havde han modtaget «ved Aabenbarelse»; og dog aabenbarede Herren ikke altid direkte for ham, netop hvordan Guds

Folks Tilstand var. I det foreliggende Tilfælde havde de, der viste Interesse for Menighedens Fremgang i Korinth og havde set de Onder, som havde indsneget sig, fremlagt Sagen for Apostelen; og paa Grundlag af de guddommelige Aabenbarelsen, han tidligere havde faaet. var han beredt til at danne sig en Mening om Arten af de Udviklinger, som havde fundet Sted Uagtet Herren ikke havde givet ham en ny Aabenbarelse ved denne særskilte Lejlighed. var dog de efter Lys søgende Sjæle villige til at antage hans Budskab som et Udtryk for Kristi Vilje. Herren havde vist ham de Vanskeligheder og Farer, som vilde opstaa i Menighederne, og efterhaanden som disse Onder kom til Udvikling, forstod Apostelen deres Betydning. Han var sat til at beskytte Menigheden. Han skulde vaage over Sjæle som den, der maatte aflægge Gud Regnskab. Og var det ikke berettiget og rigtigt af ham at tage Hensyn til Beretningerne om det Anarki og den Splittelse, som fandtes iblandt dem? Jo visselig; og den Irettesættelse. han sendte dem, blev ligesaa vist givet under Guds Aands Ledelse som noget af, hvad han skrev i sine øvrige Breve.

[177] Apostelen nævner intet om de falske Lærere, som søgte at ødelægge Frugten af hans Arbejde. Paa Grund af det Mørke og den Splittelse, som fandtes i Menigheden, undgik han klogelig at opøge dem ved saadanne Hentydninger, af Frygt for at nogle kunde vende sig helt bort fra Menigheden. Han gjorde dem opmærksom paa sit eget Arbejde iblandt dem «som en vis Bygmester», der lagde den Grundvold, som andre havde bygget paa Men han ophøjede ikke dermed sig selv; thi han sagde: «Vi er Guds Medarbejdere.» Han gjorde ikke Krav paa selv at besidde nogen Visdom, men erkjendte, at Guds Kraft alene havde sat ham i Stand til at fremholde Sandheden paa en for Gud velbehagelig Maade. Forenet med Kristus, den største af alle Lærere, havde Paulus kunnet bibringe andre en Undervisning, som indeholdt guddommelig Visdom, der var afpasset efter alle Klassers Behov, og som var anvendelig til alle Tider, paa alle Steder og under alle Forhold.

Et andet stort Onde, som var opstaaet i Menigheden, var det, at Brødre førte hverandre for Domstolene. Der var gjort rigelige Foranstaltninger til, at Vanskeligheder mellem de troende indbyrdes kunde blive ordnet Kristus havde selv givet tydelig Undervisning om, hvorledes saadanne Sager skulde afgjøres. «Om din Broder synder imod dig,» havde han sagt. „gik hen, og straf ham imellem dig og

ham alene; hører han dig, da har du vundet din Broder. Men hører han dig ikke, da tag endnu en eller to med dig, paa det at Sagen maa blive fast efter to eller tre Vidners Mund Men hører han dem ikke, da sig Menigheden det; men hører han ikke Menigheden, da skal han være for dig ligesom en Hedning og Tolder. Sandelig siger jeg eder: Hvad som helst I binder naa Jorden ,skal være bundet i Himlen; og hvad som helst I løser paa Jorden, skal være løst i Himlen.» Matt. 18: 15-18.

Til de troende i Korinth, som havde glemt dette tydelige Raad, sendte Paulus en utvetydig Formaning og Irettesættelse «Vover nogen af eder.» spurgte han, «naar han har Sag mod sin Næste, da at søge Dom hos de uretfærdige og ikke hos de hellige? Eller ved I ikke, at de hellige skal dømme Verden? Og dersom Verden bliver dømt ved eder, er I da uværdige til at dømme i de ringeste Sager? Ved I ikke, at vi skal dømme Engle? hvor meget mere da i timelige Ting! Naar I da har Sager om timelige Ting, saa sætter I dem til Dommere, som ikke agtes for noget i Menigheden ! Til Skam for eder siger jeg det. Saa findes der da ikke nogen vis Mand iblandt eder. ikke en eneste en, som kan skille Trætten for sin Broder? Men Broder fører Sag imod Broder, og det for vantroes Domstol! Det er jo i det hele allerede et Tab for eder. at I har Sager mod hverandre. Hvorfor lider I ikke heller Uret? . . . Men I gjør Uret og Skade, og det mod Brødre! Eller ved I ikke, at de, som gjør Uret, ikke skal arve Guds Rige?»

Satan søger altid at bringe Mistillid, Skilsmisse og Had ind blandt Guds Folk. Vi vil ofte blive fristet til at synes, at der bliver gjort Indgreb i vore Rettigheder, selv naar der ingen virkelig Aarsag er til saadanne Følelser. De, som elsker sig selv mere, end de elsker Kristus og hans Sag, vil stille sine egne Interesser først og ty til næsten et hvilket som helst Middel for at beskytte og hævde disse. Selv mange, som syncs at være sannittighedsfulde Kristne, hindres ved Stolthed og høje Tanker om sig selv fra at gaa personlig til dem, som de mener har Uret, for at tale mod dem i Kristi Aand og bede sammen for hverandre. Naar de mener, at Brødrene har forurettet dem. vil nogle endog bringe Sagen frem for Retten i Stedet for at følge den af Frelseren anviste Fremgangsmaade.

Kristne bør ikke ty til borgerlige Domstole for at faa afgjort Uoverensstemmelser, der maatte opstaa mellem Menighedsmedlem-

mer. Saadanne Uoverensstemmelser bør ifølge Kristi Undervisning afgjøres enten af dem selv indbyrdes eller af Menigheden. Selv om der kan være sket Uret, vil den ydmyge og sagtmodige Jesu Efterfølger hellere lade sig besvige end aabenbare sine Brødres Synder for Verden.

At Brødre sagsøger hverandre, er en Vanære for Sandhedens Sag. Kristne, som fører hverandre for Domstolene, udsætter Menigheden for Fiendernes Haan og vækker Glæde iblandt Mørkets Magter. De saarer Kristus paany og gjør ham aabenbart til Spot Ved at tilsidesætte Menighedens Myndighed viser de Foragt mod Gud, som gav Menigheden den Myndighed, den besidder.

I dette Brev til Korinthierne søgte Paulus at vise dem Kristi Kraft til at bevare dem fra det onde. Han paavidste, at dersom de vilde gaa med paa de givne Betingelser, saa vilde de blive stærke i den Almægtiges Kraft. Som et Middel til at hjælpe dem til at løsrive sig fra Syndens Trældom og opnaa fuldkommen Hellighed i Herrens Frygt henviste han dem til de Krav, som Gud, hvem de ved sin Omvendelse havde skjænket sit Liv, havde paa dem. «I er Kristi,» sagde han. «Ved I ikke, ... at I ikke er eders egne? Thi I er dyrekjøbte; ær derfor Gud i eders Legeme og i eders Aand, hvilke hører Gud til.»

Apostelen skildrer tydeligt Følgen af at vende sig bort fra et Liv i Renhed og Hellighed og følge Hedningernes fordærlige Skikke. «Far ikke vild!» skrev han, «hverken Skjørlevnere, ej heller Afgudsdyrkere, ej heller Horkarle, . . . ej heller Tyve, ej heller gjerrige, ej heller Drankere, ej Skjændsgjæste, ej Røvere skal arve Guds Rige» Han bad dem indstændigt om at beherske de lavere Lyster og Lidenskaber. «Ved I ikke,» spurgte han, «at I er Guds Tempel, og Guds Aand bor i eder?»

Samtidig som Paulus besad store aandelige Evner, aabenbarede han i sit Liv en endnu sjældnere Visdom, som gav ham en hurtig Opfattelsesevne og et medlidende Hjerte, saa han havde let for at nærme sig andre, vække det gode hos dem og opflamme dem til at stræbe efter et højere Liv. Hans Hjerte var fyldt med en oprigtig Kjærlighed til de troende i Korinth. Han længtes efter at se dem aabenbare en indvortes Guds frygt, der vilde styrke dem mod Fristelsen. Han vidste, at de ved ethvert Skridt paa Kristenlivets Bane vilde møde Modstand hos Satans Synagoge, og at det vilde være

nødvendigt for dem at føre en daglig Kamp. De maatte tage sig i Agt for Fiendens listige Tilnærmelse ved at betvinge gamle Vaner og naturlige Tilbøjeligheder og altid være aarvaagne i Bøn. Paulus vidste, at de højere kristelige Dyder kun kan opnaaes ved megen Bøn og stadig Aarvaagenhed, og dette søgte han at indprente i deres Sind. Men han vidste ogsaa, at hos den korsfæstede Kristus fandtes den Kraft, som kunde omvende Sjælen og sætte dem i Stand til at modstaa alle Fristelser til det onde. Med Tro paa Gud som sin Rustning og med hans Ord som sit Stridsvaaben vilde de blive forsynet med en indre Kraft, hvormed de kunde slaa Fiendens Angreb tilbage.

[179]

De troende i Korinth behøvede en dybere Erfaring i det, som hører Gud til. De forstod ikke tilfulde, hvad det vilde sige at se hans Herlighed og blive forvandlet efter hans Billede. De havde endnu kun set de første Straaler af denne Herligheds tidlige Morgengry. Apostelens Ønske for dem var, at de maatte blive fyldt med al Guds Fylde og gaa fremad i Kundskab om ham, hvis Opgang er vis som Morgenrøden, og vedblive at lære af ham, indtil de opnaaede Troens fulde Middagsglans.

[180]

Kapitel 30—Et Kald til et højere aandeligt Stade.

I HAAB om at indtrykke levende paa de troendes Sind i Korinth Nødvendigheden af fuld Selvbeherskelse, streng Afholdenhed og urokkelig Nidkjerhed i Kristi Tjeneste drog Paulus i sit Brev til dem en slaaende Sammenligning mellem den Kristnes Strid og de f ej - rede Væddeløbskampe, som med visse Mellemrum blev holdt i Nærheden af Korinth. Væddeløbskampene var de ældste og mest ansete af alle de græske og romerske Lege De blev overværet af Konger, Statsmænd og adelige Personer. Rige unge Mænd af høj Rang deltog i disse Lege og veg ikke tilbage for nogen Anstrengelse eller Træning, som var nødvendig for at vinde Prisen.

Kampene foregik under strenge Regler, som ikke kunde forandres. De, som ønskede at komme i Betragtning i Kappelstriden om Klenodiet, maatte først undenkaste sig en streng forberedende Træning. Skadelige Nydelser og alt, som vilde svække de aandelige og fysiske Kræfter, var strengt forbudt. Om nogen skulde gjøre sig Haab om Held i disse Styrkeog Hurtighedprøver, maatte han være i Besiddelse af kraftige, smidige Muskler og have fuldt Herredømme over sine Nerver. Den kjæmpende maatte være sikker i enhver Bevægelse, hurtig og udholdende til Fods; de fysiske Kræfter maatte drives op til den højest mulige Udvikling.

Naar Deltagerne i disse Kampe traadte frem for den ventende Tilskuerskare, blev deres Navne opraabt, og Reglerne for Løbet klart angivet Derpaa begyndte de alle Løbet samtidig, og Tilskuernes spændte Opmærksomhed opflammede enhver til at gjøre sit allerbedste for at vinde. Dommerne havde Plads i Nærheden af Maalet, for at de kunde følge Løbet fra Begyndelse til Ende og give Sejersprisen til den rette. Om nogen naaede Maalet først ved Benyttelse af ulovlige Fordele, fik han ingen Belønning.

Disse Kampe var forbundet med stor Risiko. Mange forvandt aldrig Følgerne af den vældige fysiske Anstrengelse. Det var ikke usædvanligt, at en Mand faldt om under Løbet, med Blodet strømmende ud af Næse og Mund; og undertiden skete det, at en af de

kjæmpende faldt død om, lige idet han var ifærd med at gribe Belønningen. Men Faren for at paadrage sig livsvarig Skade eller endog Døden blev ikke anset for stor, naar det gjaldt Udsigten til at opnaa den Ære, som tiifaldt Sejrvinderen.

Naar den sejrende var ved Maalet, fyldtes Luften af Mængdens Bifaldsraab, som gav Ekko i de omliggende Høje og Bjerge. I Tilskuernes Paasyn overrakte Dommeren ham Sejerstegnet — en Laurbærkrans, ligesom han ogsaa fik en Palmegren, som han skulde bære i sin højre Haand. Hans Ros gik over det ganske Land. Hans Forældre fik sin Del af Æren, ja selv Byen, hvor han boede, blev holdt i høj Anseelse for at have frembragt en saa stor Atlet.

[181]

Paulus henviste til disse Væddeløb som et Billede paa den Kristnes Kamp og dvælede ved den Beredelse, som var nødvendig for at deltage i Løbene — den Træning og Disciplin, som gik forud, samt Nødvendigheden af Afholdenhed i Mad og Drikke og overhovedet i alt. «Hver den, som kjæmper,» skrev han, «er afholdende i alt.» Løberne afholdt sig fra enhver Nydelse, som vilde svække de fysiske Kræfter, og ved streng og vedholdende Træning forsøgte de at bringe sin Legemsstyrke til den størst mulige Fuldkommenhed, for at de, naar Kampen skulde finde Sted, maatte kunne paalægge sig de sværeste Kraftanstrengelser. Hvor meget vigtigere er det ikke for den Kristne, hvis evige Interesser staar paa Spil, at han bringer sin Appetit og sine Lidenskaber under Fornuftens og Guds Viljes Herredømme! Aldrig maa han lade Fornøjelser, Luksus eller Hensynet til egen Magelighed føre Sindet bort fra, hvad Kampen gjælder. Alle hans Vaner og Lidenskaber maa underkastes den strengeste Disciplin. Fornuften, oplyst af Guds Ord og ledet af hans Aand, maa holde Tøjlerne.

Efter at dette er gjort, maa den Kristne anstrenge sig til det yderste for at vinde Sejren. I de korinthiske Lege blev de kjæmpendes sidste faa Spring foretaget med en fortvivlet Kraftanstrengelse, for at Hastigheden kunde vedligeholdes uformindsket. Saaledes vil den Kristne, naar han nærmer sig Maalet, trænge sig frem med større Nidkærhed og et fastere Forsæt end ved Begyndelsen af Løbet.

Paulus gjorde en Sammenligning mellem den hurtigt visnende Laurbærkrans, som den sejrende ved Væddeløbskampene fik, og den evige Herlighedskrone, som den sejrende paa den kristne Løbebane faar. Han siger, at de løber «for at annamme en forkrænkelig Krone,

men vi en uforkrænkelig». De græske Løbere unddrog sig ingen Anstrengelse eller Træning for at vinde et forgjængeligt Kle-nodie; vi stræber efter at opnaa noget, som er uendelig meget mere værd, nemlig Livets evige Krone; og hvor meget mere omhyggeligt burde vi ikke stræbe, og hvor meget mere villige burde vi ikke være til at udholde Opofrelse og Selvfornægtelse!

[182] I Brevet til Hebræerne omtales det udelte Forsæt, som bør kjendtegne den Kristnes Løb for at vinde evigt Liv. «Lad og os, efterdi vi har en saadan Skare af Vidner omkring os, aflægtre al Bvrde og Synden, som lettelig forrasker os, og med Standhaftighed gjennemløbe den os anviste Bane, idet vi ser hen til Troens Begynder og Fuldkommer Jesus.» Heb 12: 1, 2. Misundelse, Had, ond Tale, Begjærlighed — saadant hører med til de Byrder, som den Kristne mar aflægge, om han skal kunne løbe for at opnaa Udødelighed. Enhver Vane, som fører til Synd og bringer Vanære over Kristus, maa bortlægges, hvad det end skal koste. Himlens Velsignelse kan ikke hvile over nogen, som lever i Overtrædelse af Retfærdighedens evige Principper. En eneste Synd, der fastholdes, er nok til at fordærve Karakteren og vildlede andre.

«Dersom din Haand forarger dig,» sagde Frelseren, «hug den af; det er dig bedre at gaa en Krøbling ind i Livet, end at have to Hænder og fare hen til Helvede i den uslukkelige Ild, hvor deres Orm ikke dør, og Ilden ikke udslukkes. Og dersom din Fod forarger dig, hug den af; det er dig bedre at gaa halt ind i Livet, end at have to Fødder og blive kastet i Helvede.» Mark. 9: 43-45. Dersom man for at redde nogen fra Døden skulde finde det nødvendigt at afhugge Foden eller Haanden eller endog plukke et Øje ud, hvor meget mere magtpaaliggende bør det da ikke være for den Kristne at aflægge Synden, som medfører Sjælens Død!

Men om end Deltagerne i hine Oldtidens Lege havde underkastet sig Selvfornægtelse og streng Disciplin, var Sejren dem dog ikke sikret. «Ved I ikke,» spurgte Paulus, «at de, som løber paa Banen, Iøber vel alle, men kun én faar Klenodiet?» Hvor begjærligt og ihærdigt Løberne end maatte anstrenge sig, saa kunde Belønningen dog kun gives til én. Kun én Haand kunde gribe den eftertragtede Krans. Somme kunde anstrenge sig til det yderste for at vinde Pri-sen; men naar de rakte Haanden ud for at modtage den, kun-

de en anden komme dem et Øjeblik i Forkjøbet og tilrive sig det eftertragtede Klenodie.

Saaledes er det ikke i den Kristnes Kamp Ingen, som opfylder Betingelserne, vil blive skuffet ved Løbets Afslutning. Ingen, som er alvorlig og udholdende, vil gaa glip af Prisen. Det er ikke den hurtige, som vinder i Løbet, eller den stærke, som vinder i Kampen; den svageste hellige saavel som den stærkeste kan opnaa at bære Herlighedens uforkrænkelige Krone. Alle, som ved Guds Naades Kraft bringer sit Liv i Overensstemmelse med hans Vilje, kan sejre. Efterlevelsen i det daglige Liv af de Principper, som er nedlagt i Guds Ord, bliver altfor ofte betragtet som uvæsentligt — som noget, der er af alt for ringe Betynding til at fortjene Opmærksomhed. Men i Betragtning af, hvad der staar paa Spil, er intet for smaat, som kan hjælpe eller hindre. Enhver Handling kaster sit Lod i den Vægtskaal, der afgjør, om Livet skal bringe Sejer eller Nederlag. Og den Belønning, der gives de sejrende, vil staa i Forhold til den Energi og det Alvor, hvormed de har kjæmpet

Apostelen ligner sig med en Mand som løber paa en Bane og anstrenger enhver Nerve for at vinde Klenodiet. «Derfor løber jeg ikke, som paa det uvisse,» siger han. «jeg fægter, som den, der ikke slaar i Vejret; men jeg spæger mit Legeme og holder det i Trældom, at ikke jeg, som prædiker for andre, skal selv blive forskuddt» For at løbe Paa det uvisse Paa den Kristnes Løbebane underkastede Paulus sig streng Disciplin. Ordene: «Jeg spæger mit Legeme,» betyder ved streng Disciplin at holde Lysterne, Indskydelserne og Lidenskaberne nede.

Paulus frygtede for, at han, som prædikede for andre, selv kunde blive forskuddt. Han forstod, at dersom han ikke i sit Liv overholdt de Principper, som han troede paa og prædikede, vilde hans Arbejde for andre ikke gavne ham. Hans Tale, hans Indflydelse, hans Selvfornægtelse maatte vise, at hans Religion ikke blot var en tom Bekjendelse, men et dagligt Liv i Smafund med Gud. Eet Maal holdt han sig stadig for Øje og stræbte han alvorligt efter at opnaa, nemlig, at han maatte eje «Retfærdigheden af Gud formedelst Troen». Fil. 3: 9.

Paulus vidste, at hans Kamp imod det onde ikke vilde ophøre, saa længe han levede. Han forstod Nødvendigheden af at holde Vagt over sig selv, for at ikke jordiske Lyster skulde faa Overhaand over

hans aandelige Nidkjærhed. Af al Kraft vedblev han at stride imod de naturlige Tilbøjeligheder. Stadig holdt han sig det Ideal for Øje, som han skulde naa op til, og dette Ideal stræbte han efter at opnaa ved villig Lydighed mod Guds Lov. Hans Ord, hans Vandel, hans Lidenskaber — alt blev stillet under Guds Aands Herredømme.

Det var dette udelte Forsæt om at sejre i Løbet efter det evige Liv, Paulus længtes efter at se aabenbaret i de troendes Liv i Korinth. Han vidste, at for at naa op til det Maal, som Kristus havde stillet for dem, havde de for sig et Liv i Kamp, som aldrig vilde tilstede nogen Hvile. Han formanede dem til at kjæmpe lovmæssigt og daglig at stræbe efter Fromhed og Kristendyd. Han formanede dem til at aflægge enhver Byrde og skride fremad mod det store Fuldkommenhedens Maal i Kristus.

Paulus henviste Korinthierne til det gamle Israels Erfaringer, — til de Velsignelser, deres Lydighed bragte, og de Straffedomme, deres Overtrædelser paaførte dem. Han mindede dem om den vidunderlige Maade, hvorpaa Hebræerne blev ført ud af Ægypten, beskyttet af Skystøtten om Dagen og Ildstøtten om Natten. Saaledes blev de ført trygt igjennem det Røde Hav, medens Ægypterne, som forsøgte at gaa over paa samme Maade, allesammen omkom. Ved disse Handlinger havde Gud anerkjendt Israel som sin Menighed. De «aad alle den samme aandelige Mad, cg de drak alle den samme aandelige Drik; thi de drak af den aandelige Klippe, som fulgte dem; men Klippen var Kristus». Paa alle sine Rejser havde Jøderne Kristus til Anfører. Den slagne Klippe var et Forbillede paa Kristus, der skulde blive saaret for Menneskenes Overtrædelser, for at Frelsens livgivende Vande kunde flyde ud til alle.

Til Trods for den Gunst, Herren havde vist Jødefolket, kom hans Straffedomme dog over dem som en Følge af deres Lyst til den Luksus, de havde efterladt sig i Ægypten, og deres Synder og Gjenstridighed. Apostelen paalagde de troende i Korinth at give Agt paa den Lærdom, som rummes i Israels Børns Erfaring. «Men disse Ting,» skrev han, «er blevne Forbilleder for os, at vi ikke skal have Lyst til det onde, som dc havde Lyst dertil.» Han viste, hvordan Hang til Magelighed og Forlystelse havde beredt Vejen for Synder, som havde nedkaidt Guds synlige Hævn over dem. Det var da Israels Børn satte sig ned for at spise og drikke og stod op for at lege, at de afkastede den Guds frygt, som de havde følt, da de hørte paa Lovens

Kundgjørelse, og at de gjorde en Guldkalv, der skulde fremstille Gud, og tilbad den. Det var efter at have deltaget i en vellystig Fest i Forbindelse med Dyrkelsen af Baal-Peor, at mange af Hebræerne faldt formedelst Tøjlesløshed. Guds Vrede blev optændt, og paa hans Befaling blev «tre og tyve Tusinde» dræbt af Plagen paa én Dag.

Apostelen foimanede Korinthierne: «Hvo som tykkes at staa, se til, at han ikke falder.» Dersom de begyndte at rose sig, blev selvtilidsfulde og undlod at vaage og bede, vilde de falde i store Synder og nedkalde Guds Vrede over sig. Men Paulus vilde heller ikke, at de skulde hengive sig til Fortvivlelse eller Modløshed Han gav dem den Forsikring, at «Gud er trofast, som ikke skal lade eder fristes over eders Formue, men skal gjøre baade Fristelsen og dens Udgang saaledes, at I det kan taale».

Paulus anmodede sine Brødre om at betænke, hvilken Indflydelse deres Ord og Handlinger vilde øve paa andre, og ikke at gjøre noget, hvor uskyldigt det i og for sig maatte være, som tilsyneladende kunde billige Afguderiet eller saare deres Samvittighed, som maaske var svage i Troen. «Hvad heller I derfor æder eller drikker, eller hvad I gjør, da gjør alt til Guds Ære. Vær uden Forargelse baade for Jøder og Grækere og for Guds Menighed.»

Apostelens Advarsel til Menigheden i Korinth er anvendelig til enhver Tid og gjælder særlig vore Dage. Med Afguderi mente han ikke blot Tilbedelsen af Afguder, men indbefattede ogsaa heri egennyttig Hang til Magelighed og Tilfredsstillelse af Appetit og Lidenskaber. En blot og bar Bekjendelse af Troen paa Kristus, en Rosen sig af at kjende Sandheden, gjør ikke en Person til en Kristen. En Religion, der kun søger at tilfredsstille Øjet og Øret og Smagen, eller som billiger, at man følger sine egne Lyster, er ikke Kristi Religion.

Ved en Sammenligning af Menigheden med det menneskelige Legeme belyste Apostelen træffende det inderlige og harmoniske Forhold, der bør findes mellem alle Medlemmerne i Kristi Menighed. «Vi er jo alle døbte i én Aand til at være ét Legeme,» skrev han, «hvad heller vi er Jøder eller Græker, eller Trælle eller frie; og vi har alle drukket af Kalken til at være den samme Aand Ogsaa Legemet er ikke ét Lem, men mange. Dersom Foden vilde sige: Fordi jeg ikke er Haand, derfor hører jeg ikke til Legemet, mon den derfor ikke hører til Legemet? Og dersom Øret vilde sige: Fordi jeg ikke er Øje, derfor

[185] hører jeg ikke til Legemet, mon det derfor ikke hører til Legemet? Dersom det ganske Legeme var Øje, hvor blev da Hørelsen? Dersom det ganske Legeme var Hørelse, hvor blev da Lugten? Men nu har Gud sat Lemmerne, ethvert af dem, i Legemet, eftersom han vilde. Dersom de alle var ét Lem, hvor blev da Legemet? Men nu er der vel mange Lemmer, dog kun ét Legeme. Øjet kan ikke sige til Haanden: Jeg har dig ikke behov, eller atter Hovedet til Fødderne: Jeg har eder ikke behov. . . . Men Gud har saaledes sammenføjjet Legemet, at han tillagde de ringere Dele mere Ære; paa det der ikke skal være Splid i Legemet, men at Lemmerne skal have lige Omhyggelighed for hverandre; saa at enten ét Lem lider, lider alle Lemmerne med, eller ét Lem bliver holdt i Ære, glæder alle Lemmerne sig med. Men I er Kristi Legeme og Lemmer enhver især.»

Med Ord, som fra den Dag af til vor egen Tid har været Menneskene en Spore til Opmuntring, fremholder Paulus dernæst Vigtigheden af den Kjærlighed, som bør næres af Kristi Efterfølgere. Han siger: «Talede jeg med Menneskers og Engles Tungemaal, men havde ikke Kjærlighed, da var jeg et lydende Malm eller en klingende Bjælde Og havde jeg profetisk Gave, og vidste alle Hemmeligheder og al Tro, saa at jeg kunde flytte Bjerger, men havde ikke Kjærlighed, da var jeg intet. Og uddelte jeg alt mit Gods til de fattige, og gav jeg mit Legeme hen for at brændes, men havde ikke Kjærlighed, da gavnede det mig intet.»

Den, hvis Hjerte ikke er fyldt med Kjærlighed til Gud og sine Medmennesker, er ikke en sand Kristi Discipel, ligegyldig hvor høj en Bekjendelse han fører. Om han end ejede stor Tro, ja endogsaa havde Kraft til at udføre Mirakler, var hans Tro dog værdiløs, dersom Kjærligheden manglede. Han kunde udvise stor Gavmildhed, men hvis han havde nogen anden Bevæggrund end sand Kjærlighed, saa vilde det ikke skaffe ham Gunst hos Gud, selv om han gav alt sit Gods til de fattige. I sin Nidkjærhed kunde han endog lide Martyrdøden, men dersom Kjærligheden ikke var Drivfjederen, vilde han af Gud blive betragtet som en bedragen Sværmer eller ærgjerrig Hykler.

«Kjærligheden er langmodig, er velvillig; Kjærligheden bærer ikke Nid; Kjærligheden bruger ikke Fremfusenhed, opblæses ikke». Den reneste Glæde har sit Udspring i den dybeste Ydmyghed. Den stærkeste og ædleste Karakter bygges paa Taalmodighedens og Kjærlighedens Grundvold og Hengivenhed i Guds Vilje.

Kjærligheden «gjør intet usømmeligt, søger ikke sit eget, bliver ikke bitter, glemmer ikke paa det onde». Kristelig Kjærlighed tager andres Bevæggrunde og Handlinger i den bedste Mening. Den stiller ikke unødvendig deres Fejl tilskue; den lytter ikke begjærligt til slette Rygter, men søger hellere at minde om andres gode Egenskaber.

Kjærligheden «glæder sig ikke over Uretfærdighed, men glæder sig ved Sandhed; fordrager alt, tror alt, haaber alt, taaler alt». Denne Kjærlighed «affalder aldrig», den kan aldrig miste sin Værdi; thi den er en himmelsk Dyd. Den, som ejer den, vil føre den med sig som en dyrebar Skat ind gennem Portene i Guds Stad.

[186]

«Saa bliver da Tro, Haab, Kjærlighed, disse tre; men størst iblandt disse er Kjærligheden.»

Under den moralske Tilbagegang blandt de troende i Korinth var der dem, som havde opgivet nogle af Grundtrækkene i sin Lære. Enkelte var gaaet saa vidt, at de fornægtede Læren om Opstandelsen. Paulus imødegik denne Vranglære med et meget tydeligt Vidnesbyrd om de umiskjendelige Beviser paa Kristi Opstandelse. Han erklærede, at Kristus efter sin Død «opstod den tredje Dag, efter Skrifterne», hvorefter «han blev set af Kefas, derefter af de tolv. Derpaa blev han set af mere end fem Hundrede Brødre paa én Gang, af hvilke de fleste endnu er i Live, men nogle er og hensovede Derefter blev han set af Jakobus, dernæst af alle Apostlene. Men sidst af alle blv han set af mig».

Med overbevisende Kraft fremholdt Apostelen den vigtige Sandhed om Opstandelsen. «Dersom der ikke er dødes Opstandelse,» skrev han, «da er ikke heller Kristus opstanden. Men er Kristus ikke opstanden, da er vor Prædiken jo forgjæves, saa er og eders Tro forgjæves. Vi bliver da og fundne som falske Vidner om Gud, idet vi har vidnet om Gud, at han oprejste Kristus, hvilken han ikke har opoprejt, dersom nemlig de døde ikke oprejses. Thi dersom de døde ikke opstaar, da er Kristus ikke heller opstanden. Men dersom Kristus ikke er opstanden, da er eders Tro forfængelig; saa er I endnu i eders Synder; saa er og de fortabte, som er hensovede i Kristus. Haaber vi alene paa Kristus i dette Liv, da er vi de elendigste af alle Mennesker. Men nu er Kristus opstanden fra de døde, og er bleven en Førstegrøde af de hensovede.»

Apostelen førte sine korinthiske Brødre i Tanken fremad til Opstandelsens herlige Morgen, da alle de hensovede hellige skal opstaa

for derefter altid at være hos Herren. «Se,» skrev han, «jeg siger eder en Hemmelighed: Vi skal vel ikke alle hensove, men vi skal alle forandres, i en Hast, i et Øjeblik, ved den sidste Basune; thi Basunen skal lyde, og de døde skal opstaa uforkrænkelige, og vi skal forandres. Thi det bør dette forkrænkelige at iføres Uforkrænkelighed, og dette dødelige at iføres Udødelighed. Men naar dette forkrænkelige er iført Uforkrænkelighed, og dette dødelige er iført Udødelighed, da opfyldes det Ord, som skrevet er: Døden er opslugt formedelst Sejer. Død, hvor er din Braad? Helvede, hvor er din Sejer? . . . Men Gud være Tak, som giver os Sejer formedelst vor Herre Jesus Kristus.»

[187] Herlig er den Sejer, som venter de trofaste! Apostelen saa de Muligheder, der forelaa de troende i Korinth, og søgte at fremholde for dem det, som løfter Menneskene ud af det egenkjerlige og sanselige og adler Livet ved Haabet om Udødelighed. Alvorligt formanede han dem til at være tro mod sit høje Kald i Kristus. «Mine elskede Brødre,» sagde han til dem, «vær faste, urokkelige, altid rige i Herrens Gjerning, da I ved, at eders Arbejde ikke er unyttigt i Herren!»

Saaledes søgte Apostelen paa den bestemteste og mest indtryksfulde Maade at rette paa de fejlagtige og farlige Anskuelser og Skikke, som raadede i Menigheden i Korinth. Han talte tydeligt, men af Kjærlighed til deres Sjæle. Gjennem hans Advarsler og Irettesættelser straaled Lyset fra Guds Trone over dem, for at de skjulte Synder, som besmittede deres Liv, kunde blive aabenbaret. Hvorledes vilde det blive modtaget?

Efter at Brevet var afsendt, frygtede Paulus for, at det, han havde skrevet maaske kunde være for saarende for dem, han havde ønsket at gavne. Han gruede for en endnu større Adskillelse, og undertiden længtes han efter at kunne tage sine Ord tilbage. De, der som Apostelen har følt et Ansvar for elskede Menigheder eller Anstalter, kan forstaa hans Nedtrykthed og Selvanklage. Guds Tjenere i denne Tid, som bærer tunge Byrder i hans Værk, kjender noget til de samme Erfaringer i Arbejdet og de Bekymringer, som det faldt i den store Apostels Lod at bære. Trykket af den Spild, som fandtes i Menigheden, og mødt med Utaknemmelighed og Utroskab hos nogle af dem, hos hvem han havde ventet at finde Sympati og Støtte, og vidende om den Fare, som de vildfarende i Menigheden svævede i, var han nødt til at bære et skarpt og indtrængende Vidnesbyrd for

at straffe Synden; og samtidig med alt dette var han nedtrykt af Frygt for maaske at have handlet med for stor Strengthed. Med ængstelig Bæven ventede han paa at modtage Beretning af en eller anden Art om, hvordan hans Budskab var blevet modtaget.

[188]

Kapitel 31—Budskabet modtaget.

FRA Efesus tiltraadte Paulus en ny Missionsrejse, under hvilken han agtede at besøge nogle af de Steder i Europa, hvor han før havde virket. Han opholdt sig en Tid i Troas for at prædike Kristi Evangelium, og der fandt han nogle, som var villige til at høre hans Budskab. «En Dør var mig opladt i Herren,» skriver han senere om sit Arbejde paa dette Sted. Men til Trods for det Held, han havde med sig i Arbejdet i Troas, kunde han dog ikke blive der længe. «Bekymringen for alle Menigheder» og da navnlig for Menigheden i Korinth hvilede tungt paa hans Hjerte. Han havde haabet at træffe Titus i Troas og faa høre, hvorledes de Raad og Formaninger, han havde sendt sine korinthiske Brødre, var blevet modtaget; men heri blev han skuffet. «Der jeg kom til Troas,» siger han desangaaende, «havde jeg ingen Ro i min Aand, fordi jeg ikke fandt Titus, min Broder.» Han forlod derfor Troas og rejste over til Makedonien, hvor han i Filippi traf Timotheus.

Trods den Ængstelse, Paulus i denne Tid bar paa for Menigheden i Korinth, haabede han dog paa det bedste; men undertiden grebes hans Sjæl af dyb Bedrøvelse ved Tanken om, at hans Raad og Formaninger maaske kunde blive misforstaaet. «Der vi kom til Makedonien,» skrev han senere, «havde vi ingen Ro i vort Kjød, men vi trængtes paa alle Maader: udvortes Strid, indvortes Frygt. Men den, som trøster de nedbøjede, Gud, han trøstede os ved Titus's Ankomst.»

Denne trofaste Budbærer bragte den opmuntrende Meddelelse, at der var foregaaet en vidunderlig Forandring blandt de troende i Korinth. Mange havde taget imod den Undervisning, som Brevet indeholdt, og omvendt sig fra sine Synder. Deres Liv var ikke længere en Vanære for Kristendommen, men øvede en mægtig Indflydelse til Gavn for praktisk Guds frygt.

Inderlig glad herover sendte Apostelen endnu et Brev til de troende i Korinth og udtalte sit Hjertes Glæde over det gode Værk, som var sket med dem. «Om jeg end bedrøvede eder ved mit Brev,»

skrev han, «saa angret jeg det ikke.» Undertiden, naar han plagedes af Frygt for, at hans Ord skulde blive forkastet, havde han angret, at han havde skrevet saa bestemt og strengt. «Nu glæder jeg mig.» skrev han videre, «ikke derover, at I blev bedrøvede, men derover, at I blev bedrøvede til Omvendelse; thi I blev bedrøvede efter Gud, saa at I ikke i nogen Maade har lidt Skade af os. Thi Bedrøvelsen efter Gud virker Omvendelse til Salighed, som ikke fortrydes.» Den Omvendelse, som sker under Indflydelsen af Guds Naade paa Hjertet, vil fore til Bekjendelse og Afstaaelse fra Synd. Dette var de Frugter, Apostelen erklærede var kommet til syne i de troendes Liv i Korinth. «Hvilken Iver det virkede hos eder, ja Forsvar, ja Harme, ja Frygt, ja Længsel, ja Nidkjærhed!»

[189]

I nogen Tid havde Paulus baaret en Byrde i sin Sjæl for Menighederne — en Byrde saa tung, at han næsten ikke kunde holde den ud. Falske Lærere havde forsøgt at skade hans Indflydelse blandt de troende og tvinge sine egne Lærdomme ind i Stedet for Evangeliets Sandheder. De Vanskeligheder og trykkende Forhold, som Paulus var omgivet af, ses af disse hans Ord: «Vi var overmaade besværede og over Evne, saa at vi endog mistvivlede om Livet.»

Men nu var én Aarsag til Ængstelse fjernet. Ved Meddelelsen om, at Brevet til Korinthierne var vel modtaget, udbrød Paulus i Glæde: «Lovet være Gud og vor Herres Jesu Kristi Fader, al Barmhertigheds Fader og al Trøstes Gud, som os trøster i al vor Trængsel, at vi kan trøste dem, som er i allehaande Trængsel, med den Trøst, hvormed vi selv bliver trøstede af Gud! Thi ligesom Kristi Lidelser kommer overflødig over os, saaledes er og vor Trøst overflødig ved Kristus. Hvad heller vi da trænges, sker det for eders Trøst og Frelse, som viser sig kraftig deri, at I fordrager de samme Lidelser, som vi og lider; eller vi trøstes, da sker det for eders Trøst og Frelse. Og vort Haab er fast om eder, efterdi vi ved, at ligesom I er delagtige i Lidelserne, saa skal I og være det i Trøsten.»

Idet Apostelen udtrykker sin Glæde over deres Omvendelse og Fremvækst i Naaden, tilskriver han Gud al Ære for denne Forvandling i Hjerte og Liv. «Men Gud være Tak,» udbrød han, «som lader os altid bære Sejer i Kristus, og udbreder sin Kundskabs Vellugt ved os paa ethvert Sted. Thi Kristi Vellugt er vi for Gud, baade iblandt dem, som frelses, og iblandt dem, som fortabes.» Det var Skik paa hin Tid, at naar en sejerrig Feltherre kom tilbage fra Striden, førte

han med sig en Skare Fanger. Ved saadanne Lejligheder blev nogle udset til at bære Røgelse; og medens Krigshæren sejerrig marcherede hjemad, var den liflige Duft for de Fanger, som var dømt til at dø, en Dødens Lugt, der viste, at den Stund nærmede sig, da de skulde henrettes; men for de Fanger, som havde vundet Sejerherrens Gunst, og hvis Liv skulde spares, var den en Livets Lugt, derved at den var et Tegn paa. at deres Frihed var nær forestaaende

Paulus var nu fuld af Tro og Haab og følte sig forvisset om, at Satan ikke skulde sejre over Guds Gjerning i Korinth, og han udøste sit Hjerte i Tak til Gud. Han og hans Medarbejdere vilde fejre Sejeren over Kristi og Sandhedens Fiender ved at gaa ud med fornyet Nidkjerhed for at udbrede Kundskaben om Frelseren. Lig Røgelse skulde Evangeliets Vellugt blive udbredt over Verden. For dem, der tog imod Kristus, vilde Budskabet blive en Livets Lugt til Liv, men for de vantro en Dødens Lugt til Død.

[190] Overvældet ved Tanken om Værkets Storhed udbrød Paulus: «Hvo er dertil dygtig?» Hvem er i Stand til at prædike Kristus paa en saadan Maade, at hans Fiender ikke skal have berettiget Grund til at foragte Budbæreren eller det Budskab, han bærer? Paulus ønskede at give de troende en sand Forstaaelse af det højtidelige Ansvar, som hviler paa enhver Ordets Forkynder. Troskab under Ordets Forkyndelse, forenet med et rent Liv i Samklang med Evangeliets Grundsætninger, det alene kan gjøre en Herrens Tjeners Arbejde antageligt for Gud og gavnligt for Menneskene. Ogsaa i vor Tid kan Ordets Forkyndere, som har den fulde Forstaaelse af Værkets Storhed, rettelig udbryde med Apostelen: «Hvo er dertil dygtig?»

Der var dem, som havde beskyldt Paulus for Selvros, da han skrev sit første Brev. Apostelen hentydede nu hertil ved at spørge Menighedens Medlemmer, om de saaledes bedømte hans Bevæggrunde. «Begynder vi atter at prise os selv?» spurgte han, «eller behøver vi, som nogle, Anbefalingsbreve til eder, eller Anbefalingsbreve fra eder?» Troende, som flyttede til et nyt Sted, medbragte ofte Anbefalingsbreve fra den Menighed, de tidligere havde tilhørt; men de ledende Arbejdere, Grundlæggerne af disse Menigheder, behøvede ingen saadan Anbefaling. De korinthiske troende, der var ført ud fra Afguderiet og havde antaget Evangeliets Tro, var selv al den Anbefaling, Paulus behøvede. Deres Antagelse af Sandheden og den Forvandling, der var sket i deres Liv, var et talende Vidnesbyrd om

hans trofaste Arbejde og hans Ret til at straffe og formane som en Kristi Tjener.

Paulus betragtede Brødrene i Korinth som sit Vidnesbyrd. «I er vort Brev,» sagde han, «indskrevet i vore Hjerter, som kjendes og læses af alle Mennesker, idet I aabenbart ses at være Kristi Brev, besørget af os, skrevet ikke med Blæk, men med den levende Guds Aand, ikke i Stentavler, men i Hjertets Kjødtavler.»

Synderes Omvendelse og Helliggjørelse ved Sandheden er det stærkeste Bevis, en Ordets Forkynder kan have paa, at Gud har kaldet ham til Prædikevirksomheden. Beviset paa hans Apostelembede er skrevet paa deres Hjerter, som bliver omvendte, og bevidnes i deres nye Liv. Kristus, Herlighedens Haab, dannes i dem. En Evangeliets Forkynder styrkes storlig ved disse Beviser, der sætter Seglet paa hans Virksomhed.

I vor Tid bør Kristi Tjenere have det samme Vidnesbyrd som det, Menigheden i Korinth bar om Paulus's Virksomhed. Men selv om der nu om Stunder er mange Forkyndere, saa er der dog stor Mangel paa dygtige, helligede Herrens Tjenere — Mænd, som er fyldt med den Kjærlighed, der boede i Kristi Hjerte. Stolthed, Selvtillid, Kjærlighed til Verden, Kritik, Bitterhed, Misundelse er de Frugter, som mange bærer, der bekjender sig til Kristi Religion. I skarp Modsætning til Frelserens Liv bærer deres Vandel ofte et sørgeligt Vidnesbyrd om Arten af det Arbejde, under hvilket de blev omvendte.

En Mand kan ikke opnaa en større Ære end den at blive godkjendt af Gud som en dygtig Evangeliets Forkynder. Men de, som Herren velsigner med Kraft og Fremgang i hans Arbejde, roser sig ikke De erkjender sin fuldstændige Afhængighed af ham og forstaar, at de i sig selv ingen Kraft ejer. Med Paulus siger de: «Ikke at vi er dygtige af os selv at udtænke noget, som af os selv; men vor Dvgtighed er af Gud, hvilken og gjorde os dygtige til at være den nye Pagts Tjenere.»

En sand Ordets Forkynder udfører Mesterens Gjerning. Han har en Forstaaelse af sit Arbejdes Betydning og ved, at han staar i et lignende Forhold til Verden og Menigheden, som Kristus gjorde. Han arbejder utrættelig for at føre Sjæle til et ædlere og højere Liv, saa de kan opnaa Sejrvinderens Belønning. Hans Læber er blevet berørt med en Glød fra Alteret, og han ophøjer Jesus som

Synderens eneste Haab. De, der hører ham, ved, at han har draget nær til Gud i inderlig, virksom Bøn Den Helligaand har hvilet over ham, han har følt den levende, himmelske Ild i sin Sjæl, og han er i Stand til at tolke aandelige Ting med aandelige. Han har faaet Kraft til at nedbryde Satans Befæstninger. Hjerterne smeltes ved hans Fremstilling af Guds Kjærlighed, og mange ledes til at spørge: «Hvad skal jeg gjøre, at jeg kan blive frelst?»

«Derfor, da vi har denne Tjeneste efter den Barmhjertighed, som os er vederfaret, saa bliver vi ikke trætte; men vi har afsagt det skjulte skjændige Væsen, og omgaaes ikke i Træskhed, forfalsker og ikke Guds Ord; men ved Sandhedens Aabenbarelse anbefaler vi os for alle Menneskers Samvittighed, for Guds Aasyn. Men er da end vort Evangelium skjult, da er det skjult for dem, som fortæbes, udi hvilke denne Verdens Gud har forblindet det vantro Sind, paa det Oplysningen ikke skulde skinne for dem fra Evangeliet om Kristi Herlighed, som er Guds Billede. Thi ikke os selv prædiker vi, men Kristus Jesus. Herren; os derimod at være eders Tjenere for Jesu Skyld. Thi Gud, som sagde, at Lyset skulde skinne frem af Mørket, har ogsaa ladet det skinne i vore Hjerter til at oplyse Kundskaben om Guds Herlighed i Jesus Kristus.»

Saaledes ophøjede Apostelen den Guds Naade og Barmhjertighed, som var blevet vist ham gennem det hellige Hverv, der var ham betroet som en Kristi Tjener. Ved Guds rige Barmhjertighed var han og hans Brødre blevet opholdt i Vanskeligheder, Trængsler og Farer. De havde ikke afpasset sin Tro eller Lære efter Tilhørernes Ønsker eller tilbageholdt Sandheder, som var nødvendige til Frelse, for derved at gjøre sin Lære mere tiltrækkende. De havde fremholdt Sandheden enfoldigt og klart under Bøn om, at Sjæle maatte blive overbeviste og omvendte. De havde bestræbt sig for, at deres Vandel maatte være i Overensstemmelse med deres Ord, for at den Sandhed, de forkyndte, maatte anbefale sig til ethvert Menneskes Samvittighed.

«Men vi har denne Skat i Lerkar,» skrev Apostelen videre, «for at den rige Kraft skal være af Gud og ikke af os.» Gud kunde have forkyndt sin Sandhed ved syndfrie Engle; men det er ikke hans Plan. Som Redskaber til Gjennemførelsen af sine Hensigter vælger Gud Mennesker, der er omgivet af Skrøbelighed. Den uvurderlige Skat er lagt i Lerkar. Gennem Mennesker skal hans Velsignelser medde-

les Verden, gennem dem skal hans Herlighed udstraale i Syndens Mørke. Som Kjærlighedens Tjenere skal de møde de syndige og trængende og lede dem til Korset, og i alt sit Arbejde skal de tilskrive ham Herlighed, Ære og Pris, som er over alle og højere end alle.

Under Henviſning til sin egen Erfaring paaviste Paulus, at han i alt sit Arbejde i Kristi Tjeneste ikke havde været ledet af egennyttige Bevæggrunde; thi hans Liv havde stadig været fuldt af Prøvelser og Fristelser. «Idet vi altid er i Trængsel,» skrev han, «men ikke kuede, tvivlende, men ikke mistvivlende, forfulgte, men ikke opgivne, nedslagne, men ikke tilintetgjorte — altid bærende Jesu Død med os i Legemet, for at ogsaa Jesu Liv skal aabenbares i vort Legeme»

Paulus mindede sine Brødre om, at som Kristi Sendebud havde han og hans Medarbejdere stadig været i Fare. De Gjenvordigheder, de havde gennemgaaet, tærede paa deres Kræfter. «Skjønt vi lever,» skrev han, «hengives vi stedse til Døden for Jesu Skyld, at Jesu Liv maa og aabenbares i vort dødelige Kjød. Saa at Døden viser sig kraftig i os, men Livet i eder.» Udsatte for svære Lidelser under Savn og haardt Arbejde lignede disse Kristi Tjenere ham i hans Død. Men det, som virkede Død hos dem, bragte aandeligt Liv og Sundhed til Korinthierne, som ved Troen paa Sandheden var blevet delagtiggjort i det evigt Liv. I Betragtning heraf skulde Jesu Efterfølgere vogte sig omhyggeligt for ikke ved Forsømmelser eller Utilfredhed at forøge Arfoejdernes Byrder og Prøvelser.

«Vi har den samme Troens Aand,» skrev Paulus, «efter det som er skrevet: Jeg troede, derfor talte jeg — saa tror vi og, og derfor taler vi og.» Fuldt overbevist om Virkeligheden af den Sandhed, der var ham betroet, kunde intet formaa Paulus til at behandle Guds Ord svigefuldt eller skjule sin Sjæls fulde Overbevisning. Han vilde ikke tilkjøbe sig Rigdom, Ære eller Glæde ved at rette sig efter Verden. Uagtet han stadig svævede i Fare for at lide Martyrdøden for den Tro, han havde prædiket for Korinthierne, lod han sig dog ikke afskrække; thi han vidste, at han, som var død og opstanden igjen, vilde oprejse ham af Graven og fremstille ham for Faderen.

«Det sker alt sammen for eders Skyld,» sagde han, «paa det den overvættes Naade kan ved manges Taksigelse vorde frugtbar til Guds Ære.» Det var ikke for Selvophøjelse, at Apostlene prædikede Evangeliet: det var Haabet om at vinde Sjæle, der ledte dem til at vie sit Liv til denne Gjerning. Og det var dette Haab, der bevarede

dem fra at ophøre med sine Bestræbelser grundet paa truende Farer eller faktiske Lidelser.

[193] «Derfor,» erklærede Paulus, «bliver vi ikke trætte: men hvis endog vort udvortes Menneske fordærvs, fornyes dog det indvortes Dag for Dag.» Han følte Fiendens Magt: men skjønt hans legemlige Kræfter var i Aftagende, forkyndte han dog trofast og uforfærdet Kristi Evangelium. Iført Guds hele Rustning trængte denne Korsets Helt sig fremad i Striden. Hans frejdige Tale viste, at han sejrede i Kampen. Med Blikket fæstet paa de trofastes Forløsning udbrød han sejrssikker: «Thi vor Trængsel, som er stakket og let, skaffer os en over al Maade stor, evig Vægt af Herlighed, idet vi ikke anser de synlige Ting, men de usynlige; thi de synlige er timelige, men de usynlige er evige.»

Meget alvorlig og rørende er Apostelens Henstilling til sine Brødre i Korinth om paany at grunde paa Forløserens uforlignelige Kjærlighed. «I kjender jo vor Herres Jesu Kristi Naade,» skrev han, «at han for eders Skyld blev fattig, der han var rig, paa det I ved hans Fattigdom skulde blive rige.» Efter først at have betraadt Selvfornægtelsens og Opofrelsens Sti veg han ikke tilside, før han havde givet sit Liv. Der var ingen Hvile for ham paa Vejen fra Tronen til Korset.

Punkt efter Punkt opholdt Paulus sig ved. for at de, der kom til at læse hans Breve, kunde tilfulde forstaa Frelserens Fornedrelse for deres Skyld. Han fremstillede først Kristus, som han var, da han var Gud lig og sammen med ham modtog Englenes Hyldest; derefter skildrede han hans Løbebane, indtil han endte i den dybeste Fornedrelse. Paulus var overbevist om. at dersom de kunde bringes til at forstaa det forunderlige Offer, Himlens Majestæt havde bragt, vilde al Egenkjærlighed være banlyst fra deres Liv. Han paaviste, hvorledes Guds Søn havde lagt sin Herlighed tilside og frivillig underkastet sig Menneskenaturen, og at han derefter havde fornedret sig som en Tjener, der var lydige til Døden, «ja Korsets Død» (Fil. 2:8), for at han kunde løfte den faldne Menneskeslægt op fra Fornedrelse til Haab og Fryd og Himlens Glæder.

Naar vi grunder paa Guds Karakter i Korsets Lys, saa ser vi Barmhjertighed, Ømhed og Tilgivelse blandet med Ret og Retfærdighed. Midt i Tronen ser vi en, som i sine Hænder, paa sine Fødder og i sin Side bærer Mærkerne efter de Lidelser, han har udholdt for

at forlige Menneskene med Gud. Vi ser en evig Fader, som bor i et Lys, ingen kan komme til, men som alligevel modtager os formedelst sin Søns Fortjeneste. Gjennem den Hævnens Sky, som truede med Elendighed og Fortvivlelse, straalere i Korsets Lys det Budskab: Lev, Synder, lev! I bodfærdige, lev! Jeg har skaffet Gjenløsning.

Naar vi betragter Kristus, opdager vi en Kjærlighedens Fylde, som ikke kan maales. Vi forsøger at tale om denne Kjærlighed, men Ordene fattes. Vi betragter hans Liv paa Jorden, hans Offer for os, hans Værk i Himlen som vor Talsmand, de Boliger, han bereder for dem, som elsker ham, og vi kan kun udbryde: O hvilken Kjærlighedens Højde og Dybde! «Derudi bestaar Kjærligheden: ikke at vi har elsket Gud. men at han har elsket os, og har udsendt sin Søn til en Forsoning for vore Synder.» «Se, hvor stor en Kjærlighed Faderen har bevist os, at vi skal kaldes Guds Børn.» 1 Joh 4: 10; 3: 1.

Hos enhver sand Discipel brænder denne Kjærlighed paa Hjertets Alter lig en hellig Ild. Det var paa Jorden, at Guds Kjærlighed blev aabenbaret gjennem Kristus; det er paa Jorden, at hans Børn skal lade denne Kjærlighed finde Gjenskin i et ulasteligt Liv. Saaledes vil Syndere blive fort hen til Korset og faa se det Guds Lam.

[194]

Kapitel 32—En godgjørende Menighed.

ISIT første Brev til Menigheden i Korinth gav Paulus de troende Undervisning angaaende de almindelige Principper, som ligger til Grund for Understøttelsen af Guds Værk paa Jorden. Idet han skrev om sin apostoliske Virksomhed for dem, spurgte han:

«Hvo tjener vel i Krig paa sin egen Sold? Hvo planter en Vin-
gaard, og æder ikke af dens Frugt? Eller hvo føder en Hjord, og æder
ikke af Hjordens Mælk? Mon jeg tale dette blot efter menneskelig
Vis? Eller siger ikke ogsaa Loven dette? Thi der er skrevet, i Mose
Lov: Du skal ikke tilbinde Munden paa den Okse, som tærsker. Er
det Øksnene, Gud sørger for? Sikkert siger han det for vor Skyld.
Thi for vor Skyld er der skrevet, at den, som pløjer, bør pløje i Haab,
og den, som tærsker, bør tærske for at blive delagtig i sit Haab.»

«Dersom vi har saaet eder de aandelige Ting,» spurgte Apostelen
videre, «er det da noget stort, om vi høster eders timelige? Dersom
andre nyder saadan Ret over eder, kunde vi da ikke meget mere?
Dog brugte vi ikke denne Ret; men vi taaler alt for ikke at gjøre
Kristi Evangelium nogen Forhindring. Ved I ikke, at de, som tjener
ved Helligdommen, æder af det hellige? de, som varer paa Alteret,
deler med Alteret? Saaledes har og Herren forordnet for dem, som
forkynder Evangelium, at de skal leve af Evangelium.» 1 Kor. 9: 7-14
Apostelen sigtede her til Herrens Plan om Underhold for Præsterne,
der gjorde Tjeneste i Templet. De, som var ansatte i dette hellige
Embede, blev underholdt af sine Brødre, hvem de skjænkede aan-
delige Velsignelser. «Nu har vel de af Levi Børn, som annammede
Præstedømmet, Befaling at tage Tiende efter Loven af Folket.» Heb.
7: 5. Levi Stamme var af Herren udvalgt til den hellige Gjerning i
Templet og Præstedømmet. Om Præsten var der sagt: «Herren din
Gud har udvalgt ham ... til at staa og tjene i Herrens Navn.» 5 Mos.
18: 5. Herren krævede en Tiendedel af alt som sin egen, og at holde
Tienden tilbage blev af ham betragtet som Be-drageri.

Det var denne Plan til Underhold for dem, som var beskæftiget
i Prædikeembedet, Paulus henviste til, da han sagde: «Saaledes har

og Herren forordnet for dem, som forkynder Evangelium, at de skal leve af Evangelium.» Og i sit Brev til Timotheus skrev Apostelen senere: «Arbejderen er sin Løn værd.» 1 Tim. 5: 18.

Erlæggelsen af Tienden udgjorde imidlertid kun en Del af Guds Plan til Vedligeholdelsen af hans Tjeneste. Talrige Gaver og Ofringer var ogsaa guddommelig bestemt. I den jødiske Husholdning blev Folket oplært til at vise Godgjørenhed baade i at støtte Guds Sag og i at sørge for de trængendes Behov. Ved særskilte Lejligheder blev der givet frivillige Ofre. I Kornhøsten og Vinhøsten blev Markernes Førstegrøde — Korn, Vin og Olje — skjænket som et Offer til Herren. Det overblevne samt de yderste Hjørner af Markerne var forbeholdt de fattige. Det første af Ulden, naar Faarene blev klippet, og af Grøden, naar Hveden blev tærsket, var bestemt for Gud. Det samme var Tilfældet med de førstefødte af alle Dyr; og en Løsepenge blev betalt for den førstefødte Søn. Førstegrøden blev frembaaret for Herren i Helligdommen og blev derefter overgivet Præsterne til deres Brug.

[195]

Ved dette Godgjørenhedssystem søgte Herren at lære Israel, at han i alt skulde være den første. De blev paa den Maade mindet om, at Gud var den, der ejede deres Marker, deres Hjørde og deres Kvæg, at det var ham, der sendte dem Solskin og Regn, som udviklede og modnede Høsten. Alt, hvad de havde, var hans; de var kun Husholdere over hans Gods.

Det er ikke Guds Hensigt, at de Kristne, hvis Privilegier langt overgaar Jødefolkets, skulde yde mindre rigeligt, end hvad de gjorde. «Hvem meget er givet,» sagde Frelseren, «hos ham skal man søge meget.» Luk. 12: 48. Den Gavmildhed, som krævedes af Jødefolket, blev for en stor Del anvendt til Gavn for deres egen Nation. I vor Tid strækker Guds Værk sig over hele Verden. Kristus har lagt Evangeliets Skatte i sine Efterfølgeres Hænder, og paa dem har han lagt det Ansvar at bringe Glædesbudskabet om Frelse ud til Verden. Vore Forpligtelser er visselig langt støtrre end Israeliternes paa hin Tid.

Efterhaanden som Guds Værk gjør Fremgang, vil Kravene om Hjælp blive stedse hyppigere. For at disse Krav kan blive opfyldte, bør de Kristne give Agt paa Herrens Befaling: «Før al Tienden til Forraadshuset, at der kan være Spise i mit Hus.» Mal. 3:10 Dersom de, der bekjender sig til at være Kristne, trofast vilde bringe Herren al sin Tiende og sine Gaver, vilde hans Forraadshus være fuldt. Der

vilde da ikke være nogen Grund til at ty til Udstillinger og Lotterier eller Forlystelser for at skaffe Midler til Evangeliets Værk.

Menneskene fristes til at benytte sine Midler til egne Nydelser, til Tilfredsstillelse af Appetitten, til Smykker eller til Prydelse af Hjemmet. Til saadanne Ting betænker mange Menighedsmedlemmer sig ikke paa at gaa til store, ja endog overdrevne Udgifter. Men naar de bliver anmodet om at yde Midler til Herrens Forraadshus for at fremme hans Værk paa Jorden, faar de Betaenkeligheder Fordi de ikke synes, at de kan andet, giver de modvilligt et Beløb, der er langt mindre, end hvad de ofte anvender til unødvendige Ting. De aabenbarer ingen sand Kjærlighed i Kristi Tjeneste, ingen alvorlig [196] Interesse for Sjæles Frelse. Hvem kan vel undres over, at saadannes Kristenliv kun er en forkrøblet, sygelig Tilværelse!

Den, hvis Hjerte gløder af Kristi Kjærlighed, vil betragte det ikke blot som en Pligt, men som en Glæde at bidrage til Fremskyndelsen af det højeste og helligste Værk, som er blevet betroet Mennesker — det at fremholde for Verden Godhedens, Barmhjertighedens og Sandhedens Skatte.

Det er Begjærlighed, som leder Menneskene til at tilbageholde til egen Tilfredsstillelse de Midler, som rettelig tilhører Gud, og denne Aand er lige saa afskyelig for ham nu, som da han ved sin Profet strengt irettesatte sit Folk, sigende: «Mon et Menneske tør bedrage Gud? Thi I bedrager mig, og dog siger I: Hvormed har vi bedraget dig? Med Tienden og Afgiften! Med Forbandelse er I forbandede, og I, ja det hele Folk, bedrager mig.» Mal. 3: 8, 9.

Gavmildhedens Aand er den Aand, som raader i Himlen. Denne Aand finder sit højeste Udtryk i Kristi Offer paa Korset. For vor Skyld gav Faderen sin enbaarne Søn, og Kristus gav Afkald paa alt, han havde, og gav sig selv, for at Menneskene kunde blive frelste Golgathas Kors opfordrer enhver Kristi Efterfølger til at vise Godgjørenhed. Det Princip, som belyses der, er at give, give. «Hvo som siger, at han bliver i ham, han er og skyldig til at vandre saaledes, som han vandrede.» 1 Joh. 2: 6.

Egenkjærlighedens Aand derimod er Satans Aand. Det Princip, som aabenbares i verdslige Menneskers Liv, er at tage, tage. De haaber derved at opnaa Lykke og Magelighed; men Frugten af deres Sæd er Elendighed og Død. Ikke før Gud ophører med at velsigne sine Børn, vil de ophøre med at være forpligtet til at give ham den

Del, han gjør Krav paa. Ikke alene bør de give Herren den Del, som tilhører ham, men ogsaa bringe til hans Skatkammer en rigelig Gave som Takoffer. Af et glad Hjerte bør de skjænke Skaberen Førstegrøden af sin Overflod — det bedste, de ejer, sin bedste og alvorligste Tjeneste. Saaledes vi! de opnaa rige Velsignelser. Gud vil selv lade dem blive som en vandrig Have, hvis Vand ikke slaar fejl. Og naar den sidste store Høst indsamles, vil de Neg, de har været i Stand til at bringe Mesteren, blive Lønnen for deres uegennyttige Brug af de Talenter, de fik til Laans.

Guds udvalgte Sendebud, som er beskjæftiget med virksomt Arbejde, bør aldrig være nødsaget til at gaa i Striden paa egen Bekostning, uden Troessøskendes Sympati og hjertelige Støtte. Det tilkommer Menighedens Medlemmer at være liberale mod dem, der forlader sin timelige Beskjæftigelse for at vie sit Liv til Prædikevirksomheden. Naar Ordets Forkyndere opmuntres, betyder det stor Fremgang for Guds Sag; men naar den Støtte, der rettelig tilkommer dem, holdes tilbage paa Grund af Menneskenes Egenkærlighed, slappes deres Hænder, og ofte bliver deres Arbejdskraft alvorlig svækket.

[197]

Guds Mishag er optændt imod dem, som udgiver sig for at være hans Efterfølgere, men alligevel lader gudhengivne Arbejdere lide Mangel paa Livets Nødvendigheder under sin aktive Missionsgjerning. Disse egenkærlige Mennesker vil blive kaldt til Regnskab, ikke alene for at have misbrugt sin Herres Penge, men for den Nedtrykthed og Sorg, som deres Handlemaade har paaført hans trofaste Tjenere. De, som er kaldet ti! Prædikegjerningen og, naar Pligten kalder, giver Afkald paa alt for at indtræde i Guds Tjeneste, bør for sin Selvopofrelse erholde en Løn stor nok til at underholde dem og deres Familier.

I de forskjellige timelige Virksomheder, det være sig aandelige eller legemlige, kan trofaste Arbejdere tjene en god Løn. Er ikke Arbejdet med at udbrede Sandheden og føre Sjæle til Kristus af større Betydning end nogen almindelig Beskjæftigelse? Er ikke de, som trofast udfører dette Arbejde, fuldt berettigede til en forsvarlig Løn? Ved vor Bedømmelse af Værdiforholdet mellem Arbejde for det aandelige og Arbejde for det timelige viser vi vor Værdsættelse af det himmelske i Modsætning til det jordiske.

For at der kan være Midler i Herrens Forraadshus til at underho'de Ordets Forkyndere og opfylde de Krav, der indløber om Hjælp til Missionsforetagender, er det nødvendigt, at Guds Folk villigt yder rigelige Bidrag. Der paahviler Ordets Forkyndere et højtideligt Ansvar med at fremholde for Menighederne, hvad Guds Sag trænger til, og oplære dem til at være gavmilde. Naar dette bliver forsømt, og Menighederne undlader at give til andres Nødtørft, kommer ikke alene Herrens Værk til at lide derunder; men den Velsignelse, som ellers skulde komme over de troende, bliver holdt tilbage.

Endog de meget fattige bør bringe Gud sine Ofre. De skal være delagtige i Kristi Naade ved at fornægte sig for at hjælpe dem, som er mere trængende, end de selv er. Den fattiges Gave, som er en Frugt af Selvfornægtelse, opstiger for Gud som en vellugtende Røgelse. Enhver Selvopofrelse styrker Gavmildhedens Aand i Giverens Hjerter og forener ham mere inderligt med ham. som var rig, men for vor Skyld blev fattig, for at vi ved hans Fattigdom kunde blive rige.

Beretningen om Enken, som lagde to Skjærve — alt, hvad hun ejede — i Kisten, er skrevet til Opmuntring for dem, som, medens de kæmper med Fattigdom, dog ønsker at støtte Guds Sag med sine Gaver. Kristus henledte Disciplenes Opmærksomhed paa denne Kvinde, som havde givet «hele sit Livsophold». Mark 12: 43, 44. Han tillagde hendes Gave større Værdi end de store Ofre, som bragtes af dem, hvis Almisse ikke krævede nogen Selvfornægtelse. De havde givet en ringe Del af sin Overflod. Enken derimod havde givet Afkald endog paa Livets Fornødenheder for at bringe sit Offer. Og dette gjorde hun i Tillid til, at Gud vilde sørge for Morgendagen. [198] Om hende sagde Frelseren: «Sandelig siger jeg eder, at denne fattige Enke har lagt mere deri end alle de, som lagde i Kisten» Saaledes lærte han, at Gavens Værdi ikke beregnes efter Summens Størrelse, men efter det Forhold, den staar i til Giverens Evner, og efter den Bevæggrund, Giveren har.

I sin Virksomhed blandt Menighederne var Apostelen Paulus utrættelig i sine Bestræbelser for at skabe i de nyomvendtes Hjerter et Ønske om at gjøre store Ting for Guds Sag. Ofte formanede han dem til at vise Gavmildhed. I sin Tale til de Ældste fra Efesus om sit tidligere Arbejde iblandt dem sagde han: «Jeg viste eder i alle Ting, at det bør os saaledes at arbejde og komme de skrøbelige til Hjælp, og at ihukomme den Herres Jesu Ord, hvorledes han selv har

sagt: Saligt er det at give, hellere end at tage.» «Hvo karrig saar,» skrev han til Korinthierne, «skal og karrig høste, og hvo som saar i Velsignelse, skal og høste i Velsignelse. Hver give, eftersom han har sat sig for i Hjertet, ikke med Fortrædenhed eller af Tvang; thi Gud elsker en glad Giver.» Ap. Gj. 20: 35; 2 Kor. 9: 6, 7.

Næsten alle de troende i Makedonien var fattige paa denne Verdens Gods; men deres Hjerter strømede over af Kjærlighed til Gud og hans Sandhed, og de gav med Glæde for at støtte Evangeliets Sag. Naar der foretoges almindelig Indsamling blandt de hedenske Menigheder til Hjælp for de troende Jøder, blev de omvendtes Gavmildhed i Makedonien fremholdt som et Eksempel for andre Menigheder. Idet Apostelen skriver til de troende i Korinth, henleder han deres Opmærksomhed paa «den Guds Naade, som har vist sig i Makedoniens Menigheder, at, uagtet de blev prøvede med megen Trængsel, har deres Glædes Fylde og deres dybe Fattigdom udgydet sig i en Rigdom af Goddædighed. Thi efter Evne (det vidner jeg), ja over Evne var de af sig selv villige og bad os med megen Overtalelse at annamme deres Gave og Sømmenshud til Hjælp for de hellige». 2 Kor. 8: 1-4.

Den Offervillighed, som de troende i Makedonien udviste, var en Følge af en hel og udelt Hengivenhed. Paavirkede af Guds Aand «hengav de sig selv først til Herren» (2 Kor. 8: 5), og dernæst var de villige til at give rigeligt af sine Midler til Evangeliets Fremme. Det var ikke paakrævet at nøde dem til at give; de glædede sig tværtimod over at have Anledning til at fornægte sig endog nødvendige Ting for at kunne afhjælpe andres Trang. Naar Apostelen vilde holde dem tilbage, tryglede de ham om at modtage deres Gave? I sin Enfoldighed og Oprigtighed og i sin Kjærlighed til Brødrene fornægtede de sig selv med Glæde og blev saaledes rige paa Velgjørenhed

Da Paulus sendte Titus til Korinth for at styrke de troende der, paalagde han ham at opbygge Menigheden i den Naade at kunne give, og i et Brev til de troende tilføjede han ogsaa sin egen Formaning: «Ligesom I er rige i alt.» skrev han, «i Tro og Lære og Kundskab og al Iver og i eders Kjærlighed til os; maatte I saaledes ogsaa være rige i denne Velgjørenhed!» «Men fuldend nu og at gjøre det, ligesom der var Redebonhed til at ville, der saaledes og maa være til at fuldende efter Evne. Thi dersom Redebonhed er forhaanden, da er enhver velbehagelig i Forhold til det. han har, ej i Forhold til det, han ikke

har.» «Men Gud er mægtig til at lade al Naade rigelig til fylde eder, at I i alting kan have til fuld Tilfredshed, og have rigelig til al god Gjerning, ... at I kan være rige i alt til oprigtig Gavmildhed, hvilken virker ved os Taksigelse til Gud» 2 Kor. 8: 7, 11. 12; 9: 8-11.

Uegennyttig Gavmildhed hensatte denne Menighed i en Henrykkelse af hellig Glæde; thi de troende vidste, at de ved sine Bestræbelser hjalp til med at sende Evangeliet til dem. som sad i Mørke. Deres Godgjørenhed vidnede om, at de ikke havde modtaget Guds Naade forgjæves. Hvad kunde vel frembringe en saadan Gavmildhed uden Helliggjørelse ved Aanden? I de troendes og de vantroes Øjne var det et Naadens Under.

Aandelig Fremvækst er nøje forbundet med kristelig Gavmildhed. Kristi Efterfølgere bør glæde sig over, at de i sit Liv har Lejlighed til at aabenbare Frelserens Godgjørenhed Naar de giver til Herren, har de den Forvisning, at deres Skatte gaar forud for dem til de himmelske Sale. Ønsker nogen at faa sin Ejendom sikkert bevaret? Lad ham anbringe den i de Hænder, som bærer Mærkerne efter Korsfæstelsen. Ønsker nogen at forøge sin Ejendom? Saa lad ham give Agt paa den guddommelige Formaning: «Ær Herren af dit Gods og af al din Avls Førstegrøde: saa skal dine Lader blive fulde med Overflod, og dine Persekar flyde over af Most.» Ordsp. 3: 9, 10. Dersom de søger at beholde sin Ejendom i egennyttige Hensigter, saa vil det blive dem til evig Fortabelse Men dersom de skjænker Gud sine Skatte, saa vil disse fra det Øjeblik af bære hans Paaskrift. De besegles med hans Uforanderlighed.

Gud siger: «Lyksalige er I, som saar ved alle Vande.» Es. 32: 20. En stadig Ydelse af Guds Gaver, hvor som helst Guds Sag eller Menneskenes Trang kræver vor Hjælp, leder ikke til Fattigdom «Der er den, som strør ud og faar endnu mere; og der er den, som holder tilbage mere, end ret er, og det bliver dog kun Fattigdom.» Ordsp. 11: 24. Sædemanden mangfoldiggjør sin Sæd ved at kaste den fra sig. Saaledes er det ogsaa med dem, som trofast uddeler Guds Gaver. Ved at meddele forøger de sine Velsignelser. «Giv, saa skal eder gives,» har Gud lovet; «et godt, knuget, rystet, topfuldt Maal skal de give i eders Skjød.» Luk. 6: 38.

Kapitel 33—Arbejde under Vanskeligheder.

MEDENS Paulus omhyggelig fremholdt for de omvendte Skriftens tydelige Lære angaaende den rette Fremgangsmaade til Understøttelse af Guds Værk, og medens han selv som en Evangeliets Forkynder gjorde Krav paa Retten «til ikke at arbejde» med nogen timelig Beskjæftigelse for at skaffe sig sit Underhold, saa skete det dog til forskjellige Tider, at han under sin Virksomhed i Civilisationens store Centrere arbejdede med et Haandværk for at skaffe sig sit Levebrød.

Iblandt Jøderne b'ev legemligt Arbejde ikke betragtet som noget mærkeligt eller nedværdigende. Ved Moses var de blevet underviste om at oplære Børnene til Arbejdsomhed, og det blev betragtet som en Synd at lade de unge vokse op uden Kjendskab til legemligt Arbejde. Selv om et Barn skulde oplæres til at overtage et helligt Embede, blev Kjendskab til praktiske Gjøremaal anset som nødvendigt. Enhver ung Person lærte et Haandværk, enten hans Forældre var rige eller fattige. De Forældre, som forsømte at give sine Børn en saadan Opdragelse, blev anset for at have tilsidesat Herrens Undervisning. I Overensstemmelse med denne Skik havde Paulus tidlig lært en Teltmagers Haandværk.

Før Paulus blev en Kristi Discipel, havde han beklædt en høj Stilling og var ikke afhængig af legemligt Arbejde. Men da han senere havde opbrugt alle sine Midler til Kristi Sags Fremme, tog han til Tider fat paa sit Haandværk for at tjene sit Brød. Navnlig var dette Tilfældet, naar han virkede paa Steder, hvor hans Bevæggrunde kunde blive misforstaaet.

Det er i Thessalonika, vi først læser om, at Paulus arbejdede med sine Hænder, medens han prædikede Guds Ord. Idet han skrev til Menigheden dersteds, mindede han dem om, at han kunde have været dem «til Byrde», og tilføjede: «I erindrer jo, Brødre! vort Arbejde og vor Møje; thi Nat og Dag arbejdende, for ikke at være nogen af eder til Byrde prædikede vi dog Guds Evangelium iblandt eder.» 1 Thess. 2: 6, 9. Og i sit andet Brev til dem sagde han, at han

og hans Medarbejdere ikke aad «nogens Brød for intet», medens de var hos dem. Vi arbejdede Nat og Dag, skrev han, «for ikke at være nogen af eder til Byrde. Ikke fordi vi jo havde Magt dertil; men vi vilde give eder os selv til et Mønster at efterfølge».

[201] I Thessalonika havde Paulus truffet sammen med saadanne, som ikke vilde arbejde med sine Hænder. Det var om denne Klasse, han senere hen skrev: «Nogle iblandt eder vandrer utilbørlig, idet de ikke arbejder, men giver sig af med Ting, som ikke kommer dem ved. Men saadanne byder og formaner vi i den Herre Jesus Kristus, at de skal arbejde i Stilhed og æde sit eget Brød.» Medens Paulus arbejdede i Thessalonika, lagde han Vind paa at sætte et rigtigt Eksempel for saadanne. «Thi da vi var hos eder,» skrev han, «bød vi eder jo og dette, at hvis nogen ikke vil arbejde. skal han heller ikke æde.» 2 Thess. 3: 11, 12. 10.

Til alle Tider har Satan søgt at skade Guds Tjeneres Virksomhed ved at bringe Sværmeri ind i Menigheden. Saaledes var det paa Paulus's Tid. og saaledes var det senere paa Reformationens Tid. Wiclif, Luther og mange andre, hvis Indflydelse og Tro var Verden til Velsignelse, var udsatte for de Kunstgreb, hvorved Fienden søger at lede overdreven nidkjære, ubalancerede og vanhellige Hjerter til Fanatisme. Vildledte Sjæle har lært. at Opnaaelsen af sand Hellighed løfter Sindet op over jordiske Tanker og leder Menneskene til fuldstændig at afstaa fra Arbejde. Andre, der har næret yderliggaaende Anskuelse vedrørende visse Skriftsteder, har lært. at det er Synd at arbejde — at den Kristne ikke bør tænke paa sin egen eller sin Families timelige Velfærd, men hengive sig fuldstændig til aandelige Ting. Paulus's Lære og Eksempel er en Irettesættelse af saadanne yderliggaaende Anskuelse.

Paulus var ikke helt afhængig af sine Hænders Arbejde under sit Ophold i Thessalonika. Under Henvisning til sine Erfaringer i denne By skrev han til de troende i Filippi og erkjendte Modtagelsen af de Gaver, han havde faaet fra dem. medens han opholdt sig der. Han skrev: «Ogsaa i Thessalonika sendte I mig baade én og to Gange hvad jeg trængte.» Fil. 4: 16. Uagtet han modtog denne Hjælp, beflittede han sig paa at give Thessalonikerne et Eksempel paa Flid, for at ingen med Rette skulde kunne anklage ham for Begjærlighed, og tillige for at hans Fremgangsmaade maatte være en

praktisk Irettesættelse for dem, der nærrede sværmeriske Anskuelse angaaende legemligt Arbejde.

Da Paulus først kom til Korinth, fandt han sig omgivet af et Folk, som betragtede de fremmedes Bevæggrunde med Mistænksomhed. Grækerne, som boede paa Kysten, var dygtige Handelsfolk. Saa længe havde de udviklet sig i skarpe Forretningsmetoder, at de var kommet til at tro, at Vinding var Gudsfrygt, og at det at tjene Penge, uanset om det skete ved gode eller slette Midler, var rosværdigt. Paulus kjendte deres Karakter, og han vilde ikke give dem nogen Anledning til at sige, at han prædikede Evangeliet for at berige sig. Han kunde med Rette have gjort Fordring paa Understøttelse fra sine korinthiske Tilhørere; men han var villig til at give Afkald paa denne Ret. for at hans Nytte i Arbejdet og Fremgang som en Ordets Forkynder ikke skulde lide Skade ved den uberettigede Mistanke om, at han prædikede Evangeliet for Vindings Skyld. Han vilde søge at fjerne enhver Anledning til urigtige Fremstillinger, for at hans Budskab ikke skulde miste sin Kraft. [202]

Kort efter sin Ankomst til Korinth traf Paulus «en Jøde ved Navn Aqvilas, født i Pontus, som nylig var kommet fra Italien med Priscilla, sin Hustru». Disse var «af det samme Haandværk» som han selv. Aqvilas og Priscilla, der var blevet landsforvist som Følge af Claudius's Befaling om, at alle Jøder skulde forlade Rom, var kommet til Korinth, hvor de begyndte en Forretning som Teltmagere. Paulus havde gjort Forespørgsler angaaende dem, og da han hørte, at de frygtede Gud og søgte at undgaa de fordærlige Indflydelser, som de var omgivet af, «blev han hos dem og arbejdede. . . . Men han talte i Synagogen paa hver Sabbat og overbeviste Jøder og Grækere». Ap. Gj. 18: 2-4.

Senere forenede Silas og Timotheus sig med Paulus i Korinth. Disse Brødre medbragte Gaver fra Menighederne i Makedonien til Værkets Understøttelse.

I sit andet Brev til de troende i Korinth, som blev skrevet, efter at han havde stiftet en god Menighed der, talte Paulus om sin Vandel iblandt dem. «Gjorde jeg Synd,» spurgte han, «da jeg fornede mig selv, paa det I skulde ophøjes? Da jeg for intet forkyndte eder det Guds Evangelium? Jeg berøvede andre Menigheder og tog Sold af dem for at tjene eder, og der jeg var nærværende hos eder og trængte, da besværede jeg ingen; thi Brødrene, som kom fra Makedonien,

afhjalp min Trang, og i alle Maader har jeg holdt, og skal jeg holde mig uden Besværing for eder. Saa vist som Kristi Sandhed er i mig, skal denne Ros ikke betages mig i Akaias Lande.» 2 Kor. 11 : 7-10.

Paulus omtaler, hvorfor han havde fulgt denne Fremgangsmaade i Korinth. Det var, for at de, «som vil have Anledning» (2 Kor. 11: 12), ikke skulde have nogen Grund til at smæde. Medens han arbejdede ved Teltmagerlet, havde han ogsaa virket trofast med Evangeliets Forkyndelse. Han siger selv om sit Arbejde: «En Apostels Tegn blev jo gjort iblandt eder med al Taalmodighed. ved Tegn og Under og kraftige Gjerninger. Og han tilføjede: «Thi hvad er det vel. hvorudi I var ringere end de andre Menigheder, uden at jeg ikke selv var eder til Besvær? Tilgiv mig denne Uret! Se, jeg er tredje Gang rede at komme til eder, og vil ikke besvære eder, thi jeg søger ikke det. som eders er. men eder. . . . Jeg vil med Glæde opofre, ja opofres for eders Sjæle.» 2 Kor. 12: 12-15.

Under sit langvarige Ophold i Efesus, hvor han i tre Aar udførte virksomt Missionsarbejde over hele Egnen, beskæftigede Paulus sig atter med sit Haandværk. I Efesus ligesom i Korinth var det ham til Opmuntring at være sammen med Aqvilas og Priscilla, som havde ledsaget ham paa hans Rejse tilbage til Asien ved Slutningen af hans anden Missionsrejse.

[203] Der var nogle, som gjorde Indsigelse imod, at Paulus arbejdede med sine Hænder, idet de hævdede, at det ikke sømmede sig for en Ordets Forkynder. Hvorfor skulde Paulus. en Taler af første Rang, saaledes knytte almindeligt Arbejde til Ordets Prædiken? Hvorfor var en Arbejder ikke sin Løn værd? Hvorfor skulde han arbejde som Teltmager, naar han efter alt at dømme kunde have benyttet den Tid til noget bedre?

Men Paulus mente ikke. at den Tid, han saaledes anvendte, var spildt. Under Arbejdet sammen med Aqvilas holdt han Samfundet med den store guddommelige Lærer vedlige og forsømte ingen Anledning til at vidne for Frelseren og hjælpe dem, som behøvede Hjælp. Han var altid virksom med at søge efter aandelig Kundskab. Han gav sine Medarbejdere Undervisning i aandelige Ting og viste dem tillige et Eksempel paa Flid og Grundighed. Han var en hurtig, dygtig Arbejder. flittig i Gjerningen, «brændende i Aanden» i Tjenesten for Herren. Rom. 12: 11. Under Arbejdet med sit Haandværk havde han Adgang til en Klasse Mennesker, som han ellers ikke kun-

de havde naaet. Han fremholdt for sine Medarbejdere, at Dygtighed i almindeligt Arbejde er en Gave fra Gud, der baade skjænker Gaven og giver Visdom til at bruge den paa rette Madae. Han lærte, at vi bør ære Gud ogsaa i vor daglige Beskjæftigelse. At hans Hænder var hærdet ved Arbejde svækkede ikke i mindste Maade Kraften af hans inderlige Formaninger som en Ordets Forkynder.

Paulus arbejdede undertiden baade Nat og Dag, ikke alene for sit eget Ophold, men for at han kunde hjælpe sine Medarbejdere. Han delte sin Fortjeneste med Lukas og hjalp Timotheus. Til Tider led han endog Sult for at afhjælpe andres Trang. Han levede et uegennyttigt Liv. Henimod Slutningen af sin Virksomhed, da han i Miletus holdt sin Afskedstale til de Ældste fra Efesus, kunde han opløfte sine arbejdsvante Hænder i deres Paasyn og sige: «Jeg har ikke begjæret nogens Sølv eller Guld eller Klædebon. Men I ved selv, at disse Hænder har tjent for min Nødtørft og for dem, som er med mig. Jeg viste eder i alle Ting, at det bør os saaledes at arbejde og komme de skrøbelige til Hjælp og at ihukomme den Herre Jesu Ord, hvorledes han selv har sagt: Saligt er det at give, hellere end at tage.» Ap. Gj. 20: 33-35.

Dersom Ordets Forkyndere synes, at de i sit Arbejde for Kristi Sag har Vanskeligheder og lider Savn, saa lad dem i Tanken besøge Værkstedet, hvor Paulus arbejdede. Lad dem have i Erindring, at medens den udvalgte Guds Mand arbejdede med Lærredet, arbejdede han for det Brød, som han rettelig havde fortjent ved sin Virksomhed som en Apostel.

Arbejde er en Velsignelse, ikke en Forbandelse. Dovenskab ødelægger Guds frygt og bedrøver Guds Aand. En stillestaaende Pøl er modbydelig; men en klar, rindende Strøm spreder Sundhed og Glæde over Marken. Paulus vidste, at de, som forsømmer fysisk Arbejde, snart bliver svækkede. Han ønskede at lære de unge Ordets Forkyndere, at de ved at arbejde med sine Hænder og ved at gjøre Brug af sine Sener og Muskler vilde blive stærke til at udholde det møjsommelige Arbejde og de Savn, som de vilde møde i den evangeliske Virksomhed; og han forstod, at hans egen Undervisning vilde mangle Liv og Kraft, dersom han ikke sørgede for, at alle Dele af hans Organisme fik den nødvendige Øvelse.

Den dovne gaar Glip af den uvurderlige Erfaring, som man opnaar ved en trofast Udførelse af Livets almindelige Pligter. Ikke

nogle faa, men mange Tusinder af Mennesker lever kun for at fortære, hvad Gud i sin Naade skjænker dem. De glemmer at bringe Herren Takofre for de rige Gaver, han har betroet dem. De glemmer, at de ved en forstandig Brug af de Talenter, de har faaet til Laans, ikke blot skal fortære, men ogsaa frembringe noget. Dersom de forstod det Værk, Herren ønsker, de som hans Medhjælpere skulde udføre, vilde de ikke unddrage sig Ansvar.

Den Nytte, de unge Mænd kan udføre. som føler sig kaldet af Gud til at prædike, beror for en stor Del paa den Maade, hvorpaa de tager fat paa sin Gjerning. De, som Gud har kaldet til Prædikevirksomheden, vil give Bevis paa sit høje Kald og ved ethvert muligt Middel søge at udvikle sig til dygtige Arbejdere. De vil stræbe efter at vinde en Erfaring, som vil gjøre dem duelige til at lægge Planer, organisere og handle. I Forstaaelsen af sit hellige Kald vil de ved Selvtugt i fuldere Grad komme til at ligne sin Frelser og aabenbare hans Godhed. Kjærlighed og Sandhed. Og naar de udviser Alvor i at udvikle de Talenter, som er dem betroet, bør Menigheden hjælpe dem paa en forstandig Maade.

Ikke alle, som føler, at de er blevet kaldet til at prædike, bør opmuntres til straks at lade Menigheden overtage Byrden med at sørge for deres og deres Familiers finansielle Underhold. Der er Fare for, at nogle, som kun har en begrænset Erfaring, kan blive ødelagt ved Smiger og uforstandig Opmuntring til at forvente fuldt Underhold uden Hensyn til. om de selv gjør nogen alvorlig Bestræbelse. De Midler, som er blevet viet til Fremme af Guds Værk, bør ikke opbruges af Mænd, som kun vil prædike for at faa sit Ophold og saaledes tilfredsstille en egennyttig Higen efter at mageligt Liv.

For unge Mænd, som ønsker at benytte sine Evner i Prædikevirksomheden, vil Paulus's Eksempel i Thessalonika. Korinth, Efesus og paa andre Steder være en værdifuld Undervisning. Selv om han var en dygtig Taler og udvalgt af Gud til en særskilt Gjerning, følte han sig dog aldrig hævet over Arbejde, ej heller blev han nogensinde træt af at gjøre Opofrelser for den Sag, han elskede. «Indtil denne Time,» skrev han til Korinthierne, «lider vi baade Hunger og Tørst og er nøgne og faar Mundslag og har intet vist Sted og arbejder møjsommelig med vore egne Hænder. Overskjældede velsigner vi, forfulgte taaler vi.» 1 Kor. 4:11, 12.

Skjønt Paulus var en af de største blandt menneskelige Lærere, ud- førte han med Glæde de uanseligste saavel som de højeste Plig- ter. Naar Omstændighederne i hans Arbejde for Mesteren syntes at kræve det, arbejdede han villigt med sit Haandværk. Alligevel var han altid rede til at lægge sit timelige Arbejde til Side for at gjen- drive Evangeliets Fienders Modstand eller for at udnytte en særskilt Anledning til at vinde Sjæle for Jesus. Hans Nidkjærhed og Flid staar som en Irettesættelse for Dovenskab og Lyst til Magelighed.

[205]

Paulus viste ved sit Eksempel, at han ikke hyldede den Mening, som den Gang begyndte at faa Indflydelse i Menigheden: at Evan- geliet kunde forkyndes med Held blot af dem, som var fuldstændig befriet for Nødvendigheden af at udføre legemligt Arbejde. Han be- lyste paa en praktisk Maade, hvad der kunde udrettes af gudhengivne Lægfolk paa mange Steder, hvor Folk ikke kjendte Evangeliet. Hans Fremgangsmaade optændte hos mange jævne Arbejdere et Ønske om at gjøre, hvad de kunde, for at fremme Guds Sag, medens de sam- tidig skaffede sig Ophold ved dagligt Arbejde. Aqvilas og Priscilla var ikke kaldte til at anvende hele sin Tid i Evangeliets Tjeneste, og dog benyttede Gud disse uanselige Arbejdere som Redskaber til at give Apollos en fuldere Forstaaelse af Sandhedens Vej. Herren benytter sig af forskellige Redskaber under Fuldbvrdelsen af sit Forsæt; og medens enkelte med særskilte Talenter bliver udvalgt til at anvende alle sine Kræfter til at undervise og prædike Evangeliet, er der mange andre, som aldrig er blevet ordineret ved menneskelig Haandspaalæggelse, men som dog er kaldt til at udføre en vigtig Gjerning til Sjæles Frelse.

Der ligger et stort Arbejdsfelt aabent for saadanne Arbejdere i Evangeliets Gjerning, som skaffer sig sit eget Ophold. Mange kan erholde værdifulde Erfaringer i Prædikevirksomheden, medens de en Del af Tiden beskæftiger sig med legemligt Arbejde af en eller anden Art; og ved denne Fremgangsmaade kan kraftige Arbejdere blive udviklet til at uføre en vigtig Gjerning i trængende Missionsmarker.

Den selvopofrende Guds Tjener, som arbejder utrættelig i Ord og Lære, bærer paa en tung Byrde. Han maaler ikke sit Arbejde med Timetal. Hans Løn øver ingen Indflydelse paa ham i hans Arbejde, ej heller kan ugunstige Forhold afholde ham fra Pligten. Fra Himlen har han sin Løn, naar det Arbejde, der blev ham betroet, er fuldført.

Det er Guds Hensigt, at saadanne Arbejdere skal være fritaget for unødigt Bekymring, og at de skal have fuld Anledning til at adlyde Apostelens Formaning til Timotheus: «Tænk paa dette, lev i dette.» 1 Tim. 4: 15. Skjønt de bør sørge omhyggeligt for at faa den nødvendige Legemsøvelse til at bevare den legemlige og aandelige Sundhed, er det dog ikke Guds Plan, at de skal være tvunget til at anvende en stor Del af sin Tid til timelig Beskjæftigelse.

[206] Skjønt disse trofaste Arbejdere er villige til at ofre og opofre sig for Evangeliet, er de dog ikke fritaget for Fristelse. Belemret og trykket af Bekymring paa Grund af Menighedens Forsømmelse med at yde dem den tilbørlige finansielle Støtte bliver enkelte af dem voldsomt anfægtet af Fristeren. De bliver nedtrykte, naar de ser, at deres Arbejde saa lidet paaskjønnes. Vel er det sandt, at de ser fremad til en retfærdig Belønning i Dommen, og dette holder dem oppe; men indtil da maa deres Familie have Føde og Klæder. Om de kunde føle, at de var løst fra sin guddommelige Opgave, vilde de gjerne arbejde med sine Hænder. Men de forstaar, at deres Tid tilhører Gud, trods den Kortsynethed, der udvises af dem, som skulde skaffe dem det nødvendige at leve af. De hæver sig over Fristelsen til at tage fat paa en Levevej, hvorved de snart vilde være fri for Savn, og vedbliver at arbejde for at fremme den Sag, som er dem mere dyrebar end selve Livet. For at kunne gjøre dette bliver de maaske nødsaget til at følge Apostelens Eksempel og i nogen Tid tage fat paa almindeligt Arbejde. medens de samtidig varetager sin Gjerning som Ordets Forkyndere. Dette gjør de ikke for at fremme sine egne Interesser, men for at fremskynde Guds Sag paa Jorden.

Undertiden ser det ud for en Guds Tjener, som om det var umuligt at udføre det Værk, der nødvendigvis maa udføres, fordi der mangler Midler til at drive en kraftig Virksomhed. Nogle frygter for, at de med de Midler, der staar til deres Raadighed, ikke kan udføre, hvad de føler sig forpligtet til at udføre. Men dersom de gaar frem i Tro, vil Guds Frelse blive aabenbaret, og deres Bestæbelser vil krones med Fremgang. Han, som har befalet sine Efterfølgere at gaa ud i al Verden, vil opholde enhver Arbejder, som i Lydighed mod hans Befaling søger at forkynde Budskabet.

I Opbyggelsen af sit Værk gjør Herren ikke til enhver Tid alting klart for sine Tjenere. Undertiden prøver han sit Folks Tillid ved at hidføre Omstændigheder, som gjør det nødvendigt for dem at gaa

frem i Tro. Ofte fører han dem paa trange, prøvende Steder og byder dem gaa frem. naar deres Fødder synes at røre ved Jor-dans Vande. Det er til saadanne Tider, naar Guds Tjenere opsender alvorlig Bøn til ham i Tro, at han aabner Vejen for dem og bringer dem ud paa den vide Mark.

Naar Guds Sendebud forstaar sit Ansvar overfor de trængede Dele af Herrens Vingaard og i Mesterens Aand virker utrættelig for Sjæles Frelse, vil Englene berede Vejen for dem. og de nødvendige Midler til Værkets Fremme vil blive tilvejebragt. De, som har modtaget Lyset, vil give rigeligt for at fremme det Værk, som de har høstet Velsignelse af. Naar der kommer Opraab om Hjælp, vil de hver Gang yde rundhaandet, og Guds Aand vil paavirke deres Hjerte til at støtte Herrens Sag, ikke blot i de hjemlige, men ogsaa fremmede Missionsmarker. Saaledes vil Arbejderskaren paa andre Steder blive styrket, og Herrens Værk vil gaa fremad paa den Maade, han selv har bestemt.

Kapitel 34—Gudhengivne Tjenere.

I SIT Liv og sin Undervisning har Kristus givet os et fuldkomment Eksempel paa den uegennyttige Tjeneste, som har sin Oprindelse hos Gud. Gud lever ikke blot for sig selv. Ved at skabe Verden og ved at opholde alle Ting tjener han til Stadighed andre. «Han lader sin Sol opgaa over onde og gode, og lader regne over retfærdige og uretfærdige.» Matt. 5:45. Det var denne ideelle Tjeneste, Faderen overlod til sin Søn. Jesus blev givet for at staa som Menneskeslægten Leder, for ved sit Eksempel at lære os, hvad det vil sige at tjene. Hele hans Liv stod under en Tjenestens Lov. Han hjalp alle, tjente alle.

Atter og atter forsøgte Jesus at faa dette Princip grundfæstet hos sine Disciple. Da Jakob og Johannes fremkom med sin Begjæring om at maatte være de første, svarede han: «Hvo som vil være stor iblandt eder, han være eders Tjener; og hvo som vil være den ypperste iblandt eder, han være eder underdanig. Ligesom Menneskens Søn ikke er kommen at lade sig tjene, men at tjene og at give sit Liv til en Gjenløsning for mange.» Matt. 20 : 26-28.

Efter sin Himmelfart har Kristus forsat sit Værk paa Jorden ved sine udvalgte Sendebud, gennem hvem han taler til Menneskene og sørger for deres Behov. Han, som er Menighedens Hoved, fører Opsyn med sit Værk ved de Mænd, som Gud har sat til at handle som hans Repræsentanter.

De, som af Gud er kaldet til at virke i Ord og Lære til hans Menigheds Oplvsning, beklæder en saare alvorsfuld Stilling. I Kristi Sted skal de bede Menneskene om at lade sig forlige med Gud; og de kan kun udføre sin Mission, naar de modtager Visdom og Kraft fra det høje.

Kristi Tjenere er aandelige Vejledere for de Mennesker, som er betroet til deres Omsorg. Deres Arbejde lignes med Vægterens. I Oldtiden blev Vægtere ofte sat paa Stadens Mure, hvor de fra Udkigstaarne kunde skue vigtige Steder, der skulde bevogtes, og give Advarslen, naar Fienden nærmede sig. Alles Sikkerhed inde i Staden

var afhængig af Vægternes Aarvaagenhed. Med visse Mellemlum skulde de raabe til hverandre for at forvise sig om, at alle var vaagne, og at intet ondt havde rammet nogen af dem. Det opmuntrende Tilraab lød fra den ene til den anden, og enhver gjentog Raabet, indtil det lød Staden rundt.

Til enhver Ordets Forkynder siger Herren; «Og du, Menneskesøn! jeg har sat dig til Vægter for Israels Hus, at, naar du hører et Ord af min Mund, du skal advare dem paa mine Vegne. Naar jeg siger til den ugudelige: Du ugudelige skal visselig dø. og du ikke taler for at advare den ugudelige for hans Vej, da skal han, den ugudelige, vel dø for sin Misgjerning, men hans Blod vil jeg kræve af din Haand. Men naar du advarer den ugudelige for hans Vej, at han skal omvende sig derfra, og han dog ikke omvender sig fra sin Vej, da skal han dø for sin Misgjerning, men du skal have din Sjæl frelst.» Ez. 33:7-9.

[208]

Profetens Ord viser os det højtidelige Ansvar, der paahviler dem, som er blevet sat til Vægtere over Guds Menighed og Husholdere over Guds Hemmeligheder. De skal staa som Vægtere paa Zions Mure og lade Signalet lyde, naar Fienden nærmer sig. Sjæle staa i Fare for at falde i Fristelse, og de vil omkomme, medmindre Guds Tjenere er tro i sit Kald. Dersom deres aandelige Sanser af en eller anden Grund bliver saa sløvede, at de ikke kan mærke Faren, og Menneskel omkommer, fordi Vægterne undlader at give dem Advarslen, saa vil Gud afkræve dem deres Blod, som gaar fortabt.

Vægterne paa Zions Mure har den Forret at leve i et saa inderligt Samfund med Gud og være saa modtagelige for den Helligaands Paavirkning, at han gennem dem kan oplyse Mænd og Kvinder om deres Farer og vise dem hen til det eneste trygge Tilflugtssted. Trofast skal de advare dem om Syndens uundgaaelige Følger, og trofast skal de værne om Menighedens sande Vel. De maa aldrig glemme at være aarvaagne. Deres Gjerning gjør Krav paa Anvendelsen af alle deres Evner og Anlæg. De maa altid give Basunen en tydelig Lyd og aldrig være paa det uviste i sin Forkyndelse. De skal ikke arbejde for Lønnens Skyld, men fordi de ikke kan andet, fordi de føler, at der hviler et Ve over dem, om de ikke forkynder Evangeliet. Kaldet af Gud. beseglet med Forsoningens Blod skal de redde Mænd og Kvinder fra den forestaaende Undergang.

Den Ordets Forkynder, som er en Guds Medarbejder, vil have en dybtfølt Forstaaelse af Arbejdets Hellighed. og det Slid og den

Opofrelse det vil kræve at fuldende det med Held. Han agter ikke paa sin egen Magelighed eller Bekvemmelighed. Han glemmer sig selv. I sin Omsorg for de tabte Faar nærker han ikke, at han selv er træt, fryser og hungrer. Han har kun et eneste Maal for sig — det at frelse de fortabte.

[209] Den, der har stillet sig under Immanuels blodbestænkte Banner, vil have en Gjerning at udføre, som fordrer kraftige Tag og taalmodig Venten. Men en Korsets Stridsmand staar uanfægtet i Slagets forreste Rækker. Naar Fienden presser haardt ind paa ham, henter han sin Hjælp hos sin Styrkes Gud. og foreholdende Herren hans Løfter faar han ny Styrke for Øjeblikkets Behov. Han erkjender sin Trang til Hjælp fra oven. De Sejre, han vinder, fører ikke til Selvophøjelse hos ham. men til mere fuldelig at forlade sig paa den Almægtige. Og udrustet med hans Kraft evner han at fremholde Frelsens Budskab saa indtryksfuldt, at det faar Indgang hos andre.

Den, der forkynder Guds Ord, maa selv være sig bevidst, at han lever i Samfund med Gud gennem Bøn og Ordets Granskning; thi heri ligger Kilden til hans Kraft. Samfundet med Gud vil udruste Forkynderen med større Kraft end den, der udgaar fra Indflydelsen af hans Prædiken. Denne Kraft kan han ikke undvære. og den maa han ikke miste. Med et Alvor, der ikke lader sig afvise, maa han anraabe Gud om at styrke og befæste ham under Ansvar og Prøver og lægge gloende Kul paa hans Læber. Kristi Sendebud har ofte et altfor løst Greb paa det evige Livs Virkeligheder. Vil nogen vandre med Gud. saa vil Gud skjule ham i Klippekløften; og der vil han kunne se Gud. som Moses saa ham. Og ved den Kraft og det Lys, Gud skjænker, vil han fatte mere og udrette mere, end han i sine egne Tanker har anset for muligt.

Satans List anvendes med størst Held mod de forsagte. Naar Mismod vil sænke sig ned over Prædikanten, maa han fremlægge sine Behov for Gud. Det var naar Himmelen syntes som en lukket Kobberhvælving over Paulus, at han mest fuldelig forlod sig paa Gud. Bedre end de fleste Mennesker kjendte han, hvad det var at blive prøvet; men hør ham sige midt i Fristelsens og Kampens Stund med Blikket himmelvendt: «Vor Trængsel, som er stakket og let, skaffer os en over al Maade stor. evig Vægt af Herlighed, idet vi ikke anser de synlige Ting, men de usynlige.» 2. Kor. 4: 17, 18. Paulus's Blik var altid rettet mod det usynlige og evige. Vel vidende, at han

havde at kjæmpe med overnaturlige Magter, satte han hele sin Lid til Gud; og netop heri laa hans Styrke. Det er ved at se ham, som er usynlig, at vi faar den fornødne Sjælsstyrke til at bryde den Magt, som Verden har over os.

En Ordets Forkynder bør omgaaes uhindret med de Mennesker, han virker for, saa han ved at blive kjendt med dem vil vide at afpasse sin Undervisning efter deres Behov. Naar en Prædikant har holdt en Prædiken, er hans Virksomhed kun begyndt. Der er personligt Arbejde for ham at udføre. Han bør besøge Folk i Hjemmene, tale med dem og bede sammen med dem alvorligt og inderligt. Der er Familier, som aldrig vil blive naaet med Guds Ord. medmindre hans Naades Husholdere træder ind i Hjemmene og lærer dem den rette Vej. Men de, der udfører denne Gjerning, maa være Mennesker. hvis Hjerter slaar i Harmoni med Kristi Hjerter.

Der ligger meget i de Ord: «Gaa ud paa Vejene og ved Gjærderne og nød dem at gaa ind, paa det mit Hus kan vorde fuldt.» Luk. 14:23. Lad Prædikanterne beflicte sig paa at kundgjøre Sandheden i Hjemmene og blive kjendt med dem, de virker for; og under Samvirke med Gud vil han iføre dem Kraft fra det høje. Kristus vil vejlede dem i deres Gjerning og give dem Ord at tale. der vil gaa Tilhørerne dybt til Hjerter. Det er enhver Prædikants Privilegium at kunne sige med Paulus: «Jeg forholdt ikke, at jeg jo forkyndte eder alt Guds Raad.» «Jeg har intet forholdt af det, som kunde være nyttigt, at jeg jo forkyndte eder det og lærte eder offentligt og i eders egne Huse . . . Omvendelse til Gud og Tro paa vor Herre Jesus Kristus.» Ap. Gj. 20:27, 20, 21.

[210]

Frelseren gik fra Hus til Hus, helbredte de syge, trøstede de bedrøvede, lindrede de lidendes Nød og talte Fred til de ængstede. Han tog de smaa Børn i sine Arme og velsignede dem og talte Trøstens Ord til de trætte Mødre. Med den største Ømhed og Mildhed tog han sig af alle lidende og elendige. Ikke for sig selv arbejdede han, men for andre. Han var alles Tjener. Det var hans Mad og Drikke at skjænke nyt Haab og ny Styrke til alle, han kom i Berøring med. Og naar Mænd og Kvinder lyttede til de Sandhedens Ord, der flød fra hans Læber, saa forskellige fra de Traditioner og Dogmer, som indskjærpedes af Rabbinerne, saa tændtes der nyt Haab i deres Hjerter. Der var et Alvor i hans Lære, som gjorde, at hans Ord trængte ind i Hjerterne med Overbevisningens Kraft.

Guds Tjenere maa lære af Kristus og hans Virkemaade, saa de kan hente fra hans Ords Forraadshus det, der vil blive til aandelig Næring for dem, de virker for. Alene paa den Maade kan de fuldbyrde sin Opgave. Den samme Aand, der besjælede Kristus, idet han meddelte andre den Undervisning, han stadig modtog, maa udgjøre Kilden til deres Kundskab og Hemmeligheden ved deres Kraft under Fortsættelsen af Frelserens Værk paa Jorden.

Der er dem, som har været optaget med Prædikegjerningen uden at have gjort Fremgang, fordi de ikke udelt har omfattet Herrens Værk. Prædikanterne bør ikke have noget, der lægger Beslag paa deres Interesse, udenom den vigtige Gjerning at føre Sjæle til Frelseren. De Fiskere, Kristus kaldte, forlod straks alt og fulgte ham. Prædikanterne kan ikke udføre antageligt Arbejde for Herren og samtidig være optaget med omfattende personlige Forretningsanliggender. Under denne delte Gjerning vil deres aandelige Indsigt svækkes. Sindet og Hjertet er optaget med det jordiske, og Kristi Tjeneste faar en underordnet Plads. De søger at forme sit Værk for Herren efter Omstændighederne i Stedet for at forme Omstændighederne efter Guds Krav.

[211] Alle en Prædikants Evner og Anlæg behøves i hans høje Kald. Hans bedste Kræfter hører Gud til. Han bør ikke deltage i nogen Slags Spekulation eller anden Beskjæftigelse, som vil drage ham bort fra hans vigtige Gjerning. «Ingen, som gaar i Strid,» siger Paulus, «indvikler sig i Livets Handeler, at han kan behage den, som tog ham i Sold.» 2 Tim. 22:4. I disse Ord fremhævede Apostelen Prædikantens Trang til en hel og fuld Helligelse til Herrens Gjerning. Den Prædikant, som er helt helliget Gud, nægter at lade sig lokke ind i Forretningsanliggender, som vil hindre ham i at henge sig udelt til sit hellige Kald. Han stræber ikke efter jordisk Ære eller Rigdom; hans Hensigt er udelukkende den at oplyse andre om Frelseren, som gav sig selv hen for at skjænke Menneskene evigt Liv. Hans højeste Ønske er ikke at samle sig Skatte paa Jorden, men at henlede de ligegyldiges og vantroes Opmærksomhed paa Evighedens Virkeligheder. Han kan blive lokket til at slutte sig til et eller andet Foretagende, som lover store timelige Fordele; men til saadanne Fristelser svarer han: «Hvad kan det gavne et Menneske, dersom han vandt den ganske Verden, og tog Skade paa sin Sjæl?» Mark. 8: 36.

Satan fremholdt denne samme Tillokkelse for Kristus, idet han vidste, at dersom han godtog den, vilde Verden aldrig blive gjenløst ; i forskellige Forklædninger fremholder han den samme Fristelse for Guds Tjenere i vor Tid; thi han ved, at de, som lader sig besnære deraf, vil være utro i sit Kald.

Det er ikke Guds Vilje, at hans Tjenere skal stræbe efter Rigdom. Angaaende dette skriver Paulus til Timotheus: «Pengegjerrighed er en Rod til alt ondt. Da nogles Lyst stod til denne, for de vild fra Troen, og har igjennemstunget sig selv med mange Smerter. Men du, o Guds Menneske! fly disse Ting; jag derimod efter Retfærdighed, Gudsfrygt, Tro, Kjærlighed. Taalmodighed, Sagtmodighed.» Ved Eksempel saavel som ved Ord bør Kristi Sendebud forkynde «dem, som er rige i den nærværende Verden, at de ikke hovmoder sig, ej heller sætter Haab til den uvisse Rigdom, men til den levende Gud som giver os rigelig alle Ting at nyde; at de gjør godt, bliver rige i gode Gjæringer, gjerne giver, meddeler, samler sig selv et Liggendefæ, en god Grundvold for det tilkommende, at de kan gribe det evige Liv». 1 Tim. 6: 10. 11, 17-19.

Apostelens Erfaringer og hans Undervisning angaaende Prædikeembedets hellige Gjærning udgjør en Kilde til Hjælp og Opmuntring for dem, som er beskæftiget med Evangeliets Forkyndelse. Apostelens Hjerte brændte af Kjærlighed til Syndere, og han lagde hele sin Kraft i Arbejdet for at vinde Sjæle. Der har aldrig været en mere selvfornægtende og ihærdig Arbejder. De Velsignelser, han modtog, vurderede han som saa mange Fordele, der maatte udnyttes til Velsignelse for andre. Han lod ingen Anledning til at tale om Frelseren eller hjælpe dem, som var i Besværlighed, gaa upaaagtet hen. Han rejste omkring fra Sted til Sted, prædikede Kristi Evangelium og oprettede Menigheder. Hvor som helst nogen var villig til at høre, søgte han at modvirke det onde og lede Menneskenes Fødder ind paa Retfærdigheds Sti.

Paulus glemte ikke de Menigheder, han havde stiftet. Efter at have foretaget en Missionsrejse drog han og Barnabas tilbage for at besøge de Menigheder, de havde oprettet, og udvalgte i disse Menigheder Mænd, som de kunde oplære til at forene sig med dem i at forkynde Evangeliet.

Denne Side af Paulus's Virksomhed indeholder en vigtig Lærdom for Ordets Tjenere i vor Tid. Apostelen ansaa det som en Del

af sin Gjerning at uddanne unge Mænd til Prædikeembedet. Han tog dem med sig paa sine Missionsrejser, og herved opnaaede de en Erfaring, som senere satte dem i Stand til at beklæde ansvarsfulde Stillinger. Efter at være blevet skilt fra dem vedblev han fremdeles at holde sig underrettet om deres Virksomhed, og hans Breve til Timotheus og Titus vidner om, hvor stærkt hans Ønske var om deres Fremgang.

Erfarne Arbejdere i vor Tid udfører en ædel Gjerning, naar de i Stedet for at forsøge selv at bære alle Byrder oplærer yngre Arbejdere og lægger Byrder paa deres Skuldre.

Paulus glemte aldrig det Ansvar, der paahvilede ham som en Kristi Tjener, ej heller glemte han, at dersom Sjæle gik fortabt paa Grund af Utroskab fra hans Side, vilde Gud holde ham ansvarlig. «Hvis Tjener jeg er bleven.» skrev han om Evangeliet, «efter det Guds Embede, som mig er givet hos eder, rigelig at prædike Guds Ord, den Hemmelighed, der var skjult fra alle Tider og Slægter, men nu er aabenbaret for hans hellige, hvem Gud vil tilkjendegive, hvor stor denne Hemmeligheds herlige Rigdom er iblandt Hedningerne. hvilken er Kristus iblandt eder, det Herlighedens Haab. Ham forkyn- der vi, idet vi paaminder hvert Menneske og lærer hvert Menneske i al Visdom, at vi kan fremstille hvert Menneske fuldkommen i Kristus Jesus; hvortil jeg og arbejder, stridende ved hans Kraft, som virker mægtig i mig.» Kol. 1 : 25-29.

Disse Ord fremstiller for en Kristi Arbejder et højt Maal; og dog kan dette Maal naaes af enhver, som stiller sig under den store Lærers Ledelse og daglig gaar i Kristi Skole. Den Kraft, Gud har til sin Raadighed, er ubegrænset, og den Ordets Tjener, som i Følelsen af sin Trang søger Gud alvorligt, kan være forvisset om, at han vil erholde det, der for hans Tilhørere vil blive en Livets Lugt til Liv.

De Skrivelser, Paulus har efterladt sig, viser, hvorledes en Evan- geliets Forkynder bør være et Eksempel paa de Sandheder, han lærer; «Vi giver ikke i nogen Ting noget Anstød, paa det Tjenesten skal ikke blive lastet.» Om sit eget Arbejde har han givet os en Skildring i sit Brev til de troende i Korinth: «Vi beviser os selv i alle Ting som Guds Tjenere, med stor Taalmodighed, i Trængsler, i Nød, i Angester, under Slag, i Fængsler, i Oprør, i Arbejder, i Nattevaagen, i Fasten; ved Renhed, ved Kundskab, ved Langmodighed, ved Velvillighed, ved den hellige Aand, ved uskrømtet Kjærlighed, ved Sandheds Ord,

ved Guds Kraft, med Retfærdigheds Vaaben baade til Angreb og Forsvar; under Ære og Vanære; under ondt Rygte og godt Rygte; som Forførere og dog sanddru; som miskjendte, og dog erkjendte; som de, der dør, og se, vi lever; som de, der er revsede, og dog ikke ihjelslagne; som bedrøvede, dog altid glade; som fattige, der dog gjør mange rige.» 2 Kor. 6: 3. 4-10.

[213]

Til Titus skrev han: «Forman ligesaa de unge Mænd at være sindige, visende dig selv i alle Maader som et Mønster paa gode Gjerninger. og i din Lære Renhed, Værdighed, sund, ulastelig Tale, saa at Modstanderen maa beskjæmmes, naar han intet ondt har at sige om eder.» Tit. 2: 6-8.

Intet er mere dyrebart i Guds Øjne end hans Tjenere, som gaar ud til Jordens øde Steder for at udsaa Sandhedens Sæd. idet de ser fremad til Høsten. Ingen uden Kristus kan veje den Bekymring, hans Tjenere føler, naar de søger efter det fortabte. Han meddeler dem sin Aand. og ved deres Bestræbelser ledes Sjæle til at vende sig fra Synden til Retfærdighed.

Gud kalder paa Mænd, som er villige til at forlade sit Landbrug, sin Forretning, ja endog sin Familie, om saa maatte være paakrævet, for at blive hans Missionsarbejdere. Og nogle vil lyde Kaldet. I henerundne Tider har der været Mænd, som under Paavirkning af Kristi Kjærlighed og drevet af Tanken om de fortabtes Nød har forladt Hjemmets Hygge og Venners Selskab, ja endog Hustru og Børn og er rejst til fremmede Lande for at forkynde Naadens Budskab blandt Afgudsdyrkere og vilde Folkeslag. Mange har maattet lade sit Liv under disse Forsøg; men andre har optaget Arbejdet og ført det videre. Saaledes er Kristi Sag gaaet fremad Skridt for Skridt, og den Sæd, som er blevet udsaaet med Sorg, har baaret en rig Høst. Kundskaben om Gud er blevet vidt udbredt, og Korsets Banner er blevet hejst i hedenske Lande.

Ordets Forkyndere bør anstrenge sig til det yderste for en eneste Synders Omvendelse. Den Sjæl, som Gud har skabt, og Kristus har gjenløst, er af stor Værdi paa Grund af de Muligheder, som foreligger den. de aandelige Fortrin, som er den skjænket, de Evner, som den styrket ved Ordets Kraft, kan besidde, og den Udødelighed, som den kan opnaa ved det Haab, som Evangeliet fremholder. Og dersom Kristus forlod de 99 for at opsøge og frelse det ene fortabte Faar, er det saa forsvarligt af os at gjøre noget mindre? Er ikke en

Forsømmelse af at virke, som Kristus virkede, ofre, som han ofrede, ensbetydende med at forraade et helligt Hverv og at vanære Gud?

Den sande Ordets Forkynder nærer i sit Hjerte en inderlig Længsel efter at frelse Sjæle. Han benytter Tid og Kræfter og viger ikke tilbage for møjsommelige Bestræbelser; thi andre maa høre de Sandheder, som har bragt hans egen Sjæl saa megen Fred og Glæde. Kristi Aand hviler over ham. Han vaager over Sjæle som den, der maa aflægge Regnskab. Med Klikket fæstet paa Golgathas Kors betragter han den ophøjede Frelser og forlader sig paa hans Naade: og i Tro paa, at han vil være med ham indtil Enden som hans Skjold, hans Styrke og hans Dygtighed, arbejder han for Gud. Ved Hjælp af Formaninger og Indbydelser knyttet til Forsikringen om Guds Kjærlighed søger han at vinde Sjæle for Jesus; og i Himlen regnes han med blandt de «kaldte og udvalgte og trofaste». Aab. 17: 14.

[214]

Kapitel 35—Frelse for Jøderne.

EFTER mange uundgaaelige Forsinkelser naaede Paulus endelig til Korinth. hvor han tidligere havde udført saa meget haardt Arbejde, til den Menighed, for hvem han i nogen Tid havde næret stor Bekymring. Han fandt, at mange af de gamle troende fremdeles betragtede ham med Kjærlighed som den, der først havde bragt dem Evangeliets Lys. Da han hilste paa disse Disciple og saa Beviserne paa deres Troskab og Nidkjerhed. frydede han sig over, at hans Arbejde i Korinth ikke havde været forgjæves.

De troende i Korinth, som en Gang var saa udsat for at tabe sit høje Kald i Kristus af Syne, havde udviklet en stærk kristelig Karakter. Deres Ord og Handlinger viste, at Guds Naade formaar at forvandle Menneskene, og de var nu en mægtig Kraft til det gode i dette Midtpunkt for Hedenskab og Overtro. Hos sine elskede Brødre og disse trofaste omvendte fandt Apostelen Hvile for sin trætte, betyngede Aand.

Under sit Ophold i Korinth fik Paulus Tid til at tænke paa nye og større Arbejdsfelter. Hans paatænkte Rejse til Rom optog især hans Tanker. At se Kristentroen grundlagt i hint store Verdenscentrum var en af hans kjæreste Forhaabninger og mest yndede Planer. En Menighed var allerede blevet stiftet i Rom, og Apostelen ønskede at sikre sig de derboende troendes Hjælp i det Arbejde, han skulde udføre i Italien og andre Lande. For at berede Vejen for sin Virksomhed blandt disse Brødre, hvoraf mange endnu var fremmede for ham, sendte han dem et Brev med Underretning om, at det var hans Hensigt at besøge Rom, og at han haabede at kunne plante Korsets Banner i Spanien.

I sit Brev til Romerne fremholdt Paulus Evangeliets vigtige Grundsætninger. Han udtalte sig angaaende sit Standpunkt til de Spørgsmaal, som var brændende i de jødiske og hedenske Menigheder. og paaviste, at det Haab og de Løfter, som engang tilhørte Jøderne. nu ogsaa blev tilbudt Hedningerne.

Med stor Klarhed og Kraft fremholdt Apostelen Læren om Retfærdiggjørelse ved Troen paa Kristus. Han haabede. at ogsaa andre Menigheder maatte blive hjulpet ved den Undervisning, han sendte til de Kristne i Rom ; men hvor lidet han kunde forudse den vidtrækkende Indflydelse, hans Ord skulde faa! I alle Tider har den store Sandhed om Retfærdiggjørelse ved Troen staaet som et mægtigt Fyrtaarn for at lede bodfærdige Syndere ind paa Livets Vej. Det var dette Lys, der adspredte det Mørke, som indhyllede Luthers Sind. og aabenbarede for ham, at der i Kristi Blod er Kraft til at rense for Synd. Det samme Lys har vist Tusinder af syndbetyngede Sjæle Vejen til ham. som er den sande Kilde til Syndsforladelse og Fred. Enhver Kristen har Grund til at takke Gud for Brevet til Menigheden i Rom.

I dette Brev udtrykte Paulus uforbeholdent sin Byrde for Jøderne. Helt siden sin Omvendelse havde han næret en Længsel efter at hjælpe sine jødiske Brødre til at faa en klar Forstaaelse af Evangeliet. «Mit Hjertes Ønske og Begjæring til Gud for Israel,» skrev han. «er om deres Frelse.»

Det var intet almindeligt Ønske, Apostelen nærede. Stadig bad han Gud om at virke for Israeliterne, der ikke havde erkjendt Jesus af Nazareth som den lovede Messias. «Jeg siger Sandhed i Kristus.» forsikrer han de troende i Rom, «jeg lyver ikke, min Samvittighed vidner med mig i den Helligaand, at jeg har en stor Sorg og en uafslædig Smerte i mit Inderste. Thi jeg ønskede selv at være en Forbandelse fra Kristus for mine Brødre, mine Frænder efter Kjødet, hvilke er Israeliter, hvem den sønlige Udkaarelse og Herligheden og Pagterne og Lovgivningen og Gudstjenesten og Forjættelserne tilhører, hvem Fædrene tilhører, og af hvilke Kristus er efter Kjødet. han, som er Gud over alting, højlovet i Evighed!»

Jøderne var Guds udvalgte Folk, gennem hvem han havde til Hensigt at velsigne hele Menneskeslægten. Blandt dem havde Gud oprejst mange Profeter. Disse havde forudsagt, at der skulde komme en Gjenløser, som vilde blive forkastet og ihjelslaaet af dem. der skulde have været de første til at erkjende ham som den Forjættede.

Profeten Esaias, som skuede ned igjennem de kommende Aarhundreder og herunder saa den ene Profet efter den anden og derefter Guds Søn blive forkastet, blev af Guds Aand drevet til at skrive angaaende Frelserens Antagelse blandt dem. der aldrig før var blevet

regnet med blandt Israels Børn. Under Henvisning til denne Profeti siger Paulus: «Esaias drister sig til at sige: Jeg er funden af dem, som mig ikke søgte. jeg er bleven aabenbar for dem, som ikke spurgte efter mig. Men til Israel siger han: Jeg udstrakte mine Hænder den ganske Dag til et ulydigt og gjenstridigt Folk.»

Selv om Israel forkastede Guds Søn, forkastede Gud dog ikke dem. Hør, hvad Paulus siger videre i sin Fremstilling: «Jeg spørger derfor: Mon Gud har forskudt sit Folk? Det være langt fra! Thi jeg er og en Israelit, af Abrahams Sæd, af Benjamins Stamme. Gud har ikke forskudt sit Folk, hvilket han forud kjendte. Ved I ikke, hvad Skriften siger om Elias? hvorledes han træder frem for Gud imod Israel, sigende: Herre! de har ihjelslaget dine Profeter og nedbrudt dine Altre, og jeg er alene overbleven, og de efterstræber mit Liv. Men hvad siger det guddommelige Gjensvar til ham? Jeg levnede mig selv syv Tusinde Mænd, som ikke har bøjet Knæ for Baal. Saaledes er der og i den nærværende Tid en Levning efter Naadens Udvalgelse bleven tilbage.»

[216]

Israel stødte an og faldt. men dette gjorde det ikke umuligt for dem atter at rejse sig. Som Svar paa Spørgsmaalet: «Mon de har stødt an, paa det de skulde falde?» siger Apostelen: «Det være langt fra! Men ved deres Fald er Saliggjørelsen vederfaren Hedningerne, paa det hine skal vækkes til Nidkjærhed. Men dersom deres Fald er Verdens Rigdom, og deres Skade Hedningernes Rigdom. hvor meget mere skal deres Fylde være det! Thi jeg taler til eder, I af Hedningerne ! saavidt jeg er Hedningernes Apostel, ærer jeg mit Embede, om jeg dog kunde vække min Slægt til Nidkjærhed og frelse nogle af dem. Thi dersom deres Forkastelse er Verdens Forligelse, hvad er da deres Antagelse andet end Liv af Død?»

Det var Guds Hensigt, at hans Naade skulde blive aabenbaret blandt Hedningerne saavel som blandt Israeliterne. Dette var blevet tydelig paapeget i det gamle Testamentes Skrifter. Apostelen benytter enkelte af disse Profetier i sin Fremstilling. «Har Pottemageren ikke Magt over Leret,» spørger han, «af det samme Stykke at gjøre et Kar til Ære, men et andet til Vanære? Men hvad. om nu Gud. der han vilde vise Vreden og kundgjøre sin Magt. taalte med stor Langmodighed Vredens Kar, som var dannede til Fordærvelse; og han nu vilde kundgjøre sin Herligheds Rigdom over Barmhjertighedens Kar, hvilke han forud havde beredt til Herlighed, hvilke han

og kaldte, os nemlig, ikke alene af Jøder, men ogsaa af Hedninger! Som han og siger hos Hoseas: Jeg vil kalde det mit Folk, som ikke var mit Folk, og hende den elskede, som ikke var min elskede; og det skal ske, at paa det Sted, hvor der var sagt til dem : I er ikke mit Folk, der skal de kaldes den levende Guds Børn.»

Til Trods for at Israel som en Nation svigtede, saa var der dog en betydelig Levning tilbage af dem, som vilde blive frelste. Ved den Tid da Frelseren kom, var der trofaste Mænd og Kvinder, som med Glæde havde taget imod Johannes den Døbers Budskab, og som derved var blevet ledet til paany at granske Profetierne om Messias. Da den første kristne Menighed blev grundlagt, bestod den af disse trofaste Jøder, som erkjendte Jesus af Nazareth som den. hvis Komme de havde ventet med Længsel. Det er denne Levning, Paulus hentyder til, naar han skriver: «Dersom den første Grøde er hellig, da er Dejgen ligesaa; og dersom Roden er hellig, da er Grenene ligesaa.»

Paulus ligner denne Levning af Israel med et ægte Oljetræ, hvoraf nogle Grene er blevet afbrudte. Han ligner Hedningerne med Grenene af et vildt Oljetræ, der er blevet indpodet i Moderstammen. «Men er nogle af Grenene afbrudte,» skriver han til de troende Hedninger, «og er du, en vild Oljekvist, indpodet iblandt dem og bleven meddelagtig i Oljetræets Rod og Fedme, da ros dig ikke imod Grenene ; men dersom du roser dig, da bærer jo du ikke Roden, men Roden dig. Du vil sige: Grenene er afbrudte, paa det jeg skulde blive indpodet. Vel! de er afbrudte ved Vantro, men du staar ved Troen; vær ikke overmodig, men frygt! Thi sparede Gud ikke de naturlige Grene, skal han maaske ej heller spare dig. Se derfor Guds Godhed og Strenghed; Strengheden mod dem. som er faldne, men Godheden imod dig, om du bliver ved i Godheden; ellers skal ogsaa du afhugges»

[217]

Paa Grund af Vantro og fordi de foragtede Herrens Hensigt med dem. havde Israel som en Nation mistet Samfundet med Gud. Men de Grene, som var blevet adskilte fra Moderstammen, kunde Gud atter forene med den ægte Stamme — den Levning, som havde bevaret sine Fædres Troskab mod Gud. «Men ogsaa hine,» siger Apostelen om disse afbrudte Grene, «skal indpodes, dersom de ikke bliver ved i Vantroen; thi Gud er mægtig til atter at indpode dem.» «Dersom du.» skriver han til Hedningerne, «er afhuggen af det Oljetræ. som

er vildt af Naturen, og imod Naturen er indpodet i et godt Oljetræ. hvor meget mere skulde disse, som er af Naturen Oljetræets Grene, indpodes i deres eget Træ? Thi jeg vil ikke. Brødre! at I skal være uvidende om denne Hemmelighed (paa det I ikke skal mene eder kloge), at Forhærdelse er kommen over en Del af Israel, indtil Hedningernes Fylde er indgaaet.»

«Og saa skal det ganske Israel frelses, som skrevet er: Fra Zion skal Befrieren komme og afvende Ugudelighed fra Jakob; og denne er min Pagt med dem. naar jeg har borttaget deres Synder. Efter Evangelium er de vel Fiender for eders Skyld, men efter Udvælgelsen er de elskelige for Fædrenes Skyld: thi Naadegaverne og sit Kald fortryder Gud ikke. Og ligesom I tilforn var ulydige imod Gud. men har nu faaet Barmhertighed ved deres Vantro, saaledes er og disse nu blevne ulydige ved den Barmhertighed. som eder er vederfaaren, at ogsaa de maatte faa Barmhertighed. Thi Gud har indesluttet alle under Ulydighed. at han kunde forbarne sig over alle.»

«O Rigdoms Dyb, baade paa Guds Visdom og Kundskab! hvor uransagelige er hans Domme, og hans Veje usporlige! Thi hvo har kjendt Herrens Sind? eller hvo var hans Raadgiver! eller hvo gav ham først, at det igjen skulde betales ham? Thi af ham og ved ham og til ham er alle Ting; ham være Ære i Evighed!»

Saaledes viser Paulus, at Gud er fuldkommen dygtig til at forvandle baade Jødernes og Hedningernes Hjerter og at tilstaa enhver, som tror paa Kristus, de Velsignelser, der er lovet Israel. Han gjentager Esaias's Erklæring angaaende Guds Folk: «Om end Israels Børns Tal var som Havets Sand. saa skal kun en Levning frelses. Thi der er den som fuldkommer sit Ord og hastelig opfylder det i Retfærdighed; ja, et hastelig opfyldt Ord skal Herren vise paa Jorden. Og som Esaias har sagt tilforn: Dersom den Herre Zebaoth ikke havde levnet os en Sæd, da var vi blevne som Sodoma og lige med Gomorra.»

Paa den Tid da Jerusalem blev ødelagt og Templet lagt i Ruiner, blev mange Tusinde Jøder solgt for at tjene som Trælle i hedenske Lande. Som Vrag paa en øde Kyst var de spredt omkring blandt Nationerne. I atten Hundrede Aar har Jøderne vandret fra Land til Land hele Verden over, og paa intet Sted har de opnaaet Ret til at gjenvinde sin tidligere Stilling som en Nation. De er blevet hadet,

forfulgt og bagtalt, og Aarhundrede efter Aarhundrede har Lidelse været deres Lod.

Til Trods for den frygtelige Dom, som blev udtalt over Jøderne som et Folk paa den Tid, da de forkastede Jesus af Nazareth, har der Tid efter anden været mange ædle, gudfrygtige Mænd og Kvinder iblandt dem, som har lidt med Taalmodighed. Gud har trøstet deres Hjerter i Trængslen og betragtet deres forfærdelige Stilling med Medynk. Han har hørt de ængstelige Bønner, som blev opsendt af dem, der har søgt ham af ganske Hjerter for at faa en rigtig Forstaaelse af hans Ord. Nogle har i den uanselige Nazaræer, hvem deres Fædre forkastede og korsfæstede, lært at se Israels sande Messias. Naar deres Sind har fattet Betydningen af de velkjendte Profetier, som saa længe har været fordunklet af Overleveringer og fejlagtig Fortolkning, er deres Hjerter blevet fyldt med Tak til Gud for den usigelige Gave, han tildeler ethvert Menneske, der vælger Kristus som sin personlige Frelser.

Det er denne Klasse, Esaias hentydede til i sin Profeti: «Saa skal ... en Levning frelses.» Fra Paulus's Tid og ned til vore Dage har Gud ved sin Helligaand kaldet paa Jøder saavel som paa Hedninger. «Der er ingen Persons Anseelse hos Gud,» sagde Paulus. Apostelen betragtede sig som «Skyldner baade til Græker og til Barbarer» saavel som til Jøder; men han tabte aldrig de tydelige Fordele af Syne, som Jøderne besad fremfor andre, «fornemmelig at Guds Ord er dem betroede». «Evangelium,» siger han, «er en Guds Kraft til Saliggjørelse for hver den, som tror, baade for Jøde først og for Græker. Thi derudi aabenbares Guds Retfærdighed ved Troen for Troen, som skrevet staar: Den retfærdige ved Troen skal leve.» Det er dette Kristi Evangelium, der har samme Virkning for Jøde og for Hedning, Paulus i sit Brev til Romerne erklærede. at han ikke skammede sig ved.

Naar dette Evangelium bliver fremholdt i sin Fylde for Jøderne, vil mange antage Kristus som Messias. Blandt Kristi Arbejdere er der kun faa. som føler sig kaldet til at virke for Jødefolket; men Budskabet om Naade og Haab i Kristus skal forkyndes ogsaa for dem, der saa ofte er blevet forbigaaet.

I den sidste Evangelieforkyndelse, da et særskilt Værk skal udføres for de Klasser Mennesker, som hidtil er blevet forsømte, venter Gud, at hans Sendebud skal udvise særskilt Interesse for Jøderne,

som de finder i alle Dele af Verden. Naar det gamle Testamentes Skrifter sammenholdes med det nye under Udlæggelsen af Jehovas evige Forsæt, vil dette for mange Jøder blive som Dæmringen til en ny Skabelse, en Sjælens Opstandelse. Naar de finder, at den Kristus, som hører med til den evangeliske Husholdning, er skildret i det gamle Testamentes Skrifter, og ser, hvor tydeligt det nye Testamente forklarer det gamle, vil deres slumrende Evner vaagne, og de vil erkjende Kristus som Verdens Frelser. Mange vil i Tro antage Kristus som sin Forløser. For dem vil disse Ord gaa i Opfyldelse: «Saa mange som ham annammede, dem har han givet Magt at vorde Guds Børn, dem, som tror paa hans Navn.» Joh. 1: 12.

[219]

Blandt Jøderne er der nogle, der ligesom Saulus af Tarsus er mægtige i Skriften, og disse vil med forunderlig Kraft forkynde Guds Lovs Uforanderlighed, Israels Gud vil lade dette ske i vor Tid. Hans Arm er ikke forkortet, at den ikke kan frelse. Naar hans Tjenere i Tro arbejder for dem, som længe har været forsømte og foragtede, vil hans Frelse blive aabenbaret.

«Saa sagde Herren, som gjenløste Abraham, til Jakobs Hus: Jakob skal nu ikke mere beskjæmmes, og hans Ansigt skal nu ikke mere blegne. Thi idet han ser sine Børn, mine Hænders Gjerning, midt iblandt sig, da skal de hellige mit Navn, og de skal hellige Jakobs hellige og forfærdes for Israels Gud. Og de, som var forvildede i Aanden, skal faa Forstand, og de, som knurrede, skal tage mod Lærdom.» Es. 29: 22-24.

[220]

Kapitel 36—Frafaldet i Galatien.

UNDER sit Ophold i Korinth havde Paulus Grund til alvorlig Ængstelse angaaende nogle af de Menigheder. som allerede var grundlagt. Gjennem den Indflydelse. som var øvet af falske Lærere, der var opstaaet blandt de troende i Jerusalem, vandt Splittelse, Vranglære og Sanselighed hurtig Udbredelse blandt de troende i Galatien. Disse falske Lærere sammenblandede jødiske Overleveringer med Evangeliets Sandheder. Uden at ændse den Beslutning, som blev fattet ved det almindelige Raadmøde i Jerusalem, hævdede de. at de omvendte Hedninger skulde overholde Ceremoniloven.

Stillingen var kritisk. De Onder, som havde faaet Indgang, truede med hurtigt at ødelægge de galatiske Menigheder.

Dette gik Paulus dybt til Hjerte, og hans Sjæl blev oprørt over dette aabenbare Frafald blandt dem, han med Troskab havde undervist om Evangeliets Grundsætninger. Han skrev ufortøvet til de forførte troende, afslørede de falske Teorier, de havde omfattet, og irettesatte strengt dem, der afveg fra Troen. Efter at have hilset Galaterne med de Ord: «Naade være med eder og Fred fra Gud Fa-der og vor Herre Jesus Kristus,» gav han dem følgende skarpe Irettesættelse:

«Jeg undrer paa, at I saa snart lader eder afvende fra den, som kaldte eder ved Kristi Naade, til et andet Evangelium; enddog der er intet andet, kun er der nogle, som forvilder eder og vil forvende Kristi Evangelium. Men dersom endog vi eller en Engel af Himlen prædiker eder Evangelium anderledes, end vi har prædiket eder det, han være en Forbandelse!» Apostelens Lære havde været i Overensstemmelse med Skriften, og den Helligaand havde vidnet med i hans Arbejde: derfor formanede han sine Brødre til ikke at høre paa noget, som stred imod de Sandheder, han havde lært dem.

Paulus bød de troende Galater nøje at overveje sin første Erfaring i det kristelige Liv. «O I uforstandige Galater!» udbrød han, «hvo har fortryllet eder, at I ikke lyder Sandheden? Eder. hvem Jesus Kristus var malet for Øjne som korsfæstet iblandt eder. Kun dette vilde jeg vide af eder: Var det ved Lovens Gjerninger, I annammede Aanden.

eller ved Troens Forkyndelse? Er I saa uforstandige? Vil I, som begyndte i Aanden, nu fuldende i Kjødets? Har I da prøvet saa meget forgjæves? hvis ellers kun forgjæves! Mon da han, som meddeler eder Aanden og udretter kraftige Gjerninger i eder, udretter det ved Lovens Gjerninger eller ved Troens Forkyndelse ?»

Saaledes stillede Paulus de troende i Galatien for deres egen Samvittigheds Domstol og søgte at standse dem i deres Løb. Forladende sig paa Guds Kraft til at frelse og uden at ville anerkjende de frafaldne Læreres Lærdomme søgte Apostelen at faa de omvendte til at se, at de var blevet grovt forførte, men at de ved at vende tilbage til sin tidligere Tro paa Evangeliet endnu kunde forstyrre Satans Planer. Han indtog sit faste Standpunkt paa Sandhedens og Retfærdighedens Side, og hans store Tro og Tillid til det Budskab, han forkyndte, hjalp mange, hvis Tro var blevet rokket, til atter at stille sig paa Frelserens Side.

[221]

Hvor langt anderledes gik ikke Paulus til Værks, da han skrev til Galaterne, end da han skrev til Menigheden i Korinth ! Denne irettesatte han med Forsigtighed og Mildhed; hine straffede han strengt. Korinthierne var blevet overvundet af Fristelse. Forførte af det listige Blændværk fra Lærere, som forkyndte Vildfarelse under Sandhedens Kape, var de blevet forvirret og vildledt. At lære dem at skjelne det falske fra det sande krævede stor Forsigtighed og Taalmodighed. Barskhed eller uforstandigt Hastværk fra Paulus's Side vilde have tilintetgjort hans Indflydelse over mange af dem, han ønskede at hjælpe.

I de galatiske Menigheder var aaben og utilsløret Vildfarelse ifærd med at fortrænge Evangeliet. Kristus, Troens sande Grundvold, blev faktisk tilsidesat, medens Jødedommens Ceremonier kom i Hævd. Apostelen saa, at dersom de troende i Galatien skulde blive frelst fra de farlige Indflydelser, som truede dem, maatte der tages de mest bestemte Forholdsregler og de skarpeste Advarsler gives.

En Sag, som det er af Vigtighed for enhver Ordets Forkynder at lære, er at afpasse sit Arbejde efter deres Forhold, som han søger at hjælpe. Mildhed, Taalmodighed, Bestemthed og Fasthed er alle lige nødvendige; men disse maa alle øves med tilbørlig Forstand. At handle viseligt med de forskellige Karakterer under forskellige Omstændigheder og Forhold er en Opgave, som kun en af Guds Aand oplyst og helliget Visdom og Dømmekraft formaar at løse.

I sit Brev til Galaterne gennemgik Paulus i Korthed de ledende Tildragelser i Forbindelse med sin egen Omvendelse og første kristelige Erfaring. Paa denne Maade søgte han at vise, at det var ved en særskilt Aabenbarelse af guddommelig Kraft, han var blevet ledet til at se og gribe Evangellets store Sandheder. Det var ved den Undervisning, han havde faaet af Gud selv, at Paulus blev ledet til at advare og formane Galaterne paa en saa alvorlig og bestemt Maade. Han skrev ikke med Uvished eller Tvivl, men med den Sikkerhed, som er bygget paa en fast Overbevisning og sikker Kundskab. Han paaviste klart Forskjellen mellem at blive lært af Mennesker og at modtage Undervisning direkte fra Kristus.

[222] Apostelen formanede Galaterne indtrængende til at forlade de falske Vejledere, som havde vildledet dem, og at vende tilbage til den Tro, som havde været ledsaget af umiskjendelige Beviser paa Guds Bifald. De Mænd, der havde søgt at føre dem bort fra deres Tro paa Evangeliet, var Hyklere, vanhellige i Hjerte og fordærvede i Vandel. Deres Religion bestod af en Række Ceremonier, ved hvis Udøvelse de ventede at vinde Herrens Gunst. De nærrede intet Ønske om et Evangelium, der krævede Lydighed mod det Ord, som siger: «Uden nogen bliver født paany, kan han ikke se Guds Rige.» Joh. 3: 3. De syntes, at en Religion, der grundede sig paa en saadan Lære, krævede for store Ofre, og de klyngere sig til sine Vildfarelser og bedrog baade sig selv og andre.

At sætte udvortes Former i Stedet for Hellighed i Hjerte og Liv er endnu ligesaa behageligt for den uigjenfødte Menneskenatur, som det var paa hine jødiske Læreres Tid. Nu som den Gang er der falske aandelige Vejledere, til hvis Lærdomme mange lytter med Begjærlighed. Satans forsætlige Bestræbelser gaar ud paa at lede Menneskenes Sind bort fra Haabet om Frelse ved Troen paa Kristus og Lydighed mod Guds Lov. Til enhver Tid afpasser Ærkefienden sine Fristelser efter deres Fordomme eller Tilbøjeligheder, som han søger at forføre. I Apostlenes Dage fik han Jøderne til at ophøje Ceremoniloven og forkaste Kristus; i vor Tid forleder han mange, som kalder sig Kristne, til, under Paaskud af at ære Kristus, at betragte den moralske Lov med Foragt og lære, at man ustraffet kan overtræde dens Bud. Det er enhver Guds Tjeners Pligt fast og bestemt at imodstaa dem, som saaledes forvender Troen, og uden Frygt afsløre deres Vildfarelser med Sandhedens Ord.

I Forsøget paa at gjenvinde sine galatiske Brødres Tillid hævdede Paulus med Dygtighed sin Stilling som en Kristi Apostel. Han erklærede sig at være en Apostel «ikke af Mennesker og ikke ved noget Menneske, men ved Jesus Kristus og Gud Fader, som ham oprejste fra de døde». Det var ikke af Mennesker, men af den højeste Autoritet i Himlen, han havde modtaget sin Fuldmagt; og hans Stilling var blevet anerkjendt af et almindeligt Raad i Jerusalem, hvis Beslutninger Paulus havde overholdt i alt sit Arbejde iblandt Hedningerne.

Det var ikke for at ophøje sig selv, men for at ophøje Guds Naade, at Paulus overfor dem, der fornægtede hans Apostelembede, saaledes gav Bevis paa, at han var «ikke ringere end hine høje Apostle». De, som vilde forklejne hans Kald og hans Arbejde, stred imod Kristus, hvis Naade og Kraft blev aabenbaret gennem Paulus. Fiendernes Modstand tvang Apostelen til at tage et afgjort Standpunkt for at hævde sin Stilling og Myndighed.

Paulus bad dem, som engang i sit Liv havde kjendt Guds Kraft, om at vende tilbage til sin første Kjærlighed til Evangeliet. Med uomstødelige Beviser fremholdt han for dem, at det var deres Privilegium at blive frie Mænd og Kvinder i Kristus, ved hvis Forsoning og Naade alle, som overgiver sig helt til ham, iføres hans Retfærdigheds Klædebon. Han indtog det Standpunkt, at enhver Sjæl, som ønsker at blive frelst, maa have en sand, personlig Erfaring i de Ting, som hører Gud til.

[223]

Apostelens alvorlige Formaningsord blev ikke uden Frugt. Den Helligaand virkede med stor Kraft, og mange, som havde betraadt fremmede Stier, vendte tilbage til sin tidligere Tro paa Evangeliet. Fra den Tid af stod de faste i den Frihed, som Kristus havde frigjort dem med. I sit Liv aabenbarede de Aandens Frugter: «Kjærlighed. Glæde. Fred. Langmodighed, Mildhed, Godhed. Trofasthed. Sagtmodighed. Afholdenhed.» Guds Navn blev æret, og mange blev lagt til de troendes Tal der i Landet.

[224]

Kapitel 37—Paulus's sidste Rejse til Jerusalem.

PAULUS nærede et stærkt Ønske om at være i Jerusalem inden Paasken, da han derved vilde faa Anledning til at træffe dem, som fra alle Dele af Verden kom for at overvære Højtiden. Han nærede stadig det Haab, at han paa en eller anden Maade maatte blive et Redskab til at fjerne sine vantro Landsmænds Fordomme, saa at de kunde ledes til at antage Evangeliets dyrebare Lys. Han ønskede ogsaa at træffe sammen med Menigheden i Jerusalem og overbringe dem de Gaver, som de hedenske Menigheder havde sendt til de fattige i Judæa. Ved dette Besøg haabede han tillige at kunne knytte et fastere Baand imellem de troende Jøder og de omvendte Hedninger.

Efter at have fuldendt sit Arbejde i Korinth besluttede han at sejle direkte til en af Havnestæderne paa Palæstinas Kyst. Alting var ordnet, og han stod i Begreb med at gaa ombord paa Skibet, da han fik Meddelelse om, at Jøderne havde sammensvoret sig for at tage hans Liv. Hidtil var disse Troens Modstandere blevet hindret i alle sine Forsøg paa at gjøre Ende paa Apostelens Virksomhed.

Det Held, som havde ledsaget Evangeliets Forkyndelse, vakte Jødernes Vrede paany. Allevegne fra indløb der Beretninger om Udbredelsen af denne nye Lære, som fritog Jøderne for at holde Ceremonilovens Forskrifter og tilstod Hedningerne lige Rettigheder med Jøderne som Abrahams Børn. I sin Prædiken i Korinth havde Paulus fremholdt de samme Punkter, som han fremholdt med saa megen Kraft i sine Breve. Hans bestemte Ord: «Her er ikke Græker og Jøde, Omskjærelse og Forhud» (Kol. 3: 11), blev af hans Fiender betragtet som fræk Gudsbespottelse; og de satte sig for, at hans Røst skulde bringes til Taushed.

Meddelelsen om dette Anslag fik Paulus til at beslutte at rejse gennem Makedonien. Planen om at naa Jerusalem inden Paaske maatte nu opgives; men han haabede at være der til Pinsefesten.

Paulus og Lukas ledsagedes af «Sopater fra Berøa, men af Thesalonikerne Aristarkus og Secundus, og Cajus fra Derbe og Timotheus, men af Aslaterne Tychicus og Trophimus». Fra de hedenske

Menigheder medbragte Paulus en stor Pengesum, som han agtede at overlade til de Brødre, der forestod Arbejdet i Judæa ; og paa Grund heraf havde han truffet den Ordning, at disse Brødre som Repræsentanter for de forskjellige Menigheder, der havde ydet Bidrag, skulde følge med ham til Jerusalem.

I Filippi blev Paulus for at holde Paaske. Kun Lukas forblev hos ham. de andre Medlemmer i Rejsefølget drog videre til Troas for at vente paa ham der. Blandt dem, som var blevet omvendte ved Apostelens Virksomhed, var Filippenserne de kjærligste og mest hengivne, og i de otte Dage, Høj tiden stod paa, kunde han nyde fredeligt og lykkeligt Samkvem med dem.

[225]

Paulus og Lukas sejlede derpaa fra Filippi og naaede fem Dage senere frem til sine Rejsefæller i Troas; de blev i syv Dage hos de troende dersteds.

Den sidste Aften under hans Ophold der kom Brødrene sammen for «at bryde Brødet». Den Omstændighed, at deres afholdte Lærer var ved at forlade dem, havde medført, at der var flere end sædvanlig tilstede. De samledes «i Salen» i tredje Etage. Dreven af den inderlige Kjærlighed og Omhu, han nærede overfor dem, vedblev Apostelen at prædike indtil Midnat.

I et af de aabne Vinduer sad en ung Mand ved Navn Eutychus. I denne farlige Stilling var han falden i Søvn og faldt ned i Gaarden. Der blev straks Bevægelse og Forvirring. Den unge Mand blev taget død op, og mange samledes omkring ham med Sorg og Klage. Men Paulus trængte sig frem gennem den forfærdede For-samling, omfavnede ham og opsendte en inderlig Bøn til Gud om at vække den døde til Live. Hans Bøn blev hørt. Over Lyden af Sorg og Klage hørtes Apostelens Stemme, idet han sagde: «Vær ikke urolige! hans Sjæl er i ham.» Med Glæde samledes de troende atter i Salen. De deltog i Brødsbrydelsen, hvorefter Paulus «talte endnu længe med dem indtil Dagningen».

Det Skib, hvormed Paulus og hans Ledsagere skulde fortsætte Rejsen, skulde snart afgaa, og Brødrene ilede ombord. Apostelen selv valgte imidlertid at gaa den nærmeste Vej over Land mellem Troas og Assus for at træffe sammen med sine Ledsagere i sidstnævnte By. Dette gav ham en kort Stund til Betragtning og Bøn. De Vanskeligheder og Farer, som var forbundet med hans forestaaende Besøg i Jerusalem, den Stilling, Menigheden der indtog overfor

ham og hans Arbejde. saavel som Menighedernes Tilstand og Virksomhedens Interesser paa andre Steder var Gjenstand for alvorlig, ængstelig Overvejelse, og han benyttede denne særskilte Anledning til at søge Gud om Styrke og Vej ledning.

Paa Sejladsen sydover fra Assus passerede de Efesus. hvor Paulus saa længe havde virket. Apostelen havde meget ønsket at besøge Menigheden der; thi han havde Undervisning og Raad af stor Betydning at give den. Men efter nærmere Overvejelse besluttede han at fortsætte; thi han ønskede «at være i Jerusalem paa Pinsedagen, om det var muligt». Ved Ankomsten til Miletus, omkring 30 engelske Mil fra Efesus, fik han imidlertid at vide, at det lod sig gjøre at faa sendt Bud til Menigheden, før Skibet sejlede videre. Han sendte derfor øjeblikkelig Bud til de Ældste med Anmodning om. at de skulde haste med at komme til Miletus, for at han kunde faa tale med dem. før han fortsatte Rejsen.

[226]

Efter hans Opfordring kom de til ham, og han holdt en kraftig, rørende Formaningsog Afskedstale til dem. «I ved,» sagde han, «hvordan min Færd iblandt eder var hele Tiden, fra den første Dag jeg kom til Asien, idet jeg tjente Herren med al Ydmyghed. og under Taarer og Prøvelser, som jeg maatte udstaa ved Jødernes Efterskræbelser, hvorledes jeg ikke holdt tilbage noget af det, som kunde være eder til Gavn, men forkyndte eder det og lærte eder det offentlig og i Husene, idet jeg vidnede baade for Jøder og Grækere om Omvendelsen til Gud og Troen paa vor Herre Jesus Kristus.»

Paulus havde altid ophøjet Guds Lov. Han havde vist. at der i Loven ikke er nogen Kraft til at frelse Menneskene fra Ulydighedens Straf. Overtrædere maa omvende sig fra sine Synder og ydmyge sig for Gud, hvis retfærdige Vrede de har paadraget sig ved at overtræde hans Lov; og de maa ogsaa øve Tro paa Kristi Blod som det eneste Middel til Syndsforladelse. Guds Søn var død som deres Offer og opfaren til Himlen for at staa for Faderen som deres Talsmand. Ved Omvendelse og Tro kunde de blive befriet for Syndens Fordømmelse og ved Kristi Naade blive i Stand til herefter at vise Lydighed mod Guds Lov.

«Og nu, se,» vedblev Paulus, «bunden af Aanden drager jeg til Jerusalem og ved ikke, hvad der skal møde mig der. men bare at den Helligaand i By efter By vidner for mig og siger, at Baand og Trængsler venter mig. Men for mig selv agter jeg ikke mit Liv et

Ord værdt, naar jeg bare kan fuldende mit Løb og den Tjeneste, som jeg fik af den Herre Jesus: at vidne om Guds Naades Evangelium. Og nu, se, jeg ved, at I aldrig mere skal se mit Aasyn, alle I blandt hvem jeg gik omkring og forkyndte Riget.»

Paulus havde ikke tænkt at aflægge dette Vidnesbyrd: men medens han talte, kom Guds Aand over ham og stadfæstede ham i hans Frygt for, at dette vilde blive hans sidste Møde med Brødrene fra Efesus.

«Derfor vidner jeg for eder paa denne Dag, at jeg er ren for alles Blod; thi jeg holdt ikke noget tilbage, men forkyndte eder hele Guds Raad.» Ingen Frygt for at støde nogen, intet Ønske om Venskab eller Bifald kunde lede Paulus til at holde de Ord tilbage, som Gud havde givet ham til deres Belærelse, Advarsel eller Rettelse. Af sine Tjenere i Dag kræver Gud Uforfærdethed i Ordets Forkyndelse og i Overholdelsen af dets Paabud. En Kristi Tjener bør ikke fremholde for Folket kun de Sandheder, som er mest tiltalende, medens han holder andre tilbage, der kunde volde dem Smerte. Han bør vaage med stor Omhu over Karakterens Udvikling. Hvis han mærker, at nogen i hans Hjord holder fast ved Synd, maa han som en trofast Hyrde fremholde for dem fra Guds Ord den Undervisning, som passer i det givne Tilfælde. Om han tillod dem at gaa frem i deres Selvtillid uden at advare dem, vilde han blive holdt ansvarlig for deres Sjæle. Den Hyrde, som vil opfylde sit høje Kald, maa trofast undervise, sine Medlemmer angaaende hvert Punkt i den kristne Tro og vise dem hvad de maa være og gjøre for at staa fuldkomne paa Guds Dag. Kun den, som trofast uddeler Sandhedens Ord, vil ved Slutningen af sin Virksomhed kunne sige med Paulus: «Jeg er ren for alles Blod.»

[227]

«Saa giv da Agt paa eder selv.» formanede Apostelen sine Brødre. «og paa hele den Hjord, i hvilken den Helligaand satte eder til Tilsynsmænd for at vogte Guds Menighed, som han vandt sig ved sit eget Blod!» Dersom Evangeliets Forkyndere stadig erindrede den Sandhed, at de staa overfor dem, som Kristus har kjøbt med sit Blod, saa vilde de have en dybere Forstaaelse af Betydningen af sit Arbejde. De maa give Agt paa sig selv og paa sin Hjord. Deres eget Eksempel maa belyse deres Undervisning og give den Kraft. Som Mennesker, der lærer andre Livets Vej, bør de ikke give nogen Anledning til at tale ilde om Sandheden. Som Kristi Repræsentanter

skal de opretholde hans Navns Ære. Ved sin Gudhengivenhed, sit rene Liv og sin fromme Tale skal de bevise sig selv værdige til sit høje Kald.

De Farer, som vilde møde Menigheden i Efesus, blev aabenbaret for Apostelen. «Jeg ved.» sagde han, «at efter min Bortgang skal der komme glubende Ulve ind iblandt eder, som ikke skaaner Hjorden; ja blandt eder selv skal der fremstaa Mænd, som fører forventet Tale for at lokke Disciplene efter sig.» Paulus bævede for Menigheden. naar han skuede ind i Fremtiden og saa de Angreb, som den vilde blive udsat for baade af udvortes og af indvortes Fiender. Med højtidelig Alvor bad han sine Brødre vaage omhyggeligt over det hellige, som var dem betroet. Som et Eksempel henviste han dem til sit eget utrættelige Arbejde iblandt dem: «Derfor vaag og kom i Hu. at jeg har ikke afladt i tre Aar. Nat og Dag, at paamine enhver af eder med Taarer.»

«Og nu. Brødre!» vedblev han, «befaler jeg eder Gud og hans Naades Ord, som er mægtigt at opbygge eder og at give eder Arv iblandt alle de helligede. Jeg har ikke begjæret nogens Sølv eller Guld eller Klædebon.» Nogle af Brødrene i Efesus var rige; men Paulus havde aldrig søgt at drage nogen personlig Fordel af dem. Det at henlede Opmærksomheden paa sine egne Behov var ikke noget, som hørte med til hans Budskab. «Disse Hænder,» sagde han, «har tjent for min Nødtørft og for dem, som er med mig.» Under sit haarde Arbejde og sine lange Kejser for Kristi Sags Skyld var han i Stand til ikke alene at sørge for sin egen Nødtørft, men ogsaa at undvære noget til Hjælp for sine Medarbejdere og værdige fattige. Dette kunde han kun gjøre ved aldrig svigtende Flid og den største Sparsommelighed. Med Rette kunde han henvise til sit eget Eksempel, da han sagde: «Jeg viste eder i alle Ting. at det bør os saaledes at arbejde og komme de skrøbelige til Hjælp, og at ihukomme den Herres Jesu Ord. hvorledes han selv har sagt: Saligt er det at give, hellere end at tage.»

[228]

«Da han havde sagt dette, faldt han paa Knæ og bad sammen med dem alle. De brast da alle i stærk Graad, og de faldt Paulus om Halsen og kyssede ham; men mest sørgede de over det Ord, han havde sagt, at de aldrig mere skulde se hans Aaysn. Derefter fulgte de ham til Skibet.»

Fra Miletus rejste de «lige til Cos, men anden Dagen til Rhodus og derfra til Patara» ved Lilleasiens sydvestlige Kyst, hvor de «fandt et Skib, som vilde gaa til Fønicien». Paa dette gik de ombord «og sejlede afsted». I Tyrus, hvor Skibet lossede, fandt de nogle faa Disciple, hos hvem de blev i syv Dage. Ved den Helligaand blev disse Disciple advaret om de Farer, som ventede Paulus i Jerusalem, og de bad ham, «at han ikke maatte drage til Jerusalem». Men Apostelen lod ikke Frygt for Trængsel eller Fængsel at afholde ham fra at fuldføre sit Forsæt.

Ved Slutningen af den Tid, de tilbragte i Tyrus, fulgte alle Brødrene med sine Hustruer og Børn Paulus ned til Skibet. og før han gik ombord, knælede de ned paa Stranden og bad, han for dem og de for ham.

De fortsatte nu Rejsen mod Syd og kom til Caesarea, hvor de «gik ind i Filippus's den Evangelistes Hus (som var af de syv), og blev hos ham». Her tilbragte Paulus nogle rolige, lykkelige Dage — de sidste Dage, han i lang Tid skulde tilbringe i fuld Frihed.

Medens Paulus opholdt sig i Cæsarea. «kom en Profet ved Navn Agabus ned fra Judæa», siger Lukas. «Han kom til os og tog Paulus's Bælte og bandt sig selv paa Hænder og Fødder og sagde: Saa siger den Helligaand: Den Mand, som ejer dette Bælte, ham skal Jøderne saaledes binde i Jerusalem og overgive i Hedningernes Hænder.»

«Da vi hørte dette,» vedblev Lukas, «bad vi ham, baade vi og de der paa Stedet, at han ikke maatte drage op til Jerusalem.» Men Paulus vilde ikke afvige fra Pligtens Vej. Han vilde følge Kristus i Fængsel og Død, om saa skulde være. «Hvad gjør I, at I græder og plager mit Hjerte?» udbrød han. «Jeg er rede, ikke aleneste at bindes, men og at dø i Jerusalem for den Herres Jesu Navns Skyld.» Da Brødrene saa, at de kun voldte ham Smerte uden at kunne rokke hans Forsæt, hørte de op med sin Tryglen og sagde: «Ske Herrens Vilje!»

Tiden kom snart, da det kortvarige Ophold i Cæsarea maatte afbrydes, og ledsaget af nogle Brødre begav Paulus og hans Selskab sig paa Rejsen til Jerusalem med en tung Skygge hvilende paa sine Hjerter ved en Forudelse om forestaaende Ulykke.

Aldrig før havde Apostelen nærmet sig Jerusalem med et saa betyngtet Hjerte. Han vidste, at han vilde møde faa Venner og mange Fiender. Han nærmede sig den Stad, som havde forkastet og dræbt

[229] Guds Søn, og som nu truedes af Guds Vrede. Ved Tanken om den bitre Fordom, han selv havde næret mod Kristi Efterfølgere, følte han den dybeste Medlidenhet! med sine forførte Landsmænd. Og dog, hvor lidet Haab han havde om at kunne hjælpe dem! Den samme blinde Vrede, som engang brændte i hans eget Hjerte, var nu ved at tændes med voldsom Kraft hos et helt Folk imod ham.

Han kunde ikke engang gjøre Regning paa sine egne Troesbrødrers Sympati og Støtte. De uomvendte Jøder, som havde fulgt ham saa nær i Hælene, havde ikke været sene om baade personlig og ved Brev at udbrede de mest ufordelagtige Rygter om ham og hans Arbejde. Endog nogle af Apostlene og de Ældste havde modtaget disse Rygter som sandfærdige, og de gjorde intet Forsøg paa at tilbagevise dem og viste intet Ønske om at samstemme med ham.

[230] Men midt i alt dette var Apostelen ikke i Tvivl. Han satte sin Lid til. at han. som havde talt til hans eget Hjerte, vilde tale til hans Landsmænds Hjerter, og at den Herre, som hans Meddisciple elskede og tjente, endnu vilde knytte Hjerter til hans i Arbejdet for Evangeliets Fremme.

Kapitel 38—Paulus som Fange.

«MEN der vi kom til Jerusalem, annammede Brødrene os med Glæde. Men anden Dagen gik Paulus ind med os til Jakob, og alle de Ældste kom derhen.»

Ved denne Anledning overbragte Paulus og hans Ledsagere de ledende i Menigheden i Jerusalem de Bidrag, som de hedenske Menigheder havde sendt til Hjælp for de fattige blandt deres jødiske Brødre. Indsamlingen af disse Bidrag havde kostet Apostelen og hans Metlarbejdere megen Tid, Bekymring og haardt Arbejde. Denne Sum, som langt overgik de Forventninger, de Ældste i Jerusalem havde næret, betød mange Opofrelser og endog stærkt Savn for de troende Hedningers Vedkommende.

Disse frivillige Gaver var et Tegn paa de omvendte Hedningers trofaste Standpunkt overfor Guds organiserede Værk i de forskjellige Dele af Verden og burde være blevet modtaget af alle med taknemmelig Erkjendelse. Men det var klart for Paulus og hans Ledsagere, at selv blandt dem, de nu var sammen med, var der nogle, som ikke forstod at vurdere den Broderkjærlighedens Aand, som laa bagved disse Gaver.

I den første Tid af den evangeliske Virksomhed blandt Hedningerne var der blandt de ledende Brødre i Jerusalem nogle, som klyngede sig til gamle Fordomme og Tænkemaader, og som derfor ikke havde samarbejdet i hjertelig Forstaaelse med Paulus og hans Medarbejdere. I sin Iver for at opretholde enkelte intetsigende Former og Ceremonier havde de tabt af Syne den Velsignelse, som ved fælles Bestræhelse for at forene alle Dele af Herrens Værk til ét kunde være kommet over dem og den Sag, de elskede. Trods Ønsket om at værne om den kristne Menigheds bedste Interesser havde de dog undladt at holde Skridt med Guds Forsyn, og i sin egen menneskelige Visdom søgte de at omhegne Arbejderne med unødvendige Indskrænkninger. Saaledes opstod der en Klasse Mænd, som ikke havde noget personligt Kjendskab til de skiftende Omstændigheder og ejendommelige Behov, som Missionærerne paa fjerne Steder

mødte, men som alligevel holdt paa, at de havde Myndighed til at paalægge Brødrene i disse Missionsmarker at følge visse bestemte Fremgangsmaader i Arbejdet. De syntes, at Arbejdet med at prædike Evangeliet burde udføres i Overensstemmelse med deres Anskuelse.

[231] Flere Aar var forløbet, siden Brødrene i Jerusalem sammen med Udsendinge fra andre ledende Menigheder omhyggelig drøftede de indviklede Spørgsmaal, som var opstaaet angaaende de Arbejdsmetoder, der fulgtes af dem. som virkede blandt Hedningerne. Som en Følge af denne Raadslagning hvade Brødrene sluttet sig sammen om bestemte Anbefalinger til Menighederne angaaende visse Former og Skikke, heri indbefattet Omskjærelsen. Det var ogsaa ved dette almindelige Raad, at Brødrene blev enige om at anbefale de kristne Menigheder Barnabas og Paulus som Arbejdere, der fortjente alle troendes fulde Tillid.

Blandt dem, som var nærværende ved dette Møde. var der nogle, som skarpt havde kritiseret de Arbejdsmetoder, der fulgtes af de Apostle, som bar Hovedansvaret for Evangeliets Fremme i Hedningelandene. Men under Raadslagningen havde de faaet et mere udvidet Syn paa Guds Forsæt og forenet sig med Brødrene i Vedtagelsen af visse Bestemmelser, der muliggjorde en Forening af alle de troende til ét Legeme.

Senere, da det viste sig. at Antallet af de omvendte blandt Hedningerne forøgedes hurtigt, var der nogle af de ledende Brødre i Jerusalem, som atter begyndte at vise sin gamle Fordom mod Paulus's og hans Medarbejderes Fremgangsmaade. Denne Fordom blev stærkere med Aarene, indtil nogle af de ledende Mænd blandt dem bestemte, at Arbejdet med Evangeliets Forkyndelse herefter skulde ledes i Overensstemmelse med deres egne Meninger. Dersom Paulus vilde afpasse sin Arbejdsmetode efter visse Regler, som de forfægtede, vilde de anerkjende og støtte hans Virksomhed: i modsat Fald kunde de ikke længere vedblive at betragte den med Velvilje eller yde den sin Støtte.

Disse Mænd havde tabt den Kjendsgjerning af Syne, at Gud er sit Folks Lærer, at enhver Arbejder i hans Sag maa opnaa en personlig Erfaring i at følge den guddommelige Anfører og ikke vente direkte Vej ledning af Mennesker, samt at Guds Arbejdere skal skikkes og dannes, ikke efter Menneskers Ideer, men efter det guddommelige Mønster.

I sin Virksomhed havde Paulus undervist Folket «ikke i menneskelig Vidsdoms overtalende Ord, men i Aands og Krafts Bevisning». De Sandheder, han forkyndte. var blevet ham aabenbaret af den Helligaand; «thi Aanden ransager alle Ting. ogsaa Guds Dybheder, Hvilket Menneske ved det. der er i Mennesket, uden Menneskets Aand. som er i ham ? Saa ved og ingen det, som er i Gud. uden Guds Aand. . . . Hvilket vi og taler,» skrev Paulus, «ikke med Ord. som menneskelig Visdom lærer, men med Ord. som den Helligaand lærer, idet vi tolker aandelige Ting med aandelige Ord». 1 Kor. 2: 4, 10-13

Under hele sin Virksomhed havde Paulus søgt Gud om direkte Vej ledning. Samtidig havde han dog ogsaa været meget forsigtig med at arbejde i Overensstemmelse med de Beslutninger, som blev fattet ved det store Møde i Jerusalem; og som Følge af hans Arbejde blev «Menighederne styrkede i Troen og formerede i Antal hver Dag». Ap. Gj. 16: 5. Og nu fandt han, trods den Mangel paa Sympati, som nogle udviste mod ham. Trøst i Forvisningen om, at han havde gjort sin Pligt ved at oplære de omvendte til Troskab. Godgjørenhed og Broderkærlighed, saaledes som det kom til Syne ved denne Lejlighed ved de rigelige Bidrag, han kunde overbringe de jødiske Ældste.

[232]

Efter Overbringelsen af Gaverne fortalte Paulus «stykkevis, hvad Gud havde gjort iblandt Hedningerne ved hans Tjeneste». Denne Fremstilling af foreliggende Kjendsgjærninger fremkaldte hos alle. endog hos dem. der havde næret Tvivl, en Overbevisning om. at Guds Velsignelse havde ledsaget hans Virksomhed. «Der de det hørte, prisede de Herren.» De indsaa. at den Arbejdsmetode, Apostelen havde benyttet, havde vundet Guds Bifald. De rigelige Gaver, som her laa foran dem, gav forøget Vægt til Apostelens Vidnesbyrd angaaende den Troskab, som de nylig oprettede Menigheder blandt Hedningerne udviste. De Mænd, som hørte med til dem. der havde Ledelsen af Arbejdet i Jerusalem, og som havde ivret for Vedtagelsen af vilkaarlige kontrollerende Bestemmelser, saa nu Paulus's Virksomhed i et nyt Lys og forstod, at deres egen Handlemaade havde været urigtig, at de havde været holdt i Trældom under jødiske Skikke og Overleveringer, og at Evangeliets Værk var blevet i høj Grad hindret derved, at de ikke havde forstaaet, at Adskillelsens

Mellemvæg mellem Jøde og Hedning var blevet nedbrudt ved Kristi Død.

Dette udgjorde en gylden Anledning for alle de ledende Brødre til aabent at bekjende, at Gud havde virket gennem Paulus, og at de til Tider havde gjort Uret ved at lade de Rygter, som hans Fiender udbredte, vække Nidkjerhed og Fordom hos dem. Men i Stedet for i Enighed at bestræbe sig for at gjøre Ret mod den, der var forurettet, gav de ham Raad, som viste, at de endnu havde en Følelse af, at Paulus for en stor Del bar Ansvar for den raadende Fordom. De stillede sig ikke ædelmodigt til hans Forsvar ved at søge at vise de utilfredse, hvori de tog fejl, men de forsøgte at komme til Akkord ved at tilraade ham at følge en Fremgangsmaade, som efter deres Mening vilde fjerne al Aarsag til Misforstaaelse.

«Broder! du ser,» sagde de som Svar paa hans Vidnesbyrd. «hvor mange Tusinde Jøder der er, som har antaget Troen, og de er alle nidkjære for Loven. Men de har hørt om dig, at du lærer alle Jøder, som er iblandt Hedningerne, at falde fra Moses, og siger, at de ikke skal omskjære Børnene, ej heller vandre efter Skikkene. Hvad er da at gjøre? Mængden vil visselig komme sammen; thi de vil faa at høre, at du er kommen. Gjør derfor dette, som vi siger dig: Der er fire Mænd iblandt os, som har et Løfte paa sig. Tag dem til dig og lad dig rense med dem og gjør Bekostning paa dem, at de rager Hovedet, saa skal alle vide, at det er intet, som de har hørt om dig, men at du og selv vandrer saaledes, at du holder Loven. Men om de Hedninger, som er bleven troende, har vi udsendt en Skrivelse og besluttet, at de intet saadant skal holde, men vogte sig for Afgudsoffer, og Blod, og det kvalte og Horeri.»

Brødrene haabede, at Paulus ved at følge den her anviste Fremgangsmaade vilde fuldstændig gjendrive de falske Rygter angaaende ham. De forsikrede ham om, at Bestemmelserne fra det forrige Raad vedrørende de omvendte Hedninger og Ceremoniloven endnu stod ved Magt. Men det Raad, som nu blev givet, stemte ikke overens med denne Beslutning. Det var ikke Guds Aand, som gav denne Undervisning; den var en Følge af Frygtagtighed. De ledende i Menigheden i Jerusalem vidste, at ved ikke at overholde Ceremoniloven vilde de Kristne paaføre sig Jødernes Had og udsætte sig for Forfølgelse. Det jødiske Raad gjorde sit yderste for at hindre Evangeliets Fremgang. Dette Raad udvalgte Mænd til at følge efter Apostlene og

navnlig efter Paulus og paa enhver mulig Maade modarbejde deres Virksomhel. Dersom de troende Kristne blev stillet for det jødiske Raad som Overtrædere af Loven, vilde de hurtig blive idømt strenge Straffe som frafaldne fra den jødiske Tro.

Mange af de Jøder, som havde antaget Evangeliet, nærrede endnu Agtelse for Ceremoniloven og var kun altfor villige til at gjøre ukloge Indrømmelser i Haab om derved at vinde sine Landsmænds Tillid, fjerne deres Fordom og vinde dem til Troen paa Kristus som Verdens Frelser. Paulus förstod, at saa længe mange af de ledende i Menigheden i Jerusalem vedblev at nære Fordom imod ham, vilde de stadig modarbejde hans Indflydelse. Han følte, at dersom han ved nogen rimelig Indrømmelse kunde vinde dem for Sandheden, vilde han derved fjerne en stor Hindring for Evangeliets Fremgang paa andre Steder. Men han havde ikke faaet Myndighed af Gud til at gjøre saa store Indrømmelser, som de forlangte.

Naar vi tænker paa Apostelens store Ønske om at være i Overensstemmelse med sine Brødre, hans Ømhed overfor de svage i Troen, hans Agtelse for de Apostle, som havde været sammen med Kristus, og for Jakob, Herrens Broder, og hans Forsæt om at blive alt for alle. saavidt det stod i hans Magt uden at opofre Principper, — naar vi betænker alt dette, finder vi det mindre mærkeligt. at han lod sig forlede til at afvige fra den faste, bestemte Vej, han hidtil havde fulgt. Men i Stedet for at føre til det forønskede Maal bidrog hans Forsøg paa at hidføre en Forligelse kun til at forværre Krisen og fremskynde hans forudsagte Lidelser, og det endte med at skille ham fra hans Brødre, berøve Menigheden en af dens kraftigste Piller og bringe Sorg til de Kristnes Hjerter i alle Lande.

Den næste Dag efterkom han de Ældstes Raad. De fire Mænd, som havde aflagt Nasirærløftet (Se 4 Mos. 6. Kap.), og hvis Tid næsten var udløbet, blev af Paulus ført ind i Templet «for at melde Udløbet af Renselsesdagene, da Ofret skulde frembæres for enhver af dem». Der manglede endnu visse kostbare Renselsesofre.

[234]

De, som tilraadete Paulus at tage dette Skridt, havde ikke fuldt overvejet den store Fare, som han derved udsatte sig for. Jerusalem var paa dette Tidspunkt fyldt med Tilbedere fra mange Lande. Idet Paulus under Udførelsen af den Gjerning, han havde faaet af Gud, havde kundgjort Evangeliet for Hedningerne, havde han besøgt mange af Verdens største Byer, og han var godt kjendt af Tusinder

af dem, som nu var kommet fra fremmede Lande til Jerusalem til Højtiden. Blandt disse var der mange, som i sit Hjerte nærrede et bittert Had mod Paulus; og for ham at træde ind i Templet ved en offentlig Anledning var at sætte Livet paa Spil. I flere Dage gik han ind og ud blandt de tilbedende Skarer tilsyneladende ubemærket. Men da han forud for Udløbet af den fastsatte Tid talte med en Præst angaaende de Ofre, som skulde bringes, blev han gjenkjendt af nogle Jøder fra Asien.

Med djævelsk Raseri styrtede de sig over ham og raabte: «I israelitiske Mænd, hjælp! Dette er det Menneske, som allevegne lærer alle imod Folket og Loven og dette Sted.» Og idet Folket traadte til for at hjælpe, blev der tilføjet en ny Beskyldning: «— og tilmed har han og ført Græker ind i Templet og gjort dette hellige Sted urent.»

Efter den jødiske Lov var det forbundet med Dødsstraf for en uomskaaren at træde ind i Templet. Man havde set Paulus ude i Staden i Selskab med Trofimus, en Efeser, og man gjættede sig til, at han havde ført ham ind i Templet. Dette havde han ikke gjort; og da han selv var Jøde, var det ingen Overtrædelse af Loven, om han gik ind i Templet. Men selv om Beskyldningen var fuldstændig usandfærdig, tjente den dog til at vække Folkets Fordom. Raabet gik videre og lød gennem Temples Forgaarde, og dette hensatte de forsamlede Menneskesmasser i vildt Røre. Beretningen spredtes hurtigt over hele Jerusalem, og «den ganske Stad kom i Bevægelse, og der blev et Tilløb af Folk».

At en frafalden Israelit skulde fordriste sig til at vanhellige Templet netop paa den Tid, da Tusinder var kommet sammen fra alle Dele af Verden for at tilbede, opflammede de vildeste Lidenskaber hos Mængden. «De greb Paulus og drog ham ud af Templet, og straks blev Dørene lukkede.»

«Men der de søgte at ihjelslaa ham, kom et Budskab til Øversten for Roden, at hele Jerusalem var i Forvirring.» Claudius Lysias kjendte godt de urolige Elementer, han havde med at gjøre, og «han tog da straks Krigsfolk og Høvedsmænd og skyndte sig ned til dem; men da de saa den øverste Høvedsmand og Krigsfolket, holdt de op med at slaa Paulus». Den romerske Øverste kjendte ikke Aarsagen til Forstyrrelsen, men da han saa, at Mængdens Raseri var rettet mod Paulus, sluttede han, at han maatte være en vis ægyptisk

Oprører, som han havde hørt Tale om. og som det endun ikke var lykkedes at paagribe. Han tog ham derfor «og bød, at han skulde bindes med to Lænker, og spurgte, hvem han var, og hvad han havde gjort». Øjeblikkelig hævede mange Røster sig med høje og vrede Anklager. «Da raabte den ene det, den anden det iblandt Folket; men der han intet vist kunde forfare for Larmen, befol han at føre ham til Fæstningen. Men der han kom til Trapperne, skete det, at han maatte bæres af Stridsfolket for Trængsel af Mængden; thi der fulgte meget Folk efter og raabte: Bort med ham!»

[235]

Midt i al denne Forvirring var Apostelen rolig og behersket. Han satte sin Lid til Gud, og han vidste, at himmelske Engle var omkring ham. Han vilde nødig forlade Templet uden at have gjort et Forsøg paa at fremholde Sandheden for sine Landsmænd. Idet man vilde føre ham ind I Fæstningen, sagde han til Øversten: «Faar jeg Lov at sige et Ord til dig?» Lysias svarede: «Kan du Græsk? Er du da ikke den Ægypter, som for nogen Tid siden gjorde Oprør og førte de fire Tusinde Mordere ud i Ørkenen?» Hertil svarede Paulus: «Jeg er en Jøde, fra Tarsus, Borger af en ikke ukjendt By i Cilicien; men jeg beder dig: Giv mig Lov at tale til Folket!»

Tilladelsen blev givet, og Paulus stillede sig «paa Trappen og slog til Lyd med Haanden for Folket». Dette tiltrak sig deres Opmærksomhed, medens hans Optræden indgjød Respekt. «Men der det var blevet meget stille, raabte han til dem i det hebraiske Sprog og sagde: I Mænd, Brødre og Fædre! hør nu mit Forsvar til eder !» Ved Lyden af de velbekjendte hebraiske Ord «holdt de sig endnu mere stille», og i den almindelige Stilhed, som herskede, fortsatte han:

«Jeg er en jødisk Mand, født i Tarsus udi Cilicia, men opdragen i denne Stad, ved Gamaliels Fødder, oplært efter vor Fædrenelovs Strenghed, og jeg var nidkjær for Gud, ligesom I er alle i Dag.» Ingen kunde benægte Rigtigheden af Apostelens Udtalelse, da de Kjendsgjerninger, han henviste til, var godt kjendt af mange, som endnu opholdt sig i Jerusalem. Han talte derpaa om sin tidligere Nid-kjærhed i at forfølge de kristne Disciple endog til Døden. Han meddelte dem om sin Omvendelse og fortalte sine Tilhørere, hvorledes hans eget stolte Hjerte var blevet ledet til at høje sig for den korsfæstede Nazaræer. Dersom han havde begyndt at argumentere med sine Modstandere, vilde de haardnakket have nægtet at høre

paa ham; men Beretningen om hans Erfaringer var ledsaget af en overlævisende Kraft, som en Stund syntes at blødgjøre og smelte deres Hjerter.

Han forsøgte derpaa at vise, at det ikke var af eget Valg, han havde paabegyndt sin Virksomhed blandt Hedningerne. Han havde ønsket at virke for sit eget Folk; men i dette selvsamme Tempel havde Guds Røst lydt til ham i et himmelsk Syn og anvist ham at drage ud «til Hedningefolk langt borte».

[236] Hidtil havde Folket lyttet med stor Opmærksomhed; men da Paulus naaede Beretningen om, hvorledes han blev udvalgt som en Kristi Udsending til Hedningerne, brød deres Raseri ud paany. De var vant til at betragte sig selv som det eneste Folk, der stod i Gunst hos Herren, og var uvillige til at tilstaa de foragtede Hedninger Delagtighed i de Rettigheder, de hidtil havde betragtet som noget, der udelukkende hørte Jøderne til. Højt over Talerens Stemme lød deres Raab: «Bort af Jorden med en saadan! thi det sømmer sig ikke, at han skal leve.»

«Da de nu skreg og rev Klæderne af sig og kastede Støv op i Luften, bød den øverste Høvedsmand, at han skulde føres ind i Fæstningen, idet han sagde, at man skulde forhøre ham under Hudstrygning, for at han kunde faa vide, af hvad Aarsag de raabte saa mod ham.»

«Men der han lod ham spænde med Liner, sagde Paulus til den hosstaaende Høvedsmand: Er det eder tilladt at hudstryge en romersk Mand, og det uforhørt? Men der Høvedsmanden hørte dette, gik han til Øversten og forkyndte ham det og sagde: Se til, hvad du gjør; thi dette Menneske er en Romer. Men Øversten kom frem og sagde til ham: Sig mig, er du en Romer? Men han sagde: Ja. Og Øversten svarede: Jeg har kjøbt denne Borgerret for en stor Sum. Men Paulus svarede: Jeg er endog født dertil. Da lod de, som skulde forhørt ham, straks af fra ham. Men Øversten, der han fik at vide, at han var en Romer, frygtede endog, fordi han havde bundet ham.»

«Men da han næste Dag vilde have Vished om, hvad Jøderne havde at klage paa ham, løste han ham og bød, at Ypperstepræsterne og hele Raadet skulde komme sammen. Og han førte Paulus ned og stillede ham frem for dem.»

Apostelen skulde nu stilles for den samme Domstol, som han før sin Omvendelse selv havde været Medlem af. Staaende foran

de jødiske Øverster var hans Optræden behersket, og hans Ansigt vidnede om Kristi Fred. «Da saa Paulus fast paa Raadet og sagde: Brødre! med al god Samvittighed har jeg ført mit Levned for Gud indtil denne Dag.» Ved disse Ord optændtes atter deres Vrede, og «Ypperstepræsten Ananias bød da dem, som stod der, at slaa ham paa Munden». Ved dette umenneskelige Paabud udbrød Paulus: «Gud skal slaa dig, du kalkede Væg! du sidder for at dømmе mig efter Loven, og tvært imod Loven befaler du, at jeg skal slaes.» «Men de, som stod hos, sagde: Skjælder du Guds Ypperstepræst?» Med sin sædvanlige Høflighed svarede Paulus: «Jeg vidste ikke, Brødre, at det var Ypperstepræsten; der staar jo skrevet: Mod en Høvding blandt dit Folk skal du ikke bruge Ukvemsord.»

«Da nu Paulus vidste, at den ene Del af dem var Sadducæere og den anden Del Farisæere, raabte han i Raadet: Brødre! jeg er en Farisæer, Søn af Farisæere; det er for Haab og for de dødes Opstandelse, at jeg staar her for Retten.»

«Men der han dette havde sagt, opkom der Strid imellem Farisæerne og Sadducæerne, og Forsamlingen blev splidagtig. Thi Sadducæerne siger, at der er ingen Opstandelse, ej heller Engle, ej heller Aand; men Farisæerne antager begge Dele.» De to Partier begyndte at strides indbyrdes, og saaledes blev de svækket i sin Modstand mod Paulus. «De skriftkloge og Farisæernes Parti stod op, stred hardt og sagde: Vi finder intet ondt hos dette Menneske; men dersom en Aand eller en Engel har talet til ham, da lad os ikke stride mod Gud.» [237]

I den Forvirring, som fulgte, søgte Sadducæerne at faa Tag i Apostelen. for at de kunde aflive ham, og Farisæerne søgte ivrigt at beskytte ham. «Da Striden blev heftig, frygtede Øversten, at Paulus skulde sønderslides af dem. og beføl Krigsfolket at gaa ned og rive ham ud fra dem og at føre ham i Fæstningen.»

Da Paulus senere tænkte over de prøvende Erfaringer, han havde gennemgaaet den Dag. begyndte han at frygte for, at hans Handlemaade ikke skulde have været behagelig for Gud. Kunde det være muligt, at han alligevel havde begaaet en Fejl ved at besøge Jerusalem? Havde hans stærke Ønske om at være i Overensstemmelse med Brødrene ført til dette ulykkelige Resultat ?

Den Stilling, Jøderne som Guds Folk indtog overfor en vantro Verden, paaførte Apostelen stor Sorg. Hvorledes vilde de hedenske

Øvrighedspersoner betragte dem — disse Mennesker, som jo udgav sig for at tilbede Jehova og beklæde hellige Stillinger, men som alligevel hengav sig til blind, utøjlet Vrede og søgte at ødelægge endog sine Brødre, som vovede at have andre religiøse Anskuelse end dem, og som forvandlede sit højeste Raad til en Skueplads for Strid og vild Forvirring? Paulus følte, at hans Guds Navn var blevet vanæret i Hedningernes Øjne.

Og nu var han i Fængsel, og han vidste, at hans Fiender i sit ubeherskede Had vilde ty til et hvilket som helst Middel for at faa ham aflivet. Kunde det være Tilfældet, at hans Arbejde for Menighederne var til Ende, og at glubende Ulve nu skulde indtræde i Hjorden? Kristi Sag laa Paulus meget paa Hjerte, og med stor Ængstelse tænkte han paa de Farer, som truede de spredte Menigheder, udsatte som de jo var for Forfølgelse af netop saadanne Mænd, som han havde truffet i det jødiske Raad. I sin Nød og Modløshed hengav han sig til Graad og Bøn.

I denne mørke Stund glemte Herren ikke sin Tjener. Han havde beskyttet ham fra den morderiske Skare i Tempelgaarden ; han havde været med ham i det jødiske Raad; han var med ham i Fæstningen, og han aabenbarede sig for sit trofaste Vidne som Svar paa hans inderlige Bønner om Vejledning. «Natten derefter stod Herren for ham og sagde; Vær frimodig, Paulus; thi ligesom du har vidnet om mig i Jerusalem, saaledes bør dig og at vidne i Rom.»

Paulus havde længe haft i Sinde at besøge Rom. Han nærede et stærkt Ønske om at vidne for Kristus i denne Stad; men han havde den Opfattelse, at hans Forsætter var blevet kuldkastet ved Jødernes Had. Lidet anede han selv nu, at det var som Fange, han skulde rejse dertil.

[238] Medens Herren opmuntrede sin Tjener, lagde Apostelens Fiender ivrig Planer om at ødelægge ham. «Men der det var blevet Dag, slog nogle af Jøderne sig sammen og lovede hverandre under Forbandelser, at de vilde hverken æde eller drikke, før de havde slaget Paulus ihjel. Men der var flere end 40. som havde gjort denne Sammensværgelse.» Her var en Faste af den Slags, som Herren ved Profeten Esaias havde fordømt — en Faste «til Kiv og Trætte, og til at slaa med Ugudeligheds Næve». Es. 58: 4.

De sammensvorne «gik til de Ypperstepræster og de Ældste og sagde: Vi har under Forbandelser svoret, ikke at smage noget, førend

vi har slaget Paulus ihjel. Saa giv nu I tilligemed Raadet tilkjende, at han i Morgen fører ham ned til eder, som om I vilde nøjere forfare om ham; men vi er rede til at ombringe ham, førend han kommer for eder».

I Stedet for at irettesætte dem for denne grusomme Plan gik Yp-perstestærterne og de Øverste begjærligt med paa den. Paulus havde talt Sandhed, da han sammenlignede Ananias med en kalket Væg.

Men Gud greb ind for at frelse sin Tjeners Liv. Da Paulus's Søstersøn fik høre om Snigmordernes hemmelige Raad, gik han «ind i Fæstningen og forkyndte Paulus det. Men Paulus kaldte en af Høvedsmændene til sig og sagde: Før dette unge Menneske hen til Øversten; thi han har noget at forkynde ham. Da tog han ham og førte ham til Øversten og sagde: Den fangne Paulus kaldte mig og bad mig føre dette unge Menneske til dig, da han har noget at sige dig».

Claudius Lysias modtog den unge Mand venligt, tog ham til Side og spurgte: «Hvad er det, som du har at forkynde mig?» Den unge Mand svarede: «Jøderne er komne overens om at bede dig, at du i Morgen vil føre Paulus for Raadet, som om det vilde faa nøjere Rede paa hans Sag; du maa da ikke lade dig overtale af dem; thi mere end 40 Mænd af dem ligger paa Lur efter ham, og de har forbandet sig paa, at de hverken vil æde eller drikke, før de har dræbt ham, og nu holder de sig færdige og venter paa, at du skal love det.»

«Den øverste Høvedsmand lod da den unge Mand gaa og bød ham: Du maa ikke sige til nogen, at du har kundgjort mig dette.»

Lysias besluttede straks at flytte Paulus ud af sit Distrikt og hen til Landshøvdingen Felix. Som et Folk befandt Jøderne sig i Bevægelse og Uro, og Oprør fandt hyppig Sted. At lade Apostelen vedblive at opholde sig i Jerusalem kunde faa farlige Følger for Staden og endog for Øversten selv. Han kaldte derfor til sig «to af Høvedsmændene og sagde: Hold to Hundrede Stridsmænd rede, at de kan drage til Cæsarea, og 70 Ryttere og to Hundrede Skytter fra den tredje Time af Natten; og at de skal have Lastdyr til Stede at sætte Paulus paa, og føre ham sikkert til Landshøvdingen Felix».

Der maatte ingen Forhaling ske med at faa Paulus sendt bort. «Da tog Stridsmændene Paulus, eftersom det dem var befalet, og førte ham om Natten til Antipatris.» Derfra rejste Rytterne videre med

Fangen til Cæsarea, medens de fire Hundrede Stridsmænd vendte tilbage til Jerusalem.

Anføreren for den Afdeling, der fulgte Paulus. overleverede Fangen til Felix og overbragte ham ogsaa et Brev, som Øversten havde betroet ham:

«Claudius Lysias hilser den mægtige Landshøvding Felix. Denne Mand havde Jøderne grebet og vilde have ihjelslaget ham; men jeg kom til med Krigsfolket og udfriede ham. da jeg erfarede, at han var en Romer. Men der jeg vilde vide Sagen, hvorfor de beskyldte ham. førte jeg ham for deres Raad, og fandt ham beskyldt for nogle Spørgsmaal af deres Lov, men uden nogen Beskyldning, som fortjente Død eller Fængsel. Men som jeg fik Underretning om, at der skulde være et hemmeligt Anslag af Jøderne imod Manden, har jeg straks sendt ham til dig og befalet Anklagerne at fremføre for dig. hvad de har imod ham. Far vel.»

Efter at have læst Skrivelsen spurgte Felix, i hvilken Provins Fangen hørte hjemme, og efter at være blevet underrettet om, at han var fra Cilicien, sagde han: «Jeg skal tage dig i Forhør, naar dine Anklagere kommer. Og han bød. at han skulde holdes i Varetægt i Herodes's Borg.»

Dette var ikke første Gang, at en Guds Tjener havde fundet et Tilflugtssted blandt Hedningerne for Guds Folks Had. I sit Raseri mod Paulus havde Jøderne føjet en ny Forbrydelse til det triste Synderegister, som kjendetegnede dette Folks Historie. De havde forhærdet sit Hjerte endnu mere imod Sandheden og end yderligere beseglet sin Dom.

Faa Mennesker fatter den fulde Betydning af de Ord, som Kristus udtalte, da han i Synagogen i Nazareth erklærede sig for at være den Salvede. Han sagde, at hans Mission var at trøste, velsigne og frelse de sørgende og de syndige, og da han saa det Hovmod og den Vantro, som beherskede hans Tilhørere, mindede han dem derpaa om, at Gud i Fortiden havde vendt sig bort fra sit udvalgte Folk paa Grund af deres Vantro og Oprør og havde aabenbaret sig for dem i de hedenske Lande, som ikke havde forkastet Himlens Lys. Enken i Sarepta og Syreren Naaman havde efterlevet alt det Lys, de havde, og derfor blev de regnet for at være mere retfærdige end Guds udvalgte Folk, som havde forladt Herren og opofret Principper af Hensyn til Bekvemmelighed og verdslig Ære.

Kristus fortalte Jøderne i Nazareth en frygtelig Sandhed, da han erklærede, at blandt det frafaldne Israel var det ikke trygt for det trofaste Guds Sendebud at være. De vilde ikke kjendes ved hans Værd eller vurdere hans Arbejde. Medens de ledende blandt Jøderne bekjendte sig til at nære stor Nidkjerhed for Guds Ære og Israels Vel, var de i Virkeligheden Fiender af begge Dele. Ved Ord og Eksempel førte de Folket længere og længere bort fra Lydighed mod Gud — førte dem derhen hvor Gud ikke kunde være deres Værn paa Nødens Dag. [240]

Frelserens irettesættende Ord til Folket i Nazareth var i Paulus's Tilfælde ikke anvendelige paa Jøderne alene, men ogsaa paa Apostelens egne Brødre i Troen. Dersom de ledende i Ménigheden havde givet fuldstændig Afkald paa sine bitre Følelser mod Apostelen og taget imod ham som en, der af Gud særlig var kaldet til at bringe Evangeliet til Hedningerne, vilde Herren have sparet ham for dem Gud havde ikke bestemt, at Paulus's Virksomhed saa snart skulde afbrydes; men han gjorde ikke et Mirakel for at modvirke den Række af Omstændigheder, som de ledendes Handlemaade i Menigheden i Jerusalem havde givet Stødet til.

Den samme Aand bringer endnu de samme Følger. Undladelsen af at paaskjønne og udnytte Guds naadige Foranstaltninger har berøvet Menigheden mange Velsignelser. Hvor ofte vilde ikke Herren have forlænget en eller anden trofast Guds Tjeners Virksomhed, dersom hans Arbejde var blevet paaskjønnet! Men dersom Menigheden tillader Sjælefienden at forvirre Forstanden, saa at de mistyder Kristi Tjeners Ord og Handlinger og fremstiller dem i et urigtigt Lys, og dersom de stiller sig i hans Vej og hindrer hans Virksomhed, borttager Herren undertiden fra dem den Velsignelse, som han gav.

Ved sine Redskaber arbejder Satan stadig paa at svække og ødelægge dem, som Gud har udvalgt til at udføre et stort og godt Arbejde. De er maaske villige til at opofre endog Livet for at fremme Kristi Sag; men alligevel vil den store Forfører søge at indgyde i Brødrenes Sind Tvivl angaaende dem, som, hvis den næres, vil undergrave Tilliden til deres Oprigtighed og saaledes svække dem i deres Virksomhed. Altfor ofte lykkes det ham ved Hjælp af deres egne Brødre at paaføre dem saadan Hjertesorg, at Gud i sin Naade griber ind og giver sine forfulgte Tjenere Hvile. Naar Hænderne er foldet over det ubevægelige Bryst, og den Stemme, som talte til Advarsel og

Opmuntring, er taus. da vil de forhædede maaske vaagne op og komme til at se og vurdere de Velsignelser, som de har kastet fra sig. Vedkommende vil ved sin Død maaske udrette det, som de ikke

[241] formaaede at udrette ved sit Liv.

Kapitel 39—Forhøret i Cæsarea.

FEM Dage efter Paulus's Ankomst til Cæsarea kom hans Anklagere fra Jerusalem, ledsaget af Tertullus, en Taler, hvis Bistand de havde sikret sig. Sagen kom straks op til Behandling. Paulus blev ført frem for Forsamlingen, og Tertullus begyndte «at anklage ham». Gaaende ud fra at Smiger vilde have større Indflydelse over den romerske Landshøvding end ligefremme Udtalelser, der stemte overens med Sandhed og Ret. begyndte den listige Taler sit Indlæg med at rose Felix: «At vi ved dig nyder megen Fred, og at mange gode Foranstaltninger gjøres for dette Folk ved din Forsorg, mægtigste Felix! det erkjender vi altid og alle Vegne med al Taksigelse.»

Tertullus nedlod sig her til at fremkomme med en aabenbar Usandhed; thi Felix var en lav, foragtelig Karakter. Det var blevet sagt om ham, at «i Udøvelsen af allehaande Last og Grusomhed øvede han en Konges Magt med en Slaves Sindelag». (Tacitus: History,» 5. Kap., Par. 9.). De, som hørte Tertullus. vidste, at hans smigrende Ord var usandfærdige; men deres Ønske om at hidføre Apostelen Fordømmelse var stærkere end deres Kjærlighed til Sandheden.

I sin Tale beskyldte Tertullus Apostelen for Forbrydelser, som, hvis de kunde bevises, vilde have resulteret i hans Domfældelse for Højforræderi imod Staten. «Vi har nemlig.» erklærede Taleren, «befundet denne Mand at være en Pest og at vække Oprør iblandt alle Jøder, som er over hele Verden, samt at være Formand for de Nazaræers Sekt. hvilken endog har forsøgt at vanhellige Templet.» Tertullus udtalte derpaa. at Lysias, som havde Befaling over Garnisonen i Jerusalem, havde taget Paulus fra Jøderne med Vold, da de var i Færd med at dømme ham efter sin Kirkelov, og saaledes tvunget dem til at føre Sagen frem for Felix. Denne Udtalelse blev gjort i den Hensigt at udvirke, at Paulus blev overleveret til den jødiske Ret. Alle Beskyldningerne støttedes kraftigt af de tilstedeværende Jøder, som ikke gjorde noget Forsøg paa at skjule det Had, de nærrede mod Fangen.

[242]

Felix var tilstrækkelig skarpsindig til at læse Anklagernes Sindlag og Karakter. Han vidste, af hvilken Bevæggrund de havde smigret ham, og han saa ogsaa, at de ikke havde formaaet at bevise sine Anklager mod Paulus. Han vendte sig nu til den anklagede og gjorde Tegn til ham, at han skulde tale til sit Forsvar. Paulus spildte ingen Ord paa Komplimenter, men udtalte blot, at han med saa meget større Glæde kunde forsvare sig for Felix, som denne saa længe havde været Dommer og derfor havde et saa indgaaende Kjendskab til Jødernes Love og Skikke. Under Henvi-
sing til de Beskyldninger, som blev fremført imod ham, paaviste han klart, at ikke en eneste af dem var sandfærdig. Han erklærede, at han ikke havde afstedkommet Forstyrrelse i nogen Del af Jerusalem, ej heller havde han vanhelliget Helligdommen. «Hverken i Templet,» sagde han, «har de fundet mig i Ordveksel med nogen, eller at gjøre Oprør blandt Folket, ei heller i Synagogerne, ej heller i Staden. De kan ej heller bevise det, som de nu anklager mig for.»

Samtidig med at han indrømmede, at «efter den Lærevej, hvilken de kalde en Sekt», havde han tilhædet sine Fædres Gud, saa paastod han, at han altid havde troet «alt det, som er skrevet i Loven og Profeterne», og at han i Overensstemmelse med Skriftens tydelige Lære hyldede Troen paa de døde Opstandelse. Han erklærede videre, at del ledende Maal i hans Liv var «altid at have en uskadt Samvittighed for Gud og Mennesker».

Paa en ærlig og ligefrem Maade omtalte han Hensigten med sit Besøg i Jerusalem, og hvorledes det var gaaet til, at han blev fængslet og kom i Forhør: «Efter mange Aars Forløb kom jeg for at bringe Almisser til mit Folk og Ofringer. Herved fandt nogle Jøder fra Asien mig, der jeg blev rensat i Templet uden Opløb og uden Larm. Disse burde være til Stede for dig og klage, om de har noget imod mig. Eller lad disse selv sige, om de har fundet nogen Uret hos mig, da jeg stod for Raadet, uden det maa være dette ene Ord, som jeg raabte, der jeg stod iblandt dem: Jeg dømmes i Dag af eder for de døde Opstandelse.»

Apostelen talte med Alvor og aabenbar Oprigtighed, og hans Ord var overbevisende. I sit Brev til Felix havde Claudius Lysias baaret et lignende Vidnesbyrd angaaende Paulus's Vandel. Felix havde desuden selv en bedre Forstaaelse af den jødiske Religion, end mange tænkle. Apostelens tydelige Udtalelser om de foreliggende

Kjendsgjerninger satte Felix i Stand til endnu tydeligere at forstaa de Bevæggrunde, som beherskede Jøderne i deres Forsøg paa at faa Paulus domfældt for Oprør og Forræderi. Landshøvdingen kunde ikke efterkomme deres Ønske om at fælde en uretfærdig Dom over en romersk Borger, ej heller kunde han overlade ham til dem for at blive aflivet uden efter et lovligt Forhør. Men Felix kjendte selv ingen højere Bevæggrund end egne Interesser og var behersket af Lysten til Ros og Ønsket om Forfremmelse. Frygten for at støde Jøderne atholdt ham fra at vise fuld Retfærdighed mod en Mand, som han vidste var uskyldig. Han besluttede derfor at udsætte Forhøret, indtil Lysias kunde komme til Stede, idet han sagde: «Naar Øversten Lysias kommer ned. vil jeg paakjende eders Sag.»

Apostelen vedblev at være Fange, men Felix befalede Høvedsmanden, som havde Paulus i Varetægt, at «tilstaa ham Bekvemmelighed, og ikke forbyde nogen af hans egne at gaa ham til Haande eller at komme til ham».

Ikke længe derefter sendte Felix og hans Hustru Drusilla Bud efter Paulus. for at de i en privat Samtale kunde høre ham «om Troen paa Kristus». De var villige til, ja endog begjærlige efter at høre disse nye Sandheder — Sandheder, som de maaske aldrig mere vilde faa at høre, og som, om de blev forkastet, vilde blive et hastigt Vidne imod dem paa den yderste Dag.

[243]

Paulus betragtede dette som en Anledning, Gud havde givet ham, og udnyttede den med Troskab. Han vidste, at han stod overfor en Mand, som havde Magt til at tage hans Liv eller at sætte ham i Frihed; men alligevel anvendte han ikke Ros eller Smiger i sin Tale til Felix og Drusilla. Han vidste, at hans Ord vilde blive dem enten en Livets eller en Dødens Lugt, og forglemmende alle egennyttige Hensyn søgte han at vække dem til Forstaaelse af den Fare, der truede dem.

Apostelen forstod, at Evangeliet havde Krav til alle, som maatte høre hans Ord. og at de engang vilde komme til at staa enten blandt de rene og hellige omkring den store hvide Trone eller blandt dem, til hvem Kristus vilde sige: « Vig bort fra mig, I, som befletter eder paa Uret!» Matt. 7: 23. Han vidste, at han maatte møde enhver af sine Tilhørere for den himmelske Domstol, og at han der maatte affægge Regnskab ikke blot for alt, hvad han havde sagt og gjort,

men for de Bevæggrunde og den Aand, som havde ledsaget hans Ord og hans Handlinger.

Saa voldsom og grusom havde Felix været i sine Handlinger, at kun faa nogensinde før havde vovet endog blot at antyde for ham. at hans Karakter og Vandel ikke var ulastelig. Men Paulus havde ingen Frygt for Mennesker. Han talte tydeligt om sin Tro paa Kristus og om Grundene for denne Tro og kom saaledes til at dvæle særskilt ved de Dyder, som er af Vigtighed i den kristelige Karakter, men som det stolte Par, han nu stod overfor, var saa sørgeligt blottet for.

Han fremholdt for Felix og Drusilla Guds Karakter — hans Retfærdighed og Retvished og hans Lovs Natur. Han paaviste klart, at det er Menneskets Pligt at leve et ædrueligt, afholdende Liv. beherske Lidenskaberne med Fornuftens Tøjler, vandre i Overensstemmelse med Guds Lov og bevare de legemlige og aandelige Kræfter i sund Tilstand. Han fremholdt, at der visselig vil oprinde en Dom medag, da alle vil faa Løn efter de Gjerninger, som er sket ved Legemet. og da det klart vil vise sig. at Rigdom. Stilling eller Rang ikke evner at skaffe Menneskene Gunst hos Herren eller at befri dem for Syndens Følger. Han viste, at det nærværende Liv er Menneskenes Anledning til at berede sig for det tilkommende Liv. Dersom de forsømte de Anledninger, de nu havde, vilde de lide evig Fortabelse; der vilde ikke blive givet dem en ny Prøvetid.

[244] Paulus dvælede særlig ved Guds Lovs vidtrækkende Fordringer. Han paaviste. at den strækker sig til Menneskehjertets dybeste Afkrog og kaster et Væld af Lys over det, som er blevet skjult for Menneskenes Blik og Kundskab. Hvad Hænderne kan gjøre, eller Tungen udtale, — hvad det udvortes Liv aabenbarcr. — er kun en ufuldkommen Fremstilling af Menneskets moralske Karakter. Loven ransager et Menneskes Tanker, Bevæggrunde og Forsætter. De syndige Lidenskaber, der er skjult for det menneskelige Øje, den Misundelse, det Had, den Begjærlighed og Ærgjerrighed, de onde Handlinger, hvorpaa der grundes i Sjælens lønlige Dyb, men som aldrig bliver til Virkelighed af Mangel paa Anledning — alt saadant fordømmes i Guds Lov.

Paulus søgte at lede sine Tilhøreres Sind hen til det store Syndoffer. Han pegte paa de Ofre, som var Skyggerne af tilkommende Goder, og fremstillede derpaa Kristus som Modbilledet til alle disse Ceremonier — den Virkelighed, de pegte fremad til som den enes-

te Kilde til Liv og Haab for faldne Mennesker. De hellige Mænd fordum blev frelste ved Tro paa Kristi Blod. Naar de betragtede Offerdyrets Dødskamp, skuede de hen over Tidernes Svælg til det Guds Lam, som skulde bære Verdens Synd.

Gud har et berettiget Krav paa alle sine Skabningers Kjærlighed og Lydighed. I sin Lov har han givet dem en fuldkommen Maalestok for hvad Ret er. Men mange glemmer sin Skaber og foretrækker at gaa sine egne Veje i Stedet for at følge hans Vilje. Den Kjærlighed, der er saa høj som Himlen og saa vidtrækkende som Verdensaltet, møder de med Fiendskab. Gud kan ikke slaa af paa sin Lovs Fordringer af Hensyn til ugudelige Mennesker, ej heller kan Mennesket i sin egen Kraft efterkomme Lovens Fordringer. Kun ved Troen paa Kristus kan Synderen blive rensset for sin Syndeskyld og sættes i Stand til at vise Lydighed mod Skaberens Lov.

Saaledes forfægtede den fangne Paulus den guddommelige Lovs Fordringer baade paa Jøder og Hedninger og fremholdt Jesus, den foragtede Nazaræer, som Guds Søn, Verdens Gjensløser.

Den fyrstelige Jødinde forstod godt den Lovs hellige Karakter, som hun saa skammeligt havde overtraadt; men hendes Fordom mod Manden fra Golgatha forhærdede hendes Hjerte mod Livets Ord Felix derimod havde aldrig før hørt Sandheden; og idet Guds Aand bragte Overbevisning til hans Sjæl, blev han dybt paavirket. Samvittigheden, der nu vaagnede, lod sin Stemme høre, og Felix følte, at Apostelens Ord var sande. I Tanken gjennemgik han sin syndige Fortid. De lønlige Ting i hans tidligere Liv med dets Udsvævelser og Blodsudgydelser og hans triste Livsregister i de senere Aar traadte frem for ham med en frygtelig Klarhed. Han saa sig selv som et tøjlesløst, grusomt, rovbegjærligt Menneske. Aldrig før havde Sandheden saaledes trængt ind i hans Hjerte. Aldrig før havde hans Sjæl været saa fyldt med Rædsel. Tanken om at alt det skjulte i hans forbryderske Løbebane laa aabent og udspændt for Guds Øjne, og at han vilde blive dømt efter sine Gjerninger, bragte ham til at bæve af Forfærdelse.

Men i Stedet for at lade Overbevisningen føre ham til Omvendelse søgte han at skille sig af med disse ubehagelige Tanker. Samtalen med Paulus blev brat afbrudt. «Gaa bort for denne Gang!» sagde han; «naar jeg faar god Tid. vil jeg kalde dig til mig igjen.»

[245]

Hvor vidt forskjellig var ikke Felix' Optræden fra Fangevogterens i Filippi! Herrens Tjenere blev ført frem for Fangevogteren i Lænker, ligesom Paulus blev ført frem for Felix. Beviserne paa, at de støttedes af en guddommelig Kraft, deres Lovsange under Lidelse og Vanære, deres Frygtløshed, da Jorden rystedes af Jordskjælv, og den kristelige Villighed til at tilgive, som de lagde for Dagen, overbeviste Fangevogterens Hjerter, og med Glæde bekjendte han sine Synder og fik Tilgivelse. Felix bævede, men han omvendte sig ikke. Fangevogteren annammede med Glæde Guds Aand i sit Hjerter og i sit Hjem; Felix bød den guddommelige Udsending gaa bort. Den ene valgte at blive et Guds Barn, en Arving til Himlen; den anden valgte sin Lod med dem, der gjør Uret.

I to Aar blev der intet yderligere foretaget mod Paulus; men han vedblev dog at være Fange. Felix besøgte ham gjentagne Gange og hørte opmærksomt paa hans Ord. Men den virkelige Bevæggrund til denne tilsyneladende Venlighed var Ønsket om Vinding, og han lod ham forstaa, at ved at betale en stor Sum Penge kunde Paulus opnaa Frihed. Apostelen var imidlertid en altfor ædel Person til at ville skaffe sig Frihed ved Bestikkelse. Han havde ikke gjort sig skyldig i nogen Forbrydelse, og han kunde ikke nedlade sig til at begaa en Uret for at blive fri. Derhos var han selv for fattig til at betale en saadan Løsesum, selv om han havde været villig dertil; og han vilde ikke paa egne Vegne gjøre Krav paa sine Tilhængeres Sympati og Godgjørenhed. Han følte ogsaa, at han var i Guds Haand, og han vilde ikke indvirke forstyrrende paa Guds Forsæt med ham.

Felix blev tilsidst kaldet til Rom paa Grund af store Forurettelser, som var begaaet mod Jøderne. Før han i Overensstemmelse med denne Opfordring forlod Cæsarea, mente han at ville «fortjene Tak af Jøderne» ved at lade Paulus blive i Fængslet. Men Felix' Forsøg paa at gjenvinde Jødernes Tillid lykkedes ikke. Han blev i Vanære afsat fra sit Embede, og Porsius Festus blev udnævnt til hans Efterfølger, med Cæsarea som sin Residens.

En Lysstraale fra Himlen havde skinnet paa Felix, da Paulus talte til ham om Retfærdighed og Afhold og den tilkommende Dom. Dette var hans himmelsendte Anledning til at se og forsage sine Synder. Men han sagde til Guds Sendebud; «Gaa bort for denne Gang! Naar jeg faar god Tid, vil jeg kalde dig til mig igjen.» Han

havde kastet Vrag paa det sidste Tilbud om Naade. Aldrig mere skulde han modtage et Kald fra Gud.

[246]

Kapitel 40—Paulus appellerer til Kejseren.

«DA nu Festus havde tiltraadt Landshøvding-Embedet, drog han tre Dage derefter op til Jerusalem fra Cæsarea. Ypperstepræsternes og Jødernes første Mænd førte da Klage hos ham mod Paulus og kom frem med en Bøn til ham, idet de med ondt i Sinde mod Paulus udbad sig den Naade, at han vilde lade ham hente til Jerusalem.» Da de fremkom med dette Forlangende, havde de i Sinde at ligge paa Lur efter Paulus paa Vejen til Jerusalem og slaa ham ihjel. Men Festus havde høje Begreber om det Ansvar, hans Stilling paaførte ham, og afslog høfligt at sende Bud efter Paulus. Han svarede, at «det ikke er de Romeres Skik, af Gunst at opofre noget Menneske til Undergang, førend den anklagede har Anklagerne personlig til Stede, og faar Lejlighed til at forsvare sig imod Beskyldningen». Ap. Gj. 25: 16. Han udtalte, «at han selv vilde snart drage derned» til Cæsarea. «Hvilke nu iblandt eder, . . . der har Kyndighed. dem lader drage ned med; er der da noget imod denne Mand, da anklage de ham.»

Dette var ikke, hvad Jøderne ønskede. De havde ikke glemt det Nederlag, de sidst led i Cæsarea. I Modsætning til Apostelens besindige Optræden og kraftige Argumenter vilde deres egen Hædfuldhed og ugrundede Anklager fremtræde i det slettest mulige Lys. De bad atter om, at Paulus maatte blive ført til Jerusalem til Forhør ; men Festus fastholdt sin Beslutning om at underkaste Paulus et lov-mæssigt Forhør i Cæsarea. I sit Forsyn ledede Gud Festus til at tage en saadan Beslutning, for at Apostelens Liv kunde blive forlænget.

Da de jødiske Ledere saa, at deres Planer var tilintetgjort, gjorde de Øjeblikkelig Forberedelse til at vidne imod Paulus for Statholderens Domstol. Da Festus efter nogle Dages Ophold i Jerusalem kom tilbage til Cæsarea, satte han sig den næste Dag «paa sin Domstol og bød, at Paulus skulde føres frem». «De Jøder, som var kommen fra Jerusalem,» stillede «sig rundt omkring ham og førte mange svære Klager imod ham; men de var ikke i Stand til at bevise dem». Da de denne Gang ingen Sagfører havde, fremlagde Jøderne selv

sine Klager. Efterhaanden som Forhøret skred frem, paaviste den anklagede med Besindighed og Alvor klart, at deres Paastande var falske.

Festus indsaa, at den Sag, Striden her drejede sig om, ene og alene vedrørte jødiske Lærdomme, og at der i Virkeligheden intet var i disse Beskyldninger, som gjorde ham skyldig til Døden eller endog blot til Fængsel, selv om de kunde bevises. Han forstod imidlertid klart, hvilken Storm af Forbitrelse det vilde fremkalde, dersom Paulus ikke blev dømt eller overleveret i deres Hænder. Festus, «som vide fortjene Tak af Jøderne», vendte sig derfor til Paulus og spurgte, om han var villig til at rejse til Jerusalem under hans Beskyttelse for at blive forhørt for det jødiske Raad.

[247]

Apostelen vidste, at han ikke kunde vente Retfærdighed af de Mennesker, der ved sine Synder paaførte sig Guds Vrede. Han vidste, at han ligesom Profeten Elias vilde være mere sikker blandt Hedningerne end blandt dem, som havde forkastet Lyset fra Himlen og forhærdet sit Hjerte imod Evangeliet. Han var træt af Strid, og hans virksomme Aand kunde kun daarligt udholde disse gjentagne Forhalinger og den trættende Uvished, som hans Forhør og Ophold i Fængslet paaførte ham. Han besluttede derfor at gjøre Brug af sin Ret til som romersk Borger at appellere til Kejseren.

Som Svar paa Statholderens Spørgsmaal svarede Paulus: «Jeg staar for Kejserens Domstol, og der er det min Ret at dømmes. Mod Jøderne har jeg ingen Uret gjort, som ogsaa du godt ved. Har jeg Uret, og har jeg gjort noget, som fortjener Døden, da beder jeg mig ikke fri for at dø; men er der ikke noget i det, hvorfor disse fører Klagemaal imod mig, da kan ingen overgive mig til dem bare for at gjøre dem tillags; jeg indanker min Sag for Kejseren.»

Festus vidste intet om Jødernes Sammensværgelse for at myrde Paulus, og han blev forbauset over denne Indankelse af Sagen for Kejseren. Hen Apostelens Udtalelse bragte Retsforhandlingerne til en Afslutning. «Da talede Festus med Raadet og svarede: Du har indskudt dig for Kejseren; du skal rejse til Kejseren.»

Saaledes skete det endnu engang, at en Guds Tjener paa Grund af et Had, der skyldtes religiøs Forblindelse og Egenretfærdighed, blev drevet til at søge Beskyttelse hos Hedninger. Det var dette samme Had, der tvang Profeten Elias til at søge Ly hos Enken i Sarepta, og som tvang Evangeliets Forkyndere til at vende sig fra Jøderne for at

forkynde sit Budskab for Hedningerne. Og dette Had maa Guds Folk endnu i vor Tid møde. Iblandt mange af dem, som bekjender sig til at være Kristi Efterfølgere, findes den samme Stolthed og Egenkjærlighed, det samme Formvæsen og den samme Undertrykkelsesaand, som havde en saa fremtrædende Plads i Jødernes Hjerter. I den Tid, som ligger foran os, vil Mænd, som paastaar sig at være Kristi Repræsentanter, handle paa en lignende Maade, som Præsterne og de Øverste handlede mod Kristus og hans Apostle. I den store Krise, som de snart maa gjennemgaa, vil Guds trofaste Tjenere møde den samme Hjertets Haardhed, den samme grusomme Haardnakkethed, det samme ubøjelige Had.

[248] Alle de, som i denne onde Tid uden Frygt vil tjene Gud i Overensstemmelse med Samvittighedens Forskrifter, vil behøve Mod Fasthed og Kjendskab til Gud og hans Ord; thi de, som udviser Troskab mod Gud, vil blive forfulgt, deres Bevæggrunde vil blive mod- sagt, deres bedste Bestræbelser mistydet og deres Navne foragtet. Satan vil virke med al sin forførende Magt for at paavirke Hjertet og omtaage Forstanden for at give det onde Udseende af godt og det gode Udseende af ondt. Jo stærkere og renere Guds Folks Tro er, og jo fastere de er i sit Forsæt om at lyde ham, desto større Kraft vil Satan anvende for at vække Had imod dem hos saadanne, som medens de paastaar sig at være retfærdige, træder Guds Lov under Fødder. At under saadanne Forhold fastholde den Tro, som engang blev overgivet de hellige, vil kræve den mest urokkelige Tillid og det mest heltemodige Forsæt.

[249] Gud ønsker, at hans Folk skal berede sig for den nær forestaaende Krise. Alle maa møde den, enten de er forberedte eller uforberedte, og kun de, som har skikket sit Liv efter den guddommelige Maalestok, vil staa fast i hin Fristelsens og Prøvelsens Tid. Naar jordiske Herskere forener sig med ledende Mænd paa det religiøse Omraade for at øve Tvang i Samvittighedsspørgsmaal, da vil det vise sig, hvem der i Sandhed frygter og tjener Gud. Naar Mørket er størst, vil den kristelige Karakters Lys skinne klarest. Naar alt andet, som man har sat sin Lid til, slaar fejl, da vil det vise sig, hvem der har en fast Tillid til Herren. Og medens Sandhedens Fiender paa alle Kanter vaager over Herrens Tjenere til det onde, vil Gud vaage over dem til det gode. Han vil være for dem som Skyggen af en vældig Klippe i et vansmægtende Land.

Kapitel 41—«Der mangler lidet I, at du overtaler mig.»

PAULUS havde appelleret sin Sag til Kejseren. og Festus kunde ikke andet end sende ham til Rom. Der hengik imidlertid nogen Tid. før han fandt et passende Skib, og da andre Fanger skulde sendes samtidig, forarsagede Undersøgelsen af disses Sag ogsaa nogen Forhaling. Dette gav Paulus Anledning til at fremlægge Grundene for sin Tro for de ledende Mænd i Cæsarea og tillige for Kong Agrippa II. den sidste af Slægten Herodes.

«Men der nogle Dage var forløbne, kom Kong Agrippa og Berenice til Cæsarea, at hilse Festus. Og da de opholdt sig der mange Dage, forelagde Festus Kongen Paulus's Sag, sigende: Her er en Mand, efterladt bunden af Felix, imod hvilken de Ypperstepræster og de Ældste af Jøderne mødte, der jeg var i Jerusalem, og begjærede Straf over ham.» Han nævnte de Omstændigheder, som havde ført til, at Fangen indankede sin Sag for Kejseren. Han fortalte om det Forhør, der nylig var afholdt hos ham over Paulus, og sagde, at Jøderne ikke havde bragt nogen Anklage imod Paulus af den Slags, som han havde ventet, men at det kun drejede sig om «nogle Tvisigheder med ham om deres Gudsdyrkelse og om en Jesus, som er død, hvilken Paulus sagde at leve».

Da Festus fremlagde sin Beretning, blev Agrippa interesseret og sagde: «Jeg vilde ogsaa gjerne høre denne Mand.» I Overensstemmelse med hans Ønske blev der bestemt et Møde til den næste Dag. «Anden Dagen altsaa, der Agrippa og Berenice kom med stort Bram og gik ind paa Raadhuset med Øversterne og de ypperste Mænd i Staden, gav Festus Befaling, og Paulus blev fremført.»

Til Ære for sine Gjæster havde Festus søgt at gjøre Sammenkomsten imponerende pragtfuld. Statholderens og hans Gjæsters glimrende Dragter. Stridsmændenes Vaaben og deres Anføreres glimrende Rustninger bidrog til at kaste forøget Glans over det hele.

Og nu traadte Paulus frem. endnu med Haandjern paa. Hvilken Kontrast man her havde for sig! Agrippa og Berenice var i Besiddelse

af Magt og Stilling, og paa Grund heraf nød de Verdens Gunst. Men de var blottede for de Karaktertræk, som har Betydning hos Gud. De var Overtrædere af hans Lov, fordærvede i Hjerte og Vandel. Deres Liv var afskyeligt i Herrens Øjne.

[250] Den alderstegne Fange, som her stod lænket til den vagthavende Stridsmand, havde i sit Udseende intet at frembyde, der vilde skaffe ham Verdens Hyldest. Men i denne Mand, der tilsyneladende var uden Venner, uden Rigdom og Stilling, og som var Fange for sin Tro paa Guds Søn, var hele Himlen interesseret. Engle var hans Ledsagere. Dersom et af disse skinnende Sendebud havde ladet sin Herlighed straale igjennem, saa vilde den kongelige Pragt og Stolthed være blevet fordunklet; baade Konge og Hofmænd vilde være blevet slaaet til Jorden, ligesom den romerske Vagt ved Kristi Grav.

Festus selv fremstillede Paulus for Forsamlingen med disse Ord: «Kong Agrippa og alle I Mænd, som her er samlede med os! Her ser I den, om hvem hele Jødernes Hob søgte mig baade i Jerusalem og her og raabte paa, at han ikke burde faa leve længere. Men da jeg kom efter, at han ikke har gjort noget, som fortjener Døden, og da han ogsaa selv indankede sin Sag for Kejseren, satte jeg mig for at sende ham did. Noget paalideligt at skrive til min Herre om ham har jeg ikke; derfor førte jeg ham frem for eder og mest for dig, Kong Agrippa, for at jeg kan have noget at skrive, naar han er blevet forhørt. Thi det tykkes mig meningsløst, naar jeg sender en Fange, da ikke at give Oplysning om Klagerne mod ham.»

Kong Agrippa gav nu Paulus Frihed til at tale for sig. Apostelen lod sig ikke forvirre af sine Tilhøreres Pragt og høje Rang; thi han vidste, hvor lidet verdslig Rigdom og Stilling er værd. Jordisk Pomp og Magt kunde ikke for et Øjeblik gjøre ham forknytt eller bringe ham ud af Sindslikevægt.

«Angaaende alle de Ting.» sagde han, «for hvilke jeg anklages af Jøderne, Kong Agrippa! agter jeg mig selv lykkelig, at jeg i Dag skal forsvare mig for dig, allermest, fordi du har Kundskab om alle Jødernes Skikke og Spørgsmaal; derfor beder jeg dig, at du taalmodig vil høre mig.»

Paulus fortalte om sin Omvendelse fra haardnakket Vantro til Troen paa Jesus af Nazareth som Verdens Frelser. Han beskrev det himmelske Syn, som først havde opfyldt ham med usigelig Frygt,

men som bagefter blev ham en Kilde til den største Trøst — en Aabenbaring af guddommelig Herlighed. hvori han saa den sidde paa sin Trone, som han havde foragtet og hadet, og hvis Efterfølgere nan endnu paa det Tidspunkt søgte at ødelægge. Fra den Stund af havde Paulus været et nyt Menneske, en som alvorligt og oprigtigt troede paa Jesus, og som var blevet saadan ved Guds forvandlende Naade.

Med Klarhed og Kraft skildrede Paulus for Agrippa de ledende Begivenheder i Forbindelse med Kristi Liv paa Jorden. Han vidnede, at den Messias, som Profetierne havde omtalt, allerede var kommet som Jesus af Nazareth. Han paaviste, hvorledes det gamle Testaments Skrifter havde erklæret, at Messias skulde fremtræde som et Menneske blandt Mennesker, og hvorledes enhver Enkelthed, som var blevet omtalt af Moses og Profeterne, havde faaet sin Opfyldelse i Jesu Liv. For at frelse en fortabt Verden havde Guds egen Søn taalt Korset og foragtet Forsmædelsen og var opfaret til Himlen som Sejerherre over Død og Grav.

[251]

Hvorfor, spurgte Apostelen, skulde det synes utroligt, at Kristus opstod fra de døde? En Gang havde det set saadan ud tor ham; men hvorledes kunde han forkaste det. som han selv havde set og hørt? Ved Damaskus's Port havde han i Sandhed set den korsfæstede og opstandne Kristus, den samme som havde vandret paa Jerusalems Gader og var død paa Golgatha, som senere brød Dødens Baand og opfor til Himlen. Ligesaa virkeligt som Kefas, Jakob, Johannes eller nogen anden Discipel havde han selv set ham og talt med ham. Og Røsten havde befalet ham at forkynde Evangeliet om den opstandne Frelser, og hvorledes kunde han undlade at lyde den? I Damaskus, i Jerusalem, gennem hele Judæa og i fjerne Egne havde han baaret Vidnesbyrd om Jesus den Korsfæstede og fremholdt for alle Klasser af Mennesker, at de skulde «omvende sig og komme tilbage til Gud og gjøre Omvendelsens værdige Gjerninger».

«For disse Tings Skyld.» udtalte Apostelen, «greb Jøderne mig i Templet og forsøgte at slaa mig ihjel. Men efter at have bekommet den Hjælp. som er fra Gud, staar jeg indtil denne Dag, og vidner baade for smaa og store, og siger intet andet end det, baade Profeterne har sagt at skulle ske. og Moses: at Kristus skulde lide, at han, den første af de dødes Opstandelse, skulde forkynde Lys for Folket og Hedningerne.»

Hele Forsamlingen sad som fortryllet, idet den hørte Apostelen berette om sine vidunderlige Erfaringer. Paulus behandlede her sit Yndlingsemne. Ingen, som hørte ham, kunde være i Tvivl om hans Oprigtighed. Men midt i sit overbevisende, kraftige Indlæg blev han afbrudt af Festus. der raabte: «Du raser, Paulus! den megen Lærdom gjør dig rasende.»

Apostelen svarede: «Jeg raser ikke, mægtigste Festus! men taler sande og betænksomme Ord. Thi Kongen er vidende om dette, og til ham taler jeg frimodig, efterdi jeg er vis paa, at slet intet af dette er skjult for ham; thi dette er ikke sket i en Vraa.» Derpaa henvendte han sig direkte til Agrippa og sagde: «Tror du, Kong Agrippa, Profeterne? Jeg ved, at du tror dem.»

Stærkt grebet glemte Agrippa for et Øjeblik sine Omgivelser og sin høje Værdighed. Tænkende kun paa de Sandheder, han havde hørt, og paa den ydmyge Fange, der stod foran ham som Guds Sendebud, svarede han uvilkaarlig: «Der fattes lidet udi, at du jo overtaler mig til at blive en Kristen.»

Med stort Alvor lød Apostelens Svar: «Jeg vilde ønske til Gud. enten der fattes lidet eller meget, at ikke alene du. men og alle, som hører mig i Dag. maatte blive saadanne. som og jeg er» — og løftende sine lænkebundne Hænder tilføjede han: «undtagen disse Lænker».

[252] Festus, Agrippa og Berenice kunde med Rette have baaret de Lænker. Apostelen var bundet med. De var alle skyldige i grove Forbrydelser. Disse Overtrædere havde her hørt Tilbudet om Frelse ved Kristi Navn. En i det mindste havde følt sig tilskyndet til at tage imod den tilbudte Naade og Tilgivelse. Men Agrippa skjød fra sig Tilbudet om Naade og nægtede at vedkjende sig den korsfæstede Gjenløseres Kors.

Kongens Nysgjerrighed var nu tilfredsstillet, og idet han rejste sig, tilkjendegav han, at Sammenkomsten var til Ende. Da Forsamlingen spredtes, talte de til hverandre og sagde: «Denne Mand gjør intet, som fortjener Død eller Lænker.»

[253] Ihvorvel Agrippa var Jøde, delte han dog ikke Farisæernes fanatiske Nidkjerhed og blinde Fordom. «Denne Mand,» sagde han til Festus, «kunde være løsladt, dersom han ikke havde indskudt sig for Kejseren.» Men Sagen var blevet henvist til en højere Domstol og laa nu udenfor baade Festus's og Agrippas Magtomraade.

Kapitel 42—Rejsen og Skibbruddet.

TILSIDST befandt Paulus sig endelig paa Rejsen til Rom. «Men der det var besluttet,» skriver Lukas, «at vi skulde sejle derfra til Italien, overantvordede de baade Paulus og nogle andre Fanger til en Høvedsmand ved Navn Julius af Kejserens Rode. Men vi gik ombord paa et adramytisk Skib, for at sejle langs med Asiens Kyster, og vi for ud; og Aristarkus. en Makedonier fra Thessalonika, var med os.»

I de første Aarhundreder af den kristne Tidsalder var Sørejser forbundet med særskilte Besværligheder og Farer. De søfarende rettede hovedsagelig Kursen efter Solens og Stjernernes Stilling, og naar disse Himmelleger ikke var synlige, og der var Tegn til Storm, var Skippere bange for at vove sig ud paa det aabne Hav. En Del af Aaret var farefri Søfart næsten udelukket.

Apostelen Paulus skulde nu udholde de prøvende Forhold, der vilde falde i hans Lod som en Fange i Lænker under den lange og trættende Rejse til Italien. Der var dog én Omstændighed, som i høj Grad bidrog til at lindre hans Skjæbne: han fik Tilladelse til at have Lukas og Aristarkus med. I sit Brev til Kolossenserne hentydede han senere til sidstnævnte som sin „medfangne» (Kol. 4: 10), men det var af eget frie Valg, at Aristarkus var delagtig i Paulus's Baand, for at han kunde tjene ham i hans Trængsel.

Rejsen begyndte heldigt. Den følgende Dag kastede de Anker i Sidons Havn. Her behandlede Høvedsmanden Julius «Paulus mildt, og tilstedte ham at gaa til sine Venner og nyde Pleje». Apostelen, som var svag af Helbred, satte stor Pris paa denne Tilladelse.

Efter Afrejsen fra Sidon stødte Skibet paa uheldige Vindforhold, og da de ikke kunde sejle i lige Kurs, gjorde de kun ringe Fremgang. I Myra i Landskabet Lysien fandt Høvedsmanden et stort alexandrinsk Skib, der skulde til Italien, og til dette overflyttede han straks sine Fanger. Men Vinden var fremdeles imod, og Rejsen foregik under Vanskeligheder. Lukas skriver: «Men som Sejladsen i mange Dage gik langsomt, og vi med Vanskelighed naaede Cnidus

(thi Vinden fjøede os ikke), holdt vi ned under Kreta ved Salmone. Med Vanskelighed sejlede vi denne forbi og kom til et Sted, som kaldes Gode-Havne.»

[254] Ved Gode-Havne maatte de opholde sig en Tid for at vente paa gunstig Vind. Vinteren nærmede sig hurtigt. Sejladsen blev nu farlig, og Skibets Fører maatte opgive Haabet om at naa frem til Bestemelsesstedet, inden Aarstiden for Sørejser var omme. Det næste Spørgsmaal, som nu skulde afgjøres, var, hvorvidt de skulde blive i Gode-Havne eller forsøge at naa hen til et Sted, hvor Betingelserne for Overvintring var gunstigere.

Dette Spørgsmaal blev ivrig drøftet og blev af Høvedsmanden tilsidst omtalt for Paulus, der havde vundet baade Søfolkenes og Stridsmændenes Agtelse. «Jeg ser,» sagde han, «at denne Sejlads vil blive os til Ulykke og megen Skade ikke alene paa Ladning og Skib, men ogsaa paa vort Liv.» Men «Styrmanden og Skipperen» og de fleste af Passagererne og Besætningen var uvillige til at følge dette Raad. Fordi Havnen, hvor de laa for Anker, «ikke var bekvem til Vinterleje, besluttede de fleste at fare bort ogsaa derfra, om de mulig kunde naa hen at overvintre i Phoenix, hvilken er en Havn i Kreta, som vender imod Sydvest og Nordvest».

Høvedsmanden besluttede at følge Flertallets Mening. «Da der nu blæste en svag Søndenvind», lettede de derfor Anker og sejlede fra Gode-Havne i Haab om snart at kunne naa den Ønskede Havn. «Men ikke længe derefter rejste sig en kraftig Storm,» «Skibet revs bort deraf» og kunde ikke dugge op mod Vinden».

Drevet af Stormen nærmede Fartøjet sig den lille Ø Claude, og medens de laa i Læ af denne, forberedte Søfolkene sig paa det værste. Redningsbaaden, deres eneste Middel til Redning, i fald Skibet skulde strande, gik paa Slæb og kunde blive splintret i Stykker, hvilket Øjeblik det skulde være. Deres første Arbejde var at hejse denne Baad ombord. Alle mulige Forholdsregler blev truffet for at sætte Skibet i Stand til at modstaa Stormen. Den Smule Beskyttelse, som den lille Ø gav dem, varede ikke længe, og snart var de atter udsatte for Stormens fulde Raseri.

Hele Natten rasede Stormen, og til Trods for de Forholdsregler, man havde truffet, gik Skibet læk. Den næste Dag begyndte de at kaste «Ladningen overbord», Natten faldt atter paa. men Vinden lagde sig ikke. Det af Stormen omtumlede Skib med den ødelagte

Mast og det sønderrevne Sejl blev kastet hid og did af den rasende Vind. Hvert Øjeblik syntes det, som om det knagende Tømmer maatte give efter, naar Fartøjet rullede og rystede under Stormens Kraft. Lækagen blev hurtig større, og Passagererne og Besætningen arbejdede uafslædig ved Pumperne. Ingen ombord kunde faa et Øjeblik Hvile. «Den tredje Dag.» skriver Lukas. «kastede vi med egne Hænder Skibets Redskab i Søen. Da nu hverken Sol eller Stjerner lod sig se paa flere Dage, og et svært Uvejr var over os, var det fra nu af forbi med alt Haab om Redning.»

I fjorten Dage drev de omkring uden at se hverken Sol eller Stjerner. Apostelen, der selv var legemlig syg, talte haabefuldt til dem endog i den mørkeste Stund og hjalp dem i enhver Vanskelighed. I Tro greb han Almagts Haand, og hans Hjerte stode paa Gud. Han nærde ingen Frygt for sig selv; han vidste, at Gud vilde bevare ham, for at han i Rom kunde bære Vidnesbyrd om Kristi Sandhed. Men hans Hjerte brændte af Medynk med de arme. syndige, fordærvede Sjæle. som var omkring ham, og som ikke var beredte til Døden. Idet han bad Gud inderlig om at spare deres Liv, blev det aabenbart for ham, at hans Bøn var hørt.

[255]

Benyttende sig af et Øjeblik, da Stormen rasede lidt mindre voldsomt, stod Paulus frem paa Dækket, talte til dem og sagde: «I Mænd! man burde have lydt mig og ikke være faret bort fra Kreta, og have sparet os denne Ulykke og Skade. Men nu formaner jeg eder, at I fatter et godt Mod; thi ingen Sjæl af eder skal omkomme, men alene Skibet. Thi i denne Nat stod for mig en Engel fra den Gud. hvis jeg er, og hvem jeg tjener, og sagde: Frygt ikke, Paulus! det bør dig at stilles for Kejseren; og se. Gud har skjænket dig alle dem. som sejler med dig. Derfor, I Mænd! vær ved et godt Mod; thi jeg har den Tro til Gud, at det skal ske saaledes, som mig er sagt. Men vi maa strande paa en Ø.»

Ved disse Ord vaagnede Haabet paany. Passagererne og Besætningen rystede Sløvheden af sig. Der var endnu meget at gjøre, og alt, hvad der stod i deres Magt, maatte blive gjort for at afværge Undergang.

Det var den fjortende Nat. de drev omkring paa de sorte, oprørte Bølger, at Søfolkene «ved Midnat» hørte Lyden af Brændinger og deraf sluttede. «at de var nær under et Land. Og da de loddede, havde de tyve Favne, og lidt længere frem loddede de atter og havde femten

Favne. Og de frygtede, at de skulde støde paa Skjær, og kastede fire Ankere ud fra Bagstavnen, og ønskede, at det vilde vorde Dag».

Ved Daggry saa de utydelige Omrids af den stormfulde Kyst, men kunde ikke faa Landkjending. Saa triste var Udsigterne, at de hedenske Sømænd der havde mistet alt Mod, «vilde flygte fra Skibet», og under Paaskud af at ville «bringe Ankerne ud fra Forstavnen» havde de allerede ladet Redningsbaaden ned i Søen, da Paulus, der förstod deres slette Hensigt, sagde til Høvedsmanden og Stridsmændene: «Dersom disse ikke bliver i Skibet, kan I ikke frelses.» Stridsmændene kappede øjeblikkelig Baadens Reb og lod den falde i Vandet.

Det mest kritiske Øjeblik var endnu tilbage. Atter talte Apostelen opmuntrende til dem og opfordrede alle, baade Søfolk og Passagerer, til at faa noget at spise. «Det er i Dag den fjortende Dag,» sagde han, «at I har bjet uden at spise og intet taget til eder. Derfor formaner jeg eder, at I faar Mad. thi dette hører til eders Frelse; der skal ikke falde et Haar af nogens Hoved iblandt eder.»

«Der han havde sagt dette, tog han Brød. og takkede Gud for alles Øjne og brød det og begyndte at æde.» Derpaa forenede denne udmattede, modfaldne Skare paa 276 Sjæle. som vilde have fortvivlet, havde det ikke været for Paulus, sig med Apostelen i at nyde et Maaltid. «Og der de var blevne mætte af Mad, lettede de Skibet og kastede Levnedsmidlerne i Søen.»

[256]

Det var nu fuldt Dagslys, men de kunde ikke se noget, hvorved de kunde bestemme, hvor de befandt sig. «Men de bemærkede en Vig med en Strandbred, hvor de besluttede, om muligt, at sætte Skibet. Og de kappede Ankerne, som de lod blive i Søen, og løsnede tillige Rortovene, og idet de satte Raasejlet til for Vinden, holdt de ind paa Strandbredden. Men de stødte paa en Grund med Dyb paa begge Sider, og der satte de Skibet, og Forstavnen borede sig fast og stod urokkelig, men Bagstavnen sloges sønder af Bølgernes Magt.»

Paulus og de andre Fanger truedes nu af en Skjæbne, som var frygteligere end Skibbrud. Stridsmændene indsaa, at det under Forsøget paa at naa Land vilde være umuligt for dem at passe paa Fangerne. Enhver vilde have nok med at redde sig selv. Men dersom nogen af Fangerne manglede, vilde de, der var ansvarlige for dem være Dødsens. Stridsmændene vilde derfor slaa alle Fangerne ihjel. Den romerske Lov godkjendte denne grusomme Fremgangsmaade,

og Planen vilde øjeblikkelig være blevet gennemført, dersom det ikke havde været for ham, som de alle i lige høj Grad stod i stor Taknemmelighedsgjæld til. Julius, Høvedsmanden, vidste, at Paulus havde været et Redskab til at frelse alle ombord, og da han endvidere var overbevist om, at Herren var med ham, frygtede han for at gøre ham ondt. Han befalede derfor, «at de, som kunde svømme, skulde først kaste sig ud, for at undkomme til Landet, og de andre at redde sig, nogle paa Planker, andre paa Stykker af Skibet. Og saaledes skete det, at alle kom frelste til Landet». Da Navnene blev opraabte, savnedes ikke en eneste.

De skibbrudne blev venlig modtaget af Beboerne paa Malta. «De antændte en Ild,» skriver Lukas, «og modtog os alle formedelst den overfaldende Regn og Kulden». Paulus var en af dem, der søgte at hjælpe de andre. Efter at have samlet «en Hob tørre Kviste», kastede han dem paa Ilden», da en Øgle krøb «ud formedelst Varmen, og snoede sig om hans Haand». De hosstaaende blev rædselsslagne, og da de af hans Lænker forstod, at Paulus var en Fange, sagde de til hverandre: «Sikkert er dette Menneske en Morder, hvem Gjen-gjældelsen ikke lader leve, alligevel han er frelst af Havet.» Paulus rystede Dyret af sig, og der skete ham intet ondt. Folket, der vidste, hvor giftigt Dyret var, ventede, at han pludselig skulde falde om i forfærdelige Smerter. «Men der de havde ventet længe og saa, at han veder fores intet ondt, kom de paa andre Tanker og sagde, at han var en Gud.»

I de tre Maaneder, de skibbrudne blev paa Malta, benyttede Paulus og hans Medarbejdere mange Anledninger til at prædike Evangeliet. Herren virkede igjennem dem paa en forunderlig Maade. For Paulus's Skyld blev hele det skibbrudne Selskab behandlet med megen Venlighed. De fik alt, hvad de behøvede, og ved Afrejsen fra Malta blev de rigelig forsynet med alt, hvad de havde Brug for paa Rejsen. Om de vigtigste Begivenheder under deres Ophold der skriver Lukas i Korthed som følger:

«Men i den samme Egn havde den fornemste paa Øen, ved Navn Publius, et Jordegods. Han annammede os og laante os venlig Herberge i tre Dage. Men det traf sig, at Publius's Fader laa syg af Feber og Blodgang. Til ham gik Paulus ind, bad og lagde Hænderne paa ham og helbredte ham. Der dette var sket, kom og de andre paa Øen, som havde Sygdomme, til ham og blev helbredte. Disse beviste

[257]

[258] os ogsaa megen Ære, og der vi drog bort, lagde de i Skibet, hvad vi havde behov.»

Kapitel 43—I Rom.

DA Skibsfarten atter var aaben, begav Høvedsmanden og hans Fanger sig afsted paa Rejsen til Rom. Et alexandrinsk Skib. «Castor og Pollux», havde overvintret ved Malta paa sin Rejse vestover, og paa dette gik de rejsende ombord. Skjønt de blev noget forsinket af ugunstig Vind. blev Rejsen dog lykkelig tilendebragt, og Skibet kastede Anker i den smukke Havn ved Puteoli paa den italienske Kyst.

Paa dette Sted var der nogle faa Kristne, og de bad Apostelen om at blive hos dem syv Dage, hvad Høvedsmanden velvillig tillod ham. Siden de modtog Brevet til Romerne, havde de Kristne i Italien med Længsel ventet et Besøg af Paulus. De havde ikke tænkt, at han skulde komme som Fange; men hans Lidelser gjorde ham kun saa meget mere kjær for dem. Fra Puteoli til Rom er der kun 140 engelske Mil, og da denne Havneby stadig stod i Forbindelse med Hovedstaden, blev de Kristne i Rom underrettet om Apostelens Ankomst, og nogle af dem rejste ud for at møde ham og byde ham velkommen.

Den ottende Dag efter Ankomsten begav Høvedsmanden og Fangerne sig paa Rejsen til Rom. Julius tilstod Apostelen villigt enhver Gunst, som det stod i hans Magt at gjøre; men han kunde ikke forandre hans Forhold som Fange eller lose ham fra den Lænke, der bandt ham til den vagthavende Stridsmand. Det var med tungt Hjerte, Paulus nærmede sig dette længe forventede Besøg i Verdens Hovedstad. Hvor langt anderledes var ikke Omstændighederne, end han havde tænkt sig dem! Hvorledes skulde han, som var bundet og forkjættet, forkynde Evangeliet? Hans Haab om at vinde mange Sjæle for Sandheden i Rom syntes at skulle blive til intet.

Endelig naar de rejsende Appii Forum, 40 engelske Mil fra Rom. Idet de baner sig Vej igjennem Mængden. der fylder den store Færdselsaare, møder den graahaarede gamle Mand, der er Iænkert sammen med en Flok forhærdede Forbrydere, mangt et haanligt Blik og er Gjenstand for mangen grov, haanende Spøg.

[259]

Pludselig lyder der et Glædesraab, og en Mand trænger sig frem af den forbigående Skare, falder Fangen om Halsen, omfavner ham med Taarer og Glædesudbrud, ligesom en Søn vilde byde en længe fraværende Fader velkommen. Dette gjentager sig atter og atter, idet mange, hos hvem den glade Forventning synes at have gjort Blikket skarpt, faar Øje paa den lænkede Fange og gjenkjender han som den, der i Korinth, i Filippi, i Efesus har talt Liv ets Ord til dem.

Idet de hjertevarme Disciple begjærligt flokker sig sammen omkring sin Fader i Evangeliet, standser hele Skaren. Stridsmændene bliver utaalmodige ved Forsinkelsen, men har dog ikke Hjerte til at afbryde det lykkelige Møde; thi ogsaa de har lært at respektere og agte sin Fange. I dette Ansigt, som bærer Mærke af Møje og Smerte, ser Disciplene Gjenskinnet af Kristi Billede. De forsikrer Paulus om, at de ikke har glemt ham eller er ophørt med at bede for ham. og at de staar i Gjæld til ham for det frydefulde Haab, som opvarmer deres Hjerte og giver dem Fred med Gud. I sin inderlige Kjærlighed vilde de gjerne bære ham paa sine Skuldre helt til Byen, om de blot tik Tilladelse dertil.

Kun faa fatter Betydningen at Lukas's Ord, naar han skriver, at da Paulus saa sine Brødre, «takke han Gud og fattede Mod». Omgivet af de grædende, medlidende Troessøskende, som ikke skammede sig ved hans Lænker, priste Apostelen Gud højlydt. Den Sorgens Sky, som havde hvilet over hans Aand, var forsvunden. Hans Kristenliv havde været en eneste Række af Prøvelser, Lidelser og Skuffelser; men i denne Stund følte han sig rigelig belønnet. Med fastere Skridt og Glæde i Hjertet fortsatte han sin Vej. Han vilde ikke klage over Fortiden eller frygte for Fremtiden. Han vidste, at Baand og Trængsler ventede ham, men han vidste ogsaa, at det var faldet i hans Lod at løse Sjæle fra Baand, som er uendelig mere frygtelige, og han frydede sig i sine Lidelser for Kristi Skyld

I Rom overlod Julius sin Fange til Øversten for Kejserens Livvagt. Den gode Beretning, han aflagde om Paulus, i Forbindelse med Brevet fra Festus medførte, at Apostelen mødte Venlighed hos Øversten, og i Stedet for at blive sat i Fængsel fik han Tilladelse til at bo i sit eget lejede Hus. Endskjønt han stadig var lænket til en Stridsmand, havde han dog Frihed til at modtage sine Venner og arbejde for Kristi Sags Fremme.

Mange af Jøderne, som nogle faa Aar tidligere var blevet forvist fra Rom, havde faaet Tilladelse til at vende tilbage, saa at der nu fandtes et stort Antal af dem i Byen. Det var for disse. Paulus besluttede først at fremlægge de faktiske Kjendsgjæringer vedrørende sig selv og sin Virksomhed, før Fienden fik Lejlighed til at opflamme dem imod ham. Tre Dage efter sin Ankomst til Rom kaldte han derfor deres ledende Mænd sammen og fortalte dem paa en enkel og ligefrem Maade, hvorfor han var kommet til Rom som Fange.

«I Mænd, Brødre!» sagde han, «uagtet jeg intet har gjort imod vort Folk eller Fædrenes Skikke, er jeg overantvordet fangen fra Jerusalem i de Romeres Hænder, hvilke vilde lade mig løs, der de havde forhørt mig, efterdi der var ingen Dødsdag imod mig. Men der Jøderne satte sig derimod, nødtes jeg til at skyde mig ind for Kejseren, dog ikke, som om jeg havde noget at anklage mit Folk for. For denne Sags Skyld har jeg ladet eder kalde hid, at se og tale med eder; thi for Israels Haabs Skyld er jeg sluttet i denne Lænke.»

[260]

Han nævnte intet om den uretfærdige Behandling, han havde været udsat for ved Jødernes Haand eller om deres gjentagne Anslag for at slaa ham ihjel. Hans Tale udmærkede sig ved Forsigtighed og Venlighed. Han søgte ikke at vinde personlig Opmærksomhed eller Sympati, men at forsvare Sandheden og hævde Evangeliets Ære.

Som Svar paa hans Fremstilling udtalte hans Tilhørere, at de hverken ved offentlige eller private Breve havde hørt nogen Klage imod ham, og at ingen af de Jøder, som var kommet til Rom, havde beskyldt ham for nogen Forbrydelse. De udtrykte ogsaa et stærkt Ønske om selv at høre Grundene for hans Tro paa Kristus. «Om denne Sekt er det os vitterligt.» sagde de, «at den allevegne finder Modsigelse.»

Eftersom de selv ønskede det, bad Paulus dem bestemme en Dag, da han kunde fremholde Evangeliets Sandheder for dem. Til den fastsatte Tid kom der mange sammen, «for hvilke han udlagde og vidnede om Guds Rige, og søgte at overbevise dem om Jesus, baade af Mose Lov og af Profeterne, fra aarle om Morgenens indtil Aftenen». Han omtalte sin egen Erfaring og fremholdt Beviserne fra det gamle Testamente med Enfoldighed, Alvor og Kraft.

Apostelen paaviste, at Religionen ikke bestaar i Skikke og Cereemonier, Troesbekjendelser og Teorier. Hvis den det gjorde, kunde det naturlige Menneske ved Granskning komme til at forstaa den,

ligesom man forstaar jordiske Ting. Paulus lærte, at Religionen er en praktisk, frelsende Kraft, et Princip, der udelukkende stammer fra Herren, Guds fornyende Kraft i Sjælen som en personlig Erfaring.

Paulus vidnede, at han i sin uomvendte Tilstand havde kjendt Kristus ikke gennem personligt Samfund, men blot efter de Opfattelser, han ligesom andre nærede angaaende den tilkommende Messias, hans Karakter og Værk. Han havde forkastet Jesus af Nazareth som en Bedrager, fordi han ikke svarede til disse Opfattelser. Men nu havde han faaet langt mere aangelige og ophøjede Begreber om Kristus og hans Mission; thi han var blevet omvendt. Apostelen hævdede, at han ikke fremholdt Kristus efter Kjødet for dem. Herodes havde set Kristus, medens denne var paa Jorden som Menneske; Annas havde set ham; Pilatus og Præsterne og de Øverste havde set ham; de romerske Stridsmænd havde set ham. Men de havde ikke set ham med Troens Blik; de havde ikke set ham som den herliggjorte Forløser. At tage imod Kristus i Tro, at have aandeligt Kjendskab til ham, var mere ønskeligt end at have kjendt ham personlig, da han var paa Jorden. Det Samfund med Kristus, som Paulus nu ejede, var mere inderligt og mere varigt end et blot og bart menneskeligt Samkvem.

Idet Paulus talte om, hvad han vidste, og vidnede om, hvad han havde set angaaende Jesus af Nazareth som Israels Haab, blev de oprigtige, som søgte efter Sandhed, paavirkede. Hans Ord gjorde i det mindste paa enkelte et Indtryk, som aldrig blev udslettet. Andre derimod nægtede haardnakket at vedkjende sig Skriftens tydelige Vidnesbyrd, selv om det blev fremholdt for dem af en Mand, der i særskilt Grad var oplyst af den Helligaand. De kunde ikke gjendrive hans Argumenter; men de nægtede at godkjende hans Slutninger.

Flere Maaneder gik hen efter Paulus's Ankomst til Rom, før Jøderne i Jerusalem kom personlig tilstede for at fremlægge sine Beskyldninger imod Fangen. Deres Planer var atter og atter blevet krydset; og nu da Paulus skulde stilles for den højeste Ret i det romerske Rige, ønskede de ikke at udsætte sig for et nyt Nederlag. Lysias, Felix, Festus og Agrippa havde allerede udtalt sin Overbevisning om hans Uskyldighed. Hans Fienders eneste Haab om at opnaa noget laa i ved Underfundighed at søge at paavirke Kejseren i deres Favør. En Udsættelse af Sagen vilde være gunstig for deres Forsæt, da det vilde give dem Tid til at fuldende sine Planer og

iværksætte dem, og derfor ventede de i nogen Tid. inden de personlig fremlagde sin Anklage mod Apostelen.

I Guds Forsyns Styrelse tjente denne Udsættelse til Evangeliets Fremme. Ved Velvillighed fra deres Side, som havde Paulus i Varetægt, fik han Tilladelse til at bo i et rummeligt Hus, hvor han frit kunde træffe sammen med sine Venner og tillige daglig fremholde Sandheden for dem. som kom for at høre. Saaledes vedblev han med sit Arbejde i to Aar, «og han forkyndte Guds Rige og lærte om den Herre Jesus med al Frimodighed, uden Hindring».

De Menigheder, han havde grundlagt i mange Lande, blev heller ikke glemte i denne Tid. Indseende de Farer, som truede dem. der havde antaget den nye Tro, søgte Apostelen saa vidt muligt at komme dem til Hjælp ved Breve, som indeholdt Advarsler og praktisk Undervisning; og fra Rom udsendte han gudhengivne Arbejdere til at virke ikke alene for disse Menigheder, men ogsaa paa Steder, hvor han ikke selv havde været. Som vise Hyrder befæstere disse Arbejdere den Virksomhed, som var blevet saa godt paabegyndt af Paulus; og Apostelen, der stadig blev holdt underrettet om Menighedernes Tilstand og Farer, kunde føre et forstandigt Opsyn med dem alle.

Medens Paulus saaledes tilsyneladende var afskaaret fra aktiv Virksomhed, øvede han en mere vidtomfattende og varig Indflydelse, end han vilde have kunnet, om han havde været i Frihed og kunde have rejst omkring iblandt Menighederne som i tidligere Aar. Som en Herrens Fange var han Gjenstand for større Kjærlighed fra sine Brødres Side, og hans Ord, skrevet mens han var i Lænker for Kristi Skyld, vakte større Opmærksomhed og Agtelse, end de gjorde, da han personlig var hos dem. Det var først, da Paulus blev taget fra dem. at de troende forstod, hvor tunge Byrder han havde baaret for deres Skyld. Hidtil havde de for en stor Del unddraget sig Ansvar og Byrder, fordi de manglede hans Visdom. Takt og ubetvingelige Energi; men nu, da de var overladt til i sin egen mangelfulde Erfaring at lære, hvad de før havde unddraget sig, satte de Pris paa hans Advarsler, Raad og Undervisning paa en Maade, hvorpaa de ikke havde værdsat hans personlige Virksomhed. Og naar de hørte om hans Frimodighed og Tro i den lange Tid, han sad i Fængsel, ansprede de til større Troskab og Nidkjerhed for Kristi Sag.

[262]

Blandt Apostelens Medhjælpere i Rom var mange af hans tidligere Fæller og Medarbejdere. «Lægen Lukas, den elskede», som havde været sammen med ham paa Rejsen til Jerusalem, under hans toaarige Fængselsophold i Cæsarea og paa hans farlige Rejse til Rom, var fremdeles hos ham. Timotheus var ogsaa nærværende og gik ham tilhaande. Tykicus, «den elskelige Broder og tro Tjener og Medarbejder i Herren», stod ædelmodigt ved Apostelens Side. Demas og Markus var ogsaa hos ham. Aristarkus og Epafras var hans Medfanger. Kol. 4: 7-14.

Markus havde vundet en dybere kristelig Erfaring i den Tid, som var gaaet, siden han først antog Troen. Han havde gransket Kristi Liv og Død mere indgaaende og havde derved faaet en klarere Opfattelse af Frelserens Mission, dens Møje og Kamp. Naar han i Mærkerne paa Kristi Hænder og Fødder betragtede Tegnene paa hans Tjeneste for Menneskeslægten og hvor vidt han var gaaet i sin Fornedrelse for at frelse det fortabte, var han blevet villig til at følge Mesteren paa Selvfornægtelsens Vej. Da han nu var delagtig med Paulus i en Fanges Lod, forstod han bedre end nogensinde før, at det er en uberegnelig Vinding at vinde Kristus, og at det er et uberegneligt Tab at vinde Verden og tabe den Sjæl, for hvis Gjenløsning Kristi Blod blev udgydt. Til Trods for svær Prøvelse og Modgang vedblev Markus at være standhaftig, en forstandig og elsket Medhjælper for Apostelen.

[263] Demas, der en Tid var standhaftig, forlod senere Kristi Sag. Under Henvisning hertil skrev Paulus: «Demas forlod mig, fordi han fik Kjærlighed til den nærværende Verden.» 2 Tim. 4: 10. For jordisk Vindings Skyld solgte Demas ethvert ophøjet og ædelt Hensyn. Hvilket kortsynet Bytte! Med intet andet i Eje end verdslig Rigdom og Ære var Demas i Sandhed fattig, hvor meget han end havde, som han hovmodig kunde kalde sit eget, hvorimod Markus, der foretrak at lide for Kristi Skyld, besad evige Rigdom og i Himlen blev regnet som en Guds Arving og Kristi Medarving.

En af dem, der som Følge af Apostelens Virksomhed i Rom gav sit Hjerte til Gud, var Onesimus, en hedensk Slave, som havde forurettet sin Herre, Filemon, en troende Kristen i Kolossæ, og var flygtet til Rom. I sit Hjertes Æmhed søgte Paulus at afhjælpe den elendige Flygtnings Fattigdom og Nød og derpaa at bringe Sandhe-

dens Lys ind i hans formørkede Sind. Onesimus hørte Livets Ord, bekjendte sine Synder og blev omvendt til Kristi Tro.

Onesimus's Fromhed og Oprigtighed saavel som hans ømme Omsorg for Paulus og hans Nidkjærhed for at fremme Evangeliet medførte, at Apostelen fik ham meget kjær. Paulus saa Karaktertræk hos ham. som vilde gjøre ham til en nyttig Medhjælper i Missionen, og han tilraadede ham ufortøvet at vende tilbage til Filemon, bede ham om Tilgivelse og lægge Planer for Fremtiden. Apostelen lovede at være ansvarlig for det Tab, Filemon havde lidt. Da han stod i Begreb med at sende Tykicus afsted med Breve til forskjellige Menigheder i Lilleasien, sendte han Onesimus med ham. Det var en alvorlig Prøve for denne Tjener saaledes at overgive sig til den Herre, han havde forurettet; men han var grundig omvendt og vilde ikke vige fra Pligtens Vej.

Paulus sendte et Brev med Onesimus til Filemon, hvori han med sin sædvanlige Takt og Venlighed talte den bodfærdige Slaves Sag og udtrykte Ønsket om at faa beholde hans Hjælp i Fremtiden. Brevet begyndte med en kjærlighedsfuld Hilsen til Filemon som en Ven og Medarbejder:

Naade være med eder og Fred, fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Kristus! Jeg takker min Gud. idet jeg altid erindrer dig i mine Bønner, efterdi jeg hører om den Kjærlighed og den Tro, som du har til den Herre Jesus og for alle de hellige, at din Delagtighed i Troen maa blive virksom, ved Erkjendelsen af alt det gode. som er i eder, for Kristus Jesus.» Apostelen mindede Filemon om, at ethvert godt Forsæt og ethvert ædelt Karaktertræk. han besad, skyldtes Kristi Naade. og at det alene var dette, som gjorde ham forskjellig fra de fordærvede og syndige. Den samme Naade kunde forvandle den fordærvede Forbryder til et Guds Barn og en nyttig Arbejder i Evangeliets Tjeneste.

Paulus kunde have fremholdt for Filemon hans Pligt som en Kristen, men han valgte hellere at give sin Fremstilling Form af en Bøn: Saadan «som jeg er, den gamle Paulus, men nu ogsaa Kristi Jesu Fange, beder jeg dig for min Søn, som jeg har avlet i mine Lænker. Onesimus, som forud var unyttig for dig, men nu er nyttig for dig og for mig».

Apostelen bad Filemon om, at han i Betragtning af Onesimus's Omvendelse vilde antage sig den bodfærdige Slave som sit eget

Barn og vise ham saadan Kjærlighed, at Onesimus vilde vælge at blive hos sin tidligere Herre, «ikke fremdeles som en Træl, men mer end en Træl, som en elskelig Broder». Han udtrykte sit Ønske om at faa beholde Onesimus som en, der kunde tjene ham i hans Lænker, ligesom Filemon selv vilde have gjort, omendskjønt han dog ikke ønskede hans Tjeneste, medmindre Filemon af egen Drift lod Slaven faa sin Frihed.

Apostelen kjendte godt til den Strenghed, som Herrer udviste mod sine Slaver, og han vidste ogsaa, at Filemon var meget forbitret over sin Tjeners Handlemaade. Han søgte at skrive til ham paa en saadan Maade, at det vilde vække hans dybeste og ømmeste Følelser som en Kristen. Onesimus's Omvendelse havde gjort ham til en Broder i Troen, og enhver Straf, der maatte blive paaført den nyomvendte, vilde af Paulus blive betragtet som paaført ham selv.

Paulus foreslog frivilligt selv at overtage Onesimus's Gjæld, for at den skyldige kunde blive sparet for den Vanære at blive straffet og atter komme til at nyde de Rettigheder, han havde forspildt. «Dersom du da anser mig som din meddelagtige,» skrev han til Filemon, «saa annam ham for mig. Men har han gjort dig nogen Uret eller er dig noget skyldig, da før mig det til Regning. Jeg, Paulus, har skrevet med min egen Haand, jeg vil betale.»

Hvilket træffende Eksempel paa Kristi Kjærlighed til den bodfærdige Synder! Den Tjener, som havde begaaet Svig mod sin Herre, havde intet at betale med. Den Synder, som har berøvet Gud mange Aars Tjeneste, har ingen Udvej til at faa Gjælden slettet. Jesus træder imellem Synderen og Gud og siger: Jeg vil betale Skylden. Lad Synderen gaa fri; jeg vil lide i hans Sted.

Efter at have tilbudt sig at betale Onesimus's Gjæld mindede Paulus Filemon om, hvor meget han selv skyldte Apostelen. Han skyldte ham sig selv, eftersom Gud havde benyttet Paulus som et Redskab til hans Omvendelse. Derpaa rettede han en alvorlig og inderlig Henstilling til Filemon om, at ligesom han ved sin Godgjørenhed havde vederkvæget de hellige, saaledes vilde han ogsaa vederkvæge Apostelens Aand ved at tilstaa ham denne Kilde til Glæde. «I Tillid til din Lydighed,» tilføjede han, «har jeg skrevet til dig og ved, at du vil gjøre endog over det, jeg siger.»

Apostelens Brev til Filemon viser, hvilken Indflydelse Evangeliet har paa Forholdet mellem Herre og Tjener. At holde Slaver var

almindeligt i det romerske Rige, og i de fleste Menigheder. hvor Paulus havde virket, var der baade Herrer og Slaver. I Byerne, hvor Slavernes Antal ofte langt overgik den frie Befolkning, blev meget strenge Love anset som nødvendige for at holde dem i Underdanighed. En velstaaende Romer ejede ofte Hundreder af Slaver af enhver Klasse og enhver Nation og staaende paa ethvert Dannelsesstrin. Da han havde fuldt Herredømme over disse hjælpeløse Væsners Sjæle og Legemer, kunde han paaføre dem enhver Lidelse, han maatte finde for godt. Dersom en af dem vovede at løfte sin Haand til Modværg eller Selvforsvar overfor sin Herre, kunde Overtræderens hele Familie blive ofret paa umenneskelig Vis. Den mindste Forseelse eller Ligegyldighed eller det mindste Uheld blev ofte straffet uden Barmhertighed.

[265]

Nogle Herrer, som var mere humane end andre, udviste større Overbærenhed mod sine Tjenere; men langt de fleste af den velstaaende og adelige Klasse, som gav sin Lyst. Lidenskab og Tilbøjelighed fuldstændig frie Tøjler, lod sine Slaver blive det ulykkelige Offer for Luner og Tyranni. Hele Slavesystemet var haabløst fordærveligt.

Det var ikke Apostelens Arbejde vilkaarligt og pludseligt at omstyrte den bestaaende Samfundsorden. Ethvert Forsøg herpaa vilde have hindret Evangeliets Fremgang. Men han fremholdt Grundsætninger, der rammede Slaveriet ved selve Roden, og som, hvis de blev gennemført, uundgaaeligt vilde undergrave hele Systemet. «Hvor Herrens Aand er, der er Frihed» (2 Kor. 3: 17), skrev han. Naar en Slave omvendte sig. blev han et Lem paa Kristi Legeme, og som saadant skulde han elskes og behandles som en Broder, en Medarving med sin Herre til Guds Velsignelser og Evangeliets Goder. Paa den anden Side skulde Tjenerne udføre sine Pligter, «ikke med Øjentjeneste, som de, der vil tækkes Menneskene, men som Kristi Tjenere, saa I gjør Guds Vilje af Hjertet». Ef. 6: 6.

Kristendommen knytter et stærkt Baand mellem Herre og Slave. Konge og Undersaat, Evangeliets Tjener og den fordærvede Synder, som gennem Kristus har fundet Renselse fra Synd. De er blevet toet rene i det samme Blod, levendegjorte af den samme Aand. de er blevet ét i Kristus Jesus.

[266]

Kapitel 44—Kejserens Hus.

EVANGELIET har altid gjort størst Fremgang blandt de mere uanselige Klasser. «Ikke mange vise efter Kjødet blev kaldede, ikke mange mægtige, ikke mange højbaarne.» 1 Kor. 1 : 26. Det var ikke at vente, at Paulus, som var en fattig, venneløs Fange, skulde kunne tiltrække sig Opmærksomhed blandt de rige og Rangklasserne i det romerske Rige. For dem frembød Lasten sig med alle dens besnærende Tillokkelser og gjorde dem til sine villige Slaver. Men blandt de undertrykte, som henlevede sit Liv i haardt Arbejde og Savn. ja endog blandt de usle Slaver var der mange, som med Glæde hørte Apostelens Ord, og som i Troen paa Kristus fandt et Haab og en Fred, der opmuntrede dem i deres haarde Skjæbne.

Men ihvorvel Apostelens Arbejde begyndte blandt de ringe og uanselige, strakte dets Indflydelse sig videre ud, indtil den naaede selve Kejserens Slot.

Rom var paa den Tid Verdens Hovedstad. De hoffærdige Kejsere gav Love for omtrent alle Nationer paa Jorden. Konge som Hofmand var enten uvidende om den ydmyge Nazaræer, eller de betragtede ham med Had og Spot. Men i Løbet af mindre end to Aar banede Evangeliet sig alligevel Vej fra Fangens ringe Hjem til de kejserlige Sale. Paulus er i Baand som en Misdæder; men «Guds Ord er ikke bundet». 2 Tim. 2: 9.

I tidligere Aar havde Apostelen offentlig forkyndt Troen paa Kristus med stor Kraft; og ved Tegn og Undere havde han givet umiskjendelige Beviser paa dens guddommelige Art. Med en ædel Fasthed havde han rejst sig foran Grækenlands Vismænd og ved sin Kundskab og Veltalenhed bragt de stolte Filosofer til Taushed. Med usvækket Mod havde han staaet for Konger og Landshøvdinge og talt om Retfærdighed, Afhold og den tilkommende Dom, indtil de hoffærdige Fyrster bævede, som om de allerede var Vidne til den yderste Dags Rædsler.

Nu havde Apostelen ikke længere disse Anledninger, begrænset som han var til sin egen Bolig og alene kunde tale Sandhedens

Ord til dem, som kom til ham. Han havde ikke som Moses og Aron modtaget nogen guddommelig Befaling om at gaa til den ryggesløse Konge og i den store Jehovas Navn straffe ham for hans Grusomhed og Undertrykkelse. Og dog var det netop paa denne Tid. da dets største Forkjæmper tilsyneladende var afskaaret fra offentlig Virksomhed, at Evangeliet vandt en stor Sejer; thi I selve [267] Kejserens Hus var der dem, som blev lagt til Menigheden.

Intetsteds kunde der findes Forhold, som var mere ugunstige for Kristendommen end ved det romerske Hof. Nero syntes at have udslettet det sidste Spor af det guddommelige, ja endog af det menneskelige i sin Sjæl og at bære Satans Præg. Hans Tjenere og Hofmænd var i Regelen af samme Karakter som han selv — voldsomme. fordærvede, demoraliserede. Efter alt at dømme vilde det være umuligt for Kristendommen at faa Fodfæste ved Neros Hof og i hans Slot.

Men i dette Tilfælde som i saa mange andre blev Sandheden ai Apostelens Ord bekræftet, naar han siger, at hans Stridsvaaben var «mægtige ved Gud til Befæstningers Forstyrrelse». 2 Kor. 10: 4. Selv i Neros Hus vandt Korset sine Sejerstegn. Blandt det slette Tjenerskab hos en endnu slettere Fyrste blev der vundet Personer, som blev Guds Børn. Disse var ikke Kristne i det skjulte, men aabenbart. De skammede sig ikke ved sin Tro.

Og ved hvilke Midler lykkedes det at vinde Indgang og Fodfæste for Kristendommen selv der, hvor Adgang syntes at være umulig? I sit Brev til Filippenserne beskrev Paulus sit Fangenskab som det Middel, hvorved det lykkedes ham at vinde Sjæle i Neros Hus. Af Frygt for at man skulde tænke, at hans Trængsler havde hindret Evangeliets Fremgang, siger han til dem: «Jeg vil, I skal vide, Brødre! at hvad mig er vederfaret, har mere tjent til Evangeliums Fremme.» Fil. 1 : 12.

Da de kristne Menigheder først fik høre, at Paulus skulde besøge Rom ventede de en aabenbar Sejer for Evangeliet i den By. Paulus havde bragt Sandheden til mange Lande, og han havde forkyndt den i store Byer. Mon ikke denne Troeshelt kunde vinde Sjæle for Kristus ogsaa i Verdens Hovedstad? Men deres Forhaabninger blev tilintetgjort ved Meddelelsen om, at Paulus var rejst til Rom som Fange. De havde tillidsfuldt haabet at se Evangeliet, naar det først blev grundfæstet i denne Stad, hurtig udbrede sig til alle Lande og blive en herskende Kraft paa Jorden. Hvor stor blev ikke deres

Skuffelse! Menneskelige Forventninger havde slaaet fejl; men Guds Forsæt var ikke tilintetgjort.

Det var ikke ved Apostelens Prædiken, men ved hans Lænker, at Hoffets Opmærksomhed blev henledet paa Kristendommen. Det var som Fange, at han hos saa mange Sjæle sønderbrød de Lænker, der holdt dem i Syndens Trældom. Men ikke nok hermed. Han udtalte: «De fleste af Brødrene i Herren fik Mod ved mine Baand, og blev des mere dristige til at tale uden Frygt.» Fil. 1: 14.

[268] Den Taalmodighed og Glæde som Paulus udviste under sit lange uretfærdige Fangenskab, tilligemed hans Mod og Tro var en stadig Prædiken. Hans Aand, der var saa helt forskjellig fra Verdens Aand, bar Vidnesbyrd om, at en Kraft, der var større end nogen jordisk Kraft, boede i ham. Og hans Eksempel tilskyndede de Kristne til med endnu større Ihærdighed at forfægte den Sag, som Paulus ikke længere kunde forfægte offentlig. Paa disse forskjellige Maader fik Apostelens Lænker stor Indflydelse, saa at naar hans Kraft og Nytte i Arbejdet syntes at være afskaaret, og han efter alt at dømmes tilsyneladende kunde udrette mindst, netop da var det, at han samlede Neg for Kristus paa Felter, som han syntes at være fuldstændig udelukket fra.

Inden Udløbet af de to Aars Fangenskab kunde Paulus sige: «Mine Lænker for Kristi Skyld er blevne bekendte i det ganske Palads og for alle de øvrige.» Og blandt dem, der sender Hilsen til Filippenserne, nævner han særlig dem «af Kejserens Hus». Fil. 1 : 13; 4: 22.

Taalmodighed saavel som Mod vinder sine Sejre. Ved Ydmyghed i Prøvelse lige saavel som ved Uforfærdethed i Arbejde kan Sjæle vindes for Kristus. Den Kristne, som viser Taalmodighed og Glæde under Lidelse og Tab, og som i urokkelig Tro møder selve Døden med Fred og Sindsro, kan udføre mere for Evangeliets Sag, end han kunde have udrettet ved et langt Liv i trofast Arbejde. Naar en Guds Tjener er blevet taget bort fra aktiv Virksomhed, er det ofte, at det hemmelighedsfulde Forsyn, som vi i vor Kortsynethed vilde beklage, af Gud er bestemt til at udføre et Værk, som ellers aldrig vilde være blevet udført.

Naar en Kristi Efterfølger ikke længere er i Stand til at udføre aktiv Virksomhed for Gud og hans Sandhed, bør han ikke tænke, at han ikke har nogen Tjeneste at yde eller nogen Belønning at opnaa.

Kristi sande Vidner bliver aldrig lagt til Side. I Sundhed og Sygdom. i Liv og i Død benytter Gud dem fremdeles. Naar Kristi Tjenere ved Satans Had er blevet forfulgte, og deres aktive Virksomhed er blevet forhindret, naar de er blevet kastet i Fængsel eller ført til Skafottet eller til Baalet, saa var det, for at Sandheden kunde vinde en større Sejer. Naar disse trofaste Tjenere beseglede sit Vidnesbyrd med sit Blod, blev Sjæle, som hidtil havde været i Tvivl og Uvished, overbeviste om Kristi Tro og stillede sig uforfærdet paa hans Side. Af Martyrernes Aske er der fremvokset en rig Høst for Gud.

Paulus's og hans Medarbejderes Nidkjerhed og Troskab rummer i ikke mindre Grad end den Troskab og Lydighed, som hine til Kristendommen omvendte under saa ubehagelige Forhold udviste, en Irettesættelse for Efterladenhed og Mangel paa Tro hos en Ordets Forkynder. Apostelen og hans Medarbejdere kunde havde paastaet, at det var til ingen Nytte at tale om Omvendelse og Tro paa Kristus til Neros Tjenere, udsatte som disse var for svære Fristelser, omgivne af store Hindringer og truet med bitter Modstand. Hvorledes skulde de kunne udvise Lydighed, selv om de blev overbeviste om Sandheden? Men saaledes ræsonnerede Paulus ikke. I Tro fremholdt han Evangeliet for disse Sjæle. og blandt dem, som hørte, var der nogle, som besluttede at lyde, hvad det end skulde koste. Trods Hindringer og Farer vilde de modtage Lyset og stole paa, at Gud vilde hjælpe dem til at lade Lyset skinne for andre.

[269]

Der blev ikke alene vundet Sjæle for Sandheden i Kejserens Hus; men efter deres Omvendelse vedblev de at være i hans Hus. De følte sig ikke berettiget til at forlade sin Post, fordi deres Omgivelser ikke længer var tiltalende. Sandheden havde fundet dem der, og der vedblev de at være; og ved sit forandrede Liv og Væsen blev de et Vidnesbyrd om den nye Læres forvandlede Kraft.

Er der nogen, som tøler sig fristet til at paaberaabe sig sine Omstændigheder som et Paaskud for ikke at vidne om Kristus, saa lad en saadan betragte de troendes Stilling i Kejserens Hus — Kejserens demoraliserede Karakter, den Ryggeløshed, som herskede ved Hoffet. Vi kan neppe tænke os Omstændigheder mere ugunstige for et kristeligt Liv, og som vilde medføre større Opofrelse eller Modstand end netop de Omstændigheder, som disse omvendte Mennesker var stillet i. Men midt under alle Vanskeligheder og Farer bevarede de sin Troskab. Hindringer, der forekommer ham at være

uoverstigelige, kan vel bringe den Kristne til at søge at unddrage sig fra at lyde Sandheden, som den er i Jesus; men han kan ikke komme med nogen Undskyldning, som taaler Undersøgelse. Kunde han det, vilde han have bevist, at Gud var uretfærdig, idet han havde stillet Betingelser for sine Børns Frelse, som de ikke kunde opfyldte.

Den som i sit Hjerte er fast besluttet paa at tjene Gud, vil finde Anledning til at vidne for ham. Vanskeligheder vil ikke formaa at hindre nogen, hvis faste Forsæt det er at søge først Guds Rige og hans Retfærdighed. I den Kraft, som han opnaar under Bøn og Granskning af Herrens Ord, vil han elske Dyd og afstaa fra Last. Med Blikket fæstet paa Jesus, Troens Begynder og Fuldender, som taalte Modsigelse af Syndere imod sig, vil den troende villigt trodse Haan og Foragt. Og han hvis Ord er Sandhed, har lovet Hjælp og Naade tilstrækkelig under alle Forhold. Hans evige Arme omfatter den Sjæl, som søger ham om Bistand. I hans Omsorg kan vi hvile trygt og sige: «Paa den Dag, jeg frygter, forlader jeg mig paa dig.» Sal. 56: 4. Gud vil opfyldte sit Løfte for alle, som sætter sin Lid til ham.

[270] Ved sit eget Eksempel har Frelseren vist, at hans Efterfølgere kan være i Verden uden dog at være af Verden. Han kom ikke for at tage Del i dens forføriske Lyster, for at lade sig bevæge af dens Skikke eller handle, som den handlede, men for at gjøre sin Faders Vilje og søge og frelse det fortabte. Med dette Maal for Øje kan den Kristne staa ubesmattet i hvilke som helst Omgivelser. Hvad hans Stilling end er, høj eller ringe, og hvilke Forhold han end omgives af, vil han udvise Kraften af sand Kristendom ved en trofast Udførelse af sine Pligter.

[271] Det er ikke, naar man er fritaget for Prøvelser, men midt i Prøverne, at en kristelig Karakter udvikles. Modstand og Modgang leder en Kristi Efterfølger til større Aarvaagenhed og mere alvorlig Bøn til ham, som er mægtig til at hjælpe. Alvorlig Prøvelse, som bæres ved Guds Naade, udvikler Taalmodighed, Aarvaagenhed, Sjælsstyrke og en dyb og fast Tillid til Gud. Det er Kristentroens Sejer, der sætter en Kristi Efterfølger i Stand til at lide og være stærk, til at underkaste sig og derved sejre, til at dø hver Dag og dog leve, til at bære Korset og derved vinde Herlighedens Krone.

Kapitel 45—Skrevet fra Rom.

VED Begyndelsen af sit Kristenliv fik Apostelen Paulus særskilt Lejlighed til at lære Guds Vilje angaaende Kristi Efterfølgere at kjende. Han blev «henrykt indtil den tredje Himmel». «ind i Paradis og hørte uudsigelige Ord. hvilke det ikke er et Menneske tilladt at udtale». Han erkjendte selv, at han havde faaet mange «Syner og Aabenbareiser af Herren». Han havde ligesaa god en Forstaaelse af Sandhedens Grundsætninger som de andre „høje Apostle». 2 Kor. 12: 2, 4, 1, 11. Han havde et klart og fuldt Kjendskab til «Bredden og Længden og Dybden og Højden» af «Kristi Kjærlighed, som overgaar al Kundskab». Ef. 3: 18, 19.

Paulus kunde ikke fortælle alt, hvad han havde set i Syner; thi blandt hans Tilhørere var der nogle. som vilde have gjort en urigtig Anvendelse af hans Ord. Men det. som var blevet ham aabenbaret, satte ham i Stand til at arbejde som en Leder og forstandig Lærer og særprægede ogsaa de Budskaber, han i senere Aar sendte til Menighederne. De Indtryk, han fik i sine Syner, stod altid levende for ham og satte ham i Stand til at give en rigtig Fremstilling af den kristne Karakter. Mundtligt og gennem Breve bar han et Budskab, som altid siden har bragt Guds Menighed Hjælp og Styrke. Til de troende i vor Tid taler dette Budskab klart om de Farer, som vil true Menigheden, og de falske Lærdomme, de vil møde. Apostelens Ønske for dem, til hvem han sendte sine Breve med Raad og Formaninger, var, at de ikke mere skulde være Børn, der lod sig «tumle som Bølger og omdrive af enhver Lærdoms Vejr», men at de alle skulde «naa til Enhed i Troen og Guds Søns Erkjendelse, til Mands Modenhed, til Kristi Fyldes voksne Alder». Han formanede Kristi Efterfølgere i hedenske Omgivelser til ikke mere at «vandre, som de øvrige Hedninger vandrer i deres Sinds Forfængelighed, formørkede i Forstanden, fremmedgjorte fra Guds Liv . . . formedelst deres Hjerter Forhærdelse», men at «omgaaes varlig, ikke som uvise. og kjøbe den belejlige Tid». Han opmuntrede de troende til at se fremad til den Tid. da Kristus, som «elskede Menigheden og hengav sig selv

for den», vilde «fremstille sig den. en herlig Menighed, som ikke har Plet eller Rynke eller noget deslige» — en Menighed, som er «hellig og ustraffelig». Ef. 5: 25, 27.

[272]

Disse Budskaber, der blev skrevet, ikke ved et Menneskes Kraft, men ved Guds Kraft, indeholder Lærdomme, som bør granskes af alle, og som med Udbytte ofte kan gjentages. De indeholder Undervisning om praktisk Guds frygt og fremholder Principper, som bør følges i enhver Menighed, og Vejen til evigt Liv, bliver klargjort.

I sit Brev til «de hellige i Kolossæ, de troende Brødre i Kristus», der blev skrevet, medens Paulus var en Fange i Rom. talte han om sin Glæde over deres Standhaftighed i Troen, hvorom han var blevet underrettet af Epafras, der, skrev Apostelen «gav os eders Kjærlighed i Aanden tilkjende. Derfor,» siger han videre. «aflader vi og ikke fra den Dag. vi hørte det. at bede for eder og begjære, at I maatte fyldes med hans Viljes Erkjendelse i al Visdom og aandelig Forstand, at I kan omgaaes værdig for Herren til al Behagelighed og være frugtbare paa al god Gjerning, og vokse til Guds Erkjendelse; styrkede med al Styrke efter hans Herligheds Kraft til al Taalmodighed og Langmodighed med Glæde».

Saaledes udtrykker Paulus sit Ønske for de troende i Kolossæ. Hvilket højt Ideal disse Ord sætter for en Kristi Efterfølger! De viser, hvilke underfulde Muligheder der ligger for os i Kristenlivet, og klargjør, at der ikke er nogen Grænse for de Velsignelser, Guds Børn kan erholde. De kan stedse vedblive at vokse i Kundskab om Gud og gaa frem fra Kraft til Kraft, fra Trin til Trin i kristelig Erfaring, indtil de ved «hans Herligheds Kraft» bliver gjort «skikkede til at faa Del i de helliges Arvelod i Lyset».

Apostelen lovprisje Kristus for sine Brødre som den. ved hvem Gud havde skabt alle Ting. og ved hvem han havde udvirket deres Gjenløsning. Han erklærede. at den Haand. som opholder Verdner i Himmelrummet, og som holder alle Ting i hele Verdensaltet vedlige i deres velordnede, ustandselige Virksomhed. er den Haand, som blev naglet til Korset for dem. «Ved ham,» skrev Paulus, «er alle Ting skabte, de i Himlene og de paa Jorden, de synlige og usynlige, være sig Troner eller Herredømmer eller Fyrstedømmer eller Magter. alle Ting er skabte ved ham og til ham; og han er for alle Ting, og alle Ting bestaar ved ham.» «Ogsaa eder, som fordem var fremmede og fiendske af Sindelag i onde Gjæringer. har han dog nu forliget

i sit kjødelige Legeme ved Døden, for at fremstille eder hellige og uastelige og ustraffelige for sit Aasyn.»

Guds Søn steg ned for at løfte de faldne op. I denne Hensigt forlod han de syndfrie Verdener i det høje, de 99. som elskede ham. og kom til Jorden for at blive «saaret for vore Overtrædelser og knust for vore Misgjerninger». Es. 53: 5. Han blev sine Brødre lig i alle Ting. Han blev Kjød, ligesom vi er. Han vidste, hvad det vilde sige at være sulten og tørstig og træt. Han blev styrket ved Føde og vederkvæget ved Søvn. Han var en fremmed og en Gjest paa Jorden — han var i Verden, men ikke af Verden; han blev fristet og prøvet, som Menneskene nu bliver fristet og prøvet, men levede dog et Liv uden Synd. Han var mild. medlidende, sympatisk, altid hensynsfuld overfor andre, og som saadan var han en Fremstilling af Guds Karakter. «Ordet blev Kjød og boede iblandt os, . . . fuld af Naade og Sandhed.» Joh. 1: 14. [273]

De troende i Kolossæ var omgivet af hedenske Skikke og Indflydelser og stod saaledes i Fare for at blive ført bort fra Evangeliets Enfoldighed; og idet Paulus i den Anledning advarede dem. henviste han dem til Kristus som den eneste sikre Vejleder. «Jeg vil, I skal vide,» skrev han, hvor stor en Kamp jeg har for eder og for dem i Laodicea og saa mange som ikke har set min Person i Kjødet, at deres Hjerter maatte opmuntres, idet de sammenføjes i Kjærlighed og til den fuldvise Indsigts hele Rigdom. til Erkjendelse af Guds. Faderens, og Kristi Hemmelighed, i hvem alle Vidommens og Kundskabens Skatte er skjulte.»

«Men dette siger jeg. paa det ingen skal bedrage eder med lokkende Tale. . . . Derfor, ligesom I har antaget Kristus Jesus Herren, saa omgaaes i ham. rodfæstede og opbygte i ham. og stadfæstede i Troen, ligesom I er lærte, voksende i den med Taksigelse Se til, at ikke nogen gjør eder til Rov ved verdslig Visdom og tomt Bedrageri, efter Menneskers Sætninger, efter Verdens Børnelærdom, og ikke efter Kristus; thi i ham bor al Guddommens Fylde legemlig. Og I har al Fylde i ham. som har Hovedet for al Fyrstendømme og Magt.»

Kristus havde forudsagt, at der skulde opstaa Forførere, ved hvis Indflydelse «Uretfærdighed» skulde blive «mangfoldig», og Kjærligheden skulde «blive kold i mange». Matt. 24: 12. Han havde advaret Disciplene om, at dette Onde vilde udsætte Menigheden for større Farer end Fiendens Forfølgelse. Atter og atter advarede

Paulus de troende imod disse falske Lærere. Denne Fare maatte de fremfor alle andre være paa Vagt imod; thi ved at modtage falske Lærere vilde de aabne Døren for Vildfarelser, ved hvilke Fienden vilde fordunkle det aandelige Syn og rokke Tilliden hos dem, som nylig havde antaget Evangeliets Tro. Kristus var den Maalestok, hvormed de Lærdomme, der blev fremholdt, skulde prøves. Alt, som ikke var i Overensstemmelse med hans Lære, skulde de forkaste. Kristus korsfæstet for Synd, Kristus opstaaet fra de døde, Kristus opfaren til det høje: dette var den Frelsens Videnskab, som de skulde lære og forkynde.

Guds Ords Advarsler vedrørende de Farer, som omgiver den kristne Menighed, angaar os i vor Tid. Ligesom man i Apostelens Dage søgte at ødelægge Troen paa den hellige Skrift ved Traditioner og Filosofi, saaledes søger Retfærdighedens Fiende i vor Tid ved lokkende Teorier i Form af «den højere Kritik», Udviklingslære, Spiritisme, Teosofi og Pantheisme at lede Sjæle ind paa forbudte Stier. For mange er Bibelen som en Lampe uden Olje, fordi de har hengivet sig til spekulative Anskuelse, der bringer Misforstaaelse og Forvirring. «Den højere Kritik»s Arbejde med at sønderlemme, [274] gjætte og atter sammensætte ødelægger Troen paa Bibelen som en guddommelig Aabenbaring. Den berøver Guds Ord Kraften til at beherske, opløfte og inspirere Menneskene. Ved Spiritismen oplæres en Mængde Mennesker til at tro, at Ønsket er den højeste Lov, at Tøjlesløshed er Frihed, og at Mennesket kun er ansvarlig overfor sig selv.

En Kristi Efterfølger vil støde paa den «lokkende Tale», som Apostelen advarede de troende i Kolossæ imod. Han vil møde spiritistiske Fortolkninger af Skriften; men han maa ikke antage dem. Han maa tale klart og tydeligt til Forsvar for Skriftens evige Sandheder. Med Blikket fæstet paa Kristus maa han daglig gaa fremad paa den anviste Sti og forkaste alle Anskuelse, som ikke er i Overensstemmelse med hans Lære. Guds Sandhed maa være Emnet for hans Betragtning og Overvejelse. Han maa betragte Bibelen som Guds Røst, der taler direkte til ham. Paa den Maade vil han finde den Visdom, som er af Gud.

Kundskaben om Gud, som den er aabenbaret i Kristus, er den Kundskab, som alle, der bliver frelst, maa have. Dette er den Kundskab, som bevirker Forvandling af Karakteren. Naar den bringes til

Anvendelse i Livet, vil den skabe Kristi Billede paany i Sjælen. Det er denne Kundskab, Gud indbyder sine Børn til at antage, og i Sammenligning med den er alt andet Tomhed og Intet.

I alle Slægter og i alle Lande har det sande Grundlag for Karakterens Udvikling været den samme: de Principper, som Guds Ord indeholder. Den eneste sikre og paalidelige Regel er at gjøre, hvad Gud siger. «Herrens Befalinger er rette,» og «hvo disse Ting gjør, skal ikke rokkes evindeligt.» Sal. 19: 9: 15: 5. Det var med Guds Ord, Apostlene mødte Datidens falske Teorier; de holdt paa, at «ingen kan lægge en anden Grundvold end den, som lagt er». 1 Kor. 3: 11.

Ved sin Omvendelse og Daab havde de troende i Kolossæ forpligtet sig til at forkaste Anskuelse og Skikke, som hidtil havde udgjort en Del af deres Liv, og at udvise Troskab og Lydighed mod Kristus. I sit Brev mindede Paulus dem om dette og formanede dem til ikke at glemme, at for at holde sit Løfte maatte de stadig kjæmpe imod de Onder, som vilde søge at faa Herredømme over dem. «Er I altsaa oprejste med Kristus,» sagde han, «da søg det, som er oventil, hvor Kristus sidder hos Guds højre Haand. Tragt efter det, som er oventil, ikke efter det, som er paa Jorden. Thi I er døde, og eders Liv er skjult med Kristus i Gud.»

«Dersom nogen er i Kristus, da er han en ny Skabning; det gamle er forbigangt, se, alt er blevet nyt.» 2 Kor. 5: 17. Ved Kristi Kraft har Menneskene kunnet bryde syndige Vaners Magt. De har forkastet Egenkjærlighed. Bespotteren er blevet ydmyg, Drankeren er blevet ædrue, og den ryggesløse ren. Sjæle, som har baaret Satans Billede, er blevet forvandlet efter Guds Billede. Denne Forandring er i sig selv et Undernes Under. Den Forvandling, som bevirkes ved Ordet, er en af Ordets dybeste Hemmeligheder. Vi kan ikke forstaa den; vi kan blot tro, som Skriften siger, at det er «Kristus i eder, Herlighedens Haab».

[275]

Naar Guds Aand behersker Sind og Hjerter, udbryder den omvendte i en ny Sang; thi han forstaaer, at i hans Erfaring er Guds Løfte blevet opfyldt, at hans Overtrædelse er forladt og hans Synd skjult. For Gud har han angret sin Overtrædelse af den guddommelige Lov og tror paa Kristus, som døde til Menneskenes Retfærdiggjørelse. «Retfærdiggjort ved Troen» har han «Fred med Gud ved vor Herre Jesus Kristus». Rom. 5: 1.

Men fordi den Kristne har haft denne Erfaring, maa han ikke lægge Hænderne i Skjødet. tilfreds med hvad der er blevet udrettet for ham. Den, som har besluttet at indgaa i det aandelige Rige, vil finde, at alle en uigjenfødt Naturs Kræfter og Lidenskaber, støttet af Magterne i Mørkets Rige, staar rustet imod ham. Hver Dag maa han paany overgive sig til Gud og hver Dag stride imod det onde. Gamle Vaner, nedarvede Tilbøjeligheder til det onde vil kjæmpe om Herredømmet, og imod disse maa han altid være paa Vagt, stridende i Kristi Kraft for at vinde Sejer.

«Døder derfor eders jordlske Lemmer,» skrev Paulus til Kolossenserne, «for hvis Skyld Guds Vrede kommer over Vantroens Børn, blandt hvilke I ogsaa fordem vandrede, da I levede derudi. Men nu aflægger ogsaa I alle disse Ting, Vrede, Hidsighed, Ondskab, Bespottelse. slem Snak af eders Mund. . . . Saa ifører eder da, som Guds udvalgte, hellige og elskte, inderlig Barmhjertighed, Godhed, Ydmyghed. Sagtmodighed, Langmodighed, saa I fordrager hverandre og tilgiver hverandre, dersom nogen har Klagemaal imod nogen; ligesom og Kristus tilgav eder. saaledes og I. Men fremfor alt dette ifører eder Kjærligheden; thi denne er Fuldkommenhedens Baand. Og Guds Fred sejre i eders Hjerter, til hvilken I og er kaldte i ét Legeme ; og værer taknemmelige.»

Brevet til Kolossenserne er fuldt af de mest værdifulde Lærdomme til alle, som er beskæftiget i Kristi Tjeneste, Lærdomme, som aabenbarer det bestemte Forsæt og det høje Maal, som vil komme til Syne i dens Liv, som rettelig fremstiller Frelseren. Idet den troende forkaster alt. som vilde hindre ham i at gjøre Fremgang paa Vejen opad, eller som vilde lede andres Fødder bort fra den snævre Sti. vil han i sit daglige Liv aabenbare Barmhjertighed, Venlighed, Ydmyghed, Sagtmodighed, Overbærenhed og Kristi Kjærlighed.

Hvad vi saa meget behøver, er den Kraft, der aabenbarer sig i et højere, helligere og ædlere Liv. Verden lægger Beslag paa altfor meget og det himmelske Rige paa altfor lidet af vore Tanker.

I sine Bestræbelser for at naa op til, hvad Gud kræver af ham. maa den Kristne ikke mistvivle om noget. Moralsk og aandelig Fuldkommenhed er lovet alle ved Kristi Naade og Kraft. Kristus er Kraftens Ophav, Livets Kilde. Han leder os hen til sit Ord og giver os Blade af Livets Træ til Helbredelse for Sjæle, som er syge af Synd. Han drager os hen til Guds Trone og lægger en Bøn i vor

Mund, hvorved vi bringes i inderlig Forening med ham. For vor Skyld sætter han de almægtige Kræfter i Himlen i Virksomhed. Ved hvert Skridt kommer vi i Berøring med hans levende Kraft.

God sætter ingen Grænser for deres Fremskridt, som ønsker «at fyldes med hans Viljes Erkjendelse i al Visdom og aandelig Forstand». Ved Bøn og ved Aarvaagenhed og ved Fremvækst i Kundskab og Forstand maa de blive «styrkede med al Styrke efter hans Herligheds Kraft». Saaledes beredes de til at arbejde for andre. Det er Frelserens Hensigt, at Mennesker, som er rensede og helliggjorte, skal være hans Hjælpere. Lad os for dette store Privilegium give ham Tak, «som gjorde os dygtige til de helliges Arvedel i Lyset, som friede os fra Mørkets Magt, og oversatte os i sin elskelige Søns Rige».

Paulus's Brev til Filippenserne blev ligesom Brevet til Kolosenserne skrevet, medens han var i Fangenskab i Rom. Menigheden i Filippi havde sendt Gaver til Paulus ved Epafroditus, hvem Paulus kalder «min Broder og Medarbejder og Medstrider og eders Udsending og Tjener til at raade Bod paa min Trang». Medens Epafroditus var i Rom, var han syg og nær Døden; «men Gud forbarmede sig over ham,» skrev Paulus, «dog ikke alene over ham, men ogsaa over mig, at jeg ikke skulde have Sorg paa Sorg». Ved Meddelelsen om, at Epafroditus var syg, var de troende i Filippi blevet meget ængstelige for ham, og han besluttede at rejse tilbage til dem. «Han længtes efter eder alle,» skrev Paulus, «og var urolig i Hu, fordi I havde hørt, at han var blevet syg. . . . Derfor sender jeg ham des snarere, for at I kan glæde eder ved at se ham igjen, og jeg være mere fri for Sorg. Tag derfor imod ham i Herren med al Glæde, og hold slige i Ære; thi for Kristi Gjernings Skyld kom han Døden nær, idet han vovede sit Liv for at udfylde Savnet af eder i Tjenesten imod mig.»

Med Epafroditus sendte Paulus de troende i Filippi et Brev, hvori han takker dem for deres Gaver. Af alle Menigheder havde Menigheden i Filippi været den mest gavmilde i sin Omsorg for Apostelens Behov. «Men I ved det og selv, Filippenser!» udtalte Paulus i sit Brev, «at ved Evangeliums Begyndelse, der jeg drog ud fra Makedonien, har ingen Menighed haft Regning med mig over givet og modtaget, uden I alene. Thi ogsaa i Thessalonika sendte I mig én Gang, ja to Gange, hvad jeg behøvede. Ikke at jeg attraar Gaven, men jeg attraar den Frugt, som kan vorde overflødig til eders

Fordel. Nu har jeg fuldkommen nok og overflødig; jeg fik rigelig, der jeg annammede af Epafroditus det fra eder, en velbehagelig Lugt, et antageligt Offer, takkeligt for Gud.»

[277] «Naade være med eder og Fred, fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Kristus! Jeg takker min Gud, saa ofte jeg tænker paa eder, idet jeg altid i hver min Bøn, beder for eder alle med Glæde. for eders Deltagelse i Evangelium, fra den første Dag indtil nu; fuldelig forsikret, at han, som begyndte det gode Værk i eder, vil fuldføre det indtil Jesu Kristi Dag; saaledes bør jeg og mene om eder alle, efterdi jeg har eder i Hjertet, baade under mine Lænker og Evangeliums Forsvar og Stadfæstelse, eder alle, som er delagtige med mig i Naaden. Thi Gud er mit Vidne, hvorledes jeg længes efter eder alle, . . . Og derom beder jeg, at eders Kjærlighed maa fremdeles mere og mere forøges, tilligemed Kundskab og al Skjønsomhed, saa I kan vælge. hvad som bedst er, paa det I maa være rene og uden Anstød indtil Kristi Dag, fyldte med Retfærdigheds Frugter, som virkes ved Jesus Kristus, Gud til Ære og Lov.»

Guds Naade opholdt Paulus i hans Fangenskab og gjorde, at han kunde fryde sig i Trængsel. Med Tro og Overbevisning skrev han til sine Brødre i Filippi, at hans Fængselsophold havde haft Evangeliets Fremme til Følge. «Jeg vil, I skal vide, Brødre!» sagde han, «at hvad mig er vederfaret har mere tjent til Evangeliums Fremme, saa at mine Lænker for Kristi Skyld er bleven bekjendte i det ganske Palads og for alle de øvrige, og at de fleste af Brødrene i Herren fik Mod ved mine Baand, og blev des mere dristige til at tale uden Frygt.»

Der er en Undervisning for os i denne Apostelens Erfaring; thi den aabenbarer, hvorledes Gud virker. Herren kan bringe Sejer ud af det, der for os kan se ud som Uheld og Nederlag. Vi staar i Fare for at glemme Gud og for at fæste os ved de Ting. som ses, i Stedet for med Troens Blik at betragte de usynlige Ting. Naar Vanheld eller Ulykke kommer, staar vi færdige til at beskylde Gud for Forsømmelse eller Grusomhed. Dersom han finder det bedst i en eller anden Retning at begrænse den Nytte, vi kan gjøre, klager vi og standser ikke for at betænke, at Gud saaledes virker til vort Bedste. Vi behøver at lære at forstaa, at Revselse udgjør en Del af hans store Plan, og at den Kristne i Trængsel undertiden kan udrette mere for Mesteren, end naar han er beskjæftiget i virksom Tjeneste.

Som deres Eksempel i Kristenlivet henviste Paulus Filippenserne til Kristus, som, «der han var i Guds Skikkelse, ikke holdt det for et Rov at være Gud lig; men han forringede sig selv, idet han tog en Tjeners Skikkelse paa. og blev Mennesker lig; og da han var funden i Skikkelse som et Menneske, fornede han sig selv, saa han blev lydige indtil Døden, ja Korsets Død».

«Derfor, mine elskelige!» vedblev han. «ligesom I altid har været lydige, saaledes ikke alene som ved min Nærværelse, men nu meget mere i min Fraværelse, arbejder paa eders egen Saliggjørelse med Frygt og Bæven; thi Gud er den, som virker i eder baade at ville og at udrette, efter sit Velbehag. Gjør alle Tnig uden Knur og Tvivl, at I kan vorde ustraffelige og rene, Guds ulastelige Børn, midt iblandt den vanartige og forvendte Slægt, iblandt hvilke I skin- [278] ner som Lys i Verden, idet I holder fast ved Livets Ord. mig til Ros paa Kristi Dag, at jeg ikke har løbet forgjæves.»

Disse Ord blev skrevet til Hjælp for enhver kjæmpende Sjæl. Paulus fremholder Fuldkommenhedens Maal og viser, hvorledes det kan opnaaes. «Arbejd paa eders egen Saliggjørelse,» siger han. «thi Gud er den, som virker i eder.»

Arbejdet med at opnaa Frelse er et Arbejde i Fællesskab, en dobbeltsidig Gjerning. Der maa være et Samarbejde mellem Gud og den bodfærdige Synder. Dette er nødvendigt, for at rigtige Principper kan dannes i Karakteren. Mennesket maa gjøre alvorlige Bestræbelser for at overvinde det, som hindrer ham i at opnaa Fuldkommenhed. Men i dette Arbejde er han fuldstændig afhængig af Gud. Menneskelig Bestræbelse alene er ikke tilstrækkelig; uden guddommelig Bistand gavner den intet. Gud arbejder, og Mennesket arbejder. Modstanden mod Fristelse maa komme fra Mennesket, som maa hente Kraft hos Gud. Paa den ene Side er der uendelig Visdom, Medlidenhed og Kraft; paa den anden Side er der Svaghed, Syndighed og fuldstændig Hjælpeløshed.

Gud vil, at vi skal have Herredømme over os selv; men han kan ikke hjælpe os uden vort Bifald og Samarbejde. Guds Aand virker igjennem de Kræfter og Evner, som Mennesket har faaet. I os selv er vi ikke i Stand til at bringe vore Forsætter, Ønsker og Tilbøjeligheder i Overensstemmelse med Guds Vilje; men dersom vi er «villige til at blive gjort villige», vil Frelseren udføre dette for os. saaledes at vi «omstyrter Tankebygninger og enhver Højde, som rejser sig

imod Kundskaben om Gud. og tager enhver Tanke til Fange under Lydigheden mod Kristus». 2 Kor. 10: 5.

Den, som ønsker at udvikle en stærk, symmetrisk Karakter, og som vil blive en sundt udviklet Kristen, maa give alt og gjøre alt for Kristus; thi Frelseren vil ikke antage en delt Tjeneste. Han maa daglig lære, hvad det vil sige at give sig selv. Han maa granske Guds Ord, lære dets Betydning og adlyde dets Paabud. Saaledes kan vi opnaa Maalet for kristelig Dyd. Dag for Dag virker Gud med ham og fuldkommer den Karakter, som skal bestaa i den sidste Prøve. Og Dag for Dag udgjør Udfoldelsen af den troendes Liv en ophøjet Opvisning for Menneskers og Engles Aasyn, visende, hvad Evangeliet kan udrette for faldne Mennesker.

«Jeg agter ikke mig selv at have grebet det,» skrev Paulus; «men ét gjør jeg: forglemmende, hvad der er bagved, og rækkende efter det, som er foran, iler jeg mod Maalet, til det Klenodie, som hører til Guds Kald herovenfra i Kristus Jesus.»

[279] Paulus udrettede meget. Fra den Stund han skjænkede Kristus sin Troskab, var hans Liv optaget med utrættelig Tjeneste. Fra Stad til Stad, fra Land til Land rejste han omkring og fortalte Beretningen om Korset, vandt Tilhængere til Evangeliet og oprettede Menigheder. For disse Menigheder havde han en stadig Omsorg, og han skrev mange Breve med Undervisning til dem. Til Tider arbejdede han ved sit Haandværk for at tjene sit daglige Brød. Men i al sin travle Virksomhed tabte Paulus aldrig det ene store Maal af Syne: at ile fremad mod Klenodiet, som hørte med til hans høje Kald. Eet Maal holdt han sig stadig for Øje: at vise Troskab mod ham. som ved Damaskus's Port havde aabenbaret sig for ham. Fra dette Maal formaaede intet at lede ham bort. At ophøje Golgathas Kors: dette var den altopslugende Bevæggrund, der udgjorde Drivfjederen i hans Ord og Handlinger.

Det store Forsæt, der drev Paulus til at trænge fremad paa Trods af Vanskeligheder og Besværligheder, bør lede enhver kristen Arbejder til at hengive sig helt til Guds Tjeneste. Jordiske Tillokkelser vil gjøre sig gjældende for at lede hans Tanker bort fra Frelseren; men han maa ile fremad mod Maalet og aabenbare for Verden, for Engle og for Mennesker, at Haabet om at se Guds Ansigt er alle de Opofrelser og Bestræbelser værd, som Opnaelsen af dette Haab kræver.

Selv om Paulus var en Fange, var han dog ikke forsagt. De Breve, som han skrev fra Rom til Menighederne, er tværtimod gennemtrængt af Sejersvished. «Glæd eder i Herren altid,» skrev han til Filippenserne, «og atter siger jeg: Glæd eder! . . . Vær ikke bekymrede for noget. men i alle Ting lad eders Begjæringer fremføres for Gud i Paakaldelse og Bøn med Taksigelse; og Guds Fred, som overgaar al Forstand, skal bevare eders Hjerter og eders Tanker i Kristus Jesus. Iøvrigt, Brødre! hvad som helst der er sandt, hvad der er ærbart, hvad der er retfærdigt, hvad der er rent, hvad der er elskeligt, hvad der har godt Lov, enhver Dyd og enhver Hæder: derpaa giv Agt.»

«Min Gud skal fuldelig give eder alt, hvad I behøver, efter sin Rigdom. i Herlighed. i Kristus Jesus. . . . Vor Herres Jesu Kristi Naade være med eder alle!«

[280]

Kapitel 46—I Frihed.

MEDENS Paulus's Virksomhed i Rom blev velsignet til mange Sjæles Omvendelse og til de troendes Bestyrkelse og Opinuntring, samlede der sig Skyer, som truede ikke blot hans egen Sikkerhed, men ogsaa Menighedens Trivsel. Ved sin Ankomst til Rom var han blevet sat i Varetægt hos Høvedsmanden for Kejserens Livvagt, en retfærdig og retskaffen Mand, hvis Mildhed det skyldtes, at Apostelen blev forholdsvis fri, saa at han kunde virke for Evangeliets Sag. Men inden Udløbet af de to Aars Fangenskab blev denne Mand erstattet af en anden, af hvem Paulus ikke kunde vente nogen særskilt Begunstigelse.

Jøderne var nu mere virksomme end nogensinde før i sine Bestræbelser imod Paulus, og de fandt en dygtig Støtte i en ryggesløs Kvinde, hvem Nero havde ægtet som sin anden Hustru, og som, da hun var en jødisk Proselyt, ydede al sin Indflydelse til Støtte for deres morderiske Hensigter imod Kristendommens store Forkjæmper.

Paulus kunde ikke nære stort Haab om Retfærdighed hos Kejseren, for hvem han havde indanket sin Sag. Nero var mere moralsk fordærvet, mere letsindig i Karakter og samtidig bedre forberedt paa at øve afskyelige Grusomheder end nogen anden Hersker, der havde været før ham. Statens Tøjler kunde ikke være blevet overladt i en mere despotisk Herskers Haand. Det første Aar af hans Regjering havde udmærket sig ved, at han forgiftede sin unge Halvbroder, som var den retmæssige Arving til Tronen. Nero havde gaaet nedad paa Lastens Bane og udført den ene Forbrydelse større end den anden, indtil han myrdede sin egen Moder og derpaa sin Hustru. Der var ingen Grusomhed, som han ikke kunde begaa, ingen nedrig Handling, som han ikke vilde nedlade sig til. Hos ethvert rettænkende Menneske vakte han kun Afsky og Foragt.

Enkelthederne af alt det onde, som blev øvet ved hans Hof, er for gruelige, for gyselige til at beskrives. Hans ryggesløse Ondskab vakte Modbydelighed og Afsky endogsaa hos mange, som blev tvunget til at deltage i hans Forbrydelser. De svævede i stadig Frygt

for, hvilke Uhyrligheder han næste Gang kunde finde paa. Men selv saadanne Forbrydelser som dem, Nero begik, rokkede ikke ved hans Undersaatters Troskab. Han blev anerkjendt som Enehersker over hele den civiliserede Verden; ja han blev endog Gjenstand for guddommelige Hædersbevisninger og tilbedt som en Gud.

Fra et menneskeligt Synspunkt betragtet var Apostelens Domfældelse for en saadan Dommer en afgjort Sag. Men Paulus følte, at saa længe han var tro mod Gud, behøvede han ikke at frygte. Den, som i Fortiden havde været hans Værn kunde endnu beskytte ham mod Jødernes Had og mod Kejserens Magt.

[281]

Og Gud undlod heller ikke at beskytte sin Tjener. Da Paulus kom i Forhør, kunde Beskyldningerne imod ham ikke bevises; og tvertimod alles Forventning og med en Hensyntagen til Ret og Retfærdighed, som var fuldstændig i Strid med hans Karakter, dømte Nero, at Fangen var uskyldig. Paulus blev løst fra sine Baand; han var atter i Frihed.

Var hans Forhør blevet længere udsat, eller om han af nogen Aarsag var blevet opholdt i Rom til det paafølgende Aar, vilde han uden Tvivl være omkommet i den Forfølgelse, som da indtraf. Under Paulus's Fangenskab, var de til Kristendommen omvendte blevet saa talrige, at det tiltrak sig Opmærksomhed og vakte Myndighedernes Uvilje. Kejseren blev især oprørt over, at mange af hans eget Hus blev omvendt, og han fandt snart et Paaskud til at gjøre de Kristne til Gjenstand for sin skaanselløse Grusomhed.

Omtrent ved denne Tid indtraf der i Rom en frygtelig Ildebrand, hvorved næsten Halvdelen af Byen nedbrændte. Rygtet gik, at Nero selv havde ladet Ilden antænde; men for at afværge Mistanken gav han det Udseende af at være meget godgjørende og hjalp de hjemløse og trængende. Alligevel blev han imidlertid beskyldt for Forbrydelsen. Folket blev oprørt og forbitret, og for at rento sig og tillige for at befri Staden for en Klasse Mennesker som han frygtede og hadede, rettede Nero Beskyldningen mod de Kristne. Hans Plan lykkedes, og Tusinder af Kristi Efterfølgere — Mænd, Kvinder og Børn — blev grusomt aflivet.

Denne rædselsfulde Forfølgelse blev Paulus skaanet for, idet han kort efter sin Løsladelse var bortrejst fra Rom. Denne sin sidste Frihedsperiode benyttede han til flittigt Arbejde blandt Menighederne. Han søgte at knytte en fastere Forbindelse mellem de græske og de

østerlandske Menigheder og at befæste de troende mod de falske Lærdomme. som sneg sig ind og fordærvede Troen.

De Prøvelser og Anstrengelser, som Paulus havde udstaaet, havde tæret paa hans legemlige Kræfter. Alderdomssvaghed begyndte at gjøre sig gjældende. Han forstod at han nu udførte sit sidste Værk, og efterhaanden som Tiden for hans Virksomhed blev kortere, anstrengte han sig desto mere. Der syntes ikke at være nogen Grænse for hans Nidkjerhed. Resolut i sine Forsætter, hurtig i Handling og stærk i Troen rejste han omkring fra Menighed til Menighed i mange Lande og søgte ved ethvert Middel, som stod til hans Raadighed, at styrke de troendes Hænder, for at de kunde udføre et trofast Arbejde med at vinde Sjæle for Jesus, og for at de i de prøvende Tider, som allerede da indtraadte, kunde være standhaftige i Evangeliet og bære trofast Vidnesbyrd om Kristus.

[282]

Kapitel 47—Sidste Gang i Fængsel.

PAULUS'S Arbejde iblandt Menighederne efter hans Frifindelse i Rom kunde ikke undgaa hans Fienders Opmærksomhed. Efter at Forfølgelsen under Nero begyndte, havde de Kristne overalt været en fredløs Sekt. Efter nogen Tid fandt de vantro Jøder paa at tillægge Paulus den Forbrydelse at have anstiftet Branden i Rom. Ikke én af dem troede et Øjeblik, at han var skyldig; men de vidste, at en saadan Beskyldning, naar der syntes at være den mindste Mulighed for dens Berettigelse, vilde besegle hans Dom. De fik udvirket, at Paulus atter blev grebet og skyndsomt sendt i Fængsel for sidste Gang.

Paa sin anden Rejse til Rom fulgtes Paulus af flere af sine tidligere Ledsagere. Andre ønskede inderligt at dele hans Skjæbne, men han vilde ikke tillade dem saaledes at sætte Livet i Fare. Udsigterne var langt mindre gunstige nu, end da han forrige Gange blev sat i Fængsel. Den af Nero paabegyndte Forfølgelse havde i høj Grad formindsket Antallet af de Kristne i Rom. Tusinder havde lidt Martyrdøden for sin Tro, og mange havde forladt Byen, og de, som endnu opholdt sig der, var i høj Grad nedtrykte og betaget af Frygt.

Ved sin Ankomst til Rom blev Paulus indsat i et skummelt Fængsel for at blive der, indtil hans Løb var til Ende. Beskyldt for at være Ophavsmanden til en af de laveste og frygteligste Forbrydelser imod Byen og Nationen var han Gjenstand for almindelig Afsky.

De faa Venner, som havde deltaget med Apostelen i hans Byrder, begyndte nu at forlade ham. nogle for at gaa helt bort og andre for at virke i de forskjellige Menigheder. Fygellus og Hermogenes var de første til at forlade ham. Demas, der var blevet forfærdet over de tiltagende Vanskeligheder og Farer, forlod dernæst den forfulgte Apostel. Kreskens blev sendt af Paulus til Menighederne i Galatien. Titus til Dalmatien og Tykikus til Efesus. Idet Paulus skrev til Timotheus om denne Erfaring, siger han : «Lukas er alene hos mig.» 2 Tim. 4: 11. Aldrig før havde Apostelen i saa høj Grad som nu behovet sine Brødres Tjeneste, svækket som han var af Alderdom, Møje

og Svagheder og indesluttet i de fugtige, mørke Hvælvinger i det romerske Fængsel. Den Tjeneste, som Lukas, den elskede Discipel og trofaste Ven, ydede ham, var Apostelen til megen Trøst og gjorde det muligt for ham at vedligeholde Forbindelsen med Brødrene og Verden udenfor.

[283] I denne prøvende Tid blev Apostelen opmuntret ved hyppige Besøg af Onesiforus. Denne hjertelige Broder fra Efesus gjorde alt, hvad der stod i hans Magt, for at lette Apostelens Byrder under hans Ophold i Fængslet. Hans elskede Lærer var i Lænker for Sandhedens Skyld, medens han selv var fri, og han sparede sig ingen Møje for at gjøre Paulus's Lod mere taalelig.

I det sidste Brev, som Apostelen nogensinde skrev, taler han saaledes om denne trofaste Discipel: «Herren give Onesiforus's Hus Barmhjertighed; thi han har ofte vederkvæget mig, og skammede sig ikke ved min Lænke, men der han var i Rom, søgte han saare flittig efter mig, og fandt mig. Herren give, at han maa tinde Barmhjertighed hos Herren paa hin Dag!» 2 Tim. 1: 16-18.

[284] Længselen efter Kjærlighed og Sympati er noget, som Gud selv har nedlagt i Hjertet. I sin Angest i Gethsemane længtes Kristus efter sine Disciples Sympati. Ogsaa Paulus, der tilsyneladende var ligegyldig overfor Lidelser og Besværligheder, længtes alligevel efter Sympati og Omgang med andre. De Besøg, som Onesiforus aflagde, og hvorved han gav Vidnesbyrd om sin Troskab paa en Tid, da Apostelen var ene og forladt, bragte Glæde og Opmuntring til ham, som havde tilbragt sit Liv i Tjeneste for andre.

Kapitel 48—Paulus stilles for Nero.

DA Paulus blev anmodet om at fremstille sig for Kejser Nero til Forhør, var det med sikker Udsigt til en nær forestaaende Død. Den alvorlige Art af den Forbrydelse, han var beskyldt for, og det herskende Fiendskab imod de Kristne gav kun lidet Haab om et heldigt Udfald.

Blandt Grækerne og Romerne var det Skik at tilstaa en anklaget Retten til at faa en Sagfører til at tale sin Sag for Domstolene. Ved Vægten af sin Bevisførelse, ved ildfuld Veltalenhed eller ved Henstillinger, Bønner og Taarer kunde en saadan Talsmand ofte hidføre en Kjendelse i den anklagedes Favør eller, om dette ikke lykkedes, faa Dommen formildet. Men da Paulus blev indkaldt for Nero, var der ingen, som vovede at optræde som hans Raadgiver eller Talsmand; ingen Ven var tilstede for endog blot at faa at vide, hvilke Anklager der blev rettet mod ham, eller hvilke Beviser han fremførte til sit Forsvar. Blandt de Kristne i Rom var der ikke en eneste, som i hin prøvende Time optraadte for at staa ham bi.

Den eneste paalidelige Beretning om, hvad der indtraf, blev givet af Paulus selv i hans andet Brev til Timotheus. «Ved mit første Forsvar,» skrev Apostelen, «mødte ingen med mig, men alle forlod mig; (gid det ikke tilregnes dem!) men Herren stod med mig og styrkede mig, at Ordets Prædiken skulde ved mig have fuld Fremgang, og alle Hedninger høre det; og jeg blev friet fra Løvens Strube.» 2 Tim. 4: 16, 17.

Paulus staaende for Nero — hvilken slaaende Modsætning! Den stolte Monark, for hvem den Guds Mand skulde svare for sin Tro, havde naaet til den højeste Tinde af jordisk Magt,» Myndighed og Rigdom saavel som til de laveste Dybder af Forbrydelse og Uguddelighed. I Magt og Storhed stod han uden Lige. Der var ingen, som kunde drage hans Autoritet i Tvivl, ingen som kunde modsætte sig hans Vilje. Konger lagde sine Kroner for hans Fødder. Mægtige Hære drog ud og paa hans Befaling, hans Krigsflaaders Faner varslede om Sejer. Hans Statue stod opstillet i Retssalene, og Sena-

torernes Love og Dommernes Kjendelser var kun et Ekko af hans Vilje. Millioner bøjede sig i Lydighed for hans Befalinger. Navnet Nero bragte Verden til at skjælve. At paadrage sig hans Mishag var at miste Ejendom, Frihed og Liv; hans Vrede var mere at frygte end Pesten.

[285] Uden Penge, uden Venner, uden Raadgiver stod den alderstegne Fange foran Nero. I Kejserens Ansigtstræk stod malet den skammelige Beretning om de Lidenskaber, som rasede indenfor; den anklagedes Ansigt talte om et Hjerte, der havde Fred med Gud. Paulus havde levet et Liv i Fattigdom, Selvfornægtelse og Lidelse. Uagtet han stadig havde været Gjenstand for Bagtalelse, Forsmædelse og Mishandling, hvorved hans Fiender søgte at gjøre ham frygtagtig, havde han dog uforfærdet holdt Korsets Banner oppe. I Lighed med sin Mester havde han været en hjemløs Vandringsmand, og ligesom denne havde han levet for at være Menneskene til Velsignelse. Hvorledes kunde Nero, den lunefulde, lidenskabelige, tøjlesløse Tyran, forstaa eller skatte denne Guds Mands Karakter eller Bevæggrunde?

Den store Sal var fyldt med en begjærlig, urolig Skare, som trængte sig frem for at se og høre, hvad der vilde foregaa. Der var høje og lave, rige og fattige, lærde og ulærde, stolte og uanselige — alle lige blottede for sand Kundskab om Livets og Frelsens Vej.

Jøderne fremførte imod Paulus de gamle Beskyldninger om Tilskyndelse til Oprør og Kjættereri, og baade Jøder og Romere anklagede ham for at have anstiftet Branden i Rom. Medens disse Anklager blev rettet imod ham, bevarede Paulus en uforstyrret Ro. Folket og Dommerne betragtede ham med Forundring. De havde været tilstede ved mange Forhør og betragtet mangan Forbryder; men aldrig havde de set en Mand, der bevarede en saa ophøjet Sindsro som den Fange, der nu stod for dem. Dommerne, som med sit skarpe Blik var vant til at læse Fangernes Ansigtstudtryk, søgte forgjæves efter et eller andet i hans Træk, som kunde tyde paa Skyld. Da det blev ham tilstaaet at tale for sig, lyttede alle til med stor Interesse.

Endnu en Gang har Paulus Anledning til at opløfte Korsets Banner for en forundret Forsamling. Idet han betragter den store Skare foran sig — Jøder, Grækere, Romere tilligemed fremmede fra mange Lande — er der i hans Sjæl et inderligt Ønske om, at de maa blive frelst. Øjeblikkets Alvor, de Farer, som omgiver ham, den frygtelige Skjæbne, der synes at være saa nær: alt dette forsvinder for hans

Blik. Han ser kun Jesus, Forbederen, som staar for Gud og taler syndige Menneskers Sag. Med mere end menneskelig Veltalenhed og Kraft fremholder Paulus Evangeliets Sandheder. Han henviser sine Tilhørere til det Offer, som blev bragt for en falden Slægt. Han erklærer, at der for Menneskenes Gjenløsning er betalt en Pris, som ikke kan beregnes. Der er gjort Foranstaltninger til, at de kan komme til at sidde paa Guds Trone. Med Englene som Sendebud er Jorden forenet med Himlen. og alle Menneskers Gjerninger, hvad enten de er onde eller gode, er aabenbare for den evige, retfærdige Dommers Blik.

Saaledes taler Sandhedens Forkjæmper. Trofast iblandt de troløse, tro iblandt de utro staar han der som en Guds Repræsentant, og hans Røst er som en Røst fra Himlen. Der findes ingen Frygt, ingen Sorg. ingen Forsagthed I hans Ord eller Blik. Stærk i Overbevisningen om sin Uskyld og iført Sandhedens Rustning glæder han sig over, at han er et Guds Barn. Hans Ord er som et Sejrsraab, der lyder over Slagets Tummel. Han erklærer, at den Sag, han var viet sit Liv til, er den eneste Sag, som aldrig kan mislykkes. Om han omkommer, vil Evangeliet dog ikke omkomme. Gud lever, og hans Sandhed vil sejre.

[286]

Mange, som den Dag betragtede ham, «saa hans Ansigt som en Engels Ansigt». Ap. Gj. 6: 15.

Aldrig før havde denne Forsamling hørt saadanne Ord. De anslog en Streng, som gav Gjenlyd endog i de mest forhærdedes Hjerter. Den klare, overbevisende Sandhed kuldkastede Vildfarelsen. Lys skinnede ind i manges Sind der senere med Glæde fulgte dets Straaler. De Sandheder, som den Dag blev talt, var bestemt til at ryste Nationer og leve gennem alle Tider«de skulde paavirke Menneskehjerter, naar de Læber, som havde udtalt dem. var bragt til Taushed i en Martyrs Grav.

Aldrig før havde Nero hørt Sandheden, som han hørte den ved denne Lejlighed. Aldrig før havde hans eget brødefulde Liv staaet for ham i en saa frygtelig Klarhed. Lyset fra Himlen trængte ind i hans syndbesmittede Sjæl, og han bævede ved Tanken om en Domstol, som han, Verdens Hersker, engang vilde blive fremstillet for, og hvor han skulde faa en retfærdig Løn for sine Gjerninger. Han frygtede for Apostelens Gud og vovede ikke at afsige Dom over Paulus, som

ikke var blevet fundet skyldig i nogen Skyld. En Følelse af Ærefrygt holdt en Stund hans blodtørstige Aand i Tøjler.

Et Øjeblik blev Himlen aabnet for den brødefulde, forhædede Nero; og dens Fred og Renhed forekom ham ønskelig. I dette Øjeblik lød Naadens Indbydelse ogsaa til ham. Men kun et Øjeblik var Tanken om Syndsforladelse velkommen. Derpaa udgik Befaling om, at Paulus skulde føres tilbage til Fængslet; og idet Porten lukkedes bag Guds Sendebud, blev Omvendelsens Port for evigt lukket for Kejseren i Rom. Ingen Lysstraale fra Himlen skulde mere trænge igjennem det Mørke, som omgav ham. Snart skulde han rammes af Gjengjældelsens Straffedom fra Gud.

Ikke længe derefter hejste Nero Sejl og begav sig paa sin berygtede Færd til Grækenland, hvor han vanærede sig og sit Rige ved foragtelig og nedværdigende Letsindighed. Han kom med stor Pomp tilbage til Rom, omgav sig med sine Hoffolk og hengav sig til oprørende Udsvævelser. Midt i denne Sus og Dus hørtes der støjende Stemmer fra Gaden. En Udsending, der skulde undersøge Aarsagen, kom tilbage med den forfærdelige Meddelelse, at Galba i Spidsen for en Hær marscherede hurtig frem mod Rom. at der allerede var udbrudt Oprør i Byen, og at Gaderne var fyldt med en rasende Hob, som med Trusler om Død over Kejseren og alle hans Tilhængere hurtig nærmede sig Slottet.

[287]

I dette farefulde Øjeblik havde Nero ikke som den trofaste Paulus en mægtig og barmhjertig Gud at forlade sig paa. Af Frygt for den Lidelse og maaske Tortur, som han kunde blive nødt til at udstaa ved Mængdens Haand, tænkte den elendige Tyran paa selv at gjøre Ende paa sit Liv; men i det kritiske Øjeblik svigtede Modet ham. Fuldstændig nedslaaet flygtede han i Vanære bort fra Byen og søgte Ly paa et Landsted nogle faa Mil borte; men forgjæves. Hans Skjulested blev snart opdaget, og idet Rytterne, som forfulgte ham, nærmede sig, kaldte han en Slave til Hjælp og bibragte sig et dødeligt Saar.

[288]

Saaledes omkom Tyrannen Nero i den unge Alder af 32 Aar.

Kapitel 49—Paulus's sidste Brev.

FRA Kejsereus Domssal vendte Paulus tilbage til sin Celle. Han forstod, at han kun havde opnaaet en kortvarig Udsættelse af sin Dom. Han vidste, at hans Fiender ikke vilde slaa sig til Ro, før de havde hid f ørt hans Død. Men han vidste ogsaa. at for Øjeblikket havde Sandheden sejret. At have kunnet forkynde den korsfæstede og opstandne Frelser for den store Forsamling, som havde hørt ham. var i sig selv en Sejer. Den Dag var et Værk paabegyndt, som vilde vokse og befæstes, og som Nero og alle andre Kristi Fiender forgjæves vilde forsøge at forhindre eller ødelægge.

Medens Paulus sad Dag efter Dag i sin mørke Celle og vidste, at paa et eneste Ord eller Vink fra Nero kunde hans Liv blive taget, tænkte han paa Timotheus og besluttede at sende Bud efter ham. Timotheus havde faaet det Hverv at tage sig af Menigheden i Efesus. og han var derfor blevet tilbage, da Paulus drog ud paa sin sidste Rejse til Rom. Paulus og Timotheus var knyttet til hinanden med en Kjærlighed usædvanlig dyb og stærk. Efter sin Omvendelse havde Timotheus taget Del med Paulus i hans Arbejde og Lidelser, og Venskabet mellem dem var blevet stedse stærkere, dybere og mere inderligt, indtil Timotheus for den gamle, udslidte Apostel var blevet alt, hvad en Søn kunde være for en elsket og hædret Fader. Det var intet Under derfor, at Paulus i sin Ensomhed længtes efter at se ham.

Selv under de gunstigste Forhold vilde der hengaa flere Maaneder, før Timotheus kunde naa at komme til Rom fra Lilleasien. Paulus vidste, at hans Liv stod i Fare, og han frygtede for, at Timotheus kunde komme for sent til at træffe ham. Han havde Raad og Undervisning af Vigtighed at give den unge Mand. som var blevet betroet et saa stort Ansvar; og medens han tilskyndede ham til at komme uden Tøven, dikterede han det sidste Vidnesbyrd, som han maaske ikke vilde opleve at udtale mundtlig. Hans Sjæl var fyldt med inderlig Kjærlighed til sin Søn i Evangeliet og til Menigheden. som stod under hans Omsorg, og han søgte at klargjøre for Timotheus Vigtigheden af at være tro i det hellige Kald.

Paulus begyndte sit Brev med denne Hilsen: «Til Timotheus, den elskelige Søn: Naade. Barmhjertighed, Fred fra Gud Fader og Kristus Jesus, vor Herre! Jeg takker Gud, hvem jeg tjener, ligesom mine Forfædre, i en ren Samvittighed, idet jeg uden Afladelse erindrer dig i mine Bønner Nat og Dag.»

[289] Apostelen fremholdt derefter for Timotheus Nødvendigheden af at være standhaftig i Troen. «Derfor paaminder jeg dig,» skriver han. «at du opflammer den Guds Naadegave, som er i dig formedelst mine Hænders Paalæggelse. Thi Gud har ikke givet os Fejgheds Aand. men Krafts og Kjærligheds og Sindigheds Aand. Derfor skam dig ikke ved vor Herres Vidnesbyrd eller ved mig. hans bundne, men lid ondt med Evangelium, ved Guds Kraft.» Paulus bad Timotheus om at komme i Hu, at han var blevet kaldet «med et helligt Kald» til at forkynde hans Kraft, som «bragte Liv og Uforkrænkelighed for Lyset ved Evangelium, for hvilket», udtalte han, «jeg er beskikket en Prædiker og Apostel og Hedningers Lærer; for hvilken Sag jeg og lider dette, men skammer mig ikke derved; thi jeg ved, hvem jeg har troet, og er vis paa, at han er mægtig til at bevare det. jeg har nedlagt hos ham, til hin Dag».

Gjennem sin lange Tjenestetid havde Paulus aldrig svigtet sin Troskab mod Frelseren. Hvor som helst han var — hvad enten han stod for de truende Farisæere eller romerske Myndigheder, for den rasende Hob i Lystra eller de overbeviste Syndere i det makedoniske Fængsel. om han talte til de rædselsslagne Søfolk paa det skibbrudne Fartøj, eller han stod alene for Nero for at tale for sit Liv, — aldrig havde han skammet sig ved den Sag han forfægtede. Det ene store Maal i hans Kristenliv havde været at tjene ham. hvis Navn han engang havde foragtet, og hverken Modgang eller Forfølgelse havde været i Stand til at rokke ham i dette Forsæt. Hans Tro, øget ved Arbejde og rensed ved Opofrelser, opholdt og styrkede ham.

«Du derfor, min Søn!» vedblev Paulus, «bliv stærk ved den Naade. som er i Kristus Jesus, og hvad du har hørt af mig for mange V idner, det overantvord tro Mennesker, som kan være dygtige ogsaa til at lære andre. Derfor lid du ondt. som en god Jesu Kristi Stridsmand.»

Den sande Herrens Tjener vil aldrig vige tilbage for Besværligheder eller Ansvar. Fra den Kilde, som aldrig svigter dem, der oprigtig søger efter guddommelig Kraft, henter han Styrke, der sæt-

ter ham i Stand til at møde og besejre Fristelse og udføre de Pligter, Gud paalægger ham. Den Naade, han erholder, forøger hans Evne til at kjende Gud og hans Søn. I sin inderste Sjæl længes han efter at udføre Tjenester, som hans Herre kan finde Behag i; og efterhaanden som han skrider fremad paa Kristenlivets Sti, bliver han «stærk ved den Naade som er i Kristus Jesus». Denne Naade gjør ham til et trofast Vidne om det, han har hørt. Han hverken ringeagter eller forsømmer den Kundskab, han har modtaget fra Gud, men meddeler den til trofaste Mænd. som atter underviser andre.

I dette sidste Brev til Timotheus stillede Paulus et højt Ideal for den unge Arbejder og pegte paa de Pligter, der hvilede paa ham som en Kristi Tjener. «Læg Vind paa at fremstille dig selv retskaffen for Gud,» skrev Apostelen, «en Arbejder, som ikke behøver at skamme sig, som rettelig deler Sandheds Ord.» «Undslaa dig for daarlige og uforstandige Spørgsmaal, efterdi du ved, at de føder Strid af sig. Men en Herrens Tjener bør det ikke at stride, men at være mild imod alle, bekvem til at lære, i Stand til at tale ondt, med Sagtmodighed undervisende dem, som modsætter sig. om Gud vilde engang give dem Omvendelse til Sandheds Erkjendelse.»

[290]

Apostelen advarer Timotheus imod de falske Lærere, som vilde søge at trænge sig ind i Menigheden. «Men vid dette,» udtalte han. «at i de sidste Dage skal vanskelige Tider være at forvente. Thi Menneskene skal være egenkjærlige pengegjerrige, overmodige, hoffærdige, Bespottere, Forældre ulydige, utaknemmelige, vanhellige, . . . som har Gudfrygtigheds Skin, men fornægter dens Kraft. Fly ogsaa disse.»

«Men onde Mennesker og Bedragere farer frem til det værre,» skrev han videre; «de forfører og forføres. Men du, bliv i det, som du har lært, og som dig er betroet, efterdi du ved, af hvem du har lært, og efterdi du fra Barndom af kjender den hellige Skrift, som kan gjøre dig vis til Salighed. . . . Den ganske Skrift er indblæst af Gud, og nyttig til Lærdom, til Overbevisning, til Rettelse, til Optugtelse i Retfærdighed, at det Guds Menneske maa vorde fuldkomment, dygtiggjort til al god Gjerning.» Gud har rigelig sørget for, at vi skal kunne føre en heldig Kamp imod det onde. som er i Verden. Bibelen er det Rustkammer, hvor vi maa udruste os til Kampen. Vore Lænder maa være ombundne med Sandhed. Vort Panser maa være Retfærdighed. Troens Skjold maa være i vor Haand og Frelsens

Hjælm paa vort Hoved; og med Aandens Sværd, som er Guds Ord, maa vi bane os Vej gjennem de Hindringer og Forviklinger, som Synden lægger paa vor Sti.

Paulus vidste, at der var stor Fare I Vente for Menigheden. Han vidste. At et trofast, ihærdigt Arbejde maatte blive udført af dem. Som skulde føre Opsyn med Menighederne, og han skrev til Timotheus: «Derfor besværges jeg dig for Gud og den Herre Jesus Kristus, som skal dømmes levende og døde ved sin Aabenbarelse og sit Regimente: prædik Ordet, hold ved i Tide og Utide, overbevis, straf, forman med al Langniodighed og Lærdom.»

Denne højtidelige Formaning til en, der var saa nidkjær og trofast som Timotheus, er et kraftigt Vidnesbyrd om, hvor vigtigt og ansvarsfuldt det Arbejde er, som paahviler en Evangeliets Forkynder. Paulus fremstiller Timotheus som for Guds Domstol og beder ham at prædike Ordet, ikke Menneskers Paastande og Skikke; han paalægger ham at være rede til at vidne for Gud, naar som helst Anledningen tilbød sig — for store Forsamlinger og i private Kredse, paa Vejen og ved Arnen, for Venner og for Fiender, hvad enten han befandt sig i Sikkerhed eller var udsat for Besværligheder og Farer. Forsmædelser og Tab.

[291] Frygtende for at Timotheus's milde og eftergivelige Sindelag kunde lede ham til at unddrage sig en vigtig Del af sin Gjerning, formanede Paulus ham til at være trofast i at straffe Synd og endog til skarpt at irettesætte dem, som var skyldige i store Overtrædelsen. Men dette skulde han gjøre «med al Langniodighed og Lærdom». Han skulde udvise Kristi Taalmodighed og Kjærlighed og forklare og understrege sine Irettesættelser under Henvisning til Guds Ords Sandheder.

At hade og straffe Synden og samtidig vise Mildhed og Æmhed mod Synderen er en vanskelig Opgave. Jo mere alvorlig vi selv stræber efter at naa frem til Hellighed i Hjerter og Liv. desto skarpere vil vor Opfattelse af Synden blive, og desto mere bestemte vil vi være i vor Misbilligelse af enhver Afvigelse fra hvad der er ret. Vi maa vogte os for at udvise utilbørlig Strenghed mod Overtræderen; men vi maa ogsaa tage os i Agt, at vi ikke taber Syndens overvættede Syndighed af Syne. Det er nødvendigt at udvise kristelig Taalmodighed og Kjærlighed mod den fejlende; men der er ogsaa Fare for at vise saa stor Overbærenhed med hans Forseelse, at han vil tænke,

at han ikke har fortjent nogen Irettesættelse, og forkaste den som upaakrævet og uretfærdig.

Evangeliets Forkyndere gjør undertiden stor Skade ved at lade Overbærenhed overfor den fejlende udvikle sig derhen, at de taaler Synder og endogsaa gjør sig delagtige i dem. Paa denne Maade ledes de til at undskylde og dække over det, som Gud fordømmer, og efter nogen Tid bliver de saa forblindede, at de roser de selvsamme Personer, som Gud befaler dem at irettesætte. Den, som har sløvet sit aandelige Blik ved syndig Lemfældighed mod saadanne, som Gud fordømmer, vil inden længe begaa en større Synd ved at vise Strenghed og Barskhed mod dem. som Gud ser paa med Velbehag.

Ved at hovmode sig over menneskelig Visdom, vise Ringeagt for den Helligaands Indflydelse og finde Ubehag ved Guds Ords Sandheder vil mange, som bekjender sig til at være Kristne, og som mener, at de er dygtige til at undervise andre, ledes til at vende sig bort fra Guds Fordringer. Paulus skrev til Timotheus: «Den Tid skal vorde, da de ikke skal fordrage den sunde Lærdom, men efter deres egne Begjæringer tage sig selv Lærere i Hobetal, efter hvad der kildrer deres Øren. Og de skal vende Ørene fra Sandheden, men henvende sig til Fabler.»

Apostelen har her ikke Hensyn til de aabenbart ugudelige, men til saadanne Kristne, som lader sig lede af sine Tilbøjeligheder og derved bliver Slaver under sit eget Jeg. Saadanne er blot villige til at høre de Lærdomme, som ikke straffer deres Synder eller fordømmer deres egenkjærlige Vandel. De trofaste Kristi Tjeneres tydelige Ord støder dem, og de vælger Lærere, som vil rose og smigre dem. Og blandt dem, der kalder sig Ordets Forkyndere, findes saa danne, som prædiker Menneskemeninger i Stedet for Guds Ord. De er utro i sit Kald og fører andre paa Vildspor, som søger aandelig Vejledning hos dem.

[292]

Gud har i sin hellige Lov givet os en fuldkommen Regel for vor Vandel ; og han har erklæret, at indtil Tidens Ende vil denne Lov uden nogen Forandring i et eneste Bogstav eller en Tøddel vedblive at være bindende for Menneskene. Kristus kom for at gjøre Love. stor og herlig. Han viste, at den hviler paa Kjærlighedens brede Grundlag — Kjærlighed til Gud og Kjærlighed til Mennesker — og at Lydighed mod dens Paabud kræves af alle Mennesker. I sit eget Liv gav han os et Eksempel paa Lydighed mod Guds Lov. I

Bjergprædikenen paaviste han, hvordan dens Fordringer strækker sig videre end til de udvortes Handlinger og dømmes over Hjertets Tanker og Raad.

Hvor Loven adlydes, vil den lede Menneskene til at «fornægte Ugudelighed og de verdslige Lyster» og til at leve «tugtig og retfærdig og gudelig i den nuværende Verden». Tit. 2: 12. Men al Retfærdigheds Fiende har taget Verden til Fange og ledet Menneskene til at vise Ulydighed mod Loven. Som hvad Paulus forudsaa, har en Mængde Mennesker vendt sig bort fra Guds Ords tydelige, hjerteransagende Sandheder og valgt Lærere, som fremholder for dem de Fabler, de ønsker. Baade blandt Ordets Tjenere og Lægfolk er der mange, som træder Guds Befalinger under Fødder. Saaledes bliver Verdens Skaber forhaanet, og Satan fryder sig triumferende over, at hans Anslag er lykkedes.

Med den tiltagende Ringeagt for Guds Lov er der en tiltagende Ulyst til Kristendommen, en tiltagende Stolthed, Hang til Fornøjelse, Ulydighed mod Forældre og Hengivenhed til egenkjærlig Nydelse; og tænkende Mennesker overalt spørger med Ængstelse: Hvad kan der gøres for at rette paa disse truende Onder? Svaret findes i Apostelens Formaning til Timotheus: «Prædik Ordet!» I Bibelen finder vi de eneste paalidelige Principper at bygge vore Handlinger paa. Den er en Afskrift af Guds Vilje, et Udtryk for guddommelig Visdom. Den aabner Livets store Problemer for Menneskets Forstand; og for alle, som agter paa dens Bud, vil den vise sig at være en ufejlbar Vejleder, der vil skaane dem fra at spille sit Liv i forfejlede Bestræbelser.

Gud har kundgjort os sin Vilje, og det er Daarskab af Menneskene at drage det Ord i Tvivl, som er udgaaet af hans Mund. Naar den alvise Gud har talt, saa kan der ikke være noget Tvivlens Spørgsmaal for Menneskene at stille, ingen tvivlsomme Muligheder for dem at ordne. Alt, hvad der kræves af dem, er aabent og alvorligt at samtykke i det, Gud har tilkjendegivet som sin Vilje. Lydighed er Fornuftens saavel som Samvittighedens højeste Bud.

Paulus formaner videre: «Vær aarvaagen i alle Ting, lid ondt, gør en Evangeliets Gjerning, fuldfør din Tjeneste.» Paulus skulde snart fuldende sit Løb, og han vilde, at Timotheus skulde indtage hans Plads og beskytte Menigheden mod de Fabler og vrang Lærdomme, hvorved Fienden paa forskjellig Maade vilde søge at lede dem bort

fra Evangeliets Enfoldighed. Han formanede ham til at undgaa alle timelige Handeler og Forviklinger, som vilde hindre ham i at vie sig helt til Arbejdet for Gud. med Glæde at taale den Modstand. Forsmædelse og Forfølgelse, som hans Troskab vilde paaføre ham. og at bevise sit Kald ved at benytte ethvert Middel, der stod til hans Raadighed, til at gjøre godt mod dem. for hvem Kristus døde.

Paulus's Liv var en Fremstilling af de Sandheder, han lærte; og deri laa hans Kraft. Han havde stadig en dyb Forstaaelse af sit Ansvar, og han arbejdede i inderligt Samfund med ham. som er Retfærdighedens, Barmhjertighedens og Sandhedens Kilde. Han klyngede sig til Kristi Kors som det eneste, der kunde sikre ham Fremgang. Frelserens Kjærlighed var den udødelige Drivkraft, der opholdt ham i hans Kamp med sig selv og i hans Strid imod det onde, naar han i Kristi Tjeneste ilede fremad paa Trods af Verdens Kulde og sine Fienders Modstand.

Hvad Menigheden behøver i vor farefulde Tid er en Hær af Arbejdere, som ligesom Paulus har lært at gjøre Nytte, som har en dyb Erfaring i det. som hører Gud til, og som er fyldte med Alvor og Nidkjerhed. Helliggjorte, selvopofrende Mænd behøves. Mænd, som ikke vil vige tilbage for Prøvelser og Ansvar, Mænd, som er modige og sande, Mænd, i hvis Hjerter Kristus, «det Herlighedens Haab», udvikles, og som vil «prædike Ordet» med Læber, der er berørte af hellig Ild. Guds Sag vansmægter af Mangel paa saadanne Arbejdere. og skjæbnsvangre Vildfarelser, der virker som en dødelig Gift, fordærver Moralen og tilintetgjør Haabet hos en stor Del af Menneskeslægten.

Naar de trofaste, opslidte Eannerførere opofrer sit Liv for Sandhedens Sag, hvem vil da træde til og indtage deres Plads? Vil de unge Mænd iblandt os modtage det hellige Hverv af sine Fædres Hænder? Bereder de sig for at fylde de Pladser, som bliver ledige ved de trofastes Død? Vil Apostelens Formaning blive paaagtet, og vil Pligtens Kald blive hørt midt iblandt de Tillokkelser til Egenkjærlighed og Ærgjerrighed, som lurer paa de unge?

Paulus sluttede sit Brev med personlige Budskaber til visse Personer og rettede atter en indstændig Henstilling til Timotheus om snart at komme til ham om muligt før Vinteren indtraadte, Han talte om sin Ensomhed. hidført ved, at nogle af hans Venner havde forladt ham. medens andre nødvendigvis maatte være fraværende; og for

at Timotheus ikke skulde betænke sig af Frygt for, at Menigheden i Efesus behøvede hans Hjælp. meddelte Paulus, at han allerede havde bestemt Tykikus til at fylde hans Plads.

Efter at have talt om sit Forhør hos Nero, om at Brødrene havde forladt ham, og om at Gud som holder sin Pagt, havde opholdt ham ved sin Naade, afsluttede Paulus Brevet med at befale sin elskede Timotheus til den store Hyrde, der, selv om Underhyrderne skulde falde, dog vilde drage Omsorg for sin Hjord.

[294]

Kapitel 50—Dømt til Døden.

UNDER sit sidste Forhør for Kejsereus Domstol havde Paulus gjort et saa stærkt Indtryk paa Kejsereu, at han udsatte med at afsige nogen Kjendelse i Sagen, idet han hverken frikendte eller dømte den anklagede Guds Tjener. Men Kejsereus Had mod Paulus ind fandt sig snart paany. Forbitret over, at han ikk e var i Stand til at standse den kristne Religions Udbredelse endog blot i det kejserlige Hus besluttede han, at Apostelen skulde henrettes, saasnart et anvendeligt Paaskud kunde findes. Ikke længe derefter afgav Nero den Kjendelse, der dømte Paulus til Martyrdøden. Eftersom en romersk Borger ikke kunde udsættes for Tortur, blev han dømt til at halshugges.

Paulus blev i al Stilhed ført til Retterstedet. Kun faa Tilskuere fik Lov til at være nærværende; thi hans Forfølgere, som frygtede for hans store Indflydelse, var bange for, at Synet af hans Henrettelse kunde skaffe Kristendommen nye Tilhængere. Men selv de hærde Stridsmænd, som bevogtede ham. hørte paa hans Ord og saa med Forundring, at han var glad, ja endog frydede sig ved Udsigten til at dø. For nogle af dem. som var Vidne til hans Martyrdød, blev hans tilgivende Sindelag overfor sine Mordere og hans urokkelige Tillid til Kristus indtil sidste Øjeblik en Livets Lugt til Liv. Mere end én antog den Frelser, som Paulus forkyndte, og beseglede inden ret lang Tid uden Frygt sin Tro med sit Blod.

Indtil sidste Stund vidnede Apostelens Liv om Sandheden af de Ord, han skrev til Korinthierne: «Gud som sagde, at Lyset skulde skinne frem af Mørket, har ogsaa ladet det skinne i vore Hjerter til at oplyse Kundskaben om Guds Herlighed i Jesus Kristus. Men dette Liggendefæ har vi i Lerkar, saa at den overvættes Kraft maa være Guds, cg ikke af os; vi som trænges paa alle Maader, men ikke forsager; tvivlende, men ikke fortvivlende; forfulgte, men ikke forladte; nedslagne, men ikke forlorne; ombærende altid den Herres Jesu Død i Legemet, at og Jesu Liv maa aabenbares i vort Legeme.» 2 Kor. 4: 6-10. Hans Dygtighed var ikke i ham selv, men i den Helligaand, der fyldte hans Sjæl med sin Nærværelse og bragte enhver Tanke til

Fange under Kristi Vilje. Profeten skriver: «Den Fortrøstning staar fast: du bevarer Fred, Fred; thi paa dig forlader man sig.» Es. 26: 3. Den himmelske Fred som kom til Syne i Apostelens Ansigt, vandt mange Sjæle for Evangeliet.

[295] Paulus var omgivet af en himmelsk Luftning. Alle, som han kom sammen med, mærkede Indflydelsen af hans Samfund med Kristus. Det at hans eget Liv udgjorde en Fremstilling af de Sandheder, han forkyndte, gav hans Prædiken en overbevisende Styrke. Heri ligger Sandhedens Kraft. Den uvilkaarlige og ubevidste Indflydelse af et helligt Liv er den mest overbevisende Prædiken, der kan holdes til Forsvar for Kristendommen. Selv et uigjendriveligt Argument kan opvække blot Modstand; men i et gudfrygtigt Eksempel er der en Kraft, som det er umuligt helt at modstaa.

I sin Omhu for dem, han snart skulde forlade, overladte som de var til at kjæmpe imod Fordom, Had og Forfølgelse, tænkte Apostelen ikke paa de Lidelser, der forestod ham. De faa Kristne, som ledsagede ham til Retterstedet, søgte han at styrke og opmuntre ved at gjentage for dem de Løfter, som er tilsagt dem, der lider Forfølgelse for Retfærdigheds Skyld. Han forsikrede dem om, at intet af ålt det, Herren havde talt angaaende sine prøvede og trofaste Born, vilde slaa fejl. En kort Tid kunde de maaske blive besværede af mangehaande Fristelser; det kunde være, at de ingen jordiske Bekvemmeligheder vilde have; men de kunde hente Opmuntring af Forvisningen om Guds Trofasthed og sige: «Jeg ved, hvem jeg har troet, og jeg er vis paa, at han er mægtig til at bevare det, jeg har nedlagt hos ham.» 2 Tim. 2: 1. Snart vilde Prøvelsens og Lidelsens Nat være til Ende. og da vilde Fredens herlige Morgen gry og bringe en fuldkommen Dag.

Apostelen skuede ind i det store hinsidige, ikke med Uvished eller Frygt. men med et frydefuldt Haab og en længselsfuld Forventning. Naar han nu staar paa det Sted, hvor han skal lide Martyrdøden, ser han ikke Skarpretterens Sværd eller Jorden, der saa snart skal drikke hans Blod; han ser opad mod den fredelige, blaa Himmelhvelving, opad mod den Eviges Trone.

Denne Troens Mand ser den Stige, Jakob saa i sit Syn, og som fremstiller Kristus, der har forenet Jorden med Himlen, forenet dødelige Mennesker med den evige Gud. Hans Tro styrkes, naar han tænker paa, hvorledes Patriarkerne og Profeterne har forladt sig paa

ham, som er hans Trøst og Styrke, og for hvem han nu giver sit Liv. Fra disse hellige Mænd, der fra Aarhundrede til Aarhundrede har baaret Vidnesbyrd om sin Tro, hører han den Forsikring, at Gud er sanddru. Hans Medapostle, som for at prædike Kristi Evangelium gik ud for at møde religiøs Forblindelse og hedensk Overtro. Forfølgelse og Foragt. og som ikke agtede sit Liv dyrebart, for at de kunde lade Korsets Lys skinne midt i Vantroens Mørke: disse hører han bære Vidnesbyrd om Jesus som Guds Søn og Verdens Frelser. Fra Pinebænken, fra Baalet, fra Fængslet og fra Jordens Huler og Kløfter hører han Martyrernes Sejersraab. Han hører det trofaste Vidnesbyrd fra Sjæle, som til Trods for, at de er fattige og bliver plagede og pinte, dog uden Frygt bærer sit høj - tidelige Vidnesbyrd for Sandheden, sigende: «Jeg ved, hvem jeg har troet.» Ved at give sit Liv for sin Tro erklærede disse for Verden, at han, som de havde troet paa, var i Stand til at frelse til det yderste.

[296]

Frikjøbt ved Kristi Offer og tvættet fra sin Synd ved hans Blod og iført hans Retfærdighed har Paulus det Vidnesbyrd i sig selv, at hans Sjæl er dyrebar i hans Forlørsers Øjne. Hans Liv er skjult med Kristus i Gud, og han er overbevist om, at den, som har sejret over Døden, er i Stand til at bevare det, som er betroet i hans Varetægt. Hans Sind griber Frelserens Løfte: «Jeg skal oprejse ham paa den yderste Dag.» Joh. 6: 40. Hans Tanker og hans Haab er fæstet ved hans Herres Gjenkomst. Og idet Skarpretterens Sværd sænkes, og Dødens Skygger samler sig omkring Martyren, iler hans sidste Tanke, ligesom hans første Tanke vil gjøre, naar han atter opvaagner, fremad for at møde Livgiveren, som skal byde ham velkom-men til de saliges Fryd.

Næsten tyve Aarhundreder er henrundet, siden den gamle Paulus udgød sit Blod som et Vidne for Guds Ord og Jesu Kristi Vidnesbyrd. Ingen trofast Haand nedskrev for kommende Slægter, hvad der skete i de sidste Øjeblikke af denne Mands Liv; men den guddommelige Pen har opbevaret for os hans sidste Vidnesbyrd. Lig et Trompetstød har hans Stemme lydt ned gennem alle Tidsaldre lige siden den Gang, opflammet hans eget Mod hos Tusinder af Kristi Vidner og fremkaldt hos Tusinder af sorgbetyngede Hjerter Ekkoet af hans egen sejersbegeistrede Fryd: «Jeg ofres allerede, og min Opløsningstid er forhaanden. Jeg har stridt den gode Strid, fuldkommet Løbet, bevaret Troen. Iøvrigt er Retfærdighedens Krone henlagt til mig,

hvilken Herren, den retfærdige Dommer, skal give mig paa hin Dag, og ikke alene mig men ogsaa alle dem, som har elsket hans herlige Aabenbarelse.» 2 Tim. 4: 6-8.

Kapitel 51—En trofast Underhyrde.

APOSTLENES Gjerninger siges der kun lidet om Apostelen Peters senere Virksomhed. I de travle Aar. som fulgte efter den Helligaands Udgydelse paa Pinsedagen, var han en af dem. som arbejdede utrættelig for de Jøder, der kom til Jerusalem for at tilbede ved de aarlige Højtider.

Da de troendes Antal forøgedes i Jerusalem og paa andre Steder. som blev besøgt af Korsets Vidner. viste det sig, at de Talenter. Peter besad. var til uvurderlig Nytte for den første kristne Menighed. Hans Vidnesbyrd angaaende Jesus af Nazareth fik en meget vidtrækkende Indflydelse. Han havde faaet et dobbelt Ansvar. Han bar Vidnesbyrd angaaende Messias til de vantro og arbejdede ihærdigt for deres Omvendelse, og paa samme Tid udførte han særskilt Arbejde for de omvendte og styrkede dem i Troen paa Kristus.

Det var efter at Peter havde lært ikke at stole paa sig selv, men nære fuld Tillid til Guds Kraft, at han modtog Kaldet til at virke som Underhyrde. Før Peter fornægtede Kristus, havde denne sagt til ham: «Naar du engang omvender dig. da styrk dine Brødre !» Luk. 22: 32. Disse Ord var et Udtryk for det vidtomfattende og frugtbringende Arbejde, som denne Apostel i Fremtiden skulde udføre for dem, der antog Troen. Peters egen Erfaring i Synd og Lidelse og Omvendelse havde forberedt ham for dette Arbejde. Ikke før han havde lært at se sin Svaghed. kunde han forstaa, hvor nødvendigt det er for den troende at forlade sig paa Kristus. I Fristelsens Storme var han kommet til Forstaaelse af. at et Menneske kun vandrer i Tryghed. naar det i fuldstændig Mistillid til sig selv forlader sig paa Frelseren.

Ved den sidste Sammenkomst, Kristus havde med sine Disciple ved Søen, havde Peter, prøvet ved det tre Gange gjentagne Spørgsmaal: «Elsker du mig?» (Joh. 21: 15-17), atter indtaget sin Plads blandt de tolv. Han havde faaet sig anvist sin Gjerning: han skulde føde Herrens Hjord Nu da han var omvendt og antaget, skulde han ikke blot søge at frelse dem, der var udenfor Faarestien, men han skulde være en Hyrde for Faarene.

[298] Kristus nævnte for Peter kun én Betingelse for denne Gjerning: «Elsker du mig?» Dette er det væsentlige. Om Peter havde ejet alle andre Betingelser, saa kunde han dog ikke være en trofast Hyrde over Guds Hjord uden Kjærlighed. Kundskab, Godgjørenhed, Veltalenhed, Nidkjerhed — alle disse er af Betydning i det gode Værk; men uden Kristi Kjærlighed i Hjertet vil en Ordets Forkynder ikke have Fremgang i sin Gjerning.

Kristi Kjærlighed er ikke en skiftende Følelse, men et levende Princip, der maa vise sig som en blivende Kraft i Hjertet. Dersom Hyrden i sin Karakter og Vandel staar som et levende Eksempel paa den Sandhed, han forfægter, vil Herren besegle Gjerningen med sit Bifald. Hyrden og Hjorden vil blive ét, forenet ved det fælles Haab i Kristus.

Frelserens Handlemaade med Peter indeholdt en Lærdom for ham og hans Brødre. Uagtet Peter havde fornægtet sin Herre, saa havde den Kjærlighed, som Jesus nærede til ham, dog aldrig svigtet. Og naar Apostelen optog den Gjerning at forkynde Ordet for andre, skulde han møde Overtræderen med Taalmodighed, Sympati, Tilgivelse og Kjærlighed. Ihukommende sin egen Svaghed og sit Fejlgreb skulde han behandle de Faar og Lam, der blev betroet til hans Omsorg, med ligesaa stor Ømhed, som Kristus havde udvist mod ham.

Mennesker, som selv er forfaldne til det onde, er tilbøjelige til at handle ukjærligt med de f ristede og fejlende. De kan ikke læse Hjertet; de kjender ikke dets Strid og Smerte. De maa lære at forstaa den Irettesættelse, som sker i Kjærlighed, det Slag, som saarer for at læge, den Advarsel, som indgyder Haab.

I den Tid, Peter virkede, vaagede han trofast over den Hjord, som var overladt til hans Omsorg, og viste sig saaledes værdig til det Paalæg og det Ansvar, Frelseren havde givet ham. Han fremholdt altid Jesus af Nazareth som Israels Haab, Menneskeslægtens Frelser. Han lod sig tugte og vejlede af sin store Mester. Ved et hvert Middel, der stod til hans Raadighed, søgte han at oplære de troende til aktiv Tjeneste. Hans fromme Eksempel og utrættelige Virksomhed ansporede mangan lovende ung Mand til at hengive sig helt til Ordets Forkyndelse. Efterhaanden som Tiden gik, blev Apostelens Indflydelse som Lærer og Leder større, og ihvorvel han

aldrig tabte sin Interesse for at virke særlig blandt Jøderne, vidnede han dog i mange Lande og styrkede manges Tro paa Evangeliet.

I de senere Aar af sin Virksomhed blev Peter vejledet af Aanden til at skrive til de troende, «til Udlændingene af Adspredelsen i Pontus, Galatien, Kappadocien, Asien og Bithynien». Hans Breve blev et Middel til at vække nyt Mod og stærkere Tro hos dem, som maatte lide Prøvelser og Trængsler, og til at opflamme dem til gode Gjerninger, som paa Grund af niangehaande Fristelser stod i Fare for at slippe Gud. Disse Breve vidner om, at de blev skrevet af en, som havde erfaret rigelig af Kristi Lidelser og tillige af hans Trøst, en, hvis hele Væsen var blevet forvandlet ved Naaden, og hvis Haab om evigt Liv var fast og urokkeligt.

I selve Indledningen til sit første Brev tilskriver den alderstegne Guds Tjener sin Herre Pris og Tak. «Lovet være Gud og vor Herres Jesu Kristi Fader,» udbrød han, «som efter sin store Barmhertighed har igjendødt os til et levende Haab ved Jesu Kristi Opstandelse fra de døde, til en uforkrænkelig og ubesmittelig og uforvisnelig Arv, som er bevaret i Himlene til eder, hvilke ved Guds Magt bevogtes ved Troen til den Frelse, som er rede at aabenbares i den sidste Tid.»

[299]

I dette Haab om en sikker Arv paa den nye Jord frydede de første Kristne sig. selv under svære Prøvelser og Trængsler. «Herover fryder eder,» skrev Peter, «om I og nu en liden Stund, hvis saa skal være, bedrøves i adskillige Fristelser, paa det eders prøvede Tro (som er meget dyrebarere end det forgjængelige Guld, hvilket dog prøves ved Ilden), maa findes til Lov og Pris og Ære i Jesu Kristi Aabenbarelse. hvem I ikke har kjendt, og dog elsker, hvem I nu ikke ser, men dog tror paa. og fryder eder med udsigelig og forherliget Glæde. opnaaende Maalet for eders Tro, Sjælenes Frelse.»

Disse Apostelens Ord blev skrevet til Lærdom for de troende til enhver Tid. og de har en særskilt Betydning for dem, som lever paa den Tid. da «alle Tings Ende nærmer sig». Enhver Sjæl, som vil bevare sin Tro «fast indtil Enden» (Heb. 3: 14), behøver hans Formaninger og Advarsler og hans Opmuntring til Tro og Mod.

Apostelen søgte at lære de troende, hvor vigtigt det er at afholde sig fra at dvæle ved forbudte Emner eller fra at spille sin Kraft paa intetsigende Ting. De, der vil undgaa at falde som et Bytte for Satans Snarer, maa nøje bevogte Adgangen til Sjælen; de maa undgaa at læse, se eller høre det, som vil vække urene Tanker. De maa vogte sig

for at lade Sindet dvæle i Flæng ved enhver Ting, som Sjælefienden kan bringe paa Bane. Hjertet maa trofast bevogtes; thi ellers vil udvortes Onder opvække indvortes Onder, og Sjælen vil komme i Mørke. Peter skrev: «Omgjorder eders Sinds Lænder, værer ædrue, og sætter eders Haab aldeles til den Naade, som bliver eder til Del i Jesu Kristi Aabenbarelse. . . . Skikker eder ikke efter de forrige Lyster i eders Vankundighed; men efter den Hellige, som eder kaldte, vorder og I hellige i al Omgjængelse. Derfor er der skrevet: Vorder hellige, thi jeg er hellig.»

«Omgaes med Frygt i eders Udlændigheds Tid. vidende, at I ikke med forkrænkelige Ting, Sølv eller Guld, er forløste fra eders forfængelige Omgjængelse, som Fædrene har overantvordet eder. men med Kristi dyrebare Blod. som et ustraffeligt og lydeløst Lams, som vel forud var bestemt, førend Verdens Grundvold blev lagt. men blev aabenbaret i disse sidste Tider for eder, som formedelst ham tror paa Gud, der oprejste ham fra de døde og gav ham Herlighed, saa eders Tro og Haab maa være til Gud.»

Dersom Sølv og Guld havde kunnet tilkjøbe Menneskene Frelse, hvor let en Sag vilde det da ikke have været for ham. som siger: „Mig hører Sølv til, mig hører Gullet til.» Hag. 2: 8. Men det var ved Guds Søns Blod alene, at Overtræderen kunde gjenløses. Frelsens Plan havde sit Udgangspunkt i Opofrelse. Apostelen Paulus skriver: [300] «I kjender jo vor Herres Jesu Kristi Naade. at han for eders Skyld blev fattig, der lian var rig, paa det I ved hans Fattigdom skulde blive rige.» 2 Kor. 8: 9. Kristus gav sig selv for os, at han maatte forløse os fra al Uretfærdighed. «Guds Naadegave er» — som Frelsens ypperste Velsignelse — «et evigt Liv i Kristus Jesus, vor Herre.» Rom. 6: 23.

«Renser eders Sjæle i Sandheds Lydighed formedelst Aanden, til uskrømtet Broderkjærlighed. og elsker hverandre inderligen af et rent Hjerte.» Guds Ord. Sandheden, er det Middel, hvorigjennem Herren aabenbarer sin Aand og sin Kraft. Lydighed mod dette Ord frembringer Frugt af den Slags, som kræves: «Uskrømtet Broderkjærlighed». Denne Kjærlighed er af himmelsk Oprindelse og vækker ædle Bevæggrunde, der fører til uegennyttig Handling.

Naar Sandheden bliver et iboende Princip i Livet, bliver Sjælen gjenfødt, «ikke af forkrænkelig, men uforkrænkelig Sæd, ved Guds Ord. som lever og bliver evindelig». Denne nye Fødsel er en Følge

af Antagelsen af Kristus som Guds Ord. Naar guddommelige Sandheder ved den Helligaands Virkning indprentes i Hjertet, vækkes der nye Forestillinger, og de Kræfter, som hidtil har ligget i Dvale, vækkes til aktiv Virksomhed i Samarbejde med Gud.

Saaledes havde det været med Peter og hans Meddisciple. Det var Kristus, som aabenbarede Sandheden for Verden. Ved ham blev den uforkrænkelige Sæd, Guds Ord, saaet i Menneskehjerterne. Men mange af den store Lærers mest dyrebare Lærdomme blev fremholdt for Mennesker, som dengang ikke forstod dem. Da den Helligaand efter Kristi Himmelfart mindede Disciplene om hans Lære, vaagnede deres slumrende Forstand. Betydningen af disse Sandheder stod for dem som en ny Aabenbaring, og Sandheden, ren og uforfalsket, skaffede sig Plads. Da blev hans vidunderlige Livserfaring deres egen. Han, Ordet, vidnede gennem de Mænd, han havde udvalgt, og de kundgjorde den mægtige Sandhed: «Ordet blev Kjød og boede iblandt os, . . . fuld af Naade og Sandhed.» «Og af hans Fylde har vi annammet, ja, Naade over Naade.» Joh. 1 : 14, 16.

Apostelen formanede de troende til at ransage Skriften, da de ved en rigtig Forstaaelse af den vilde kunne sikre sig evigt Liv. Peter indsaa, at enhver Sjæl, som tilsidst vinder Sejer, vil møde Vanskeligheder og Prøvelser; men han vidste ogsaa, at en Forstaaelse af Skriften vilde sætte den fristede i Stand til at erindre saadanne Løfter, som vilde yde Hjertet Trøst og styrke Troen paa ham. som har al Magt.

«Alt Kjød er som Græs,» skrev han, «og al Menneskets Herlighed som Græssets Blomster: Græsset visner, og Blomstret derpaa falder af; men Herrens Ord bliver evindeligt. Og dette er det Ord, som er forkyndt for eder. Derfor aflægger al Ondskab og al Svig og Hyklery og Avind og al Bagtalelse; og higer som nyfødte Børn efter den aandelige uforfalskede Mælk, at I kan vokse ved den, dersom I ellers har smagt, at Herren er god.»

[301]

Mange af de troende, som Peter sendte sine Breve til, boede midt iblandt Hedninger, og meget beroede paa, om de blev sit høje Kald tro. Apostelen foreholdt dem deres Privilegier som Jesu Kristi Efterfølgere. «I er en udvalgt Slægt,» skrev han, , et kongeligt Præstedom, et helligt Folk, et Folk til Ejendom, at I skal forkynde hans Dyder, som kaldte eder fra Mørket til sit beundringsværdige

Lys. I, som fordem ikke var et Folk, men nu er Guds Folk; som ikke havde erholdt Barmhjertighed, men nu har fundet Barmhjertighed.»

«I elskelige! jeg formaner eder som fremmede og Udlændinge, at I holder eder fra kjødelige Lyster, som strider imod Sjælen. Eders Omgjængelse være god iblandt Hedningerne, at de, idet de bagtaler eder som Misdædere, kan se eders gode Gjæringer, og derover prise Gud paa Besøgelsens Dag.»

Apostelen forklarer tydelig den Stilling, de troende hør indtage til de borgerlige Myndigheder: «Værer derfor al menneskelig Orden underdanig for Herrens Skyld; være sig en Konge, som den ypperste, eller Eefalingsmænd, som de, der sendes af ham til Straf over Misdædere, men dem til Lov. som gjør godt. Thi saaledes er det Guds Vilje, at I, ved at gjøre det gode, skal bringe de daarlige Menneskers Vankundighed til at tie; som de, der er frie, dog ikke som de, der har Friheden til Ondskabs Skjul, men som Guds Tjenere. Ærer alle; elsker Broderskabet; frygter Gud; ærer Kongen!»

Tjenere blev formanede til at være sine Herrer underdanige «i al Ærefrygt, ikke alene de gode og billige, men ogsaa de fortrædelige. Thi dette finder Naade,» forklarede Apostelen, «dersom nogen af Samvittighed for Gud fordrager Gjenvordigheder, naar han lider uretfærdigt. Thi hvad er det for en Ros, dersom I, naar I synder og bliver slagne, lider taalmodigen? Men dersom I, naar I gjør godt og lider derfor, er taalmodige, dette finder Naade for Gud. Thi dertil er I kaldte, efterdi Kristus har og lidt for os, efterladende os et Eksempel, at I skal efterfølge hans Fodspor; hvilken ikke har gjort Synd. der blev og ikke funden Svig i hans Mund; hvilken ikke skjændte igjen, der han blev overskjændt, ikke truede, der han led, men overgav det til ham. som dømmes retfærdeligen; hvilken selv bar vore Synder paa sit Legeme paa Træet, paa det vi, afdøde fra Synden, skal leve i Retfærdighed; ved hans Saar er I lægte. Thi I var som vildfarende Faar. men er nu omvendte til eders Sjæles Hyrde og Tilsynsmand.»

Apostelen formanede de troende Kvinder til at være kyske i Ord og beskedne i Klædedragt og Vandel. «Eders Prydelse.» paabød han dem, «skal ikke være den udvortes, Haarfletning og paahængte Guldsmykker eller Klædedragt, men Hjertets skjulte Menneske i en sagtmodig og stille Aands uforkrænkelige Væsen, hvilket er meget kosteligt for Gud.»

Denne Undervisning gjælder de troende til alle Tider. «Af deres Frugter skal I kjende dem.» Matt. 7: 16. En sagtmelig og stille Aands indvortes Prydelse er uvurderlig. Hos en sand Kristen vil den udvortes Prydelse altid være i Overensstemmelse med den indvortes Fred og Hellighed. «Vil nogen komme efter mig,» sagde Kristus, «han fornægte sig selv, og tage sit Kors og følge mig.» Matt. 16: 24. Selvfornægtelse og Opofrelse vil udmærke den Kristne i hans Liv. Beviset paa, at Smagen er blevet en anden, vil ses paa Klædedragten hos alle, som vandrer paa den Sti, der er anvist Herrens forløste.

[302]

Det er rigtigt at elske det smukke og at ønske sig det; men Gud vil, at vi skal elske og først søge den højeste Skjønhed, den som ikke forgaar. Ingen udvortes Prydelse er saa værdifuld eller saa tiltalende som hin «sagtmelige og stille Aand», det hvide og rene «Linklæde» (Aab. 19: 14), som alle hellige paa Jorden skal være iført. Dette Klædebon vil gjøre dem smukke og elskelige her paa Jorden og derefter være deres Adgangstegn til Kongens Palads. Hans Løfte er: «De skal vandre med mig i hvide Klæder, thi de er værdige dertil.» Aab. 3: 4.

Idet Apostelen med profetisk Blik skuede fremad til de vanskelige Tider, som vilde oprinde for Kristi Menighed, formanede han de troende til at være standhaftige til Trods for Prøvelser og Lidelser. «I elskelige!» skrev han, «forundrer eder ikke over den Ildprøve, som I gennemgaar, eder til en Forsøgelse.»

Prøvelse hører med til den Undervisning, som gives i Kristi Skole for at rense Guds Børn fra Verdslighedens Slagger. Det er fordi Gud leder sine Børn, at de møder prøvende Erfaringer. Prøvelser og Hindringer er hans udvalgte Opdragelsesmidler og de af ham bestemte Betingelser for Fremgang. Han, som læser Menneskenes Hjerter, kjender deres Svagheder bedre, end de selv kjender dem. Han ser, at nogle har Anlæg, som, hvis de blev ledet paa rette Maade, kunde bruges til hans Værks Fremme. I sit Forsyn fører han disse Sjæle ind i forskellige Stillinger og vekslende Omstændigheder, saa de kan opdage de Mangler, som de selv ikke kjender til. Han giver dem Lejlighed til at overvinde disse Mangler og blive skikkede til Gjerningen. Ofte lader han Trængselens Ild brænde, for at de kan blive rensede.

Gud har en aldrig svigtende Omsorg for sin Arv. Han lader ingen Trængsler komme over sine Børn uden saadanne, som er nødvendige

for deres timelige og evige Vel. Han vil rense sin Menighed, ligesom Kristus rensede Templet, da han var paa Jorden. Enhver Forsøgelse, enhver Prøve, som han paafører sit Folk, kommer, for at de maa erhverve sig en dybere Guds frygt og større Kraft til at fremskynde Korsets Sejer.

[303] Der havde været en Tid i Peters Erfaring, da han ikke var villig til at se Korset i Kristi Gjerning. Da Frelseren omtalte for Disciplene sin forestaaende Lidelse og Død, udbrød Peter: «Herre, spar dig selv; dette ske dig ingenlunde!» Matt. 16: 22. Selvsk Med- ynck, der veg tilbage for Samfund med Kristus i hans Lidelser, var Drivfjederen til Peters Indsigelse. At Kristi Sti paa Jorden skulde gaa gennem Angest og Ydmygelse, var for ham en bitter Lærdom, en Lærdom, som han kun langsomt tilegnede sig. Men i Ildovnens Hede skulde han lære Lektien. Nu efter at hans engang saa aktive Skikkelse var bøjet under mange Aars Byrder og Arbejde, kunde han skrive: «I elskelige! forundrer eder ikke over den Ildprøve, som I gennemgaar, eder til en Forsøgelse, som om der hændtes eder noget underligt, men som I er delagtige i Kristi Lidelser, saa glæder eder, at I og ved hans Herligheds Aabenbarelse skal glæde og fryde eder.»

Henvendt til Menighedens Ældste skrev Apostelen med Henblik paa deres Ansvar som Underhyrder i Kristi Hjord: «Vogter Guds Hjord, som er iblandt eder, og vaager over den, ikke tvungne, men frivillig, ikke for slet Vindings Skyld, men med Redebnhed; ikke som de, der vil herske over Herrens Arv, men som Mønstre for Hjorden; og naar da Overhyrden aabenbares, skal I erholde Ærens uforvisnelige Krans.»

De, der beklæder Stillingen som Underhyrder, bør vaage mod Flid over Herrens Hjord. Dette maa ikke ske med herskesyg Streng- hed, men paa en Maade, som vil bidrage til at oumuntre, styrke og løfte. En Prædikants Gjerning bestaar i mere end at prædike; den bestaar i alvorlig, personlig Virksomhed. Menigheden paa Jorden er sammensat af fejlende Mænd og Kvinder, som behøver Hjælp og Opmuntring, for at de maa blive uddannede og oplærte til at virke paa rette Maade i dette Liv og i det tilkommende blive kronet med Ære og Uforkrænkelighed. Der behøves Hyrder, trofaste Hyr- der, som hverken vil smigre for Guds Folk eller behandle dem med Streng- hed, men som vil bispise dem med Livets Brød. Mænd, som i sit Liv daglig erfarer den Helligaands omvendende Kraft, og som

besjæles af en stærk, uegennyttig Kjærlighed til dem. de arbejder for.

Naar Underhyrden stilles overfor Bitterhed, Misundelse, Avind, og Uenighed mellem Søskende i Menigheden, er det nødvendigt for ham at udvise Takt, og han maa være besjælet af Kristi Sindelag for at kunne rette paa Forholdene. Han maa trofast advare og formane, ikke taale Synd, og hvor der er gjort Uret. maa det rettes; og dette kan ikke gøres blot ved Prædiken, men der skal personligt Arbejde til. Det gjenstridige Hjerter vil maaske tage Anstød af Budskabet. og Guds Tjener kan blive miskjendt og kritiseret. Under saadanne Forhold bør han huske paa. at «den Visdom herovenfra er først ren, dernæst fredsommelig, billig, lader sig gjerne sige, er fuld af Barmhertighed og gode Frugter, upartisk og uden Skrømt. Men Retfærdigheds Frugt saaes i Fred for dem, som holder Fred».

Den Opgave, som paahviler en Evangeliets Forkynder, er «at oplyse alle om Delagtigheden i den Hemmelighed, som fra Verdens Begyndelse har været skjult i Gud». Ef, 3: 9, Dersom den, der op- [304]
tager dette Arbejde, vælger det. der kræver mindst Selvopofrelse, nøjes bare med at prædike og overlader det personlige Arbejde til andre, saa vil hans Gjerning ikke være antagelig for Gud. Sjæle, for hvem Kristus døde, gaar fortabt af Mangel paa rigtig udført personligt Arbejde; og den, der har optaget Prædikegjerningen, men er uvillig til at udføre det personlige Arbejde, som Hjordens Tarv kræver, har taget fejl af sit Kald.

Den sande Hyrde er besjælet af et Sindelag, som gjør, at han ser bort fra sig selv. Han taber sig selv af Syne for at kunne gjøre Guds Gjerning. Ved Ordets Forkyndelse og ved personlig Virksomhed i Folks private Hjem faar han Anledning til at sætte sig ind i deres Trang, deres Sorger, deres Prøvelser; og i Samarbejde med ham, som bærer alle vore Byrder, kan han vise Deltagelse med dem i deres Trængsler, trøste dem i deres Smerter, afhjælpe deres Sjælehunger og vinde deres Hjerter for Gud. I denne Gjerning har en Evangeliets Forkynder himmelske Engle ved sin Side; og han bliver selv undervist og oplyst om den Sandhed, som gjør os vise til Salighed.

I Forbindelse med sin Undervisning til dem, som beklæder ansvarsfulde Stillinger i Menigheden, pegte Apostelen paa nogle almindelige Principper, som maatte iagttages af dem, der stod tilsluttet Menigheden. De yngre Medlemmer af Hjorden skulde følge de

ældstes Eksempel i Udøvelsen af kristelig Ydmyghed. «Desligeste, I unge! værere de ældste underdanige; men værere alle hverandre underdanige og smykker eder med Ydmyghed; thi Gud staar de hoffærdige imod, men de ydmyge giver han Naade. Derfor ydmyger eder under Guds vældige Haand, at han maa i sin Tid ophøje eder. Kaster al eders Sorg paa ham, thi han har Omhu for eder. Værer ædru. vaager; thi eders Modstander, Djævelen, gaar omkring som en brølende Løve, søgende, hvem han kan opsluge. Staar ham imod. faste i Troen.»

Saaledes skrev Peter til de troende paa en Tid, da Menigheden var udsat for særskilte Prøver. Mange var allerede blevet delagtige i Kristi Lidelser, og en Tid med frygtelige Forfølgelser forestod Menigheden. I Løbet af nogle faa korte Aar skulde mange af dem, der havde staaet som Lærere og Ledere i Menigheden, nedlægge sit Liv for Evangeliets Skyld. Glubende Ulve, som ikke sparede Hjorden. skulde snart trænge sig ind. Men intet af alt dette skulde bringe Modløshed over dem, hvis Haab var grundet paa Kristus. Peter opmuntrede dem til at være ved godt Mod, og han ledte de troendes Tanker bort fra de nærværende Prøvelser og fremtidige Lidelser til «en uforkrænkelig og ubesmittelig og uforvisnelig Arv». Inderligt bad han: «Al Naades Gud, som kaldte os til sin evige Herlighed i Kristus Jesus, efter en kort Tids Lidelse, han selv berede, styrke, bekræfte, grundfæste eder! Ham være Ære og Magt i al Evighed!

[305] Amen.«

Kapitel 52—Beständig indtil Enden.

IDET andet Brev, Peter sendte til dem, der havde faaet «samme dyrebare Tro» som han selv. fremholder han den guddommelige Plan for Udviklingen af en kristelig Karakter. Han skriver:

«Naade og Fred vorde eder mangfoldig i Guds og Jesu vor Herres Erkjendelse! Saasom hans guddommelige Magt har skjænket os alle Ting. som horer til Liv og Gudfrygtighed, ved hans Kundskab, som kaldte os ved sin Herlighed og Kraft, ved hvilke de største og dyrebare Forjættelser er os skjænkede, at I ved disse skal blive delagtige i den guddommelige Natur, naar I flyr denne Verdens Forkrænkelighed i Lyster.»

«Saa anvender al Flid just herpaa, og beviser i eders Tro Dyd. men i Dyden Kundskab. men i Kundskaben Afholdenhed, men i Afholdenheden Taalmodighed. men i Taalmodigheden Gudfrygtighed. men i Gudfrygtigheden Broderkjærlighed, men i Broderkjærligheden Kjærlighed til alle. Thi naar dette findes hos eder og i Overflødighed, lader det eder ikke blive ørkesløse eller ufrugtbare i vor Herres Jesu Kristi Erkjendelse.»

Disse Ord er fulde af Lærdom og anviser for os Vejen til Sejer. Apostelen fremstiller for de troende den Fremgangens Stige, ad hvilken den Kristne maa trænge sig opad. Ethvert Trin paa Stigen betegner Fremskridt i Kundskaben om Gud, og i denne Fremgang maa der ikke være nogen Stillestaaen. Tro, Dyd, Kundskab, Afholdenhed, Taalmodighed, Gudsfrygt, Broderkjærlighed og Kjærlighed til alle — dette udgjør Trinene paa denne Stige. Vi frelses ved at stige opad Trin for Trin, indtil vi naar op til det Maal. Kristus har sat for os. Saaledes er han bleven os Visdom og Retfærdiggjørelse og Helliggjørelse og Forløsning.

Gud har kaldet sit Folk til Herlighed og Dyd. og disse vil aabenbares i deres Liv, som i Sandhed staar i Samfund med ham. Efter at være blevet delagtige i den himmelske Gave maa de gaa fremad til Fuldkommenhed, bevogtede «ved Guds Magt . . . ved Troen». I Pet. 1 : 5. Det er til Guds Ære. at han giver sine Børn sine Dyder. Han

ønsker at se Mænd og Kvinder naa op til det højeste Maal, og naar de i Tro griber Kristi Kraft, naar de paalæraaber sig hans usvigelige Løfter og gjør Fordring paa dem som noget, der gjælder dem selv, og naar de med en Ihærdighed, som ikke vil lade sig afvise, beder om den Helligaands Kraft, saa vil de blive gjort fuldkomne i ham.

[306] Efter at have antaget Evangeliets Tro bliver den næste Opgave for den omvendte den at føje Dyd til sin Karakter og saaledes rense Hjertet og berede Sindet til at modtage Guds Kundskab. Denne Kundskab danner Grundlaget for al sand Opdragelse og for al sand Tjeneste. Den er det eneste virkelige Værn mod Fristelser, den alene kan gjøre, at man bliver Gud lig i Karakter. Ved Kundskaben om Gud og om hans Søn Jesus Kristus skjænkes der den troende «alle Ting, som hører til Liv og Gudfrygtighed». Intet godt forholdes den, der oprigtig ønsker at naa til Guds Retfærdighed.

«Dette er det evige Liv,» sagde Kristus, «at de kjender dig, den eneste sande Gud, og den, du udsendte, Jesus Kristus.» Joh. 17: 3. Og Profeten Jeremias udtalte: «Saa siger Herren: Den vise rose sig ikke af sin Visdom, og den stærke rose sig ikke af sin Styrke, den rige rose sig ikke af sin Rigdom; men hvo som vil rose sig, rose sig af dette, at han forstaar og kjender mig, at jeg er Herren, som gjør Miskundhed, Ret og Retfærdighed paa Jorden; thi disse Ting behager mig, siger Herren.» Jer. 9 : 23, 24. Mennesketanken kan neppe fatte Bredden og Dybden og Højden af den aandelige Udvikling, som den opnaar, der vinder denne Kundskab.

Indenfor sin egen Begrænsning behøver ingen at komme tilkort i Fuldkommelsen af en kristelig Karakter. Ved Kristi Offer er der sørget for, at den troende kan erholde alle Ting, som hører til Liv og Gudfrygtighed. Gud opfordrer os til at naa op til Fuldkommenhedens Maal og fremstiller for os Kristi Karakter som Eksempel. I sin Menneskelighed, fuldkommet i et Liv i stadig Kamp mod det onde, viste Frelseren, at Menneskene kan samarbejde med Gud og opnaa en fuldkommen Karakter i dette Liv. Dette er Guds Forsikring til os om, at ogsaa vi kan opnaa fuldkommen Sejer.

For den troende stilles den underfulde Mulighed at blive Kristus lig og vise Lydighed mod alle Lovens Principper. Men af sig selv er Mennesket ganske ude af Stand til at opnaa dette. Den Hellighed, som Guds Ord viser, at det maa eje for at blive frelst, er Frugten af Guds Naades Virkning, naar det underkaster sig den Helligaands

Tugt og betvingende Indflydelse. Menneskets Lydighed kan alene blive fuldkommen ved Kristi Retfærdighed, der som en Røgelse fylder enhver Lydighedshandling med guddommelig Vellugt. Den Kristnes Opgave er standhaftigt at overvinde enhver Fejl. Han maa altid bede Frelseren om at helbrede hans Sjæl og redde ham fra Syndeskylden. Han har ikke selv Visdom og Kraft til at vinde Sejer; Kraften og Visdommen hører Herren til, og han giver den til dem, som i Ydmyghed og Bodfærdighed beder ham om Hjælp.

Forvandlingen fra Vanhellighed til Hellighed er et stadig vedvarende Værk. Dag for Dag virker Gud til Menneskets Helliggjørelse, og Mennesket skal samvirke med ham og bestræbe sig alvorligt for at udvikle rigtige Vaner. Vi maa lægge Naade til Naade; og naar vi det gjør, vil Gud virke for os og give os en rig Vækstor Frelser er altid rede til at høre og besvare det bodfærdige Hjer- tes Bønner, og Naade og Fred bliver dem mangfoldig til Del, sum er ham tro. Gladelig tilstaar han dem de Velsignelser, de behøver i Kampen mod det onde, som omgiver dem. [307]

Der er dem, som forsøger at stige op ad Kristenvækstens Stige; men efterhaanden som de skrider frem, begynder de at sætte sin Lid til menneskelig Kraft og taber snart Jesus. Troens Begynder og Fuldender, af Syne. Følgen bliver, at det hele mislykkes — de mister alt, hvad de har vundet. Sørgelig er i Sandhed deres Stilling, som er blevet trætte paa Vejen og lader Sjælefienden berøve dem de kristelige Dyder, som har udviklet sig i deres Liv og Hjerter. «Den, som ikke har disse Ting,» siger Apostelen, «han er blind, nærsynet, idet han har glemt Renselsen fra sine fordums Synder.»

Apostelen Peter havde haft en lang Erfaring i de Ting, som hører Gud til. Hans Tro paa Guds Kraft til at frelse var blevet stærkere med Aarene, indtil det for ham var hævet over enhver Tvivl. at der ingen Mulighed er for Nederlag for den, som gaar fremad i Tro, stiger opad Trin for Trin, stadig opad og fremad til det øverste Trin paa den Stige, som naar helt op til Himlens Porte.

I mange Aar havde Peter fremholdt for de troende Nødvendigheden af stadig Fremvækst i Naaden og i Kundskab om Sandheden; og nu. da han vidste, at det snart skulde falde i hans Lod at lide Martyrdøden for sin Tro, gjorde han dem endnu engang opmærksom paa de dyrebare Privilegier, som ligger indenfor enhver troendes Mulig-hed. I Troens fulde Forvisning formanede den gamle Discipel

sine Brødre til at vise Standhaftighed i deres kristelige Forsætter. «Derfor, Brødre,» formanede han dem. «anvender des mere Flid at befæste eders Kald og Udvælgelse; thi naar I gjør dette, skal I ikke nogensinde støde an. Thi saaledes skal eder rigelig gives Indgang i vor Herres og Frelsers Jesu Kristi evige Rige.» Dyrebare Forvisning! Herligt er den Kristnes Haab, naar han i Tro skrider fremad mod den kristelige Fuldkommenheds ophøjede Maal!

«Derfor vil jeg ikke forsømme.» vedblev Apostelen, «altid at paamine eder om dette, hvorvel I ved det og er styrkede i den Sandhed. som er til Stede hos os. Men jeg agter det ret at vække eder ved Paamindelse, saa længe jeg er i dette Paulun, da jeg ved, at mit Pauluns Aflæggelse er snart for Haanden, ligesom og vor Herre Jesus Kristus har aabenbaret mig. Jeg vil og gjøre min Flid, at I efter min Bortgang altid kan have, hvad der kan kalde eder dette i Erindring.»

[308] Apostelen havde gode Forudsætninger for at kunne tale om Guds Forsætter vedrørende Menneskeslægten; thi under Kristi jordiske Virksomhed havde han set og hørt meget, der hører Guds Rige til. Han mindede de troende om, at «vi har ikke fulgt kløgtige Fabler, da vi kundgjorde eder vor Herres Jesu Kraft og Tilkommelse, men vi var selv Øjenvidner til hans Majestæt. Thi han fik Hæder og Ære af Gud Fader, idet en saadan Røst skete til ham fra den majestætiske Herlighed: Denne er min Søn den elskelige, i hvem jeg har Velbehagelighed. Og vi hørte denne Røst komme fra Himlen, der vi var med ham paa det hellige Bjerg».

Men hvor vægtigt dette Bevis paa Visheden af de troendes Haab end var, saa havde man dog noget endnu mere overbevisende i Profetiens Vidnesbyrd, ved hvilket alles Tro kunde blive befæstet og fast forankret. Peter erklærede: «Vi har det profetiske Ord mere stadfæstet, og I gjør vel, naar I giver Agt derpaa som paa et Lys, der skinner udi et mørkt Sted, indtil Dagen fremstraaler og Morgenstjernen oprinder i eders Hjerter, vidende dette først, at ingen Profeti i Skriften kan udlægges af sig selv. Thi aldrig er nogen Profeti fremført af menneskelig Vilje; men de hellige Guds Mænd taledede, drevne af den Helligaand.»

Paa samme Tid som Apostelen fremholdt det faste profetiske Ord som en paalidelig Vejleder i farefulde Tider, advarede han Menigheden højtidelig imod falske Profetier, der vilde blive fremholdt

af «falske Lærere», som lønlig vilde indføre «vrang Lærdomme, der leder til Fortabelse, idet de endog nægter den Herre, som købte dem». Disse falske Lærere, der vilde opstaa i Menigheden og af mange af sine Brødre i Troen blive anset for at være paalidelige, sammenlignede Apostelen med «vandløse Kilder, Skyer, som drives af Hvirvelvind, for hvilke Mørke og Mulm til evig Tid er bevaret». Hvad disse angaar, sagde Apostelen, «da er det sidste blevet værre med dem end det første. Thi det var bedre for dem, at de ikke havde kjendt Retfærdighedens Vej, end at de kjendte den og saa vendte sig bort fra det hellige Bud, som var overgivet dem».

Skuende ned gennem Aarhundrederne til Tidens Afslutning blev Peter af Guds Aand drevet til at skildre de Tilstande, som vil findes i Verden lige forud for Kristi andet Komme. «I de sidste Dage skal der komme Bespottere.» skrev han, «som vandrer efter deres egne Lyster, og siger: Hvad bliver der af Forjættelsen om hans Tilkomst? Thi fra den Dag, Fædrene er hensovede, forbliver alle Ting saaledes, som fra Skabningens Begyndelse.» Men «naar de siger Fred og Tryfthed! da skal Fordærvelsen hastig staa over dem». 1 Thess. 5: 3. Alle vil dog ikke blive besnærede af Fiendens Paafund. Naar alle Tings Endeligt drager nær, vil der være nogle trofaste, som forstaa Tider nes Tegn. Medens den store Mængde af saakaldte troende vil fornægte Troen ved sine Gjæringer, vil der være en Levning tilbage, som er standhaftig indtil Enden.

Peter bevarede i sit Hjerte et levende Haab om Kristi Gjenkomst, og han forsikrede Menigheden om, at Frelserens Løfte visselig vilde blive opfyldt: «Naar jeg er gaaet bort, og faar beredt eder Sted, kommer jeg igjen, og vil tage eder til mig.» Joh. 14: 3. For de prøvede og trofaste kunde det synes, som om Herrens Gjenkomst bliver længe forhalet; men Apostelen forsikrede dem: «Herren forhaler ikke Forjættelsen (som nogle agter det for en Forhaling), men har Langmodighed med os. idet han ikke vil. at nogen skal fortages. men at alle skal komme til Omvendelse. Men Herrens Dag skal komme som en Tyv om Natten, paa hvilken Himlene skal forgaa med stort Bulder, men Elementerne skal komme i Brand og opløses, og Jorden og alt. hvad der er paa den, skal opbrændes.»

«Efterdi da alt dette opløses, hvorledes bør det eder da at være? I hellig Vandel og Gudfrygtigheds Øvelse bør I vente og stræbe til Guds Dags Tilkommelse. paa hvilken Himlene skal antændes

og opløses, og Elementerne komme i Brand og smeltes. Men vi forventer efter hans Forjættelse nye Himle og en ny Jord. i hvilke Retfærdighed bor.»

«Derfor, I elskelige! efterdi I forventer dette, befletter eder paa at findes ubesmittede og ustraffelige for ham i Fred, og agter vor Herres Langmodighed for en Frelse; ligesom og vor elskelige Broder Paulus, efter den ham givne Visdom, har skrevet eder. . . . Derfor. I elskelige, efterdi I ved det forud, vogter eder, at I ikke lader eder henrive med af de ryggesløses Vildfarelse og falder fra eders egen Fasthed. Men vokser i vor Herres og Frelsers Jesu Kristi Naade og Kundskab.»

I Guds Forsyns Styrelse fik Peter Lov til at afslutte sin Virksomhed i Rom, hvor han efter Kejser Neros Befaling var blevet sat i Fængsel omtrent paa den Tid, da Paulus blev fængslet for sidste Gang. Saaledes skulde de to Veteraner blandt Apostlene, der i mange Aar havde virket paa vidt adskilte Steder, aflægge sit sidste Vidnesbyrd om Kristus i Verdens Hovedstad og paa dens Grund udgyde sit Blod som den Sæd, der skulde bære en rig Høst af hellige og Martyrer.

Siden han havde gjenindtaget sin Plads efter først at have fornægtet Kristus, havde Peter uforfærdet trodset Farer og udvist et ædelt Mod under Forkyndelsen af den korsfæstede. gjenopstandne og opfarne Frelser. Medens han laa der i sin Celle, kom han det Ord i Hu, som Kristus havde talt til ham: «Sandelig, sandelig siger jeg dig: Der du var yngre, bandt du op om dig selv, og gik, hvor du vilde; men naar du bliver gammel, skal du udrække dine Hænder, og en anden skal binde op om dig og føre dig derhen, hvor du ikke vil.» Joh. 21 : 18. Saaledes havde Jesus aabenbaret for sin Discipel, netop paa hvilken Maade han skulde dø, og endogsaa forudsagt, at hans Hænder skulde blive udstrakt paa Korset.

Som Jøde og Udlænding blev Peter dømt til at hudstryges og korsfæstes. Med sin frygtelige Dom for Øje erindrer Apostelen sin store Synd. dengang han fornægtede Jesus i hans Prøvestund. Han, som en Gang var saa uvillig til at vedkjende sig Korset, agtede det nu for en Glæde at kunne give sit Liv for Evangeliet og syntes kun. at for ham. som havde fornægtet sin Herre, var det altfor stor en Ære at skulle dø paa samme Maade som Mesteren. Peter havde oprigtigt angret sin Synd og faaet Forladelse af Kristus, saaledes som det

fremgaar af det højtidelige Paalæg, han fik om at vogte Hjordens Faar og Lam. Men han kunde aldrig tilgi ve sig selv. Ikke engang Tanken om hans forfærdelige Død kunde mildne hans bitre Sorg og Anger. Som en sidste Gunstbevisning bad han sine Bødler om, at han maatte blive naglet til Korset med Hovedet nedad. Denne Begjæring blev ham tilstaaet, og saaledes døde den store Apostel Peter.

[311]

Kapitel 53—Den elskede Johannes.

JOHANNES udmærkes fremfor de andre Apostle som «den Discipel, som Jesus elskede». Han synes at håve nydt en særskilt Grad af Venskab fra Kristi Side og have havt mange Beviser paa Frelserens Tillid og Kjærlighed. Han var en af de tre, som fik Lov til at være Vidne til Kristi Herlighed paa Forklarelsens Bjerg og hans Ængstelse i Gethesemane, og det var til hans Omsorg, at vor Herre hin sidste Angstens Time paa Korset betroede sin Moder.

Frelserens Kjærlighed til den elskede Discipel blev gjengjældet med den stærkeste, inderligste Hengivenhed. Johannes klyngede sig til Kristus, ligesom Vinranken klynger sig til den prægtige Pille. For sin Mesters Skyld trodsede han Domshallens Farer og holdt sig omkring Korset; og ved Efterretningen om Kristi Opstandelse ilede han til Graven saa hurtigt, at han herunder endogsaa løb forbi den hastige Peter.

Den tillidsfulde Kjærlighed og uegennyttige Hengivenhed, som kommer til Syne i Johannes's Liv og Karakter, rummer Lærdomme af uberegnelig Værdi for den kristne Menighed. Johannes besad af Naturen ikke den elskelige Karakter, som kom til Syne i hans senere Erfaringer. Af Naturen havde han alvorlige Mangler. Han var ikke alene stolt, selvklog og ærgjerrig, men heftig og pirrelig, naar han blev forurettet. Han og hans Brødre blev kaldt «Tordensønner». Hidsighed, Hævnjerrighed og Kritik fandtes hos den elskede Discipel. Men bagom alt dette saa den guddommelige Lærer det inderlige, varme, oprigtigt elskende Hjerte. Jesus irettesatte ham for hans Egennytte, skuffede ham i hans Ærgjerrighed, prøvede hans Tro. Men han aabenbarede for ham det, som hans Sjæl længtes efter — Helligheds Prydelse. Kjærlighedens forvandlende Kraft.

Manglerne i Johannes's Karakter traadte skarpt frem ved flere Lejligheder i hans Omgang med Frelseren. Engang sendte Kristus Bud i Forvejen til en samaritansk By for at anmode Folket om at tilberede Spise for ham og hans Disciple. Men da Frelseren nærmede sig Byen, lod han, som han vilde fortsætte Vandringen til Jerusalem.

Dette vakte Samaritanernes Misundelse, og i Stedet for at indbyde ham til at blive hos dem undlod de at vise ham den Forekommenhed, som de vilde have vist en almindelig Vandringsmand. Jesus paanøder aldrig nogen sin Nærværelse, og Samaritanerne gik Glip af den Velsignelse, de vilde have faaet, om de havde formaaet ham til at blive deres Gjæst.

[312]

Disciplene vidste, at det var Kristi Hensigt at velsigne Samaritanerne med sin Nærværelse, og den Kulde, Skinsyge og Mangel paa Agtelse, som de udviste overfor deres Herre, fyldte dem med Forundring og Harme. Navnlige blev Jakob og Johannes forbitrede. At han, som de nærede saa stor en Agtelse for, skulde blive behandlet paa en saadan Maade, forekom dem at være en Uret saa stor, at den ufortøvet burde straffes. I sin Nidkjerhed sagde de — under Henvisning til Ødelæggelsen af de samaritanske Høvedsmænd og deres Ledsagere, som blev udsendt for at gribe Profeten Elias: «Herre! vil du, at vi skal byde Ild falde ned af Himlen og fortære dem. ligesom og Elias gjorde?» Det forbausede dem at se, at deres Ord voldte Jesus Smerte; og endnu mere forbausede blev de, da han irettesættende sagde til dem: «I ved ikke, af hvad Aand I er. Thi Menneskens Søn er ikke kommen at fordærve Menneskers Sjæle, men at frelse dem.» Luk. 9: 54-56.

Det hører ikke med til Kristi Mission at tvinge Mennesker til at antage ham; det er Satan og Mennesker, som ledes af hans Aand, der søger at øve Vold mod Samvittigheden. Under Paaskud af at være nidkjære for Ret og Retfærdighed paafører Mennesker, som staar i Ledtog med onde Engle, undertiden sine Medmennesker Lidelse for at omvende dem til sine egne religiøse Anskuelser; men Kristus udviser altid Barmhjertighed og søger altid at vinde Menneskene ved Aabenbarelsen af sin Kjærlighed. Han kan ikke give nogen anden en Plads i Sjælen, heller ikke antage en delvis Tjeneste. Han ønsker kun villig Tjeneste, en frivillig Hjertets Overgivelse under Kjærlighedens dragende Kraft.

Ved en anden Lejlighed fremkom Jakob og Johannes gennem sin Moder med en Begjæring om, at de maatte faa Lov til at beklæde de højeste og mest ærefulde Stillinger i Kristi Rige. Trods det at Kristus gjentagne Gange havde undervist dem om sit Riges Natur, nærede disse unge Disciple endnu Haab om en Messias, der vilde tage sin Trone og Kongemagt i Overensstemmelse med Menneskers

Ønsker. Moderen, der ligesom dem selv eftertragtede Hæderspladsen for sine Sønner i hans Rige. bad: «Sig, at disse mine to Sønner skal sidde i dit Rige. den ene ved din højre, den anden ved din venstre Side.»

Men Frelseren svarede: «I ved ikke. hvad I beder. Kan I drikke den Kalk. som jeg skal drikke, og døbes med den Daab, som jeg skal døbes med?» De erindrede hans mystiske Ord angaaende Prøvelse og Lidelse, men svarede dog tillidsfuldt: «Vi kan.» De vilde betragte det som den højeste Ære at kunne bevise sin Troskab ved at deltage med sin Herre i alt, hvad der timedes ham.

[313] «Min Kalk skal I vel drikke, og med den Daab, som jeg døbes med, skal I døbes,» svarede Kristus. Der ventede ham et Kors i Stedet for en Trone, og hans Ledsagere skulde være to Misdædere, ved hans højre og venstre Side, Jakob og Johannes skulde blive delagtige i sin Mesters Lidelse, — den ene skulde snart dø ved Sværdet, den anden skulde længst af alle Disciplene følge sin Herre i Arbejde Forsmædelse og Forfølgelse. «Men at sidde ved min højre og ved min venstre Side,» vedblev han. hører ikke mig til at give nogen. uden dem. som det er beredt af min Fader.» Matt. 20: 21-23.

Jesus forstod det Motiv, der laa til Grund for deres Begjæring, og irettesatte de to Disciple for deres Stolthed og Ærgjerrighed i følgende Ord: «Folkenes Fyrster hersker over dem, og de store bruger Myndighed over dem. Men saa skal det ikke være iblandt eder; men hvo som vil være stor iblandt eder. han skal være eders Tjener; og hvo som vil være den ypperste iblandt eder. han være eder underdanig. Ligesom Menneskens Søn ikke er kommen at lade sig tjene, men at tjene og at give sit Liv til en Gjenløsning for mange.» Matt. 20: 25-28.

I Guds Rige opnaaes ingen Stilling ved Gunst mod den enkelte. Den opnaaes ikke ved Fortjeneste, ej heller gives den vilkaarlig. Den er en Følge af Karakteren. Kronen og Tronen er Tegn paa en Tilstand, man har erhvervet sig — Tegn paa. at man har vundet Sejer over sig selv ved vor Herres Jesu Kristi Naade.

Længe bagefter, da Johannes gennem Delagtighed med Kristus i hans Lidelser var kommet i Besiddelse af hans Sindelag, aabenbarede den Herre Jesus for ham Betingelsen for at staa ham nær i hans Rige. «Den, som sejrer,» sagde Kristus, «ham vil jeg give at sidde med mig paa min Trone, ligesom og jeg har sejret og sidder hos min Fader

paa hans Trone.» Aab. 5: 21. Den, som staar Kristus nærmest, vil være den, som har modtaget det største Maal af hans selvopofrende Kjærlighed — den Kjærlighed, om hvilken vi læser, at den «bruger ikke Fremfusenhed, opblæses ikke; . . . søger ikke sit eget, forbitres ikke, bærer ikke Nag» (1 Kor. 13: 4. 5), den Kjærlighed, der leder Discipelen, ligesom den ledte vor Herre, til at give alt, til at leve og virke og opofre sig endog indtil Døden for at frelse Mennesker.

Ved en anden Lejlighed, i Begyndelsen af deres evangeliske Virksomhed, traf Jakob og Johannes en, som kastede Djævlene ud i Kristi Navn, skjønt han ikke var anerkjendt som en af hans Efterfølgere. Disciplene forbød denne Mand at virke og mente, at de heri handlede ret. Men da de talte til Kristus om Sagen, irettesatte han dem og sagde: «Forbyder ham det ikke; thi der er ingen, som gjør en kraftig Gjerning i mit Navn, og kan snart derpaa tale ilde om mig.» Mark. 9: 59. Ingen, som paa nogen Maade viste sig at være venligsindet mod Kristus, skulde stødes bort. Disciplene skulde ikke udvise en snæversindet, eksklusiv Aand overfor andre, men vise den samme vidtomfattende Sympati, som de havde set hos sin Mester, Jakob og Johannes havde ment, at de ved at standse denne Mand havde haft Herrens Ære for Øje: men de begyndte nu at indse, at de var nidkjære for sin egen. De erkjendte sin Fejl og modtog Irettesættelsen. [314]

Kristi Undervisning, hvori han fremholdt Ydmyghed og Sagtmodighed og Kjærlighed som nødvendige til Fremvækst i Naaden og Betingelser for at blive skikket til hans Værk, blev af den allerstørste Betydning for Johannes. Han gjemte enhver Lærdom i sit Hjerte og søgte stadig at bringe sit Liv i Overensstemmelse med det guddommelige Mønster. Johannes havde begyndt at faa Øje paa Kristi Herlighed — ikke den jordiske Pomp og Magt, som han var blevet oplært til at haabe paa, men «en Herlighed, som den enbaarnes af Faderen, fuld af Naade og Sandhed». Joh. 1 : 14.

Johannes's dybe og inderlige Hengivenhed for sin Herre var ikke Aarsagen til Kristi Kjærlighed til ham, men den var Virkningen af denne Kjærlighed. Johannes ønskede at blive Jesus lig, og under Kristi Kjærligheds omdannende Indflydelse blev han ydmyg og sagtmodig. Hans eget Jeg blev skjult i Kristus. Fremfor alle andre af sine Fæller underkastede Johannes sig den Kraft, som viste sig virksom i Kristi vidunderlige Liv. Han siger: «Livet blev aabenbaret,

og vi har set det.» «Af hans Fylde har vi alle faaet, og det Naade over Naade.» Johannes's Kjendskab til Frelseren var grundet paa Erfaring. Mesterens Undervisning var blevet indprentet i hans Sjæl. Den Kjærlighed, som gjennemtrængte hele hans Væsen, gav hans enfoldige Ord Vægt, naar han vidnede om Frelserens Naade.

Det var Johannes's dybe Kjærlighed til Kristus, som ledte ham til altid at ønske at være nær ved hans Side. Frelseren elskede alle de tolv; men Johannes var den mest modtagelige. Han var yngre end de andre, og med mere af Barnets Tillidsfuldhed aabnede han sit Hjerte for Jesus. Paa denne Maade kom han i et inderligere Aandsslægtskab med Kristus, og gennem ham blev Frelserens dybeste aandelige Undervisning meddelt Folket.

Jesus elsker dem, som repræsenterer Faderen, og Johannes kunde tale om Faderens Kjærlighed paa en Maade, som ingen af de andre Disciple formaaede. Han aabenbarede for sine Medmennesker, hvad han havde følt i sin egen Sjæl, idet han i sin Karakter havde tilegnet sig Guds Egenskaber. Herrens Herlighed fandt sit Udtryk i hans Ansigt. Den Hellighedens Prydelse, som havde omdannet ham, lyste med en kristelig Straaleglans ud af hans Aasyn. Med Beundring og Kjærlighed betragtede han Frelseren, indtil Ligheden med Kristus og Samfundet med ham blev hans eneste Ønske, og hans Karakter var et Gjenskin af Mesterens Karakter.

«Ser,» sagde han, «hvor stor en Kjærlighed Faderen har bevist os, at vi skal kaldes Guds Børn ! . . . I elskelige! nu er vi Guds Børn, og det er endnu ikke aabenbaret, hvad vi skal vorde; men vi ved, at naar han aabenbares, vi da skal vorde ham lige; thi vi skal se ham,

[315] som han er.» 1 Joh. 3: 1, 2.

Kapitel 54—Et trofast Vidne.

EFTER Kristi Himmelfart fremtræder Johannes som en trofast, alvorlig Arbejder for Mesteren. Ligesom de andre Disciple modtog han paa Pinsedagen den Helligaands Udgydelse, og med fornyet Nidkjærhed og Kraft vedblev han at tale Livets Ord til Folket, søgende at lede deres Tanker hen til den Usynlige. Han var en kraftig Ordets Forkynder, inderlig og meget alvorlig. I et smukt Sprog og med en klangfuld Stemme fortalte han om Kristi Ord og Gjerninger og talte paa en Maade, som gjorde Indtryk paa deres Hjerter, som hørte ham. Hans enkle og ligefremme Ord, den Kraft, der laa i de Sandheder, han fremholdt, og den Varme, der udmærkede hans Undervisning, skaffede ham Adgang til alle Klasser.

Apostelens Liv var i Overensstemmelse med hans Lære. Den Kjærlighed til Kristus, som brændte i hans Hjerte, drev ham til at virke alvorligt og utrætteligt for sine Medmennesker, især for sine Brødre i den kristne Menighed.

Kristus havde befalet de første Disciple at elske hverandre, ligesom han havde elsket dem. Derved skulde de bære Vidnesbyrd for Verden om, at Kristus, Herlighedens Haab, boede i dem. «Et nyt Bud giver jeg eder.» havde han sagt, «at I skal elske hverandre; ligesom jeg har elsket eder, skal ogsaa I elske hverandre.» Joh. 13: 14. Den Gang disse Ord blev udtalt, kunde Disciplene ikke forstaa dem; men efter at de havde været Vidne til Kristi Lidelser, efter hans Korsfæstelse, Opstandelse og Himmelfart, og efter at den Helligaand var kommet over dem paa Pinsedagen, havde de faaet et klarere Indblik i Guds Kjærlighed samt i Beskaffenheden af den Kjærlighed, som de skulde nære til hverandre. Da kunde Johannes sige til sine Meddisciple:

«Derpaa har vi kjendt Kjærligheden, at han har sat sit Liv til for os; ogsaa vi er skyldige at sætte Livet til for Brødrene.»

Da Disciplene efter den Helligaands Udgydelse gik ud for at forkynde Budskabet om en levende Frelser, var Sjæles Frelse deres eneste Ønske. De glædede sig i det liflige Samfund med de hellige.

De var lemfældige, betænksomme, selvfornegtende, villige til at bringe et hvilket som helst Offer for Sandhedens Skyld. I sin daglige Omgang med hverandre udviste de den Kjærlighed, som Kristus havde givet dem Befaling om. Ved uegennyttige Ord og Handlinger stræbte de efter at tænde denne Kjærlighed i andres Hjerter.

[316] En saadan Kjærlighed skulde de troende altid nære. De skulde gaa fremad i villig Lydighed mod det nye Bud. Saa nøje skulde de være forenet med Kristus, at de vilde blive i Stand til at opfylde alle hans Fordringer. Deres Liv skulde Vidne om den Frelzers Magt, som kunde retfærdiggjøre dem ved sin Retfærdighed.

Men lidt efter lidt indtraadte der en Forandring. De troende begyndte at søge efter Mangler hos andre. Ved at dvæle ved Fejltrin og give Plads for uvenlig Kritik tabte de Frelseren og hans Kjærlighed afsyne. De blev mere strenge med Hensyn til udvortes Ceremonier, mere nøjeregnende med Teorien end med Troens Udøvelse. I sin Nidkjerhed i at fordømme andre oversaa de sine egne Fejltrin. De tabte den Broderkjærlighed, som Kristus havde krævet af dem, og værst af alt: de var sig ikke sit Tab bevidst. De forstod ikke, at Lykke og Glæde forsvandt fra deres Liv, og at de efter at have lukket Guds Kjærlighed ude af sit Hjerte snart vilde vandre i Mørket.

Johannes, som forstod, at Kjærligheden aftog i Menigheden, fremholdt for de troende deres stadige Behov af denne Kjærlighed. Hans Breve til Menigheden er fyldt med denne Tanke . «I elskelige! lad os elske hverandre,» skriver han; , thi Kjærligheden er af Gud, og hver den, som elsker, er født af Gud og kjender Gud. Hvo som ikke elsker, kjender ikke Gud; thi Gud er Kjærlighed. Derudi er Guds Kjærlighed aabenbaret iblandt os. at Gud har sendt sin Søn den enbaarne til Verden, at vi skal leve ved ham. Derudi bestaar Kjærligheden: ikke at vi har elsket Gud, men at han har elsket os, og har udsendt sin Søn til en Forsoning for vore Synder. I elskelige! har Gud saaledes elsket os, da er vi og skyldige at elske hverandre.»

Om den særskilte Maade, hvorpaa denne Kjærlighed hør aabenbare sig hos de troende, siger Apostelen: «Atter skriver jeg eder et nyt Bud. som er sandt i ham og i eder; thi Mørket drager bort, og det sande Lys skinner allerede. Hvo som siger, at han er i Lyset, og hader sin Broder, han er endnu i Mørket. Hvo som elsker sin Broder, bliver i Lyset, og der er ingen Forargelse i ham. Men hvo som hader sin Broder, er i Mørket og vandrer i Mørket og ved ikke, hvor han gaar,

fordi Mørket har forblindet hans Øjne.» «Dette er det Budskab, som I har hørt fra Begyndelsen, at vi skal elske hverandre.» «Hvo som ikke elsker sin Broder, bliver i Døden. Hver, som hader sin Broder, er en Manddraher; og I ved, at ingen Manddraber har det evige Liv blivende i sig. Derpaa har vi kjendt Kjærligheden, at han har sat sit Liv til for os; ogsaa vi er skyldige at sætte Livet til for Brødrene.»

Det er ikke Verdens Modstand, som rummer den største Fare for Kristi Menighed. Det er det onde, som næres i de troendes egne Hjerter, der volder den største Ulykke og sikrere end alt hemmer Guds Sag. Den bedste Maade, hvorpaa man kan svække det aandelige Liv, er ved at nære Misundelse og Mistanke og finde Fejl. Paa den anden Side er det stærkeste Vidnesbyrd om, at Gud har sendt sin Son til Verden, det, at der hersker Enighed og Forstaaelse blandt de Mennesker med alle Slags Anlæg, som udgjør hans Menighed. Dette Vidnesbyrd er det Kristi Efterfølgeres Forret at bære. Men for at gjøre dette maa de stille sig under Kristi Ledelse. Deres Karakter maa blive dannet efter hans Karakter og deres Vilje etter hans Vilje.

[317]

«Et nyt Bud giver jeg eder,» sagde Kristus; «at I skal elske hverandre; ligesom jeg har elsket eder, skal ogsaa I elske hverandre.» Joh. 13: 34. Hvilke vidunderlige Ord! Men o hvor mangelfuldt de bliver efterlevet! I Guds Menighed i vor Tid hersker der en sørgelig Mangel paa Broderkjærlighed. Mange, som bekjender sig til at elske Frelseren, elsker ikke hverandre. Vantro Mennesker holder Øje med dem, som bekjender sig til at være Kristne, for at se, om deres Tro øver en helliggjørende Indflydelse over deres Liv; og de opdager hurtigt Manglerne i deres Karakter, Uoverensstemmelsen mellem deres Bekjendelse og Handlinger. Lad de Kristne ikke give Fienden Anledning til at pege paa dem og sige: Se, hvor disse Mennesker, der staar under Kristi Banner, hader hverandre! De Kristne er Medlemmer af én Familie; de er alle Børn af den samme himmelske Fader og har det samme salige Haab om Udødelighed. Meget inderligt og ømt bør det Baand være, som knytter dem sammen.

Den guddommelige Kjærlighed retter de mest rørende Henvendelser til Hjertet, naar den opfordrer os til at udvise den samme ømme Medlidenhed, som Kristus udviste. Kun den, som nærer en uegennyttig Kjærlighed til sin Broder, har sand Kjærlighed til Gud. En sand Kristen lader ikke med Vilje den Sjæl blive uden Advarsel og uden Omsorg, som er i Fare og Nød. Han vil ikke holde sig borte

fra de vildfarende og overlade dem til at styrte sig endnu dybere i Ulykke og Modløshed eller falde paa Satans Slagmark.

De, som aldrig har erfaret Kristi ømme, dragende Kjærlighed, kan ikke lede andre til Livets Kilde. Kristi Kjærlighed i Hjertet er en tvingende Kraft, som leder Menneskene til at aabenbare ham i Tale. i Ømhed og Medlidenhed. og ved at hjælpe dem op, som de omgaaes. Kristelige Arbejdere. som vil have Fremgang i sin Gjerning, maa kjende Kristus; og for at kjende ham maa de kjende hans Kjærlighed. I Himlen bliver deres Skikkethed som Arbejdere vurderet efter deres Evne til at elske, som Kristus elskede, og virke, som han virkede.

«Lad os ikke elske med Ord.» skriver Apostelen, «men i Gjerning og Sandhed.» Fuldkommenhed i kristelig Karakter opnaaes, naar man i sit Indre stadig føler en Tilskyndelse til at hjælpe og velsigne andre. Det er denne Kjærlighedens Luftning, der omgiver den troendes Sjæl. som gjør ham til en Livets Lugt til Liv og sætter Gud I Stand til at velsigne hans Arbejde.

[318] Kjærlighed til Gud over alle Ting og uegennyttig Kjærlighed til hverandre — det er den bedste Gave, vor himmelske Fader kan give os. Denne Kjærlighed er ikke en Indskydelse, men et guddommeligt Princip, en vedvarende Kraft. Det Hjerte, som ikke er helliget Gud, kan ikke føde eller frembringe den; den findes kun i det Hjerte, hvor Jesus hersker. «Vi elsker ham. fordi han elskede os først.» I det Hjerte, som er fornyet ved Guds Naade, er Kjærligheden det raadende Princip, Grundlaget for al Handling. Den omformer Karakteren, styrer Drifterne, behersker Lidenskaberne og forædler Stemningerne. Naar denne Kjærlighed næres i Sjælen, forsøder den Livet og spreder en forædlende Indflydelse omkring til alle.

Johannes bestræbte sig for at føre de troende til en Forstaaelse at' de ophøjede Privilegier, de vilde opnaa ved Udøvelsen af Kjærlighedens sande Aand. Naar den med sin omdannende Kraft fyldte Hjertet, vilde den beherske enhver anden Bevæggrund og løfte sin Eje mand op over de fordærlige Indflydelser i Verden udenom. Og naar denne Kjærlighed fik Lov til at have fuldt Raaderum og blev den ledende Kraft i Livet, vilde deres Tillid og Fortrøstning til Gud og hans Handlemaade med dem blive fuldstændig. De vilde da komme til ham i Troens fulde Forvisning, vidende at de af ham vilde faa alt. hvad de behøvedse til sit timelige og aandelige Vel. «I dette er Kjærligheden bleven fuldkommen hos os,» skrev han, «at vi

har Frimodighed paa Dommens Dag; thi ligesom han er, saa er og vi i denne Verden. Frygt er ikke i Kjærligheden. men den fuldkomne Kjærlighed driver Frygten ud.» «Og dette er den frimodige Tilid, som vi har til ham, at dersom vi beder om noget efter hans Vilje, da hører han os; . . . saa ved vi, at vi har de Ting, vi har bedet om.»

«Dersom nogen synder, har vi en Talsmand hos Faderen, Jesus Kristus den Retfærdige, og han er en Forsoning for vore Synder, dog ikke alene for vore. men ogsaa for den ganske Verdens.» «Dersom vi bekjender vore Synder, er han trofast og retfærdig, at han forlader os Synderne og renser os fra al Uretfærdighed.» Betingelsen for at erholde Barmhjertighed hos Gud er enkel og rimelig. Herren forlanger ikke, at vi skal foretage os svære Ting for at faa Tilgivelse. Vi behøver ikke at foretage lange, besværlige Pilegrimsrejser eller udføre smertefulde Bodsøvelser for at befale vore Sjæle til Himlens Gud eller udsone vore Overtrædelser. «Den, som bekjender» sine Synder «og afstaar fra dem. skal faa Barmhjertighed». Ordsp. 28: 13.

I Himlen taler Kristus sin Menigheds Sag. — han taler deres Sag, hvis Forløsning han har forhvervet ved sit Blod. Aartusinders Forløb kan ingensinde svække Kraften af hans Sonoffer. Hverken Liv eller Død, hverken det høje eller det lave kan skille os fra Guds Kjærlighed i Kristus Jesus, ikke fordi vi holder saa fast ved ham. men fordi han holder saa fast ved os. Dersom vor Frelse beroede paa vore egne Bestræelser, kunde vi ikke blive frelst; men den beror paa ham, som staar bagved alle Løfterne. Det Greb, vi har paa ham. kan synes at være svagt: men hans Kjærlighed er den ældre Broders Kjærlighed. Saa længe vi holder fast paa Samfundet med ham. kan intet rive os ud af hans Haand.

[319]

Efterhaanden som Aarene gik, og de troendes Antal vokste, virkede Johannes med forøget Troskab og Alvor for sine Brødre. Tiderne rummede store Farer for Menigheden. Sataniske Forførelser fandtes overalt. Ved Løgn og urigtige Fremstillinger søgte Satans Haandlangere at vække Modstand mod Kristi Lære. og som Følge heraf truedes Menigheden af Splittelser og Vranglære. Nogle. som bekjendte Kristus, paastod, at hans Kjærlighed fritog dem for Lydighed mod Guds Lov. Paa den anden Side var der mange, som lærte, at det var nødvendigt at overholde de jødiske Skikke og Ceremonier, og at en blot og bar Overholdelse af Loven uden Tro paa Kristi

Blod var tilstrækkelig til Frelse. Nogle holdt paa, at Kristus var et godt Menneske, men fornægtede hans Guddom. Nogle, der gav det Udseende af at være tro mod Guds Sag, var Forførere, og i sin Vandel fornægtede de Kristus og hans Evangelium. De levede selv i Overtrædelse og indførte vrang Lærdomme i Menigheden. Saaledes blev mange ledet ind i Skepticismens og Vildfarelsens Labyrinth.

Johannes blev dybt bedrøvet, da han saa disse giftige Vildfarelser snige sig ind i Menigheden. Han saa de Farer. Menigheden var udsat for, og han optraadte hurtigt og bestemt. Johannes's Breve aander af Kjærlighed. Det kunde synes, som om han skrev med en Pen, der var dyppet i Kjærlighed. Men naar han kom i Berøring med dem, der overtraadte Guds Lov og alligevel paastod, at de levede uden Synd, tog han ikke i Betænkning at advare dem imod den frygtelige Forførelse, de befandt sig i.

I en Skrivelse til en Medhjælper i den evangeliske Virksomhed, en Kvinde af godt Navn og vidtrækkende Indflydelse, sagde han: «Mange Forførere er komne ind i Verden, som ikke bekjender Jesus Kristus at være kommen i Kjød. En saadan er Forføreren og Antikristen. Giver Agt paa eder selv, at vi ikke skal tabe, hvad vi har arbejdet, men maa bekomme en fuld Løn. Hver den, som afviger og ikke bliver i Kristi Lærdom, har ikke Gud. Hvo som bliver i Kristi Lærdom, han har baade Faderen og Sønnen. Dersom nogen kommer til eder og fører ikke denne Lærdom, ham annammer ikke til Huse og byder ham ikke velkommen. Thi hvo som byder ham velkommen, bliver delagtig i hans onde Gjerninger.»

Saadanne som paastaar sig at blive i Kristus, medens de lever i Overtrædelse af Guds Lov, har vi Ret til at bedømme paa samme Maade, som den elskede Discipel gjorde. Der findes i disse sidste Dage lignende Onder som dem, der truede Menighedens Trivsel paa hin Tid, og Apostelen Johannes's Undervisning angaaende disse Punkter bør omhyggeligt paaagtes. «I maa have Kjærlighed!» — det er det Raab, som høres overalt, især hos saadanne, som paastaar sig at være hellige. Men den sande Kjærlighed er altfor ren til at skjule nogen Synd, som ikke bekjendes. Vel skal vi elske de Sjæle for hvem Kristus døde, men vi skal dog ikke gaa paa Akkord med det onde. Vi maa ikke forene os med de gjenstridige og kalde det Kjærlighed. Gud kræver, at hans Folk i vor Tid skal udvise den

samme Uforfærdethed som Johannes fordem ved at forsvare, hvad der er Ret, i Modsætning til sjælefordærvende Vildfarelser.

Apostelen lærer, at samtidig som vi bør udvise kristelig Hensynsfuldhed, saa har vi ogsaa Ret til at optræde bestemt overfor Synd og Syndere, og at dette ikke staar i Strid med sand Kjærlighed. «Hvo som gjør Synd,» skriver han. «begaar og Overtrædelse af Loven, og Synden er Lovens Overtrædelse. Og I ved, at han er aabenbaret, paa det han skulde borttage vore Synder, og der er ikke Synd i ham. Hver den, som bliver i ham, synder ikke; hver den, som synder, har ikke set ham, ej heller kjendt ham.»

Som et Kristi Vidne indlod Johannes sig ikke i nogen Tvist eller trættende Strid. Han fremholdt, hvad han vidste, hvad han havde set og hørt. Han havde haft fortrolig Omgang med Kristus, havde hørt hans Lære og været Vidne til hans mægtige Undergjerninger. Faa kunde se det skønne i Kristi Karakter, saaledes som Johannes saa det. For ham var Mørket forsvundet; det sande Lys skinnede paa ham. Hans Vidnesbyrd angaaende Frelserens Liv og Død var klart og indtrængende. Han talte fra et Hjerte, der var fuldt til Overflod af Kjærlighed til Frelseren, og ingen Kraft kunde standse hans Ord.

«Det, som var fra Begyndelsen,» udtalte han. «det, vi har hørt, det, vi har set med vore Øjne, det, vi har beskuet og vore Hænder følet paa, nemlig om det Livsens Ord; . . . hvad vi har set og hørt, forkynder vi eder, at ogsaa I skal have Samfund med os; men vort Samfund er med Faderen og med hans Søn Jesus Kristus.»

Saaledes kan enhver sand troende blive i Stand til i sin egen Erfaring at besegle, «at Gud er sanddru». Joh. 3; 33. Han kan bære Vidnesbyrd om det, han har set og hørt og erfaret af Kristi Kraft.

[321]

Kapitel 55—Forvandlet ved Naade.

I DISCIPELEN Johannes's Liv har vi et Eksempel paa sand Helliggjørelse. I de Aar han kom i nær Berøring med Kristus, blev han ofte advaret og paamindet af Frelseren; og disse Advarsler modtog han. Efterhaanden som Kristi Karakter blev aabenbaret for ham. saa Johannes sine egne Mangler og blev ydmyget ved denne Aabenbarelse. Dag for Dag saa han i Modsætning til sit eget heftige Sind Jesu Ømhed og Overbærenhed og hørte hans Undervisning om Ydmyghed og Taalmodighed. Dag for Dag følte han sig draget til Kristus, indtil han tabte sig selv af Syne i Kjærligheden til sin Herre. Den Kraft og Ømhed. den Majestæt og Mildhed, den Styrke og Taalmodighed. som han saa i Guds Søns daglige Vandel, fyldte hans Sjæl med Beundring. Hans heftige Sind og hans Ærgjerrighed blev paavirket af Kristi Kraft, og den guddommelige Kjærlighed hidførte en Karakterforandring hos ham.

Som en slaaende Modsætning til den Helliggjørelse, der blev udvirket i Johannes's Liv, staar hans Meddiscipel Judas's Erfaring. Judas bekjendte sig ligesom Johannes til at være en Kristi Discipel; men han besad kun Gudfrygtighedens Skin. Han var ikke blind for det skønne i Kristi Karakter, og naar han hørte Frelserens Ord, følte han sig ofte overbevist, men han vilde ikke ydmyge sit Hjerte eller bekjende sine Synder. Ved Modstand mod den gud-dommelige Indflydelse vanærede han den Herre, han bekjendte sig til at elske. Johannes kjæmpede imod sine Fejl; men Judas var sin Samvittighed overhørig og gav efter for Fristelsen, saa at hans onde Vaner flk end stærkere Fodfæste hos ham. Efterlevelsen af de Sandheder, Kristus lærte var i Strid med hans Ønsker og Forsætter, og han kunde ikke formaa sig til at opgive sine Meninger for at modtage Visdom fra Himlen. I Stedet for at vandre i Lyset valgte han at vandre i Mørket. Onde Lyster. Begjærlighed, Hævngjerrighed tilligemed mørke og tunge Tanker næredes, indtil Satan fik fuldt Herredømme over ham.

Johannes og Judas er Eksempler paa dem, som bekjender sig til at være Kristi Efterfølgere. Begge disse Disciple havde samme

Anledninger til at betragte og følge det guddommelige Mønster. Begge var nøje forenet med Jesus i sin Omgang, og begge havde Anledning til at høre hans Undervisning. Begge havde alvorlige Karaktermangler, og begge havde Adgang til den guddommelige Naade, der forvandler Karakteren. Men medens den ene i Ydmyghed lærte af Jesus, aabenbarede den anden, at han ikke var en Or- dets [322] Gjører, men en Hører alene. Den ene, som daglig dødede sit eget Jeg og sejrede over Synden, blev helliggjort ved Sandheden; den anden, som gjorde Modstand mod Naadens forvandlende Kraft og fulgte sine egennyttige Ønsker, blev en Satans Træl.

En saadan Forvandling af Karakteren, som kommer til Syne i Johannes's Liv, er altid Følgen af Samfundet med Kristus. Der kan være udprægede Mangler i en Persons Karakter; men naar han bliver en sand Jesu Discipel, vil den guddommelige Naades Kraft omdanne og helliggjøre ham. Ved at betragte Herrens Herlighed som i et Spejl forvandles han fra Herlighed til Herlighed, indtil han bliver ham lig, som han tilbeder.

Johannes var en Lærer i Hellighed. og i sine Breve til Menigheden nedlagde han ufejlbare Regler for de Kristnes Vandel. «Hver, som har dette Haab til ham,» skrev han, «renser sig selv, ligesom han er ren.» «Hvo som siger, at han bliver i ham, han er og skyldig til at vandre saaledes, som han vandrede.» 1 Joh. 3:3; 2:6. Han lærte, at den Kristne maa være ren i Hjerte og Liv. Aldrig bør han være tilfreds med en tom Bekjendelse. Ligesom Gud er hellig paa sit Omraade, saaledes skal faldne Mennesker ved Troen paa Kristus være hellige indenfor sit Omraade.

«Dette er Guds Vilje, eders Helliggjørelse,» skrev Apostelen Paulus. 1 Thess. 4:3. Menighedens Helliggjørelse er, hvad Gud har for Øje i al sin Handlemaade med sit Folk. Han har udvalgt dem fra Evighed, for at de skulde blive hellige. Han gav sin Søn i Døden for dem. for at de kunde blive helligede ved Lydighed mod Sandheden. blive af med al sin egen Intethed. Han kræver af dem et personligt Værk, en personlig Overgivelse. Gud kan blive æret af dem, der bekjender sig til at tro paa ham, kun naar de bliver forvandlet efter hans Billede og beherskes af hans Aand. Da kan de som Frelserens Venner kundgjøre, hvad den guddommelige Naade har udrettet for dem.

Sand Helliggjørelse kommer som en Følge af Kjærligheden i Virksomhed. «Gud er Kjærlighed. og hvo som bliver i Kjærlighed, bliver i Gud. og Gud i ham.» 1 Joh. 4: 16. Dens Liv, i hvis Hjerte Kristus bor. vil udvise Guds frygt i sin Vandel. Karakteren vil blive rensset, højnet, forædlet og herliggjort. Ren Lære vil gaa sammen med Retfærdigheds-Gjerninger; himmelske Paabud vil ledsages af et helligt Liv.

[323] De, som ønsker at erfare Helliggjørelsens Velsignelse, maa først lære Betydningen af Selvopofrelse. Kristi Kors er den Hovedpille, hvorpaa «en over al Maade stor. evig Vægt af Herlighed» hænger. «Vil nogen komme efter mig,» siger Kristus, «han fornægte sig selv, og tage sit Kors og følge mig.» 2 Kor. 4:17; Matt. 16: 24. Det er Vellugten af vor Kjærlighed til Næsten, som aabenbarer vor Kjærlighed til Gud. Det er Taalmodighed i Tjenesten, som bringer Sjælen Hvile. Det er ved ydmygt, flittigt, trofast Arbejde, at Israels Velfærd befordres. Gud opholder og styrker den, som er villig til at følge Kristi Vej.

Helliggjørelsen er ikke et Værk, der sker i et Øjeblik, paa en Time eller en Dag. men i Løbet af en Levetid. Den opnaaes ikke ved glade Følelser, men er Følgen af stadig at dø fra Synden og stadig at leve for Kristus. Svage Bestræbelser nu og da er ikke nok til at afhjælpe det onde, som alt er gjort, eller til at hidføre en Omdannelse af Karakteren. Det er kun ved langvarig, ihærdig Anstrengelse, streng Disciplin og haard Kamp, at vi kan vinde Sejer. Vi ved ikke den ene Dag. hvor svær vor Kamp vil blive den næste. Saa længe Satan hersker, har vi Selvet at underkue og vore Skjødedynder at besejre; saa længe Livet varer, vil der ikke være noget Hvilested, noget Punkt, som vi kan naa frem til og sige: Jeg har naaet det. Helliggjørelse er Frugten af livsvarig Lydighed.

Ingen af Apostlene og Profeterne har nogensinde paastaet, at de var uden Synd. Mænd. som har levet Gud nærmest, Mænd, som heller vilde have opofret Livet end vitterlig at begaa en urigtig Handling. Mænd, hvem Gud hædrede med guddommeligt Lys og guddommelig Kraft, har bekjendt, at de havde en syndig Natur. De har ikke sat nogen Lid til Kjødets, har ikke gjort Fordring paa selv at eje nogen Retfærdighed. men har stolet helt paa Kristi Retfærdighed.

Saaledes vil det være med alle, som beskuer Kristus. Jo nærmere vi kommer til Jesus, og jo klarere vi kan se hans Karakters Renhed,

desto klarere vil vi se Syndens overvættes Syndighed, og desto mindre tilbøjelige vil vi være til at ophøje os selv. Der vil i Sjælens Indre være en stadig Søgen efter Gud, en stadig, alvorlig, hjertelig Bekjendelse af Synd og en Hjertets Ydmygelse for Gud. For hvert Skridt, vi gjør i vor kristelige Erfaring, vil vor Anger over Synden blive dybere. Vi vil forstaa, at vor Dygtighed er af Kristus alene, og vi vil med Apostelen bekjende: «Jeg ved, at i mig, det er i mit Kjød, bor ikke godt.» «Det være langt fra mig at rose mig, uden af vor Herres Jesu Kristi Kors, formedelst hvem Verden er mig korsfæstet, og jeg Verden.» Rom. 7:18; Gal. 6:14.

Lad Englene nedtegne Beretningen om Guds Børns hellige Kamp og Strid ; lad dem nedtegne deres Bønner og Taarer; men lad ikke Gud blive vanæret ved en Erklæring som denne fra menneskelige Læber: «Jeg er syndfri; jeg er hellig.» Helliggjorte Læber vil aldrig ytre saa formastelige Ord.

Apostelen Paulus var blevet henrykket til den tredje Himmel og havde set og hørt Ting, som ikke kunde udtales; og dog siger han beskedent: «Ikke at jeg allerede har grebet det, eller er allerede fuldkommen; men jeg jager derefter.» Fil. 3:12. Lad Himlens Engle skrive om Paulus's Sejre, da han stred Troens gode Strid. Lad Himlen glæde sig over hans faste Trin fremad mod det himmelske Maal og over, at han med Klenodiet for Øje regnede alle andre Hensyn for Skam at være. Englene glæder sig over at fortælle om hans Sejre, men Paulus selv roser sig ikke af, hvad han har opnaaet. Som Paulus stillede sig, saaledes hør enhver Kristi Efterfølger stille sig, medens han trænger sig frem i Kampen for den uforgjængelige Krone.

[324]

Lad dem, som gjerne vil føre en høj Bekjendelse om Hellighed, se ind i Guds Lovs Spejl. Naar de betragter dens vidtomfattende Krav og forstaaer dens Værk som en Gransker af Hjertets Tanker og Raad, vil de ikke rose sig af Syndfrihed. «Dersom vi,» udtaler Johannes, idet han stiller sig paa lige Trin med sin Brødre, «dersom vi siger, at vi har ikke Synd, bedrager vi os selv, og Sandheden er ikke i os.» Og atter: «Dersom vi siger, at vi ikke har syndet, gjør vi ham til en Løgner, og hans Ord er ikke i os.» «Dersom vi bekjender vore Synder, er han trofast og retfærdig, at han forlader os Synderne og renses os fra al Uretfærdighed.» 1 Joh. 1 : 8, 10, 9.

Der gives dem, som bekjender sig til Hellighed, som paastaar, at de helt hører Herren til, og som gjør Krav paa Retten til Delagtighed

i Guds Løfter, medens de samtidig nægter at lyde hans Bud. Disse Lovens Overtrædere gjør Fordring paa alt, hvad der er lovet Guds Børn; men det er Formastelighed fra deres Side; thi Johannes siger, at sand Kjærlighed til Gud vil aabenbare sig i Lydighed mod alle hans Befalinger. Det er ikke nok at tro Sandhedens Teori, at bekjende sig til at tro paa Kristus, at tro, at Iesus ikke er en Bedrager, og at Bibelens Religion ikke er kløgtige Fabler. «Hvo som siger: Jeg kjender ham, og holder ikke hans Bud.» skrev Johannes. «er en Løgner, og i ham er ikke Sandhed; men hvo som holder hans Ord, i ham er sandelig Guds Kjærlighed fuldkommet. Derpaa kjender vi, at vi er i ham.» «Hvo som holder hans Bud. han bliver i Gud, og Gud i ham.» 1 Joh. 2:4, 5; 3:24.

Johannes lærte ikke, at Frelsen kunde fortjenes ved Lydighed. men at Lydighed var Frugten af Tro og Kjærlighed. „I ved,» sagde han, «at han er aabenbaret, paa det han skulde borttage vore Synder, og der er ikke Synd i ham. Hver den, som bliver i ham. synder ikke; hver den, som synder, har ikke set ham, ej heller kjendt ham.» I Joh. 3:5, 6. Dersom vi bliver i Kristus, og dersom Guds Kjærlighed bor i Hjertet, saa vil vore Følelser, vore Tanker og vore Handlinger være i Overensstemmelse med Guds Vilje. Det helliggjorte Hjerte er i Harmoni med Guds Lovs Fordringer.

Der er mange, som, skjönt de bestræber sig for at lyde Guds Befalinger, dog erfarer ringe Fred eller Glæde. Denne Mangel i deres Erfaring skyldes, at de ikke øver Tro. De vandrer ligesom i et Saltland, i en fortørret Ørken. De griber lidet, naar de kunde gribe meget; thi Guds Løfter er ubegrænsede. Saaadanne udgjør ikke en rigtig Fremvisning af den Helliggjørelse, som kommer af Lydighed mod Sandheden. Herren vil, at alle hans Sønner og Døtre skal være lykkelige, lydige og eje Fred. Ved at øve Tro kommer den troende i Besiddelse af disse Velsignelser. Ved Tro kan enhver Karaktermangel blive afhjulpen. enhver Besmittelse fjernet, enhver Fejl rettet, enhver Dyd udviklet.

[325]

Bønnen er det af Gud anordnede Middel til Fremgang i Kampen mod Synden og Udviklingen af en kristelig Karakter. De guddommelige Indflydelser, der kommer som Svar paa Troens Bøn. vil i dens Sjæl. som beder, udrette alt, hvad han beder om. Om Syndsforladelse, om den Helligaand, om et kristeligt Sind, om Visdom og

Styrke til at udføre Guds Værk, om en hvilken som helst Gave, han har lovet, kan vi bede, og Løftet er: «Saa skal I faa.»

Det var paa Bjerget hos Gud, at Moses saa Lignelsen til den underfulde Bygning, hvori Herrens Herlighed skulde bo. Det er paa Bjerget hos Gud — i Lønkammeret — at vi skal betragte hans herlige Ideal for Mennesket. Til alle Tider har Gud ved Hjælp af Samfundet med Himlen udvirket sit Forsæt for sine Børn ved gradvis at klargjøre for dem Læren om sin Naade. Hans Maade at meddele Sandheden paa belyses i disse Skriftens Ord: «Som Morgentrøden er hans Opgang vis.» Hos. 6:3. Den, som stiller sig der, hvor Gud kan oplyse ham, gaar saa at sige frem fra Morgengryets delvise Dunkelhed til Middagens fulde Glans.

Sand Helliggjørelse betyder fuldkommen Kjærlighed, fuldkommen Lydighed, fuld Efterlevelse af Guds Vilje. Vi skal helliggjøres for Gud ved Lydighed mod Sandheden. Vor Samvittighed maa blive rensed for døde Gjæringer til at tjene den levende Gud. Vi er endnu ikke fuldkomne; men det er vort Privilegium at løsrive os fra Selvet og fra Synden og skride fremad til Fuldkommenhed. Store Muligheder, høje og hellige Maal at opnaa er stillet inden for alles Rækkevidde.

Grunden til at mange i denne Tid ikke gjør større Fremgang i det guddommelige Liv, er, at de fortolker Guds Vilje derhen, at den kun er, netop hvad de vil gjøre. Følgende sine egne Ønsker smigrer de sig med, at de efterkommer Guds Vilje. Saadanne har ingen Kamp med sig selv. Der er andre, som til en Tid med Held bekjæmper sine egenkjærlige Ønsker om Magelighed og Lyst. De er oprigtige og alvorlige, men bliver trætte af de vedvarende Anstrengelser, af daglig at dø og af den uafsladlige Kamp. Mageligheden forekommer dem saa tiltalende, medens det at dø fra Selvet synes frastødende. De lukker de søvntunge Øjne og falder for Fristelsen i Stedet for at staa den imod.

Den Undervisning, som er nedlagt for os i Guds Ord, levner ingen Plads til at gaa paa Akkord med det onde. Guds Søn blev aabenbaret, for at han kunde drage alle Mennesker til sig. Han kom ikke for at dysse Verden i Søvn, men for at vise Menneskene den trange Vej, hvorpaa alle maa vandre, som tilsidst skal indgaa gennem Portene til Guds Stad. Hans Børn maa følge, hvor han er gaaet foran. Hvilken Opofrelse af Magelighed eller egenkjærlig Nydelse de maa gjøre, og

[326] hvad det end skal koste af Arbejde eller Lidelse, maa de vedligeholde en stadig Kamp imod sit eget Jeg.

Den største Pris et Menneske kan yde Gud er at blive et ham hengivent Redskab, hvorigjennem han kan virke. Tiden gaar hurtigt over i Evigheden. Lad os ikke holde tilbage fra Gud det, som er hans eget. Lad os ikke nægte ham det, som, ihvorvel det ikke kan gives uden at bringe Fortjeneste, dog ikke kan forholdes, uden at det bringer Ødelæggelse. Han beder om et helt Hjerte; giv ham det, thi det er hans, saavel i Kraft af Skabelsen som af Gjenløsningen. Han beder om dine Aandsevner; giv ham dem thi de er hans. Han beder om dine Penge; giv ham dem, thi de er hans. I er ikke «eders egne. Thi I er dyrekjøbte». 1 Kor. 6:19. 20. Gud kræver Tilbedelse af en helliggjort Sjæl, der ved Udøvelsen af den Tro, som er virksom i Kjærlighed, har gjort sig skikket til at tjene ham. Han fremholder for os det højeste Ideal: Fuldkommenhed. Han beder os om at staa helt og fuldt paa hans Side i denne Verden, ligesom han staaer for Guds Aasyn for os.

«Dette er Guds Vilje, eders Helliggjørelse.» Er det osgaa din Vilje? Dine Synder staaer maaske som Bjerge foran dig; men dersom du ydmyger dit Hjerte, bekjender dine Synder og forlader dig paa den korsfæstede og opstandne Frelasers Fortjeneste, vil han tilgive dig og rense dig fra al Uretfærdighed. Gud kræver af dig, at du skal være i fuld Overensstemmelse med hans Lov. Denne Lov er Ekkoet af hans Røst, der siger til dig: Bliv helligere, ja endnu helligere! Trag efter Kristi Naades Fylde! Lad dit Hjerte fyldes med en inderlig Længsel efter hans Retfærdighed, hvis Værk, Guds Ord siger, skal være Fred, og hvis Frugt er Ro og Tryghed til evig Tid.

Naar din Sjæl længes efter Gud, vil du finde mere og mere af hans Naades uransagelige Rigdomme. Naar du dvæler ved disse Rigdomme, vil du komme i Besiddelse af dem og aabenbare Kraften af Frelserens Offer, hans Retfærdigheds Beskyttelse, hans Vidsoms Fylde og hans Magt til at fremstille dig for Faderen «ubesmittet og

[327] ustraffelig». 2 Pet. 3:14.

Kapitel 56—Patmos.

OVER et halvt Aarhundrede var henrundet siden Grundlæggelsen af den kristne Menighed. I denne Tid havde Budskabet om Evangeliet stadig mødt Modstand. Dets Fiender havde aldrig formindsket sine Bestræbelser, og tilsidst var det lykkedes dem at faa den romerske kejsers Magt vendt imod de Kristne.

I den forfærdelige Forfølgelse, der paafulgte, bidrog Apostelen Johannes meget til at styrke Disciplenes Tro. Han bar et Vidnesbyrd, som hans Modstandere ikke kunde gjendrive, og som hjalp hans Brødre til frimodig og med Troskab at møde de Prøvelser, der kom over dem. Naar de Kristnes Tro syntes at vakle under den svære Modstand, de maatte udholde, havde den gamle Apostel. Jesu Tjener, for Sædvane atter at aflægge et kraftigt og indtryksfuldt Vidnesbyrd om den korsfæstede og opstandne Frelser. Han holdt standhaftig fast ved Troen, og fra hans Læber lød altid det samme herlige Budskab: «Det, som var fra Begyndelsen. det. vi har hørt. det, vi har set med vore Øjne. det, vi har beskuet og vore Hænder følt paa. nemlig om det Livsens Ord. . . . Hvad vi har set og hørt, forkynder vi eder.» 1 Joh. 1:1-3.

Johannes opnaaede en meget høj Alder. Han var Vidne til Jerusalems Ødelæggelse og det prægtige Tempels Tilintetgjørelse. Som den sidste af de Disciple, der havde staaet i nær Berøring med Frelseren. havde hans Budskab stor Vægt under Forkyndelsen af den Sandhed, at Jesus var Messias, Verdens Frelser. Ingen kunde drage hans Oprigtighed i Tvivl, og ved hans Lære blev mange ledet bort fra Vantroen.

De jødiske Øverster nærede et bittert Had mod Johannes for hans urokkelige Troskab overfor Kristi Sag. De erklærede. at deres Bestræbelser imod de Kristne intet vilde gavne, saa længe Johannes's Vidnesbyrd vedblev at lyde for Folkets Øren. For at Jesu Undergjørelser og Lære kunde blive glemt, maatte dette uforfærdede Vidnes Røst blive bragt til Taushed.

Johannes blev derfor kaldet til Rom for at underkastes Forhør for sin Tro. For Myndighederne der blev Apostelens Lærdomme urigtig fremstillet. Falske Vidner beskyldte ham for at forkynde oprørske Lærdomme. Ved disse Beskyldninger haabede hans Fiender at opnaa, at Apostelen blev dømt til Døden.

[328] Johannes forsvarede sig paa en klar og overbevisende Maade og med en saadan Ligeformhed og Oprigtighed. at hans Ord havde en mægtig Virkning. Hans Tilhørere forbausedes over hans Visdom og Veltalenhed. Men jo mere overbevisende hans Vidnesbyrd var. desto stærkere blev Modstandernes Had. Kejser Domitianus blev fuld af Raseri. Han kunde hverken modsige den trofaste Kristi Forkjæmper eller stille noget op imod den Kraft, som ledsagede hans Fremstilling af Sandheden; men han besluttede alligevel, at han vilde bringe hans Røst til Taushed.

Johannes blev kastet i en Kjedel med kogende Olje; men Herren bevarede sin trofaste Tjeners Liv, ligesom han bevarede de tre Hebræere i den gloende Ildovn. Idet Ordene blev udtalt: Saaledes omkomme alle. som tror paa denne Forfører, Jesus Kristus af Nazareth! erklærede Johannes: Min Herre fandt sig taalmodig i alt. hvad Satan og hans Engle kunde opfinde for at ydmyge og pine ham. Han gav sit Liv for at frelse Verden. Det er mig en Ære at faa Lov til at lide for hans Skyld. Jeg er et svagt, syndigt Menneske. Kristus var hellig, uskyldig og ubesmittet. Han gjorde ingen Synd og der blev ikke fundet Svig i hans Mund.

Disse Ord havde sin Virkning, og Johannes blev taget op af Kjedlen af de selvsamme Mænd. som havde kastet ham deri.

Atter ramte Forfølgelsens Haand Apostelen tungt. Ved Kejserens Paabud blev Johannes forvist til Øen Patmos, dømt «for Guds Ords og for Jesu Kristi Vidnesbyrds Skyld». Aab. 1:9. Her, tænkte hans Fiender, vilde hans Indflydelse ikke længere mærkes, og han maatte tilsidst dø af Gjenvordigheder og Nød.

Patmos, en øde, klippefuld Ø i det Ægæiske Hav, var af den romerske Stat blevet valgt til et Forvisningssted for Forbrydere; men for Guds Tjener blev dette triste Opholdssted en Himlens Port. Afskaaet fra Livets Travlheder og fra den rastløse Virksomhed, han i tidligere Aar havde udfoldet, havde han her Samfund med Gud og Kristus og med de himmelske Engle. og fra dem modtog han Undervisning til Menigheden for alle kommende Tider. De Begivenheder,

der skulde finde Sted ved Afslutningen af denne Verdens Historie, blev skildret for ham; og her nedskrev han de Syner, som Gud gav ham. Naar hans Røst ikke længere kunde vidne om den Frelser, som han elskede og tjente, skulde de Budskaber, han havde modtaget paa hin golde Kyst, være som en lysende Lampe og fortælle om Herrens faste Forsæt vedrørende ethvert Land paa Jorden.

Blandt Klipperne og Bjergene paa Patmos holdt Johannes Samfund med sin Skaber. Han skuede tilbage over sit henrundne Liv, og ved Tanken om de Velsignelser, han havde modtaget, fyldtes hans Hjerter med Fred. Han havde levet et kristeligt Liv og kunde sige i Tro: «Vi ved, at vi er overgangne fra Døden til Livet.» 1 Joh. 3: 14. Saaledes var det ikke med Kejseren, som forviste ham. Han kunde alene skue tilbage over blodige Slagmarker, over ødelagte Hjem, over grædende Enker og faderløse — altsammen Frugterne af hans ærgjerrige Tragten efter Storhed.

I sin ensomme Bolig havde Johannes Anledning til mere end nogensinde før at grunde paa Guds Kraft, saaledes som den fremholdes i Naturens Bog og i den hellige Skrift. For ham var det en Fryd at dvæle ved Skaberværket og at tilbede den guddommelige Bygmester. I de henrundne Aar havde hans Blik dvælet ved skovklædte Høje, grønne Dale og frugtbare Sletter; og i de Skjønheder, han saa i Naturen, havde det altid været hans Glæde at efterspore Skaberens Visdom og Kunstnerhaand. Nu be fandt han sig i Omgivelser, der for mange vilde synes triste og uden Interesse; men saaledes forekom de ikke Johannes. Ihvorvel Omgivelserne kunde være golde og øde, var den blaa Himmel, der hvælvede sig over ham, dog ligesaa klar og smuk som Himlen i hans elskede Jerusalem. Fra de vilde, ujævne Klipper, fra det hemmelighedsfulde Dyb, fra den herlige buede Hvælving kunde han drage vigtige Lærdomme. De forkyndte alle Budskabet om Guds Magt og Herlighed.

[329]

Overalt omkring sig saa Apostelen Vidnesbyrd om Floden, som havde oversvømmet Jorden, fordi dens Beboere vovede at overtræde Guds Lov. Klipperne, der var kastet op fra det store Dyb og fra Jorden ved Vandenes Frembrud, gav ham en levende Forestilling om de Rædsler, der havde ledsaget hin frygtelige Udgydelse af Guds Vrede. I de mange Vandes Lyd, hvor Afgrund raabte til Afgrund, hørte Profeten Skaberens Røst. Havet, der piskedes til Skum af den heftige Storm, fremstillede for ham en fortørnet Guds Vrede. De mægtige

Vover, der i sit frygtelige Oprør dog holdtes indenfor Grænser sat dem af en usynlig Haand, talte om en styrende Guddomsmagt. Og i Modsætning hertil indsaa han Kraftesløsheden og Daarskaben hos dødelige Mennesker, som, skjønt de kun er Støvets Orme, dog praier af sin formodede Visdom og Styrke og sætter sit Hjerte op imod Verdensaltets Hersker, som om Gud var som de selv. Klipperne mindede ham om Kristus, hans Styrkes Klippe, i hvis Ly han uden Frygt kunde skjule sig. Fra den landsforviste Apostel derude paa den klippefulde Patmos opsteg Sjælens dybeste Længsel efter Gud. derfra opsendte han de inderligste Bønner.

I Beretningen om Johannes har vi et slaaende Eksempel paa den Maade. hvorpaa Gud kan anvende gamle Arbejdere. Da Johannes blev forvist til Øen Patmos. var der mange, som troede, at han ikke mere kunde udrette noget. et gammelt, sønderbrudt Rør, der kunde falde sammen naar som helst. Men Herren saa. at han endnu kunde bruge ham. Uagtet han var forvist fra de Steder, hvor han tidligere havde virket, ophørte han dog ikke med at bære Vidnesbyrd om Sand-heden. Selv paa Patmos vandt han Venner og førte Sjæle til Omvendelse. Han var et Glædens Sendebud, der forkyndte en opstanden Frelser, som var sit Folks Talsmand hisset, indtil han engang skulde komme igjen for at tage dem til sig. Og det var, efter at Johannes var blevet gammel i Herrens Tjeneste, at han modtog flere Budskaber fra Himlen end han havde faaet i alle de tidligere Aar af sit Liv.

[330] Man bør nære den største Agtelse for dem, hvis Liv har været optaget med Guds Værk. Disse bedagede Arbejdere har staaet trofaste i Storm og Prøvelser. De har maaske Svagheder, men de besidder alligevel Talenter, der gjør dem skikket til at indtage sin Plads i Guds Sag. Selv om de er svage og ikke formaar at bære de tungere Byrder, som yngre Mænd kan og bør bære. saa er de Raad, de kan give, overordentlig værdifulde.

Det er muligt, at de har begaaet Fejl; men derved har de lært at undgaa Fejltrin og Farer; og er de ikke derfor i Stand til at give vise Raad? De har været prøvet og fristet, og om de end har mistet noget af sine Kræfter, sætter Herren dem dog ikke tilside. Han giver dem særskilt Naade og Visdom.

De, som har tjent sin Mester, naar Arbejdet var svært, som udholdt Fattigdom og bevarede sin Troskab. da der kun var faa

til at kæmpe for Sandheden, bør agtes og æres. Herren ønsker, at de yngre Arbejdere skal opnaa Visdom og Styrke og Modenhed ved Omgang med disse trofaste Mænd. Lad de yngre Mænd forstaa, at de er i høj Grad begunstigede, som har saadanne trofaste Arbejdere iblandt sig. De bør give dem en hædret Plads i sine Raadslagninger.

Naar de, som har tilbragt sit Liv i Kristi Tjeneste, nærmer sig Afslutningen af sin jordiske Virksomhed, vil den Helligaand indtrykke paa deres Sind, at de bør berette om de Erfaringer, de har haft i Forbindelse med Guds Værk. Beretningen om Guds underfulde Ledelse med sit Folk og om hans store Godhed i at befri dem i Prøvelser bør blive fremholdt for dem, som nylig er kommet til Troen. Gud ønsker, at de gamle og prøvede Arbejdere skal staa paa sin Plads og bidrage sit til at frelse Mennesker fra at blive revet med af Ondskabens mægtige Strøm. Han ønsker, at de skal beholde Rustningen paa, indtil han byder dem at lægge den af.

Apostelen Johannes's Erfaring under Forfølgelser indeholder en vidunderlig Lærdom til Bestyrkelse og Trøst for de Kristne. Gud forhindrer ikke onde Menneskers Rænker; men han gjør, at deres Anslag virker til bedste for dem, som i Prøvelser og Strid bevarer sin Troskab og Lydighed. Ofte hænder det, at en Evangeliets Arbejder udfører sin Gjerning under Forfølgelse, bitter Modstand og uretfærdig Bebrejdelse. Under saadanne Omstændigheder bør han huske paa, at den Erfaring, man kan opnaa i Prøvelsens og Trængselens Ild, er værd alle de Smerter, den koster. Gud drager paa den Maade sine Børn nær til sig, for at han kan vise dem deres Svaghed og sin Styrke. Han lærer dem at forlade sig paa ham. Saaledes bereder han dem til at møde Vanskeligheder, til at fylde ansvarsfulde Stillinger og til at naa det vigtige Øjemed, i hvilket deres Evner og Kræfter blev dem givet.

Til alle Tider har Guds udvalgte Vidner udsat sig for Forsmædelse og Forfølgelse for Sandhedens Skyld. Josef blev bagtalt og forfulgt, fordi han holdt fast ved sin Dyd og Retskaffenhed. David. Guds udvalgte Sendebud, blev af sine Fiender efterstræbt som et Rovdyr. Daniel blev kastet i en Løvekule, fordi han ikke vilde afvige fra sin Troskab imod Gud. Job blev berøvet sine jordiske Ejendele og saa plaget paa sit Legeme, at han blev til en Afsky for sine Slægtninge og Venner; men han bevarede sin Retskaffenhed. Jeremias kunde ikke afholdes fra at tale de Ord, Gud havde givet

ham at tale, og hans Vidnesbyrd forbitrede Kongen og Fyrsterne i den Grad, at han blev kastet i en afskyelig Hule. Stefanus blev stenet, fordi han prædikede Kristus og ham korsfæstet. Paulus blev sat i Fængsel, slaaet med Kjæppe, stenet og tilsidst dræbt, fordi han var et trofast Guds Sendebud til Hedningerne. Johannes blev forvist til Øen Patmos «for Guds Ords og for Jesu Kristi Vidnesbyrds Skyld».

Disse Eksempler paa menneskelig Standhaftighed bærer Vidnesbyrd om Trofastheden af Guds Løfter — om hans stadige Nærværelse og opholdende Naade. De vidner om Troens Kraft til at modstaa denne Verdens Magter. Det er Troens Værk at hvile i Gud i de mørkeste Stunder og selv under de haardeste Prøvelser og i den stærkeste Storm at føle sig forvissat om, at vor himmelske Fader staar ved Roret. Troens Blik alene kan skue ud forbi de timelige Ting og rettelig vurdere de evige Rigdomme.

Jesus fremholder ikke for sine Efterfølgere noget Haab om at opnaa jordisk Ære og Rigdom eller om at leve et Liv uden Prøvelser. Han kalder dem derimod til at følge ham paa Selvfornægtelsens og Forsmædelsens Sti. Han, som kom for at forløse Verden, mødte Modstand hos Ondskabens forenede Magter. Onde Mennesker og onde Engle dannede en ubarmhjertig Sammenslutning imod Fredens Fyrste. Alle hans Ord og Handlinger aabenbarede guddommeligt Medlidenhed, og hans Ulighed med Verden vakte det bitreste Fiendskab.

Saaledes vil det være med alle, som lever gudelig i Kristus Jesus. Forfølgelse og Forsmædelse venter alle, som er besjælet af Kristi Aand. Forfølgelsens Art skifter med Tiderne; men Princippet, den Aand, som danner Grundlaget for Forfølgelsen, er det samme, som har ihjelslaaet Herrens udvalgte helt fra Abels Dage.

I enhver Tidsalder har Satan forfulgt Guds Børn. Han har paaført dem Pinsel og Død; men i Døden vandt de Sejer. De bar Vidnesbyrd om hans Magt, som er stærkere end Satan. Ugudelige Mennesker kan martre og dræbe Legemet, men de kan ikke røre ved det Liv, som er skjult med Kristus i Gud. De kan indeslutte Mænd og Kvinder bag Fængslets Mure, men de kan ikke binde Aanden.

Under Prøvelser og Forfølgelser bliver Guds Herlighed, som er hans Karakter, aabenbaret i hans udvalgte. Hadet og forfulgt af Verden bliver de troende i Kristus uddannet og oplært i Kristi Skole. Her paa Jorden vandrer de paa smale Stier; de renses i Trængslens

Ild. De følger Kristus gennem svære Kampe, de udholder Selvfornægtelse og møder bitre Skuffelser; men saaledes lærer de Syndens Skyld og Ulykke at kjende og betragter den med Afsky. De er delagtige i Kristi Lidelser, og derfor kan de skue fremad forbi Mørket og ind i Herligheden og sige: «Jeg holder for, at den nærværende Tids Lidelser ikke er at agte mod den Herlighed, som skal aabenbares paa os.» Rom. 8: 18.

[332]

Kapitel 57—Aabenbaringens Bog.

PAA Apostlenes Tid var de Kristne fyldt med Alvor og Begejstring. Saa utrætteligt arbejdede de for Mesteren, at Rigets Evangelium i forholdsvis kort Tid trods voldsom Modstand blev forkyndt i alle beboede Dele af Verden. Den Nidkjerhed, som Jesu Efterfølgere paa hin Tid udviste, er af den inspirerede Pen blevet nedtegnet til Opmuntring for de troende i alle Tider. Om Menigheden i Efesus, som den Herre Jesus benyttede som et Symbol paa hele den kristne Menighed i den apostoliske Tidsalder, erklærede det trofaste og sanddru Vidne:

«Jeg ved dine Gjerninger og dit Arbejde og din Taalmodighed, og at du ikke kan fordrage de onde; og du prøvede dem, som siger sig at være Apostle og er det ikke, og har befundet dem at være Løgnere; og du har udstaaet og har Taalmodighed; og du har arbejdet for mit Navns Skyld, og er ikke bleven træt.» Aab. 2:2, 3.

I Begyndelsen udmærkede Menigheden i Efesus sig ved barnlig Enfoldighed og Inderlighed. De troende bestræbte sig alvorligt for at adlyde ethvert Guds Ord. og deres Vandel vidnede om en alvorlig, oprigtig Kjærlighed til Kristus. De glædede sig ved at gjøre Guds Vilje, fordi Frelseren boede i deres Hjerter. De var fulde af Kjærlighed til Forløseren, og deres højeste Maal var at vinde Sjæle for ham. De tænkte ikke paa at ophobe og hengjemme Kristi Naades dyrebare Skatte. De forstod Vigtigheden af sit Kald, og fyldt med Budskabet: «Fred paa Jorden, og i Menneskene en Velbehagelighed,» brændte de af Længsel efter at bringe Glædesbudskabet om Frelsen til Jordens fjerneste Egne. Verden saa, at de havde været hos Jesus. Syndige, bodfærdige Mennesker, som havde faaet Syndsforladelse og var blevet rensat og helliggjort, traadte i Samfund med Gud gennem hans Søn.

Menighedens Medlemmer var ét i Sind og Handling. Kjærlighed til Kristus var den gyldne Kjæde, der bandt dem til hverandre. De jagede efter at opnaa et stedse større Kjendskab til Herren, og deres Liv aabenbarede Kristi Fred og Glæde. De besøgte de faderløse og

Enkerne i deres Trængsel og bevarede sig selv ubesmittet af Verden. da de vidste, at en Undladelse af at gjøre dette vilde være i Strid med deres Bekjendelse og en Fornægtelse af Frelseren.

I enhver By blev der udfoldet Virksomhed. Sjæle blev omvendte, og disse følte sig atter drevet til at fortælle andre om den uvurderlige Skat, de havde fundet. De kunde ikke hvile, før det Lys, der havde oplyst deres eget Sind, ogsaa skinnede over andre. Mængder af vantro Mennesker blev kjendt med Grundene for den Kristnes Haab. Varme, inderlige personlige Henstillinger blev rettet til de vildtfarende, til de udstødte og til dem, som vel udgav sig for at kjende Sandheden, men dog elskede Vellyst mere, end de elskede Gud. [333]

Men efter nogen Tid begyndte de troendes Nidkjerhed at aftage og deres Kjærlighed til Gud og til hverandre at svækkes. Kulde sneg sig ind i Menigheden. Nogle glemte den vidunderlige Maade, hvorpaa de havde antaget Sandheden. Den ene efter den anden af de gamle Bannerførere faldt paa sin Post. Nogle af de yngre Arbejdere, der kunde have hjulpet til med at bære disse gamle Banebryderes Byrder og saaledes have været beredte til at træde til som kloge Ledere, var blevet trætte af de ofte gjentagne Sandheder. I sin Tragten efter noget nyt og overraskende søgte de at indføre nye Sandhedspunkter, som var mere tiltalende for mange, men som ikke var i Overensstemmelse med Evangeliets Grundsætninger. I sin Selvtillid og aandelige Blindhed indsa de ikke, at disse Sofisterier vilde lede mange til at drage tidligere Erfaringer i Tvivl og saaledes føre til Forvirring og Vantro.

Under Fremholdelsen af disse falske Lærdomme opstod der Meningsforskjel, og mange blev forledet til at se bort fra Jesus som Troens Begynder og Fuldender. Drøftelsen af uvigtige Lærdoms-punkter og Dvælen ved tiltalende Fabler af menneskelig Opfindelse lagde Beslag paa den Tid, der burde have været anvendt til Evangeliets Forkyndelse. De Skarer af Mennesker, som kunde være blevet overbeviste og omvendte ved en trofast Fremholdelse af Sandheden, blev ikke advarede. Guds frygt aftog hurtigt, og det saa ud, som om Satan var ved at faa Overtaget over dem, der bekjendte sig til at være Kristi Efterfølgere.

Det var paa dette kritiske Tidspunkt i Menighedens Historie, at Johannes blev dømt til Landsforvisning. Aldrig før havde Me-

nigheden staaet i saa stort Behov af hans Tale. Næsten alle hans tidligere Medarbejdere i Virksomheden havde lidt Martyr døden. De tiloversblevne troende stod overfor bitter Modstand. Efter alle ydre Tegn at dømme var den Dag ikke fjern, da Kristi Menigheds Fiender vilde sejre.

Men Herrens Haand var i Virksomhed i det skjulte. I Forsynets Styrelse blev Johannes saaledes stillet, at Kristus kunde give ham en vidunderlig Aabenbarelse af sig selv og af guddommelige Sandheder til Menighedens Oplysning.

[334] Da Sandhedens Fiender landsforviste Johannes, havde de haabet at bringe det trofaste Guds Vidne til evig Taushed. Men paa Patmos modtog Discipelen et Budskab, hvis Indflydelse skulde vedblive at styrke Menigheden indtil Tidens Ende. De, der landsforviste Johannes, blev vel ikke fritaget for Ansvar af sin urigtige Handling; men de blev Redskaber i Herrens Haand til at fuldføre Guds Forsæt; og netop Forsøget paa at udsukke Lyset blev et Middel til at stille Sandheden aabent til Skue.

Det var paa Sabbaten, at Herlighedens Herre aabenbarede sig for den landsforviste Apostel. Johannes holdt Sabbaten ligesaa hellig paa Patmos, som da han prædikede for Folket i Judæas Byer og Stæder. Han tilegnede sig de dyrebare Løfter, som var givet med Hensyn til denne Dag. «Jeg henryktes I Aanden paa Herrens Dag,» skriver Johannes, «og jeg hørte bag mig en Røst som en Basunes, der sagde: Jeg er Alfa og Omega, den første og den sidste. ... Og jeg vendte mig for at se Røsten, som taledede med mig; og da jeg vendte mig, saa jeg syv Guldlysestager, og imellem de syv Lysestager En, lig et Menneskes Søn.» Aab. 1: 10-13.

Højlig begunstiget var denne elskede Discipel. Han havde set sin Mester i Gethsemane, hvor hans Ansigt var mærket af Angestens Blodsdraaber — «saa ilde tilredt var hans Udseende, at det ikke var som et Menneskes, og hans Skikkelse, at den ikke var som Menneskebørns». Es. 52: 14. Han havde set ham i de romerske Stridsmands Vold, iført en gammel Purpurkaake og kronet med Torne. Han havde set ham hænge paa Golgathas Kors, udsat for grusom Grovhed og Spot. Nu blev det Johannes forundt endnu engang at se sin Herre. Men hvor forandret er ikke hans Udseende ! Han er nu ikke længere en Mand fuld af Pine, foragtet og ydmyget af Mennesker. Han er iført et Klædebon af himmelsk Klarhed. «Hans Hoved og

Haar» er «hvidt som hvid Uld, som Sne; og hans Øjne som Ildslue; og hans Fødder lige det skinnende Kobber, som glødede i Ovnene.» Aab. 1 : 14, 15, 17, 18. Hans Stemme er som mange Vandes Lyd. Hans Ansigt skinner som Solen. I hans Haand er syv Stjerner, og af hans Mund udgaar et skarpt, tveægget Sværd, et Symbol paa hans Ords Magt. Patmos bestraaes af den opstandne Herres Herlighed.

«Og der jeg saa ham,» skriver Johannes, «faldt jeg ned for hans Fødder som en død; og han lagde sin højre Haand paa mig og sagde til mig: Frygt ikke!» Aab. 1:17.

Johannes fik Styrke til at leve i sin herliggjorte Herres Nærværelse. Derefter blev Himmelens Herlighed opladt for hans undrende Blik. Det blev ham tilladt at se Guds Trone og se fremad forbi al jordisk Strid og betragte den hvidklædte, forløste Skare. Han hørte de himmelske Engles Musik og deres Lovsange som havde vundet Sejer ved Lammets Blod og ved det Ord, de vidnede. I den Aabenbaring, han fik, blev der fremstillet for ham Scene efter Scene af den allerstørste Betydning for Guds Folk. og Menighedens Historie blev forudsagt lige til Tidens Ende. I Tegn og Symboler blev Emner af overordentlig Betydning fremstillet for Johannes; og dette skulde han nedskrive, for at Guds Folk i hans Dage og ned igjennem kommende Tider kunde have en fuld Forstaaelse af de Farer og Kampe, de vilde møde.

Denne Aabenbaring blev givet Menigheden til Vejledning og Trøst ned gjennem den kristne Tidsalder. Alligevel har religiøse Lærere erklæret, at den er en forseglet Bog, og at dens Hemmeligheder ikke kan tydes. Mange har derfor vendt sig bort fra den profetiske Beretning, uvillige til at benytte Tid til Granskning af dens Hemmeligheder. Men Gud vil ikke, at hans Folk skal betragte denne Bog saaledes. Den er «Jesu Kristi Aabenbaring, som Gud har givet ham, for at vise sine Tjenere de Ting, som snart skal ske». «Salig er den, som læser,» siger Herren, «og de, som hører Profetiens Ord og bevarer det, som er skrevet i den; thi Tiden er nær.» Aab. 1: 1-3. «Jeg vidner for hver, som hører denne Bogs Profetis Ord: Dersom nogen lægger noget til disse Ting, da skal Gud lægge paa ham de Plager, som er skrevne i denne Bog. Og dersom nogen tager noget bort fra denne Profetis Bogs Ord, da skal Gud borttage hans Del af Livsens Bog og af den hellige Stad og fra de Ting, som er skrevne i denne

[335]

Bog. Han, som vidner disse Ting, siger: Ja, jeg kommer snart!» Aab. 22:18-20.

I Aabenbaringens Bog skildres Guds Dybheder. Selve det Navn, som disse inspirerede Blade har faaet: «Aabenbaring», er en Gjen-drivelse af den Paastand, at den skulde være en forseglet Bog. En Aabenbaring er noget, som er aabenbaret. Herren selv aabenbarede for sin Tjener de Hemmeligheder, som denne Bog indeholder, og han har til Hensigt, at de skal være tilgjængelige for alles Granskning. Dens Sandheder er rettet til dem, der lever i denne Verdens sidste Tid, saavel som til dem, der levede paa Johannes's Tid Nogle af de Tildragelser, der skildres i denne Profeti, hører Fortiden til, og nogle foregaar nu; nogle viser os Afslutningen af den store Strid mellem Mørkets Magter og Himlens Fyrste, og andre aabenbarer de frelstes Sejer og Glæde paa den nye Jord.

Lad ingen tænke, at fordi han ikke kan forklare Betydningen af hvert eneste Sindbillede i Aabenbaringens Bog, saa er det til ingen Nytte for ham at granske den og søge at komme til Klarhed over Betydningen af de Sandheder, den indeholder. Den, som aabenbarede disse Hemmeligheder for Johannes, vil give enhver flittig Sandhedsgransker en Forsmag paa de himmelske Ting. De, hvis Hjerter er modtagelige for Sandheden, vil blive i Stand til at forstaa dens Lære og delagtige i de Velsignelser, der er lovet dem, som «hører Profetiens Ord og bevarer det, som er skrevet i den».

I Aabenbaringens Bog mødes og afsluttes alle Bøger i Bibelen. Her har man Fuldstændiggjørelsen af Daniels Bog. Den ene er en Profeti, den anden er en Aabenbaring. Den Bog, der blev forseglet, er ikke Aabenbaringens Bog, men den Del af Daniels Profeti, som omhandler de sidste Dage. Engelen bød: «Og du, Daniel, luk til for Ordene og forsegl Bogen indtil Endens Tid.» Dan. 12:4.

[336] Det var Kristus, der bød Apostelen skrive, hvad der nu vilde blive aabenbaret for ham. «Hvad du ser, skriv det i en Bog,» befalede han, «og send det til Menighederne i Asien. til Efesus og til Smyrna og til Pergamus og til Tyatira og til Sardus og til Filadelfia og til Laodicea.» «Jeg er . . . den Levende; og jeg var død. og se, jeg er levende i al Evighed! . . . Skriv, hvad du saa, baade det som er, og det som skal ske herefter; de syv Stjerner Hemmelighed, hvilke du har set i min højre Haand, og de syv Guldlysestager. De syv Stjerner

er de syv Menigheders Engle, og de syv Lycestager, som du saa, er de syv Menigheder.» Aab. 1:11, 18-20.

Navnene paa de syv Menigheder er symbolske Betegnelser paa Menigheden i de forskellige Afsnit af den kristelige Tidsalder. Tallet syv betegner Fuldkommenhed og er en sindbilledlig Fremstilling af den Sandhed, at Budskaberne strækker sig ned til Tidens Ende, medens de Symboler, der anvendes, aabenbarer Menighedens Tilstand i de forskellige Afsnit i Verdenshistorien.

Kristus omtales som vandrende mellem de syv Guldlycestager. Paa denne Maade fremstilles hans Forhold til Menigheden. Han har stadig Samfund med sit Folk. Han kjender deres sande Tilstand. Han lægger Mærke til deres Orden, deres Gudsfrygt, deres Hengivenhed. Skjønt han er Ypperstepræst og Midler i Helligdommen hisset, fremstilles han dog som vandrende frem og tilbage midt iblandt sine Menigheder paa Jorden. Med utrættelig Agtpaagivenhed og aldrig svigtende Aarvaagenhed ser han efter, om Lyset hos nogen af hans Vægtere brænder dunkelt eller slukkes. Dersom Lycestagerne blev overladt til Menneskers Omsorg alene, vilde den flagrende Lue vansmægte og dø; men han er den sande Vægter i Herrens Hus, den sande Opsynsmand i Templets Forgaarde. Hans vedblivende Omsorg og opholdende Naade er Kilden til Liv og Lys.

Kristus fremstilles som holdende de syv Stjerner i sin højre Haand. Dette er for os en Forsikring om, at ingen Menighed, som er tro i sit Hverv, behøver at frygte for at blive tilintetgjort; thi ikke en eneste Stjerne, som staar under Almagts Beskyttelse, kan rives ud af Kristi Hænder.

«Dette siger den, som holder de syv Stjerner i sin højre Haand.» Aab. 2:1. Disse Ord tales til Lærere i Menigheden — til dem, hvem Gud har betroet stort Ansvar. De gode Indflydelser, som til Overflod skal gjøre sig gjældende i Menigheden, er uadskillelig knyttet til Guds Ords Forkyndere, som skal aabenbare Kristi Kjærlighed. Himlens Stjerner staar under Kristi Kontrol. Han fylder dem med Lys; han leder og styrer deres Bevægelser. Hvis han ikke gjorde dette, vilde de blive faldende Stjerner. Saaledes ogsaa med hans Tjenere. De er kun Redskaber i hans Haand, og alt det gode, de kan udrette, sker ved hans Kraft. Gjennem dem skal hans Lys skinne. Deres Dygtighed maa være i Frelseren. Dersom de vil se hen til ham, ligesom han har saa hen til Faderen, saa vil de kunne udføre hans

Værk. Naar de sætter sin Lid til Gud, vil han lade sit Lys straae over dem, saa de kan lade det skinne for Verden.

[337] Allerede tidlig i Menighedens Historie begyndte den Uretfærdighedens Hemmelighed, som Apostelen Paulus forud havde talt om, sit fordærvelige Værk. og da de falske Lærere, som Peter havde advaret de troende imod. fremkom med sin Vranglære, blev mange besnæret af falske Lærdomme Nogle vaklede i Prøvens Stund og lod sig friste til at opgive Troen. Ved den Tid, da Johannes fik denne Aabenbaring, havde mange mistet sin første Kjærlighed til Evangeliet. Men i sin Naade overlod Gud ikke Menigheden til at fortsætte i en frafalden Tilstand. I et inderligt Budskab aabenbarede han sin Kjærlighed til dem og sit Ønske om. at de maatte handle saaledes, at de skaffede sig Vished om sit evige Vel. «Kom derfor i Hu.» beder han. «hvorfra du er falden, og vend om og gjør de forrige Gjæringer.» Aab. 2: 5.

Menigheden var mangelfuld og behøvede streng Irettesættelse og Revselse; og Johannes blev paavirket til at skrive Budskaber med Advarsel og Irettesættelse og Formaning til dem, som ved at glemme Evangeliets Grundprincipper vilde komme til at sætte sit Haab om Frelse paa Spil. Men de Revselsens Ord, som Gud finder det paakrævet at sende, bliver altid talt i inderlig Kjærlighed og med Løfte om Fred til enhver bodfærdig troende. «Se, jeg staar for Døren og banker.» siger Herren; «dersom nogen hører min Røst og oplader Døren, til ham vil jeg gaa ind og holde Nadvere med ham, og han med mig.» Aab. 3 : 20.

Og til dem, som i Kampens Hede bevarede Troen paa Gud, fik Profeten følgende Opmuntring og Løfte: «Jeg ved dine Gjæringer Se. jeg har stillet for dig en aabnet Dør, og ingen kan lukke den; thi du har en liden Kraft, dog har du bevaret mit Ord og ikke fornægtet mit Navn. . . . Efterdi du har bevaret mit Ord om Taalmodighed. vil jeg og bevare dig fra Fristelsens Stund, som skal komme over ganske Jorderige, at friste dem, som bor paa Jorden.» De troende fik denne Formaning: «Bliv vaagen, og styrk det øvrige, som vil dø.» «Se, jeg kommer snart! Hold fast ved det du har, at ingen skal tage din Krone.» Aab. 3:8, 10. 2, 11.

Det var gennem en, der erklærede sig for at være en «Broder og meddelagtig i Trængslen» (Aab. 1:9), at Kristus aabenbarede for sin Menighed, hvad den skulde lide for hans Skyld. Idet den alderstegne

Landsforviste skuede ned igjennem de lange Aarhundreder med Mørke og Overtro, saa han Skarer af Mennesker, som led Martyrdøden, fordi de elskede Sandheden. Men han saa ogsaa. at den, der opholdt sine første Vidner, ikke vilde forlade sine trofaste Efterfølgere i de aarhundredlange Forfølgelser, som de maatte gennemgaa før Tidens Afslutning. «Frygt ikke for det, du skal lide! sagde Herren. «Se, Djævelen skal kaste nogle af eder I Fængsel. paa det I skal fristes, og I skal have Trængsel.. .. Vær tro indtil Døden, saa vil jeg give dig Livsens Krone.» Aab. 2:10.

Og til alle de trofaste, som kjæmpede imod det onde, hørte Johannes disse Løfter blive givet: «Den, som sejrer, ham vil jeg give at æde af Livsens Træ. som er midt I Guds Paradis.» «Den, som sejrer, han skal iføres hvide Klæder. og jeg vil ikke udslette hans Navn af Livsens Bog, og jeg vil bekjende hans Navn for min Fader og for hans Engle.» «Den, som sejrer, ham vil jeg give at sidde med mig paa min Trone, ligesom og jeg har sejret og sidder hos min Fader paa hans Trone.» Aab. 2:7; 3:5. 21.

[338]

Johannes saa Guds Barmhjertighed, Ømhed og Kjærlighed blandt med hans Hellighed, Retfærdighed og Magt. Han saa, at Syndere fandt en Fader i ham, hvem de for sine Synders Skyld var bange for. Og idet han skuede fremad til den Tid. da den store Strid vil være afsluttet, saa han paa Zions Bjerg «dem, som havde vundet Sejer, . . . staaende ved Glarhavet og holdende Guds Harper», syngende Mose og Lammets Sang. Aab. 15:2, 3.

Frelseren fremstilles for Johannes under Sindbillederne «Løven af Juda Stamme» og et Lam «ligesom slagtet». Aab. 5:5, 6. Disse Sindbilleder betegner en Forening mellem uendelig Magt og selvopofrende Kjærlighed. Løven af Juda Stamme, saa forfærdelig for dem, som forkaster hans Naade, vil for de lydige og troende være det Guds Lam. Den Ildstøtte, der vidner om Rædsel og Vrede over Guds Lovs Overtrædere, staar som et Tegn paa Lys, Barmhjertighed og Befrielse for dem som har holdt hans Bud. Den Arm, som er mægtig til at slaa de gjenstridige, vil være mægtig til at udfri de trofaste. Enhver, som er trofast, vil blive frelst. «Han skal udsende sine Engle med stærktlydende Basuner, og de skal forsamle hans udvalgte fra de fire Vejr, fra den ene Ende af Himlen til den anden.» Matt. 24.31.

I Sammenligning med Verdens Millioner vil Guds Folk, som altid før, være en liden Flok; men dersom de holder fast ved Sandheden, som den er aabenbaret i hans Ord, vil Gud være deres Tilflugt. De staar under Almagts Skjold. Gud er altid Flertallet. Naar Lyden af den sidste Basun gennemtrænger de dødes Fængsel, og de retfærdige stiger frem sejrende og udbryder: «Død, hvor er din Braad? Helvede, hvor er din Sejer?» (1 Kor. 15: 55) — da vil Guds Børn, staaende sammen med Gud, med Kristus, med Englene og med de trofaste og sanddru fra alle Tider, udgjøre langt det største Flertal

Kristi sande Disciple følger ham gennem svære Kampe, udholder Selvfornægtelse og erfarer bitre Skuffelser; men dette lærer dem at forstaa Syndens Skyld og Ulykke, saa de betragter den med Afsky. Som de er delagtige i Kristi Lidelser, skal de ogsaa blive delagtige i hans Herlighed. I sit Syn saa Profeten Guds sidste Menigheds endelige Sejer. Han skriver:

Og jeg saa som et Glarhav, blandet med Ild. og dem. som havde vundet Sejer, . . . staaende ved Glarhavet og holdende Guds Harper. Og de sang Mose', den Guds Tjeners, Sang og Lammets Sang, sigende : Store og forunderlige er dine Gjerninger, Herre, Gud, du Almægtige! Retfærdige og sande er dine Veje, du de helliges Konge!» Aab. 15 : 2, 3.

[339] «Og jeg saa, og se, Lammet stod paa Zions Bjerg og med det 144,000, som havde dets Faders Navn skrevet i deres Pnader.» Aab. 14: 1. Her i Verden var deres Sind helliget Gud: de tjente ham med sin Forsand og sil Hjerte, og nu kan han sætte sit Navn «i deres Pander». «Og de skal regjere i al Evighed.» Aab. 22:5. De gaar ikke ud og ind som de. der tigger om en Plads. De hører med til dem, om hvem Kristus siger: «Kommer hid min Faders velsignede! arver det Rige. som eder er beredt, fra Verdens Grundvold blev lagt.» Han byder dem velkommen som sine Børn, sigende: «Gaa ind til din Herres Glæde.» Matt. 25 : 34. 21.

«Disse er de, som følger Lammet, hvor det gaar. Disse er købte fra Menneskene til en Førstegrøde for Gud og Lammet.» Aab. 14: 2-5. I Profetens Syn skildres de som staaende paa Zions Bjerg omgjordet til hellig Tjeneste og iført hvidt Linklæde, som er de helliges Retfærdighed. Men alle, som følger Lammet i Himlen, maa først følge ham paa Jorden, ikke utaalmodigt eller lunefuldt. men i tillidsfuld, kærlig, villig Lydighed, ligesom Hjorden følger Hyrden.

«Jeg hørte en Røst fra Himlen som Lyden af mange Vande og som Lyden af en stærk Torden, og Røsten jeg hørte, var som af Harpespillere, som spillede paa sine Harper. Og de sang en ny Sang for Tronen; . . . og ingen kunde lære Sangen, uden de 144,000, de som er kjøbte fra Jorden. . . . Og i deres Mund er ikke fundet Løgn; thi de er uden Lyde.» Aab. 14:2-5.

«Og jeg, Johannes, saa den hellige Stad, det nye Jerusalem, at stige ned af Himlen fra Gud, beredt som Bruden, smykket for sin Brudgom.» «Dens Glans var som den dyrebareste Sten, som krys-talklar Jaspis. Den havde ogsaa en stor og høj Mur med tolv Porte, og over Portene tolv Engle og paaskrevne Navne, hvilke er Israels Børns tolv Stammer.» «Og de tolv Porte var Perler, enhver af Portene én Perle, og Stadens Gade var rent Guld, som et gjennemsigtigt Glar. Og jeg saa intet Tempel i den; thi dens Tempel er Herren, Gud den Almægtige, og Lammet.» Aab. 21 :2 11, 12, 21, 22.

«Og der skal ingen Forbandelse være mere; og Guds og Lammets Trone skal være i den, og hans Tjenere skal tjene ham. Og de skal se hans Ansigt, og hans Navn skal være i deres Pander. Og Nat skal der ikke være, og de behøver ikke Lys eller Solens Skin, fordi Gud Herren lyser for dem.» Aab. 22:3-5.

«Og han viste mig Livsens Vands rene Flod, skinnende som Krystal, som udvælder fra Guds og Lammets Trone. Midt i dens Gade og paa begge Sider af Floden vokste Livsens Træ, som bar tolv Gange Frugt og gav hver Maaned sin Frugt; og Bladene af Træet tjente til Folkenes Lægedom.» «Salige er de, som gjør hans Befalinger. paa det de maa faa Adgang til Livsens Træ og indgaa gennem Portene i Staden.» Aab. 22: 1 2, 14.

«Og jeg hørte en høj Røst fra Himlen, som sagde: «Se, Guds Paulun er hos Menneskene, og han skal bo hos dem, og de skal være hans Folk, og Gud selv skal være med dem og være deres Gud.» Aab. 21 : 3.

Kapitel 58—Den sejrende Menighed.

OVER atten Aarhundreder er henrundet, siden Apostlene nedlagde sit Arbejde; men Beretningen om deres Møje og Opofrelser for Kristi Skyld hører endnu med til de dyrebareste Skatte, Menigheden ejer. Denne Beretning, skrevet under den Helligaands Vejledning, blev givet, for at Kristi Efterfølgere i enhver Tidsalder derved kunde blive ansporet til større Nidkjærhed og Alvor i Frelserens Værk.

Disciplene udførte den Befaling. Kristus gav dem. Idet disse Korsets Sendebud drog ud for at forkynde Evangeliet, blev Guds Herlighed aabenbaret paa en Maade, som dødelige Mennesker aldrig før havde været Vidne til. Ved Guds Aands Bistand udførte Apostlene et Arbejde, som bevægede Verden, I Løbet af et eneste Slægtled blev Evangeliet bragt ud til hvert eneste Folkeslag paa Jorden.

Herlige var de Resultater, som ledsagede Kristi udvalgte Apostles Virksomhed! Ved Arbejdets Begyndelse var nogle af dem ulærde Mænd; men deres Hengivenhed for sin Herres Sag kjendte ikke noget Forbehold, og under hans Vej ledning vandt de en Erfaring, som gjorde dem skikkede til det store Værk. der var dem betroet. Naade og Sandhed raadede i deres Hjerter, inspirerede deres Motiver, og satte sit Stempel paa deres Handlinger. Deres Liv var skjult med Kristus i Gud. De saa bort fra sig selv, deres eget Jeg forsvandt i Kjærlighedens evige Dybder.

Disciplene var Mænd, som forstod at tale og bede med Alvor, og som kunde gribe den Kraft, som ejes af Israels Mægtige. Hvor tæt de stod ved Siden af Gud. og hvor nøje de knyttede sin personlige Ære til hans Trone! Jehova var deres Gud. Hans Ære var deres Ære. Hans Sandhed var deres Sandhed. Ethvert Angreb paa hans Evangelium var som et dybt Saar i deres Sjæle, og med al sin Kraft kjæmpede de for Kristi Sag. De kunde fremholde Livets Ord, fordi de havde modtaget den himmelske Salvelse. De ventede meget, og derfor forsøgte de meget. Kristus havde aabenbaret sig for dem, og hos ham søgte de Vejledning. Deres Forstaaelse af Sandheden og deres Kraft tii at taale Modstand stod i Forhold til deres Efterlevelse af

Guds Vilje. Jesus Kristus, Guds Kraft og Guds Visdom, var Temaet i enhver Prædiken. Hans Navn, det eneste Navn under Himlen, ved hvilket Menneskene kan blive frelste, blev æret af dem. De forkyndte, at Kristus, den opstandne Frelser, var nok, deres Ord bevægede Hjerterne, og Mænd og Kvinder blev vundet for Evangeliet. Skarer af Mennesker, som havde forhaanet Frelserens Navn og foragtet hans Magt, bekjendte sig nu til at være den Korslæstedes Disciple. [341]

Det var ikke i sin egen Kraft, at Apostlene fuldbragte sin Mission, men i den levende Guds Kraft. Deres Arbejde var ikke let. Den banebrydende Virksomhed i den kristne Menighed var ledsaget af Vanskeligheder og bitter Smerte. Under Udførelsen af sin Gjerning mødte Disciplene stadig Savn. Bagtalelse og Forfølgelse; men de agtede ikke sit Liv dyrebart og frydede sig over, at de var blevet kaldet til at lide for Kristi Skyld. Der var ingen Ubcstemthed. Vankelmodighed og Slaphed i deres Arbejde. De stod rede til at ofre og blive ofret. Bevidslheden om det Ansvar, som hvilede paa dem, rensede og berigede deres Liv. og Guds Naade kom tilsyne i de Sejre de vandt for Kristus. Ved sin mægtige Arm virkede Gud for og gennem dem for at bringe Evangeliets Sag frem til Sejer.

Paa den Grundvold. Kristus selv havde lagt, byggede Apostlene Guds Menighed. I Skriften bliver Opførelsen af et Tempel ofte benyttet som et Billede paa Menighedens Opbyggelse. Sakarias henviser til Kristus som den Spire [Zemach], der skulde bygge Herrens Tempel. Han omtaler Hedningerne som Medhjælpere i dette Værk: «Og fjernt boende skal komme og hygge paa Herrens Tempel.» Og Esaias siger: «Fremmede skal bygge dine Mure.» Sak. 6:12, 15; Es. 60: 10.

Angaaende Opførelsen af dette Tempel siger Peter: «Kommer til ham, den levende Sten. der vel blev forskudt af Menneskene, men er udvalgt og dyrebar for Gud, og vorder selv. som levende Stene, opbyggede til at vorde et aandeligt Hus, til et helligt Præstedom, at frembære aandelige Ofre, velbehagelige for Gud ved Jesus Kristus.» 1 Pet. 2:4, 5.

I den jødiske og hedenske Verdens Stenbrud arbejdede Apostlene og mejslede Stene til at lægge paa Grundvolden. I sit Brev til de troende i Efesus sagde Paulus: «Saa er I da ikke mere Gjæster og fremmede, men de helliges Medborgere og Guds Husfolk, opbygte paa Apostlenes og Profeternes Grundvold, saa Jesus Kristus selv er

Hovedhjørnesteinen, paa hvilken den ganske Bygning sammenføjet vokser til et helligt Tempel i Herren.» Ef. 2: 19-21.

Og til Korinthierne skrev han: «Efter den Guds Naade, som er mig given, har jeg lagt Grundvold som en vis Bygmester, men en anden bygger videre; men enhver se til, hvorledes han bygger videre ! Thi ingen kan lægge en anden Grundvold end den, som er lagt det er Jesus Kristus. Men om nogen paa denne Grundvold bygger med Guld Sølv, kostelige Stene, Træ. Hø, Straa, da skal enhvers Værk blive aabenbart; thi Dagen skal vise det, thi den aabenbares med Ild, og hvordan enhvers Værk er, det skal Ilden prøve.» 1 Kor. 3: 10-13.

[342] Apostlene byggede paa en fast Grundvold, paa den evige Klippe. Til denne Grundvold førte de de Stene. som de havde udhugget af Verden. Bygningsmændene arbejdede ikke uden Hindring. Deres Virksomhed blev i høj Grad besværliggjort ved Modstand fra Kristi Fienders Side. De maatte kjæmpe mod religiøs Forblindelse. Fordom og Had fra saadanne, som byggede paa en falsk Grundvold. Mange, der arbejdede som Bygningsmænd i Menigheden, kunde lignedes med dem, der byggede Muren paa Nehemias's Tid, og om hvem der staar skrevet: «De, som byggede paa Muren, og Lastdragerne og de som læssede paa, udførte med deres ene Haand Arbejdet, og med den anden holdt de Vaabnet.» Neh. 4: 17.

Konger og Landshøvdinge, Præster og Øverster søgte at ødelægge Guds Tempel. Men paa Trods af Fængsel, Tortur og Død vedblev trofaste Mænd at fremskynde Arbejdet; og Bygningen voksede, smuk og symmetrisk. Til Tider blev Arbejderne næsten blindede af den Overtroens Sky, som sænkede sig ned over dem, og til Tider blev de næsten overmandede af Modstaivdernes Vold; men med urokkelig Tro og aldrig svigtende Mod fortsatte de Arbejdet.

Den ene efter den anden af de fornemste blandt Bygningsmændene faldt for Fiendens Haand. Stefanus blev stenet, Jakob faldt for Sværdet, Paulus blev halshugget, Peter blev korsfæstet, Johannes blev landsforvist. Men Menigheden voksede. Nye Arbejdere indtog deres Pladse, som faldt og Sten efter Sten blev føjet til Bygningen. Saaledes gik Guds Menigheds Tempel langsomt op.

Efter Grundlæggelsen af den kristne Menighed fulgte Aarhundereder af voldsom Forfølgelse; men der manglede aldrig Mænd, som agtede Arbejdet med Opførelsen af Guds Tempel mere dyrebart end sit eget Liv. Om saadanne staar der skrevet: «Andre prøvede

Bespottelser og Hudstrygelse, tilmed Lænker og Fængsel; de blev stenede. gennemsaugede, fristede, henrettede med Sværd, gik omkring i Faareog Gedeskind, Edende Mangel, betrængte, mishandlede, (dem var Verden ikke værd,) omvankende i Ørkener, paa Bjerger og i Jordens Huler og Kløfter.» Heb. 11:36-38.

Retfærdighedens Fiende forsømte intet Middel i sine Bestræbelser for at standse det Arbejde, som Herrens Bygningsmænd havde faaet sig anvist. Men Gud «har ikke ladet sig selv uden Vidnesbyrd». Ap. Gj. 14:17. Der fremstod Arbejdere, som med Dygtighed forsvarede den Tro, der engang er overantvordet de hellige. Historien bærer Vidnesbyrd om disse Mænds Sjælsstyrke og Heltemod. Ligesom Apostlene faldt mange af dem paa sin Post; men Templets Opførelse skred stadig fremad. Arbejderne blev ihjelslagne, men Arbejdet fortsattes. Valdenserne. John Wiclif, Huss og Hieronymus, Martin Luther og Zwingli, Cranmer, Latimer og Knox, Hugnotterne. Johan og Charles Wesley og en Hær af andre tilførte Grundvolden Bygningsmateriale, der vil bestaa i al Evighed. Og I senere Aar har de, som saa ædelmodigt har bestræbt sig for at udbrede Guds Ord, og de, som ved sin Tjeneste i Hedningelandene har beredt Vejen for Forkyndelsen af det sidste vigtige Budskab, alle ogsaa hjulpet til med at opføre Bygningen.

Gjennem alle de Tider, som er forløbet siden Apostlenes Dage, har Arbejdet med at opføre Guds Tempel aldrig staaet stille. Vi kan skue tilbage over de henrundne Aarhundreder og se de levende Stene, hvorai det er sammensat, skinne som Lyspunkter i Vildfarelsens og Overtroens Mørke. I al Evighed vil disse dyrebare Ædelstene skinne med øget Glans og vidne om Sandhedens Kraft. Det glitrende Lys fra disse polerede Stene aabenbarer den skarpe Modsætning mellem Lys og Mørke, mellem Sandhedens Guld og Vildfarelsens Slagger.

Paulus og de andre Apostle samt alle de retfærdige, som har levet siden den Gang, har havt sin Andel i Templets Opførelse. Men Huset er endnu ikke færdigt. Vi, som lever i denne Tid, har et Værk at udføre, vor Del at udrette. Vi skal skaffe frem til Grundvolden Materiale, som vil udholde Ildprøven — Guld, Sølv og dyrebare Stene, som er , udhugne efter et Paladses Mønstre». Sal. 144: 12. Til dem, der saaledes bygger for Gud, siger Paulus opmuntrende og advarende: «Dersom nogens Gjerning, som han byggede derpaa, bliver fast, da skal han faa Løn; dersom nogens Gjerning bliver

[343]

opbrændt, da skal han lide Skade; men han selv skal blive frelst, dog som igjennem Ild.» 1 Kor. 3:14. 15. Den Kristne, som trofast fremholder Livets Ord og fører Mænd og Kvinder ind paa Fredens og Hellighedens Vej, skaffer varigt Materiale hen til Grundvolden, og i Guds Rige vil han blive hædret som en vis Bygmester.

Om Apostlene læser vi: «De gik ud, og prædikede allevegne, og Herren arbejdede med, og stadfæstede Ordet ved medfølgende Tegn.» Mark. 16:20. Ligesom Kristus udsendte sine Disciple, saaledes udsender han i vor Tid Medlemmerne af sin Menighed. Den samme Kraft, som Apostlene havde, staar til deres Raadighed. Dersom de vil gjøre Gud til sin Styrke, saa vil han virke med dem, og de vil ikke arbejde forgjæves. Lad dem forstaa, at det Arbejde, som de er beskjæftiget med, er et Arbejde, som Herren har sat sit Stempel paa. Gud sagde til Jeremias: «Sig ikke: Jeg er ung; thi du skal gaa overalt, hvor jeg sender dig, og alt det, som jeg befaler dig, skal du tale. Frygt ikke for deres Ansigt; thi jeg er med dig for at redde dig.» Derpaa udrakte Herren sin Haand og rørte ved sin Tjeners Mund, idet han sagde: «Se, jeg har lagt mine Ord i din Mund.» Jer. 1 : 7-9. Han byder os at gaa ud og tale de Ord, som han giver os, idet vi mærker hans hellige Berøring paa vore Læber.

Kristus har givet sin Menighed en hellig Opgave. Ethvert Medlem bør være et Redskab, hvorigjennem Gud kan meddele Verden sine Naadeskatte. Kristi uransagelige Rigdom. Der er intet, Frelseren ønsker saa meget som Personer, der vil fremvise hans Aand og hans Karakter for Verden. Der er intet, Verden behøver saa meget som Aabenbarelsen af Frelserens Kjærlighed gennem Mennesker. Hele Himlen venter paa Mænd og Kvinder, gennem hvem Gud kan aabenbare Kristendommens Kraft.

[344] Menigheden er Guds Redskab til Sandhedens Forkyndelse og har af ham faaet Bemyndigelse til at udføre et særskilt Arbejde; og dersom den udviser Troskab mod ham og adlyder alle hans Befalinger; vil Guds Naades Ypperlighed være at finde i den. Dersom den er tro i alle sine Pligter, dersom den vil ære Israels Gud, saa gives der ingen Magt, der kan staa den imod.

Nidkjærhed for Gud og hans Sag bevægede Disciplene til at bære Vidnesbyrd om Evangeliet med stor Kraft. Rør ikke en lignende Nidkjærhed fylde vore Hjerter med et fast Forsæt om at ville fortælle Beretningen om Forløserens Kjærlighed, om Kristus og ham

korsfæstet? Det er enhver Kristens Privilegium ikke blot at forvente, men ogsaa at fremskynde Frelserens Komme.

Dersom Menigheden vil iføre sig Kristi Ketfærdigheds Klædebon og frasige sig al Troskab mod Verden, saa venter der den en lys og herlig Dag. Guds Løfte til den vil staa fast evindeligt. Han vil gjøre den til en evig Kraft, til mange Slægters Glæde. Sandheden vil gaa dem forbi, der foragter og forkaster den, og sejre. Selv om dens Fremgang undertiden tilsyneladende hemmes, kan den aldrig standses. Naar Guds Budskab møder Modstand, giver han det forøget Kraft, for at det kan øve større Indflydelse. Ledsaget af guddommelig Styrke vil det bane sig Vej gennem de stærkeste Skranke og sejre over enhver Hindring.

Hvad var det, som holdt Guds Søn oppe i hans Liv med dets Møje og Opofrelse? Han saa Frugterne af det, hvoraf hans Sjæl havde haft Møje, og glædede sig. Skuende fremad ind i Evigheden saa han deres Lykke, som gennem hans Fornedrelse havde faaet Syndsforladelse og evigt Liv. Hans Øre opfangede Lyden af de forløstes Fryderaab. Han hørte de gjenløste synge Mose og Lammets Sang.

Det er muligt for os at se ind i Fremtiden og beskue Himlens Lyksalighed. I Bibelen aabenbares for os Syner af fremtidig Herlighed, Scener, Gud selv har skildret, og disse er dyrebare for hans Menighed. I Troen kan vi stille os paa den evige Stads Tærskel og høre det naadige Velkommen, der lyder til dem, som i dette Liv samvirker med Kristus og betragter det som en Ære at lide for hans Skyld. Naar Ordene udtales: , Kom hid, min Faders velsignede !» kaster de sine Kroner for Frelserens Fødder og udbryder: «Lammet, som er slagtet er vær iigt at annamme Magt og Rigdom. og Styrke, og Pris og Ære og Velsignelse! Og hver Skabning, som er i dem, hørte jeg sige: Ham, som sidder paa Tronen, og Lammet være Velsignelse og Pris og Ære og Kraft i al Evighed!» Matt. 25 : 34 ; Aab. 5:12, 13.

Der vil de forløste hilse paa dem, som forte dem til Frelseren, og alle forener de sig i at lovsynge ham, som døde, for at vi Mennesker kunde opnaa det Liv. der kan maale sig med Guds Liv. Striden er endt. Trængslen og Kampen er forbi, Sejerssange fylder hele Himlen, naar de forløste istemmer den frydefulde Tone: Værdig, værdig er Lammet, som blev slagtet og atter lever og har sejret!